

**NİĞDE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİ DALI
YAKINÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI**

**H.1324-1328 TARİHLİ KIRŞEHİR- ÇİÇEKDAĞI
ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYON VE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan

Galip AKTUĞ

2013 NİĞDE

**NİĞDE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİ DALI
YAKINÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI**

**H.1324-1328 TARİHLİ KIRŞEHİR- ÇİÇEKDAĞI
ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYON VE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan

Galip AKTUĞ

DANIŞMAN

Yrd Doç Dr. Mehmet KAYA

2013 NİĞDE

ONAY SAYFASI

Yrd.Doç.Dr. MEHMET KAYA danışmanlığında GALİP AKTUĞ tarafından hazırlanan "H.1324-1328 Tarihli Çiçekdağı Şeriy'ye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi" adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tarih:

25-01-2013

JÜRİ :

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Mehmet KAYA

..M.H.T. Kaya

Üye : Yrd. Doç. Dr. Bayram POLAT

Bilal

Üye : Yrd. Doç. Dr. Zeki CAN

Can

ONAY :

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun ..... Tarih ve ..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Mehmet ÖZEL
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Tarihini bilen, geçmişi ile geleceği arasındaki köprüyü sağlam kurabilen milletler tıpkı Osmanlı Devletinde olduğu gibi kendi geleceğini yine kendisi belirleyecektir. Tarihini bilmek de ancak geçmişe ait birinci el kaynaklara sahip olmak ve onları gereği gibi değerlendirmekle mümkündür. Osmanlı Devleti de, yaşananları belgelemek için resmi kayıtları özenle tutmuş ve bunların muhafazasına büyük önem vermiştir. İşte Osmanlı Devleti'nin XV. yüzyılın ortalarından başlayıp XX. yüzyılın ilk çeyreğine kadar tuttuğu, arşiv malzemeleri arasında önemli bir kaynak teşkil eden şer'îye sicilleri üzerinde yapılacak olan çalışmalarla, Osmanlı Devleti ile ilgili ilk elden bilgilere ulaşıp, dönemin siyasi, askeri, iktisadi, idari ve içtimai tarihine ışık tutabilecek güvenilir bilgiler elde edilecektir.

Tezimizde 17 Numaralı Kırşehir Şer'îye Sicili'nin günümüz harflerine çevrilmesi ve değerlendirilmesi yapılacak, 1906-1910 yılları arasında Kırşehir'de meydana gelmiş olaylar, bölgede yaşayan insanların ekonomik, sosyal, idari ve hukuki durumları ile ilgili önemli bilgilere ulaşılmış olacaktır.

“17 Numaralı (H. 1324-1328/ M. 1906-1910) Kırşehir Şer'îye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi” başlığı altında hazırlanmış olduğumuz yüksek lisans tezi; giriş, üç bölüm, sonuç, bibliyografya ve eklerden oluşmaktadır. Girişte, Osmanlı hukuk sistemi, şer'îye sicilleri ve Kırşehir şer'îye sicilleri hakkında genel bilgiler; birinci bölümde, okumuş olduğumuz belgelerin özetleri; ikinci bölümde, belgelerin transkripsiyonu bulunmaktadır. Üçüncü bölümde ise Kırşehir tarihi hakkında genel bilgiler verilmiş, sicildeki belgeler esas alınarak Kırşehir'in sosyal, idari ve iktisadi açılarından değerlendirilmesi yapılmıştır. Araştırmamız sonuç, bibliyografya, ekler ve özgeçmiş ile tamamlanmıştır.

Tezin her aşamasında yardımlarını esirgemeyen saygıdeğer hocam Yrd. Doç. Dr. Mehmet KAYA ve Türkiye'nin gelişen yüzü Yahşihan İlçesi Belediye Başkanımız Sayın Ahmet SUNGUR'a teşekkürü bir borç bilirim.

Galip AKTUĞ

Niğde 2013

17 NUMARALI (H.1324-1328/M.1906-1910) KIRSEHİR ŞER'İYYESİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZET

Yargı yetkisine sahip olan kadıların vermiş oldukları kararları, tuttukları zabıtları, idarî, siyasî ve hukukî yazışmaları içeren tarihî vesikalar olan şer'îye sicilleri, Xvyüzyılın ikinci yarısıyla XX. yüzyılın ilk çeyreği arasındaki döneme ait Osmanlı tarihi ve kültürünün ilk elden kaynaklarıdır.

Çalışmamızın temel kaynağı olan Kırşehir Şer'îye Sicilleri'nin mikrofilmleri, Ankara Milli Kütüphane'de bulunmaktadır. 17 Numaralı Şer'îye sicili Çiçek Dağı Şer'îye sicili olarak geçmektedir ama Çiçek Dağından ziyade tamamen Kırşehir'e özgü bir şer'îye sicili olup çalışmalarımızı Kırşehir üzerine yoğunlaştırmış bulunmaktayız. Sicili, Milli Kütüphane'den fotokopi yoluyla temin edilmiş olup her ne kadar H.1324-1326 tarihli Şer'îye sicili yazsa isede incelediğimizde anlaşılmıştır ki (H.1324-1328 Miladi 1906-1910) yıllarını kapsamaktadır.

Kırşehir Şer'îye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi adıyla günümüz harflerine çevrilmiş, değerlendirilmiş ve kaynakça taraması yapılmıştır. Ayrıca bütün belgeler konularına göre tasnif edilmiştir. Tezin sonunda yer alan ekler kısmında teze konu olan sicilin orijinali fotokopi ile çoğaltılarak bir nüsha halinde verilmiştir.

Bütün bu düşünce ve çalışmalar sonucunda Kırşehir'in ve aynı zamanda Osmanlı Devleti'nin idari, içtimai, siyasi, askeri ve iktisadi tarihine ışık tutabilecek bilgiler elde edilmiştir.

Galip AKTUĞ

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Kırşehir, Şer'îye Sicili, Kadı

THE TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF KIRŞEHİR SHARİAH RECORD NUMBERED 17(H. 1324-1328/ M. 1906-1910)

ABSTRACT

The shariah records, which are composed of decisions rendered, reports written and administrative, political and legal correspondences made by Muslim judges named *cadi* with the judicial authority, are the first-hand sources of Ottoman history and culture of the period between the second half of 15th century and the first quarter of 20th century. The microfilms of Kırsehir Shariah Records, which are the main source of our study, are available in the National Library, Ankara. Kırsehir Shariah Record numbered 17 has been obtained via photocopy, the first part being 128 pages has been extracted for this paper due to the dense content of the record and translated intralingually into modern day alphabet under the title “ The Transcription and Evaluation of Kırsehir Shariah Record numbered 17 (H. 1324-1328/ M. 1906-1910)”, evaluated and its bibliographical search has been carried out. Furthermore, all the documents have been classified according to their subjects. In the annex part at the end of this paper, one copy of the original record comprising the paper has been attached. In the light of all these opinions and studies, information shedding light on the administrative, social, political, military and economic history of Kırsehir as well as Ottoman State has been attained.

Key Words: Ottoman State, Kırsehir, Shariah Record, *Cad*

İÇİNDEKİLER

ONAY.....	I
ÖNSÖZ.....	II
ÖZET.....	III
ABSTRACT	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
KISALTMALAR.....	VIII

GİRİŞ

A. OSMANLI HUKUKUNA GENEL BİR BAKIŞ.....	1
1. ŞER'İ HUKUK.....	2
2. ÖRFİ HUKUK.....	2
3. ŞER'İ VE ÖRFİ HUKUKUN BİRBİRİYLE İLİŞKİSİ.....	4
B. OSMANLI DEVLETİ'NİN ADLİ TESKİLATI	7
1. ŞEYHÜLİSLAMLAR.....	7
2. KAZASKERLER.....	9
3. KADILAR.....	10
C. ŞER'İYYE SİCİLLERİ.....	16
1. TANIMI VE ORTAYA ÇIKIŞI.....	16
2. KADI TARAFINDAN KALEME ALINAN BELGELER.....	16
2.1. i'lamlar.....	16
a- Hakimin imza ve Mührü	17
b- Da'vacının Adı ve Adresi	17
c- Da'valının Adı	17
d- Da'vanın Konusu	17
e- Da'vacının Cevabı	17
f- Beyine Talebi	17
g- isbat ve Yemin	17
a Güvenlik Soruşturması	17
j- Hüküm	17
1- Tarih	17

i- Şuhudü'l-hal	17
2. Hücetler	17
2.3. Ma'rûzlar	18
2.4.Fermanlar	18
3. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TÜRK TARİHİ AÇISINDAN ÖNEMİ.....	18
4.ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN İÇERİĞİ.....	20
5.TEZKERE VE TEMESSÜKLER.....	20
6. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN YOK OLMA NEDENLERİ.....	21
D. KIRŞEHİR İLİNE AİT ŞER'İYE SİCİLLERİ.....	21
1. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN GENEL DURUMU.....	21
2. 17 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİ.....	22
3. METİN TRANSKRİPSİYONUNDA UYGULANAN METOT.....	22
4. MİLLİ KÜTÜPHANE'DEKİ K KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ.....	23
BİRİNCİBÖLÜM	
BELGE ÖZETLERİ.....	24
İKİNCİ BÖLÜM	
METİN TRANSKRİPSİYONU.....	133
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
A. DEGERLENDİRME.....	370
A.TARİHTE KIRŞEHİR.....	370
1. KIRŞEHİR'İN ADL.....	370
2. TARİHİ DURUM.....	371
2.1. Eski Çağda Kırşehir	371
2. 2. Anadolu Selçuklu Döneminde Kırşehir	372
2.3. Beylikler Döneminde Kırşehir	374
2.4. Osmanlılar Döneminde Kırşehir	375
2.5. Yakın Tarihte Kırşehir	377
2.6. Kırşehir Tarihi Kronolojisi.....	378
3- H. 1324-1328 TARİHLİ ŞER'İYYESİCİLİNE GÖRE : KIRŞEHİRİN SOSYAL, EKONOMİK VE KÜLTÜREL HAYATI.....	383

3.1. Ticari ve Ekonomik Hayat.....	384
3.2. Sosyal Yapı.....	385
3.2.1. Kız İsteme ve Evlenme.....	386
3.2.2. Mihir.....	387
3.2.3. Boşanma.....	387
3.2.3.1. Talak.....	388
3.2.3.2. Muhal-hul.....	388
3.2.3.3. Menkume.....	388
3.2.4. Veraset (Miras).....	388
3.2.5. Askeri Veraset.....	389
3.2.6. Vakıf	390
B. 17 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYE SİCİLİNE GÖRE	
KIRŞEHİR'İN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	392
1. 17 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİNİN KONULARA GÖRE	
DAĞILIMI.....	392
1.1. Tablosal Dağılım.....	392
1.2. 17 Numaralı Şer'İye Sicilinde İsmi Geçen Yerler.....	394
SONUÇ.....	401
BİBLİYOGRAFYA	403
ÖZGEÇMİŞ.....	408

KISALTMALAR

a.g.e	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
AÜ	: Ankara Üniversitesi
C.	: Cilt
ed.	: Editör
H.	: Hicri
Km	: Kilometre
M.	: Miladi
M.Ö.	: Milattan önce
M.S.	: Milattan sonra
m.d.	: Madde
No	: Numara
OSAV	: Osmanlı Araştırmaları Vakfı
s.	: Sayfa
sy.	: Sayı
TDAV	: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı
TDV	: Türk Diyanet Vakfı
vs.	: Vesaire
vb.	: Ve benzeri
ss.	: Sayfalar Arası

GİRİŞ

A. OSMANLI HUKUKUNA GENEL BİR BAKIŞ

Çok geniş bir coğrafyaya yayılmış olan ve bünyesinde farklı ırk ve dinlerden birçok unsuru barındıran Osmanlı Devleti'ni asırlarca ayakta tutan faktörlerin basında, bu devletin sahip olduğu hukuki yapı ve bunu uygulayış biçimi gelir. Ancak Osmanlı Devleti, kuruluşu ile beraber yeni ve orijinal bir hukuk sistemi ortaya çıkarmış değildir. Bu devleti kuranlar, daha önce kurulmuş Türk ve İslam devletlerinden gelenek, kültür, örf, adet, sosyal hayat tarzının yanı sıra, o zamana kadar yürürlükte olan ve büyük oranda birlik arz eden bir hukuki yapıyı da almışlardır.¹Osmanlıların yaptığı bir taraftan bu hukuki düzeni kısmen dönemin ihtiyaçları ışığında yeniden yorumlamak, diğer taraftan da bunu etkin bir tarzda hayata geçirmektir.² Osmanlı hukukunun esas temelini İslam hukuku oluşturur. Bu realite Osmanlı Devleti'nin çağdaşı veya daha önce kurulmuş bulunan diğer İslam devletleri için de geçerlidir. Ayrıca buna, İslam hukukunun ayrıntılı olarak düzenlemediği veya düzenlenmesini devlet başkanlarına havale ettiği alanlarda Osmanlı padişahları tarafından dönemin ihtiyaçları ve anlayışı ışığında hukuk kurallarının konduğu olgusu da eklendiğinde, altı asırlık Osmanlı uygulamasının nasıl kendine özgü bir hukuki yapı ortaya koyduğu kolayca anlaşılır.³Osmanlı hukuk mevzuatı incelendiğinde iki kısımdan oluştuğu anlaşılır. Biri şer'i hukuk, diğeri ise örfi hukuktur.

---

¹Murat Sen,“Osmanlı Hukukunun Yapısı”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000, s. 327

² M. Akif Aydın, “Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi”, **Türkler Ansiklopedisi**, C. X, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002, s. 15

³M. Akif Aydın,a.g.m., s. 15

1. ŞER'İ HUKUK

Doğrudan doğruya Kur'an, sünnet, icma ve kıyasa dayanan ve fıkıh kitaplarında tedvin edilmiş bulunan normlar manzumesidir ki, bunlara şer'i hükümler, şer-i şerif veya şer'i hukuk adı verilir. Osmanlı kanunnamelerinde şer'i hukuk ifadesinin yerine, şer' yahut şer-i şerif terimleri kullanılmıştır. Şer'i hukuk kavramı, geçerliliği için hiçbir kişi veya kurulun tasdikine gerek olmayan hukuki hükümleri ifade eder.⁴ Osmanlı padişahları şer'i hukukun ayrıntılı olarak düzenlemiş olduğu alanlarda kanun koymamaya, diğer alanlarda kanun koyarken de bu hukukun genel prensiplerine ters düşmemeye özen göstermişlerdir. Çünkü şer'i hukuk, kendisine karşı bir geleneğin, aykırı başka bir hukuk düzeninin oluşumuna izin vermez.⁵

2. ÖRFİ HUKUK

Osmanlı hukuk mevzuatının diğer kısmını ise örfî hukuk mevzuatı oluşturmaktadır. Osmanlı hukukunda örfî hukuk denilince, sadece âdet hukuku değil, şer'i hükümlerin kanun tarzında tedvini de dahil olmak üzere, padişaha tanınan sınırlı yasama yetkisi çerçevesinde, uzman hukukçuların içtihadı ve fetvalarına da başvurularak ortaya konan hukuki hükümler akla gelir.⁶ Osmanlı'nın erken dönemlerinden itibaren şer'i hukukun yanı sıra örfî hukukun gelişmeye başladığı, esasen örfî hukukun sadece Osmanlıya has olmayıp adlandırma farklı da olsa bütün İslam devletlerinde az çok görüldüğü bilinmektedir.⁷ Şer'i hukukun sınırlı bir alanı kapsadığı ve bunun da daha ziyade ibadetlerle, helal ve haramla, uhrevi sorumlulukla yakından ilgili, ahlaki değerlerin açılımı niteliğindeki hükümler olduğu, geride

---

⁴Erol Özbilgen, **Osmanlı Hukukunun Yapısı**, İstanbul 1985, s. 43

⁵Murat Sen, a.g.m., s. 332

⁶Halil Cin- Ahmed Akgündüz, **Türk Hukuk Tarihi. C. 1**, OSAV Yayınları, İstanbul 1995, s. 165

⁷M. Akif Aydın, "Osmanlıda Hukuk", **Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi**, ed.: E. İHSANOĞLU İstanbul 1994, s. 377

özellikle kamu hukuku alanında büyük bir bilinçli boşluğun bırakıldığı göz önünde bulundurulsa her toplumda örfi hukuk benzeri bir gelişme kaçınılmaz görülmektedir.⁸

Örfi hukukun bir anda oluştuğunu söylemek mümkün değildir. Bilakis bu hukuk oluşturan kurallar, Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren ihtiyaç oldukça teker teker konulan kanun hükümlerinden oluşmuştur. Bu şekilde konan kurallar belli bir birikime ulaşıncaya, oluşum biçiminin klasik İslam hukukundan farklı oluşu göz önüne alınarak ayrı bir isim verilmiş, örf veya örfi hukuk denmiştir. Tarihi kaynaklarda örfi hukuk ifadesine ilk olarak Fatih dönemi tarihçisi Tursun Bey'in eserinde rastlanmaktadır. Burada dikkati çeken nokta, Fatih dönemi gibi oldukça erken bir dönemde Osmanlı hukukunda böyle bir ikili oluş tarzının kabul edilmiş ve yerleşmiş bulunmasıdır.⁹

Osmanlı Devleti'nde örfi kanunların hazırlanmasında, devletin en üst kademelerinde yıllarca tecrübe kazanmış devlet adamlarından oluşan Divân-ı Hümayun ve özellikle örfi hukuktan sorumlu bulunan nişancıların önemli rolleri vardır. Divanda yapılan görüşmeler ve nişancıların faaliyetleri sonucu şekillenen hukuki esaslar, padişahların tasdikleri ile kanun haline gelmekte ve uygulamaya girmektedir. Padişahlar tarafından konulan kanunların yürürlük süreleri de esas itibariyle bunların hayatlarıyla sınırlıdır. Bununla beraber Osmanlı padişahlarının, kendinden önceki padişahlar zamanında mevcut kanunnameleri tensik ve tasdik yetkisi keyfi değildir.¹⁰

İslam hukukunun özellikle Kur'an ve sünnet tarafından ayrıntılı olarak düzenlenmemiş alanlarında devlet başkanına belirli bir takdir hakkını tanımış olması, Osmanlı padişahlarının uzun asırlar boyunca özellikle idare hukuku, ceza hukuku ve mali hukuk alanında yaptıkları düzenlemelere müsait bir zemin hazırlamıştır. Bilindiği gibi had ve kısas suçlarının aksine ta'zir suçları denen çok geniş bir suç kategorisinin düzenlenmesi, İslam hukukunca devlet başkanına bırakılmıştır. Hangi fiillerin suç sayılacağı ve ne gibi cezalara çarptırılacağı belirli esaslar çerçevesinde devlet başkanı tarafından tespit edilir. Keza şer'i vergiler dışında yeni vergilerin

---

⁸Ali Bardakoglu, "Osmanlı Hukukunun Şer'iliği Üzerine", **Osmanlı Ansiklopedisi** C. 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000, s. 415

⁹M. Akif Aydın, "Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi", **Türkler Ansiklopedisi**, C. X, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002, s. 16

¹⁰Murat Sen, a.g.m., s. 334

konulmasında da devlet başkanının takdir yetkisi vardır. İşte Osmanlı padişahları her iki alanda kendilerine tanınan yetkiyi düzenli bir biçimde kullanmışlardır.¹¹ Padişahlar fermanlar ve kanunnamelerle hangi fiillerin suç olduğu veya cezayı müeyyideye uğratılacağını belirlediği kanun veya yasaları da uygulama görevi Kadılara bırakılmıştır.

Örfi hukuk alanındaki istikrarlı uygulamada kanunnamelerin önemli rolü olmuştur. Örfi hukuk kuralları çoğu kere ferdi kanun hükümleri şeklinde ortaya çıkmışsa da bunlar belli bir yekuna ulaştığında gerek resmi gerekse özel derlemelere konu olmuştur. Özel derlemeler de netice itibariyle ferman, hüküm, hatt-ı hümayun, irade-i seniyye gibi resmi hukuk belgelerine dayandığından bunların şahıslar tarafından tedvin edilmiş olması bir mahsur teşkil etmemektedir. Bazen uygulandığı eyalete, bazen içerdiği konulara veya hakkında kanun hükümleri konan gruplara göre bir araya getirilen kanunnameler, örfi hukukun düzenli uygulanmasında ve Osmanlı Devleti'nde hukukun istikrarının ve birliğinin sağlanmasında önemli bir rol üstlenmişlerdir. Ancak şer'i hukukta mezheplere göre bir farklılık olduğu gibi örfi hukukta da uygulandığı eyalete göre farklı düzenlemeler bulunabilmekteydi. Zaman içinde bu farklılıkların ortadan kaldırılmasına ve genel kanunnamelerin hazırlanmasına yönelik bir seyirin izlendiği ve böylece hukukta birlik anlayışının daha kuvvetle hayata geçirildiği söylenebilir. Netice itibariyle Osmanlı Devleti sadece dönemin şartları ışığında bir hukuk sistemi geliştirmekle kalmamış, bunların hayata geçirilmesi ve etkin bir biçimde uygulanması için elinden geleni yapmıştır. Altı yüz sene boyunca geniş ve problemlili bir coğrafyada ayakta kalmasının sırrı muhtemelen burada yatmaktadır.¹²

3. ŞER'İ VE ÖRFİ HUKUKUN BİRBİRİYLEİLİŞKİSİ

Şer'i ve örfi hukuku tespitten sonra üzerinde durulması gereken nokta, farklı şekillerde oluşan bu hukuk sisteminin birbiriyle uyum gösterip göstermediği, gösteriyorsa bu uyumun nasıl olduğudur. Osmanlıların esas itibariyle İslam hukukunu uyguladıkları, bu hukukun boşluklarının veya devlet başkanına yetki

---

¹¹Murat Sen, a.g.m., s. 329

¹²M. Akif Aydın, a.g.m., s. 19

tanıdığı alanların örfi hukuk kurallarıyla doldurulduğu göz önüne alındığında, Osmanlı hukukunun İslam hukuku etrafında şekillendiğini söylemek yanlış olmaz.¹³

Osmanlı Devleti'nde şer'i ve örfi hukuk, birbiriyle çatışan değil, belli bir uyum içerisinde birbirine paralellik gösteren özelliklere sahiptirler. Zira örfi hukuk, şer'i hukukun hükümlerini ortadan kaldırmak veya değiştirmek amacıyla ortaya çıkmış bir hukuk sistemi değildir. Aksine şer'i hukukun tanıdığı yetki çerçevesinde veya bu hukuk tarafından düzenlenmemiş alanlarda hüküm koyması söz konusudur.¹⁴

Örfi hukukun yazılı kaynağı olan kanunnamelerde dikkati çeken önemli bir husus, bunların geleneksel hukuka geniş bir uygulama alanı tanımış olmasına rağmen, bu uygulamanın ancak şer'i bir hukuk kuralı bulunmayan durumlarda mümkün olabilmesi halidir. Osmanlı padişahlarının, şer'i hukukun ayrıntılı olarak düzenlemiş bulunduğu alanlarda kanun koymamaya, diğer alanlarda kanun koyarken de bu hukukun genel prensiplerine ters düşmemeye özen gösterdikleri görülmektedir. İlk örfi vergi olan Pazar vergisinin (bâc) konması sırasında Osman Gazi'nin Allah'ın emri değil diye böyle bir vergiye karşı çıktığı, ancak şer'i esaslara aykırı olmadığını anladıktan sonra bunu kabul ettiğini tarihi kaynaklar belirtmektedir. Çoğu ferman ve hükümlerde yer alan “şer ve kanun” üzere görülmesi emri de, Osmanlı Devleti'nde şer'i ve örfi hukukun birbiriyle çatışan değil birbirini tanımlayan iki hukuk mevzuatı olarak kabul edildiğini göstermektedir.¹⁵

Örfi hukuk normlarının konmasında önemli rolleri bulunan ve bu sebeple kendilerine “müfti-i kanun” denilen nisancılardan, medrese kökenli olan ve İslam hukuku öğrenimi görmüş bulunan ulemadan seçilmesi, keza örfi hukukun oluşmasında önemli bir yere sahip bulunduğu anlaşılan Divan-ı Hümayun'da şer'i hukukun iki önemli temsilcisi olan Rumeli ve Anadolu kazaskerlerinin yer alması, örfi hukukun daha hazırlık aşamasında şer'i hukukla uyumuna dikkat edildiğini düşündürmektedir. Bunun yanı sıra şeyhülislamın, padişahların şer'i hukuka aykırı kanun ve uygulamalarına zaman zaman karşı çıktıkları da görülmüştür. Osmanlı Devleti'nde her iki hukukun aynı yargı organı tarafından uygulanması, bir diğer ifadeyle örfi hukuk için ayrı mahkemeler kurulmayıp şer'iyeye mahkemelerince tatbik

---

¹³M. Akif Aydın, a.g.m., s. 16

¹⁴Murat Sen, a.g.m., s. 334

¹⁵Murat Sen, a.g.m., s. 332

edilmesi, bu iki hukukun belli bir bütünlük içerisinde yürütülmesinde müspet bir rol oynamıştır.¹⁶

Osmanlı hukuku gündeme geldiğinde öncelikle onun şer'iliği meselesi tartışılmaktadır. Osmanlı Devleti'nin hukuk düzeni ile yakından ilgilenen araştırmacıların konuyla ilgili öncelikle dikkatlerini çeken mesele kanunnamelerde yerini alan cezai hükümlerdir. Esas tartışmaya sebep olan konu ise zina, katl, organlara yönelik cinayetler, hırsızlık ve iffetli kadına zina isnadında bulunma gibi hadd ve kısası gerektiren suçların cezai karşılıklarının kanunnamelerde farklı biçimde düzenlenmiş olmasıdır. Ancak kanunnamelerde yer alan ve örfi cezalar kapsamında değerlendirilen bu tür cezalar, haddelerin yerini almak amacıyla düzenlenmiş değil, İslam hukukunun devlet başkanına tanıdığı yetkiler çerçevesinde hadleri uygulamayı gerekli kılacak biçimde oluşmamış olan suçlara verilecek ta'zir cezaları olduğu anlaşılmaktadır. Fatih, II. Beyazıt ve Kanuni dönemi kanunnamelerinde, kısas uygulanmadığı takdirde verilecek para cezalarından bahsedilmektedir. Kanuni dönemi ceza kanunnamesinde, hırsızlık suçu için öngörülen para cezasının, suçun haddi gerektirecek şekilde oluşmamasına bağlı olduğu açık bir şekilde ifade edilmektedir. Kısas ve hadd cezaları naslar tarafından açıkça ve kesin bir biçimde belirlendiğinden bunlar fıkıh kitaplarında aynen yerini almış ve suçun unsurları oluştuğunda uygulanmıştır.¹⁷

Sonuç olarak, yapılan araştırmalardan Osmanlı Devleti'nin şer'i hukuku esas aldığı ve örfi hukukun da İslam hukukunun Osmanlı dönemi uygulamasından ibaret bulunduğu anlaşılmaktadır. "Suç ve cezaların kanuniliği" ilkesinin hedefi olan keyfiliği önleme amacıyla, Osmanlı sultanlarının çıkardığı kanunnamelerde yer alan cezai hükümlerin, İslam hukukunun takdirini devlet başkanına bırakmış olduğu ta'zir cezaları olduğu fikri ağırlık kazanmaktadır. Kanunnamelerdeki cezaların haddi gerektiren suçlarla ilgili olması bazı yanlış anlamalara sebebiyet vermiştir. Oysa İslam hukuku, özellikle çok ağır cezalar olan ve kişiler üzerinde önemli tesirler meydana getiren, haksız olarak uygulandığında telafisinin mümkün olmadığı bu tür cezaların, suç tam sabit olmadıkça uygulanmasına sıcak bakmamıştır. Ceza ağırlaştıkça ispat yükü de ağırlaşmış, şüpheden, sanığın yararlanması esaslı bir

¹⁶Ahmed Akgündüz, *Kânunnâmeler*, C. I, s. 87

¹⁷Saffet Köse, "Osmanlı'da Şer'i Cezalar", *İslâmiyât Dergisi*, C. 2, sy. 4, Ankara 1999, s. 27-29

prensip olarak kabul edilmiştir. İşte Osmanlı kanunnamelerinde yer alan cezai hükümler, haddi gerektirecek ölçüde sabit olmamış suçların cezalarını düzenlemektedir. Zaman zaman uygulamada bazı sapmalar görülse de genel anlamıyla Osmanlı Devleti, İslam ceza hukuku hükümlerini uygulamıştır.¹⁸

B. OSMANLI DEVLETİ'NİN ADLİ TEŞKİLATI

1. ŞEYHÜLİSLAMLAR

İlk ve son dönemlerdeki dalgalanmalar bir kenara bırakılırsa Osmanlı Devleti'nde ilmiye makamının ve dolayısıyla kaza teşkilatının bir bakıma başı ve mercii şeyhülislamdır.¹⁹

Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında sultanlar basta Şeyh Edebâli olmak üzere, Dursun Fakih ve Şemseddin Fenâri gibi din bilginlerine fetva almak, şer meselelerde ve saltanat işlerinde istiare etmek üzere müracaat ediyorlardı. Ancak bu aşamada, bu ilişkiler resmi bir hale getirilmemişti ve bu kişilere şeyhülislam unvanı verilmemişti. Daha sonra müftüler içinde, başkent müftüsüne şeyhülislam unvanı verilerek bu ilişkiler resmi bir hüviyete büründürülmüş ve şeyhülislam devletinin bir memuru haline gelmişlerdir.²⁰

Osmanlı Devleti'nde şeyhülislamlığın hangi tarihte kurulduğu kesinlik kazanmamakla beraber genellikle Sultan II. Murat devrinde Bursa'da müftülük görevini yürüten Molla Fenâri ile birlikte müessesenin başladığı kabul edilmektedir. Ancak aynı dönemde yapılan 1444 tarihli Varna Savaşı esnasında isyan ederek devleti güç duruma sokan Karamanoğlu İbrahim Bey'e verilecek ceza konusunda Molla Fenâri'ye başvurulmayıp Mısır ulemasından fetva istenmesi, Molla Fenâri'ye verilen şeyhülislam sıfatının sadece bir şeref unvanı olgunu, en yüksek fetva makamını ifade etmediğini göstermektedir. İlmiye teşkilatının başı olarak

---

¹⁸Saffet Köse, a.g.m., s. 32

¹⁹ Ahmet Akgündüz, "Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri", **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. X, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000, s. 57

²⁰Cemal Fedayi, "Osmanlı Devletinde Şeyhülislamlık Kurumu", **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000, s. 447

şeyhülislamlığın önem kazanması ise Kanuni Sultan Süleyman döneminde bu makama gelen Kemalpaşazade ile Ebusu'ûd Efendilerin zamanında gerçekleşmiştir.²¹

Şeyhülislamların görevlerini genel olarak ikiye ayırabiliriz:

1. Başında bulunduğu dini bürokrasinin yönetimiyle ilgili olanlar; kadı, müftü ve müderrislerin atanmaları, terfileri vb.

2. Dini-siyasi nitelikli olan fetva, Divan-ı Hümayun'a bilgi verme gibi görevler. Bu görevler şeyhülislamı siyasi bir aktör haline getirmiş ve sistemin işleminde etkin işlevler görmesine imkan vermiştir.²²

Devlet teşkilatında padişah ve sadrazamdan sonra gelen şeyhülislamlığa tayin edilecek zevatta tabi olarak belli şartların bulunmasına özen gösterilmiştir. Ebusu'ûd Efendi devrine kadar şeyhülislamlığa getirilenler müderrislik, evleviyet kadılığı ve kazaskerlik yapanlar arasından seçildiği halde, bu dönemden itibaren Rumeli kazaskerliği yaparak ma'zul (görevinden çıkarılmış, azl olunmuş, memuriyetsiz kalmış) sayılan ulemadan birinin tayini, kanun seklinde telakki edilmiştir. Bu şekilde ilmiyenin en alt mertebesi olan müderrislikten Rumeli kazaskerliğine varıncaya kadar kazanılan tecrübenin, şeyhülislamlık makamının ağır yükünü kaldırma hususunda yardımcı olacağı hesaba katılmıştır. Şeyhülislamlığa getirilecek kişilerin geniş bir ilmi dirayete sahip olmaları yanında özel hayatlarında dini en güzel şekilde yasamaları gerekmektedir. Tabidir ki her zaman İbn-i Kemal ve Ebusu'ûd Efendi gibi zirve şahsiyetler bulunamadığından, bazen hasbe'l-kader bu makama gelenlere de rastlanabilmiştir. Ancak müderrislikten Rumeli kazaskerliğine kadar uzanan yolun oldukça zor ve meşakkatli olduğu düşünüldüğünde, sıradan kişilerin bu makama gelişinin nadiren gerçekleştiği açıktır.²³

Kısaca şeyhülislamlık, Osmanlı siyasi-idari sisteminde, idari ve dini işlevleri olan, sistemin işleyişinde daha ağır basan siyasi otoritenin bazı davranışlarını meşrulaştıran, bazıları da kontrol eden bir kurum olarak karşımıza çıkmaktadır.²⁴

---

²¹ Murat Akgündüz, "Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilatında Şeyhülislamlık", **Türkler Ansiklopedisi**, C. 9, Yeni Türkiye Yayınları, s. 847

²² Cemal Fedayi, a.g.m., s. 445

²³ Murat Akgündüz, a.g.m., s. 850-851

²⁴ Ahmed Akgündüz, **Belgeler Gerçekleri Konuşuyor**, İzmir 1990, s. 202-203

2. KAZASKERLER

Osmanlı Devleti'nde yargı teşkilatının asıl başı ve ilmiye sınıfının da ikinci reisi kazaskerlerdir. Osmanlı Devleti'nde yargı gücü adına Divan-ı Hümâyün'a katılan, özellikle askeri sınıfın şer'i, hukuki islerine bakan ve önemli yekun teşkil eden kaza ve sancak kadılarının tayin mercii olan makama kazaskerlik denmiştir. Kadı askerlik de denen bu makam, Selçuklulardaki Kadı-leşkerin fonksiyonlarını da ifa etmekle beraber bütün Müslüman-Türk devletlerindeki Kadı-Kudatlık makamının karşılığı haline gelmiştir.²⁵

Kazaskerliğin resmi bir kurum halinde ortaya çıkışı I. Murat dönemi başlarında olup kuruluş tarihi bazı kaynaklarda 1361, bazılarında 1362 olarak verilir. Bu müessesenin başına getirilen ilk kişi ise Çandarlı Kara Halil'dir. Bursa kadılığından kazaskerliğe, oradan da vezirliğe geçmiştir. Kazaskerliğin gelişmesi, bir kurum haline gelmesi ise Fatih Sultan Mehmet döneminde gerçekleşmiş ve özellikle onun saltanatının son yılında Karamâni Mehmet Paşa'nın arzıyla Rumeli ve Anadolu kazaskerliği ortaya çıkmıştır. Yavuz Sultan Selim devrinde bir ara merkezi Diyar-Bekir'de olmak üzere Arap ve Acem kazaskerliği teşkil edilerek kazasker sayısı üçe çıkarılmışsa da devletin merkezîyetçi yapısıyla bağdaşmayan bu sonucusu bir süre sonra lağvedilerek Anadolu kazaskerliğine bağlanmıştır.²⁶

1554 yılına kadar kazasker, bütün müderris ve kadı adaylarını seçip tayin edebilmek üzere sadrazama arz etmeye yetkilidir. Bu tarihten sonra yetkileri şeyhülislam lehine daraltılmıştır. Buna göre kazasker kendi bölgelerindeki kaza kadılarını, askeri kapsamları, alt rütbeli bazı müderrisler ile, meslekleri ile ilgili bazı görevlileri tayin yetkisine sahiptirler. Kazaskerler Divan-ı Hümayununun asli üyesidir. Divan günlerinde Divan'a mutlaka katılırlar. Divan'da bazı davalar, dinlenmek üzere Rumeli Kazaskerine havale edilir. Anadolu kazaskeri, özel yetki verilmedikçe dava dinleme yetkisine sahip değildir. Divan'da müzakere edilen konuların şer'i sorumluluğu kazaskerlere aittir. Kazaskerler cuma günleri sadrazam konağında huzur murâfaası denilen yargılamaların yapıldığı Cuma Divanı'na

²⁵Ahmet Akgündüz, a.g.m., s. 54

²⁶Mehmet İpşirli, "Kazasker Maddesi", *İslam Ansiklopedisi*, C. XXV, TDV Yayınları, İstanbul 2001, s. 141

katılırlar. Sadrazamla beraber Divan'a arz edilen davaları görürler. Ayrıca Salı ve Çarşamba günleri dışında da kendi konaklarında dava dinleme yetkisine sahiptirler. Kazaskerlik müessesesinin bu yapısı ve ifa ettiği fonksiyonlar, Tanzimat'tan sonra azalmış ve Osmanlı Devleti'nin son zamanlarına doğru kazaskerlerin yetkileri tamamen ellerinden alınmıştır.²⁷

3.KADILAR

Kadı kelimesi Arapçada kesmek, ayırmak gibi sözlük manaları bulunan kazâ (kadâ) kökünden isimi fail olup Osmanlı hukukçuları tarafından “İnsanlar arasında meydana gelen dava ve anlaşmazlıkları şer'i hükümlere göre karara bağlamak için devletin en yüksek icra makamı (sultanlar veya yetkili kıldığı şahıslar) tarafından tayin edilen şahıs” diye tarif edilmektedir. Bilindiği gibi Osmanlı Devleti idari taksimat olarak önce eyaletlere, eyaletler livâlara, livâlar kazalara, kazalar nahiyelere ve nahiyeler de köylere ayrılmaktadır. Nahiye ve köy dışında kalan idari merkezler, aynı zamanda birer yargı merkezi durumundadır ve her yargı merkezinde de birer kadı bulundurulmuştur.²⁸

Osmanlı Devleti ilk zamanlarda Kadıları Anadolu'dan değil de, -muhtemelen daha yetişmiş olmaları nedeniyle- İslam dünyasının diğer merkezlerinden getirmiştir.²⁹Kaynakların verdiği bilgiye göre kadıların eğitimi için ilk medrese Sultan Orhan zamanında kurulmuştur. Yıldırım Beyazıt zamanında ise veziriazam Çandarlı Ali Paşa'nın marifetiyle kaza yönetiminin, idaresinin ve kadı hiyerarşisinin bir nizama bağlandığı nakledilmektedir. Fakat Osmanlı devlet ve toplum sisteminde tedris, kaza ve iftâ mesleklerinin ayrımı, derecelenmesi ve rütbelerin muadeletinin asıl şekillenışı Fatih Sultan Mehmet zamanında olmuştur. Bu devirde kadının mesleki eğitiminde kurumlaşma ve hiyerarşinin yerleşmesi açısından en önemli olay, Sahn-ı Seman diyebilinen Fatih medreselerinin teşekkülüdür. Böylece XVI. yüzyılda

---

²⁷Ahmet Akgündüz,a.g.m., s. 54-55

²⁸Ahmed Akgündüz,a.g.m., s. 55

²⁹ Hasan Tahsin Fendoglu, “Osmanlıda Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. V, Yeni Türkiye Yayınları. Ankara 2000, s. 453

Süleymaniye medreseleri kuruluncaya kadar bu yüksek eğitim kurumu, kadılık mesleğine girecek gençlerin tahsil görüp icazet aldıkları yer olmuştur.³⁰

Kadı olmak için medresenin yüksek derecelerinden mezun olmak şarttı, bunun aksi mümkün değildi. Tahsilsiz sadrazam olunabilirdi ama en küçük kazaya kadı olunamazdı.³¹ Medreseleri bitirip icazet alanlar icazet alış sırasına göre matlab defteri denilen deftere yazılır ve bunlara mülazım denilirdi. Mülazımlar için üç yol vardı: Tedris, kaza ve idare. Mülazımlar eğer kaza (yargı) mesleğini seçerlerse en küçük idari birimden başlamak şartıyla kadı olarak tayin edilirdi. Sonra da belli şartlarla kadılık dereceleri kademe kademe yükselerek kazaskerlik ve şeyhülislamlığa kadar çıkabilirdi.³² Fakihler, kadılık nitelik ve şartlarından başlıcalarını sıralarken, hukuki işlemde bulunmak için gerekli diğer şartlara ilave olarak, kadı tayin edilecek kimselerin derin hukuk bilgisine, vücut bütünlüğüne, sosyal ilişkilerin gereklerini, halkın ihtiyaçlarını, örf ve adetlerini kavramaya elverişli, kültüre, dış etkilere karşı koyacak derecede ahlak, karakter ve seciyeye sahip olmaları, dini emir ve yasaklara aykırı davranışlarda bulunmamaları gerektiğini ifade ederler. Mecelle’de kadının özellikleri sıralanırken, onun hakim, fehim, müstakim, emin, mekin, metin olması, fıkıh meselelerine ve yargılama usulüne vakıf ve davaları onlara uygulayarak sonuçlandırmaya muktedir bulunması şartı aranmış, böylece kadılığın bilgi, sanat ve yüksek bir karakter isi olduğu belirtilmiştir (md. 1792-1794). Gayri Müslimlerin, Müslümanlara kadı tayininin caiz görülmeysi, hem kadının Şer’i ahkâmı uygulayacak olması hem de kadılığın üst düzey kamu görevi oluşuyla açıklanır.³³

Kadıların önemli görev ve yetkileri şu şekilde özetlenebilir:

- Kadılar, her şeyden önce buldukları yerlerdeki halkın, hukuk ve cezaya taalluk eden davalarına bakarlar, husumetleri şeriat kaidelerine ve İslâm hukuku prensiplerine göre karara bağlardı.

- Buldukları bölgede amme hukukunu korumak kadıların göreviydi. Bu sebeple vakfiyelerin tanzim, tescil ve vazifelerin tayini de bunlara düşerdi. Bölgelerindeki amme hizmeti ile ilgili yazışmalar da, kadılara düşerdi.

³⁰İlber Ortaylı, “Kadı Maddesi”, **İslam Ansiklopedisi**, C XXIV, TDV Yayınları, İstanbul 2001, s. 70

³¹Hasan Tahsin Fendoğlu, a.g.m., s. 454

³²Ahmet Akgündüz, Şer’iyye Sicilleri, **İslam Ansiklopedisi**, C. 1, TDİA, İstanbul 1988, s. 68

³³Fahrettin Atar, “Kadı”, **İslam Ansiklopedisi**, C XXIV, TDV Yayınları, İstanbul 2001, s.

Kazalara kadar görev alanı bulunan kadıların daha küçük yerleşim bölgelerindeki işleri takip etmek üzere naib tayin etme yetkileri de bulunduğundan, bölgelerinin en uca köşelerine kadar cereyan eden hadiselerden naibleri vasıtasıyla haberdar olur, hususi ve amme hukukuyla alakalı meseleleri sicillerine kaydederlerdi.

İslâm hukukunun muamelat kısmına taalluk eden ve bugün noterlerce ifa edilen her türlü kefalet, vekâlet, mukavele ve borçlanma gibi akitler de kadılar tarafından yerine getirilir ve bunlar da sicillere işlenirdi.

Yine İslâm hukukunun mirasa taalluk eden ferâiz meseleleri de kadılar tarafından neticelendirilirdi. Daha doğrusu miras hukukunda yegâne merci kadı veya naib idi. Vefat etmiş bir kimsenin mallarını hiçbir haksızlığa mahal vermeden, vereseler arasında taksim etmek kadıların en mühim vazifelerindendi. Bu durum sadece Müslümanlarla da sınırlı kalmazdı, şayet gayrimüslimler tarafından müracaat varsa onların miras işleri de kadılar tarafından görülürdü. Bu nevi muameleler de sicillere işlenirdi.

Osmanlıda aile hukukunun tanzim ve takipçisi de kadılardı. Nikâhlar çoğunlukla kadı veya naib huzurunda kıyılır veya bunların verdikleri izinnamelerle imamlar tarafından bu hizmet yerine getirilirdi.

Kadılar, buldukları bölgelerdeki bütün vakıf, mukataa ve tımarların da murakıby idiler.

Merkezden yazılan idari, iktisadi, mali, askeri yazıların birer sureti beylerbeyiler ve sancakbeyiler ile birlikte kadılara da gönderilirdi. Kadılar bunları kendilerine vasıl olduğu tarihle birlikte sicillere kaydederlerdi.

Ordunun seferde bulunduğu bölgenin kadıları da orduyla birlikte sefer görevi alırlardı. Menzillerin tanzimi, asker kaçaklarının tedibi, ordunun iâşe ve mühimmatının temin ve takviyesi de kadılara aitti.

Bölge asayişinin temini hususu da beylerbeyi ve sancakbeyi ile birlikte kadıya aitti. Emniyet kuvvetlerince yakalanan sakiler kadıya getirilir ve kadı tarafından hüküm verilerek gereği icra olunurdu. Kadı sicilleri bu tip vukuatlarında sicillere işleyerek bünyesinde barındırmaktadır.

Kadılar bugünkü belediye hizmetlerini de ifa etmişler, bu görevleri gereği narhların tespiti-tanzimi ve bunların sık sık kontrolü, esnafın teftişi, ihtikârın ve istifçiliğin önlenmesi hususunda önemli vazifeleri yerine getirmişlerdir.³⁴

Osmanlı Devleti'nin ilk zamanlarında kadının görev süresi sınırlanmamıştı. XVII. yüzyılın sonundan itibaren, müddet-i örfiyye veya düzenli görev süresi bir yıl oldu. Bunun sebebi, kadıların mahalli halk ile yakınlaşmamaları, yeterli kadro olmaması, zaman-ı infiallerinde (görevlerinin sonunda) eğitime yönelmeleri gibi nedenlerdir. Bu, hiyerarşide meydana gelmesi olası olan tıkanıklıkları da önlemekteydi.³⁵

Basında kadının bulunduğu, İslam hukuku esas alınarak yargılamanın yapıldığı mahkemelere şer'i mahkemeler, meclis-i ser' veya mahfil-i ser' denilmektedir.³⁶ Şer'i mahkemelerin en önemli görevlileri olan kadıların yanında onlara yardımcı olan diğer bazı görevlilerde bulunmaktadır.

Bunları şöyle sıralayabiliriz:

Naibler: Naib, sözlükte bir kişinin yerini tutan ve yokluğunda işlerini yürüten kimse anlamına gelir.³⁷ Terim olarak ise kadının belirlenmiş sayıdaki, belli süre veya belli iş için görevlendirdiği yardımcısına naib denir. Uzak bir yere atanan kadı, görev yerine gitmeyip yerine naib gönderebilir. Mahkemede değil de, yerinde çözülmesi zaruri olan veya araştırma, keşif gibi işleri gerektiren durumlarda kadı mahkemeden ayrılamayacağına göre adına bu işleri yapmak için kendisi tarafından atanan naibleri vardır. Bu naibler, kadıların bulunmadığı hallerde veya bilhassa köylerde, onlar namına davaları çözerken, tamamıyla kadı yetkisine sahip bulunuyorlardı. Kadı unvanını henüz kazanamamış naib denilen hakimler, kazaskerlere değil, bağlı oldukları kazanın kadısına tabi idiler. Kadı naibi önerir, kazasker de onaylarsa göreve başlardı.³⁸

---

³⁴Kenan Z. Taş- İbrahim Özcosar; Hüseyin H. Günes ve Diğerleri, **195 Nolu Mardin Ser'iyye Sicili Belge Özetleri ve Mardin**, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul 2006, s. 3-4

³⁵Hasan Tahsin Fendoğlu, a.g.m., s. 455

³⁶Hasan Tahsin Fendoğlu, a.g.m., s. 454

³⁷Abdülaziz Bayındır, "Osmanlı'da Yargının İşleyişi", **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları. Ankara 2000, s. 435

³⁸Hasan Tahsin Fendoğlu, a.g.m., s. 456-457

Kassam: Kassam, kelime olarak kısım kısım ayıran, taksim eden³⁹ manalarına gelir. Kadıların yaptıkları önemli görevlerden birisi de, ölen kimselerin geride bıraktıkları mallarını, İslam miras hukuku esasları çerçevesinde mirasçılara paylaşmaktır. Bu görevi kadı adına bu işle görevli yardımcısı olan kassamlar yapar. Kamu görevlilerinin miras taksimleri ise kazasker kassamları tarafından yapılır.⁴⁰ Her kadılıkta hususi kassam defteri bulunmakta olup muamele basına resmi kısmet adıyla harç almışlardır. Bu vazife Tanzimat'tan sonra kaldırılmıştır.⁴¹

Müşavir: Hakim gerek görürse fıkıh bilgileri ile istişare edebileceği gibi yargılama esnasında bunları yanında da bulundurabilirdi. Ayrıca 1913'te çıkarılan Hükkam-ı Ser ve Mehakim-i Şer'iyle hakkında Kanun-ı Muvakkat'ın sekizinci maddesine göre; kazaskerlikler, İstanbul, Muhallefat, Evkaf, Galata ve Üsküdar kadılıklarıyla vilayet merkezlerinde işi çok olan şer'i mahkemelerde ihtiyaca göre bir ve iki müşavir bulunduracak, Haremeyn (Mekke ve Medine) kadılarının müşavirleri tek başlarına hüküm verme yetkisine sahip olacaklardı.⁴²

Kâtip: Güvenilir, sağlıklı, davaları yazma ve i'lam düzenleme usulüne vakıf bir kişi, mahkemeye kâtip olarak tayin edilir. Kâtip, tarafların iddia ve savunmaları ile şahitlerin ifadelerini kaydeder.⁴³

Şuhûdü'l-Hâl: Kadıların bir diğer yardımcısı mahkemelerde yargılamaya bir anlamda müşahit sıfatıyla katılan suhûdü'l-hâl dir. Diğer İslam devletlerinde de varlığına şahit olduğumuz ve içlerinde zaman zaman ileri gelen hukukçuların da yer aldığı bu tür şahitler, mahkemeye intikal eden hukuki ihtilafın şahitleri değil, mahkemelerde yapılan yargılamanın müşahitleridir. Şuhûdü'l-udûl da denilen ve o kaza bölgesinin ileri gelenleri arasından seçilen, sayıları beş altı veya daha fazla olan bu şahitler, muhakemenin işleyişine veya karara herhangi bir şekilde müdahale etmez, sadece kadıların adil karar vermesinde varlıklarıyla dolaylı olarak etkili olurlar. Şer'iyye sicil defterlerindeki kararların altında bu şahitlerin isim ve imzaları da bulunmaktadır. Şuhûdü'l-hâl olarak zaman zaman eski kadıların, hatta

---

³⁹ Ferit Devellioglu, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat**, 23. Baskı, Aydın Kitapevi, Ankara 2006, s.494

⁴⁰ M. Akif Aydın, "Osmanlıda Hukuk", **Osmanlı Devleti Tarihi**, c. 2, Feza Yayıncılık, İstanbul 1999, s. 395

⁴¹ Halil Cin-Ahmed Akgündüz, a.g.e., s. 276

⁴² Abdülaziz Bayındır, a.g.m., s. 436

⁴³ Abdülaziz Bayındır, a.g.m., s. 436

kazaskerlerin görev yapması, bu görevin ne kadar önemsendiğini göstermesi bakımından dikkat çekicidir.⁴⁴

Mübaşir: Mübaşir, kelime olarak bir işe başlayan anlamına gelmekte olup, hakimin emrini tebliğ görevini yürüten kişidir.⁴⁵

Muhzır: Muhzır, sözlük anlamı ile huzura getiren demektir. Bu günkü mübaşirlerin hizmetini görmüşler, davacı ve davalıyı hakimin huzuruna getirme görevi ile yükümlü tutulmuşlardır. İhzarıye denen ve taraflarca karşılanan bir ücret almışlardır.⁴⁶

Tezkiye Memurları: Şahitler hakkında güvenilirlik soruşturması (tezkiye) yapan memurlardır.⁴⁷

Çavuş: Mahkeme i'lamlarının icrası, borçlunun malını satarak borcunun ödenmesi, borçlunun hapisle tazyiki yani bedeni ve nakdi cezaların infazı görevlerini üstlenmişlerdir. Bu görevler 1871 yılında icra dairelerinin kurulması ile bu dairece yürütülmeye başlanmıştır.⁴⁸

Subaşı: Hükümet merkezindeki çavuş teşkilatının görevlerini sancak, kaza, nahiy ve köylerde subaşı denen memurlar yürütmüştür. Kaza ve daha küçük birimlerin idari amiri olan subaşılar, şer'iyeye mahkemelerinde de icra ve infaz memuru olarak görev yapmışlardır.⁴⁹

Hademe: Duruşma güvenliğini sağlayan görevlidir. Bunlar, lüzumsuz söz ve uygunsuz davranışlara engel olurlar.⁵⁰

Kapıcı: Kapının önünde durup mahkemeye başvurmak isteyenleri sıraya koyan görevlidir.⁵¹

Kadılar, kadılıkların kuruluşundan itibaren kazaskerlere, onlar da tam yetkili olan sadrazamlara bağlı idiler. Tanzimat sonrasında ise Mesihat (Şeyhülislamlık) makamına bağlanmışlardır. Temmuz 1908'den sonra gerek nizamiye mahkemeleri hakimleri, gerekse şer'iyeye mahkemeleri kadıları Adalet Bakanlığı'na bağlanınca,

---

⁴⁴M. Akif Aydın, a.g.m., s. 399

⁴⁵Abdülaziz Bayındır, a.g.m., s. 436

⁴⁶Halil Cin-Ahmed Akgündüz, a.g.e., s. 276

⁴⁷Abdülaziz Bayındır, a.g.m., s. 436

⁴⁸Halil Cin-Ahmed Akgündüz, a.g.e., s. 276

⁴⁹Halil Cin-Ahmed Akgündüz, a.g.e., s. 277

⁵⁰Abdülaziz Bayındır, a.g.m., s. 436

⁵¹Abdülaziz Bayındır, a.g.m., s. 436

kadılıkların şeyhülislamlıkla bağları kesilmiştir. 12 Mart 1917 tarihinde çıkarılan bir kanunla şer'iyeye mahkemeleri yeni bir düzene konulmak istenilmiş,⁵²Cumhuriyetin ilanını takiben halifeliğin kaldırılmasından bir müddet sonra da 8 Nisan 1924'de şer'iyeye mahkemeleri kaldırılmış ve kadılık ile naiblik tarihe karışmıştır.⁵³

B. ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1. TANIMI VE ORTAYA ÇIKIŞI

Kadıların verdikleri ilam, hüccet ve cezalar görevleri gereği tuttıkları çeşitli kayıtları ihtiva eden defterler Şer'iyeye Sicilleri, Kadı Defterleri, Mahkeme Defterleri ve Zapt-ı Vekayi sicilleri ismi verilmektedir.⁵⁴ Şer'i ve örfi kanunlara göre hüküm veren kadılar hem adli hem de idari görevler üstlenmiş olduklarından Şer'iyeye Sicillerinde onların her iki görevleriyle ilgili kayıtlar bulunmaktadır. Adli kayıtların başında i'lamlar, hüccetler, vakfiyeler ve ma'ruzlar gelir. İdari kayıtlara gelince bunlar memur ve müderris tayini, resmi yapıların kesif ve tamiri, esnafın teftişi, narh koyma, yiğitbaşı ve kethüda tayini, mukata'a teftişi gibi kayıtlardır. Devletin mahalli adli ve mülki işler hakkında göndermiş olduğu fermanların infaz ve uygulaması da kadılar vasıtasıyla yapılırdı.⁵⁵ Sicillerdeki kayıtların özelliklerinden genel olarak bahsetmek gerekirse:

2. KADI TARAFINDAN KALEME ALINAN BELGELER

2.1. İ'lamlar: Bir davanın mahkemece nasıl bir hüküm ve karara bağlanacağını gösteren ve hakimim imza ve mührünü taşıyan vesikadır.⁵⁶ İ'lam'ın belli başlı unsurları vardır.

Bunlar:

---

⁵² Ali Safak, "Osmanlı Devleti'nde Dinin Yargı Üzerindeki Etkisi" **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000, s. 421

⁵³ Kenan Z. Taş-Ibrahim Özcoşar, Hüseyin H. Günes, **a.g.e.**, s. 6

⁵⁴ Abdulaziz B ayındır, **İslam Muhakeme Hukuku**, Acar Matbaacılık, İstanbul:1986, s.1.

⁵⁵ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Devletinde İlmiye Teskilatı**, s.83.

⁵⁶ Mehmet Zeki Pakalın, **Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, İstanbul: 1983, s.51.

a- Hakimın İmza ve Mührü: İlamda hakimın imza ve mührü bulunur. İmza hakimın kendi eliyle yazmış olduğu ismi ve künyesinden ibarettir. Mühür de imza gibi ismini bazen de bir dua cümlesini ihtiva eder.⁵⁷

b- Davacının Adı ve Adresi: İlamda sırası ile davacının adresi kendisinin ve babasının adı yazılır.

c- Davalının Adı: Adı, varsa lakabı ve babasının adı yazılır, Adresine yer verilmez.

d- Davanın Konusu: İlamın bu kısmında eksik ve fazla olmaksızın davacının iddiasına yer alır.

e- Davacının Cevabı: Da'valı cevabında sahsı ile ilgili iddiayı kabul veya red eder, yahut iddiayı hükümsüz bırakacak şekilde karşı dava açar.

f- Beyyine Talebi: Delil manasına gelip davalının iddiayı kabul etmemesi halinde, hakim davacıdan iddiasını ispat etmesini ister.

g- İspat Ve Yemin: Davacı davasını ispat edemediği takdirde karşı taraf bir yemin teklif edebilir.

h- Şahitler Hakkında Güvenirlilik Soruşturması: Kadılar gizli ve açık olmak üzere şahitleri tezkiye ederler. 1866 tarihinden itibaren sicillere tezkiye edenlerin isimleri de yazılır oldu.

j- Hüküm: İlamda daha önce verilen bilgiler hükmün gerekçesi kabul olunmakta ve ayrıca gerekçe yazılmamaktadır.

ı- Tarih: Arapça olarak veya bugünkü tarih atma şekline uygun olarak atılırdı.

i- Şuhudü'l-hal: Şahitlerin isimleri yazılır. Şayet şahit sayısı çok ise bunlardan bir kısmının ismi yazılır, kalanlar içinde; ‘ve gayrühüm ‘ ifadesi kullanılır.⁵⁸

2.2- Hüccet: Kelime anlamı itibarı ile senet, vesika, delil manalarına gelmektedir. Şer'iyye Sicillerindeki anlamıyla hüccet hakimın hükmünü ihtiva etmeyen taraflardan birinin ikrarı ile diğerinin tasdiki havi bulunan ve üzerinde bunu düzenleyen hakimın mühür ve imzasını taşıyan senet demektir.⁵⁹ Bunların ilamdan

⁵⁷AbdulazizBayındır, **İslam Muhakeme Usulü**, s.3.

⁵⁸AbdulazizBayındır, **İslam Muhakeme Hukuku**, s.3-18.

⁵⁹Mehmet ZekiPakalın, **Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, s.865.

farkı hakimın hükmünün yazılı olmasıdır. Bir mahkemenin hüccet tanzim edip ilgiliye vermesi ve bir suretini de sicil defterine kaydetmesi o konuda hukuki gelişmenin vaki olacağına, olursa hücceti elinde bulunduranın lehinde karar verileceği manasını taşır.⁶⁰

2.3- Ma'ruz: Ma'ruz kelime anlamı itibarıyla arz edilen şey manasına gelir. Halkın mahkemelerde çeşitli konularda yaptığı şikayetler, hakimın emri ile görevliler tarafından yapılan keşif ve tahkikat raporları, na'iblerin daha çok ceza konularında yürüttükleri soruşturma ve hakimın tasvibine bağlı olarak verdikleri hükümler, bir üstlerine arz ettikleri konular ma'ruz başlığı altında sicil defterlerine kaydedilmişlerdir. Bu konuda müstakil defter tutulduğu gibi bazı hüccet ve i'lam defterlerinin ortasına veya sonuna da yazıldıkları görülmüştür.⁶¹

2.4- Ferman: Padişahın, yasama ve icra yetkisine dayanarak verdiği emirle göndermiş olduğu bölgenin Şer'iyye Siciline kaydedilerek halka duyurulurdu.⁶² Bunlar kamuya ait konular olduğu gibi, vazife tevcihi, tımar tevcihi, ticaret beratı ve benzeri konuları da ihtiva etmektedir. Bu tür emirler için müstakil defterler tutulmadığı zaman sicillere yazılır bazen ayırt edilebilmesi için ters olarak da yazılırlardı.⁶³

3. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TÜRK TARİHİ AÇISINDAN ÖNEMİ

Osmanlı tarihinin kaynakları arasında Şer'iye Sicilleri birinci derecede öneme sahiptir. Kadılar ile merkezi idarenin yazışmaları yanında, halkın şikayet ve dilekleri, mahalli idarelere ait hukuki düzenlemeler olarak kabul edilen ferman ve hükümler ve en önemlisi de ait olduğu mahallin sosyal ve iktisadi hayatını yansıtan mahkeme kararlarını ihtiva eden bu defterler incelenmeden Osmanlı Devleti'nin siyasi, idari ve sosyal tarihi yapısı tam olarak aydınlatılamayacaktır. Günümüzde oldukça popüler

---

⁶⁰Ahmet Akgündüz, *Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri*, s.21.

⁶¹Abdulaziz Bayındır, *İslam Muhakeme Hukuku*, s.18-19.

⁶²Mithat Sertoğlu, *Osmanlı Tarih Lugatı*, İstanbul:1986, s.166-167.

⁶³Ahmet Akgündüz, *Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri*, s.39-42,

olan şehir tarihleri ve yurdun muhtelif bölgelerindeki mahalli hayata ait ilmi araştırmaların birinci derecede kaynağı Şer'îye Sicilleridir.

Sosyal yapı ve idari teşkilat açısından; Şer'î siciller eski idari teşkilatımızın bir çok bölümlerini aydınlatması açısından da önemli bir kaynaktır. Kaza, sancak, eyalet taksimatı, beylerbeyi, sancak beyliği, kethüdalık ve voyvodalık gibi idari; kadılık, naiplik, muhızrlık, mübaşirlik, bostancı başılık, çavuşluk, subaşılık gibi adli müesseselerin hem idari yapısı hem de ifa ettikleri fonksiyonlar da sicillerde bulunmaktadır yine vakıf, gedik, narh ve benzeri sosyal ve iktisadi müesseselerde sicillerde kaydolunmuştur. Kurum tarihi, sosyal tarih, aile yapısı ve gelişim seyri sicillerden açığa çıkartılabilir.

Askeri açıdan Şer'îye Sicillerinde 470 küsur yıllık harp tarihimizi, bütün tafsilatıyla genellikle sonlarında yer alan ve kadılara hitaben yazılan yazılı emirlerde bulmak mümkündür. Nitekim yapılan bir araştırmada Osmanlı Padişahı III. Mehmet'in Macaristan ve Avusturya seferine çıkabilmek için Anadolu'dan nasıl asker topladığı ve Eflak isyanı ile zorlasan bunalımlı dönemde savaşla ilgili olarak halka ne gibi yazılı emirler gönderdiği Bursa Şer'îye Sicilleri esas alınarak ortaya konmaktadır.⁶⁴

İlk Şer'îye sicil kayıtları 1455 tarihli Bursa Şer'îye Sicilleri'dir. Dolayısıyla XV. Asrın yarısında başlayarak Cumhuriyetimizin kuruluşuna kadar yaklaşık 472 yıllık Türk kültür, medeniyet ve müesseseler tarihinin birinci elden kaynakları elimizde bulunmaktadır. Zira mahkeme kayıtları her devirde, ait olduğu devletin kültürünü ve tarihini yansıtan önemli tarihi vesikalardır.⁶⁵

Şer'îye sicillerinin mahkemece tutulup muhafaza edilmesi hukuki bir ihtiyaçtan doğmuştur. Kadı, i'lam ve hüccetlerin bir nüshasını hak sahiplerine vereceğinden, evrak üzerinde sahtekarlık yapılması ihtimali ortaya çıkar. Halbuki İ'lam ve hüccetleri ve bunlarla ilgili resmi yazıları kendi koruması altında olan defterlere kaydettiği takdirde, ihtiyaç halinde onlara müracaat edebilecektir.⁶⁶

---

⁶⁴Tufan Gündüz, "Şer'îye sicilleri ve Tarihi Kıymeti", **Türk Yurdu**, C.XII, Ankara: 1992, s.50.

⁶⁵ Ahmet Akgündüz, **Şer'îye Sicilleri**, C. 1, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayını, İstanbul 1988, s. 17

⁶⁶Ahmet Akgündüz, "Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri", **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. X, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000, s. 59

4. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN İÇERİĞİ

Şer'iyye sicillerinin konu edindiği kayıtları genel olarak iki kısımda özetleyebiliriz:

a) Her çeşit dava zabıtlarıyla mukavele, senet, satış, vakfiye, vekalet, kefalet, vesayet, itk (köle veya cariye âzâdetme), borçlanma, tereke ve taksim... vs. gibi fıkıh ilminin başlıca konularını oluşturan şer'i işlemlere ait resmi kayıtlar, narhlarla (fiyatlar), esnaf kontrolüne ait notlar.

b) Basta hükümdarlar olmak üzere her derecedeki büyük ve küçük makamlardan beylerbeylerine, sancakbeylerine, kadılara, müftülere, mütesellimlere, dizdarlara, defterdarlara, müderrislere, mütevellilere, voyvodalara, emirlere, altı bölük erlerine, âyân-ı vilâyet ve is erlerine hitaben yazılan ferman, berat, divan tezkeresi, mektup, rüûs, tezkere... vs. gibi resmi mahiyetteki emir ve yazı kopyaları.

Bunlardan baksa iftâ makamlarından alınan bazı fetva suretleri ile tayin emirlerine ve göreve balsama kayıtlarına, yangın, sel, fırtına, deprem, don, kar, dolu olaylarına ait geliş güzel yazılmış ayrı ayrı notlara da rastlanır.⁶⁷

5. TEZKERELER VE TEMESSÜKLER

Tezkereler: Osmanlı diplomasisinde, daha ziyade üstten alta veya aynı seviyedeki makamlar arası yazılan ve resmi bir konuyu ihtiva eden belgelere tezkere denmektedir. Tezkereler, basta sadrazam olmak üzere yüksek devlet memurlarının özel kalem müdürü demek olan tezkereciler tarafından kaleme alınır. Bu tezkerelerin bir sureti de, şer'iyye sicillerine müstenidi olan berat ile beraber mutlaka kaydedilirdi. Zira bu emirleri icra edecek olan makam, ilgili mahallin kadılarıydı. İcra için de sicile kayıt şarttı.

Temessükler: Sözlükte bir ise sıkı tutunmak demek olan temessük kelimesinin şer'iyye sicillerindeki manası ise sudur: Miri arazide ve gayr-ı sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam veya şahıslar tarafından verilen belge

---

⁶⁷ Münir Atalar, “Şer'iyye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”, A.Ü.İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi, Sayı 4, Ankara 1980, s. 311-312

demektir. Yani temessük, tasarruf vesikası demek olur ki, sonraları tapu tabiri bunun yerine geçmiştir.⁶⁸

6. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN YOK OLMA NEDENLERİ

Kadı defterleri arasında tarih yönünden birçok boşluklar bulunduğu gibi, son zamanlara ait olanlar eskilere oranla daha çoktur. Her ne kadar ileride yapılacak araştırmalarla defterlerin sayısının artacağı düşünülebilirse de bu boşlukların tamamen kapatılacağı ve çok eski tarihli sicillerin elde edileceği beklenemez. Şer'iyye sicillerinin yok olma nedenleri şunlardır:

- Tarih süresince birbirini kovalayan savaşlar.
- Düşman işgalleri,
- Yangınlar ve su basmaları,
- Uzun yıllar şuraya buraya atılmaktan ve bakımsız bırakılmaktan dolayı çürümeler,
- İnsan eliyle yapılan tahripler ve aşırımlar.⁶⁹

D. KIRSEHİR İLİNE AİT SERİYE SİCİLLERİ

1. ŞER'İYYE SİCİLLERİN GENEL DURUMU

Kırşehir Şeriye sicillerinin aslı Milli Kütüphane'den, Devlet Arşivleri'ne devredilmiş olup, mikrofilmleri hala Milli Kütüphane'de bulunmaktadır. Kırşehir'e ait 24 adet şer'iyye sicili bulunmaktadır. Bu sicillerdeki belgeler genellikle veraset, tereke, vekâlet, alacak-verecek, alım satım, vakıf vs. konularını içermektedir.

Sicillerde genellikle “rika” yazı tarzı kullanılmıştır. Şer'iyye sicillerinin yer aldığı kataloglara bakıldığında birçok sicil defterinin “ciltsiz, harap, yazı genellikle silik ve bozuk, rutubet görmüş, sayfaları yırtık” olduğu bilgisine rastlanmaktadır.⁷⁰

⁶⁸Ahmed Akgündüz,a.g.m., s. 65-67

⁶⁹Münir Atalar,a.g.m., s. 313-314

⁷⁰Zülfiye Karaca,23 Numaralı Kırşehir Şer'iyye Sicili'nin (M. 16 Nisan-24 Ağustos 1912)

Fakat sağlam olarak günümüze kadar gelebilmiş olan sicillerin sayısı da az değildir. Bu siciller üzerinde yapılacak olan çalışmalarla genelde Osmanlı Devleti'nin, özelde ise Kırşehir'in idari, iktisadi, askeri, sosyal ve kültürel yapısı hakkında ilk elden ve doğru bilgilere ulaşılması sağlanacaktır.

2. 17 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİ

Araştırma tez konusu olarak ele aldığımız 17 numaralı Kırşehir Şer'iyye sicili, Ankara Milli Kütüphane'de bulunan mikrofilmlerden fotokopi yoluyla temin edilmiştir. 128 Sayfa olan Kırşehir Şer'iyye sicilinin tamamı okunmuştur.

3. METİN TRANSKRİPSİYONUNDA UYGULANAN METOD

17 Numaralı Kırşehir Şer'iyye Sicili'ndeki belgeler büyük çoğunlukla okunmuş olmakla birlikte okunamayan ve yanlış okunmasından çekinilen yerler (...) şeklinde gösterilmiştir.

Belgeler günümüz harflerine çevrilirken kelimelerde geçen "ayn" ve "hemze"yi ""işareti ile, uzatmalar ve inceltmeler ise "^" işareti ile gösterilmiştir. Okunuşları şüpheli olan kelimelerin sonuna "?" konulmuştur.

Şahıs adları ve yer adlarının doğru olarak okunması için bugün kullanılan şekilleri ile karşılaştırma yapılarak en doğru olacak şekilde yazılmıştır.

4. MİLLİ KÜTÜPHANE'DEKİ KIRSEHİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ

NO	TARİH	NO	TARİH
1	1292-1301	12	1310-1312
2	1295-1313	13	1315-1325
3	1296-1305	14	1314-1317
4	1297-1309	15	1317-1324
5	1299-1305	16	1317-1325
6	1301-1305	17	1324-1328
7	1302-1304	18	1325-1326
	1204	19	1325-1329
8	1305-1312	20	1326-1330
9	1305-1309	21	1326-1327
	1291, 1290	22	1327-1328
	1325, 1295	23	1328-1330
10	1305-1310		1334-1263
11	1309-1317	24	1328-1332

BİRİNCİ BÖLÜM

BELGE ÖZETLERİ

Sayfa 1

Belge 1 (Boşanma Davası)

Mecidiye kazasına bağlı Teflek Kebir köyünden Yakup oğlu Memiş, köy sakinlerinden Battal oğlu Mehmet'in kızı hatun'u nikâhından azlettiğini bildirmiştir.

Sayfa 1

Belge 2 (Miras)

Mecidiye kazasından Yeger oğlu Ferdel oğlu ömer haydar Kâhyanın 3. Süvari Alayının 12 bölüğünün 3. çadırında vefat eden Mehmet' in annesiyle birlikte mirasçısı olduğunu iddia ediyor. İcra mübaşiri Hasan Bey ile Süleyman Bey bulunan yerdeki ahalinden olan Mustafa Beyin oğlu Gayyib mahkemede hazır bulunup şahitlik etmişlerdir. Mehmet' in mirasçısının babası Yeger oğlu Ömer ile annesi Ali kızı Fatma olduğunu başka mirasçı olmadığını dile getirmişlerdir. Mahkeme ifadeleri kabul etmiştir.

Sayfa 2

Belge 3 (boşanma davası) (nikâh için verilen mihrin geri istenmesi)

Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye kazası köylerinden Hacı Ahmet'li yukarı köyünden Ali oğlu Mehmet aynı köyden Osman oğlu Recep'in mahkemede yüzleşmesi üzerine 1319 senesi Recep ayı içerisinde aleyhine dava açan adı geçen kişinin kızı Recep kızı Meryem 100 kuruş mihr verilerek köy ahalisinden İsmail oğlu Ahmet ve Kırnök köyünden Çelik Mehmet ve adi geçen köyden Osman huzurunda nikâh kıyılmıştır. Adi geçen Meryem benim nikâhlı eşimdir fakat nikah bedeli recep ayinin 319 unda değil 320 senesinde verilmiştir.Tanıkların dinlenmesi için mahkeme

ertelenmiştir. Daha sonra ki mahkemede adi geçen şehitler Kırdök köyünden Kerizoğlu Celik Mehmet mahkemede hazır olup şahitlik etmiştir. İfadesinde 319 senesinde Meryem'i bizim huzurumuzda nikâhlanmıştır demektedir.

Diğer şahit Kırdök köyünden Hasan oğlu Osman mahkemede hazır olup şahitlik ettiğinde, 319 senesi güz aylarından birinde adi geçen Mehmet'in aleyhinde dava açtığı kişi Meryem'i bizim huzurumuzda mihrini teslim edip nikahlarının olduğunu dile getirmiştir.

Diğer şahit Hacı Ahmet'li köyünden Ahmetoğlu İsmail mahkemede hazır olup 319 senesi teşrin evvel ayında adı geçen Mehmet'in kızı Meryem'i bizim huzurumuzda mihrini teslim ederek nikâhlanmıştır, ben şahidim diyerek şahitlik etmiştir.

Şahitlerin ifadeleri temize gönderilerek; Daha sonra adı geçen şahitlerin ifadeleri kabul edilmiştir.

Sayfa 3

Belge4 (Tayin, Atama)

1 Ağustos 1322 tarihi ve 6 numara ile belirtildiği gibi Mecidiye Kaymakamı Tevfik'e Şeyhül İslamlık makamında tebliğ edilmiş Padişah Hazretlerinin buyurduğu düzen hükmünde muamele olunacağı ve kanunlara uygun kalarak bir eytam müdürü tayin etmeleri buyrulmuştur.

Sayfa-3

Belge 5 (Boşanma)

Mecidiye kazası mahkemesinde bulunmaksızın aleyhde çıkan Zilkade ayı 1324 Tarihli ilam hükümlerine itiraz için aleyhinde dava açan İkili köyü sakinlerinde Mürseloğlu Monla Musa Bey'le vekil tayin kılınmış. 21... 1324 Tarihinde adı geçen kazada Mahkeme Meclisi'ne itiraz dilekçesi verilmesi üzerine tarafların tayin kılınan günde mahkemeye çağrılarak 14 Şubat günü itiraz eden kişinin vekili adı geçen Ferit ve aleyhinde itiraz eden adı geçen Kara Beyoğlu Mehmed Bey'in her birinin hazır olduğu görülmüştür. Davadan dolayı Kırdök köyü sakinlerinden o mahalde Afşar Mehmed Bey kızı olarak bilinen Sultan'a mahkemece tescil edilen vekil Kırşehir

sancağı mahallelerinde Kayabaşı Mahallesi halkından Ali Efendi'nin Oğlu Mehmed Ferit Efendi bazı mazeretleri olduğu için mahkemenin 22 Şubat Perşembe gününe ertelenmesini istemiştir. Aleyhinde itiraz eden Mehmed Bey'e sorulduğunda mahkemenin Salı gününe ertelenmesine karar verilerek tarafların o gün hazır bulunmaları bildirilmiştir.

Sayfa 4

Belge-6 (Nikah)

Şubat'ın 24.Cumartesi günü daha önceden kararlaştırılan mahkemede, itiraz ederek mahkemede adı geçen kişi Ali Efendinin oğlu Ferid Efendi ile itiraz edenin vekili Kırşehir sancağı ahalisinden Hacı Ahmet Efendinin oğlu Akif Efendi hazır bulunmaktadır. Her ikisinin iddia ve itirazları sorulduğunda Kırdök köyü ahalisinden Hasan oğlu Afşar Mehmet Ağa , Kırdök köyünden evinden bulunan kızı Sultan'ının 1308 senesi Rûmi'sinin ilk sonbahar ayında bir Perşembe gecesi saat 3 sıralarında 1000 kursun peşin verilen Mihr ile ikili köyü ahalisinden Mürsel oğlu Menla Musa (hazır bulunmaktadır.) nikâhlanmıştır Monla Musa tarafından babası Musa Ağa dahi nikâhı kabul etmiştir müekkilin Sultan, Halen Musa Beyin nezlinde Mihri ödenmiş nikâhlı eşi iken şimdi Velledli köyünden Kara Bey Oğlu Mehmed Bey işitilenlere göre ve kaza merkezine sonradan katılmış halkça duyulanlara göre pek çirkin ve yüksek ser'e sonra derece zıt bir şekilde müdahale ettiğinden nikâhın men edilmesine talep ederim. Bununla beraber bu yüksek mahkemenin bu dava hakkında vereceği hükme itiraz edecek olan Mehmed Beyin önceki ifadesinin iptal edilmesine, müvekkilim Sultan'ın Monla Musa'nın nikâhlı eşi olduğu adi gecen ilanda resmi olarak terbi kılınan 21 kanun-ı evvel 1318 senesinde Sadrazam tarafından terbi edilen kanunda bülüğa eren çocukların nikâhlarının caiz olması uygundur. Tabir ve sözlerle hal-i hazırda nikâh men edilmiştir. 1699- kanun maddesi gereğince nikâhın men edildiği söylenmektedir. Mahkemenin 3 ay sonrasına ertelenmesi istenmiştir. Bunun üzerine mahkemenin rûmi ayının 26 pazartesi gününe ertelenmesine karar verilmiştir.

Sayfa 4-5

Belge 7 (Nikah)

Kararlaştırılan günde mahkemede tarafların vekilleri hazır olmuştur. Akif Efendiye ne diyeceği sorulduğunda Kırdök köyünden Afşar Mehmed'in kızı Sultan'ın Veledli köyünden Kara Bey oğlu müvekkilim Mehmed Beyin nikahlı esi olduğuna dair mahkemede çıkan açık ilan aleyhine ikili köyünden Monla Musa tarafından itiraz olmasından dolayı geçen cumartesi günü yapılan mahkemede adi geçen Monla Musa ile adi geçen Sultan'ın son vekili Ferid Efendinin kaydedilen ifadesi dört kısımdır kısımlardan birisi tarafların Mehmed Beyin ve Sutan'ın vekili Hacı Mustafa Efendinin beyan sırasında Molla Musa hakkında Sultan. . . Dediği öbürü de nikâh davalarının tarihinde olunup süreklilik arınılmak gerektiğidir dördüncüsü de şahitliklerin uygun olmadığıdır. Ahmed Kâhya adı geçen kişi ile Molla Musa'nın ilk güz ayında Beşik kertine âdetiyle bir Cuma gecesi nikâhlarının olduğunu söylese de nerede ve ilk güz ayının hangi Cuma gecesi nikâhın olduğunu söylemiştir ama hangi Cuma veya Perşembe gecesi olduğunu hatırlanması istenmelidir. Çünkü gün ve gecenin doğru olması gerekmektedir. Bununla beraber Mehmed Bey'in diğer vekili Mustafa Efendi'nin bülüğe ermeyen çucuklar hakkındaki emri mecelle kanunlarının 1518. Maddesi hükmüne uygun olsa bile 145.Maddenin son fıkrasındaki emir açıktır. Nikâhın ulviyet ve kudsiyet şartına gelince Ahraet Kâhya'nın iddasına karşı Mehmed Bey'in nikâhlı eşine mihr verilerek Sultan'ın 1323 senesi Şaban ayınının 30.günü taraf ve vekillere sorularak nikâhın kılındığı yaklaşık bir yıl sonra adı geçen köylerine ve babası Afşar Mehmed'in hanesine 1324 yılı Şaban'ın başında Molla Musa tarafından Çakıroğlu Osman ve Akşaroğlu Bekir Osman gelerek Sultan'a “bileri Molla Musa gönderdi, Mehmed Bey'in nikâhını inkâr edip bana nikâhlanmak için izin versinler nikâhımızı kıydırmayalım ve ne kadar mihr ve giysi isterse vereyim” sözleriyle Molla Musa'nın talip olduğu açıktır. İspat aramaya gerek yoktur. Mecellenin 1699.Maddesinin fıkrası bu vaka için yeterlidir Sultan mahkemede birkaç kere ifade etmiştir. Zabta geçen ifadelerde Mehmet Bey'in nikâhlı eşi olduğunu ifade etmesi Hacı Mustafa Efendi konuşmasını değiştirip Mehmed Bey tarafından zorla

gönderildiğini söylemiş. Biz nikâhın ispatına hazırız Ferid Efendi müvekkillerinin ne istediğini öğrenmek üzere yarına kadar mühlet verilmiştir.

Sayfa 6

Belge 8 (Vekâlet)

Ali Efendi'nin oğlu Mehmed Ağa Mecidiye Kazasının Çanak Pınar köyünde Hacı Mustafa oğlu Halil Ağa'nın evine gidip isimleri yazılı olanların tarifleriyle bilinen Ayşe oğlu Hasan açıkça şöyle demiştir;

Eşim olup önceden vefat eden köyümüz ahalisinden Hasan oğlu Bekir'den kalan hissemi ve mahkemede gerekli olanları tarafımdan hazır edilmesi köyümüz ahalisinden Bekir oğlu İbrahim isimli kişiyi vekil olarak tayin ettim dedi.O işe vekâleti kabul etti ve gereğini yerine getireceğini söylemesi üzerine Ali Efendi'nin huzurunda sicile geçirilmiştir.

Sayfa 6

Belge 9 (Alacak)

Mecidiye kazasında Çanak Pınar köyü sakinlerinden deftere geçirilmiş Ayşe oğlu Hasan'ın sicile geçirilmiş vekili Bekir oğlu Bayram mahkemenin başlangıcında odacısı Seyyid oğlu Yusuf Çavuş ile yüzleşmesinde müvekkilim Ayşe oğlu Hasan'ın eşi kardeşim olup bundan 4 sene önce İzmir'e giderek adı geçen il dâhilinde Sarıcalu Kasabasında vefat ettiği için adı geçen Yusuf Çavuş zimmetine alacağı olan 40 kuruşun müvekkilimin adı geçen eşine ve kardeşi Hacı'ya verilmesi talebindedir diye dava edildiğinde Yusuf Çavuş'dan sorulduğunda Hüseyin Gazi'den 40 kuruş borç aldığını söyledi ancak vefatı benim malumum değildir diye inkâr etti. Çanak Pınar köyünden Mustafa oğlu Ali ve adı geçen köyden Şeyh Ahmet oğlu Timur mahkemede hazır bulunup şahitlik ettiklerinde köyümüz ahalisinden Bekir oğlu Hasan bundan 4 yıl önce ticaret için bulunduğu İzmir dâhilinde Sarıcalu kasabasında bulunduğu zaman vefat etmiştir. Vefatını gördüklerihususunda şahitlik yapmışlardır.

Sayfa 7**Belge 10 (Vekâlet)**

Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye Kazası köylerinden Veledli köyü sakinlerinden Kara Beyoğlu Mehmet Bey Kırşehirin Kayabaşı ahalisinden ve dava vekillerinden Akif Efendi oğlu Hacı Ahmet Efendi huzurunda söyle demiştir; Adı geçen kazanın Kırdök köyü sakinlerinden Afsar Mehmed 'in kızı Sultan ikili köyünden mürsel oğlu Musa tarafından güya nikâhımızdır diye tevkît edilmiştir. Akif Efendiyi vekil olarak tayin ettim demesi üzerine Akif Efendide vekilliği kabul ettiğini söylemiştir.

Sayfa 7**Belge 11 (Vekalet)**

Kırşehir sancağından bağlı Mecidiye kazası köyünden ikili köyü sakinlerinden Mürsel oğlu Malla Musanın vekili İshak oğlu Ahmed Kayabaşı mahallesinden ve dava vekillerinden Ali Efendi oğlu Ferid Efendi huzurunda söyle söylemektedir: Müvekkilim Mürseloğlu Molla Musanın nikâhlı eşi Sultanoğlu Afsar Mehmed gereksiz nikâh iddiasında bulunan Veledli Köyünden Veledli Mehmet Beyin vekili ise mahkemece devam etmekte bulunan iddia ve itirazlar ile ilgili lazım gelen evrakları, hazırlanması için Ferid Efendiyi Vekil eyledim demektedir. Vekilde vekilliği kabul etmiştir bu durum tescil olunmuştur.

Sayfa 8**Belge 12 (Nikah)**

Belirsiz günde taraf vekilleri yüce mahkemede hazır bulunmaktadır. Vekil Ferid Efendiden müdafaası istendiğinde: 324 senesi Şaban ayının başlangıcı ve ikinci defa nikâhlanmak isteme Ramazan ayının ne günüdür. Vekil Akif Efendinin izah etmesini talep ederim denildiğinde vekil Akif Efendiye sorulduğunda Hacı Mustafa Efendinin kayıtlara geçen ifadesin den de anlaşılacağı üzere birinci nikâhlanma 324 senesi Şaban ayının başlangıcı Perşembe günüdür ikinci 324 senesi ramazan ayının 9. Cuma günüdür. Saat ve vakti ancak şahitlerin bileceği ve kendisinin bilmediğini

söylemiştir.Ferid Efendi mecelle hükümlerinin 1836 ve 1840 maddeleri gereğince hükm olunmaktadır. İkili köyünden Cakır oğlu Osman Kırdök köyünden Aksak oğlu Osman la beraber müvekkilim Molla Musa için bizzat Müvekkilim Sultan'dan Kırdök köyünden bulunan pederi ve velisi Mürsel Ağa yine Kırdök köylü Cin Ali ve Car Mehmed Ağalarla Afşar hanesinde ikinci defa nikâhlandıkları kastediliyor fakat bu çıkar içindir. Müvekkilim Molla Musa nikâhtan bahsetse de pederi Mürsel Ağa ile nikâhlanmış olsalar da müvekkilim Molla Musa karşı taraf bir hüküm tembih etmez. Müvekkilim Molla Musa karşı taraf müdafaasında bulunmayacağından dair fetvayı takdim ederek. Bununla beraber nikâhlan dık lari söyleyen ikili çakır oğlu Osman 324 senesi Şaban'ndan birkaç ay evvel hastalığa tutulmuş. Hatta vücudundan yaralar olmuş, kendi ihtiyacını karşılayamamış, üç ay öncesinde kurtulamayıp vefat etmiştir. Aksakoğlu Osman Ağa Şaban ayının birinci Perşembe gününden bir gün önce veya bir gün sonra veli Mürsel Ağa ile Cin Ali ve mehmed Ağalar Ramazan ayının 9. Cuma günü sabahtan akşama kadar ikili köyünde bulunup soğuktan dolayı bir tarafa gitmediklerini zamanlarda Afşar 'in hanesi söyle dursun Kırdök köyünden mecellenin 1899 maddesinin son fıkrası mantığınca isbat ederim. Kayın peder , giyecek verelim oğluma var der mi? Gelin kızlar baba hanesinde ,kayın pederinden utanır Dursun köyünden böyle bir adet yoktur mecellenin 38. Maddesi gereğince men olunmuştur. Sultan vekili olan babası tarafından nikâhlandı denilse de nikâhın zamanı tam olarak bilinmemektedir.

Sayfa 9

Belge13 (Nikah)

20 sayfası katib tarafından yanlışlıkla yazılmış olduğu için düzeltilmiştir. Akif Efendi tebliğle bildirilenlere itiraz ettikten sonra taraflar karşı karşıya getirildi. Vekil Ferid Efendi nikâhların gösterildiği günlerde Cakıroğlu Osman ın malul olması diğerlerinde ikili köyünde bulunmadığı gerekçesiyle inkâr ediyor Molla Musa' nın açıkça söylemediğini belirtiyor. Nikâh meselesi önceki mahkemede iddia edilmiş. Hatta şahitler dinlenmişti. Musa'nın Sultan hakkındaki ifadesi mahkeme kayıtlarındadır. Molla Musa'nın Ahmet Kâhyalı vekil tayin ettiği 1314 senesi Şevvalin 15.Pazar günü öpleden sonra Sultan'da Molla Musa'ya rağmen vekil tayin

etmek için merkez kasabada bulunan hükümete gelmiş. Duvarın dibinde dururken Hacı Mustafa Efendiyi bekil tayin ettiği adı geçen ayın 18.Çarşamba günü öğleden sonra hükümet kapısı içerisinde Molla Musa, Sultan'ı görerek: Aman Sultan gel etme Mehmed Bey'in nikâhını inkâr et demiştir.

Tarafların istekleriyle mahkeme yarınki Çarşamba gününe ertelenerek, taraflara bu durum bildirilmiştir.

Sayfa 9-10

Belge -14 (Vekâletname)

Belirlenen günde taraf vekilleri gelmişti. İtiraz eden tarafın vekili Ferid Efendiye sorulduğunda, müvekkilim Molla Musa 314 senesi Şevval ayının 15.günü öğleden sonra adı geçen sene ve ayın 18.Çarşamba günü öğleden sonra müvekkilim Sultan'ı bizzat nikâhladığı beyan ediliyor. Müvekkilim 19 veya 17'sinde olduğuna göre 314 senesinin Kameriyesi öyle bir nikâhlanma yok olsa bile geçerli değildir denmiştir.

İtiraz eden tarafın vekili Akif Efendi ise cevabında 308 senesi Teşrin-i evelin 20.günü akdin yapılmış olduğu ve Ferid Efendi tarafından güya akdin ilk güz ayında yapıldığı söyleniyor. Bir yılı mevsim itibariyle 4 kısma bölersek ilk güz ayı Eylül olacağından bu çelişkiyi kimse inkâr etmesin. Bu günkü müdafaları 1314 senesi Şevvalinin 15-18 günlerinde Musa'nın nikâhında bulunduğu, dünkü mahkemede ifade ettiğimi ortadan kaldırmaya çalışıyorlar. Sultan ve Molla Musa'nın davaları 1324 senesi Kameriye'sinde oluyor. 1324 senesi Şevval ayının 15.günü Molla Musa Ahmet Kâhyaya 18.günüde Sultan, Hacı Mustafa Efendiye vekâletname veriyor. Bizim iddiamız ise neticede adı geçen Musa ile Sultan'ın vekâlet verdiği gün nikâhlandığı arz ediyoruz. Her ikiside bundan başka vekâletname vermiş değildir ki günleri ayırt edilsin. Bundan dolayı nikâhlanma meselesinin hak ve doğruluğunu etraflıca düşünerek icrasını arz ederim dedi. Ferid Efendi cevabında kana mal müdürü Rif'ahü Efendi hazretlerinin hazır bulunduğu 1314 senesi Şevval ayının 15 ve 18. Günlerinde bikah olmuştu diye iddia edilmişti. Kayıtlara geçti. Sizde okuyup imzalayın diye buyruldu. Baştan sona okuyup imzalarla tastik etdik. Taraflara başka diyecekleri olup olmadığı sorulduğunda başka diyeceklerinin olmadığını söylemişler.

Kayıtlara geçirilen bu dava Kazahanlu Müfti Efendi'ye gönderilmiştir. Yazılan cevapta Musa'nın tarihi Mehmet Bey'in tarihten önce olduğu için önceki tarihteki şahit önceki ve tercih edileni olacağı cevabı alındıktan sonra vekil Ferid Efendi'nin davası temize gönderilmiştir.

Sayfa- 10

Belge -15 (Şahitlik)

Tarafların vekilleri hazır olup Ferid Efendi'den şahit istendiğinde devamı Kırdök köyünden Ali Kahya oğlu Mustafa oğlu Ali ve adı geçen köyden Hacı Mehmed oğlu İbrahim Kahya yine adı geçen Hacı Ahmed oğlu Molla Hüseyin ve yine adı geçen köyden Düdel Mehmed Ağa ve yine adı geçen köyden Kara Ali ve Görülü, Eyyüb oğlu Şükrü, Mükremin oğlu Hasan ve yine adı geçen köyden Âşık Ali, Molla Ali, Gül Mehmed ve İkili köyünden Çakıroğlu Mustafa ve Çakıroğlu Battal, Veli oğlu Aşır, Abdülcélil oğlu Halil, İsmail oğlu Mehmed ve yine adı geçen köyden Kuyumcu oğlu Ali, Ali oğlu Halil ve yine adı geçen köyden Hasanoğlu Battal ve Hacı Ahmedli köyünden Ömer Kahya ve yine adı geçen köyden Emrullah oğlu Vahid Efendi, Kutlu oğlu Hacı ve yine adı geçen köyden Hacı Kahya, diğeri Kara Eyüb ile şahitleri getirilerek Rumi ayının 17.Çarşamba günü isbat ederim demiştir.

Sayfa -10

Belge -16 (Temyiz)

Musa'nın cevabı alındıktan sonra Ferid Efendi tarafından davanın temyize gönderilmesinin talep edilmesidir.

Sayfa 10-11

Belge-17 (Nikah)

Belirlenen günde adı geçen tarafların vekilleri Ferid ve Akif Efendiler hazır bulunmuşlardır. Kırdök köyü ahalisinden Hasan oğlu Hacı Ahmed mahkemede hazır bulunup şahitlik etmiştir. Köyümüz ahalisinden Afşar Mehmed Ağa'nın kızı Sultan'ı

İkili köyünden Mürseloğlu Musa 308 senesi ilk güz ayının başından itibaren bir Cuma gecesi Sultan ve Molla Musa'nın hazır bulunduğu 2000 kuruş mihrin verilmesiyle tarafların vekilleri nikâh ardını yaptı. Bende bu cemiyette hazır idim. Allah için şahitlik ederim demiştir.

Diğer Şahit Kırdök köyünden İbrahim oğlu Hacı Mehmed olup mahkemede hazır bulunup şahitliği istendiğinde 308 senesi ilk güz ayının başında bir Cuma gecesi Afşar Mehmed'in kızı Sultan'ı İkili köyünden Mürsel oğlu Molla Musa'ya 2000 kuruş mihir vererek Afşar Mehmed'in köyünde ve kendi hanesinde kızını Musa'ya verdi. Kayın pederi Mürsel de kabul etti. Ben Allah için şahidim demiştir.

Şahit Hacı Ahmedli köyünden Mehmed oğlu Osman isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda 308 senesi ilk güz ayının başında bir Cuma gecesi Kırdök köyünden Afşar Mehmed kendi evinde kızı Sultan'ı İkili köyünden Mürsel oğlu Musa'ya tarafların velileri huzurunda nikahladığına ve 1000 kuruş mihir verdiği ben şahidim demiştir.

Kırdök köyünden şahidi Ali oğlu Mehmed isimli kişi mahkemede hazır bulunup şahitliği sorulduğunda; Afşar Mehmed'in kızı Sultan'ın kendi huzurunda ve kendi köyündeki evinde İkili köyünden Mürsel oğlu Musa'ya 2000 kuruş mihir atarak kızını nikahlamıştır. Musa'nın babasının kabul ettiğine Mehmed şahitlik ederim diyerek şahitliğini bildirmiştir.

Adı geçen şahitlerin ifadeleri ve tarafların söyledikleri üzerine Sultan'ın Molla Musa'nın eşi olduğuna karar verilmiştir.

Sayfa-11

Belge- 18 (Nikah)

Afşar Mehmed Ağa kerimesi Sultanı İkili Karyesinden Mürsel oğlu Musa 308 senesi ilk güz ayının ibtidâsında bir Cuma gecesi mezbûre Sultan ve ve merkum Monla Musanın hâlihazırlarında 2000 kuruş mihr tesmiyesiyle tarafeynin velileri akd ve nikâhlarını icrâ ettirmiştir.

Sayfa 12**Belge 19 (Nikah)**

Mecidiye'nin Uzun Pınar köyünden Osman oğlu Mehmed isimli kişi Akpınar köyünden Bozon Arab oğlu İbrahim söyledikleri üzerine der ki;ben Bozon'un kızı Fatma'yı 320 senesinde bir yaz mevsiminde 100 kuruş mihiri vererek nikahladım. Babası 14 zilkade 1324'te nikahlandı diyerek inkarda bulunduğundan şahitliği sorulduğunda cevabında gerçekte adı geçen kızının Mehmet oğlu Osman'la nikahlanmış ise de 324 senesinde nikahları bozulmuştur. Şahit istenirse ben Uzun Pınar'dan Hacı Ali oğlu Şeyhli ve Hacı Halil oğlu Bozan ve Hacı Hasan oğlu Hacı Osman ile iddiamı isbat edeceğimi söylemiştir.

Adı geçen şahitlerden Hacı Ali oğlu Şeyhli mahkemede hazır bulunduğu sorulmuştur. Mehmed oğlu Osman isimli kişi aleyhte iddiada bulunan Bozon'un kızı olan Fatma ile 320 senesi bir yaz mevsiminde nikahlarının olduğuna ben Allah için şahitim demiştir.

Diğer şahit Gülleli köyünden Hacı Hasan oğlu Hacı Osman isimli kişi mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda gerçekte Mehmed oğlu Osman Bozon'un kızı Fatma'yı bir yaz mevsiminde mihri verilerek nikahlarının olduğuna ben şahitliğini ildirmiştir.

Bu zabtın huzurumuzda olduğu tasdik olunarak şahitlerin ifadeleri hükümler gereğince kabul edilmiştir.

Sayfa 12**Belge -20 (Vekalet)**

Büyük vilayet Ankara'ya bağlı Kırşehir sancağının Mecidiye Kazası Mal Müdürü Mehmed Emin Efendi oğlu Raşid Efendi adı geçen kazanın hükümet konağında mahkemeye ait odada tam olarak der ki,kasaba sakinlerinden ölmüş olan Hacı Dedezâde Hasan Efendi'nin büyük kızı Behiçeyi mihri teslim edilerek yerinde Ahmed Çelebi oğlu İsmail Efendi ve Hacı Naim Efendi oğlu Hakkı Efendilerin huzunda nikah kaideleri yerine getirildiğinde adı geçen kasaba ahalisinden Kâîmi

oğlu Raşid Efendi oğlu Mehmed Emin Efendi'yi vekil ve tayin ettim dediğinde bu vekalet tasdiklenerek huzurlarında gerçekleştirildiği bildirilmiştir.

Sayfa 13

Belge-21 (Miras)

MecidiyeKazasıSüvâri Jandarma bölgesinde kalkan Sagir köyü ahalisinden Seyit Mustafa'nın mirası nikahlı eşi Ayşe oğlu Yusuf ile küçük çocuğunun oğlu Mustafa oğlu Ali ve küçük çocuğunun kızı Zeynep'e mahsustur. Mecidiye jandarma onbaşısı Haydar oğlu Yusuf ve Tekfel köyünden Yaman oğlu Ali isimli kimseler huzurunda Hasım avuş'un şahitliğinde isbat edillerek, adı geçen şahitlik temyiz olunmuştur.

Sayfa 13

Belge -22 (Veraset)

Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye Kazası köylerinden Kilisa Fazlu köyü ahalisinden üçüncü Humâyun Ordusunun 17. Süvâri Alayının 4. neferiyken bundan önce vefat eden Ömer Mansûr oğlu Mansuroğlu Mansur'un veraseti babası adı geçen Mansur ile annesi Ayşe oğlu Mehmed'e mahsus olduğu ve onlardan başka varisi ve mirasçısı olmadığına adı geçen köyden Süleyman oğlu Mehmed ve yine adı geçen köyden Medres Süleyman Efendi oğlu Yunus isimli kimsenin şahitlik etmesiyle adı geçen Mansur'un verasetlerine karar kılınmıştır.

Sayfa 13

Belge-23 (Vekalet)

Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye Kazası köylerinden Kara Ovalı Mustafa Kanya oğlu Hacı Mehmed adı geçen kazanın mahkemesinin huzurunda bulunduğunda Mecidiye Kazası ahalisinden Mehmed Efendi oğlu Süleyman Bey huzurunda tam olarak şöyle demiştir, Mehmed Efendi'yi vekil tayin eyledim. O da adı geçen vekilliği kabul ederek vekillik tescil olunmuştur.

Sayfa 14

Belge 24 (Çalınma)

Mecidiye Kazası köylerinden Teflek Kebir köyü imamı Mehmed Efendi oğlu Ali mahkeme huzurunda Şamili Köyü sakinlerinden Hacı Hasan oğlu Ali oğlu Hacı Hasan yüzleştğinde netice olarak malım ve mülküm olan 11 yaşında 700 kuruş kıymetinde duru renkte karışık inek, kulağı yaralıdır. Kulağı küpeli katır, kuyruklu bir baş kısrağımı Yozgat'ın Cebeli köyü mevkiinden çalınıp aleyhte iddiada bulunanın mülkünde bulunmasıyla hakkımı talep ederim. Aleyhte iddiada bulunan kişinin ne diyeceği sorulduğunda adı geçen kısrağ henüz 5 yaşını doldurup 6 yaşına girdi. Kulakları küpeli değildir. Malım iddia sahibinin değildir. Adı geçen çalınmış beygir konusunda tarafların muhalefette buldukları esnada bu durumdan haberi olan Kitorak Ağa adı geçen beygirin 6 yaşını doldurarak 7 yaşında olduğunu haber verdi. Her iki tarafta bir at ve ya tay konusunda çekişmektedir,her biri o tayın kendi kısrağından doğma olduğunu dava etmiştir. Şahitlerin dinlenmesine karar kılınmıştır.

Sayfa-14

Belge- 25 (Şahitlik)

1259. Madde

Bu dava Mecidiye Müftülüğü'ne havale edildiğinde Yusuf Efendi davasına bağlı şahit talep edildiğinde ben davamı Mehmet Kahya oğlu Süleyman ve Tavabil Hüseyin oğlu Hasan ile isbat ederim demiştir. Mehmet Kahya oğlu Süleyman mahkemede hazır bulunup şahitliği sorulduğunda özetle: “Bu hükümet konağında muayene olunan duru renkte 6 yaşında kısrağ adı geçen Ali'nin kendi kısrağından doğma malı olduğuna Allah için şahitlik ederim” demiştir. Diğer şahit adı geçen köyden Hüseyin oğlu Hasan'a şahitliği sorulduğunda özetle: “Bu adı geçen kısrağın aleyhte dava açanın kısrağından doğma olduğuna şahitlik ederim” demiştir.

Şahitlerin ifadeleri kabul olunarak buna bağlı olarak hüküm verilmiştir.

Sayfa 15

Belge-26 (Vekalet)

Mecidiye kazasından Himmet Uşığı köyü sakinlerinden Musa oğlu Hacı oğlu Musa ve Sekrin Yusuf sayesinde bilinen Nuriye Hatun kızı Abdurrahman ve yine adı geçen köyden Satılmış kızı Tanla Hatun olarak bilinen hatunlar Mecidiye köyü mahkemesinde Keskin kazasından Naskan Bey köyü ahalisinden Yusuf Bey Muslihiddin Bey huzurunda dediler ki, eşlerimiz Aziz oğlu Haydar ve Musa oğlu Hacı Mehmed oğlu Musa'nın ve Kara Ovalı Mustafa Kahya oğlu Mehmet ile zimmet vekaleti davasından dolayı mallarımız haciz altına alındığından dolayı adı geçen Mustafa Kahya ile vekili mahkemede bulunup tebliğ etmişlerdir. Özetle her tür zarar ve ziyan iddiasına ve aleyhinde vuku bulmuş ve bulacak davaların hepsini mecliste hazır bulunan Yusuf Bey'i vekil tayin eylemiş, o da adı geçen vekilliği kabul etmiştir.

Sayfa 16

Belge-27 (Boşanma)

Mecidiye'nin .... Köyünden Hüseyin oğlu Derviş oğlu Hüseyin yine adı geçen köyden İsa oğlu İsmail oğlu İsa Kör Yusuf yüzleşmesi üzerine dava edip der ki; "Bundan iki sene önce adı geçen kişinin kızı Rukiye oğlu İsmail'i 500 kuruş mihr teslim ederek şahitlerin huzurunda nikâhlayıp iki seneye yakın evlilikten sonra adı geçen babası İsmail'in adı geçen eşim itaat etmeyip boyun eğmediğinden adı geçen bana itaat etme ve boyun eğmesine tembih olunması isteğimdir diye dava açmıştır.

Aleyhte iddiada bulunan İsmail'den ne diyeceği sorulduğunda özetle eşi Rukiye'nin mihrini vererek nikahladığı tarihten bir sene önce Hacı Hasanlı köyünden adı geçen Derviş,eşi Rukiye'yi Hacı Hasanlı köyünden Hasan Ağa oğlu İbrahim ve Sasım'ı oğlu Mehmed ve Hacı Turanlı köyünden Kara Tana oğlu İbonun huzurunda adı geçen Rukiye'ye hitaben sen benden boşsun diyerek boşandığından kızı Rukiye'ye adı geçen Derviş'ten boşandığı için itaat edemeyeceğini söylemiştir.

Diğer şahit Timurlu köyünden Mahalli oğlu Mehmet oğlu Mehmed isim kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle Muhacir Derviş bundan bir sene önce eşi Rukiye'ye git boşsun, dediğine ben şahidim demiştir.

Sayfa 17

Belge-28 (Emanet mal)

Mecidiye Kazası Tambekirli köyü ahalisinden Yusuf Efendi oğlu Molla Mustafa oğlu Yusuf adı geçen kazanın hükümet konağında mahkemeye ait odada mal müdürü Mehmed Efendi vekili Sadık Emin Rıza Efendi Emin Hacı Hüseyin yüzleşmesinde malım olan birisi buzağı diğer kısır birer yaşında iki hayvanın birisinin başı sarı diğerinin göger ve ikisi ikişer yaşında olan tosun ile birisi sarı renkte on yaşında öküz 800 kuruş değerindeki sığra Teflek Kebir ahalisi buraya gönderdiklerinde bana teslim edilmiştir. Rıza Efendi'ye sorulduğunda cevaben adı geçen hayvanların emanet edildiği ancak iddiacının malının olduğu meçhuldur diye inkar etmiştir. Tambekirli köyünden Ali oğlu İhtiyar oğlu Hüseyin ve adı geçen köyden Ali oğlu Hasan oğlu Hüseyin isimli kimseleri mahkemede hazır olup şahitlik etmişlerdir. Şahitler dinlendikten sonra Rıza Efendi'nin hayvanları teslim etmesine karar verilmiştir.

Sayfa-17

Belge -29 (Mal – Hayvan davası)

Mecidiye Kazası kuralarından Tanbekirli Karyesi ahalisinden Yusuf bin Hasan meclisimizden Emin Rıza Efendi İbni Hacı Hüseyin Efendi yüzleşmesinde malım olan beşer yaşında iki adet siyah atla beş yaşında bir adet öküz ve 600 kuruş kıymetinde bulunan sığır hayvanları para hükmünde tutularak teslimini istemiştir.

Sayfa 17-18**Belge- 30 (Mal – Hayvan davası)**

Mecidiye kazası köylerinden Tanbekirli köyü ahalisinden Necib oğlu Kadir, Hacı Hüseyin Efendi'nin oğlu Rıza Efendi ile yüzleşmesinde benim malım olan bir iki ve bir yaşında dört baş dana ve ikisi birer yaşında siyah ve göğer inek ve ikisi iki yaşında siyah renkli düve toplam 1000 kuruş kıymetinde bulunan malımı bana teslim etmemiştir. Rıza Efendi'ye sorulduğunda iddiacının malı olduğunu inkar etmiştir. Taşbekirli köyü ahalisinden Ali Emin İhsan oğlu Hasan ve Ali oğlu Hasan isimli kimselerin şahit olarak dinlenmesine karar kılınmıştır.

Sayfa 18**Belge -31 (Mal – Hayvan davası)**

Mecidiye Kazası köylerinden Taşbekirli köy ahalisinden Hacı oğlu Yusuf Efendi sandık emiri Hacı Hasan Efendi'nin oğlu Rıza Efendi yüzleşmesinde malım olan birisi beş yaşında siyah öküz ve altısı birer yaşında dana, üçü buzağı siyah ve sarı renkli beşer yaşında beş cins toplam 1400 kuruş kıymetinde hayvanımı teslim etmemiştir. Teslim etmesini talep ediyorum. Ona sorulduğunda ise inkar etmiştir. Her biri Taşbekirli köyünden Ali oğlu İhtiyar oğlu Hasan ve adı geçen köyden Ali oğlu Hasan oğlu Hüseyin isimli kimseler mahkemede hazır olup dinlenmiştir. Bu ifadeler gereğince Rıza Efendi'nin hayvanları teslim etmesi gerektiği kararına varılmıştır.

Sayfa 18–19**Belge – 32 (Nikah)**

Mecidiye'nin Mahsenli köyünden Hacı Ali oğlu Şedid isimli kimse adı geçen köyden Halil oğlu Haydar dava açmıştır. Adı geçen Halil'in eşi Nazife'nin hazır bulunduğu ve oğlum Ahmed'inde hazır bulunduğu bir zamandı. Bundan on iki sene öncesi kendi hanemde oğlum oynamaktaydı. Adı geçenin babası adı geçen oğluna Halil'e " gel elimi öpte kızım Nazife'yi sana vereyim" dedi. Bende oğlum elini öp dedim ve

oğluma vekil olarak adı geçen kişiyi aldım diyerek kabul ettim. Şimdi oğlumun nikahlısı babası vermiyor. Karşı tarafa sorulduğunda nikah olmadığını söylüyor ben iddiamı Mahsenli köyünden Emin Kahya oğlu Osman Kahya oğlu Abdullah ve yine aynı köyden Elvan oğlu Balan oğlu Abdullah ve Yusuf oğlu Mustafa ile isbat ederim demiştir.

Sayfa 19

Belge -33 (Şahitlik)

29 Cemâziyel-evvel 325 tarihinde adı geçen sürede Nazife'nin kayıtlara geçmiş vekili Süleyman Kahya oğlu Yusuf isimli kimsenin hazır olduğu mahkemede görülmüştür. Tarafların iddiaları daha önce kayda geçmiştir. Bu kayıta isimleri geçen şahitlerden Mahsenli köyü ahalisinden Mustafa oğlu Yusuf oğlu Süleyman isimli kimseler mahkemede hazır olup şahitlikleri sorulduğunda bundan 12 sene önce iddiacının evinde bir gün oturuyor iken adı geçen iddiacı, adı geçen müvekkili oğluma aldım demiş ise de adı geçen babası susmuştur, ben bu kadarını bildiğimi söylemiş bulunmaktayım demiştir.

Tam belli olmayan günde tarafların bulunduğu zamanda adı geçen Mahsenli köyünde Elvan oğlu Bilal isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda üç,beş sene önce bir gün iddiacının hanesinde duruyor iken adı geçen Nazife'nin karşı iddiada bulunanın oğlu Ahmed küçük iken gel elimi öp de kızımı sana vereyim dedi. Oğlan elini öptü. Adı geçen iddiacı oğlum evin aldım, dedi. Benim bilgim bundan ibarettir diyerek şahitlik yapmıştır.

Adı geçen iddiacı Hacı Ali tekrar söz alarak, köyümüz Mahseli'de Abdurrahman oğlu Osman ve Şedid oğlu İbrahim oğlu Şedid ile iddiamı isbat ettim ve bundan başka şahidim bulunmayıp yalnız şu birkaç gündür aleyhte iddiada bulunan Halil şu nikahtan vazgeçin dediğinde şahitlerim Mahsenli'den Molla Sait ve İsmail oğlu Hanlu oğlu İsmail ve babası Mehmet oğlu Musa ve Osman Kahya oğlu Yusuf ile iddiamı isbat ederim demiştir.

Adı geçen şahitlerden Osman oğlu Abdurrahman oğlu Abdullah isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda 12 sene önce aleyhte iddiada bulunan Mahsenli köyünden Haydar oğlu Halil isimli kimseler bu sürede Hacı Ali'ye hitaben

gel Şu iki keçi ile tosunu bana ver de kızımı Nazife'yi oğluna verdim dediğinde aldım kabul ettim dediğine ben Allah için Şahidimdiyerek Şahitliğini bildirmiştir.

Sayfa -19

Belge -34 (Nikah)

Mahsenli Karyesinde Elvan bin Bilal meclisde hazır olup istişhâd olundukda tarihinden üç beş sene akdem bir gün müdde'inin hânesinde duruyor iken mezbure Nazifenin müddeinin oğlu Ahmet'e gel elimi öp de kızımı sana vereyim, dedi. Oğlan elini öperekŐahitler huzurunda nikahlanmışlardır.

Sayfa 20

Belge -35 (Veraset)

Yozgat Sancağı mahallelerinden Çanak Mahallesi sakinlerinden Hafız Hacı Hilmi Efendi oğlu El-Hac Mehmed Sadık oğlu Mehmed, Mecidiye kazası Bidayet Mahkemesi odacısı Yusuf Efendi oğlu Seyyid huzurunda davacı olup dedi ki, bundan önce hicaz'da vefat eden Hacı Sadık Efendi benim babam olup verasetine benimle adı geçen nikahlı eşi Meryem Hanım'ın oğlu Mustafa ve diğer oğlu Hayreddin ve büyük kıızı Makbule'yle sınırlı olup bizlerden başka varîsî olmadığı için Yusuf Efendi zimmetinde bulunan 100 kuruşun alı verilmesi talebidir diye davacı olduğunda Sadık Efendi'ye sorulduğunda o miktarda kuruşu olduğunu söyledi ancak verâset iddiasını inkar etmiştir.

Her biri Mecidiye Kazası köyünden Hakkalı köyü ahalisinden ve müderrîsinden Cemil Efendi oğlu Mehmed oğlu Hasan ve adı geçen köyden Merkez oğlu Mehmed Ali Efendi oğlu Ahmed oğlu Monla isimli kŐmseler mahkemede hazır olup Őahitlikle sorulduğunda özetle El-Hacc Hilmi Efendi Mehmed Sadık Efendi'nin oğlu olup Hacı Sadık Efendi'nin verasetini bu oğlu Hilmi Efendi ile nikahlı eşi Meryem Hanım'ın oğlu Mustafa ve diğer oğlu Hayreddin ve büyük kıızı Makbûle Hanım'la sınırlı olup onlardan başka verâsetçisi olmadığına bizler Allah için Őahitiz diyerek Őahitliklerini bildirmişlerdir.

Şahitlerin ifadeleri dinlenmiş olup bu ifadeler gereğince adı geçen 100 kuruşun verasetçilerin her birisine teslim edilmesi gerektiği Yusuf Efendi'ye bildirilmiştir.

Sayfa 20

Belge -36 (Vekalet)

Mahkeme vekili Abdulbâki Efendi oğlu İsmail Efendi Mecidiye Kazası'nın Mahsenli köyüne gidip Haydar oğlu Halil'in evinde kendisi Ahmet oğlu Süleyman oğlu Mehmet ve Halil oğlu İsmail oğlu Halil tarifleriyle bilinen Halil kızı Nazife'nin hazır bulunduğu mecliste adı geçen köyden Süleyman Kahya oğlu Yusuf ifadesinde dedi ki, aleyhimde meydana gelen nikah davasından dolayı Süleyman Kahya oğlu Yusuf'u vekil tayin eyledim, o da bu vekaleti kabul etmiştir.

Sayfa 21

Belge-37 (Şahitlik)

İçinde bulunduğumuz Rûminin 8-Pazar günü kayıtlara geçirilmiş vekil Süleyman Kahya'nın hazır olduğu görülmüştür. Mahsenli köyünden Şedid oğlu İbrahim oğlu Şedid oğlu Hacı Ali isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda, bu tarihten 12 sene önce aleyhte davacı olan kişinin babası köyümüz ahalisinden Haydar oğlu Halil, Şedid oğlu Ali yani benim birâderim küçük oğlu Ahmed'e gel elimi öp de kızım Nazife'yi sana vereyim dediğinde Ahmed, Halil'in elini öptü ve davacının bende oğlum için aldım, kabul ettim dediğine ben Allah için şahidim demiştir.

Sayfa 21

Belge -38 (Nikah)

Mecidiye kasabası sakinlerinden arzuhâl sahibi Dede oğlu Mustafa oğlu Dede oğlu Ketih Ağa Yozgat kasabası mahallelerinden Tekke mahallesi ahalisinden olup Mecidiye kasabasında geçici olarak ikâmet eden terzi esnâfından Hacı İsmail oğlu Mustafa dilekçesiyle dava edip der ki, geçen yaz mevsiminde ergenliğe girmemiş büyük kızı İkbâl'i benim hazır bulunduğum ve onun tarafından kardeşi Mustafa'nın vekil olduğu kasabadan Seyyid .... Hacı Ağa ve Mustafa Beğzâde Hüseyin Beğ ve

Halid Ağa'nın oğlu Mehmed Efendi huzurunda Üçkuyu köyü sakinlerinden Mehmed Savaca rızasıyla bana nikahladı o sebeple nikahlı eşimi babasının bana teslim etmesini istediğimde imtina ediyor. Bana teslim etmesi için dava ettiğini söylemiştir. Hacı İsmail Ağa'dan ne diyeceği sorulduğunda özetle kızımı şahitler huzurunda Mustafa'ya nikah etmiş isemde nikahtan önce şahitlerin huzurunda 15 lirayı verecek oldu vermedi. Lazım gelen eksikliği giderdiğinde teslim edeceğini bildirmiştir.

Sayfa 23

Belge -39 (Mal – hayvan davası)

Mecidiye kazası Sakalı köyü sakinlerinden arzûhal sahibi Güdek Mumo oğlu Ali oğlu Mamo Yozgat kasabasının Tozkaya mahallesinde oturan Aleksan oğlu Kirkor dava edip dedi ki, 4 hafta önce Yamaklar köyünün ekinlerine girince oradan aldığı sekiz yaşında kara göğ, beyaz boynuzları alınına bakan Mecidiye kazasında bulunan bir baş kara sığır ineğimi elinde bulundurmaktadır. İsteğim ondan alınmasıdır diye dava açmıştır. Bu iddia sorulduğunda o cevabında adı geçen ineğimi 18 gün önce Yozgat'ın Hasalıya üzerinde Yozgat ahalisinden Kadı Kıran oğlu Kolo'dan on yedi buçuk beyaz gümüş mecidiye karşılığında satın aldığımı kanıtlarım dediğinde iddiasını kanıtlamak için şahitler talep olunduğunda ben davamı köyümüz ahalisinden Kahyi Yüz oğlu Hasan oğlu Mehmed ve Buhurcu oğlu Ömer oğlu Osman ile isbat edeceğini söylemiştir.

Hasan oğlu Mehmed oğlu Abdullah isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda bu hükümet konağı salonunda muâyene olunan sekiz yaşında, siyah renkte, alnı beyaz, boynuzları önüne eğilen inek iddiacının değil Ali'nin oğlunun malı olduğuna ben Allah için şahidim demiştir.

Diğer şahit Safalı köyünden Buhurcu Osman oğlu Ömer oğlu Osman mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda muâyene olunan siyah sekiz yaşında inek iddiacının değil Ali'nin oğlunun malı olduğuna şahitliğini bildirmiştir.

Şahitler dinlendikten sonra ineğin davacıya teslim edilmesine karar verilmiştir.

Sayfa 23**Belge -40 (Tezkere)**

8 Şubat 1322 tarihli ve 1 numaralı tezkerede hükümler gereğince yeni eytam müdürünün tayin ile işe başlattırılması Kaymakamığa bildirilmiştir.

Sayfa 24**Belge -41 (Evlatlık)**

Mecidiye kazası Veleddi köyü sakinlerinden Ömer oğlu Said oğlu Osman isimli kimse adı geçen kazanın hükümet konağında mahkemeye ait odada idare meclisi azası Hacı Mehmed Ağa oğlu Yusuf Ağa der ki, ergenliğe girmemiş kızım Gülsüm için fakru zaruretimden dolayı besleme ve barındırma hakkı olarak 400 kuruş karşılığında Hacı Ağa'ya verdim, Hacı Ağa'da bunu kabul etmiştir.

Sayfa 24**Belge -42 (Miras)**

Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye kazası Akbıyıklı köyü sakinlerinden Yusuf Derviş oğlu Seyyid ve Köseli köyünden Bekir oğlu Monla Mustafa tarafından bilinen Hacı Ali kızı Meryem isimli hatun adı geçen köy ahalisinden İsmail oğlu Yusuf oğlu İsmail isimli kimseyi dava edip der ki, bundan önce vefat eden babamdan hissemeye düşen 1448 kuruş 36 parayı talep etmiş isem de vermektan imtina eder. Bu paranın alı verilmesini talep ediyorum. Karşı tarafa sorulduğunda özetle Hacı Ali'den kalan 1448 kuruşu ergenliğe girmemiş kardeşi Mustafa'ya şahitler huzurunda verdi. Mustafa'nın annesinde kimse yoktur dedi. Şahit talep olduğunda köyümüz ahalisinden Vezus oğlu Mehmed oğlu Firdevs ve Zenbil oğlu Musa ve Musa oğlu monla Ali ve Vahab Kahya oğlu Mehmed ile ispat ederim. Şahit Akbıyıklı köyünden Zenbil oğlu Mehmed oğlu Abdullah isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle Meryem'in babasının mirasını kardeşi Mustafa'ya bağışladığını Mustafa'nın tarafından kimsenin kabul ettim demediğine şahit olduğunu söylemiştir.

Diğer şahit adı geçen köyden Mehmet oğlu Monla Ali isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda Meryem'in babasının mirası kaldığında huzurumuzda ben hissemi kardeşim Mustafa'ya bağışladım dediğine ben Allah için şahidim demiştir.

Diğer şahit Abdülvahhab Kahya oğlu Ahmed oğlu Hacı Mahmud isimli kimseye şahitliği sorulduğunda malumatını dile getirmiştir.

Diğer şahit Monla Ali oğlu Musa oğlu Hacı Ali isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda bu mesele hakkında bilgisi olmadığını dile getirmiştir.

Hissenin Meryem'e verilmesine hüküm kılınmıştır.

Sayfa 25

Belge -43 (Mal – Hayvan davası)

Boğaz Ucu Köyünden Ahal oğlu Ahmed oğlu Mehmed Mecidiye kazası Sandık emiri Rıza Efendi'yi dava edip der ki; malım olan 8 yaşında 150 kuruş ve 10 yaşında 2 mecrediye kıymetinde kara bir dişi merkeple, 4 mecrediye kıymetinde boz dişi bir merkebi elinde bulunduran Rıza Efendi'den alı verilmesi dileğimdir diye dava etmiştir. Ona sorulduğunda özetle hayvanların onun malı olduğu benim malumum değildir diyerek inkar etmiştir.

Şahit Boğaz Ucu köyünden Abdullah oğlu Ali oğlu Abdullah ve yine adı geçen köyden Şaban oğlu Mehmed Ali isimli kimseler mahkemede hazır olup şahitlikleri sorulduğunda bu hükümet konağında muayene olunan bir baş öküz ve bir baş inek ile iki baş merkepin malı olduğuna bizler şahidiz demişlerdir.

Şahitler dinlendikten sonra hayvanların davacının malı olduğuna karar verilmiştir.

Sayfa 25

Belge -44 (Alacak verecek)

Kaymakamlık makamı Çorum Mutasarrıflığının 25 Ağustos 1323 tarihli ve 339 numaralı mecrediye kazası mal müdürü Mehmed Emin Efendi'nin vereceği 129 liranın kendi malı ve nakdi olduğunu iddia eden Öksüz Kale köyünden Hacı Sofu oğlu Mustafa isimli kimse Mecidiye kazası mahkemesindedir. Raşit Efendi'nin oğlu

Mehmed Emin Efendi'de dava edip der ki, İskilip kazasına bağlı köy ahalisinden Kesili Ahmed şahitlik ederek adı geçen 129 lirayı Mecidiye Hükümetine gönderdiklerinden alinde bulunduran müdürden alı verilmesi isteğimdir diye dava açtığında karşı tarafa sorulduğunda özetle 129 lirayı bulundurduğunu ama davacının kendi malının ne kadar olduğu malumum değildir diye inkar etmiştir.

Davasını Mecidiye Jandarma Süvarilerinden Mustafa avuş oğlu Yeğer ve İskele köyünden şedidi oğlu Halil oğlu Ali ve kasaba eşrafından Süleyman Bey'in oğlu Mehmed Efendi ve Osman Bey ile ispat ettiğini söylemiştir.

şahitlerden Zabit Mustafa avuş oğlu Yeğer'e şahitliği sorulduğunda özetle adı geçen 129 liranın davacının kendi nakdi ve malı olduğuna ve hatta Halil Tımarala sattığı develerin malı olduğuna şahitliğini bildirmiştir.

Diğer şahit İgili köyünden Halil oğlu Ali mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle Mustafa 129 liraya Halil Tımar'a da satıp alarak İskilip kazasına gitmiştir. Ve adı geçen meblağın kendi malı ve nakdi olduğuna ben şahidim demiştir.

şahitler dinlendikten sonra müdürün parayı teslim etmesine karar verilmiştir.

Sayfa 26

Belge- 45 (Vekalet)

Kırşehir Sancağı'ndan Mecidiye Kazası Mahsenli Köyü ahalisinden Süleyman Kahya oğlu Yusuf adı geçen kazanın hükümet konağında mahkemeye ait odada Keskin kazasının Kenan Bey köyü ahalisinden Yusuf oğlu Müslihiddin Bey huzurunda şöyle demiştir, arazi davasından dolayı lazım gelenlerin yapılması için Yusuf Bey'i vekil tayin eyledim o da bu vekilliği kabul ettiğini söylemiştir.

Sayfa 26

Belge -46 (Mal – Hayvan davası)

Mecidiye kazası Öksüz Kale köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Mustafa oğlu Mehmed adı geçen kazadan Sandık emiri Hacı Hüseyin Efendi oğlu Rıza Efendi huzurunda dava edip der ki, bundan tahminen 4-5 gün önce oğlum Mustafa'nın

malından Zabtiye çavuşu mal sandığı diyerek hükümete teslim ettiği birisi siyah 4 yaşında düğe inek ve birisi üç yaşında kagör atıdır. İki baş malın Rıza Efendi'den alı verilmesi isteğimdir. Rıza Efendi'ye sorulduğunda iki baş malın birisi inek diğeri tosun ancak iddiacının malı değildir diyerek inkâr etmiştir.

Şahit Hacı Duraklı köyünden Hacı oğlu Ahmed oğlu Hacı isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan diğer baş kara sığır hayvanın Mehmed'in malı olduğuna ben şahitlik ederim demiştir.

Sayfa 27

Belge -47 (Mal – Hayvan davası)

Diğer şahit Hacı Duraklı köyünden Hüseyin oğlu Ali oğlu Hüseyin isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan birisi 4 yaşında, kara dişi düğe ve birisi 3 yaşında sakır göğer tosunun iddiacının malı olduğuna ben Allah için şahitlik edeceğini bildirmiştir.

Şahitler dinlendikten sonra hayvanların iddiacıya teslim edilmesi gerektiği Rıza Efendi'ye tembih olunmuştur.

Mecidiye kazasının Öksüz Kale köyünden arzuhal sahibi Behzad oğlu Haydar isimli kimse mecliste Terzbanlı köyünden Hacı Hüseyin oğlu Ahmed oğlu Hacı Hüseyin'i dava edip der ki; Ahmed'in kızı Esmâ ile 319 senesi Eylül ayı içinde şahitlerin huzurunda nikahladım. O sebeple adı geçen Esmâ söylediğim tarihten şimdiye kadar benim nikahlı eşimdir diye dava ettiğinde karşı taraf cevabında özetle kızını Esmâ'yı Behzad'a nikahlamış ise de nikahın 320 senesi Eylülünde olduğunu söyledi. Davaya bağlı olarak şahitler talep edildiğinde iddiamı Terzbanlıdan Ahmed oğlu Hüseyin ve Hacı İbrahim oğlu Ali ve Molla Abidin Bey'le ispat ederim demiştir. Ahmed oğlu Hüseyin oğlu Ahmed oğlu İbrahim isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda davacı Haydar oğlu Behzad'ın, Hacı Hüseyin oğlu Ahmed'in kızını Esmâ ile 319 senesi Eylül ayı içinde şahitlerin huzurunda nikahladığma ben Allah için şahitim diyerek şahitliğini bildirmiştir.

Bu dava zabtının huzurumuzda meydana geldiğini tasdik ederiz. Şahitlerden Hacı Hüseyin oğlu Ali isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle

davacı Behzad'm 319 senesi Eylül ayı içinde Hacı Hüseyin Ağa'nın oğlu Ahmed'in kızı Esmâ'ya mihrini teslim ederek nikahlamıştır. Ben Allah için şahidim demiştir. Şahit hacı Hüseyin oğlu Ali Şahitler dinlendikten sonra nikahın 319 senesi Eylül ayında yapıldığına hüküm verilmiştir.

Sayfa -28

Belge -48 (Boşanma)

Mecidiye Kazası kuralarından Sakalı karyesi sâkinlerinden Veli Ağa İbni Ahmed der ki; nikahlım diyerek mahkeme-i şer'iyeye ikâme eylediğim Yetecik Karyesinden Bektaş Kahya kerimesi Fatıma binti Bektaş adlı kadından boşandığını söylemiştir.

Sayfa 28

Belge -49 (Çalınma)

Yozgat sancağı Medrese mahallesi sakinlerinden Eimzade İhsan Efendi oğlu Süleyman Mecidiye kazası mal müdürü vekili sandık emiri Rıza Efendi'nin huzurunda dava edip der ki, bundan tahminen bir ay önce Mecidiye civarından geçmekte olan davar sürümüzün içerisinde hırsızlık yapılarak alınan bir baş erkek koçun bedeli olan 86 kuruşun alınması için dava açmıştır.

Davacı Mehmed Ağa

Karşı taraf cevabında özetle zikr olunan bir baş erkek koçun satıldığını ancak iddiacının olduğunu inkar etmiştir.

Aleyhteki iddiacı Rıza

İddiaya bağlı şahit talep edildiğinde özetle bundan 24 gün önce kaybolan erkek, 3 yaşında bir baş koyun iddiacı İhsan Efendi'nin malı olduğuna şahitlik ettiğini söylemiştir.

Şahit Ali Rıza

Diğer şahit Gümüş Ören köyünden İsmail oğlu Osman mahkemede mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bundan 27 gün önce Mecidiye civarında

çalınan bir baş erkek, 3 yaşında koçun davacı İhsan Efendi'nin malı olduğuna şahidim demiştir.

Sayfa 29

Belge-50 (Çalınma)

Yozgat sancağı Kızıl Koca nahiyesinin Ali Fakılı köyü ahalisinden arzuhal sahibi İsmail Kahya oğlu Ömer oğlu İsmail Kahya Sandık Emni Rıza Efendi'nin huzurunda dava edip der ki, elimde bulunan malım olan 5 yaşında kavgür, kuyruğunun ucu beyaz 200 kuruş değerinde bir baş kara sığır öküzün haziran ayı içinde köyümüz civarında çalışmıştır. Rıza Efendi'den alı verilmesi isteğimdir dediğinde karşı tarafa sorulduğunda Rıza Efendi cevabında özetle öküzün elinde bulunduğunu söylemiş ancak iddiacının malı olduğunu inkar etmiştir.

Aleyhinde dava açılan Rıza

Davacı İsmail Kahya oğlu Ömer

Ben davamı Ali Fakılı köyünden Hacı Hüseyin oğlu Monla Mehmed ve Hacı Mehmed oğlu İsmail ile ispat ederim demiştir. Monla Mehmed oğlu Hacı Hüseyin isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan 4 yaşında tokur kuyruğunun ucu beyaz bir baş öküzün Monla Ömer'in malı olduğuna ben Allah için şahidim demiştir.

Şahitlerin ifadeleri dinlendikten sonra adı geçen öküzün Monla Ömer'in olduğuna karar verilmiştir.

Sayfa 30

Belge -51 (Boşanma)

Mecidiye'nin Hacı oğlu köyünden kendisi Ferdiyan Ömer Çavuş Hasan ve odacı Yusuf Çavuş oğlu Said'in tarifleriyle Osman kızı Fatıma Hatun nikahlı eşi adı geçen köyden Mehmed oğlu Şeyho'yu dava edip der ki, Şeyho bundan önce benim nikahlı eşim olup, 2 ay önce beni boşamıştır. 200 kuruş mihrim ve 100 kuruş değerinde bir sofrabağı ve 300 kuruş değerinde 3 çift çuval ve 60 kuruş değerinde bir adet baş heybesi ve 10 kuruş değerinde bir adet çengel ve 10 kuruş değerinde bir adet çul ve 8

kuruş değerinde bir adet deve öğreği ile takdir edilen nafakanın alı verilmesi isteğimdir diye dava etmiştir.

Aleyhinde dava açılan kişiye ne söyleyeceği sorulduğunda adı geçen eşyalardan tabak takımıyla, bir çift çuval olmadığını diğer eşyaların var olduğunu karşı tarafın yarım söylediğini ve 200 kuruş mihrinin ikişer kuruş borcu olduğunu söylemiştir.

Bildirilenler doğrultusunda ikişer kuruş nafaka bağlanmasına karar verilmiştir.

Sayfa 30

Belge -52 (Alacak)

Mecidiye'nin Alaca Hasanlı köyünden Osman Hacı Hasan oğlu Düdek Mehmed oğlu Osman Çavuş adı geçen kazada Sandık Emni Rıza Efendi'nin huzurunda dava edip der ki, bundan 3 ay önce Kırşehir'in Dalakçı köyünden Hurşid oğlu Hacı Halil'den 2000 kuruş bedel makbuz karşılığında satın aldığım 10 yaşında bakır renkte altı nişanlı bir baş kırsrağım bundan önce hükümete teslim ettiğinden alınması diye dava etmiştir.

Davacı Alaca Hasanlı Köyünden

Hakkında dava açılan Rıza Efendi'den ne diyeceği sorulduğunda özetle bir baş kırsrağı elinde bulundurduğunu söyledi. Ancak davacının malı olduğunu inkar ettiğini söylemiştir.

Davacının iddiasına bağlı tanık talep edildiğinde, ben davamı Safalı köyünden Mehmed oğlu İbrahim ve adı geçen köyden Ali oğlu Osman şle ispat derim demiştir. Şahitlerden Mehmed oğlu İbrahim isimli kişi mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bakır renginde 9-10 yaşında bir baş kırsrağı davacı Mehmed 200 kuruş bedel ile Dalakçı köyünden Hurşid oğlu Halil'den satın aldığına ben Allah için şahitlik ederim demiştir.

Diğer şahit adı geçen köyden Ali oğlu Osman'da aynı şekilde şahit olduğunu söylemiştir.

Şahitlerin ifadeleri dinlendikten sonra adı geçen kırsrağın davacı Mehmed'e iâde edilmesi gerektiği Rıza Efendi'ye bildirilmiştir.

Sayfa 31

Belge -53 (Alacak)

Mecidiye kazasının Hacı Ahmedli Bâlâ köyü sakinlerinden kendisi Ferdiyan Ömer Çavuş oğlu Hasan'ın tarifiyle bilinen İsmail kızı Rabia, adı geçen kasabadan Seyran oğlu Monla Mustafa ile yüz yüze gelmesi üzerine dava edip der ki, bundan önce eşim iken Bingazi'de vefat eden Battal oğlu Ali'nin verâseti benimle annesi Veli kızı Döndü ve kardeşi Musa ve kız kardeşi Zinet ile sınırlı olduğundan 25 kuruş alacak hakkı olduğu ve bunun alı verilmesini istediği söylemiştir. Karşı taraf ise cevabında özetle inkar etmiştir. İddiaya bağlı şahit talep edildiğinde ben davamı Veledli köyünden Yusuf Çavuş oğlu Abdurrahman ve Yer köyünden Onbaşı oğlu Seyyid ile ispat ederim, demiştir.

Adı geçen iddia sahibi Monla Mustafa

Veledli köyünden Yusuf Çavuş oğlu Abdurrahman isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda geçen sene nisan ayında adı geçen davacının eşi Hacı Duraklı köyünden Ali oğlu Battal Bingazi'de denize yıkanmaya girdiğinde suda boğulduğunu ve cenazesinde bulunduğunu Allah için şahitoldüğünü bildirmiştir.

Şahit Yozgat Sancağı'nın Yerköy köyü ahalisinden Seyyid oğlu Mustafa isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda, Hacı Duraklı köyü ahalisinden ve asker efrâdından Ali oğlu Battal bundan 8-10 ay önce Bizgazi'de denizde dalgayla boğulup vefat etti. Merhumun cenazesinde hazır bulundum bunan dolayı şahitlik ederim demiştir.

Sayfa 32

Belge-54 (Alacak)

Mecidiye kazasının Ömer Uşağı köyünden arzuhal sahibi Durmuş oğlu Hacı oğlu Mehmed Sandık Emimi Rıza Efendi huzurunda dava edip der ki, Acı köyünden Ömer Zor oğlu Ali Göyden satın almış olduğum 4 yaşında 200 kuruş değerinde bir baş siyah öküzüm Haydar Onbaşı tarafından bundan birkaç gün önce sahipsiz hayvan hükmüyle getirilip Rıza Efendi'ye verilmiştir. Ondan alı verilmesi isteğimdir, diye dava etmiştir. Rıza Efendi'ye sorulduğunda cevabında adı geçen öküz hırsızlıktır.

Yani Ömer Zor oğlu meşhur hırsızdır, bu cihetle davasının reddini talep eylerim, dedi. İddiası için şahit talep edildiğinde Ömer Uşağı köyünden Halil oğlu Ali ve Mustafa oğlu Mahmud ile ispat edeceğini ve ispatlarının hazır olduğunu söylemiştir. Şahit Ömer Uşağı köyünden Halil oğlu Ali ve Mustafa oğlu Mahmud mahkemeye gelerek 4 yaşında siyah tonda bir baş öküzü bundan iki ay önce Hacı, 200 kuruş bedel ile Avı köylü ömer Zoroğlu Ali Göyden satın aldığını bildiğine ve diğer şahit Mustafa oğlu Mahmud dahi şahitlik etmiştir.

Sayfa 32

Belge-55 (Alacak)

Mecidiye kazasının Ömer Uşağı köyünden arzuhal sahibi Halil oğlu Ali mal müdürü emin efendi huzurunda dava edip der ki, malım olan 8 yaşında al renkli kuyruğu kısa öküzüm bundan birkaç gün önce Haydar Onbaşı tarafından sahihsiz hayvan namıyla hükümete getirilmiştir. Rıza Efendi'nin elinde bulunmaktadır. Ondan alı verilmesi isteğimdir diye dava açtığında Rıza Efendi'ye sorulduğunda cevabında özetle adı geçen öküzün elinde bulunduğunu fakat davacının olmadığını söylemiştir.

Davacı, davasını adı geçen köyden Osman oğlu Turan ve Mehmed oğlu Hacı ile ispat ederim demiştir.

Adı geçen köyden Osman oğlu Turan adı geçen öküzün deri ve rengini tarif ederek davacının malı olduğunu ve diğeri Mehmed oğlu Hacı dahi şahitlik etmişlerdir.

Sayfa 33

Belge -56 (Alacak)

Mecidiye kazası Mahsenli köyü ahalisinden Hüseyin oğlu Hasan Çavuş oğlu Hüseyin adı geçen kazadan sandık emini Rıza Efendi oğlu Hacı Hüseyin Efendi huzurunda dava edip der ki, elimde satın aldığım malım ve mülküm olan biri 4 diğeri 3 yaşlarında olan, 3 yaşındakinin sağ kulağı kesik diğeri de çatal boynuzlu 4 yaşında 300 kuruş değerinde öküzlerim sahihsiz hayvan olarak Rıza Efendi'de bulunmaktadır. Ondan alı verilmesi isteğimdir, diye dava etmiştir.

Davacının, davasına bağlı şahitler tale olunduğunda Mahsenli'den Mehmed oğlu Kasım avuş ve Süleyman oplu Yusuf'la ispat edeceğini söylemiştir.

Mahkemede hazır bulunan Mehmed oğlu Kasım avuş şahitliği sorulduğunda özetle birisi 4 yaşında köğer diğer 3 yaşında kulağı kesik köyer öküzler bundan bir buçuk iki ay önce Dere Konlu'dan şükrü oğlu Ahmed'den birer baş öküzle karşılık verdiğine ben şahidim demiştir.

Sayfa 33

Belge -57 (Veraset)

Mecidiye'nin Güngüş Köyü'nden arzuhal sahibi Monla Ömer oğlu Hasan isimli kimse, adı geçen kasabadan Monla Ömer oğlu Mehmed'in eşi Mehmed kızı Zehra isimli kişiyle yüzleşmesinde der ki, ortak olan miras hissesini rızayla terk edip bir diğerimize verilmesi konusunda aramızda anlaştık. Bu mesele ile ilgili bir takibe gerek olmadığını burada dile getirdiğini söylemiştir.

Meclis İdare Azasından Mustafa Beğzade bu ifadelerin huzurlarında meydana geldiğini ve adı geçen kişilerin olduğunu tasdik ederim demiştir.

Sayfa 34

Belge -58 (Veraset)

Ankara vilayetinin Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye kazası Ömer Uşağı sakinlerinden ve asker efradından olup, vefat eden Miskin'in oğlu Hüseyin'in oğlu Mustafa'nın varisleri kardeşleri Mahmud ve İbrahim ile annesi Hasan kızı Ayşe ile sınırlı olup onlardan başka mirasının varisi olduğuna adı geçen köyden Hüseyin oğlu Mustafa ve Hacı İsmail oğlu Ömer isimli kimselerin şahitlikleriyle hüküm kılınmıştır.

Sayfa 34**Belge -59 (Nikah)**

Teflek Kebir köyü ahalisinden arzuhal sahibi Aşık Osman oğlu Battal oğlu Osman isimli kimse Mecidiye kazası hükümet konağında mahkemeye ait odada der ki, nikahlım iddiasında bulunduğum köyümüz sakinlerinden Osman'ın ergenliğe girmemiş büyük kızı Nuriye'nin bundan sonra nikahlım olmadığını burada tekrar ettiğini söylemiştir.

Sayfa-34**Belge-60 (Veraset)**

Çam Dere Köyünden ve asker efrâdından iken bundan önce vefat eden Hüseyin oğlu Mustafa'nın verâseti erkek kardeşi İbrahim ile vâlidesi Elif kızı Yusuf ile hemşiresi Ayşe'ye ait olduğu Çam Dere Karyesinden Hüseyin bin Hacı Ali ve Alaca Hasanlı Karyesinden Osman Ağa bin Hacı adlı kimselerin şahadetleriyle sâbit kılınmıştır.

Sayfa 35**Belge -61 (Veraset)**

Bundan önce vefat eden Öksüz Kale köyünden Behzan oğlu Bekir'in veraseti kardeşi Behzan oğlu Ali, anneleri İbrahim kızı Esmâ ile sınırlı olduğu ve onlardan başka varisi ve mirasçısı olmadığı adı geçen köyden Hacı Mehmed Ağa oğlu İsa Efendi Hacı Reşid oğlu Halil Ağa kimselerin şahitliğiyle sabit kılınarak hüküm verilmiştir.

Sayfa 35**Belge – 62 (Veraset)**

Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye kazası Şemili köyü ahalisinden ve asker efradından iken bundan önce vefat eden Nur Hasan oğlu Hüseyin oğlu Hasan'ın veraseti babası Hüseyin ile annesi Veli kızı Elif ile sınırlı olduğu ve bunlardan başka

varisi ve mirasçısı olmadığı ad geçen köyden Dedo oğlu hasan ve zabtiye efradından Osman oğlu Cemzo'nun şahitlikleriyle hüküm verilmiştir.

Sayfa 36–37

Belge -63-64-65-66-67 (Nikah ve Boşanma)

Mecidiye kazasının Beşikli köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Nuri oğlu İbiş oğlu Hüseyin isimli kimseler mecliste adı geçen köy sakinlerinden Ahmed oğlu İbrahim ve Mehmed oğlu İsmail'in tarifleriyle bilinen Süleyman kızı Güllü hatun huzurunda dava edip der ki, bu Ramazan ayının son günü yari Arefe günü adı geçenin erkek kardeşi Haydar'a vekil göndererek kız kardeşini evlendirmeye talep ederek adetten olmak üzere 8 davar ve bir çift öküz ve 3 adet Osmanlı lirasını, birisini 5 gün sonra köyümüz imamı Molla Salih oğlu ali adı geçen kişi tarafından akde vekil olan erkek kardeşi haydar ve benim tarafımdan erkek kardeşim Hüseyin şahitlerin huzurunda nikah edip o suretle benim nikahlı eşim olmuş iken amcası ali bana teslim etmeye imtina ediyor. Bana teslim edilmesi isteğimdir diye dava açtığında karşı tarafa sorulduğunda cevabında özetle erkek kardeşim Haydar'a nikah olması için vekalet verdiğini söylemiştir.

Adı geçenin amcası Ahmed oğlu İsmail ile kardeşi Haydar söze başladı. Evet adı geçenin önceki eşi köyümüz ahalisinden Hacı hasan oğlu Mevlüd zabıt tarihinden 5 ay önce üç köyden dışarıya son eşine varmak üzere boşandı. Bundan dolayı şimdi köyümüz ahalisinden nikah akdi icra edildi. Bu ikinci akd davası sahih olamayacağından talep red olunmuştur.

Bu surette adı geçen Güllü önceki eşi Mevlüd'de, sen bana üç talak boş ol diyerek boşamıştır. Mevlüd adı geçene 3 talak boş ol deyip peşinden bir şey dememişti diye şahitlik etmişlerdir. Güllü Mevlüd'den boş olmuş mudur?

Cevabı Evet, olur.

Adı geçen Güllü'ye önceki eşi Mevlüd'ün kendisini ne şekilde ve kimin huzurunda oşadığı sorulduğunda benim haberim yok, eşim beni boşadı dedi. Mecliste hazır bulunan amcası İsmail oğlu Mehmed'e sorulduğunda geçen Haziran'ın 24. Pazar günü adı geçen,n kız kardeşi, erkek kardeşi, mecliste hazır bulunan Güllü ile ben

Hacı hasan oğlu Mevlüd'ün bulunduğu köyümüz imamının hazır olduğu halde eşim Güllü'yü 3 köyden dışarıya giderse boşarım dediğine Allah için şahidim demiştir.

Diğer şahit adı geçen köyün imamı hasan oğlu ali mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda adı geçenin eşi Hacı hasan oğlu Mevlüd adı geçenin amcası Mehmed ile kendi yanına gelerek hasan şu Mevlüd'e bir malak kağısı bari ver, dediğini ve kendisinin talaknameyi yazmaya başladığında, eşi dışarıya çıkararak yanlarında bulunan beni çağırarak 3 günden dışarıya çıkarsa boşayacağım kendisinin söylemediğini ve talakname kenarında yazılan 3 köyden dışarıya gelmesi sözünü hazır bulunan amcasının ihtarı üzerine yazdığını ve başka malumatı olmadığını söylemiştir.

Diğer şahit adı geçen köyden Davud oğlu Osman mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda eşi Hacı hasan oğlu Mevlüd, adı geçenin amcası ile kendi yanına gelerek 3 köyden dışarıya çıkarsa benden 3 talak boş olsun dediğine ve başka malumatı olmadığına şahitlik etmiştir.

Yüksek fetva gereğince Güllü hatunun adı geçen İbiş'in nikahlı eşi olduğuna hüküm kılınmıştır.

Sayfa 38

Belge -68 (Nikah)

Mecidiye'nin Güngüş köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Mustafa oğlu Camu isimli kimse mecliste Acı köyünden Kılıoğlu Mamo oğlu Hamo huzurunda der ki, adı geçenin kızı Ayşe diğer isim elif aleyhine açtığım nikah davasından rızam ile vazgeçtim. Benim bir alakam yoktur. Dilediğiyle evlenebilir diye huzurlarında dile getirmiştir.

İtiraz sahibi Güngüş köyünden Mustafa oğlu Hamo; bu konuşmaların huzurumuzda tarafların rızasıyla olduğunu ve yukarıdaki parmak izinin Mustafa ve Memo'nun olduğunu tasdik ederiz demiştir.

Sayfa 38

Belge -69 (Veraset)

Mecidiye kazası Horkorlu köyünden Hacı Aziz Ağa oğlu İbrahim oğlu Çakırsız adı geçen köyde mahkemeye mahsus odada Musa oğlu Hacı Aziz ile yüzleşmesinde der ki, oğlum ölmüş olan Ali'nin oğlu Mustafa benim oğlum olması münasebetiyle rıza ile kendi malım ve mülkünden her biri 40 kuruş değerinde 13 baş tiftik keçi ve ellişer kuruş değerinde yedi baş dişi koyun ve 1000 kuruş değerinde bir çift camızı ve ikişer kuruş değerinde iki baş inek ve 100 kuruş kıymetinde bir düğe ve 70 kuruş kıymetinde bir baş erkek eşek ve 150 kuruş kıymetinde bir tabak ve 25 kuruş kıymetinde bir adet büyük tencere ve 25 kuruş kıymetinde bir adet küçük tencere ve onar kuruş kıymetinde 2 adet tas sahan ve 5 kuruş kıymetinde bir adet tava ve yirmi beşer kuruş kıymetinde 2 adet çuval ve 12 kısım bırakılan mallar ve diğer nakledilenler ergenliğe girmemiş Mustafa'ya hibe ettim, dediğinde dahi hibe meclisinde zabta geçirip mühürlenmiştir.

Yukarıdaki zabıttaki hibenin Horkorlu köyünden Hacı Aziz Kahya'nın huzurumuzda hibe ettiğini ve yukarıdaki parmak mührünün Aziz Kahya'ya ait olduğunu tasdik ederek mühürleriz denmiştir.

Sayfa 39

Belge- 70 (Nikah)

Keskin kazasına bağlı Satanlı Nahiyesi Arslan Hacı köyü sakinlerinden arzuhal sahibi İzzet oğlu Hacı Said isimli kimse Mecidiye kazası hükümet konağında mahkemeye ait odada Mecidiye'nin Safalı köyü sakinlerinden Sivaslızade Mehmet Ağa oğlu Cemil Efendi huzurunda dava edip der ki, Cemil Efendi'nin kızı Makbule isimli kimse geçen 9 mart 322 tarihinde 6000 kuruşu teslim ederek şahitler huzurunda nikahladığını bildirmiştir.

Cemil Efendi ise nikahın 9 temmuz 1323 tarihinde olduğunu söyleyip iddiayı inkar etmiştir. Nikah akdinin, tarihini ispatlamak için şahit istendiğinde ben davamı Safalı köyünden Kamanlı Bozoğlu Hasan oğlu Mehmed ve Hanifi oğlu Hüseyin oğlu Hanif ile ispat edeceğini söylemiştir.

Şahitlerden Safalı köyü sakinlerinden Kamalı Bozoğlu Hasan oğlu Mehmed isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle Hacı Said Ağa Mehmed Hacı İzzet Ağa ile Cemil Efendi'nin kızı Makbule hanımın nikahları bizim huzurumuzda Cemil Efendi'nin köydeki odasında geçen 9 mart 322 senesinde yapıldığına ben şahitlik ederim demiştir.

Şahit Safalı köyünden Hasan oğlu Mehmed

Diğer şahit Safalı köyünden Hüseyin oğlu Hanefi oğlu Ömer isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle davacı İzzet Ağa Cemil Efendi'nin kızı Makbule Hanım'ın 322 senesi Martının 9. günü Cemil Efendi'nin odasında 6000 kuruş mihir teslim edilerek nikâhlarının olduğuna ben Allah için şahitim diye şahitliğini dile getirmiştir.

Şahitlerin ifadeleri gereğince Cemil Efendi'nin kızı Makbule Hanım'ı 322 senesi Martının 9. günü nikâhladığına karar verilmiştir.

Sayfa 40

Belge-71 (Boşanma)

Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye kazası köylerinden Kayaklı köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Ali Çavuş oğlu Halil İbrahim isimli kimse adı geçen kazanın hükümet konağında mahkemeye ait odada Kabaklı köyü sakinlerinden kendisi Mecidiye kazası hapisane gardiyanı Hasan Ağa oğlu Halil ve piyade askerlerinden Abdurrahman oğlu Halid Ağa'nın tarifleriyle bilinen Nazik oğlu Mehmed Ağa'nın huzurunda der ki, 5 Kanun-ı sâni 1322 tarihinde mahkemeye arzuhal ettiğim Nazik'in benim nikahlı eşim olduğunu iddia etmiş isem de adı geçen kişi madem beni istemiyor bende onu rızam ile boşuyorum. Özetle onunla alakası olmadığını söylemiştir.

Mehmed Alizade bu boşanmanın Kayaklı köyünden Ali Çavuş oğlu Halil İbrahim'in ifadesinin huzurumuzda ve kendi rızasıyla olduğunu tasdik ederiz demiştir.

Sayfa 40**Belge -72** (Hasılat defterinin arz ve takdim edilmesi)

Ulu ŞeyhüIslâmlık Makamına

Numara:1

25 mart 1324

Arz olunur ki;

19 mart 1324 tarihinde tescil olup düzenlenen emir ve telgrafın üzerine mahkemede vuku bulan 3 senelik hasılatın defterinin arz ve takdim edilmesi yüksek ferman ile emredilmiştir.

31 mart 1324 tarihli hasılat cetveliyle ilmühaberlerin makbuzu muhasebeciliğe sunulmuştur.

Sayfa 41**Belge-73** (Miras)

Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye kazası Safalı köyünden Kıllı Bozoğlu Hasan adı geçen kazanın hükümet konağında mahkemeye ait odada Süleyman oğlu Mehmed Efendi huzurunda der ki, köyümüz ahalisinden Merkez oğlu Mehmed Ali Efendi ile adı geçen kazanın hukuk mahkemesinde cereyan eden mirasından dolayı açılan davaya Mehmed Ali efendi kayıt edilmiş vekildir. Mehmed Efendi vekilliği kabul edilerek tescil olunmuştur.

Sayfa 41**Belge -74** (Nikah)

Keskin kazasına bağlı Selmanlı Nahiyesine bağlı Seküli köyü sakinlerinden Hasan Kahya oğlu Osman oğlu Mehmed oğlu Hasan Kahya isimli kimse Mecidiye Kazası Hükümet Konağı'nda mahkemeye ait odada adı geçen Kayaklı köyünden Tavil Mehmed kızı Nazik aleyhine dava açmıştır. Nikah davasından dolayı ayrı ayrı günlerde adı geçen kişiye davet evrakı gönderilmişse de Mehmed kızı Nazik mahkemeye gelmediği gibi vekilde göndermemiştir. Son defa olarak davacının talebi

üzerine mahkemeden muhtıra gönderilmiş ise de yine gelen olmadığından ve davacının ısrar etmesinden dolayı adı geçenin hakkını nuhafaza etme için yarımşar Mecidiye ücretle vekil tayin kılınan Süleyman oğlu Mehmed Efendi'nin yüzleşmesinde der ki, bu tarihten bir buçuk sene önce adı geçenin köyünde 300 kuruş mihir teslim edilerek adı geçen kişi tarafından Kayaklı köyünden Halil Kahya oğlu Arif Ağa ve benim tarafımdan Sekilü Köyü'nden Mehmed Ağa oğlu Hasan Ağa isimli kimseler tarafların rızasıyla Sekilü köyü imamı Yusuf oğlu Hacı Mehmed Efendi, Kayaklı köyünden Hofaz oğlu Ali ve Monla Ali oğlu Yeğer ve Sekilü köyünden İsmail oğlu Mehmed Sadık'ın hazır oldukları halde adı geçenini bana nikah eylediler o sebeple benim zavcem olup bana teslim olmamaktadır. Bana teslim olması isteğimdir dediğinde vekil Mehmed Efendi'ye sorulduğunda adı geçen nikahı inkar etmiştir.

Şahitlerden Mecidiyenin Kayaklı köyü sakinlerinden Honaz oğlu Ali isimli kişi mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu tarihten bir buçuk sene önce köyümüz sakinlerinden Tavid Mehmed kızı Nazik adı geçen davacı Hasan Kahya oğlu Osman'a 300 kuruş teslim ederek Sekilü köyü imamı Hacı Mehmed Efendi Hoca bizim huzurumuzda tarafların rızasıyla adı geçen davacı Osman'a nikahladığına ben şahidim demiştir.

Diğer şahit Sekilü köyü sakinlerinden İsmail oğlu Mehmed oğlu İsmail oğlu Abdullah isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda bildiklerini anlatmıştır.

Diğer şahit Kayaklı köyünden Monla Ali oğlu Bekir oğlu Monla Ali oğlu İsmail isimli kimse mahkemede hazır olup bildiklerini bildirmişlerdir.

Davacıdan başka şahit olup olmadığı sorulduğunda şahit var ise de öğrenip haber vereceğini söylemiştir.

Davacı Osman tekrar mahkeme huzuruna geldiğinde vekil Mehmed Efendi'de hazır bulunmaktadır. Nikahı Kayaklı köyünden Nuri oğlan oğlu Mustafa ve Kayaklı'dan Musa ile ispat ederim. Başka şahidim olup olmadığını bilemem. Şahitlerimi Rumi ayının 20. Pazar gününe getireceğini söylemiştir.

Davacı ile vekil Mehmed Efendi'nin hazır olduğu halde adı geçen şahitlerden Kayaklı köyü ahalisinden Kuru oğlan oğlu Mustafa oğlu Mehmed Mehmed oğlu Mustafa isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu tarihten

bir buçuk sene önce Kayaklı köyünden Mozon'un kızı Nazik ile adı geçen davacı Sekilü köyünden Osman'ı tarafların rızasıyla Sekilü imamı Hacı Mehmed Efendinin nikahladığına şahitliketmişlerdir.

Şahitlerin ifadeleri gereğince adı geçen kişinin davacının nikahlı eşi olduğuna hüküm kılınmıştır.

Sayfa 42–43

Belge-75 (Alacak Verecek)

Güllü Höyük köyünden arzuhal sahibi Mehmed Bey oğlu Nuri isimli kimse Mecidiye kazası hükümet konağında mahkemeye ait odada Mecidiye'nin Yeni Bayat köyü sakinlerinden Yunus oğlu Kör Ali aleyhine açtığı istihkak davasından dolayı tebliğ ettirilen davet evrakında ikametgahı meçhul olduğundan aleyhinde dava açılan kişinin hakkını muhafaza için Yunus Efendi vekil tayin edilmiştir. Said oğlu Yunus Efendi ile yüzleşmesinde der ki, bundan 3 sene önce aleyhinde dava açtığım Yunus oğlu Ali'de olan 700 kuruş alacağıma karşılık kır renkli ve o tarihte 7 yaşında olan eğri ile bir baş kırsrağı aldıktan sonra adı geçen kırsrağı Bala Kadılık Emirler köyünden Laz Halil Usta oğlu Hasab elimden almıştır. Yunus oğlu Ali'den 700 kuruşun alınmasını vekili aracılığıyla talep ediyorum. Vekil iddiayı inkar etmiştir. Davacıdan iddiasına bağlı şahit talep edildiğinde Mahsenli köyünden Mahsenli Kahya oğlu ve Güllü Höyük köyünden Haydar Çavuş oğlu Ali ve Zalim Uşaq köyünden Ahmed oğlu Ömer ile ispat eyleyeceğini söylemiştir.

Şahitlerden Mahsenli köyünden Mahsenli Kahya oğlu Hasan isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle Mehmed Bey oğlu Nuri 3 sene önce Yeni Bayatlı köyünden Kör Yunus oğlu Kör Ali'de olan alacağına bedel 700 kuruş kıymet karşılığında kır renkli ve 5 yaşında ve bir baş kırsrağı aldığına Allah için şahidim demiştir.

Diğer şahit Zalim Uşaq köyünden Ali oğlu Ahmed oğlu Ömer isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle davacı Nuri, Yunus oğlu Kör Ali'den 700 kuruş alacağına karşılık bundan 3 sene önce bir baş kır renkli kırsrak aldığına Allah için şahidimdiyerek şahitliğini dile getirmiştir.

Sayfa 43

Belge -76 (Hasılat defteri)

Ulu Şeyhülislamlık Makamı Muhasebeciliğine 31 Mayıs 1324 tarihli bir parça hasılat defteri takdim edilmiştir.

Sayfa 44

Belge -77 (Nikah)

Mecidiye'nin Kırdök köyünden Mustafa oğlu Ömer adı geçen kazanın hükümet konağında mahkemeye ait odada adı geçen köy ahalisinden Celil Mehmed Ağa oğlu Feyzullah isimli kimseyi dava edip der ki; 14 sene önce Mehmed Ağa'nın kızı Fatma'yı oğlum Ahmed'e her ikisi çocukken Mehme Ağa kızımı oğluna verdim dedi. Bende aldım kabul ettim diyerek oğlumu nikahladım. Bu nikahın sorulması isteğimdir demiştir.

Karşı tarafa ne diyeceği sorulduğunda böyle bir nikahın olmadığı söylenmiştir. Davacıdan şahit talep edildiğinde şahidinin olmadığını dile getirmiştir.

Sayfa 44-45

Belge-78 (Alacak Verecek)

Kırşehir Sancağına bağlı Sofular Köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Ahmed Hacı Hasan oğlu Eyüp isimli kimse Mecidiye kazası hükümet konağında mahkemeye ait odada Mehmed Emin Efendi'nin vekili tapu memuru Ahmed oğlu Mehmed Ali Efendi'yi dava edip der ki; bir buçuk sene önce köyümüzde kaybettiğim 4 yaşında erkek ve sol bacağında ip kesiği olan 400 kuruş kıymetinde bir baş camızım sahipsiz diye tutularak müdür vekili Mehmed Ali Efendi'ye verilmiştir. Ondan alı verilmesi isteğimdir. Karşı taraf cevabında özetle bir baş erkek camız olduğunu ancak davacının malı olmadığını söylemiştir.

Davacıdan iddiasına bağlı şahit talep edildiğinde Sofular Köyü'nden Ali oğlu Mahş ve yine adı geçen köyden Ali Kahya oğlu Hacı ile iddiamı ispat ederim demiştir.

Adı geçen şahitlerden Kırşehir'in Sofular köyü ahalisinden Abdullah oğlu Ali oğlu Mahş isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet

konağında muayene olunan siyah renkte ve 4 yaşındaki erkek camızın köyümüz ahalisinden Eyüp oğlu Ahmed Çavuş'un kendi malı olduğunaben Allah için şahidim demiştir.

Diğer şahit Ömer Kahya oğlu Hacı oğlu Mehmed oğlu Ömer Kahya isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan 4 yaşındaki siyah renkli erkek bir baş camız köyümüz ahalisinden Eyyüb oğlu Ahmed Çavuş'un malı olduğuna ben şahidim demiştir.

Şahitlerin ifadeleri gereğince adı geçen malın Çavuş'a ait olduğuna karar verilmiştir.

Sayfa 45

Belge-79(Şahitlik)

Mecidiye kazasının Çevirme köyünden ve asker iken bir sene önce vefat eden Seyho oğlu Mehmed'in verasetinin kardeşi Mustafa, kız kardeşleri Zeynep ve Tebriye'yle sınırlı olduğu Çevirme köyünden Hacı Mustafa oğlu Hacı Mehmed ve yine aynı köyden Ömer oğlu Mehmed oğlu Ömer isimli kimselerin şahitlikleriyle sabit kılınarak ve hüküm verilmiştir.

Sayfa 46

Belge-80(Vekalet)

Mahkeme katibi Abdalbaki Efendi oğlu İsmail Efendi Mecidiye kazasında terzi kalfası Mehmed Efendi oğlu Halid Ağa'nın evindeki mahkeme akdindeki kişi Mecidiye'nin Teflek Kebir'den Ali oğlu Mehmed Çelebi oğlu Emrullah ve Hasan oğlu .Mehmed oğlu Hasan'ın tarifleriyle bilinen Tüfenk köyünden Mehmed kızı Fatma, Teflek Kebir köyü ahalisinden İbrahim oğlu Hacı Mehmed'e der ki; eşim Battal Efendi'nin borcundan dolayı icra dairesi malları haciz altına almıştır. Bu sebeple ortaya çıkan davalar için İbrahim oğlu Mehmed'i vekil tayin ettim. O da bu vekilliği kabul etti ve bu durum tescil olunmuştur.

Sayfa 46–47**Belge-81 (Hırsızlık mal)**

--- kazasının Yelekli köyünden arzuhal sahibi Hacı Osman oğlu Ahmed oğlu Hacı Osman oğlu Mürsel isimli kimse Mecidiye kazası hükümet konağında mahkemeye ait odada Sandık Emini Rıza Efendi'yi dava edip der ki; malım olan 6 yaşında 700 kuruş kıymetinde bulunan birisi gök, sağ kulağı delik ve biriside boz renkte sağ tarafında çapraz damgalı olan iki baş kara öküzümü 12 gün önce köyümüz merasından çalınmıştır ve sahihsiz hükmünde tutulmaktadır. Öküzlerin bana teslim edilmesi isteğimdir, diye dava etmiştir.

Rıza Efendi'den ne diyeceği sorulduğunda özetle bir çift kara öküzünü bulunduğunu ancak davacının malı olduğunu bilmediğini söyleyerek iddiayı inkar etmiştir.

Davacının davasına bağlı olarak şahit talep edildiğinde; "ben davamı köyümüz ahalisinden İbiş oğlu Ali ve Ahmed oğlu Eyyüb ile ispat edebilirim" demiştir.

Şahitlerden İbiş Hasan oğlu Ali oğlu Hüseyin oğlu İbiş isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan 6 yaşında gök ve ya hafif siyah eğri boz renkte sağ tarafları damgalı olan kara öküzlerin Yelekli köyünden Mürsel oğlu Ahmed oğlu Osman isimli kimsenin malı olduğuna ben şahidim demiştir.

Diğer şahit Yelekli köyünden Eyüb oğlu Ahmed oğlu Osman isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle muayene olunan 6 yaşında gök ve diğeri boz renkte sağ tarafları damgalı olan 2 baş öküz davacı Mürsel oğlu Ahmed'in malı olduğuna Allah için şahit olduğunu söylemiştir.

Şahitlerin ifadeleri gereğince öküzlerin davacının malı olduğuna karar verilmiştir.

Sayfa 47-48**Belge-82 (Hırsızlık mal)**

Çorum Sancağı'nın Sungurlu Kazasına bağlı Yorgalı Köyünden arzuhal sahibi Bekir oğlu Osman isimli kimse Mecidiye kazası hükümet konağında mahkemeye ait odada adı geçen kazanın mal müdürü Mehmed Emin Efendi oğlu Raşid Efendi'nin vekili Sandık Emini Rıza Efendi'yi dava edip der ki; bundan 14 gün önce çaldığı 400

kuruş kıymetinde malımda 8 baş erkek tiftik keçi ile 2 baş dişi sahihsiz hükmü ile Rıza Efendi'de bulunmaktadır. Bana teslim edilmeleri isteğimdir. Karşı tarafa sorulduğunda adı geçen davaların elinde bulunduğunu fakat davacının malı olduğunu bilmediğini söyleyerek inkâr etti. Davacıdan iddiasına bağlı şahit talep edildiğinde köyümüz ahalisinden Kılıç oğlu Ömer oğlu Abdullah ve diğeri Kılıç oğlu Hasan oğlu Abdullah ile ispat edeceğini söylemiştir.

Adı geçen şahitlerden Sungurlu Kazası Yorgalı Köyünden Kılıç oğlu Ömer oğlu Abdullah isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan 10 baş tiftik davanın davacının malı olduğuna ben şahidim demiştir.

Diğer şahit Yorgalı Köyünden Hasan oğlu Abdullah isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan 10 baş 8i erkek 2si dişi keçi toplam 10 tiftik davanın davacının malı olduğuna kendisinin şahitlik edeceğini söylemiştir.

Bu davanın huzurumuzda olduğunu yukarıdaki parmak izlerini şahit Yorgalı Köyünden Kılıç oğlu Ömer oğlu Abdullah ile adı geçen köyden Hasan oğlu Abdullah'ın olduğu tasdik edilmiştir.

Sayfa 48

Belge-83 (Hırsızlık Mal)

Ankara ili dahilinde Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye kazasına bağlı Teflek Kebir köyünden arzuhal sahibi Ahmed oğlu İbrahim Çavuş oğlu Ahmed isimli kimse Mecidiye Kazası hükümet konağında mahkemeye ait odada adı geçen kazanın mal müdürü Mehmed Emin Efendi oğlu Raşid Efendi'nin vekili vergi memuru Mahmud Efendi oğlu Ziver Efendi'yi dava edip der ki, bundan iki yıl önce 150 ve diğeri 160 kuruşa aldığım 2 çift kara öküzümü bundan 20 gün önce çalmışlardı. Birisi siyah diğeri boz siyah idi. Kızıl Nahiye'si tarafından sahihsiz diyerek hükümete teslim edilmiştir.

Ziver Efendi'den alı verilmesi isteğimdir. Karşı tarafa sorulduğunda hayvanların ellerinde bulunduğu ancak davacının malı olduğunu bilmediğini söylemiştir.

Davacının iddiasına bağlı şahit talep edildiğinde köyümüz ahalisinden şükür oğlu Osman oğlu Halil diğerı Memo oğlu Ali oğlu Memo ile ispat edeceğini söylemiştir.

Adı geçen şahitlerden Teflek Kebir köyünden şükür oğlu Osman oğlu Halil isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan 2 öküzden birisi alnı sakar diğerı siyah renkte beşer yaşında malların davacının olduğunu biliyorum ve şahitlik ederim demiştir.

Diğer şahit Teflek Kebir'den Ali oğlu Mehmed mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan beşer yaşında birisi alnı sakar diğerı siyah renkte öküzlerin davacı İbrahim'in malı olduğuna şahidimdiyerek şahitliğini bildirmiştir.

şahitlerin ifadeleri gereğince malların davacıya ait olduğuna hüküm verilmiştir.

Sayfa 49

Belge-84 (Hasılat Cetveli)

Ulu şeyhülislamlık Makamı Muhasebeciğine;

Numara:2

9 haziran 1324 tarihli ve 447 numaralı tebliğe mahsus mal müdürlüğüne havale Mecidiye kazasında henüz hasılat nahiyeler tarafından toplanarak mal sandığıyla muamele devam etmiştir. Hasılatın mal sandığına teslim olacağı gerekçesiyle Cedveli mal memurluğuna vermenin gerekli olmadığı beyan olunmuştur. Beyan cedveli zar içine iş yerlerine tebliğ ile takdim kılınmış bundan dolayı hasılat mal sandığınca getiri- masraf makbuzu ise bu yönden yazıyla bildirilmesi iznine o mevzuda cüret ettiğini söylemiştir.

Sayfa 49

Belge-85 (Vekalet)

Mahkeme katibi vekili Tevfik Efendi oğlu Sadık Ağa Ankara vilayetine bağlı Kırşehir sancağının Mecidiye kazası Kızılcalı köyünde Sekilü mahallesi müdürü Mehmed Taceddin Efendi'nin evinde mahkeme akdi yapıldığında kendisi Kızılcalı Hüseyin Ağazade Mustafa ve Sekilü mahallesi sandık emini Yusuf Efendi'nin

tarifleriyle bilinen Rum İlyas Ahmed Efendi'nin kızı Zafer hanımı Kızılcalı köyünden Ali Ağazade Halil ve Raif Beğzar ve Zahir Bey huzurunda tam olarak der ki, biraderim olup daha önce vefat eden Trablusgarp vilayeti matbaasından Ahmed Racai Efendi'nin idare amiri olduğu vilayetle Mezran Mahallesinde ve Rabgarad mevkiinde bulunan evden hisseme düşen miktarın alınmasıyla ilgili dava için Tarblusgarp vilayeti baş komiserlerinden ve Sultaniye Kalesi 2. alay topçu alayından Hacı Ali Beğzade Remzi Bey'i vekil tayin ettim demiştir.

Sayfa 50

Belge-86 (Ferman)

9 Temmuz 1324 tarihinde Muhasebecilik Şeyhülislamlığına; Şer'i belgelere katılmak üzere 100 kuruşluktan 20 ve 50 kuruşluktan 25 adet ilmühaberın gönderilmesine müsaade edilmesi hususunda fermanla emir verilmiştir.

Sayfa 50

Belge -87 (Mal –hayvan davası)

Ankara vilayeti dahilinde Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye Kazası'nın Behernek köyünden arzuhal sahibi Kara Mehmed oğlu İsmail oğlu Mehmed isimli kimse adı geçen kazanın hükümet konağında mahkemeye ait odada mal müdürü Mehmed Efendi'nin vekili sandık emini Rıza Efendi'nin huzurunda davacı olup der ki, bundan 20 gün önce köyümüzün içinde ve çadır arkasında malım olan 4 yaşında kır kısırağının çalınarak götürülmüş ve zabtiye memuru tarafından bulunarak sahipsiz olması hükmüyle Rıza Efendi'ye teslim edilmiş. Ondan alı verilmesi isteğimdir. Rıza Efendi'ye sorulduğunda kısrağın elinde bulunduğunu söyledi ancak davacının malı olduğunu inkar etmiştir.

Davacının iddiasına bağlı şahit talep edildiğinde davasını Bahçepınar köyünden Molla Ahmed oğlu Mehmed Ağa ve Üçkuyu köyünden Ahmed Turan oğlu Hacı Halil isimli kimselerce ispat edileceğini söyledi. Şahitlerden Üçkuyu köyünden Ahmed Turan oğlu Hacı Halil mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle

bu hükümet konağında muayene olunan 4 yaşında kır kırsrağın davacı Kara Mehmed oğlu İsmail'in malı olduğuna ben Allah için şahit olduğumu dile getirmiştir.

Diğer şahit Bahçepınar köyünden Molla Ahmed oğlu Mehmed Ağa mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan 4 yalında ve kır renkli kısrak davacı Behrenli köyünden Kara Mehmed oğlu İsmail'in malı olduğuna ben şahitlik ederim demiştir.

Sayfa 51

Belge-88 (Mal –Hayvan davası)

Mecidiye kazası ahalisinden arzuhal sahibi Mehmed Efendi oğlu Süleyman Bey adı geçen kazanın hükümet konağında mahkemeye ait odada Şeyhenler Kızılkoca köyü ahalisinden Ali oğlu Mustafa oğlu Ali'yi dava edip der ki, bundan bir buçuk ay önce kasabadan Kara Ali oğlu Bekir'den 500 kuruşa aldığı duru renkte 4 yaşında bir baş erkek keçiyi elinde bulundurduğu ondan geri alı verilmesi isteğini dilegetirmiştir.

Karşı tarafa ne diyeceği sorulduğunda özetle sözü edilen keçi bu tarihten 6 ay önce Mecidiye'nin Şahidoğlu köyünden Mustafa oğlu Mehmed isimli kimseden 600 kuruş karşılığında alınmış olup benim malım olmaktadır. Benim davamı köyümüzden Kenan oğlu Osman ve yine köyümüz imamı Molla Yusuf ile ispat ederim demiştir.

Adı geçen şahitlerden ve Eğerçi köyü ahalisinden Recep oğlu Osman oğlu Recep oğlu Kenan isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayenesi olan duru renkte 4 yaşında bir baş keçiyi karşı davacı Ömer oğlu Mustafa, Şahidoğlu köyünden Mustafa oğlu Monla Mehmed isimli kimseden 600 kuruşa aldığına ben şahidim demiştir.

Diğer şahit Eğerçi köyü imamı Tatar oğlu Yusuf oğlu Bekir oğlu Ali isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu duru keçiyi aleyhte davacı olan köyümüz ahalisinden Ali oğlu Mustafa bundan 6 ay önce Şahidoğlu köyünden Mustafa oğlu Monla Mehmed isimli kimseden 600 kuruşa makbuz karşılığında aldığına ben şahidim diyerek şahitliğini dile getirmiştir.

Adı geçen şahitler mahkemede hazır bulunup ifadeleri dinlenmiştir. Bu ifadeler gereğince aleyhteki davacı Mustafa zikr olunan keçiye müdahale etmesi Mehmed Efendi'ye tembih olunmuştur.

Sayfa 52**Belge -89-90-91 (Nikah)**

Mecidiye'nin Beşikli köyü sakinlerinden kendisi Naci oğlu Yusuf kızı Şemsiye olarak bilinen kimse Bankor Âkile hükümet konağında mahkemeye mahsus odada köyümüz Yor ahalisinden Naci oğlu Halil oğlu Nuri isimli kimse huzurunda der ki, 20 gün önce adı geçen nuri ile köyümüzden kaçarak kendimi ona teslim ettim dediğinde aleyhteki davacıya ne diyeceği sorulduğunda adı geçen kişiyi köylerinden alarak Hacı Ahmed köyünden Ömer Kahya'nın evine götürdüm. 37 günden beri orada bulunuyor nefsi henüz kendime nikâhlanmadım demiştir.

Adı geçen Şemsi ile Nuri'nin hazır olduğu ve tarafların velileri yani adı geçen babası ve velisi Naci oğlu Yusuf oğlu Hasan'dan durum sorulduğunda bundan 1 sene önce kızımıza Beşikli köyünden İbrahim oğlu Hacı dünür oldu. Bende dedim ki sen evlisin, olmaz dediğimde ben hanemi 40 kocadan buraya getirdim, dedi. Bundan iki, üç gün önce yine dünürcü göndermiş ben bilemedim. İsa Halil Ağa ve Bekir vardır, onlar bilir dediğimde Halil Ağa madem ki bizim üzerimize alırsın, yüzüğünüzü takın, dedi. Sonra bizim örf ve adetimiz üzerine kahve içildi. O suretle nikah olmadı, kızım buna karşı cevap vermiştir.

Tarafların nikah davaları yapılmıştır, adı geçen Şemsi Hanım'ın nikahı olmuş olur mu? Diye sorulduğunda olmaz demiştir.

Sayfa 53**Belge-92 (Mal –hayvan davası)**

Ankara ili Kırşehir Sancağı'na bağlı Mecidiye Kazası'nın Mahsenli köyünden arzuhal sahibi Yusuf oğlu Mehmed oğlu Bekir isimli kimse adı geçen kazanın mahkemesinde adı geçen kazanın mal müdürü ve mal memuru Mehmed Emin Efendi'nin vekili sandık emini Hacı Hüseyin oğlu Rıza Efendi'yi dava edip der ki, 3 gün önce köyümüzün içinde zabtiyeler 400 kuruşa satın alınmış keçileri sahipsiz mal diye yakalamıştır. Adı geçen keçilerin Rıza Efendi'den alınmasını istemiştir.

Aleyhinde dava açılan Rıza Efendi'den ne diyeceği sorulduğunda özetle söylenen 10 baş tiftik keçisinin elinde bulunduğunu fakat davacının malı olduğunu bilmediğini söylemiştir.

Davacıdan iddiasına bağlı şahitler talep edildiğinde; ben davamı köyümüz ahalisinden Fazlı oğlu Halil ve Süleyman oğlu Hamza ile ispat edeceğini söylemiştir. Adı geçen şahitlerden Mahsenli köyünden Fazlı oğlu Halil mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan 10 baş tiftik keçisi davacı Yusuf'un olduğunu biliyorum ve şahitlik ederim demiştir.

Diğer şahit Mahsenli köyünden Süleyman oğlu Hamza oğlu İsmail mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan 10 baş tiftik keçisi davacı Yusuf'un malı olduğna şahitlik ederim demiştir.

Sayfa 54

Belge-93 (Mal –hayvan davası)

Mecidiye Kazası sakinlerinden arzuhal sahibi Mehmed Efendi oğlu Süleyman Bey adı geçen mahkemenin kazasında Sungurlu kazasına bağlı Yörüklü köyü ahalisinden Hacı Mehmed Ağa oğlu Mustafa oğlu Abdullah'ı dava edip der ki, bundan 5 sene önce satın aldığım malımı 4 sene önce kaybettim. 14 yaşında kuyruğu ve göğsü bakır, siyah renkteki devem Hacı Mehmed Ağa'nın elinde bulunmaktadır. Ondan alı verilmesi isteğimdir. Karşı tarafa sorulduğunda o cevabında özetle adı geçen deveyi bundan 9 sene önce 18 lira karşılığında Mecidiye kazasının Gümüş köyü ahalisinden Süleyman oğlu Ali Bekir'den satın aldım. O sebeple malı elimde bulunduruyorum. Bekir Ağa'da bu durumu tasdik etmiştir. Hacı Mehmed Ağa'dan davasına bağlı şahit talep edildiğinde ben davamı Mecidiye kazası ahalisinden Hasan oğlu Yusuf Ağa ve kasabadan Beşeoğlu Seyid Mehmed ile ispat edeceğini söylemiştir.

Adı geçen şahitlerden Mecidiye kazası ahalisinden Abdullah oğlu Hasan oğlu Yusuf Ağa özetle bu hükümet konağında muayene olunan kuyruğu ve göğsü bakır, siyah renkte 18-19 yaşındaki bir baş dişi deveyi Hacı Mehmed Ağa bundan 9 sene önce 18 lira karşılığında Gümüş köyünden Süleyman oğlu Bekir'den satın almıştır. Ben Allah için şahitim diyerek şahitliğini söylemiştir.

Diğer şahit Mecidiye kazasından Yaşar oğlu Beşeoğlu Mehmed Ağa şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan siyah renkte 18-19 yaşındaki bir baş dişi deveyi aleyhinde dava açılan Hacı Mehmed Ağa bundan 9 sene önce 18 lira karşılığında Gümüş köyünden Süleyman oğlu Bekir Ağa'dan satın almıştır. Ben Allah içi şahidim demiştir.

Sayfa 55

Belge-94 (Mal –hayvan davası)

Kırşehir sancağının Ayvalık Köyü ahalisinden arzuhal sahibi Çolak oğlu Mehmed Mecidiye kazasında mahkemeye ait adada mal müdürü Mehmet Emin Efendi'nin sandık enini Hacı Hüseyin Efendi oğlu Rıza Efendi'yi dava edip der ki; geçen gün evinin içinde kaybettiğim 4 yaşında, sarı renkli 100 kuruş değerindeki kara sığır sahipsiz diyerek Rıza Efendi tarafından tutulmaktadır ondan aliverilmesi isteğimdir. Karşı tarafa sorulduğunda adı geçen hayvanı elinde bulundurduğunu ancak davacının malı olduğunu bilmediğini söylemiştir. Davacıdan davasına bağlı şahit talep edildiğinde, ben davamı köyümüzden Ahmed oğlu Mehmed ve Emin oğlu Ahmed ile isbat ederim şahitler hazır diyerek şahitlerin ifadelerinin alınmasını talep etmiştir. Adı geçen şahitlerden Ayvalık köyü ahalisinden Ahmed oğlu Mehmed mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle adı geçen 4 yaşındaki, sarı 100 kuruş değerindeki sığırı Çatallı köyünden satın aldığına ve Çolak oğlu Mehmed'in malı olduğuna şahidim demiştir.

Sayfa 55

Belge -95 (Nikah)

Mecidiye Kazası Mahsenli köyü ahalisinden Hüseyin Oğlu Osman Oğlu Ahmed adı geçen kazanın Korkorlu köyünden Osman oğlu Abid oğlu Osman ve yine aynı köyden Hüseyin Çavuş oğlu Ömer'in tarifleriyle bilinen Ayşe'yi adı geçen Halil dava edip der ki; adı geçen kişiyi bundan 2 sene önce köyümüz ahalisinden Ahmed Çavuş vekil olarak bana babasının rızasıyla 250 kuruş mihr teslimiyle benim vekilim Tosaklı Hafız vasıtasıyla nikâhlandı. İsteğim eşimin teslim edilmesidir. Karşı taraf

cevabında özetle ben nikâhliyım, dedi. Babası adı geçen kişinin Ahmed'in nikâhlı eşi olduğunu söylemiştir.

Sayfa 56

Belge -96 (Miras)

Yozgat sancağının Köseoğlu Mahallesinden Atkıyasan Agop Efendi oğlu cırsan vekili adı geçen mahalleden Aleksan Efendi oğlu Kitorak Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye kazası Hacı Hasanlı köyü sakinlerinden iken vefat eden Monla Osman oğlu Hacı Ömer'in verasetinin eşi Hasan Kızı Rukiye ve diğeri Hacı İsmail Kızı Ayşe ve büyük oğlu Battal, Cafer, Ömer, Hacı ve küçük kızı Server, Hanım, Suna'yla kısıtlıdır. Rayger isimli Atkıyasan Agop Efendinin vekili Aleksan Efendi Ömer oğlu Osman'ı dava edip der ki; müvekkilim Agop Efendinin Osman'ın zimmetinde bulunan 2 adet senet gereğince birisi 22 adet Osmanlı lirası 19 Ağustos 1316 tarihli senet gereğince diğeri Mecidiye liradan 9 kuruş 13 Şubat 1317 tarihiyle yazılmış sened gereğince kendi 100 kuruşumu toplam 3200 kuruş kayıp akçeyi öküz ve buğday bedeli olarak 620 kuruşu saman bedeli olup samandan arta kalan 1500 kuruş alacak hakkımın mirasçılardan alıverilmesi isteğimdir. Karşı tarafa sorulduğunda cevabında adı geçen senetlerin babasının olmadığı ve borcunun kalmadığını ve davacının 1600 kuruş buğday samanları olduğunu söylemiş yani 2 senetlik babasının borcuna karşı bir çift öküzü 12 liraya bir inek 4 liraya ve 200 kuruş samanı vardır. Bize pazartesi gününe kadar mühlet verilmesini talep ederiz, dedi. Mahkeme tarafından pazartesi gününe kadar taraflara mühlet verilmiştir.

Davacı söze atılarak ben davayı yanı 22 liralık senedi köyümüzden Hasan oğlu Hacı ve yine köyümüzden Mehmed oğlu Ahmet ve Gabin ve Afşar oğlu Ali Bey ile ispat ederim,demiştir.

Mahkeme bayram sonrasına ertelenmiştir.

Sayfa -57**Belge -97 (Nikah)**

Mecidiye kazası Halaçlı köyü ahalisinden arzuhal sahibi Hasan oğlu Mahmud adı geçen kazanın Korkorlu köyünden Abbasoğlu Emin'i dava edip der ki; 3 yıl önce bir bahar mevsiminde köyüm olan Halaçlı köyünde kendi evimde oğlum Osman'ın huzurunda ve adı geçenin kızı Melek isimli kişiyi oğluna Allah'ın emri üzerine verdim,dedi. Ben de o meclis gereği aldım, kabul ettim dedim. Melek oğlum Osman'ın nikahlı eşi olmuşken babası Emine'yi başkasına nikahlamak istemektedir. Durumun sorulması isteğimdir demiştir.

Emin Ağa'dan ne diyeceği sorulduğunda katiyen nikah davası olmamıştır,diye inkar etmiştir.

Davacıdan iddiasına bağlı şahit talep edildiğinde Aziz Murad Köçenli Osman köyümüzden Mustafa oğlu Ahmed ve Hacı Ali oğlu Hüseyin ve idare meclis azasından İlyas Ağa ve oğlu, Veli Ağa oğlu Galiyaz ve Zaknek oğlu Osman ile ispat eylerim ve şahitleri arap ayınının 13.cumartesi günü getireceğini söylemiştir.

Sayfa 58**Belge -98 (Hırsızlık)**

Kırşehir'in Kızılcı köyünden Yusuf oğlu Hacı Osman Mecidiye kazasının mahkeme odasında mal müdürü ve mal memuru Mehmed Emin Efendi'nin vekili sandık emini Rıza Efendi'yi dava edip der ki; 200 kuruş değerinde sarı, göğ renginde, 6 yaşında bir baş kara sığır öküzüm bundan 16-17 gün önce Çimpek Dağından çalınıp sahipsiz diyerek ah konulmaktadır bana verilmesini talep ederim. Karşı tarafa sorulduğunda bir baş öküzün elinde bulunduğunu ancak davacının malı olduğunu bilmediğini söylemiştir.

Davacıdan iddiasına bağlı şahit talep edildiğinde köyümüzden Mustafa Çavuş oğlu Süleyman ve Beşikli köyünden Murad ile ispat ederim demiştir. Şahidlerden İbrahim oğlu Murad isimli kimse mahkemede hazır olup şahitliği sorulduğunda özetle bu hükümet konağında muayene olunan 6 yaşında göğ rengi, sağ kulak arkası oyuk olan öküz Davacı Hacı Osman'ın malı olduğuna ben şahitlik ederim demiştir.

Şahitlerin ifadeleri gereğince adı geçen öküzün davacının malı olduğuna karar verilmiştir.

Sayfa -59

Belge -99 (Asker veraseti)

Boğaz Evcı köyünden ve askerde iken vefat eden Mehmed oğlu Mehmed'in verasetinin babası Mehmed'in sınırlı olduğu ifadeleriyle Kabaklı köyünden Şakir oğlu Hüseyin ve Mustafa oğlu Mehmed'in verasetin babası Mehmed ve kardeşiyle sınırlı olduğuna karar verilmiştir.

Sayfa 60

Belge-100 (Asker veraseti)

Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye Kazası Kilise Fakılı köyü sakinlerinden ve askerde iken vefat eden Mansur oğlu Ömer oğlu Mahsur'un veraseti annesi Ayşe ve erkek kardeşleri Mehmed, Ahmed ve Emin ile kız kardeşleri Şehriban ve Elif ile sınırlı olduğuna, onlardan başka varisi olmadığına Mehmed Efendi oğlu Abdurrahman Ağa ve Abdurrahman oğlu Mehmed Efendinin şahitlikleriyle karar verilmiştir.

Sayfa 60-61

Belge-101 (Boşanma)

Numro-1

Sahife-1

Mecidiye Kazası Mahkemesinde Güngeş köyünden Halil oğlu Hüseyin kızı Fatma imzasıyla verilen dilekçede 5 ay önce eşi Ali oğlu Bekir'in kendisini boşadığını söylemektedir. Hatta 151 kuruş ve 100 kuruş toplam 251 kuruş mihrin ayrıca nafakanın ondan alıverilmesi isteğindedir diyerek dava açmıştır.

Eşi Bekir'den buna karşı ne diyeceği sorulduğunda adı geçen Fatma'yı 251 kuruş mihir karşılığında nikahladığını ancak üç talak ile başladığı ve talak nameyi imzaladığı anda kendisinin aklının başında olmadığını söylemiştir.

Fatma'ya, Bekir boşanma iddiasını inkar ediyor bu durumu kiminle ispat edebileceği sorulduğunda şahitlerden Baktaşzade Mehmed Hilmi Efendi ve Güngeç köyünden Gobamesinde oğlu Hüseyin ve kasabadan Çör Halil oğlu Hasan ispat edeceğini, başka şahitlerinde olduğunu bildirmiştir.

Şahitlerden Bektaşzade Mehmed Hilmi Efendi çağrıldı ve durum sorulduğunda cevap olarak Bekir 5 Ağustos 1324 tarihinde Alem Pınar köyünde onu boşayıp hatta bedel olarak bir kat tabak ve çuval verdiğine dair şahitlik etti ve adı geçen kişiyi tarif etmiştir.

Diğer şahid kasabadan Çör Halil oğlu Hasan oğlu Halil Mehmed Hilmi Efendi'nin söylediklerini onaylamıştır.

Şahitlerin ifadelerinden sonra Bekir'den bu şahitler hakkında ne diyeceği sorulduğunda temyizlerini talep etmiştir.

Taraflarının ifadelerinin huzurumuzda kayda geçtiğini, parmak işaretlerinin kendilerine ait olduğunu tastik edilmiştir.

Adı geçen Fatma'ya mahkeme huzurunda toplam 150 kuruş nafaka ve mihrinin teslim edilmesiyle 400 kuruş verilmesine karar verilmiştir. İmam Mustafa oğlu Arabacı Süleyman ve önceki muhtar Ömer'in oğlu Bayram Ağa oğlu Ali Bey ve azalardan Süleyman Beyzade Mehmed Bey oğlu Mehmet Bey ile mahkeme odacısı Yusuf oğlu Seyyid ve Hasan oğlu Süleyman Bey isimli kimselerin şahitliğiyle Ali oğlu Bekir'in eşi olan Hüseyin kızı Fatma'yı boşadığına hüküm vermiştir.

Sayfa 62

Belge -102 (Mal –Hayvan davası)

Numro-2

Mecidiye Kazasının Hacı Hasan köyü ahalisinden dilekçe sahibi Ali usta oğlu Hacı Musa, adı geçen kazada bulunan mahkemede arzuhalin içinde ismi geçen, adı geçen köy ahalisinden Çelebi Efendi oğlu İhsan ve Mecliste hazır bulunmayan Hacı İbrahim Efendi'yi dava edip der ki; yedi ay önce 500 kuruş değerinde bir baş kara

sığır öküzümü telef ettiklerinden adı geçen değeri talep ederim. Karşı taraftan İhsan'a ne diyeceği sorulduğunda iddiayı red ve inkar etmiştir.

Davacı Hacı Musa'dan iddiasına bağlı şahit talep edildiğinde şahidinin olmadığını söylemiştir.

Sayfa 62-63

Belge-103 (Nikah)

Numro-3

Mecidiye Kazası kasabası Büyük Cami mahallesinde bulunan Hüseyin Bey'in oğlu Mustafa Bey'in hanesine gidilip mahkeme yapılmıştır. 15 yaşında bulunan arzuhal sahibiyle tanışmış olan Tekfur Dağ'ı ahalisinden Yozgat Sancağının Akdağ Madeni Kazası'ndan redif binbaşının kızıdır. Ahmed Kemal Efendi'nin oğlu Zeynelabidinin kızı Fatma'ı Bakiyedir. Davacı der ki; mahkemede hazır bulunan Ahislav Küçük Hacı İbrahim Efendi ve annem yedi sene önce 1317 senesi mart ayında nikâhlanmıştır. Hacı İbrahim Efendi'nin manevi evladı ve annem Hafize Rûveyda Hanım'ın velayetinde bulunan adı geçen kişiyle 1001 kuruş mihr karşılığında nikâhlanmayı kabul ettim. Buluğa erdikten sonra geçen Perşembe nikah fesh edilmek istedi. Annem Hafıza Hanım'a bu nikah akdinin sorulması, Hacı İbrahim Efendi'den adı geçen kişni alı verilmesi isteğimdir. Hafıza Rûveyda Hanım cevabında Hacı İbrahim Efendi'yle nikâhlandığını kabul etti ama iddiayı inkar etmiştir.

Adı geçen Fatma Bakıya Hanım'dan davaya bağlı şahit talep edildiğinde adı geçen mahallenin imamı Mustafa Efendi ve Çelebi Abdurrahman Efendi ve muzaherat katibi Hazım Efendi, muallim Ahmed Efendi, zabtiye Mehmed Ağa haremi Süleyman kızı Emine ve Yusuf Usta'nın eşi Abdi Ağa kızı Gülizar ile iddiasını isbat edeceğini ve bundan başka şahidi olmadığını söyledi. Şahitler mahkemede hazır olup ifadeleri dinlendikten sonra adı geçen akdin feshine karar verilmiştir.

Sayfa -64-65

Belge- 104 (Nikah)

Teflek Kebir Köyünden Demürçi oğlu Bekir isimli kimse Mecidiye kazası Mahkemesinde Teflek Kebir Köyü sakinlerinden arzuhalde ismi geçen, mahkeme azası Cemil Efendi oğlu Mehmed Ağa ve Mahkeme odacısı Yusuf Ziya oğlu Seyyid'in tarifleriyle bilinen İsa kızı Medine'yi dava etmektedir. 12 gün önce Battal Efendi oğlu İbrahim Ağa'yı vekil etmiştir. Monla Osman ve Kör Hasan oğlu Mehmed ile Medine'nin vekaletini verdiği Veli Kahya oğlu Ahmed ve erkek kardeşleri Bekir, Said, Mehmed'in ve diğer şahitlerin huzurunda 100 kuruş mihr teslim edilerek adı geçen kişiyi bana nikahladılar bende kabul ettim. Kasabaya adı geçen kişiyi erkek kardeşi Said Ağa ve Ceren oğlu Ömer getirmiş iselerde eşim olmayı imtina etmektedir. Bana itaat etmesi, eş hukukuna uyması isteğimdir demiştir. Adı geçen kişiye ne diyeceği sorulduğunda nikah iddiasını inkar etti Davacı Bekir'den iddiasına bağlı şahitler istenmiştir.

Davacı Bekir'in vekili Battal Efendi oğlu İbrahim Ağa'nın şahitleri Kör Hasan oğlu Mehmed ve Nizam oğlu Molla Osman; 14 gün önce saat 3-4 sıralarında Battal Efendi'nin evinde 100 kuruş teslim edilerek, adı geçen kişinin erkek kardeşi Mehmed ve gidip Medine Hatun'a Muhatar Veli Ağayı vekil ederek bizim huzurumuzda köy imamı Şevki Efendiye nikahlarını kıydırmışlardır.

Teflek Kebir köyünden Ahmed oğlu Veli şöyle demektedir; 14 gün önce akşam saat 2 sıralarında adı geçenin erkek kardeşi Mehmed'in evine gidip Bekir'in vekili Battal Efendi'nin 100 kuruş mihri teslim etmesiyle Bekir ve seni nikah edeceğiz, beni vekil ettin mi? Dediğimde o, bana 4 çucuğumu beslerse vekil ol ve beni nikahla, dedi. Bizde ertesi gün saat 3-4 sıralarında şahitlerin huzurunda nikahı yaptık. Bekir'in vekili Battal Efendide kabul etmiştir.

Teflek Kebir Köyünden Süleyman Efendi oğlu Kamil oğlu Süleyman, Allah için bildiğim ve gördüklerim için şahitliğe geldim. İsa kızı Medine 14 gün önce akşam saat 2 sıralarında Ahmed oğlu Veli'ye erkek kardeşi Mehmed'in evinde vekaletini vererek ertesi gün gündüz 3-4 sıralarında 100 kuruş mihr teslimiyle nikah yapılmıştır, vekil Battal Efendi'de kabul etmiştir, ben şahidim. Diğer şahitlerin Salı günü getirilmesi taraflara tenbih edildiği. Kararlaştırılan günde şahitlerden Teflek

Kebir köyünden Nizam Mehmed oğlu Osman oğlu Mehmed'e şahitliği sorulduğunda 15 gün önce İsa kızı Medine'nin erkek kardeşi Mehmed'in hanesine gidip seni Allah'ın emriyle Bekir'e nikahlayacağız dediğimizde saat 2 sıralarında Kara Veli'yi kendine vekil etti. Ertesi gün 3-4 sıralarında 100 kuruş mihr teslim edildi, köyümüz imamı Şevki Efendi nikahı kıydı ve vekil Battal Efendi kabul etti ben şahitlik ederim. Şahitlerin ifadeleri kayıtlara geçirildi. Karşı taraf Medine'ye ne diyeceği sorulduğunda şahitlerin ifadelerini kabul etmeyeceğini bildirilmiştir.

Tarafların huzurunda Medine Hatun'la ilgili hüküm verildi. Adı geçen Medine'ye nikahı kabul etmesi gerektiği ve Bekir'e itaat etmesi tenbih olunmuştur.

Sayfa 65

Belge -105 (Vekalet)

Numro-5

Ankara ili dahilinde Mecidiye Kazasının Korkozlu Köyü sakinlerinden ve köyümüz ahalisinden Osman oğlu Hakkı oğlu Abbas ve Vahhab oğlu Hasan Ali oğlu Ali isimli kimselerin tarifiyle bilinen Arab Hüseyin oğlu Ömer kızı Yeter isimli kimse kazanın hükümet konağında mahkemeye mahsus odada yine adı geçen kazanın Kabaklı köyü sakinlerinden Şenlik oğlu Hacı Ahmed oğlu Osman ile nikahlarının fuzuli olması sebebiyle yine Korkorlu Köyünden mahkemede bulunmayan Hacı Hüseyin oğlu Veli tarafından adı geçen nikahı inkar etmesiyle lazım gelenlerin yapılması için Ali Efendi oğlu Mehmed Ağa ve Mehmed Efendi oğlu Süleyman Bey isimli kimseler vekil tayin kılınmıştır.

Sayfa 66

Belge -106 (Vekalet)

Numro-6

Kırşehir sancağına bağlı Korkorlu Köyü sakinlerinden Araboğlu Ömer kızı Yeter olarak bilinen kişi tarafından 2 safer 1327 tarihli ve 5 numarayla kaydedilerek mehkemeye ibraz edilen kayıtlı vekiller Ali Efendi oğlu Mehmed Ağa ve Mehmed Efendi oğlu Süleyman Bey'in adlarına düzenlenen mahkeme vekilliği gereğince

Mehmed Efendi oğlu Süleyman Bey mahkemede hazır olup Korkorlu Köyünden Veli oğlu Hacı Hasan'ı dava edip der ki; adı geçen Kabaklı Köyü sakinlerinden Osman oğlu Hacı Hasan isimli kimse ile nikâhlarının fuzuli olmasından kaynaklanan davanın Safer ayı 10.Salı gününe ertelenmesini talep ederim, dediğinde Hacı Hasan cevabında kabul etmiştir.

Sayfa 66

Belge -107 (Vekalet)

Numro-7

Kırşehir sancağına bağlı Mecidiye Kazasının Korkorlu köyünden olup idare meclis azasından Alınaz Ağa oğlu Abbas ve Osman Hakkı tarifleriyle bilinen Hacı Hasan oğlu Veli isimli kimse adı geçen kazanın hükümet konağında mahkemede hazır olup Korkorlu köyü sakinlerinden Arab oğlu Ömer kızı Yeter isimli kimseyi dava edip der ki; bundan iki sene önce Mayıs ayında 201 kuruş mihr teslim ederek nikahladım. Kabaklı köyünden burada bulunmayan Şenlikoğlu Hacı Ahmed oğlu Osman isimli kimse nikaha müdahale etmiştir. Bu konuda mahkeme işlerini halletmesi için Mehmed Bey oğlu Hacı Halil Ağa'yı vekil tayin etmiştir.

Sayfa 67

Belge -108 (Nikah)

Numro-8

Mecidiye Kazası Kabaklı köyünden Hacı Ahmed oğlu Osman isimli kimse mahkemede hazır olup, Ömer kızı Yeter olarak bilinen kişinin vekilleri Ali Efendi oğlu Mehmed Ağa ve Mehmed Efendi oğlu Süleyman Beyler ile Korkorlu köyünden Hacı Halil Ağa Veli tarafından vekil tayin edilen Mehmed Bey oğlu Hacı Halil Ağa isimli kimse dava edip der ki; adı geçen Yeter'e 322 senesi Mart'ın birinci günü babasının evinde 500 kuruş mihr teslim edilerek, Kabaklı Köyünden Kör Musa, Hamzaoğlu Ali, Honazoğlu Ali, Çoban Hüseyin oğlu İsmail, Beşikli Mehmed Çavuş ve yukarı köyden Dangel oğlu Bekir ile kardeşi Cebail isimli kimselerin hazır olduğu halde Mehmed Efendi isminde bir imam nikahı kıydı. Adı geçen Yeter

İzmir'e gidip nikahın gereğini yerine getirmemiştir. Nikahın gereğinin yerine getirilmesi isteğimidir demiştir.

Diğer vekil Mehmed Bey'e sorulduğunda o cevabında müvekkilim Hacı Hasan'ın nikahlı eşi Ömer kızı Yeter'e bundan iki yıl önce mayıs ayı içince 201 kuruş mihr teslim edilerek Korkorlu köyünden Hasan Ali oğlu Vahhab, Hakkı oğlu Osman, Mustafa oğlu Halil, Feyyaz oğlu Mehmed ve Bocu oğlu Ömer'in huzurunda köyden Ömer Efendi oğlu Sıddık Efendi nikahı kıydı. Yeter'in teyzesi Musa kızı Çınar, Yeter'i kaçırmaktadır. Hafız Efendi takip etmiş Kabaklı Nuri Efendi'nin oğlu Said'in evinde olduğunu öğrenmiştir. Müvekkilimin Hacı Hasan nikahlı eşinin ona itaat etmesini istemiştir.

Ömer kızı Yeter'in o tarihte nikahı olup olmadığı Hacı Ahmed'e sorulduğunda nikahın olduğunu söylemiştir.

Sayfa-67

Belge-109 (Nikah)

Beşikli köyünden İbrahim oğlu Ayvaz oğlu İbrahim oğlu Mehmed Çavuş'a şahitliği sorulduğunda 322 senesi mart ayının birinci günü gündüz Ömer kızı Yeter'in babasının hazır olduğu mecliste, Hüseyin Çavuş'un evinde Osman oğlu Hacı Ahmed 501 kuruş mihr teslim ederek nikah yapmıştır ben şahidim, demiştir.

Sayfa 68

Belge-110 (Nikah)

Diğer şahit Boladan köyünden Dingil Hüseyin oğlu Taran oğlu Hüseyin'e şahitliği sorulduğunda Hacı Ahmed ve Yeter'in hazır olduğu 322 senesi martın birinci günü gündüz adı geçen kişinin babasının evinde 501 kuruş teslim edilerek nikah yapılmıştır ben şahidim, diyerek şahitliğini bildirmiştir.

Diğer şahit Hacı Hasan vekili Mehmed Beğden sorulduğunda söylenenleri kabul etti, vekil Ali Efendi'de tastik etmiştir.Mehmed Ferid Efendi Ömer kızı Yeter'in 325 senesi mart ayı içinde 201 kuruş mihri teslim alarak nikahlandığım söylemiştir.

Sayfa 69**Belge-111 (Vekalet)**

Ankara vilayeti dahilinde Kırşehirli sancağının Mecidiye Kazasının ikili kariyesi ahalilerinden Hüseyin oğlu Molla Halil ve Yusuf ve Hacı Velioğlu Salih ve Süleyman ve Ali ve Şakir ve Halil Hükümet konağında ikili kariyesi ahalisinden İshak oğlu Kahyan aleyhinde açtı dava üzerinde hazır bulunurlar. Yapılan itiraz üzerine mahkeme masraflarında ikili kariyesi ahalisinden İshak oğlu Kahya'dan alınarak bu durumu Kırşehirli dava vekillerinden Mehmed Ferid Efendi bin Ali vekil kılınmıştır.

Sayfa 69-70**Belge- 112 (Nikah)****Numro-11**

Hacı Hasan Bin Veli İbni Abbas Mehmed Bey'e Halil Ağa vekalet ile korkorlu kariyesinden Arap oğlu Yeter bin Ömer'den mayıs ayında 201 kuruş verilerek nikahlanmıştır. Hacı Ahmed bin Osman bana müdahale eder ve açılan dava sonucunda ücret ve mahkeme masrafları haksız çıkan tarafa yüklenmeye karar verirler ve Hacı Ahmed bin Osman'ın borçları ödemesine karar verilmiştir.

Sayfa 70-71**Belge 113 (Nikah)**

(10. Sayfanın devamı.[68'in devamı.]

Mayıs ayının 15.günü akşamı ile yatsı arasında Yeter'in pederi Ömer'in hanesinde Yeter'in vekili Bocuoğlu Ömer vekiliyle Hacı Hasan tarafında dahi pederi Veli Çavuş 201 kuruş para verilmek üzere Yeter'in kızıyla Veli Çavuş nikahlanmıştır.

Sayfa-70-71**Belge – 114 (Nikah)**

1327 senesi martın ikinci günü Yeter'in kızı Hacı Hasan'ın itaatine ve hukuken zevcesi nikahlı kadını olmuştur. Vekilleri Mehmed Yendi olmuştur.

Sayfa -71**Belge -115 (Nikah)**

Yeter'in kızınının Hacı Hasan'a itaat etmesi ve boyun eğerek Hukuk'u zevcesini koruması tenbih olunarak kaydageçirilmiştir.

Sayfa 71-72**Belge 116 (Hırsızlık Mal)****Numara-12**

Sene 22 mart 1325 tarihli ve zamanlı mahkeme Hacı Ahmed Efendi Vesil yendinin bin Hacı Ahmed malı ve mülkü olan 11 adet tiftik davar çalınması üzerine kızıl koca hacının kerimesi üzerine dava açar. Teflek sağır kariyeli Kenerciroğlu ali mahdumu Bekir ve arkadaşları İsmail ve Sühül ve Ali Şemil'in çaldıkları ..... Zabıta mumurun vekil Rıza Efendi'ye havlanları teslim etmeleri tembihlenmiştir. Dava ve yapılan sualde Rıza Efendi dahi cevabında inkar eylemiştir.

Veli efendi 11 adet fıstık davanın kendi malı olduğu için isbet edilmesi için şahitlerini belirtir o şahitlerde Yeşil Efendi bin hacı Ahmet efendi ağılından on gün önce Teflek sağır kayrasından Hüseyin çavuş bin Ahmed ibni Mehmed'in çaldırılmış olduğu 11 adet fıstık davasını söyler ve 11 adet davanın her biri 80 kuruştan toplam 880 kuruş olarak hayvanların Vesil efendinin malı olduğuna Ahmed oğlu Çavuş Hüseyin şahitlik etmiştir.

Daha sonra şahitlerin dikkate alınarak Vesil efendiye teslim edilmesi için Rıza efendiye tenbih olunmuştur.

Sayfa 72-73**Belge 117 (Arazi Davası)****Numara-13**

Kırşehirli sancağına tabi Mecidiye Kazası kuralarında Köse Fakılı kayrası İmamı Mehmed efendi bin Mehmed ve muhtar-ı evveli Mehmed bin Mustafa ve Muhtar-ı sini Süleyman bin Ahmet ve heyet-i ihtar azasından Süleyman bin Mehmed ve Tabib ben Hacı Süleyman efendi ve Mehmed efendi. El-hızır bin Abdurrahman Ağa'ya; Korkorlu kayrasından İbrahimoglu Hasan Ali'nin aleyhinde mera, otlak ve salak arazi hakkında açtığı davadır. Mahkeme kararında bütün masraflar mahkeme masrafları dahil haklı çıkan tarafa yani Mehmet Efendi zade Abdurrahman Efendi Masraflarını alması için vekil kılınmıştır.

Sayfa 73**Belge 118 (Haciz)****Numara-14**

Abdulvahhab Kethuda zevcesi Sinem'in 923 senesi Mecidiye kazası şanlı memuru Etsel Efendi'ye kafil olmasından dolayı şanlı idarece hayvanlara haciz gelince (anım pelaler alyhinde bir dava açılır ve hayvanların ödenmesi ve vuku bulan mahkeme masraflarının karşı taraftan alınmasını kaydeddirmiştir.)

Sayfa 74**Belge 119 (Veraset)****Numara-15**

Kırşehri sancağına tabi Mecidiye kazasının Yukarı Hacı Ahmet'li karyesi şekillerinde iken bundan altı buçuk sene önce vefat eden Hacı Mahmud Ağa bin Mehmet'in verasetidir.

Sayfa 75

Belge 120 (Miras)

Numara-16

Kırşehirli sancağına tabi Mecidiye Kazası'nın Yukarı Hacı Ahmet'li Karyesi sakinlerinden vefat etmiş olan Hacı Mahmud Ağa bin Mehmet'in miras taksimi için görevlendirdiği Ali Osman'ın miras taksiminde bir kıta bahçe davasında açılan mahkeme davasıdır.

Sayfa 75-76

Belge 121 (Miras)

Numara-17

Hacı Mehmet Ağa bin Ahmet'in nikahlı karısı iken fark ettiği Havva binti Yusuf ile kızları Telli ve Meryem ve küçük kızları Kinoza ve karındaşı Ali Osman ve kız karındaşı Fatma'ya Miras taksimi bir kıta bahçe ve Dut bahçesinin 200 kuruşa satılmasından dolayı açılan davadır.

Sayfa 75-76

Belge 122 (Açık arttırma)

Hacı Ahmet Ağa bin Ahmet'in miras taksiminin gerçekleşmemesinden dolayı mal ve mülklerin açık arttırma yoluyla satılması için civar köylere haber verilir vede Mehmet Ağa'nın 200 kuruşla aldığı bahçede buna dahil olup yalnız Mehmed Ağa o günden beri çok para ve emek sarf ettiği için aynı zamanda 200'de ağaç diktiği için bahçeye zam istemektedir.

Sayfa 77**Belge 123 (Açık Artırma)**

İsmail Hakkı Efendi tarafından yapılan açıklamada, fetva ve şahitler dinlenince adı geçen bahçenin itiraza mahal kalmayıp Ali Osman ve varislerin masrafları karşılmasına karar verilmiştir.

Sayfa 77-78**Belge 125 (Vekalet)****Numara-18**

Kırşehirli sancağı dahilinde Mecidiye kazasının Gök Ahmet'li karyesinde sakin iken bundan önce vefat eden Toklu oğlu Halil kerimesi tarif edilen Halil efendi kızı Döndü hatun mahkemede vede Hacı Ahmed'li Bola karyesi sakinlerinden Abdullah oğlu Osman Çavuş huzurunda konuşup vefat etmiş olan pedenin eşi Halil efendiden miras kalan mirasçılar arasında tesbit edilen mülkler ve arazilerini amcam ve vasim Mehmed ben Tokludan hissesine isabet eden malı vasimden alıverilmesi için emlak ve arazilerimin hasılatları ve mahkeme masraflarının haksız çıkan taraftan tahsil edilerek merhum Osman Çavuş'un vekaletini kabul ve gerekli hizmetlerini üzerine alacağını söylemiştir.

Sayfa 78**Belge 126 (Mal Davası)****Numro-19**

Mecidiye Kazasının Boyalık kasabası mahallesinden Çerşukiler mahallesinde oturan Kürd aşiretenden Mehmed oğlu şeyho mahkemede odacı Yusuf Ziya Efendi yüzleşmesinde haber alınan dilekçe için eden malın ve mülkün olup mayıs ayı zerrinde Ahdağ Madeni yönüne gittiği esnada eşyalarını kasabadan Değanan beyin hayme emanet bırakıp gittiği eşyalarının Değanan beyin Şeyho Mehmed'in malı olduğunu inkar etmesi üzerine şahitlerin dinlenmesine karar kılınmıştır.

Sayfa 78**Belge 127 (Mal davası)**

Taraflar hazır olup şahitlerden Kena Tahta Kayramda Halil Kelle zevcesi Fatma Binti İbrahim İbni Abdullah, Bekir Beyzade Ömerba Basr bin bakır İbni Mehmet bey, Fatma, Zeynep ve Mehmet yaptıkları şahitliklerle 4 adet kilim, 950 kuruş kıymetli olan kilimleri Şeyho Mehmet'in Akdağ Medeni yaylalarına gittiğinde Doğan Bey'in hanesine emanet ettiğime şahitlik ederler ve malların tanzim edilip Şeyho Mehmet'e teslimine karar verilmiştir.

Sayfa 79**Belge 128 (Boşanma)****Numro-20**

Medine kazası hükümet konağında mahkeme odasında ve mecbur kazanın Şebiler kayrası sakinlerinden Aço oğlu Ali bin Hasan ve yine hazır Tosunburnu kayrası ahalisinden olup menkır karyede sakin Çavuş dereoğlu kerimesi Kanimiye binti Ahmed tarafından vekili bulunan Molla Halil oğlu Hüseyin bin Halil yüzleşmesinde dava edip derki; bundan önce müvekkilesi mezbure Kanimiyi boşama ve ayırma olduğunu ancak bir sene için ayırma için kendisine söylemiş olduğundan müvekkil eşi mezburenin kanuniyesini talep eder. Olunan usulde Hüseyin Ağa cevabında adı geçen Ali bin Hasan tarihten 21 gün önce müvekkilim Kanimi binti Ahmed itiraf eylediği ... tarihte kendisine üç res tosun ve bir res'de kur inek ve üç yazlı döve ve 6 res hayvanları Ali'ye verilip mezkur hayvanlar mevcut ve aynen bedelleri olan 1600 kuruş kıymetini talep etmek mazker hayvanları o tarihte müdderi Aleyha silah ve işkence dayanamayıp korkutulmuş olduğuna radesini talep etmekle merkurda sual olunduktan merkurum Ali cevabında aldığını saklamayıp söyler, lakin kerkonak yenilmeyip kendisinden bir sene önce güya boşanmışım gibi bana rızasıyla 21 gün önce boşandığını tekrar itiraf ve inkar eylediği kayd olunmuştur.

Sayfa 80**Belge 129 (Mal- Hayvan Davası)**

Mahkum hayvanları Ali bin Hasan'dan geri alma ve zorla verildiğini kimler ile isbet edeceği sanılınca Tosunburnu kayesinden Mehmed Ali Oğlu Şeyho ve Osman Oğlu Hasan ve Hacı Mustafa Efendi ve Kena Mastonu Ahmed ve Kaç oğlu Mehmed karye imamı Mustafa Efendi ve Mustafa oğlu Ali olduğu ve bunlarda başka şahitleri olmadığını ve 29.cumartesi günü hazır bulunup ispat edeceklerini söyleyerek kayda geçirilmiştir.

Sayfa 81**Belge 130 (Vekalet)****Numro-21**

Ankara vileyeti Kırşehir sancağı Mecidiye Kazası Sofalı köyü sakinlerinden Mecidiye Kazası Tapa Katibi Ali Efendi bin Ahmed mahkemeye ait odada ve yine Kırşehir sancağı dava vekillerinden Ferid Efendi ibni Ali Ali Rıza yeni huzurunda memnuniyeti hakkında açılan davada Ferit Efendi'yi vekil kılması anlatılmıştır.

Sayfa-81- 82**Belge 131 (Mal- Hayvan Davası)****Numro-22**

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı Karyesinden Hacı Süleyman oğlu Rıza hakkında 25 Haziran sene 1325 tarihli dilekçe ve 27 Haziran sene 1325 ve 122 Numaralı Kırşehir mutasarrıflığı tarafından gelen emir kağıdı Kaymakam makamında dahi 4 Temmuz sene 1325 tarih ile 8 Temmuz sene 1325 tarihli zabitanın kenara yazılmış olan yazı duyulmuştur.

Dilekçe meali Keskin kazasının Yançer köyünde Hurşit oğlu Bekir bin Hurşit'in camus ineği çalınmış olup Rıza'nın nendinde olduğu Kırşehri'nde bulunmasından dolayı dava edilir. Rıza'da inek ister ve sorulur. İneği niçin getirmediği ve kimler çalmış ve kimlerle geldiği sorulur. Oda ineği Kızıl Koca rehiyesinin Kazır uşağı

karyesinde İsmail Ağa oğlu Azizden 6 adet ineği Osmanlı bedeliyle alıp satmak istemiş isede sahibinin .... Etmesiyle hükümet tarafından sattırılıp nendine olarak sata İsmail Ağa oğlu Azize karyesinde İbrahim ağa oğlu Arif v.s. huzurlarında Aziz binderi Ekberli Molla Mustafa'ya teslim eylediği ve davacının malı ve mülkü olup olmadığını inkar eylediği kayd olunmuştur.

Bekir ineğin kendi malı olduğunun 8.pazartesi günü mahkemede ispat edeceğini açıklamıştır.Bekir'e beş gün müddet verilir. 14.cumartesi günü mahkemede bulunması kayda geçmiştir.

Sayfa 82

Belge 132 (Mal- Hayvan Davası)

14 Receb 1327 cumartesi günü adı geçen Rıza davacı Bekir tarafından vekil tayin edilen Yusuf Ziya Efendi huzurunda kendisi hazır olmadığı halde başladığında iddia olunan asıl çekilen camus ineği kendi malı olduğuna delile havale olunup mezkur vekil tarafından şahitliğine oturup .... bulunması talep edilmiştir.

Sayfa 83-84

Belge 133 (Mal- Hayvan Davası)

Numara -23

Mecidiye kazasından Gök Ahmed'li karyesinden Şeyho bin Hasan mezbur kaza mahkemede bulunan zabıta memuru Mülayim Mehmed Ağa bin Ömer Ağa huzurunda tarihten iki ay önce Akdağ madeninde kaybetmiş olduğuna 5 yaşlı Timur karyesinde 200 kuruş ikeynetinde elde olan zabıta nezdinde muhafaza 15 Temmuz sene 1325 tarih ve 333 numaralı Yozgat Muntasarırlığı tarafından hayvanın tarafıma verilmek üzere alıverilmesi isteğimdir diye davayı sual olundukta Mehmet Ağa cavabında madeni merkum'un malı olduğuna inkar eylemiştir.

Şeyho bin Hasan'ın kimlerle müdafa edeceği sorulduğunda şahitleri derki; mesela Gök Ahmedli Kayrasında Osmanoğlu İbrahim bin Hasan Şeyho bin Hasanın malı ve mülkü olduğunu biliyor vede şahitlik ederim cevabını vermiştir.

Şahitler dinlendikten sonra 200 kuruş kıymetindeki kısmak beyinin Şeyho'ya teslimine karar verilmiş Mülazım Mehmet Ağa'ya tenbih olunmuştur.

Sayfa 84

Belge 134 (Mal- Hayvan Davası)

(Yirmi Dördüncü Sahifeden Geliş)

Vekil tasdiki Yusuf Ziya Efendi'den sual olundukta müvekkilim Bekir'e verilen mühledle istediği camus ineğini isbat etmek üzere gidip gelmemiş mazereti meşrudan doğru ve beyan etmemesi ve kendilerinin de kazada bulunması halinde kendilerine malumat verilmesini beyan ederek ve hatırlatmıştır.

Sayfa 84-85

Belge 135 (Mal- Hayvan Davası)

Numro-24

Kocahisar Kazasının Kara yol karyesi sakinlerinden istid'a sahibi Hasan bin Hüseyin Mecidiye Kazasının hükümet konağında mahkeme odasında örfi mecliste adı geçen koza mal müdürü ve maliye hazine memuru Mehmed Emin Efendinin Vekili Sandık emini Rıza efendi oğlu Hacı Hüseyin yüzleştirmesinde üzerine dava edip derki; tarihinden 16 gün önce malım ve mülküm olan 5 yaşlı ve 500 kuruş kıymetli bir adet siyah renki ve erkek koyu camuzu geceleyin evimden çalınıp aranırken telgraf vasıtasıyla ihbar edilip şimdi ise camus sahihsiz namıyla mal memuru vekili Rıza efendi yanında olup hayvanın ondan alınarak tarafına teslimini tenbih eder. Cevabında ise camus'un davacının malı olduğunu inkar etmiştir.

Adı geçen sanık Hasan'dan iddiasına uyan şahit talep olunup meclis'e davet olunan köyden kuzucu oğlu Hacı Veli ve Sekmanlı köyünden Arif oğlu Veli ve köylerinden Hacı Hurşit ve Süleyman kimseler ile iddiayı isbat edeceğini ve bunlardan başka asla şahitleri olmadığını beyan etmekle buraya oturttuğu şahitlerden Kocahisar kazasının Karayol köyün ahalisinden Kuzucu oğlu Hacı Veli oğlu Hüseyin oğlu Veli şahid getirdiği tarihten 16 gün önce işbu adı geçen Hasan oğlu Hasan'ın beş yaşlı ve siyah donlu ensiz ve erkek bir adet camus öküzü hanesinden geceleyin çalınıp adı geçen

hayvan sanık Hasan'ın malı ve mülkü olduğunu bilir ve bu sebeple şahitlik ederim dediği diğer Sekmanlı köyünden Yusuf oğlu Veli oğlu Yusuf oğlu Veli şahitliğinde evvelki şahidlerin aynı ifadelerine şahadetlik ederim dediği kayd olunmuştur.

Şahitler hakkında vekili adı geçenlerin ne diyeceği sual olunduğunda temiz olduklarını talep etmekle temize gönderilmesi kayda geçmiştir.

Şahid adı geçen kasabanın sakinlerinden Süleyman Ağa oğlu Abdullah ve Mahmud oğlu Hacı Yusuf Ağa oğlu Veli gizlice Battal Memişoğlu Hüseyin bey yüzleşmesinde şahadetlerinin makbul olmadığını adı geçen camus'un mülkünden ihraç olunmadığına ve hibe etmediğine ve adı geçen kimselerin şahadetlerini makbul(kabul) olmakla vekil-i Rıza Efendi'ye adı geçen camus'unu teslim edilmiştir.

Sayfa -85-86

Belge 136 (Nikah)

Numara-25

Mecidiye Kazasının Gök Ahmedli Köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Kara Yusuf Ömer oğlu Mustafa adı geçen mahkemede ve yine adı geçen Beyalık Kebir köyü muhtar vekili Mehmed oğlu Hüseyin yüzleştirmesinde 325 senesi Eylül ayında adı geçen mahalle sakinlerinden Osman beyin hanımı Osman kızı Fatma 201 kuruş peşin olmayan para ve 200 kuruş peşin para ki toplam 401 kuruş para teslimiyle bana nikah olunup bende bunu kabul edip bana olan parayı o tarihte adı geçen muhtara vermiş haneme getirilmemesinden dolayı 1325 senesinde üzerime resmi kayıtle ibraz edilmediğinden verilen paraların icrası için dava açar. Mehmet oğlu Hüseyin cevabında Osman kızı Fatma vekaleti hasebiyle o tarihte adı geçen o miktar para ile izdivaç ettiğini saklamayıp ancak nikah harcını inkar etmiştir.

Dairesinde 40 kuruş nikah harcını muhtara verdiğini kimlerle ispat edeceği sorulduğunda Ömer oğlu Mehmed ve Güngöş köyünden Hüseyin oğlu Hasan ve Ömer oğlu Molla Mehmed ile ispat edeceğini hatırlatmıştır.

Şahitlerden Ömer oğlu Mehmed'e sorulduğunda Osman bey kerimesi Fatime'yi 401 kuruş para teslimiyle söz ve nikah edip 40 kuruşta nikah harcı verdiğine şahadet ederim demiştir.

Diğer şahid Güneş köyünden Hüseyin oğlu Hasan'da aynı ifadeyle şahadetlik eder.

Şahidler hakkında muhtar vekili Mehmed'e ne diyeceği sorulduğunda temize çıkarılmasını talep etmiştir.

Sonuçta 40 kuruşluk harcında eklenerek ödenmesine ve adı geçen Ömer'in hanımıyla zikrolunca paranın gerçekleşmesine hüküm verilip tarafına tenbih olunmuştur.

Sayfa- 86-87

Belge- 137 (Nikah)

Numara-26

Ankara vilayetine dahil Yozgat sancağına Kanıkoca ilçesinin Yerköy köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Saçan oğlu Nuri oğlu Mehmed adlı Mecidiye Kazası Boyalık kasabası mahkemesinde ve yine adı geçen kazanın Boyalık kasabası sakinlerinden arzuhalde adı geçen suvari zabıtalığından Hako Mehmed yüzleşmesinde üzerine dava edip derki; adı geçen Mehmed ağanın vekaletiyle kerimesi Rabi adlı bulugu geçen 1320 senesi Şubat ayı evvelinde 201 kuruş para geriye kalan 300 kuruş ki toplam 501 kuruş'un teslimiyle kendisine söz ve nikahına ve ben dahi 323 senesi teşrini sani beşinde icra olunmuş iken adı geçen akdin evvel tarihte vukuunu inkar etmektedir. Sual olunarak davada adı geçen Mehmed ağa cevabında 321 senesi akdin vuku bulunmadığını mudafasında söylemiştir.

Nuri'den kimlerle isbat edeceği sorulduğunda karyemizden Koyunbaşı oğlu Ahmed Kahya ve Sacan oğlu Ömer ve Küçük Mehmed oğlu Sadullah ve kasabadan Bilal oğlu Ömer ve Molla Bekir oğlu Gül Yusuf ile isbat edeceği ve bunlardan başka şahidin olmadığını söyleyerek şahidler 501 kuruş para teslim edildiğine şahidlik etmişlerdir.

Diğer şahidi Yerköy Karyesinden Sübhan oğlu Ömer oğlu Mustafa oğlu Ömer'e sorulduğunda Nuri tarafından adı geçen Zabıta Mehmed Ağa'nın kızına 501 kuruş para teslim edilip Nuri'nin hanımı olduğuna şahidlik etmiştir.

Şahidler hakkında sanık adı geçen Mehmed Ağa'ya ne diyeceği sorulduğunda temizini gizlice talep etmiştir.

Adı geçen şahidlerin gizlice soruşturulmasında akdin 1321 senesi şubatın birinci günü vuku bulduğu hüküm getirilip tescillenerek adı geçen Mehmed Ağa'ya ve tarafına okunmuştur.

Sayfa- 87

Belge -138(Veraset)

Numara-27

Mecidiye kazasının Korkorlu köyü sakinlerinden ikisi bundan 11 gün önce vefat eden Veli Ahmed oğlu Musa oğlu Hasan'ın veraseti; terk edilmiş hanımı Mehmed Ali kızı Zeliha ile Mustafa kızı Verene ve oğlu Haydar ve kızları Halime ve Döndü ve Hansa, Emine ve Elif ve adı geçen Zeliha arasında paylaşılması hakkında adı geçenin defteridir.

27 Şubat sene 1327

Adı geçen köyde ahali arasında bir kapılı ev konak ve ahır ve samanlık

Yatak- dört kat = 100 kuruş

Çuval = 40 kuruş

Çuval = 20 kuruş

Markep – 2 adet = 150 kuruş

Karasığır ineği – boz = 200 kuruş

İki yaşlarında karasığırın tosun 2 adet = 150 kuruş

Zaruret-i Menzil-i saire – 80

Toplam = 950 kuruş

Adı geçen zevceye vasiyet parası = 301 kuruş

Kırşehirinde Abbas Ağa'ya = 80 kuruş

Korkorlu Karyesinden Karamanoğlu Yusuf'a = 38 kuruş

Halim oğullarından İmran oğlu Salih'e = 30 kuruş

Kebir Avcı Karyesinden Sultan Hatun'a = 38 kuruş

Alışılmış üzere Velaye = 15 kuruş

Kağıt ve Pul'a = 10 kuruş

Vekalet ücreti = 15 kuruş

Katibe = 38 kuruş

Vasiyet Memuru senedi = 20 kuruş

Resmi Adliye = 19 kuruş

Toplam = 624 kuruş

Taksim edilen veraset = 326 kuruş

Hanım'a = 41 kuruş 30 para

İş bu veraset defteri tastik olundu.

27 Şaban sene 1327

Sayfa 88

Belge 139 (Veraset)

Numara-28

Mecidiye kazası köylerinden Öksüz Kulu köyünde otururken bundan üç gün önce vafat eden Hacı Mustafa Emin Ömer'in veraseti zevcesi Muhsin kızı Halime ile oğulları Hasan, Mehmet, Ali, Osman, Halil ve küçük oğlu Boşnak ve kızları Fatıma, Kadime, Hale hanımlara vefat eden adı geçmiş kişinin miras defteridir ki beyan olunmuştur.

27 Şaban sene 1327

Adı geçen karyede üç gözlü bir kapılı ev ve samanlık = 2000 kuruş

Yatak takımı yorgan ve yastık = 1200 kuruş

Makkaşlı çuval 10 = 250 kuruş

Boz çuval 5 = 150 kuruş

Boz kilim 10 = 200 kuruş

Kare çadır takımı 1 = 300 kuruş

Kare sığır öküz 1 = 150 kuruş

Beygir takımı 1 = 500 kuruş

Hinta şinik 50 = 250 kuruş

Zoruret-i Menzil = 200 kuruş

..... = 2000 kuruş

Yekün = 7200 kuruş

Emlak – Emlak vergisi = (7400-2000=5400)

İhracat çıkartma

Adı geçen zevceye para = 301 kuruş

Velayet = 126 kuruş

Kağıt kaydı = 28 kuruş 40 para

Pul = 65 kuruş
Vekalet ücreti = 40 kuruş
Adliye vergisi = 135 kuruş
İhracat yekünü = 680 kuruş 20 para
Vasi hanımı Halime = 865 kuruş
Vasi Hasan = 807 kuruş 13 para
Vasi Mehmet = 807 kuruş 13 para
Vasi Ali = 807 kuruş 13 para
Vasi Osman = 807 kuruş 13 para
Vasi Halil = 807 kuruş 13 para
Vasi Boşnak = 807 kuruş 13 para
Vasi Fatıma = 403 kuruş 26 para
Vasi Kadime = 403 kuruş 26 para
Vasi Hale = 403 kuruş 26 para

Mirasçılar arasında taksim edilen defterde adlar yazılmış mirasçılara taksim eylenildiği mahkeme ile tastik olunmuştur.

27 Şaban 1327

Ali Efendizade Abdullah

Huzurdan Aslizade

Öksüz Köyü Kale Muhtar vekili

Erkeklerle düzeltme = 807 kuruş 13 para – 2 akçe

Kızlara düzeltme = 403 kuruş 26 para – 1 akçe

Mirasçılar defterinin düzeltilmesi mahkeme kalemine arz edilmiştir.

Sayfa 89

Belge 140(Veraset)

Numara-29

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı köyünden arzuhal sahibi Aşır oğlu Kudret Ali adı geçen mahkemede ve yine arzuhalde isimleri Ahmed ve Süleyman – Ali yüzleşmesinde üzerlerine dava eder der ki; tarihten 15 sene önce pederim ölen Ali'nin miras defterinde geçen Ahmed ve Süleyman'da miras defterinden miras

taksiminde 250 kuruştan başka bir şey görülmemiştir. Halbuki pederimin gayr-ı mankuldan hisseme cüz-i akçe gösterilmiş savaş olduğundan veraset defterinin talebini ister. Diyerek hukukunun alınması talep ve dava eylediği Ahmed ve Süleyman'dan ne diyecekleri sual olunduğunda 15 zilkade sene 1313 tarihinde kendisinde kurada olmadığından verilmediği hatırlatılmıştır.

Sayfa 89

Belge 141 (Veraset)

Bu mesele hakkında şöyle denir;

Bu surette miras defteri mirasçılar arasında taksim edilmiş ise de miras defterinde meydana gelen hadise adı geçen Abdülkadir müşterek olmakta hissesini almaya kadir olunur mu? dendiğinde Allahüalem olur denmiştir.

Sayfa 89

Belge 142 (Veraset)

İki taraf vasiyet memuru nezdinde açıklanan baki kaldığı sabit olursa fazlalıkları adı geçen dava etmiş davacı Abdülkadir alma talebinde bulunmasına ve üst zabıttta gösterilen deftere göre bir beş kara sığır ineği ve beş beş keçi değer 300 kuruş olup 37,5 kuruş hanımı Zeynep hisesine toplam 9 kısım olup erkeklere 54'er ve kızlara 22'şer kuruş isabet edip adı geçen inek karşı davacı Süleyman ve Ahmedden 248 kuruş 20 parayı alacağını icab edeceğini söyler ve mahalle adliyesinin 1817.maddesi gereğince Süleyman ve Ahmed'den tahsil davacı Abdülkadir'e verilmesi için vasiyet memuruna müracat etmesi tescil olunmuştur.

Sayfa 90-91

Belge 143(Mal Çalıntısı-Hırsızlık)

Numara-30

Ankara Vilayetine bağlı Bala Kazasının Yeni Beyan Köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Cafer oğulları Süleyman oğlu Hasan ve ali oğlu Halil oğlu Abdurrahman adlı

kişiler Mecidiye Kazası mahkemesinde kaza mal müdürü ve mal müdürü vekili Muavin Bahar Efendi oğlu Mehmet Efendi yüzleşmesinde üzerine dava edip Süleyman derki; tarihi ilamından 23 gün önce avlumdan bir erkek bir dişi siyah renklerinde iki adet merkep hayvanım kayıp ve çalınmış iken buranın zabıtası tarafından tutulmuş olup adı geçen vekilin nezdinden alınması diğer Halil’de 23 gün önce çiftlikten malı olan iki adet dişi siyah renginde camus ineklerim ve biri siyah biri boz iki camuslar biri iki buçuk diğeri altı yaşlarındaki hayvanlarım o tarihte çiftlikten kaybolup çalınmıştır. Şimdi ise Bahri vekili Ziver Efendi nezdinde olup tarafıma alınıp verilmesini mahkemeden tenbih eder Ziver Efendi’ye sual olduğunda adı geçen hayvanların kendi malı olup olmadığı meçhul olup inkar etmiştir.

Süleyman’a kimlerle isbat edeceği sorulduğunda köyünden Mahali oğlu Ahmed ve Ali oğlu Said ve Apar oğlu Dursun ve biraderi Haydar adlı kimseler isbat edeceğini ve bunlardan başka şahidi olmadığını söylemiştir.

Apar oğlu Halil’e sorulduğundaysa Mahali oğlu Ahmed ve Ali oğlu Seyyid ile isbat edeceğini ve köyünden Apar oğlu Vere ve Mehmet oğlu Latif ve Apar oğlu Hüseyin ile isbat deacağını söyler. Apar oğlu Ahmed, Hasan oğlu Mahali oğlu Mustafa’ya sorulduğunda Süleyman Kahyanın kapısında yetişip Süleyman’ın malı olduğunu söylemişlerdir.

Diğer şahid Ali oğlu Said’de aynı doğrultuda şahitlik etmiştir.

Diğeri davacı Halil’in şahidi Mahli oğlu Ahmet Hasan oğlu Mahli ise Halil’in malı ve mülkü olduğuna şahitlik etmiştir.

Şahitlerin temyizlerini istemeleri sonucunda kasabada Hacı Süleyman, Süleyman ağa oğlu Ahmet ve Jandarma Onbaşı Haydar oğlu Yusuf adlı kimselerden sorulduğunda Süleyman oğlu Hasan ve Halil oğlu Abdurrahman’a teslimine karar verilerek.

Mahkeme hükmü iki tarafa bildirilmiştir.

Sayfa 91–92

Belge 144(Mal Davası)

Numara 31

Kırşehir Kazasının Karagöz köyünden arzuhal sahibi Mustafa oğlu Seyyid oğlu Mustafa Mecidiye kazasının ser'i mahkemesinden ser'i meclisimizde ve yine kaza'nın mal müdürü Fıfat Mehmed Emin Efendi , vekili mal muvavini Zivar Efendi oğlu Mahmut Efendi yüzleşmesi üzerine dava edip konuşup Mecidiye kanyesine geldikte Mecidiye Süvari zabıtalardan Hafız Efendi tesadüf ederek rakip bulunduğum al renginde 8 yaşlı 800 kuruş kıymetinde bir adet kısrağımı Hafız Efendi sahipsiz namıyla hükümete götürülüp hayvanımın aliverilmesini mahkeme tarafında da tenbih olunmasını isteyerek dava eder, Ziver Efendi'de cevabında Sarık nezdinde bulunup el konulan bir hayvan satılmış ve Ağa'nın malı sandığına kayd olduğunu kanunen iddiasını talep etmiştir.Tarafların ifadeleri Gardiyan Hasan Hüseyin huzurunda alınmıştır.

Davacının kimler ile ispat edeceği sorulduğunda Alala köyünden Hasan Kebir, Boğaz ucu köyünden Sarı Malı ve Acı köyünden Kürt oğlu Hamo ve Nigeroğlu köyünden Doğan oğlu Mamo isbet edeceğini ve bunlardan başka şahidleri olmadığını söylemiştir.

Şahidlerden Alala köyünden Doğan oğlu Hasan oğlu Ali dedesinin ismini bilmediği için şahitliği kabul olmamıştır.

Diğer şahit Boğaz Ucu köyünden Küçük Osman oğlu Veli oğlu Musa oğlu Osman'a sorulduğunda ineğin davacının malı olduğunu biliyor ve şahadetlik ederim demiştir.

Şahidlerden Acı köyünden Kürd Hamo ve Nigerden Doğan oğlu Maho adlı kimseleri Arabinin 10.cumartesi günü getireceğini söyledi. Mahkemedden bir hafta daha mühlet verilir ancak Arabinin 18.cumartesi günü getirmez ise mahkeme yerine getirecektir gereğini. Fakat kendisi tutuklu olduğu için şahitleri getirememiş olduğundan tekrar Ramazan'ın 21.gününe kadar mühlet verilmiştir.

Şahidler Mehmet oğlu Yusuf ve Mustafa oğlu Mehmet'e sorulduğunda adı geçen davacı Silo oğlu Mustafa'nın malı ve mülkü olduğunu bilir ve şahitlik ederim demişlerdir.

Şahitler hakkında Ziver Efendi'ye ne diyeceği sorulduğunda temize götürülmesini talep edip temizini istemiştir.

Temize gidildiğinde Hancı Selman Ağa ve Müslümanlara sorulduğunda adı geçen şahadeti adil ve makbul olduğuna beyan eder Kasap Selman oğlu Ahmet ve Kabaklı köyünden Said oğlu Nuri, Gardiyan Ömer çavuş oğlu Hasan ve odacı Yusuf Çavuş oğlu Seyid ve her birinin şahadetlerinin adil ve makul olması hesabıyla Silo'ya ede ve teslim'ini müdüre izafetle Muavin Ziver Efendi'ye yerine getirilmesi tenbih edilerek kaydedilmiştir.

Sayfa 93

Belge 145 (Veraset)

Numara 32

Mecidiye kazasının Hacı Hasanlı köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Aşir oğlu Ali oğlu Kadri adı geçen kaza mahkemesinde meclisi şerdeki arzuhalinde adı geçen umumuna mahsus olup önceki mahkemede senete vasiyet memuru tayin olunan Ahmet kızı Şemsiye yüzleşmesinde üzerine dava edip derki; Vefat eden pederim Ahmet oğlu Ali'den miras kalan 25 zilkade sene 1323 tarihli bir parça defteri Kasam Zeyli (ayırma) adı geçen kaza kadı vekili (kadısı) Es-Seyyid Abdullah Hilmi imza ve mührüyle mühürlenmiş defterin içinde bulunan emlak, eşya ve hayvanat değerlerini vasim adı geçene teslim edilmiş iş bunda hissemeye isabet eden 248 kuruş 20 parayı 11 Ramazan sene 1327 tarih ve 29 numaralı 31.sayfasında tescillenmiş (deftere geçirilmiş) biladerim Süleyman ve Ahmed alacaklarından ötürü 125'er kuruş hüküm olunmuş iş bu vasiyet memuru Şemsi Hatun'dan sual olunup karşı davacı biraderlerim Süleyman ve Ahmed'in inkarlarına bir adet inek bedeli 150, dört adeti keçi bir oğlağa beş adet kaza toplam 300 kuruş adı geçen hayvanların kendisinde olduğunu itiraf etmekte olup; davacı Kadir'e ne diyeceği sorulduğunda kendisine tamamen hepsinin teslim edilmesini talep ve dava ederim dediğinde vasiyet memuru cevabında Süleyman'a teslim etmiş isem de yine inkarlarını sürdürdüler. Lazım gelen mahkeme masraflarının da talep edilmesinin istenmesidir.

Adı geçen Şemsiye'den iddiası talep olundukları zikrolunan Hacı Hasanlı köyünden Nurbedi oğlu Mehmet ve Deli İbrahim oğlu Bekir oğlu İbrahim ve Deli Abidin oğlu

Ali oğlu Abidin, Ceren Abdullah ve Hacı Süleyman ile ispat edeceğini söylemesi üzerine Nurbedi oğlu Mehmet'e sorulduğunda Şemsiye'nin; Süleyman ve Ahmed'e adı geçen hayvanları teslim ettiğine şahitlik ettiğini söylemiştir.

Deli İbrahim oğlu Bekir'e sorulduğunda bilemediğini (hatırlamadığını) söylemiştir.

Diğer şahit Deli Abidin oğlu Ali katiyen bir şeyden malumatı olmadığını söylemiştir.

Diğer şahit Ceren Abdullah'a sorulduğunda malumatını söyledi. Diğer şahid Murtaza oğlu Hacı Süleyman oğlu Süleyman'a sorulduğunda Şemsiye'nin adı geçenlere teslim eylediğine şahitlik etmiştir.

Sayfa 93-94

Belge 146(Veraset)

İki taraf önceki mahalle mahkemesinden istedikleri gönderilmiş olupda varlığında Bölü'yü zabıtta adları yazılmış davacı ve karşı davacı hazır oldukları halde adı geçen köylü Hacı Süleyman Ağa hanesiyle Müderris Hayrullah Efendi dairesinde nikah yemini ettikte meclisten ayrılmaksızın davacı Abdülkadir vasiyet memuru ve adı geçen Şemsiye Hatun'dan zikredilen erkek kardeşleri Süleyman ve Ahmed evveldeki davayı inkar ettiği vuku bulmuş imiş.

Abdülkadir miras memuru Şemsiye ile biraderleri Süleyman ve Ahmed'in kendi hissesine bedel olan 250 kuruştan beş adet keçi, bir adet karasığır ineği, Süleyman'dan 2,5 yaşlarında bir adet karasığır tosunu iki adet keçi ve iki adet oğlak toplam dört adet ki 200 kuruş ile 250 kuruş toplam 450 kuruştan eski kısım 125 kuruş terzil 325 kuruş üzerine değeri Ahmed'den 3 yaşlı bir adet tosun 250 kuruş, iki tiftik keçi ve iki oğlak 200 kuruş ki toplam 900 kuruş alınıp. Her birimiz temize çıkarılmasını kabul eyledikleri iki tarafça ifadeleri zapta geçirilmiştir.

Abdülkadir'in alacak verecek nesnesi kalmayıp iki tarafta kabul eyledikleri tastik kılınmıştır. 17 Ramazan 1325 yılında barışmaları ve temize çıkarılma vesikaları düzeltilmiştir.

Sayfa 94-95**Belge 147 (Mal Davası)****Numara 33**

Mecidiye kazası Gök Ahmedli Köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Toklu oğlu Mehmet oğlu Mustafa adli kimse ve yine vefat eden biraderi Halil Efendi kerimesi Döndü adlı hatun tarafına her biri ayrı ayrı tarihte gönderilen davet tedbiğ olduğu halde icab etmeyip tebliğ ve tasdik olunduğu halde ve yinede tarafından bir vekil dahi göstermediği Adliyenin 1834. Maddesi hükmüne uyarak hükmü açık talep etmesinden dolayı adı geçen tarafından hukukuna muhafaza için davacının talebi üzerine vekil tayin kılınan odacı Yusuf Ziya Efendi yüzleşmesinde üzerine derki; Adı geçen tarihli ilam (Duyuru) dan beşbuçuk ay önce bir parça senedi icabında yani 2 Mayıs 1325 tarihli senet Yüzbaşı Zade Hafız Ömer oğlu ve yine köyden Molla Mustafa oğlu Salih ve Yozgat'tan Abbas oğlu Mehmet Nuri Efendi mühür ve imzasıyla tasdik olunarak mehkemeye sunulan senette vefat eden biraderimin Halil Efendi hanımını Döndü'ye alacağını vermiş idim sonradan 19 Recep sene 1327 tarihinde adı geçen tarafından senet vekil Reis Osman Çavuş tarafından dilekçe verilerek tekrarından eskiden olmuş olduğu hisselerine denk akçeyle bedel 400 kuruş kıymetli bir adet Manda düvesi 100 kuruş kıymetinde bir adet Kara sığır Düvesi ve 150 kuruş kıymetinde de iki adet markep hayvanı ve 50 kuruş kıymetinde bir boyalı çuval ve at parcanhası onar kuruştan 40 kuruş ve ikide 30 kuruş kıymetli çuval ve bir kat 50 kuruş kıymetinde değerli yatak takımı toplam 1020 kuruşluk eşyayı tekrar benden istemekte adı geçen senedi araştırmış bulduğum senet adı geçen eşyaları tekrar fuzuli almış olduğundan adı gecen eşyaları mevcut ise aynen bedeli olan 1020 kuruşu müvekkiline izafetiyle karşı davacı Yusuf Çavuş'a tenbih ve adı gecen meblag'ın aynen veya bedelen tarafıma teslimini talep ederim dediğinde karşı davacıya ne diyeceği sorulduğunda adı geçen senedin içinde bulunan maddelerini katiyen inkara kalkıştığı kayd olunmuştur.

Senette mevzu bahis adı gecen şahitler tarihinde bir hafta sonra iddasını ispat etmek üzere mahkemeden mühlet vermekle zabıttta açıklandığı 17 Şevval 1327 tarihinde kayda geçirilmiştir.

Sonraya bırakılan günden geçirmede zarfında adları Bölü'da gösterilen şahitlerden mecliste duran adı gecen senet'e ayrılan memur Yüzbaşı Zade Hafız Ömer oğlu Hacı oğlu Hacı Ömer Ağa'ya sorulduğunda tarihi duyurmadan 5 buçuk ay önce 2 mayıs sene 1325 tarihli senette asıl parmak işareti olan Toklu oğlu vefat eden Halil Efendi Kerimesi Halil Efendi kızı Döndü adlı mezbure iş bu Davacı Mehmed Oğlu Mustafa ile defter merhum babası karşı davadan miras olarak o tarihte varisi adı geçen Mehmet'ten alınıp gayri barış ve temize çıkarıldığını bilir ve bunun üzerine şahadet ederim dediği 18 Şevval 1327 yılında kayda geçmiştir.

Yerköy köyünden Koyunbaşı oğlu Ahmet oğlu Ömer oğlu Osman'dan sorulduğunda Şahit hafız Ömer'in şahitliğinde şahitlik ettiği kayd olunmuştur.

Ele geçirilen Vekil Yusuf Hatun'dan sorulduğunda şahitlerin künyelerini talep ettiğini kayda geçmiştir.

Temyine gidildiğinde ise 820 kuruşluk bedelin vasi Mehmet Ağaya eda ve tesliminde müvekkili adı geçen Döndü'ye izafetle Yusuf Efendiye tenbih olunduğunu zabta geçerek tarafından ifadeleri 19 Şevval sene 1327 bu tarihte kayda geçirilmiş olup mahkeme duyurusu da düzeltilerek kayda geçirilmiştir.

Sayfa – 96

Belge – 148 (Veraset)

Numara – 34

Mecidiye Kazasının Veledli Köyü sakinlerinden iken bundan önce Konya Ovasının sulama ameliyatında çalışmakta iken vefat eden Asaf oğlu Ali oğlu Asaf'ın varisleri olduğunu iddia eden merhumun zevcesi Mehmet kızı Nuriye ve erkek kardeşleri Mustafa ve Mahmut mahkemeye mahsus odada Odacı Yusuf Ziya Efendi oğlu Seyyid yüzleştirmesinde üzerine dava edip Ali oğlu Asaf'ın Yusuf Ziya Efendi yede 40 kuruş alacaklı olduğunu kendisine paranın edasını ve teslimini ister. O dahi cevabında vefat eden adı geçenin o miktar kuruş borcu olduğunu saklamayıp , lakin adı geçenin veraseti iddialarını inkar etmeye kalkıştığı kayıt olunmuştur.

Davacıların veraset iddialarını kimlerle ispat edecekleri sorulduğunda Veledli köyünden Hüseyin oğlu Abaz ve Abdullah ile Yusuf oğlu Ayar'a sorulduğunda edasına şahitlik etmişlerdir.

Temize giden dava temizden gelince 40 kuruşun adı geçen mezbura edasına ve tesliminin olması için Yusuf Ziya Efendiye tenbih olunarak mahkeme duyurusu düzeltilip kayda geçmiştir.

Sayfa – 96 – 97

Belge – 149 (Veraset)

Numara – 35

Mecidiye Kazasının Köseli köyünden Hacı Yusuf Ağa'nın hanesinde nikah edilen Çavuş oğlu Hasan oğlu Mehmed oğlu Veli'nin genç kızı Sultan düzeltmesinde seneti mahkemeye vasiyet memuru olan Yusuf kızı Ayşe ile zevci dahil Veli oğlu Hasan adı geçen yerde Yusuf Ziya Efendi oğlu Seyyid hazır olduğu halde kalem edip Sultan'ın pederinden vasıflanmış defterin mealinden yedinde olan 2100 kuruşu talep eylediğimizde o hadi adı geçen parayı bize eda ve teslimine tarihli senetten bir seneye değin Yusuf Ziya Efendi yedinden tuttuğumuz bir adet koyun satımı kıymetinden dahi 315 kuruşki toplam 2415 kuruş adı geçen için zimmetimizdedir demiştir. Adı geçen 2415 kuruş vadesi dolayısıyla verilmesi yazıldı ve mahallinde zabta geçirilmiştir.Tarafların ifadeleri 1.Zilkade 1327 günü huzurumuzda kayıt olunarak mahkeme duyurusu tasdik edilerek kayda geçirilmiştir.

Sayfa – 97

Belge – 150

Numara – 36

Mecidiye Kazasının Köseli köyünden Hacı Yusuf Efendi misafirhanesinde nikah mahkemeye yemin ettikte köy sakini iken vefat eden Çavuş oğlu Hasan oğlu Mehmet'in kızı Sultan'ın malından olmak üzere adı geçen köyün Muhtarı Bekir Kahya oğlu Seyyid ve öksüzler müdürü Yusuf Ziya Efendi hazır olduğu halde taktirri kelimelerle Sultan'ın pederinden kalan defterdeki 800 kuruşlu talep eylediği o dahi meblayı teslim edeceği tarihi senetten iki seneye kadar Yusuf Ziya Efendi yedinde beş adet koyun zimmetinde 240 kuruş ki toplam 1040 kuruş adı geçen kız için zimmetimde dedikten sonra Yusuf Ziya Efendi yanında kelimelerle Sultan'ın

malından zimmetinde olan meblağı 1040 kuruşun vadesi hakkında Bekir oğlu Seyyid edasına şahitlik etmiştir. 1.Zilkade 1327 günü tarafların ifadeleri huzurumuzda kayıt olunmuştur.

Sayfa – 98

Belge – 151 (Mal Davası)

Numara – 37

Mecidiye Kazasının Köseli köyünde Hacı Yusuf Efendi odasında nikah (sözleşilen) meclis huzurunda senet vesikasında nikahı yüce mecliste Çavuş oğlu Hasan oğlu Mehmet'in kızı Sultan'ın malından olmak üzere köy sakinlerinden Ömer oğlu Halil oğlu Ömer ve Mesman Bekir oğlu Mehmed adlı kimseler ve Yusuf Ziya Efendi oğlu Seyyid hazır olduğu halde takriri kelimeler edip Sultan'ın pederinden miras kalan defterin mealinden Yusuf Ziya Efendi yedinde korunan 530 kuruş talep eylediğimizde adı geçen meblağı bize teslim etmekle tarihli senetle iki seneye değin mevcut Sultan'ın malından olma Yusuf Ziya Efendi yedinden bir adet koyun değerinden 160 kuruş 20 para ki toplam 695 kuruş 20 para Sultan için zimmetindedir. Dedikten sonra 695 kuruş 20 para'nın verilmesine mutabık (karar) kılınmıştır. 1.Zilkade 1327 günü tarafların ifadeleri mahkeme huzurunda kabul edilerek mühürlenmiştir.

Sayfa – 98 – 99

Belge – 152 (Veraset)

Numara – 38

Kırşehir sancağı dahilinde Mecidiye Kazasının Öksüz Kale köyü sakinlerinden 58. Alayın 2. Taburunun 2. Bölüğü efradından Behzad oğlu Bekir oğlu Behzad'ın varisleri olduğunu iddia eden adi gecen köylü olup kaza mahkemesinde Mehmet Efendi Hacı Yusuf yüzleşmesinde adı gecen Hacı Behzad Ağa oğlu Mustafa ve Molla Ahmed oğlu Mehmed Ağa tarifiyle tanınan İbrahim kızısı Esmâ ve kardeşleri ali ve Behzad adlı kimseler Mehmed Efendi yüzleşmesinde mirasımız vefat eden Bekir'in 324 numara 31 Ağustos 1325 tarihli emirnamesine göre Mehmet Efendi

zimmetine 48 kuruş alacağı olup meblayı teslimini istemektedir diye dava ederek sanığa sorulduğunda veraset iddialarının inkar ettiği kayda alınmıştır.

2 Teşrin-i Sani Sene 1325 ve 2 Zilkade sene 1327

Davacı alinin şahitleri hacı Behzad Ağa ve Molla Ahmed ve Hasan Ağa Ve ali adlı kimselere sorulduğunda Ali'nin sötlediklerinden başka aslı yok diyerek şahitlik edip kayda geçmiştir.Şahitler dinlendikten sonra 48 kuruş'untestim ve edasına karar kılınmıştır.

Sayfa 100

Belge – 153(Mihr Parasının Bozulması)

Numara – 39

Ankara vilayetine dahil Kırşehir sancağı Abdal Uşağı Segir Köyü sakinlerinden Hacı Ali oğlu Şemseddin oğlu Hacı Ali adlı kimse adı gecen kaza mahkemesinden hazır, Köse Fakılı köyü sakinlerinden ve dava vekillerinden Abdurrahman Efendi oğlu Mehmet Efendi yüzleştirmesinde konusup meram edip ve yine Abdal Uşağı Köyü sakinlerinden Hacı İsa oğlu Haydar Kerimesi Haydar kızı Tebrike senet tarihinden 11 sene önce kerimesi Tebrike'yi501 kuruş Mihr(para)peşin olmayan ve peşin olunan teslimiyle benim tarafımdan ve babam Hacı Ali söz ve nikah edip babam tarafından nikah kabul edilmiş iken ben adı gecen dahi reşit olduktan sonra her birimiz nikahımızı adete göre başlık namıyla kabul edilmiş iken; Tebrikeyi babası bana mani olarak Tebrikeyi köyünden Hüseyin oğlu Mahli'ye nikah edeceğini beyan etti Bunun üzerine her ne masraf yapılmış ve ne kadar para verilmişse tarafıma ödenmesi talep eder Abdurrahman Efendiye vekalet vererek onu görevlendirir. Oda kabul ederek iki tarafın ifadeleri kayda geçmiştir.

Sayfa – 100 – 101

Belge – 154 (Veraset)

Numara – 40

Ankara Vilayetine dahil Kırşehir Sancağına tabi Mecidiye kazasını Hacı Tavaklı Köyü ahalisinde olup İstanbul 1. Ordu 'yu Hümayun-a mensup Nizamiye 5.Alayının

2. Taburu 1.Bölüğü ocağında iken tarihli vesikadan bir önce eceliyle vefat eden Yusuf Ziya Efendi oğlu Mehmet Bey veraseti zevcesi Şerife ile oğlu Ahmet Hilmi ve üç aylık çocuğu İbrahim kızı Elif'e ve Zeliha ihtiyarlarına Abdullah'a mahsus ettiği umurlarına tayin ederek vefat edenin kardeşi İbrahim oğlu Mehmed'in veraset memuru ve onun huzurunda bir mutemat tayin edilmesi öksüz'ler hukukundan olduğu emanet ettiği vesikada yazılmış mi, müslümanın ihbarıyla müstehak olan adı gecen köy muhtarı Halil Ağa oğlu Mahmut Ağa'yı tayin buyrulduğunda vasiyet memuru ve adı geçenler adı geçen zevcenin veraset talebi taksim edilsin diye ölen kişinin defteridir diye zikr edilerek beyan olunmuştur.

2.Zilhicce sene 1327 ve 2 Kanun-i Evvel sene 1325

Yatak takımı şilte = 200 kuruş

Örtü pantolonu zabıtaya mahsus elbise =150 kuruş

Seccade 1 adet = 30 kuruş

Yatak çarşafı 1 adet = 20 kuruş

Havlu 2 adet = 15 kuruş

Alafranga saati 1 adet = 40 kuruş

Altı kat yorgan = 315

Ayakkabı çift 1 adet = 30 kuruş

Üzerinde bulunan lira = 566 kuruş (Osmanlı Lirası)

Saat gümüş 1 adet = 10 kuruş 20 para

Hırdavat = ?

Toplam = 1696 Kuruş 20 para

Kuruş

Kuruş

2261 Kuruş 20 Para

İstanbul Orta Köy Dere boyunda Ayazma mahallesinde koruyan Hafız oğlu Sokağında 28 numaralı Dört odalı bir kapılı uzaklığın hayatında iken mühürlü Mecidiye bir adet lirayı Osmani 12 adet lira : 10.000 kuruş

Toplam nakil

2261 kuruş 20 para

1225 kuruş

3486 kuruş 20 para

Kira parası = 1225 kuruş

Vasiyet vergisi = 320 kuruş

Velayet vermek üzere = 38 kuruş

Kayıt ve pul parası = 19 kuruş

Duyuru ve pul parası = 40 kuruş

Vekalet ücreti = 25 kuruş

Resmi kıymet Adliyeye = 37 kuruş 20 para

Toplam = 510 kuruş 20 para

Taksim edilecek veraset = 2979 kuruş

Adı geçen zevcenin hissesi = 372 kuruş

Adı geçen Ahmet Hilmi = 130 kuruş 2 para

Adı geçen Abdullah = 130 kuruş 2 para

İş bu miras Yusuf Ziya Efendi'nin mirasçısı olduğumuz meşru olduğumuz tastik kılınmıştır.

2.Zilhicce sene 1327

Abdulkadir oğlu vasi İbrahim Ağa

Mecidiye Naibi

Şahit Hacı Ahmed'li köyünden

Şahit Zabtiye Arslan

Aza Kenan

Sayfa – 101 – 102

Belge – 155 (Veraset)

Numara – 41

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı Köyünde sakin iken bundan 15 gün önce vefat eden Kaçur oğlu Monlla Mustafa oğlu Hacı Ali'nin veraseti hanımı Mehmet Ali kızı Fatıma ile oğlu Osman, Mehmet ve kızları Rabia ve Döndü, Sultan mesele-i mirasları bizzat kırk hisse sahibi olup hisse adı geçenden 5 hisse zevcesine, 14 hisse Osman'a 7'ser hissedenden toplam 22 hissesi Rabia, Döndü ve Sultan'a tahkikatinden sonra mahkemeden mutemet nazır Mehmet Ali oğlu Bekir tayin edildikten sonra vasiyet merhumun miras defteri olduğu beyan olunmuştur.

3.Zilhicce sene 1327

Adı geçen köyde köhne bir kapılı ev ve samanlık = 400 kuruş

Yatak Kat 3 = 300 kuruş

Nakışlı uval 2 = 50 kuruş

Boz uval 1 = 20 kuruş

Kumaş'a ayrılan para 8 = 60 kuruş

Bulgur şiniği 10 = 60 kuruş

Mevcut sair şinik = 40= 120 kurul

Hinta - şinik = 100 kuruş

Araba takımı =1 = 10 kuruş

Koyun 7 adet = 350 kuruş

Tiflik keçi = 350 kuruş

Toklu 3 adet = 100 kuruş

Oğlak 3 adet = 45 kuruş

Yetkin nakil = 1625 kuruş

Kara sığır öküzü 3 adet = 700 kuruş

Kara sığır tosun 1 adet = 50 kuruş

Kara sığır tosun 1 adet = 810 kuruş

Şaban demiri çift 1 adet = 10 kuruş

Balta - 1 = 10 kuruş

Kürek - 1 = 20 kuruş

Recber hırdavat takımı =20 kuruş

Toplam 2545 kuruş

Bildirilen ihracat =

Hanımı mezbureye vasiyet edilen =401 kuruş

Vasiyet için harc ve masraflar 175 kuruş

Velaye alınmış üzere =50 kuruş

Kağıt ve pul kaydı =16 kuruş

Senet kağıtı ve pul = 40 kuruş

Vekalet ücreti =25 kuruş

Resmi harç = 64 kuruş

Toplam ihracat = 771 kuruş

Taksim edilecek veraset = 1774 kuruş
Hanımı mezburenin hissesi = 320 kuruş 36 para
Kızı Rabia'nın hissesi = 260 kuruş 18 para
Kızı Dndü'nün hissesi = 260 kuruş 18 para
Sultan'ın hissesi ise = 260 kuruş 18 para
Veraset defterinin yazıldığı meydana çıkarılmıştır.
Günü tastik eyleriz.
2 Zilhicce sene 1327
Zevce adı geçen Hatice
Vasi vefat eden Mehmet Ağa
Muhzur Hacı Süleyman Ağa
Seneti yazıldığı 20 Kanun-ı Sani sene 1325

Sayfa 102

Belge 156 (Veraset)

Numara 42

Mecidiye kazasının köse Fakılı köyünde sakin iken bundan 15 gün önce vefat eden Musa oğlu Musatafa oğlu Mehmet Bey veraseti zevcesi nikahlı kadın Osman Kızı Sultan Abdurrahman Kızı Hasna ile oğulları Mehmet ve Abdurrahman , Bekir ve kızları Fatıma , Nürüye , Ümmügülsüm ve Vasisi büyük biradere Mehmed'i vesiyetine tayin eylediğinden amcazadeleri faziletli Celil Efendiyi Tayin ederek miras defterine yazılarak kayt altına alınmıştır.

20 Zilhicce sene 1327 ve Kanın - 1 evvel sene 1325

Yatak takımı iki kat = 200 kuruş

Nakışlı çuval = 40 kuruş

Yaz çuval - 2 adet = 20 kuruş

Kilim - 1 = 25 kuruş

Kumaş mayraları = 40 kuruş

--- ---- --- ---- --= 50 kuruş

Bulgur Sini - 5 = 20 kuruş

(buğday) Hınta şinik - 3 = 100 kuruş

şaire şinik - 10 = 20 kuruş

Araba = 30 kuruş

Kara sığır öküzü - 2 = 250 kuruş

Merkep - 1 = 50 kuruş

koyun - 5 = 200 kuruş

Hırdavat-ı menzil = 20 kuruş

toplam = 1065 kuruş

İhracat =

Kırşehir'li Mustafa ile gerçek vasiyet borcu = 150 kuruş

Köy ahalisinden Hacı Süleyman Efendizade Mustafa'ya vasiyet borcu = 250 kuruş

Velayet = 21 kuruş

Kayıt, kağıt ve pul parası = 15 kuruş

Vasiyet seneti ve pul = 30 kuruş

Vekalet ücreti = 14 kuruş

Resmi Kısmeti ali'yeden 64 kuruş

toplam = 505 kuruş

Taksim edilecek veraset = 560 kuruş

Zevcesi Sultan'ın hissesi = 35 kuruş

Diğer Zevce Hasna'nın hissesi = 35 kuruş

Oğlu Mehmed'in hissesi = 108 kuruş 36 para

Oğlu Abdurrahman'ın hissesi = 108 kuruş 36 para

Küçük Bekir'in hissesi = 108 kuruş 36 para

Kızı Fatma'nın hissesi = 54 kuruş 18 para

Kızı Nüreye'nin hissesi = 54 kuruş 18 para

Kızı Ümmügülüm'ün hissesi = 54 kuruş 18 para

Miras defterine uygun olarak miras takdimi yapılmıştır.

4 kanun-i evvel sene 1325

4 Zilhicce sene 1327 de seneti verilmiştir.

Sayfa 103

Belge 157(Veraset)

Numara 43

Mecidiyenin Veletli köyünde sakin iken bundan 5 gün önce vefat eden Kenan oğlu Velit oğlu Kenan'ın veraseti hanımı Bekir Cavuş kızı Salur ile oğlu Osman, kızları Hamide ve Meryrem ve Mübaşir hizmetlerini gören kimse hazır olduktan sonra adı geçenler haklarına rıza oluncaya kadar davacının (inatçı) işlerin görülüp neticelendirilmesine tayi olunan Bekir Cavuş kızı Salur ve Turan la diğer Hamide'nin vakti beli olana dein amcazadelerinden osman meşur Haydar'ı varisine tayyine atayıp bunların defterlerinin üzerine tayin kılınan köy muhtarı Ali Bey tayin olunarak ; miras defterine ilan edilmiştir ;

5 Zilhicce sene 1327

köyde 1 adet 6 gözde ev ; 200 kuruş

Yatak takımı - 2 = 100 kuruş

Nakışlı çuval - 2 = 50 kuruş

Yas çuval - 1 = 10 kuruş

Kumas masrafı - 6 = 60 kuruş

----- = 10 kuruş

Bulgar şiniği - 5 = 85 kuruş

Kara sığır ineği - 1 = 150 kuruş

Merkep (eşşek) - 1 = 20 kuruş

Hırdavat reçber takımı : 20 kuruş

Toplam : 645 kuruş

Önden bundan ihracat :

Ölünün yıkanıp kefenlenmesi borcu : 62 kuruş

Vekalet : -

Kayıt ve Pul : 5 kuruş

Vasi Senet ve pul : 30 kuruş

Resm-i adi : 10 kuruş

Toplam ihracat : 107 kuruş

Taksim edilecek veraset : 538 kuruş

Zavcenin hissesi : 47 kuruş 15 para
Osman'ın hissesi : 235 kuruş 14 para
Hamide'nin hissesi : 117 kuruş 27 para
Meryem'in hissesi : 117 kuruş 27 para
Miras defteri adil ve hakkaniyetle yazılıp tastiklendi.
5 kanun-i Evvel sene 1325
Mehmet
Karşı Davacı

Sayfa 104

Belge 158 (Mal-Hayvan Davası)

Numara 44

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı köyü müdürü Hayrullah Efendi ve Hacı Hüseyin oğlu Veli Çavuş ve Çaşır oğlu Ahmed ve Hacı Hüseyin oğlu Abdullah adlı kimselerden arzuhal sahibi Hayrullah Efendi ile Çaşır oğlu Ahmed mahkemede ismi geçen Don oğlu Ahmed oğlu Mustafa adlı kimseden Ahmed yüzleşmesinde üzerine dava edip der ki; Hizmetkar Ahmet'e teslim ettiğimiz Hayrullah Efendi'nin iki adet seyis keçi ve çaşır oğlu Ahmed'in iki adet seyis ve bir teftik keçi hayvanlarımızı deyip hala bize teslim etmemiş olduğundan sual olunup Hayrullah Efendi'nin iki seyisi seksenerden 160 ve Ahmet'in iki seyis bir tiftik 225 kuruş ki toplam 385 kuruşun Ahmed'den alınmamasını isteyerek dava ettiklerinde sual olunup Ahmed cevabında iki yaşındaki oğlu Mustafa'ya teslim olduğunu söyler. Mecelle-i Celile'nin 609.maddesine göre 385 kuruşun teslimi Ahmed'e tenbih edilip kayda geçirilerek ilamı verilmiştir.

Sayfa 104

Belge 159 (Veraset)

Numara 45

1328 senesi Muharremül-Harem'in 10.günü eceliyle vefat eden Aslen Yozgatlı olup Mecidiye Kasabasında oturan Dülger Yusuf Usta oğlu Abdullah adlı vefat edenin

veraseti nikahlı tamamı Ferac kızı Arap Gülizar ile kendisinin bundan bir sene önce zevcesi Abdullah kızı Hatice ve Yozgattaki kızı Fatıma'ya mirasları 8 parçadan oluşmaktadır.

Gülizar'a teslim edilen eşyanın miktarı:

Kahne hane:200 kuruş

Bakır helke-2:35 kuruş

Bakır tencere:15 kuruş

Yemek sahan-1 :10 kuruş

Çengü tepsi-1 :10 kuruş

Çengü tencere-3:85 kuruş

Çengü Sahan-1 :5 kuruş

Bakır İbrik-1 :25 kuruş

Teneke hamur legeni :5 kuruş

Saç-1 :5 kuruş

Bakır yağ tavası :5 kuruş

Çengü yumurta tavası :5 kuruş

Ölçek :2 kuruş

Tek tüfek :62 kuruş

İki küp sirke ve turşu : 10 para

Çay tepsisi : 3 kuruş

Hınta sinik 2 : 10 kuruş

Şeir sinik 2 : 2,20 kuruş

Keser-1: 5 kuruş

Testere-1 : 5 kuruş

Saç ayağı : 3,20 kuruş

Kenar : 6,20 kuruş

Gaz yağı tenekesi-5 : 5 para

Ekmek tenekesi : 7,20 kuruş

Belta : 5 kuruş

Sandık : 40 kuruş

Soba : 35 kuruş

Mangal : 5 kuruş

İki yorgan : 35 kuruş
Döşek yastık : 35 kuruş
Lamba: 5 kuruş
Çömlek-3 : 5 kuruş
Tavuk-26 : 78 kuruş
Toplam 220.10 kuruş
500 kuruş(eşya)
Toplam 720.10 kuruş

Yozgat'ın Kızılkoca Nahiyesine bağlı Ali Fakılı köyünde İbiş oğlu Ahmet zimmetindeki Lira'yı Osmani-3(Osmanlı lirası) 309 kuruş (alacağı olup alınan tahsilat) 21 30 kuruş

1051 kuruş toplam

İhracat:

Zevcesi Gülizar'a vasiyet verilen : 501 kuruş

Kefenlemek ve yıkanması için Hoca'ya : 50kuruş

Vekalet : 21,10 kuruş

Kayıt ve pul parası : 5 kuruş

Senet vesikası ve pul : 29 kuruş

Resm-i Adi : 12,30 kuruş

Toplam 619 kuruş

Defter taksim veresesi : 432 kuruş

Zevcesi adı geçen Hissesi : 54 kuruş

Kızı adı geçen Yusuf kızı Kadın : 378 kuruş

İşbu miras defteri bu şekilde yazıldı.

Sayfa 105

Belge 160 (Veraset)

Numara 46

Ankara vilayeti dahilinde Mecidiye Kazasının Sakalı köyü sakinlerinden zatlarını ..... Alahacılı köyünden İbrahim oğlu İlen İbrahim Teflek Kebir Köyünden

Osman Hakkı Hüseyin oğlu Osman adlı kimselerin tarifleriyle tanınan Ömer oğlu Battal kerimeleri Esahi ve Hansa Battal kızları hatunlar adı geçen kaza mahkemesinde Amuca Jaresi oğlu Hüseyin oğlu Hakkı yüzleşmesinde meramını dile getirerek derki; köy hududu dahilinde saklayan Germenlikte Kütlü tarla tarafları, Aşık Musa tarlası, gebren hali, kuzey taraftan mezarlık, güneye bakan altı dönüm ve su akıntılı doğuda yol, doğuda yol, güneyde Türkoğlu Mehmet tarlası, güneyde Ali Osman tarlası ile sınırlı 10 dönüm ve yine köy civarında doğuda köy merası, batıda toplu oğlu Salih tarlası, kuzeyde Merkez oğlu İbiş bağı, güneyde su yolu ile sınırlı 8 dönüm tarlamızdaki toplamda 24 dönüm miktar tarlamız vefat eden babamız Battal'dan intikal etmekle tapusu bizde olup emlak vergisine mukayyed olmakla usulen intikal gerçekleşmediğinden adı geçen üç kıta tarlamıza Cemil Efendi müdahale ve zabt etmesini dava etmektedirler ve gereğinin yapılmasını mahkeme hakiminden isterler. Aynı zamanda meblağın ve mahkeme masraflarının haksız çıkan taraftan alınmasını ve Amcazadeleri Hüseyin Ağa'yı vekil münasip görerek vekil tayin eylediler. O dahi kabul ederek hakkı edayı taahhüt ederek ifadeleri kayda geçirilmiştir.

28 Muharrem sene 1328 ve 28 Kanun-i sene 1325

Tarafların ifadeleri mahkeme huzurunda alınıp, parmak imzaları alınarak tasdik edilerek vekalet vesikası verilmiştir.

Sayfa 106

Belge 161 (Veraset)

Numara 47

Ankara Vilayeti dahilinde Mecidiye Kazasının Kalmıs Köyü sakinlerinden zatını adı geçen köyden Hacı Ahmet oğlu Hacı Mahmud ve Nasihu oğlu Yusuf'un tarifleriyle bilinen Maraşlı oğlu Hüseyin Kerimesi Hüseyin kızı Hansa adlı hatun köyde ve Hacı Musa'nın misafir odasında ve zevci Hacı Musa oğlu Hacı Ahmed nazarında Niger oğlu köyünden ve pederi Hüseyin miras defterinden hissesi olup yine köyden Sarı Mehmet oğlu Haydar oğlu Mehmet'teki 2800 kuruş ile evvelki zevci Maraşlı oğlu vefat eden Mehmet'in boşanmış karısı hakkında kaza mahkemesinde duracağı(açıklayacağı) davayı benim aleyhimde Mecidiye mahkemesinde hakaret

edenlerin aleyhinde meydana konulan, hukuki mirasımı takip-i dava ve icab eden mahkemenin her bir kısmı ve tatbikatında iade, temyiz, davacı ve karşı davacı sıfatlarıyla ve mahkemede kendi imzasıyla tanzim ve takdimini ister aynı zamanda mahkeme masraflarının da haksız çıkan taraftan karşılanmasını zevcim Hacı Mustafa Ağayı münasip görececek vekil tayin eylerim dediğinde o da kabul ederek tarafların ifadeleri kayda geçirilmiştir.

Tarafların ifadeleri huzurumuzda alınarak adı geçen Hasna'nın parmak imzası olduğunu mahkeme tasdik eylemiştir.

Sayfa 107

Belge 162 (Vekalet)

Numara 48

Ankara Vilayeti'ne dahil Mecidiye Kazasının Niğeroğlu Köyü sakinlerinden Ahmet Ağa oğlu Mustafa Efendi ve Said oğlu Battal adlı kimselerle bilinen (açığa çıkan) Veli Başı kerimesi Ali Veli kızı Fatıma adlı hatun köyde ve Süleyman Bey'in misafir odasında, mahkeme odasında, Süleyman'ın yanında meramını dile getirerek; vefat eden Mehmed'in zevcesi Fatıma'nın dava memuru tarafından eşyanın ve malın kendisinin malı olup iadesini isteyerek dava ederek derki her türlü masrafında haksız çıkandan alınması diyerek vekilliğine Edhem Beğzade Süleyman Bey'in münasip görececek tayin eyler oda kabul eder ifadeleri zabıttta kayıt olunmuştur.

Tarafların ifadeleri alınarak, Fatıma'nın parmak imzası tasdik olunmuştur.

Sayfa 108

Belge 163(Vekalet)

Numara 49

Mecidiye Kazasının Behrenek köyü sakinlerinden Tacir oğlu Battal oğlu vefat eden Mustafa tarafından zikr edilen hususa vekil olduğunu iddia eden adı geçen köyden merhumun velisi ve dayısı Haydar oğlu Hacı Hasan'ın vekaleti Mahmudlu köyünden Ahmet oğlu Reşit ve Mustafa oğlu adlı kimselerin şehadetiyle sabit hükm olduktan sonra arzuhal sahibi Battal vekili Haydar adlı kimse mahkemede arzuhalde ismi

geçen Kara Ali oğlu Bekir yüzleşmesinde üzerine dava ederek Bekir'in vekaletiyle Mahmudlu karyesinde Muhtarı Mehmet'in hanesinde Bekir kızı Gülistan'ı 324 senesi Kanun-i Evvelinin 3.gününde müvekkilim Battal oğlu vefat eden Mustafa'ya 551 kuruş mihrin teslimiyle akdini ve nikahını ben dahi merkur Battal için kabul edip adı geçen o tarihten itibaren müvekkilim Battal'ın zevcesi olmuş iken bunu pederi dahi bilir iken nikah'ı ve mihrin inkara kalkışıyorlar diye dava edilmişlerdir.

14 Saderül-Hayr sene 1328 ve 13 Şubat sene 1325

Davacı vekili Zabıt Katibinden iddiasını kimlerle ispat edeceği sorulduğunda; Ahmed oğlu Raşit ve Mustafa oğlu Hacı Ömer ve Mustafa oğlu Mustafa ve Telli oğlu Haydar ile ispat edeceğini ve başka şahidi olmadığını beyan etti. Şahitler 1324 senesi Kanun-i Evvelinin 10. günü 501 kuruş mihrin teslimiyle ve nikah da imam Mehmed Efendi tarafından kılınıp kabul eyledi. Bunu Battal'ın bunu bildiğine şahadetlik dahi ederler. Gülistan'ın babası Bekir'e sorulduğunda temyize gidilmesini istemiştir.Sonuçta nikahın vuku bulduğuna karar verilerek gereği Bekir'e tenbih olunarak tescillenmiş olup tarafların ifadeleri kayda geçirilmiştir.

Sayfa 109

Belge 164(Toprak Davası)

Numara 50

Ankara vilayetine dahil Mecidiye Kazasının Beşikli Karyesinde sakin ... mezkuresinden Güçlü oğlu Ahmed bin Ali kaza mahkemesinde Bahçepınar Karyesinden Aşirzade Ali Rıza Efendi yüzleşmesinde kelam idüp bende tapulum olan Göl Yeri adlı mevki'de malumül-hudut 15 dönüm mikdarı arazilerimi fuzuli karye-i mezbur ahalilerinden Hacı Oğulları Turan ve Çullu ve İsmail adlı kimseler fuzuli müdahale etmekte olduklarından mudahalelerinin men-i için mahkemeye başvurarak dava açarak. Ali Rıza Efendiyi vekil tayin kılınmıştır.

Sayfa 109**Belge 165(Boşanma)****Numara 50**

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı Köyü sakinlerinden olup ayrıldığı vesikadaki mektup Müslümanların tarifiyle bilinen arzuhal sahibi Veli kızı Zehra adlı hatun meclisteki arzuhalinde Hasir oğlu Süleyman oğlu Ali üzerine dava edip adı geçen Süleyman benim zevcem olup(eşim olup) tarihi vesikadan 15 gün önce beni üçten dokuza boş ol diyerek boşamış olduğundan dolayı 101 kuruş mihri hakkımı talep ederim diyerek dava etmiştir.

Süleyman'a sorulduğunda cevabında 51 kuruş mihri ile zevcesi olduğunu söyler. İddiasında Hacı Hasanlı köyünden Muhtar İbrahim Ağa ve Ron oğlu Ahmed ve Hacı Süleyman oğlu Battal ve İmam Hacı Ahmed oğlu Mustafa ve Hacı Nuri ile ispat edeceğini söylemiştir.

Arabinin 23. cumartesi gününe mahkeme ertelenmiştir.Tarafların ifadeleri alınarak parmak izleri tasdik edilmiştir.

Sayfa 110**Belge 166(Veraset)****Numara 51**

Mecidiye Kazasının Teflek Seğir Köyünden Elekber oğlu Osman oğlu Habib'in Ankara Gureba Hastanesi'nde vefat eylediğine dair 12 muharrem sene 1328 tarih ve 1228 numaralı Ankara fırkası kumandanlığı tarafından meblayı emir nameda merhumun veraseti olduğunu iddia eden babası Habib oğlu Hasan Kaza mahkemesinde Mehmed Efendi yüzleşmesinde oğlu merhumun 76 kuruş alacağı olduğuna vefat ettiği için meblağın kendisine verilmesini isteyerek dava etmiştir.

Mehmed Efendi'ye sorulduğunda o da cevabında o miktar borcu olduğunu inkar ederek iddiasında Hüseyin Ağa oğlu İbrahim Ağa, Hüseyin Efendi oğlu Hasan Ağa ile ispat edeceğini söylemiştir.

Şahitler Habib oğlu Hasan'dan başka varis ve miras defterine kimsenin ondan başka hakkı yoktur derler. Bunun üzerine Mehmed Efendi temyize gidilmesini istemesi üzerine temyize gidilmiştir.

Sayfa 110

Belge 167(Veraset)

Teflek Sağır Köyü Muhtarlığına

Adları Bala'da bulunan davacı Habib ve karşı davacı Mehmed Efendi arasındaki veraset iddiasında şahitlerin şahitliğinin makbul olup olmadıklarını yalnız ayrı yazılmasını istemiştir. Kadı şahitlerin makbul ve adil olduğunu tasdik eylemiştir. Şahitlerin dinlenmesi üzerine Mehmed Efendi'den verasetin babasına teslim edilmesi tenbih olunmuştur.

Sayfa 111

Belge 168(Toprak Davası)

Numara 52

Ankara vilayetine dahil Mecidiye Kazasının Beşikli köyü ahalilerinden Hacı oğulları Turan, İsmail ve Ahmed vefat eden Hacı adı geçen kazanın mahkeme odasında Kırşehirli dava vekillerinden Ferit Efendi oğlu Ali Efendi'nin kabulüne vakıf toprakları takrir-i kelam ve meram ederek köyün hududu dahilinde Gölyeri, 25 dönüm arazi topraklarımız pederimiz Hacı'dan kalmış olup bundan 30 sene önce kıtlık ve pahalılık minase betiyle pederimiz tasarrufunda olup vefat edince bizler tarlamızda ziraat etmeye tesebbüse geçince köy sakinlerinden Kör Ali oğlu Ahmed oğlu Ali Fuzuli bize müdahale ederek ziraatten men etmek istediğinden dolayı dava ederiz. Her türlü mahkeme masraflarınımda haksız çıkan taraftan alınmasını isteriz, Ferit Efendi'nin kavline vakfedilen tarafımızdan kadı vekili münasip görerek tayin eyledikten sonra tarafların ifadelerini kayda geçerek parmak imzaları tasdik alınmıştır.

Sayfa 111**Belge 169(Nikah)****Numara 53**

Ankara vilayeti dahilinde Mecidiye Kazasının Sakalı köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Öksüz oğlu Molla Bekir oğlu İbiş adı geçen kaza mahkemesinde Mehmed Efendi oğlu Süleyman Beyi yüzleşmesinde dava edip tarafımdan vekalet mahkemesi hasebiyle Selmanlı Nahiyesinin Aref oğlu köyü sakinlerinden Tavi Mustafa oğlu arzuhalde ismi geçen Osman kızı Elif'e 1319 senesi ağustos'un 15. günü tarihinde akd ve babası Osman'a 901 kuruş mihrin teslimiyle nefsim Mehmed Efendi vekaletiyle nikah akdi ettiklerini Elif'i o tarihten bir ay sonra haneme götürüp benim zevcem olmuş iken nikahımın icrasını gizli tutarak kaydı Mehmed Efendi'den sual olduğunda akdin 1319 senesi olmayıp 1320 senesi olduğunu hatırladığını ve inkarına girişmiştir.

Davacı merhum Molla Bekir'den akdin o tarihte kılındığını kimlerle ispat edeceği sorulduğunda; Sakalı köyünden Mehmed Ali Efendi oğlu Arif Efendi ve Teflek Kebir köyünden Hafız oğlu Osman ve Mustafa oğlu Mehmed, Alakese oğlu Mehmed ve Mehmet Ali Efendi ile ispat edeceğini söyler. Şahitlere sorulduğunda 1319 senesi Ağustos ayının 15. günü davacı Bekir tarafından akde vekil tasdiki olup Süleyman Bey ve zevcesi Arefoğulları köyünden Tavi Mustafa oğlu kerimesi Osman kızı Elif'i 901 kuruş mihr ile o tarihte nikahlandığı ve bir ay sonrada evine götürdüğüne şahitlik etmişlerdir.

Karşı davacıda temyize havale edilmesini istemesi üzerine temyize havale edilmesi kayda geçirilmiştir.

Sayfa 112**Belge 170(Alacak –Verecek)****Numara 54**

Mecidiye Kazasının Beşikli Köyü Mehmed oğlu Haydar oğlu Mehmed adı geçen kaza mahkemesindeki odada ve yine arzuhalde ismi geçen Emrullah oğlu Hasan oğlu Yusuf yüzleşmesinde üzerine dava edip tarihten 3 ay önce toplam 9 mecidiye ki her

biri 19 kuruş hesabıyla 171 kuruş vermiş idim.sual olup adı geçen meblağın alınmasını talep eder. 171 kuruşun davacı Haydar'a iadesi ve teslimi için Hasan'a tenbih olup ifadeleri zabta geçirilerek parmak imzaları şura odacısı tarafından alınarak kayda geçirilmiştir.

Sayfa 113

Belge 171(Veraset)

Ankara vilayeti dahilinde Mecidiye Kazasının Boyalık Kasabası Cami-i Kebir mahallesinde sakin iken Bereket aşiretinden olup bundan önce vefat eden Mahmut oğlu Bekir ağa oğlu Mehmet'in kızı Elife'nin varisi olan Şeyho oğlu Mehmet Ağa kaza mahkemesinde İmam Efendi yüzleşmesinde vefat eden biraderimin defteri askeri mülklerinden olup 6225 kuruş borç talep etmesiyle meblağı bana beş sene ileriye bırakılmış kazalık adı geçen Elif'in mallarından olmak üzere bir adet halı koyun satımından dahi bir adet Feteva'yı Ali Efendi kitabı bahasından toplam 4668 kuruş 30 para ki benden toplam 10893 kuruş mahalle eşrafından Dağıstan Bey oğlu Bekir ve Şeyh Ağa oğlu vefat etmiş Tayarzade Hüseyin Ağa da 10893 kuruş 30 para Elif'in malı olduğuna şahitlik ederek teslimine karar verilmiştir.

2 Rebiülevvel sene 1328 ve 1 mart sene 1326

Tarafların ifadeleri alınıp parmak izleri kayda geçirilmiştir.

Sayfa 113

Belge 172(Veraset)

Numara 55

Mecidiye kazasının Hacı Duraklı köyü sakinlerinden Hallu oğlu Mustafa ve Muhtar Vekili İbrahim Ağa ve Mehmed ve Odacı Yusuf Çavuş tarifleriyle bilinen vefat eden Hasan'ın kızı Şerife Hanım mecliste Hacı Ahmetli köyünden Ali oğlu İbrahim önünde takriri kelim ve meramını dile getirerek Dersaadette Orta Köyde dere boyunda Ayazma Mahallesinde Hafız oğlu Sokağında 28 numaralı hudut ve tahtalı dört odalı ve şehriye bir adet lirayı Osmanî(Osmanlı lirası) bir ev uzaklığında bundan önce gelmiş olan vefat eden eşim olup İstanbul'da Birindi Orduyu Hümayuna

mensup olup Nizamiye Beşinci Alayının 2. Taburu ve 1. Bölüğünde Üsteğmen iken vefat eden Yusuf Ziya Efendi oğlu Mehmet'den miras kalan eşyaları oğlum Mehmet Hilmi'nin dahi mirası amcası İbrahim oğlu Mehmed ile mekan memuru huzurunda bedellerin tarafıma teslimine İstanbul Mahkeme-i Şeriye; nizamiye ve hukuk kısmında dava eder ve icab edenlerle her türlü davacı ve karşı davacı sıfatlarıyla mahkemeye hazır olduklarını bildirirler. Mahkeme ücret ve vekaletinde haksız çıkan taraftan alınmasını isterler. Adı geçen İbrahim oğlu Ali'yi naibi münasıp görüp tayin eylemiştir. Taraflarının ifadeleri kayda geçirilmiştir.

Sayfa 114

Belge 173(Mal-hayvan Davası)

Numara 56

Mecidiye kazasının Mahseli köyünden arzuhal sahibi Süleyman oğlu alaaddin arzuhalde ismi gecen Köle oğlu Hasan yüzleştirilerek üzerinde dava edip tarihinde 4 ay önce malım olan 300 kuruş kıymetinde bir adet kara sığır ineğimin Hasan ücretle çobanımı bularak teslim etmiş isem de kayıp ve zayii ettim diye ineğimin tanzim edilivermesini isteyerek dava etmiştir.

Hasan dan ne diyeceğini sorulduğunda ineğin sabah kendisine teslim etmediğini diyerek tazmin etmeyeceğini söylemiştir.

Alaaddin ise iddiasını Hasan oğlu Bekir ve Ahmet oğlu Yusuf ve İsmail oğlu Ali ispat edeceğini söyler. Şahitler ise Arabinin 9.Salı ve 10. Nisan Rumi tarihinde mahkemede olacağını bildirmişleri üzerine adı geçenlerin parmak izleri tasdik edilmiştir.

Sayfa 114

Belge 174(Vekâlet)

Karşı davacı Hasan mahkemeye geleceğini gelmediği halde gıyaben davayı halledeceğine ve görüleceğini imza etmiş. Mahkemede davacı gelip kendisinde karşı davacı olduğu halde gelmemiş vekil-i mahkemeye dahi götürmemiş olduğundan mahkeme Mehmed Efendi oğlu Ömer'i 10 kuruş ücretle vekil tayin kılıp şahitler

dinlenir; Hasan çoban olmak münasebetiyle köyün çobanı olduğuna ve ineği onun alıp 300 kuruş tahminen kıymetinde olduğunu bilir ve o cihetle şahitlik ettiklerini söylemişlerdir.

Karşı davacı vekili Mehmed Efendi'den ne diyeceği sorulduğunda temyize havalesini istemesi üzerine temyize havalesi gerçekleştirilmiştir.

Sayfa 115

Belge 175(Veraset)

Mecidiye kazasının Mahsenli köyünden sakin zat Memli Kahya oğlu Hasan oğlu Cerid ve Ahmet oğlu Süleyman oğlu Cerid'in tarifleriyle bilinen arzuhal sahibi Yusuf kerimesi Yusuf kızı Döndü mahkemede biraderleri Hüseyin ve Said'e üç defa ayrı ayrı günde tebliğ edilen davetiye uymayıp ve vekilde göndermeyip vekil kılman mübaşir Hasan Mehmed Efendi şöyle dava edip der ki; babamın ölümünden sonra mirasından hisseme isabet eden 225 kuruşu ve hisseme düşen meblağı biraderlerim Said ve Hasan'dan talep etmiş isem de onların vermediğini onlardan alınmasını talep ederek dava eylemiştir.

Vekilden ne diyeceği sorulduğunda müvekkilleri Hasan ve Said'in öyle borcu olmadığını söylemiştir.

Döndü'den kimlerle ispat edeceği sorulduğunda; Memli Kahya oğlu Hasan, Ahmed oğlu Süleyman, Muhtar Osman, Kahya Hüseyin oğlu Hilmi ile ispat edeceğini başkada şahidi olmadığını söylemiştir.

Şahitler dinlendiklerinde Hasan ve Said'in Döndü'ye 225 kuruş borçları olduğunu bildiklerini söylemişlerdir.

Şahitler hakkında Vekil Hasan Mehmed Efendi'ye ne diyeceği sorulduğunda temyize çıkarılmasını isteyerek kayda geçirilmiştir.Parmak izleri hepsinin tasdik kılınmıştır.

Sayfa-115

Belge -176(Veraset)

Adı geçen köy İmamı Ali Efendi oğlu Mehmed ve ihtiyar azalarından Hasan Oğlu Musa bin Abdullah adlı kimselerden miras defterindeki Ali oğlu Hasan oğlu Ali ve

Alaaddin oğlu Süleyman adlı kimselerden alınan ihbar ve iş'âr olunan Memli Kahya bin asan ibni Cerid ve Ahmed bin Süleyman ibni Cerid nam kimesnelerin ol babdaki şahadetleri makbul olmakla müddeaya 225 kuruş bâ-kassam Döndü nam mezbureye izafetle biraderleri Hüseyin ve Saidden alınıp adı geçene eda ve teslime tembih olunmuştur.

Sayfa 116

Belge 177(Vekalet)

Numara -58

Mecidiye Kazasının Sakalı Köyü sakinlerinden Sivaslızade Cemil Efendi ve oğlu Mehmet Efendi oğlu Abdülcemil Efendi adı geçen kazanın mahkemeye ait odasında dava vekillerinden Aşırzade Ali Rıza Efendi oğlu Mehmet mahzarında her biri meramını dile getirerek adı geçen kazada Sakalı Köyü sakinlerinden Merkez oğlu Veli Kethüda ve Mehmet Ali Efendi Benan-ı Ahmet ile Cemil Efendi oğlu Mehmed'den dava olunan bir müddeasına ve Cemil Efendi'nin dahi ve Mehmet Ali Efendi şahsı aleyhlerine ikame alınacak davalarının ait olduğu mahkemeye dava takibi ve icab edenlerle mahkemenin her bir kısmında davacı ve karşı davacı sıfatlarıyla talebi dava ederler Ali Rıza Efendi münasip görülerek tayin edilir oda kabul ederek ifadesi kayda geçirilmiştir.

Sayfa 116

Belge 178(Kasten Öldürme)

Numara 59

Mecidiye kazasının Sakalı köyü sakinlerinden Merkez oğlu Veli oğlu Ahmed Kaza mahkemesinde arzuhalde Sakalı anılan hususta dava vekillerinden Aşırzade Ali Rıza efendi oğlu Mehmet yüzleşmesinde şöyle dava edip derki; 323 senesi Nisan ayının 15. yahut 16. tarihlerinde 20 yaşındaki kızım Fatıma'yı Mehmet tüfek ile saçma ile vuryo almış olduğu yaradan dolayı 24 saat sonra vefatına sebep oldu. Adı geçen diyetini dava ve talep ederım dedi .Fakat bu davayı maphus olduğundan dolayı hukukunu muhafaza edemeyeceğimden vekil tutacağımı . Vekilimin yozgat

veya Kırşehirden tayin edeceğim. bunun 20 gün ileriye atılması talep oylaması üzerine Ali Efendi Vekil getireceğini ifade etmiştir. Müvekkilimden rahat olmak üzere bir hafta mühdet istemesi üzerine mahkeme Cemaziyelevvelin 10. Perşembe gününe atılmıştır.

Sayfa 117

Belge 179

Numara 60 (Vekalet)

Mecidiye kazasının Ketü Oba Köyü sakinlerinden Maco Mustafa oğlu Mehmed Kaza Mahkemesinde dava vekillerinden Ali Rıza Efendi oğlu Mehmed Ağa önünde kelim ve meram edip ; Ketü oba koryesi sakinlerinden olup halen 201 kuruş Mihr verilerek ve 4000 kuruş mihr (ileride ödenecek) şartıyla zevcem olan dede oğlu kerimesi Halil kızı Esmâ'yı Gül oğlu Memo'ya tesliminden imtina etmekte ve şimdi ise hayatı mahcup olduğundan zevcemi firar mecraları olan Mamo ve arkadaşları icap ederler hakkında dava ederek gerekli her türlü işlerin yürütülmesini ve rayimla sulha (barışa) alınacak Parayıda haksız çıkan tarafıa yıkılmasını söyleyerek Ali Rıza Ferid Efendiyi vekil münasıp görerek tayin eyledi o dahi kabul ederek kayda geçirilmiştir. Tarafların ifadelerini mahkeme huzurunda alınıp parmak imzaları tastik edilmiştir.

Sayfa 117

Belge 180(Veraset)

Numara 61

Mecidiye kazasının Şahidler köyünden otururken bundan önce vefat eden Şaban oğlu Mamo adlı vefat edenin oğlu olup ergenliği sabit olan Haydar senet varisi ve velisi köyden Şaban oğlu Ömer kaza mahkemesindeki odada dava vekillerinden Ali Rıza Efendi oğlu Mehmet yüzleşmesinde mirasımız vefat eden markumandan kalem defter ve Şahin oğlu köyünde Süleyman oğlu Hasan Koca zimmetinde alacağımız olan 43 adet Osmanlı lirasının alınıp tarafımıza teslimi ve haricindekiler için Hasan koca ve icap edenler Haklarında davacı ve karşı davacı sıfatlarıyla dava açarak Ali Rıza Efendiyi vekil tayin etmeleri üzerine vekilliği kabul etmiştir.

Sayfa 118**Belge 181(Vekalet)**

Naklen geliş numara 59; sayfa 58

Zabıtta davacı Veli Ağa vefat eden Ahmed'e mahkeme tarafından 10 gün mühlet ile bir vekil götürmek üzere mahkeme Cemaziyel evvelinin 3. Perşembe gününe iki taraf bırakılmıştır. 5.cumartesi gününe iki tarafın mahkeme günü bildirildi. Adı geçen günde davacı merkum Veli vekil gelmeyip de bizzat muhakemesini şer'an nasıl fasl talebinde icab etmiş ve karşı davacı vekili mahkeme defterine geçirilmiş Ali Rıza Efendi müvekkili Cemil Efendi oğlu Mehmet'e izafetle mahkemeye ibraz edilmiş olan vekalet seneti okunduğunda davacıdan vekalet hakkında ne diyeceği sorulduğunda cevabında kabul ettiği davasının ikame eylediği dava sual olunup kızımız Fatıma 20 yaşlarında iken 1325 senesi Rebiülevvelinin(Nisan'ın) 15. ve 16. gününde Mehmet kızımı tüfekle göbeği ortasından vurmasıyla kızım 24 saat sonra vefat ettiğinden dolayı dava ederim demiştir.

Sayfa 118-119**Belge-182(Kasten Öldürme)**

İki taraf öbür gün mahkeme huzuruna asaleten gelip vekil karşı davacının def'ine karşı müdafaası sorulduğunda o vakit kızına üzülen ölüm acısıyla hakikati edinemediği kerhen dava etmeyeceğini ölen maktul kızım Fatıma'nın yerine karşı davacı Mehmet Bey diğer hemşiresi Naciye adlı dokunulmamış kız çocuğu Abdülcemil Efendinin bizzat oğlum Mehmed'e akd ve nikah eylediğinden şimdi ise diğerine nişanlanmasıyla sulh ve zorla yapılan fetvayı katiyen dava adı geçeninim diyetimi ve şahitlerimin ifadesinin davacı vekiline alıverilmesi isteğindir diye davayı Mecelle-i Celilenin (büyük ulu kitap) 1575.maddesine ve 1006.maddeleri hükmüne göre lagvetme muamelesinin reddiyle karşı davacı vekili Ali Rıza Efendi'ye muamelesine izafet ve tenbih şahadetnamesine havale olunup kayda geçirilmiştir.

6 Cemaziyelevvel 1328

Şahitlerin kimler olduğunu ve kimlerle ispat edeceğini sorulduğunda Veli Sakalı Karyesinden Merkez oğlu Ali ve Hüseyini ve Alagir oğlu Hamo Mehmed ve Kalboz oğlu Hüseyin ve Molla İbiş oğlu Ömer ve İsmail Habib ve Sapık Tapu Katibi Mehmed Ali Efendi ve yukarı Alacalı köyünden Kabzan hatun oğlu ve Sakalıdan Mehmet ve Abdullah oğlu Necip ile ispat edeceğini ve bunlardan başka asla şahidi olmadığını Arabinin 13.Pazar günü şahitlerin gelmesi tenbih olunmuştur.

Sayfa 119

Belge 183(Şahit Dinlenmesi)

İki taraf meşruh gün asaleten ve vekaleten şahid olup mecliste bulunan şahitlerden sorulduğunda şahitler derki; 20 yaşındaki Fatıma Mehmed tarafından tüfekle vurularak 24 saat içinde vurulduğunu bilir ve gözümüzle gördük diye ifade vermişlerdir.

(Aşağıda 124.sayfaya nakil olunmuştur.)

Sayfa 120

Belge 184(Veraset)

Numara 1

Mecidiye Kazasının köşeli Köyünde Hacı Yusuf Ağa'nın misafirhanesinde ve ayrılan vesikada Müslüman oldukları halde akd edilen mahkeme meclisine, köşeli köyü sakinlerinden iken bundan önce vefat eden Hasa oğlu Mehmet Çavuş'un kızı Sultan'ın miras defteri malından olmak üzere köy sakinlerinden Fakı oğlu Bekir oğlu Mustafa mecliste ve Mehmed Efendi oğlu Hacı Yusuf'a sorulduğu halde kelamı edip Sultan'ın babası vefat edenin malından olan 400 kuruş talep eylediği o da meblası bana emanet ve teslim etmekle malından olmak üzere Mehmet Efendi'den aldığım bir adet saat pahasından ki 60 kuruş ki cihetini adı geçenin zimmetinden toplm 460 kuruş ki kızı mezbure için zimmetimde dedikten sonra yine köy sakinlerinden Memiş oğlu Süleyman oğlu Mehmed dahi kızın malından 200 kuruş ve tarihi senetten bir sene tamamına değin, Ali Efendi Fetvayı şerif pahası 30 kuruş ki toplam 230 kuruş ki

kızı Fatıma'ya borcumdur demelriyle her ikimizin 690 kuruşu talep hakkındaki dava kayd olunarak senet vesikası verilmiştir.

Sayfa 120

Belge 185(Veraset)

Numara 2

Mecidiye kazasının köşeli köyünde sakin Hacı Yusuf Ağa'nın misafirhanesi ve kaza öksüzler müdürü vekili Mehmet Efendi hazır olup, köy sakinlerinden Hasan oğlu Mehmet Bey yetişkin kızı Sultan'ın malından mahsus meblağı köy ahalisinden RAşid oğlu Mehmet Ali oğlu Raşid ile İbrahim oğlu Mamo oğlu İbrahim mahkemede konuşup 400 kuruşu Mehmet Ali ve 50 kuruşu Mamo toplam 450 kuruş olup vekil Mehmet Efendiden talep edilip, bir sene mevduuna karşılık 60 kuruş Raşid oğlu Mehmet ve 7,5 kuruş da İbrahim oğlu Mamo'ya ki toplam 67,5 kuruş alınıp Sultan'a verilmesi istenir ki buda toplam 517,5 kuruşun teslim edilmesi gerektiğinde karar kılınarak iki tarafın ifadeleri kayda geçirilmiştir.

Sayfa 121

Belge 186(Alacak – Verecek)

Numara 3

Köşeli köyünden 21 şahit'in ifadesine göre, vefat eden Hasan oğlu Mehmet Çavuş'un yetişkin kızı Sultan'ın varis defteri askeri mallarından olmak üzere Öksüzler müdürü vekili Mehmet Efendiye emanet olunan 2140 kuruş'un bize ver diye talep eylediğimizde oda ben edasını teslim etmekle ve Sultan'ın malından olan Mehmet Efendi'den aldığımız saat ki 128 kuruş 20 para ki toplam 2268 kuruş 20 para Sultan için zimmetimizde bulunan parayı teslim edeceğini söyleyerek tarafların ifadeleri alınarak kayda geçirilmiştir.

Sayfa 122**Belge 187**(Alacak – Verecek)**Numara 4**

Mehmet Çavuş'un kızı Sultan'ın malından olmak üzere köy ahalisinden Sağır Ali oğlu Mahmud'dan babasından borç aldığı 500 kuruş'u talep ettiklerinde o da inkar etmeyip Mehmet Efendi'den aldığım bir adet saat kıymetinde 75 kuruş ki toplam 575 kuruş Sultan için zimmetinden olduğunu söyleyerek iade edeceğini söylemiştir.

Sayfa 122**Belge 188**(Alacak – Verecek)**Numara 5**

Mehmet Çavuş'un kızı Sultan'ın malından olmak üzere köy ahalisinden Sadık oğlu Osman'ın Mehmet Efendi'den aldığı 500 kuruş'a talep eylediklerinde o da inkar etmeyip Mehmet Efendi'den aldığım bir adet saat kıymetinde 75 kuruş ki toplam 575 kuruş Sultan için zimmetindedir deyip iade edeceğini bildirmiştir.

Sayfa 123**Belge 189**(Alacak – Verecek)**Numara 6**

Ankara vilayetine dahil Mecidiye Kazasının Tosunburnu Köyü sakinlerinden olup Birinci Orduyu Humayan Süvari İkinci Bölüğünden Yozgat Mutasarrıflığı ahalisinden 27 Kanun-i Evvel 1325 Tarih ve 479 numaralı emirnamede vefat eden Mehmet oğlu Hasan'ın veraset iddiasında bulunan kardeşi Recep oğlu Seyyid yüzleşmesinde Yusuf Çavuş'tan vefat eden Mehmet'in 40 kuruş alacağını Mehmet'in etmesiyle kendisinden başka'da varisi olmadığından teslimini ister, Yusuf Çavuş da Recep'in veraset iddiasını inkar eylediği kayda geçirilmiştir.

Recep'in getirdiği şahitler dinlendiğinde merkumun Recep'ten başka varisi olmadığını söylemeleri üzerine Yusuf Çavuş'a 40 kuruşun varis Recep'e teslim etmesi tembihlenerek tarafların ifadeleri kayda alınmıştır.

Sayfa 123**Belge 190**(Toprak Davası)**Numara 7**

Mecidiye Kazasının Şahinoğlu Köyü sakinlerinden Hasan Kahya oğlu Sarı Mustafa ve Maşo oğlu Hasan kaza mahkemesinde derler ki; köy hududa dahilinde 15 dönüm miktarı 256 kuruş kıymetinde tarladan men-i müdahaleme dair yeni köyde, Hacı oğlu Mustafa Süleyman oğlu Hüseyin, Mercan oğlu Süleyman ve Ferdi adlı kimselerin aleyhindeki dava üzerine iki kişi hukuk mahkemesine itimat ile tebliğ ettirmiş oldukları ilama itiraz eylediğinden icap edenlere her türlü şekilde mahkemede mücadele edeceğini söyleyerek oğlu Mehmed'i vekil tayin eylemiştir.

Sayfa 124**Belge 191**(Veraset)**Numara 8**

(Nakil) 118 ve 119. Sayfadan nakil gelen;

Sakalı köyünden Mehmet Ali Efendi oğlu Ahmet oğlu Monla Veli'ye sorulduğunda 325 senesi Rebiülevvelinin 15.gününde merhum Veli'nin 20 yaşlarındaki kızı Fatıma'yı kasdan Mehmet beğ'in vurmasıyla 24 saat içinde vefat ettiğini bilirim ve kayın pederim velinin hüccet'in(seneti) emanetin verilmesine şahitlik ederim der. Bu şahit hakkında karşı davacıya ne diyeceği sorulduğunda, Veli'nin kardeşi olduğundan kabul etmeyeceğini söylemesi üzerine onlarda şahitliği makbuldur derler bunun üzerine mahkeme Arabinin 24. Perşembe gününe atılmıştır.

Sayfa 124**Belge 192**(Diyet Parası)**Numara 9**

Getirilen şahitler dinlendiğinde 20 yaşlarındaki Fatıma'yı Mehmed'in kastan öldürmesi sebebiyle diyeti olan 10.000 dirhemini Veli'ye verilmesi karşı davacı vekili Ali Rıza Efendi'ye tenbih edilerek kayda geçirilmiştir.

Sayfa 125

Belge 193 (Nikah)

Numara 10

Mustafa kızı Zehra Mustafa oğlu Ömer'e zevcelemiş olup Mehmet Efendi önünde üzerine dava edip vasim olan vefat eden validem Zeliha Hatun tarih-i hüccetten beş sene önce sekiz dokuz yaşlarında iken beni 201 kuruş mihir teslim etmekle Mustafa oğlu Ömer'le akd olup nikah etmişim der Ömer. Ömer beyin vekili Mehmet Efendiden sual olunduğunda nikâhın fes olmasıyla 201 kuruşun edasını talep etmiştir.

Davacı Zehra'nın şahitleri dinlendiğinde o tarihten dört gün önce ay başı gördüğünü biliriz diyerek nikahın feshi olmasından dolayı 201 kuruş mihiri parasını isteriz diye kaydaltına alınmıştır.Diğer şahitlerini pazartesi getireceğini söylemiştir.

Sayfa 126

Belge 194(Boşanma)

Numara 11

Diğer şahit her iki taraf hazır olduğu halde gelmeyip ve Salı günü gene gelmeyen karşı davacı Ömer tarafından hukukunu muhafaza edecek vekili Mehmet Efendi ve Zehra hazır olduğu halde Hasan oğlu Hasan ve Ali oğlu Hasan'a sorulduğunda o tarihten 4 gün önce bizi hanesine çağırıp ben şimdi aybaşı gördüm yara aldım ve bu halimde vefat eden Zeliha Mustafa oğlu Ömer'e akd edip 201 kuruş mihrin hakkım ile nafaka muamelesinin hâkime haber verip adı geçenin reşid olduğu nikâhın fesh edildiğini bilir ve bunun üzerine şahitlik ederim dedi ve kayda geçirilmiştir.

Şahitlerin temize gönderilmesini karşı davacının talep etmesiyle temize gidilmiştir.

Sayfa 127**Belge 195(Boşanma)****Numara 12**

Behrek köyü ihtiyar heyeti ve Muhtar Vekili Kasabada oldukları halde isimleri yazılanlar sorulduğunda şahitliklerinin kabul oldukları kanaatine varılarak Zehra'ya 201 kurul mihir ve 150 kuruş'da nafaka bağlanmasına karar kılınmıştır.

Sayfa 127**Belge 196(Alacak – Verecek)****Numara 13**

Mecidiye Kazasının Ömer Uşağı köyü sakinlerinden arzuhal sahibi Keskin oğlu Abidin oğlu Mehmet Çakır mahkeme odasındaki arzuhalde ismi geçen Sakalı köylü olup şimdi Avanos Kazası mahkeme Başkatibi Cemil Efendiye bir defa gönderilen davetiye kağıdında tebliğ olunduğu ikinci üçüncü davetiye kayıtları her biri ayrı ayrı günde yazılan Ali Rıza Efendi'ye tebliğ olunduğu halde bizzat yada vekili gelmediğinden gıyabında 10 kuruş ücretle vekil kılınan Öksüzler müdürü Mehmet Faik Efendi oğlu Süleyman Bey yüzleşmesinde şöyle dava eder; Beş yaşında bir adet kara sığır ineğimi tarihten dört sene önce alıp ve 300 kuruş kıymetini vermediğinden ve iki adet baş takım ikişer yüz kıymetinde Merkep hayvanlarımı da alarak ambarımı yarararak 27 şinik buğdayımı alıp toplam 812 kuruşun alı verilmesi diye dava etmiştir ancak Cemil efendide inkar etmiştir.

Davacı Abidin'den iddiasını kimlerle ispat edeceği sorulduğunda Ömer oğlu Mehmet, Yusuf oğlu Veli Katran Mehmet ile ispat edeceğini söylemesi üzerine mahkeme Arabinin 5.Pazar gününe atılmıştır.

Sayfa 128**Belge 197(Alacak – Verecek)****Numara 14**

9 Mayıs 1326'da birinci davetiye kendine ve 16 Mayıs 1326'da ikinci davetiye vekili Ali Rıza Efendi'ye ve üçüncü de kendine tebliğ edilip kendisinin veya vekilinin bulunması icap edip aksi halde Mecelle-i Ahkam-i Adliye'nin 1834. maddesine göre hukukumuzun muhafazası zimmında davacı Abidin'in talebiyle 10 kuruş ücretle vekil kılınan hademe Mehmet Efendi oğlu Ömer yüzleşmesinde davacı Abidin'in davetiye gıyaben dinlenip, mahkemeye getirdiği Kızılkoca köyü sakinlerinden Veli oğlu Mustafa biraderi Osman oğlu Veli oğlu Ali'ye sorulduğunda Cemil Efendi ambarı delinip 27 şinik buğday, iki merkep ve bir buzağılı ineği alıp davacı Abidin adlı kimseye tazmin ettirmiş olduğunu söylemiştir.

Tekrar vekil tayin edilip 10 kuruş ücret alan Mehmet Efendi oğlu Ömer ve davacı ağabeydn gelip getirdiği şahitler dinlendiğinde toplamda 842 kuruş kıymetinde hayvanat ve buğdayının alındığını bilir ve şahitlik ederiz demişlerdir.

İKİNCİ BÖLÜM

METİN TRANSKRİPSİYONU

Sayfa 1

Belge 1 (Hüccet)

Mecidiye Kazasına tabi Teflek Kebir karyesi ahalisinden sâhib-i arzuhâl Yakub oğlu Memiş ikrar-ı tam ve ta‘bir-i anil-merâm idüp der ki evvelce nikah iddiasında bulunduğum karyemiz sakinlerinden Battaloğlu Mehmet kerimesi Hatun binti Mehmed nam mezbûreyi tatlik ettim. Hiçbir vecihle tekâhül ve nişanım olmadığını şu mahalde tahrir eyledim.

Rumi 26 Kanun-ı Sani 1322 / Hicri 24 Zilhicce 1324 / Miladi 8 şubat 1907 gün
Cuma

Teflek Kebir Karyesinden Yakuboğlu

İşbu talak tahriri huzurumuzda cereyan ettiği ve bâlâdaki mühür Yakub oğlu Memişin müzârânîsi olduğunu tasdik ederim.

25 Minhü

Odacı

Mahkeme Mübaşiri

Sayfa 1

Belge 2 (Hüccet)

Mecidiye Kazası nefsi merkez ahalisinden Ferdeloğlu Ömer bin Bekir Mahkeme Üçüncü Mübeyyizi Çavuş bin Haydar Kâhya mahzarında Sair oğlu asker-i şâhâne efradından Üçüncü Süvari Alayının 12. bölüğünün üçüncü haymesinde iken vefat eden Mehmedin veraseti benimle validesi Fatıma binti Aliye münhasıra olup

bizlerden başka varisi ve terekesine müstehakk-ı aharı olmadığından oğlum merkûmunun merkum Yusuf Çavuş zimmetinde hîn-i mutazammın-ı şer'iyeden on kuruş alacak hakkı olmakla aliverilmesi matlûbdur, diyü da'va ol dahi cevâbında kaziyeye-i minvâl-i muharrer üzere olduğunu ikrar, ancak veraset müdde'asını inkar eyledi. Müddeinin minvâl-i muharrer davasına mutabık beyyine talep olundukta kıta ahalisinden icra mübâşiri Hasan Bey ile Süleyman Bey ile mıntıka-i mezbûre ahalisinden Gayyib? ibni Mustafa Beyin her biri li-ecli'ş-şehâde meclis-i Şer'a hâzırân olup istişhâd olundukda fil-hakika müteveffâ-yı merkum Mehmedin verasetini babası Ömer bin Bekir ile validesi Fatıma binti Aliye münhasıra olup anlardan başka verâseti ve terekesine müstehakk-ı aharı yoktur. Bizler böylece şahitleriz ve şehadet dahi ettik.

Rumi 28 Kanun-ı Sâni 1322 / Hicri 26 Zilhicce 1324 / Miladi 10 Şubat 1907 gün
Pazar

Müdde-i aleyh

Müdde-i merkûm Ali

Şahit Hasan- Şahit Süleyman

Şâhidân-ı mezbûrân tezkiyeye hâvâle şüid.

Fi 28 minhü

Şâhidân-ı mezbûrân usul mevzuuna tevfikân sırran ve alenen lede't- tezkiye adl ve makbûliş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunup şehâdetleri makbûl omağın mûcebince hükm-i şerifül-ehak olduğu.

Fi 28 Minhü

Nâib Tevfik

Sayfa 2

Belge 3 (Hüccet)

Kırşehrî Sancağına merbût Mecidiye Kazası kurâlarından Hacı Ahmedli Bâlâ Karyesi ahalisinden sâhib-i arzuhâl Ali oğlu Mehmed bin Ali yine karye-i mezkûre ahalisinden Receb bin Osman muvâcehesinden üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüp der ki; Geçen üç yüz on dokuz senesi Receb-i Şerifleri içinde müdde-i aleyh merkûmun kerimesi Meryem binti Recebin yüz kuruş mihr tesmiyesiyle karyemiz

ahalisinden Ahmed Kahya oğlu İsmail ve Kırdök Karyeli Çelik Mehmed ve karye-i mezbureden Osman mahzarında akd-i nikâh idüp ol vecihle mezbure Meryem benim zevce-i menkûha-bahâmdur diyü dava ve ledes-suâl müdde-i aleyh merkum cevâbında fil-hakika mezbure Meryem müdde-i merkumun zevce-i menkûha-i medhûle-bahası ise de üç yüz on dokuz Recebinde akd-i icrâ idilmeyüp üç yüz yirmi senesi içinde olduğunu imâle eyledi.

Hicri 8 Recep 1322 / Rumi 5 Eylül 1320 / Miladi 18 Eylül 1904 gün Pazar

Müdde-i aleyh Receb Kerimesi

Müddei Ali oğlu Mehmed

Müdde-i merkuma dava-yı mezkuresiyle ikâme-i beyyine havalesi şüdü.

Naib Tevfik

Şâhidân-ı merkumundan Kırdök Karyeli Kariz oğlu Çelik Mehmed li-ecliş-şehâde meclis-i şer‘a hâzır olup istişhâd olundukta fil-hakîka işbu müdde-i merkûm Mehmed müdde-i aleyhin kerimesi Meryemi üç yüz on dokuz senesi Teşrin-i evvelinde yine bizim huzurumuzda tesmiye-i mihr iderek akd ve nikahları icrâ olunup mezbure Meryem müdde-i merkûmun zevce-i menkûha-i medhûle-bahası olduğuna ben Allah için şâhidim ve şehadet dahi iderim.

Şahid: Kırdök Karyesinden Karizoğlu Çelek Mehmed

Diğer şahid Kırdök Karyesinden Osman bin Hasan li-ecl-iş-şehâde meclis-i şer‘a hâzır olup istişhâd olundukta fil-hakîka üç yüz on dokuz senesi güz aylarının birinde müdde-i merkûm Mehmed müdde-i aleyhin kerimesi Meryemi bizim huzurumuzda tesmiye-i mihr idüp akd ve nikâhları icrâ olduğuna ben şâhidim ve şehadet dahi iderim.

Şahid

Kırdök Karyesinden Hasanoğlu Osman

Diğer şahid Hacı Ahmedli Karyesinden İsmail bin Ahmed li-ecliş-şehâde meclis-i şer‘a hâzır olup şehadet olundukta üç yüz on dokuz senesi Teşrin-i evvel mâhında müdde-i merkûm Mehmed müdde-i aleyhin kerimesi Meryemi bizim huzurumuzda tesmiye-i mihr akd ve nikâh olunduguna ben şâhidim ve şehadet dahi iderim, didi.

Şahid

Hacı Ahmedli Karyesinden Ahmed oğlu İsmail

İşbu zabt huzurumuzda cereyan ettiğini ve bâlâdaki imza şâhid ve müddeinin ve müdde-i aleyhin parmak mühürleri olduğunu tasdik ideriz.

Fi 8 Minhü

Tasvir Memuru

Mal Müdürü

Şâhidân-ı merkûman sırran ve alenen tezkiyeye havale şüd.

8 Minhü

Naib Tefvik

Şâhidân-ı mezbûrân usul mevzuuna müstahseneden tevfikân evvelâ ya varaka-i mestûresi olubda bil-muvâcehe alenen lede't- tezkiye adl ve makbûliş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunup şehâdetleri makbûl oldukdan sonra mûcebince hükmi şer'î'ül-ehak oldu ğu.

Hicri 8 Muharrem 1323 / 2 Mart 1321 / Miladi 15 Mart 1905 gün Çarşamba

Nâib Tefvik

Sayfa 3

Belge 4

Mecidiye Kâimakamlığına

Numro: 1

Fi 1 Ağustos sene 1322 tarih ve 6 numro ile müzeyyen şeref-vârid-i dest-i tazim ve tekrîm olan inhâme-i sâmi-i huzûr-ı meşîhât-penâhîde irâde ve iş'ar buyruldu ğu vecihle umum emvâl-i înâmın suret-i idaresi hakkında kaleme alınup bil-istîzânına müdde'i ahkâmına irade-i seniyye hazret-i pâdişâhî şeref-mutlak buyrulan nizâmına hükmüne tevfik-i ifâ-yı muâmele olunacağı tabk ise de evvel-emirde evsâf-ı matlûbe-i kânûneyi hâiz bir eytam müdürü tayin etmeleri iste ği ki himmet buyruldu ğu bâbında.

Rumi 8 Şubat 1322 / 8 Muharrem 1325 / Miladi 21 Şubat 1907 gün Perşembe

Mecidiye Kâimakamı Tefvik

Sayfa 3

Belge 5

Mecidiye Kazası mahkeme-i şer'iyesine gıyâben aleyhine sâdır olan Fi 15 Zilka'de sene 1324 tarihli i'lâm ahkâmına adem-i kanâ'atle i'tirâzı hâvî muhkûm-ı aleyh kazayı mezkurun İkili Karyesi sâkinlerinden Mürsel oğlu Monla Musa Beyin vekil-i müseccel-i şeri'ye-i Ahmediyeden esbâk miyâsıyla mahz ve Fi 21 ... 1324 tarihli kaza-i mezkûr meclis-i şeriyesine i'tâ kılınan i'tirâz-ı ale'l-muhâkeme istid'âli üzerine tarafeyn alel-husus tayin kılınan günde mahkeme-i şer'iyeye celb ve davet olunarak şehr-i Şubatın 19. günü ... mu'teriz vekili merkur Ferid ve mu'teriz-i aleyh merkur Mehmed Bey bin Kara Beyden her biri hazır olduğu ve zekerâtından sonra davasından dolayı Kırdök Karyesi sakinlerinden zâtı ta'rîf-i şer'î ile ma'rûf Sultan binti Afşar Mehmed kezâlik vekil-i müseccel-i şer'iyesi Kırşehir Sancağı mahalâtından Kayabaşı Mahallesi ahalisinden Ali Efendizade Mehmed Ferid Efendi hazır oldukları halde mahkeme-i aliyye ve vecâhiyelerine mübaşeretle mu'teriz-i merkur ile mezbur vekil Ferid Efendiden ne diyecekleri şifâhen istifsâr olundukda mahkememizin bazı ma'zeret üzerine şehr-i Şubatın 22. pençşenbe gününe talikini talep eylerim, dedikde mu'teriz-i aleyh merkur Mehmed Beyden dahi ne diyeceği sual olundukda ben dahi mahkemenin Salı gününe talikini talep ederim, didi.

Rumi 19 Şubat 1322 / Hicri 19 Muharrem 1325 / Miladi 4 Mart 1907 gün Pazartesi Taraf-ı Şer'iyeden şehr-i Şubatın 24. Cumartesi gününe mahkeme ta'lîk olunarak tarafeynin yevm-i mezkûrda hazır bulunmaları takdim kılınmıştır.

Fi 19 Minhü

Nâib Tefvik

Mu'teriz-i aleyh Mehmed

Sultan Vekili Ferid

Mu'teriz

İşbu zabt davasının huzurumuzda cereyanını tasdik kılarız. Fi 19 minhü

Afşarağa zâde

Kırşehir Umum Vekili Ali

Sayfa 4

Belge 6

Şehr-i Şubatın 24. Cumartesi günü mahkeme-i şer'iyede akd olunan Meclis-i Şer'i şerif-i enverde mu'teriz-i merkûmun vekil-i müseccel-i şer'iyeye Ferid Efendi İbni Ali Efendi ile mu'teriz-ı aleyh vekili Kırşehirî Sancağı ahalisinden ve dava vekillerinden Akif Efendi İbni Hacı Ahmed Efendiden her biri hazır olup mu'terizden şifâhen iddia ve itirazatı istifsâr olundukda, Kırdök Karyesi ahalisinden Hasan Oğlu Afşar Mehmed Ağa Kırdök karyesinde kâin hanesinde sulbiye kızı müvekkilim Sultan hâl-i hazırında 308 sene-i Rûmîsinin ilk güz ayında bir peççenbe gecesini saat 3 raddelerinde 1000 kuruş mihr-i muaccel ve ol miktar dahi müeccel tesmiyesiyle İkili Karyesi ahalisinden Mürsel Oğlu Müvekkilim Monla Musaya kezalik hâl-i hazırında mahzar-ı şhadette bil-velâye tenkih ve tezviç idüp müekkilim Monla Musa tarafından pederi Musa Ağa dahi bil-velâye tezviç ve tenkih ve kabul idüp müekkilim Sultan müvekkilim Monla Musa Beğ'in hâlen iyâlinde ve nezdinde vech-i mebsût üzere zevce-i menkûha-i medhûl-bahası iken şimdi Velledli karyesinden Kara Beğ oğlu Mehmed Beğ işidenlerce ve tebhîzi merkez-i kazaya mülhak kurâ halkınca istihbâr olunmuş olduğu üzere pek çirkin ve şer'-i münîfe son derece de mezâd ve mübâyin bir surette müdahaleye kıyam etdiğinden men'ini bil-vekâe talep ve istirham iderim. Ma mâfih bu mahkeme-i şer'-i şerîfine bu dava hakkında akdemce an ... avk iden hüküm mu'teriz-i yed-i i'lâmının mütâla'asından müstebe'ân olacağı vecihle merkum Mehmed Beğ'in vekil-i evveli mezkur mahkeme-i aliyyedeki def'inde müvekkilim Sultanın Müvekkilim Monla Musanın menkûhası idüğünü i'lâm-ı gıyâbi-i mezkûrede şu dâhiliye nezâret-i celilesinden vilâyât-ı şâhâneye tebliğ kılınan 21 Kanun-ı Evvel sene 1318 tarihli inhâ-nâme-i sâmîde hadd-i bâliğa vâsıl olmağla çocukların akd ve nikahlarının caiz olmaması musarrihdür. Tabir ve elfâz ile ikrar ile ancak hâl-i hazırdaki nikah inhamıyla men' edilmişdir, diyü şâyân-ı istiğrâb daha doğrusu amî ve bâtil zehâba nakz ve takrîrde bulunmuşdur. Nâibü's-şer'î vekili tarafından vekili sebak iden bu ikrârı ta'mîk ve tedkîk ile istişkâf-ı hakîkî içtihad edilerek meskûn gayrı kimden giden yani vekil olan maksadınız nikâhları hâl-i hazırda vuku'unu ikrar cevâzını inkâr mı, diyü istîzâh ve tayin-i def' edilmediğine başka da'âvi-yi nikâhiyede beyyine de olup zamanda tarihinde akdemce şürût ve

mukayyed olduğu ve filan vakit filan adam filan yerde yok iderse misillü nefis-i sarfa şehadet-i mahalliye etmekle adliyenin 1699. maddesi mantûkunca men‘ bulunduğu ... birden bulunduğu halde Naib Vekili tarafından istifsâr edilerek hitâben adem-i ihsânı derkâr cevâba istişhâd-ı ... şer‘-i adl olarak vücudu olunan nikâh-ı sâbite dahi nefis-i sarfa şâhid istima‘ buyrulduğuna nazaran din-i hakk-ı islamiyede her şeyden âri mukaddes olan râbita-i hukuk-ı nikah ve zevciyet etmek selameti bu meselede gölgede kalmıştır. Müvekkil ve müvekkilemin .... muâleden sâdır olması lazım gelen zifâf ve ... icra kılındığı esnada bakıldığından üç mâh mukaddem mu‘teriz-i aleyh merkum Mehmed Beğın bil-vekâle ... karar etdirilerek ileri tarihlerde doğanlar da gezdirerek isimlerini cemiyet-i hayriyelerini keyfiyet tesmiye bu havalide neşr etmiş, ... hükmüne girmiş olmağla istediği aleyhine ve ilme‘l-yakîn ifâde idecekdir, bir ... .. vâsıl sâmi‘a-i fâzılâneleri olmuş olsa gerekdir. Binâenaleyh ... mezkur müvekkil ve müvekkilemin akd-i ihkâkını talep ve dava ederim, dedikte mu‘teriz-i aleyh vekili Akif Efendiden dahi bu bâbda ne diyeceği su‘âl olundukda malum kılınan hal üzere amel-i iktizaya münîbdür. Vekil Ferid Efendi taraflarınca iddiâsında hikâye kılınan i‘lâm-ı alenî mezkur hâlâ müsâdif-i nazar-ı çâkerî olamamıştır. Müvekkilim Mehmed Beğden istedim, mezkûr i‘lâmın dâire-i istantıkda olduğunu söyledi. Hakkı îâdesi zımında istid‘â takdîm etdim. Harc-ı lâzimesi verilmedi ve i‘lam da alınamadı. Şu hâlde mezkur i‘lâmın bir suret-i lâzimesini almak ve ledel-mütâla‘a vekil efendinin inhâ eyledikleri iddialarına müdâfa‘a-i icâbiye arz edilmek üzere mahkemenin mâh-i hâl-i Rûminin 26. Pazartesi gününe ta‘likini talep ederim.

Rumi 24 Şubat 1322 / Hicri 24 Muharrem 1325 / Miladi 9 Mart 1907 gün Cumartesi
Mu‘teriz-i Aleyh Vekili Âkif

Mu‘teriz Vekili Ferid

Yevm-i muhâkeme mâh-i hâl-i Rûminin 26. Gününe ta‘lik kılınmış ve başkaca mahal verilmeyeceği taraf-ı şer‘iyeden tarafeyn mutazammın vekillerine takdim edilmiştir.

Fi 24 Minhü

Nâib Vekili

Sayfa 4-5

Belge 7

Yevm-i muayyen-i mezkurede akd olunan meclis-i şer‘-i âlîmizde tarafeyn vekilleri hazır oldukları hâlde mahkeme-i şer‘iyye-i rû-câhiyyelerine mübâderetler mu‘teriz-ı aleyh vekili Akif Efendiden ne diyeceği istifsâr edildikde cevabında esbâb-ı tesviye-i mevcûde-i şer‘iyyeye ittibâen Kırdök Karyesinden Afşar Mehmedin kerimesi Sultanın Veledli Karyesinden Kara Beğ oğlu Mükellim Mehmed Beğın zevce-i menkûha-i medhûl-bahâsı olduğuna dair mahkeme-i aliyye-i şer‘iyeden sâdır olan i‘lâm-ı alenî elyhine İgili Karyesinden Molla Musa tarafından itiraz olunduktan nâşi bu giden Cumartesi günü icrâsına mübâşeret olunan mahkemede merkûm Molla Musa ile mezbure Sultanın vekil-i âhiri Ferid Efendinin ifade-i mazbûtası dört kısma münhasırdır. Aksâm-ı muhakemden birisi tarafeynin hâl-i hazırlarında ve 308 senesi ilk güz ayında pençşenbe gecesı mahzar-ı şehâdetde tesmiye-i mihrin ile akdın kılındığı. Diğeri de mahkeme-i sâlifede hem Mehmed Beğın ve hem de mezbure Sultanın vekili Hacı Mustafa Efendinin güya bir emr-i sâmi ki beyan sırasında Molla Musa hakkındaki Sultan ... idüğü. O biri de nikah davalarının beniyyesinde tarihinde olunup ve kadîmet aranılmak lazım geleceğini. Dördüncü de nefis-i sarfa şehâdet şâyân-ı iltifât olmayup haşa fetevâ-yı şerifin hatasına istinâden ahlâk-ı şer‘-i şâhâne istimâ‘ olunmuş olacağı hikâyeden ibaretdir. Şu meselenin bidâyeten cereyan iden muhakemesinde vekil-i diğeri Ahmad Kahya mezbure ile Molla Musanın hâl-i hazırlarında ve ilk güz ayında beşik kertme âdetiyle bir Cuma gecesı nikahlarının icra kılındığını dermiyân etmiş ise de nerede ve ilk güz ayının kangı Cuma gecesinde nikahın vukû‘unu tasrih ve beyan etmemiş ve vekil mümâ ileyh Ferid Efendi de bu lafza değinip irtibat-ı lisan ederek akdın bir pençşenbe gecesı icrâ olunduğunu tezkâr eylemişlerdir ki, günün ve gecenin ya‘ni kangı Cuma veya pençşenbe gecesı olduğunun tehalüfle beraber yek-diğeriine zıddiyeti te‘emmül buyrulduğu takdirde husûs-ı mebsûta-ı müdde‘â bahanun daire-i hakikatden fersah fersah ba‘îd olduğuna kanâ‘at-ı kâmile-i vicdâniye hâsıl olacaktır. Çünkü yevm ve gecenin takdiriyle mutlak akd ve nikâhları muhakkak ideceği derkârdur. Ma‘ mâfiye Mehmed Beğın vekili vekil-i diğeri Mustafa Efendinin bir emr-i sâmi-i me‘âlini terhisan arz itmekden maksadı hadd-i bülûga vâsıl olmayan çocuklar hakkındaki vuku‘a gelecek

te‘âhülün adem-i cevâzı olup yoksa ikrâr olmadığıyla berâber mecelle-i ahkâm-ı adliyenin 1518. maddesi hükm-i sarihiyle vukû‘u farz ve tahmîl olunsa bile evâzârı sahih olmayacağı hatta 1456. maddenin fıkra-i ahîri delâletiyle emir âşikârdur. Da‘avî-yi nikâhiye bünyeinde ulviyet ve kudsiyet-i meşrûta olduğu bahsine gelince Ahmed Kâhyanın hasbel-vekâle sebak iden iddiasına karşı Mehmed Beğin zevce-i menkûha-i medhûl-bahası enfü‘l-arz Sultanın 323 senesi Şabanının otuzuncu günü Mehmed Beğe terâzi tarafeyn ile bi‘l-vekâle nikâhı icrâ kılındıktan mukarriben bir sene sonra mezburenin karyelerine ve babası Afşar Mehmedin hanesine 324 senesi Şabanını ibtidâsında Molla Musa tarafından Çakıroğlu Osman ve Aksakoğlu Bekir Osman gelerek Sultana hitâben “Bizleri Molla Musaya gönderdi, Mehmed Beğin nikâhını inkâr eylesün bana nikâh olmasına icâzet versin de nikâhımızı icrâ etdireyim ve ne kadar mihr ve melbûsât isterler ise vireyim.” Elfâz-ı sarîhiyle mezbûrenin nikâhına merkûm Molla Musanın tâlip olduğu ve esbâb-ı sübûtiyesi de mukaddemâ tekâmîl etmiş bulunduğu hâlde her ne hâlimiz ise bu cihetden Nâib-i sâbık zühûl buyurmuşdur. Mesâil-i istinkâhiyenin dâvâ-yı vâkı‘aya mücerrih ve hakk-ı rüchâniyetde ketb-i fikhîyede musarrah olmak suretindeki takdirât-ı şer‘iyyeyi enzâr-ı dekâik-i emâr-ı fazlânelerine takdîmen bu giden Ramazan-ı Şerifin 9. Cuma günü ve öyle sonu Molla Musanın velisi yani pederi ile Kırdök Nahiyeli Ali ve ceddi Mehmed kezâlik mezbûrenin pederi hanesinde nezdine gelüp “Gel Sultan Mehmed Beğe olan nikâhını kabul etme. Biz seninle nikâh idelim. Ne mikdar altun ve elbise istersen vereceğiz.” diyü tekrar Sultanın nikahına tâlip olmaları kazıyyesi de muhakeme olundukda ve hülâsa-i hükmiyesi meskûn hâne kalmış olan istinkah keyfiyeti saht ve kuvveti te‘yid eylemekdedir. Müdde-i aleyh müddeinin davasını def edecek bir ... dermiyân eylediği sûretde artık müdde‘îden isbât aramağa mahal kalmayup evveleminde def‘aten isbat etme maksadıyla teklif olunur zira şu def‘inden dolayı müdde-i aleyh müddeiye karşı müdde‘i ve takrîr-i sahîh ile dâfi‘ oldukdan bu seferde isbât dâfi‘a düşer olmağla lede‘l-mürâca‘a fetevâ-yı şerîfde def‘i ma‘al-isâbe cihet-i sübûtiyesi için verilmişdir. Bu bâbdaki şehâdet-i mesbûka nefsi sarfa şâmil denilmiştir. Vekil mecelle-i celîlenin 1699. maddesinin fıkra-i icaresi dahi şehâdet-i vâkıanın sûret-i istihsâlini musîb olduğuna kâfildir. Mâhasal Sultan ba‘de‘d-da‘vâ mahkemeye celb edilmiş birkaç kere ifade-i istintâkiyesine mürâca‘at olunmuş. İfâdât-ı mazbûtasında Mehmed Beğin menkûhası olduğunu musırran tekrar ve ale‘t-

tekrâr ikrar ve i'tirâf etmesi hakkındaki da'vâları bir tarîk-i müstakîmânede cereyanı ve namus haysiyetini temin-i selamet uğrunda Hacı Mustafa Efendi ki reis-i vekil yakîn ile ba'dehû farîzaten iğfâl ve pîşrevine küşâde-i per ü bâl tahvîl-i lisan idüp Mehmed Bey tarafından cebren gönderildiğini söylemiş. Şu ahvâlle ma'rûza dahi diğer tarafından vâki' olan davanın asılsız olduğunu göstermekde olup binâen'aleyh ve kil müma ileyhın ve âdilce de bu davayı teyid sûretiyle iddiâ olunan nikâh davalarını iki def'adaki taraflarından bizzat vuku'a gelmiş istinkâh maddesini tezyîf ider olduğunu keyfiyet-i istinkâhın isbâtı lüzumuna hazırız.

Ferid Efendi dahi müvekkilleriyle istimzac etmek üzere yarına kadar mahal talep etmekle tarafeynin muvaffakiyetleriyle taraf-ı şer'-i şerîfden ber-mûceb-i taleb tarafeyna yarına kadar mahal verilerek tefhim olundu.

Rumi 26 Şubat 1322 / 26 Muharrem 1325/ Miladi 11 Mart 1907 gün Pazartesi

Mu'teriz Vekili

Mu'teriz-i aleyh

(Yirminci sahifeye nakl olunmuştur.)

Sayfa 6

Belge 8

Husus-ı âti'l-beyânın mahalinde ketb ve tahrîr için kabl-i şer'îden irsâl olunan Ali Efendi bin Mehmed Ağa Mecidiye Kazasının Çanak Pınar Karyesinde Hacı Mustafa Oğlu Halil Ağanın hânesine varup akd-i meclis-i şer'-i me'âlî itdikde zâtı zîrde isimleri muharrer tarifleriyle ma'rûf olan Ayişe binti Hasan ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelim idüp der ki; zevcem olup bundan akdem vefat iden karyemiz ahalisinden Hasan bin Bekirden yana mevrûs olan hissemi ve da'vâ-yı sâiremi mahkeme-i şer'îye ve nizâmiyenin her birerlerinde lazım gelenler ile bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâseme ve müdâfa'aya ve i'lâm-ı i'tizâriye ve tebliğ ve tebliğe ve derecât-ı muhakeme mürâcaata vel-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkif olduğu umurun külliyyetini ibkâya ve âhiri tevkil me'zûn olmak üzere tarafımdan hazır edilmesi karyemiz ahalisinden Bekir Oğlu İbrahim nâm kimesneyi vekil ve murahhas nasb ve tayin eyledim, dedikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımesini gereği gibi edaya taahhüd ve iltizam eyledim, dedikde mümâ

ileyh Ali Efendi mahallinde ketb ve tahrîr ve me'an emtâd-ı şer'a huzur-ı şerif-i âlî vukû'a inha ve takrir etmeğın tescil olunur.

Hicri 20 Muharrem 1325 / 20 Şubat 1322 / Miladi 5 Mart 1907 gün Salı

Vekil Çanak Pınardan Bekir Oğlu İbrahim

Müvekkil Çanak Pınardan Ayişe Binti Hasan

Ber-vech-i muharrer inhâ olunmuşdur. Fi 21 Minhü

Nâib Vekili

Sayfa 6

Belge 9

Mecidiye Kazasında Çanak Pınar Karyesi sâkinlerinden zâtı tarif-i şer'î ile ma'rûf olan Âyişe binti Hasan nam hatunun zekerâtı davaya vekil-i müseccel-i şer'iiyesi karye-i mezbûreden Bekir oğlu Bayram ... mahkeme-i bidâyet odacısı Yusuf Çavuş bin Seyyid muvâcehesinde müvekkilim Âyişe binti Hasanın zevci ve li-ebeveyn er karındaşım olup bundan dört sene akdem İzmir'e giderek vilâyet-i mezkûre dâhilinde Sarıcalu Kasabasında vefat eylediğinden ve müteveffâ-yı merkûmun merkum Yusuf Çavuş zimmetinde alacağı olan 40 kuruşun müvekkilim zevce-i mezbûre ile li-ebeveyn er karındaşım Hacı ile muhızır olup meblağ-ı mezkurun alıverilmesi matlûbumdur, diyü da'vâ edildikde mümâ ileyh Yusuf Çavuşdan keyfiyet istifsâr olundukda merkûm Hüseyin Gaziden 40 kuruş borcu olduğunu ikrâr ancak merkûmun vefâtı benim ma'lûmum değildir, diyü inkâr eyledi.

Rumi 21 Şubat 1322 / 21 Muharrem 1325 / Miladi 6 Mart 1907 gün Çarşamba

Müdde-i aleyh Yusuf Çavuş

Müdde'î vekili merkum Bekiroğlu Bayram

Müdde'î vekili merkûm ber-vech-i muharrer da'vasıyla ikâme-i beyyineye havalesi şüd. Fi 21 Minhü.

Nâib Vekili

Çanak Pınar Karyesinden Mustafa bin Ali ve karye-i mezbûrdan Şeyh Ahmed bin Yatur nam kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup istişhâd olundukda, fi'l-hakîka karyemiz ahalisinden Bekir Oğlu Hasan bundan dört sene akdemle re'y-i ticâret İzmir dâhilinde Sarıcalu Kasabasında bulunduğu zaman merkûm vefat

etmiştir. Merkumun vefâtını rüyet-i müşâhede etdiklerini, bu hususda bu vecih üzere şâhidleriz ve edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eyleriz.

Fi 21 Minhü

Şâhid:

Şeyh Ahmed bin Timur

Şâhid:

Mustafa bin Ali

Şâhidân-ı zîverân sıran ve alenen tezkiyeye havâle şüd.

Fi Minhü

Naib

Sayfa 7

Belge 10

Kırşehrî Sancağına merbût Mecidiye Kazası kurâlarından Veledli Karyesi sâkinlerinden Kara Beğ oğlu Mehmed Beğ İbni Kara Beğ Kırşehrînin Kayabaşı Mahallesi ahalisinden ve da'vâ vekîllerinden Âkif Efendi İbni Hacı Ahmed Efendi mahzarında ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelim idüp der ki, Kaza-i mezkûrun Kırdök Karyesi sakinlerinden Afşar Mehmedin kerimesi Sultan binti Mehmed benim zevce-i menkûha-i medhûle-bahâm olan mezbûre Sultan İkili Karyesinden Mürsel oğlu Musa tarafından güya nikâhlımdur, diyü müdâhele ve takriz idüldüğünden ve bu bâbda mahkeme-i şer'îyece cesimât ve devam iden mahkememizi ta'kîb ve lazım gelenler ile muhâkeme ve muhâseme ve redd-i civâye ve şimdiye kadar ikâme olunmuş ve olunacak bil-cümle da'âvîye â'id olduğu mahkeme-i şer'îye ve nizâmiye ve ... bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve tecdîden ve i'âdeten taleb ve da'vâ ve ikâme ve istihrac-ı şuhûda ve tahkîkâ ve tebliğ ve tebliğ ve her türlü evrâk-ı lâzıme tanzim ve merci'-i mahsuslarına takdimi ve ma'lûm tahtında îcâbında sâliha ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun külliyyeti îfâya me'zûn olmak üzere mümâ ileyh Akif Efendi vekil ve nâib nasb ve ta'yin eyledim, dedikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımesini kemâ-fis-sâbık edâya taahhüd etmeğın tescil olundu.

Rumi 22 Şubat 1322 / Hicri 22 Muharrem 1325 / Miladi 7 Mart 1907 gün Perşembe

Vekil Âkif Efendi İbni Hacı Ahmed Efendi

Müvekkil Veledli Karyesinden Kara Bey Oğlu Mehmed Bey

İşbu vekâlet takrîri huzurumuzda cereyan eylediğini tasdîk te'yid eyleriz.

Fi 22 Muharrem sene 1325

Muarref

Muarref Safalıdan Cemil Efendi

Ber-vech-i muharrer takrîr olunmuşdur. Fi 22 Minhü

Nâib Tevfik

Sayfa 7

Belge 11

Kırşehrî Sancağına muzâf Mecidiye Kazası kuralarından İkili Karyesi sakinlerinden Mürsel oğlu Molla Musanın Vekil-i müseccel-i şer'iyesi karye-i mezbûreden İshak Oğlu Ahmed nam kimesne meclis-i şer'-i enverde sancak-ı mezkur mahallesinden Kayabaşı Mahallesi ahalisinden ve da'vâ vekillerinden Ali Efendizade Ferid Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelim idüp der ki, müvekkilim Mürsel oğlu Molla Musanın zevce-i menkûhası Sultan binti Afşar Mehmed nam mezbûreye fuzûlî nikâh iddiâsında bulunan Veledli Karyesi Karyesinden Veledli Mehmed Beğin vekili ile mahkeme-i şer'iyeye devam etmekde bulunan mahkememizi takib ve lazım gelenler ile müddei ve mu'teriz sıfatıyla muhakeme ve muhazır ferd-i cevâya ve müdâfa'aya ve i'lâm ahzına tebliğ ve tebliğe ve âid olduğu muhâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyede bidâyeten ve itirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten taleb-i da'vâ ve ikâme-i istimâ'-ı şuhûde ve galîza ve her türlü evrâk-ı lâzimeyi tanzim ve mercî'-i mahsuslarına takdime ve iktizâsında Kara Bey oğlu Mehmed Bey ile de bizzat muhâkeme ve muhâsemeye ve'l-hâsıl husus-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu mevaddın küllisini îkâya âhire tevkîle me'zûn olduğundan dolayı hâzır-ı bi'l-meclis mümâ ileyh Ferid Efendiyi vekil ve nâib münâsib nasb ve ta'yin eyledim, dedikde mümâ ileyh dahî vekâlet-i mezkûr kabul ve hıdmet-i lâzimesini kemâ-yen-bağî edâya taahhüd eylediği tescil olundu.

Rumi 25 Şubat 1322 / Hicri 25 Muharrem 1325 / Miladi 10 Mart 1907 gün Pazar

Vekil

İkili Karyesinden İshak oğlu Ahmed

İşbu vekâlet takrîri huzurumuzda olduğunu tasdîk eyleriz.

Ber-vech-i muharrer takrir olunmuştur.

Nâib Tefvik

Sayfa 8

Belge 12

Yevm-i muallakda tarafeyn vekilleri bi'l-vürûd mevcûd oldukları hâlde ikmâl-i mahkeme-i aliyyelerine mübâşeretle mu'teriz vekil Ferid Efendiden müdâfa'ası sual olundukda 324 senesi Şaban-ı Şerifinin ibtidâsı ve ne zamandır ve bir de ikinci def'a istinkâh vuku'u iddiâ olunan nâme-i mezkûre Ramazan-ı Şerifin ne günüdür, bu cihetlerin vekil Akif Efendinin yakın ve izah etmesini talep ederim, dedikde vekil müma ileyh Akif Efendiden keyfiyet mesrûda sual olundukda vekil-i sâbık Hacı Mustafa Efendinin zabt-ı sâbıkdaki ifadesinin tedkikatından dahi anlaşılacağı üzere birinci istinkâh 324 senesi Şaban-ı Şerifinin ibtidâsı pencşenbe ve ikinci istinkâh dahi 324 senesi Ramazan-ı Şerifinin dokuzuncu Cuma günü idüğün ve saat ve vaktin ancak şahidlerin bileceğini ve kendüsi bilemediğini söyledi.

Ferid Efendi dahi müdâfa'aya mübâşeretle ba'del-hükm def'-i da'vâ-yı mecelle-i ahkâm-ı adliyenin 1836 ve 1840. maddeleri mücebince gıyâben â'ile hükm olunan kimseye mahkûm a'ile ziyâ' hukûkuna meydan verilmemek hak def'ini isti'mâlden mahrum edilmemek mülâhazasıyla nisbet buyrulmak tahsis ve ihtisâr etdirilmek ber-salâhidür. Mahkûm-ı lehün leh olarak taht-ı hükme alınan bir da'vâdan dolayı mahkeme-i vecâhiyede sümümü't-tedârik müdâfa'a istihsârıyla ihdâs ve îtan etmesine mesâğ yoktur. Def'-i da'vaya ehl olanlar mezkûr 1836. maddede gıyâben aile hükm olunan kimse 1840. maddede mahkûm-ı aliyye olan kimse ta'birleriyle de tasrîh buyrulmuş da mahkûm-ı leh için ba'del-hükm def'-i da'vânın câiz olmadığına hüccet-i kâtı'a-i şer'iyedendir. Bir de îcâbından İkili Karyesinden Çakır oğlu Osman Kırdök Karyesinden Aksak oğlu Osmanla beraber müvekkelim Molla Musa için bizzat müvekkelim Sultandan Kırdök Karyesinde kâin pederi Afşar hânesinde 324 senesi Şaban-ı Şerifinin birinci pencşenbe günü mechulleri olan bir vakitte birinci def'a 324 senesi Ramazan-ı Şerifin dokuzuncu Cuma günü müvekkilimin pederi ve

velisi Mürsel Ağa yine îcâbından Kırdök Karyeli Cin Ali ve Çor Mehmed Ağalarla ma'â kezâ Afşar hanesinde ikinci def'a olarak istinkâh etdikleri beyanıyla def'a kasdı edilmek isteniliyor ise de def'-i vâki' harf-ı isnâdı mâlîm yekûn olduğu gibi malumdur ki, velî çıkar içündür. Ricâl ve kibâr ve... ihtiyaçdan müstağnî fâil-i muhtardırlar. Lafz-ı istinkâh bizzat müvekkilim Molla Musanın lisanından sâdır olmak farzdır, velisi pederi Mürsel Ağa ile îcâbına kendülerine bil-farz istinkâh etmiş olsalar müvekkilim Molla Musa üzerine şer'an bir hüküm tertib itmez. Müvekkilim Molla Musa müdâfa'a hasm-ı şer'î olamaz, olamayacağına dair alınan fetevâ-yı şerîfi de işte takdîm ediyorum. Mâ mâfih istinkâh etdikleri söylenen İkili Çakır oğlu Osman mübtelâ olduğu marîz-i şedîd îcâbı 324 senesi Şaban-ı Şerifinden birkaç ay evvel ve Şaban-ı Şerifde esîr-firât bulunup hatta Şaban-ı Şerifde vücûdunun çok kısmı kâf-girgen göz göz delinüp kaza-yı hâcet için bile bir iki kişinin i'ânesiyle hânesi hâricine çıkarılabildiği hâlde bundan takrîben üç ay evveleri rehâyâb olamayarak vefat etmiştir. Aksakoğlu Osman Ağa Şaban-ı Şerifin birinci pencşenbe günü andan bir gün evvel ve andan bir gün sonra velî merkûm Mürsel Ağa ile Cin Ali ve Çor Mehmed Ağalar Ramazan-ı Şerifin 9. Cuma günü sabahtan akşama kadar li-maslahat İkili Karyesinde bulunup bir tarafa gitmedikleri cihetle serd olunan zamanlarda Afşarın hânesi gerü dursun Kırdök Karyesinde bile olmadıklarını mecelle-i cibilliyenin 1899. maddesinin fıkra-i ahîresi mantûkunca nefsi-i mütevâtir beyyinesiyle isbât iderim. Ez-cümle nâm-ı celîl-i İslamiyet altında yaşayan akvâm ve ümmet içinde misaller asıllardan belki bidâyeten tulû'u nûr-ı islâmiyetde işidilmiştir, görülmüştür ki, kâin-i peder olacak bir kimse oğlanının zevcesi olacak bir kıza sana şu kadar haleben bu kadar melbûsât yapalım, nefsinü oğluma vir der mi? Bu suretle itmâ' ve iğfâl ider mi ve yahud bu sözü dimek zımnında kızı nezdine celbe muvaffak olabiliyor mu? Kız veya mehârimi muvâfakat ider mi, etdirilebilür mi? Gelin kız olacakların kâin-i peder olacıklara daha böyle babası hânesinde ve kâ'inpederinden son derece istihyâ idüp mütevahhiş bulunacağı bir sırada vekil hatta kâ'inpederi hânesine geldikten sonra bile senelerle ve nâdiren mâdâmü'l-hayât söz söyleyüp belki ... istinkâh itmeyüp lüzûm takdirinde remizle ifhâm-ı müdâm etmesi âdeti memâlik-i islâmiyenin şükrü Dursun Karyesinde âdet-i muhâkeme değildir, bir sehivdir ki, kâ'inpederi olacak kimsenin gelin kız olacak kızla mükâlemesi ve mücâvebesi ... alacağı dimesi âdeten mümteni'dür. Şu hâlde mecelle-i celîlenin 38.

maddesi mûcebince âdeten men‘ olunmuş hakîkaten mümteni‘ gibidir. Sultandan Vekil Sultanın pederinden istinkâh edilmiş denilse vakt-i istinkâhda meçhulümüz denilmeyerek yakîn-i vakt edilse idi yine def‘i sahih denilmez ya akla mülâyim olurdu, bir de def‘ini talep ederim.

(Akif Efendi Dahî)

Sayfa 9

Belge 13

Mezkûr yirmi sâhifesi kâtib tarafından sehven yazılmış olmakla tashih edilmiştir.

Nâib

Âkif Efendi dahi i‘lâmât-ı gıyâbiye-i mübelliğa aliyye-i i‘tiraz olunduktan sonra tarafeyni vecâhe-i icrâ-yı muhâkemeye da‘vet maksad-ı kânûnî tarafeyn muhâsimînin mebd’e ve müntehâ-yı iddi‘â ve müdâfa‘aları ahz ve zabt ile netâyic-i hâsilasına göre bir hüküm vermekden ibâret idüğü malum-ı i‘lâm kabîlinden olarak arz olunur. Vekil Ferid Efendi istinkâhı adem-i vukû‘uyla beraber müstenkihleri yakın olunan daha doğrusu gösterilen günlerde Çakıroğlu Osmanın ma‘lûliyetden diğerlerini de İkili Karyesinde bulunduğu bahisle keyfiyet-i istinkâh bi‘l-inkâr merkum Molla Musa tarafından bizzat sâdır olmadığından dolayı da mevrûdât dan hikâye buyuruyorlar. Mesele-i istinkâhı evvelki mahkeme-i gıyâbiye dahi iddi‘â edilmiş. Hatta şâhid ikâme olunmuş olmasıyla sümmü‘t-tedârik lafz ve ma‘nâsını şâmil olamaz. Musanın Sultan hakkındaki istinkâh keyfiyeti mahkeme-i sâbıkada arz edilmiş idi. Bunların daha kuvvetli daha ahkâm-ı şer‘iye muvâfik ve mutâbık bir hüccet var ise bunlardan birisi merkum Molla Musanın Ahmed Kahyayı vekil tayin eylediği 1314 senesi Şevvalin 15. Pazar günü öğle sonu Sultan da Molla Musaya rağmen bir vekil tayin eylemek üzere zaten merkez kasabada bulunduğu cihetle hükümete gelmiş. Hükümet-i seniyyenin cihet-i cünûbiyesine nâzır dîvârın dibinde durur iken bir ve bir de Hacı Mustafa Efendiye da‘vâsına mahkeme-i şer‘iye vekil tayin eylediği mâh-ı mezkûrun 18. Çeharşenbe günü öğle sonu hükümet-i mahalliye kapısı içerüsünde Molla Musa mezbûre Sultanı görerek “Aman Sultan imdad sende kaldı, gel itme Mehmed Beyin nikâhını inkâr et. Huzur-ı nâib-i şer‘-i şerîfde şimdi nikâhlı icrâ etdirerek i‘lâm-ı şer‘iyesini istihsâl ideyim.” diyü kendi tarafından dahî

şifâhen ve bizzat istinkâh vâki' olmuş olmağla bu cihetin sûret-i istiftâsını talep ederim.

Ferid Efendi dahi cevâbında mahkeme-i şer'-i âlîde ahkâm-ı kanuniyenin cereyan etmediği ve idemeyeceği ma'atte'essüf maksad-ı kanûnî bakîrinden anlaşılmıştır. Ma' mâfih bizzat istinkâh ettiği dâir müvekkiliyle istimzâç etmek üzerine yarına kadar mühlet talep etdi.

Tarafeynin rızâlarıyla ikmâl-i muhâkeme cânib-i şer'-i şerîfden yarınki çeharşenbe gününe ta'lik kılınarak kendülerine tenbih olundu.

Rumi 27 Şubat 1322 /Hicri 27 Muharrem 1325 / Miladi 12 Mart 1907 gün Salı

Vekil Akif

Mu'teriz Vekil

Sayfa 9-10

Belge 14

Yevm-i muayenede tarafeyn vekilleri gelmiş olmağla mu'teriz vekil Ferid Efendiden sual olundukda, müvekkilim Molla Musanın 314 senesi Şevval-i Şerifin 15. Günü öğle sonu sene-i mezkûre mâh-ı mezkûrunun 18. Çeharşenbe günü keza öğle sonu müvekkilim Sultanı bizzat istinkâh ettiği beyan olunuyor. Müvekkilimin takriben 19 mevekkilemin 17 sinlerinde olmasına göre 314 sene-i Kameriyesinde öyle bir istinkâh yok ya, vuku'u farz edilse bile hâlihazırlarına tesâdüf eder ki nef'i zarûrî ve ciz-yi şer'î nikâhın zevceti câlib istinkâhı zevceti sâlib idüğün fark ve temyiz idemeyecekleri bir senedir, sözleri üzerine hüküm câri olunamaz tertibi evvelâ def'inin reddini talep eylerim, didi.

Mu'teriz-i aleyh vekili Akif Efendi dahi cevabında i'lâm-ı aliyye vâki' olan i'tirâz istid'anâmesinde akdin 308 senesi Teşrin-i evvelin 20. Günü icrâ kılınmış olduğunun hikâye olunmasına ve vekil Ferid Efendi tarafından güya akdin ilk güz ayında icrâsı itmâm kılındığı dermiyân olunmuş bulunmasına nazaran bir seneyi mevsim itibariyle dört kısma taksim ettiğimiz vakit ilk güz ayı Eylül mahı demek olacağından evveleminde şu tenâkuzu açıktan herkesin ma'lûmiyeti tahtında bulunduğunu hiçbir kimse ümid itmeğe inkâr etsün. Bugünkü müdâfa'aları güya 314 senesi Şevvalinin on beş on sekizinci günlerinde Musanın istinkahda bulunduğunu dünki mahkemede arz

ve ifade eylemiş olduğumu makâm-ı def‘de serd ediyorlar. Kız Sultan ve Molla Musanın da‘vâları 324 sene-i Kameriyesinde cereyan ediyor ki 324 senesi Şevallam 15. Günü Molla Musa Ahmed Kahyaya 18. Günü de Sultan Hacı Mustafa Efendiye vekâletnâme veriyor. Bizim de netice-i iddiâmız merkum Musa mezbûre Sultanın mahkeme-i şer‘ide vekâet verdiği günü bizzat istinkâhda bulunduğunu arz ediyoruz. Her ikisi bundan başka vekâletnâme vermiş değildir ki, günleri tefrik edilsün. Binâenaleyh mesele-i istinkâhın hak ve sıhhiyetini teemmül buyurarak iktizasının ol vecihle icrâsını arz iderim, dedi.

Ferid Efendi dahi cevabında dünki gün pek çok sâbık-ı kirâm sîmâ kaza mal müdürü rif‘atlı Efendi hazretleri hazır olduğu hâlde 1314 senesi Şevval-i Şerifin 15 ve 18. Günlerinde istinkâh olunmuş idi, diyü iddia edilmiş idi. Zabta geçildi. Taraf-ı fâzılânelerinden de okuyunuz, imza ediniz diyü emir buyuruldu. Serâpâ okuduk imzalar memzû ve vaz‘ ile zabtın harfiyen ifademize muvâfikiyetini tasdik etdik. Bu da zîr-i mazbatadaki imzalarımızla sâbitdir. Mâ‘ mâfih esnâ-yı muhâkemedede huzûr-ı hâkimde nikâhın ilk güz ayında bir pençşenbe gecesı vukû‘unu iddia başka bir söz söyledi. Lâyiha gibi şunun bunun yazdığı bir takım evrâkın nazar-ı şer‘-i şerîfde ehemmiyeti yokdur, didi. Taraf-ı şer‘-i şerifden tarafeynin başka diyecekleri olup olmadığı sual olunarak başka diyecekleri olmadığını her ikisi de beyan ve dermiyânla takrîr etdiler.

Rumi 28 Şubat 1322 / Hicri 28 Muharrem 1325 / Miladi 13 Mart 1907 gün
Çarşamba

Âkif

Ferid

İşbu zabt da‘vâ-yı îcâb-ı şeri‘iyesi zîrine beyan buyrulmak üzere Kazahanlu Müfti Efendiye tevdi‘ olunur.

Hicri 29 Muharrem sene 1325 / Rumi 1 Mart sene 1323 / Miladi 13 Mart 1907 gün
Çarşamba

Nâib Tevfik

Sayfa-10

Belge-15

İşbu zabıtnâme ser-âpâ kırâ'at olundu. İcâb-ı şer'î şerîf şöyledir ki; Allahü a'lem bis-savab hüve ve mine't-tevfîk.

Muhâkeme netice bulmasına binâ'en mesele-i şer'iyede eimme-i hâzırân müphem vecihle böyle der ki;

Mehmed Bey veya vekili tarafından ikinci istinkâh davası bilâ-tenbih vuku'u mücerrede bulunmasıyla bilâ-tenbih da'vâ-yı hakkı isbat ider mi?

El-cevab: Allahü a'lem idemez.

Ez-lede'd- da'vâ li-übbetül-hakk-ı şer'adır.

Bu suretde Sultandan Musa veya vekili sultanın hâlihazırında tezviç eyledim, menkûhumdür, diyü da'va ve ikâme-i benîte idüp Mehmed Beğ dahi Sultanın bâliğa olduğu esnada ... sene sonra tezviç eyledim, menkûhamdır diyü dava ve ikâme-i benîte idüp Musanın tarihi Mehmed Beğin tarihinden akdem olsa kangısının beniyyesi evveldir. Allahü a'lem bis-savab Musanın beniyyesi evveldir.

Bürhana alâ nikâhihâ'l-tezviç ahadi hü mâ'l-esbakü't-tarih-i bezârehâ.

Nemekahu'l-fakir Müfti-i Kaza-i Mecidiye azza ve şânehû.

Sayfa-10

Belge-16

İcâb-ı şer'iyesi beyan olunmak üzere tarafeyn mutazammın vekillerinin ifâde-i mazbûtaları kaza müftisine gönderilüp zabıt ceridesine yazılan cevabda Musanın tarihi Mehmed Beyin tarihinden akdem olmasına göre tarih-i esbak beyyinesi evveli ve müreccih olacağı cevabı alındıktan sonra vekil mümâ ileyh Ferid Efendinin da'vâ-yı mezk-yı mezkûresiyle ikâme-i beyyineye hâvale şüdü.

Rumi 5 Mart 1323 / Hicri 3 Safer 1325 / Miladi 18 Mart 1907 gün Pazartesi

Nâib Tefvik

Sayfa-10-11

Belge-17

Tarafeyn vekilleri hazır olup Ferid Efendiden ber-minvâl-i muharrer da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda yine da'vâmı Kırdök Karyesinden Ali Kahya oğlu Mustafa bin Ali ve mezkur karyeden Hacı Mehmed oğlu İbrahim Kahya yine karye-i mezbûreden Hacı Mehmed oğlu Battal ve yine karye-i mezbureden Hacı Ahmed oğlu Molla Hüseyin ve yine karye-i mezbureden Düdel Mehmed Ağa ve yine karye-i mezbureden Kara Ali ve yine karye-i mezbûreden Görülü ve yine mezbûreden Eyyüboğlu Şükrü ve yine karye-i mezbûreden Mükreminoğlu Hasan ve yine karye-i mezbûreden Âşık Ali ve yine karye-i mezbûreden Molla Ali ve yine karye-i mezbûreden Gül Mehmed ve İkili Karyesinden Çakıroğlu Mustafa ve Çakıroğlu Battal ve karye-i mezbûreden Veli Oğlu Aşır ve karye-i mezbûreden Abdülceliloğlu Halil ve yine karye-i mezbûreden İsmail oğlu Mehmed ve yine karye-i mezbûreden Kuyumcuoğlu Ali ve karye-i mezbûreden Ali oğlu Halil ve yine karye-i mezbûreden Hasan oğlu Battal ve Hacı Ahmedli Karyesinden Ömer Kahya ve yine karye-i mezbûreden Emrullah oğlu Vahid Efendi ve yine karye-i mezbûreden Kutlu Oğlu Hacı ve yine karye-i mezbûreden Hacı Kahya, diğeri Kara Eyyüb ile sebât-ı müdde'a ider ve şâhidleri mâh-ı hâl-i Ruminin 7. Çeharşenbe Günü isbât iderim, didi.

Hicri 4 Safer 1325 / Rumi5 Mart 1323 / Miladi 18 Mart 1907 gün Pazartesi

Akif

Mu'teriz vekili Ferid

Sayfa-11

Belge-18

Yevm-i muayyen-i mezkûrda tarafeyn vekilleri Ferid ve Âkif Efendiler hazır oldukları hâlde şâhid-i merkûmândan ve Kırdök Karyesi ahalisinden Hasan bin Hacı Ahmed nâm kimesne li-ecli's-şehâde meclis-i şer'de hazır olup istişhâd olundukta fil-hakîka karyemiz ahalisinden Afşar Mehmed Ağa kerimesi Sultanı İkili Karyesinden Mürsel oğlu Musa 308 senesi ilk güz ayının ibtidâsında bir Cuma gecesi mezbûre Sultan ve ve merkum Monla Musanın hâlihazırlarında 2000 kuruş mihr

tesmiyesiyle tarafeynin velileri akd ve nikâhlarını icrâ etdirdi. Ben de cemiyetinde hazır idim. Ben bu vecih üzere Allah için şâhidim ve edâ-yı şehâdet iderim.

Şâhid

Kırdök Karyesi Ahalisinden Hüseyin bin Hacı Ahmed

Diğer şâhid Kırdök Karyesinden İbrahim bin Hacı Mehmed nam kimse li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakîka 308 senesi ilk güz ayının ibtidâsında bir Cuma gecesi Afşar Mehmed kerimesi Sultanı hâlihazırında İkili Karyesinden Mürsel oğlu Monla Musaya 2000 kuruş mihr tesmiyesiyle Afşar Mehmedin Karyesinde ve kendi hânesinde bil-velâye kerimesini Musaya verdi. Merkûmun pederi Mürsel hem bil-velâye kabul etdi. Ben Allah için şâhidim ve edâ-yı şehâdet-i şer'îye eyledim.

Fi 7 Minhü

Şâhid

İbrahim bin Hacı Mehmed

Şâhid Hacı Ahmedli Karyesinden Mehmed bin Osman nam kimse dahi li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakîka 308 senesi ilk güz ayının ibtidâsında bir Cuma gecesi Kırdök Karyesinden Afşar Mehmed kendi hânesinde kerimesi Sultanı hâlihazırında İkili Karyesinden Mürsel oğlu Musaya tarafeyn velileri huzurunda akd ve nikâh eylediğine ve 1000 kuruş mihr tesmiye eylediğine ben şâhidim ve edâ-yı şehâdet eyledim.

Fi 7 Minhü

Şâhid

Mehmed bin Osman

Kırdök Karyesinden Şahid Ali bin Mehmed nam kimesne dahi li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakîka Afşar Mehmed kerimesi Sultanın hâlihazırında ve kendi karyesindeki hânesinde İkili Karyesinden Mürsel oğlu Musaya 2000 kuruş mihr tesmiyesiyle bil-velâye kerimesi mezbûreyi akd ve tezviç idüp merkum Musanın babası dahi bil-velâye kabul eyledi. Ben bu hususda bu vecih üzere şâhidim ve edâ-yı şehâdet etdim.

Rumi 7 Mart 1323 / 5 Safer 1325 / Miladi 20 Mart 1907 gün Çarşamba

Âkif

Ferid

Şâhidân-ı merkûmân sıran ve alenen tezkiyeye havale şüid.

Nâib Tevfik

Şâhidân-ı mezbûrân usul-i mevzu'asına tevfikân evvelen ya varaka-i münevveresi olup da tarafeyn muvâcehesinde alenen lede't- tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunup şehâdetleri makbûl olmak mûcebince mezbûre Sultana merkum Monla Musanın zevce-i menkûhası olduğuna hükm-i şer'î'l-ehak olmuşdur.

Fi 9 Minhü

Nâib Tevfik

Sayfa- 12

Belge-19

Mecidiyenin Uzun Pınar Karyesinden Osman Oğlu Mehmed nam kimesne Ak Pınar Karyesinden Bozon Arab oğlu İbrahim muvâcehesinde üzerine delillerine ber-mûceb der ki; ben merkum Bozonun kerimesi Fatıma nam mezbûreyi 320 senesi bir yaz mevsiminde 100 kuruş mihr-i mu'accel ve 100 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle akd ve nikâh idüp ol vecihle mezbure benim zevce-i menkûham idüğünden mezbûrenin pederi ise 14 Zilka'de sene 1324 tarihinde teehül eyledi, diyü inkârda bulunduğundan merkum beyyine olunmak merâmımdur, diyü ba'ded-dava ve lede's-sual olundukda cevabında fil-hakika kızını mezbûreyi merkum Mehmed bin Osmana tenkih etmiş ise de 324 senesinde nikahları icrâ olundu, dedikde müdde-i merkûmdan ber-minvâl-i muharrer da'vâsına mutabık beyyine talep olundukda ben da'vâmı Uzun Pınardan Hacı oğlu Şeyhli ve Hacı Halil oğlu Bozom ve Hacı Hasan bin Hacı Osman ile isbat iderim dedikde, şâhidân-ı merkûmandan Hacı Ali oğlu Şeyhli nam kimesne meclis-i şer'-i şerifde hazır olup istifsâr olundukda, müdde-i merkum Mehmed bin Osman nam kimesne müdde-i aleyh merkum Bozonun kızını Fatıma 320 senesi bir yaz mevsiminde akd ve nikahları icrâ olduğuna ben Allah için şâhidim ve şehâdet ederim.

Rumi 7 Mart 1323 / Hicri 5 Safer 1325 / Miladi 20 Mart 1907 gün Çarşamba

Müdde-i aleyh Bozon

Müdde'i Mehmed

Şâhid Uzun Pınardan Şeyh Mehmed

Diğer şâhid Gülleli Karyesinden Hacı Hasan bin Hacı Osman nam kimesne li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika müdde-i merkûm Mehmed bin Osman Bozonun kerimesi Fatımayı 320 senesi bir yaz mevsiminde mihr tesmiyesiyle akd ve nikahları icra edildiğine ben şâhidim ve şehadet iyledim.

Rumi 7 Mart 1323 / Hicri 5 Safer 1325 / Miladi 20 Mart 1907 gün Çarşamba

Diğer Şahid Hacı Hasan bin Hacı Osman

İşbu da'vâ zabtı huzurumuzda cereyan etdiği tasdik kılındı.

Fi 7 Minhü

Sivaslı-zâde Abdülhamîd

Mülûkâne İbrahim İmamzade Hacı Hasan

Mustafa Negzâde Mehmed

Şâhidân-ı mezbûrân usul mevzuuna tevfikân sırran ve alenen lede't- tezkiyeleri icrâ olunarak adl ve makbûliş-şehâde idükleri iş'âr ve tasdîk olunup şehâdetleri makbûl omağın mücebince hükm-i şerifül-ehak olundu.

Rumi 12 Mart 1323 / 10 Safer 1325 / Miladi 25 Mart 1907 gün Pazartesi

Sayfa 12

Belge-20

Ankara Vilâyet-i celîlesine tâbi' Kırşehrî Sancağının Mecidiye Kazası Mal Müdürü Mehmed Emin Efendi İbni Raşid Efendi Kaza-yı mezkûr hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm der ki, kendileri kasaba sâkinlerinden müteveffâ Hacı Dedezâde Hasan Efendinin sulbiye kebîre kızı Behiçeyi mihrin tesmiyesiyle mahallinde Ahmed Çelebizâde İsmail Efendi ve Hacı Naim Efendizade Hakkı Efendiler mahzarında lede'ş-şer' bana akd ve tenkih kasaba-i mezkure ahalisinden Kâimî-zâde Raşid Efendi bin Mehmed Emin Efendiyi kabulüne mütevakıf vekil nasb ve tayin eyledim, dedikde gıbbedüt-tasdik-i şer'a mâ hüve ... bit-aleb ketb ve imâl olundu.

Rumi 25 Mart 1323 / 23 Safer 1323 / Miladi 7 Nisan 1907 gün Pazar

Vekil-i Mecidiye Mal Müdürü

İşbu vekâlet takriri huzurumuzda cereyan eylediği tasdik olunur.

Fi 25 Minhü

Hacı Ahmed Efendi bin Mehmed Efendi

Teflek Sağırden Mülukâne İbrahim Ağazâde

Sayfa 13

Belge 21

Mecidiye Kazası Süvâri jandarma müfrezâtına Kalkan Sagir Karyesi ahalisinden Seyyid Mustafanın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayişe binti Yusuf ile sulbiye sagîr oğlu Mustafa bin Ali ve sulbiye sagîre kerimesi Zeynebe münhasıra idüğü Mecidiye Jandarma Onbaşısı Haydar bin Yusuf ve Teflek Karyesinden Yaman bin Ali nam kimesneler mahzarımızda hususu Hasım Çavuş şer‘î şehâdetleriyle sâbit olup şâhid-i mezbûrân sırran ve alenen tezkiye olunmuşdur.

Rumi 24 Nisan 1323 / Hicri 24 Rebiülevvel 1325 / 7 Mayıs 1907 gün Salı

Şâhid Yaman Ali

Şâhid Haydaroğlu

Mezbûrânın ber-vech-i muharrer verâsetlerine hükmi-i şer‘il-ehak olmuşdur.

24 Minhü

Nâib Tevfik

Sayfa 13

Belge 22

Kırşehrî sancağına muzâf Mecidiye kazası kuralarından Kilisa Fazlu Karyesi ahalisinden Üçüncü Ordû-yı Hümâyûnun 17. Süvari Alayının 4. Neferi iken bundan akdem vefat eylediği Ömer Mansûr bin Mansur bin Mansûrun veraseti babası merkum Mansur ile vâlidesi Ayişe binti Mehmede münhasıra idüğü ve anlardan başka vârisi ve terekesine müstehakk-ı aharı olmadığına karye-i mezkureden Süleyman bin Mehmed ve yine karye-i mezkure Medres Süleyman Efendi İbni Yunus nam kimesneler led’ş-şehadet-i şerife eylemeleriyle merkum Mansur mezbûrunun verâsetlerine hakm-i şer‘il-ehak olundu.

Rumi 30 Nisan 1323 / Hicri 30 Rebiülevvel 1325 / Miladi 13 Mayıs 1907 gün
Pazartesi

Şahid Süleyman Bin Mehmed

Şahid Kilise Fazludan Medres Süleyman Efendi

Sayfa 13

Belge- 23

Kırşehrî sancağına merbût Mecidiye kazası kurâlarından Kara Ovalı Mustafa Kahya bin Hacı Mehmed kaza-i mezkur mahkeme-i şer'iyesinde mahzûr-ı şer'-i şerîf-i enverde Mecidiye Kazası ahalisinden Mehmed Efendi İbni Süleyman Bey mahzarında ikrâr-ı tâm takrir-i kelâm idüp der ki, mahkeme daire-i icrâca bi'l-umum da'vâmı lazım gelenler ile muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba şimdiye kadar ikâme olunmuş ve olunacak bil-cümle de'âvîyi âid olduğu muhâkim-i şer'ie ve nizâmiye ve cezâiye ve murâka'aya ve vaz'-ı hüccet ve fekke bidâyetle istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten taleb ve da'vâ ve ikâme ve istima'-ı şuhûda ve tahlika ve tebliğ ve tebliğe lazım gelenlerin her türlü evrâk-ı lâzımezi tanzim ve merci'-i mahsusalarına takdime ve'l-hâsıl husus-ı mezkûru mürevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâya me'zûn olmak üzere mümâ ileyh Mehmed Efendiyi vekil ve nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbâgî edâya taahhüd ve iltizam etmeğin tescil olundu.

Hicri 15 Rebiülâhir 1325 / Rumi 15 Mayıs 1323 / Miladi 28 Mayıs 1907 gün Salı

Vekil Mehmed Efendi

Müvekkil Kara Ova Karyesinden Mustafa Kahya

İşbu vekâlet takriri huzurumuzda cereyan eylediğini temhir ve tasdik eyleriz.

Fi Minhü

Muarrif Odacı

Muarrif Baş Katib

Sayfa 14

Belge-24

Mecidiye kazası kurâlarından Teflek Kebir karyesi imamı Mehmed Efendi İbni Ali kaza-i mahkeme-i şer'iyesinde ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde Şamili Karyesi sâkinlerinden Hacı Hasan oğlu Ali bin Hacı Hasan muvâcehesinde yedimde netâcem malım ve mülküm olan 11 yaşında 700 kuruş kıymetinde duru renkde karışık inek kulağı yaralı ve iki tarafları küçük ... diğer kulakları küpeli katır kuyruklu bir re's kısrağımı Yozgadın Cebeli Balası mevki'inden sirkat olunup elyevm müdde-i aleyh merkûmun yedinde bulunmasıyla bil-istihkâk taleb ve davâ iderim.

Rumi 16 Mayıs 1323 / Hicri 19 Rebiülahir 1325/ Miladi 29 Mayıs 1907 gün
Çarşamba

Müdde-i Mehmed Efendi İbni Ali

Müdde-i 'aleyh merkûmun ne diyeceği istifsâr olundukda mezkur kısrağ henüz beş yaşını ikmâl idüp altı yaşına girdi. Kulakları küpeli değildir. Ve benim kısrağımdan evvelce netâcen malım müddeinin malı değildir.

Fi 16 Minhü

Müdde-i aleyh

Mezkur esbin sinni de tarafeyn-i muhâlefetden bulunduklarından esnâsında vâkif olan erbâb-ı vukufdan Kitorak Ağa ile bağlanarak mezkur esbin altı yaşını ikmâl ederek yedi yaşında olduğunu ihbâr eyledi.

Fi 16 Minhü

Îcâb-ı şer'iyeye beyan buyrulmak üzere fetâhatlü Müfti Efendiye.

Fi 16 Minhü

Sayfa-14

Belge-25

Netâc ki tekrârı kâbil olmayan bir sebeble mukayyed-i mülkiyet ve civarlarında zilyedine mebni olarak meselâ hâriç ve zil-yed bir at veyahud tayda niza' idüp her

biri ol tayın kendi kısrâğından doğma malı olduğuna da'va eylediklerinden zil-yedin beyyinesin tercih ederiz.

1259. adde-i Mecelle;

Ve inne bürhan hâriç ve zevîd alen-netâç ey ikâme külli minhâ beniyyete fazû yed evvel mülha inna mihr me'a şer'i müçtemiül-enher.

Nemekahül-fakir Müfti-i Kaza-i Mecidiye azze şânehû.

İşbu zabt-ı da'vâ Mecidiye Müftülüğüne ledel-havale bir zabıt-nâmede zevil-yed-i beniyyesi evvela derc olduğu görülmekle kısrak-ı mezkur zil-yedi aliyyeden müddeinin vürûd etmesine mebni vekil-i musahhar tayin edilen Yusuf Efendi muvacehesinde davasına mutabık beyyine talep olundukda Şabanlı karyesinden ben davamı Mehmed Kahya bin Süleyman ve Tavabil Hüseyin Oğlu Hasan ile isbat eylerim, dedikde şâhidân-ı merkûmândan Mehmed Kahya bin Süleyman meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan duru renkde altı yaşında kısrak müdde-i merkum Alinin kendi kısrâğından doğma netâcen malı olduğuna Allah için şâhidim ve şehadet dahi iderim.

Şâhid Mehmed Kahya bin Süleyman

Diğer şâhid karye-i mezbureden Hüseyin bin Hasana istişhâd olundukda fil-hakika işbu kısrak müdde-i aleyhin kısrâğından doğma olduğuna şâhidim ve şehadet dahi iderim.

Rumi 19 Mayıs 1323 / Hicri 19 Rebiülahir 1325 / Miladi 1 Haziran 1907 gün
Cumartesi

Şâhid Hüseyin bin Hasan

Vekil-i musahhar

Şâhidân-ı mezbûrân sırran ve alenen tezkiyeye havâle şüdü.

Fi 19 Minhü

Nâib Tefvik

Şâhidân-ı mezbûrân usul ve nizâmına tevfiikân evvelâ ya varaka-i mestûresi ol babda alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iş'âr olmakla mücebince müdde-i merkûm ba'de't-tahlîfe müddeinin beyyin-i şer'-i maarifeden hükm-i şer'-il-ehak olundu.

Fi 19 Minhü

NaibTevfik

Sayfa 15

Belge-26

Mecidiye Kazasından Himmet Uşığı Karyesi sakinlerinden zâti karye-i mezkureden Musa oğlu Hacı bin Musa ve Sekrin Yusuf marifetiyle ma'rûf olan Nuriye Hatun binti Abdurrahman ve yine karye-i mezbureden Tanla Hatun binti Satılmış nam hatunlar Mecidiye Kazası mahkeme-i şer'iyesinde mahzûr-ı şer'-i şerifde Keskin Kazasından Naskan Bey karyesi ahalisinden Yusuf Beğ İbni Muslihiddin Bey mahzarında ikrâr-ı tam ve takrir-i kelam idüp dirlar ki, zevcelerimiz Aziz oğlu Haydar ve Musa oğlu Hacı Mehmed bin Musanın ve Kara Ovalı Mustafa Kahya bin Mehmed ile zimmeti cihetinden vekâlet-i bil-ehak davasından dolayı bu kere emvâlimiz daire-i icraca haciz altına alındığından merkum Mustafa Kahya ile ve vekili ile muhâkim-i nizamiye ve şer'iyenin umûmunda ve dâire-i icrâca bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâseme ve murâka'aya ve tebliğ ve tebliğa ve haciz mevzuunun fekkine ve ikâme-i şuhûd ve istid'a tahlif ve tahlîfa vel-hâsıl her nevi istid'a ve'd-dâyim tanzim ve devâir-i âidesine takdime ve zarar ve ziyan iddiasına ve aleyhimizde vuku' bulmuş ve bulacak daavînin küllisini ifâya işbu hâzır-ı bil-meclis Yusuf Beği vekil-i murassahı ve mahsûsu nasb ve tayin eyledik, dediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi ve hizmet-i lâzimesini kemâ-yenbâgî edaya taahhüd ve iltizam etdiği tescil olundu.

Hicri 17 Rabiül-âhir 1325 / Rumi 26 Mayıs 1323 / Miladi 8 Haziran gün Cumartesi

Fi 26 Mayıs sene 1323

Müvekkile-i mezbure Nuriye

Müvekkile-i Mezbure Tanla

Muarref: Karye-i mezkûre ahalisinden vekil mümâ ileyh Yusuf Bey.

Mahkeme odacısı

Hacı bin Musa

Sayfa 16

Belge- 27

Mecidiyenin ... karyesinden Hüseyin oğlu Derviş bin Hüseyin yine karye-i mezkureden İsa oğlu İsmail bin İsa Kör Yusuf muvacehesinde üzerine dava idüp dir ki, bundan iki sene akdem merkumun kızı Rukiye binti İsmaili 500 kuruş mihr tesmiyesiyle mahzar-ı şuhûdda akd ve tezviç ve nikâh idüp iki seneye karîb de zevceyn kâim iken mezburenin babası merkum İsmailin eser-i neşv... zecvem mezbûre Yaki itaat ve inkıyad etmediğinden mezburenin bana itaat ve inkıyadına tenbih olmak muradımdur diyü dava eyledi.

Rumi 9 Haziran 1323 / Hicri Cemazeyilevvel 1325 / Miladi 22 Haziran 1907 gün
Cumartesi

Müdde-i merkum

Müdde-i aleyh merkum İsmailden ne diyeceği istifsar olundukda fil-hakika kerimesi Rukiye merkumenin zevce-i menkûha-i medhûl-bahası iken işbu tarihten bir sene akdem Hacı Hasanlı Karyesinden merkum Derviş zevcesi mezbure Rukiye Hacı Hasanlı Karyesinden Hasan Ağa oğlu İbrahim ve Sasımı Oğlu Mehmed ve Hacı Turanlı Karyesinden Kara Tana oğlu İbonun huzurunda mezbure Rukiye hitaben sen benden boşsun diyerek tatlık eylediğinden kerimem mezbure Rukiye merkum Dervişden her vecihle mutallaka olmakla merkuma itaat edeceğini söyledi.

9 Minhü

Müdde-i aleyh

Diğer Şahid Timurlu Karyesinden Mahalli oğlu Mehmed bin Mehmed nam kimesne li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu Muhacir Derviş bundan bir sene akdem merkum Derviş zevcesi Rukiye git boşsun, dediğine ben şahidim.

Fi 9 Minhü

Şâhid

Sayfa 17

Belge-28

Mecidiye Kazası kuralarından Tan Bekirli Karyesi ahalisinden Yusuf Efendi oğlu Molla Mustafa İbni Yusuf kaza-i mezkur hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kaza-i mezkur mal müdürü Mehmed Efendi vekili Sadık Emin Rıza Efendi Emin Hacı Hüseyin muvacehesinde yedimde netâcan ve müstakilen malım olan birisi buzağılı diğeri kısır birer yaşında iki re'si birisi sarı diğeri koğer ve ikisi ikişer yaşlı tosun ve birisi sarı renkte on yaşında öküz 800 kuruş kıymetindeki sığır hayvanatıma Teflek Kebir ahalisi bâvedir zannederek ve üzerinden tutularak buraya gönderdiklerinden vekil mümâ ileyh ...vaz'-ı yed ider olmakla sual olunup bana teslimi mümâ ileyhe tenbih olunmak matlubumdur, diyü ba'de'd-da'va ve lede's-sual müma ileyh Rıza Efendi dahi cevabında fil-hakika zıkr olunan hayvanatla bil-emâne vaz'-ı yedini ikrar ancak müddeinin malı bulunduğu bence mechuldür, diyü inkar eyledi.

Rumi 13 Haziran 1323 / Hicri Cemazeyilevvel 1325 / Miladi 26 Haziran 1907 gün
Çarşamba

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde Yusuf Efendi oğlu Molla Mustafa İbni Yusuf

Müdde-i merkum ber-minvâl-i muharrer istihkâk davasıyla ikâme-i beniyyeye havale şüd.

Her biri Tan Bekirli karyesinden Ali bin İhtiyar İbni Hüseyin ve karye-i mezbureden Ali bin Hasan İbni Hüseyin nam kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer'a hâzıran olup istişhâd olunduklarında vech-i meşruh mufassal ve şeyh-i şer'-i müseccel üzerine bir nehc-i şer'î bil-muvâcehe edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye etmeleriyle şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen havale şüd.

Nâib Tefvik

Şahid

Şahid

Şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve makbûl-i işhâda idükleri iş'âr ve ihbâr olunup şehâdetleri makbul olmagın mucebince müdde-i merkum

ba'det-tahkîk zikr olunan hayvanatın müddeiye teslimi müdür-i müma ileyh vekili Rıza Efendiye tenbih olunduğu.

Fi 13 Minhü

Naib Tefvik

Sayfa 17

Belge- 29

Mecidiye Kazası kurâlarından Tan Bekirli Karyesi ahalisinden Yusuf bin Hasan meclisimizden Emin Rıza Efendi İbni Hacı Hüseyin Efendi muvacaheesinde yedimde netâcan malım olan beşer yaşında iki re's siyah atla beş yaşında bir re's öküz ve 600 kuruş kıymetinde bulunan sığır hayvanları para hükmünde tutularak Emin mümâ ileyh vaz'-ı yed eder olmakla bana teslimi kabl-i şer'iden tenbih olunmak muradımdır, diyü ba'de'd-dava ve lede's-sual ol dahi cevabında kazıyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu ikrar ancak müddeinin malı bulunduğunu inkâr eyledi.

Rumi 13 Haziran 1323 / Hicri Cemazeyilevvel 1325 / Miladi 26 Haziran 1907 gün
Çarşamba

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde'î

Müdde-i merkûm da'vâ-yı mezkuresiyle beyana havale şüdü.

Her bir Taş Bekirli karyesinden Ali bin Ahbar İbni Hüseyin ve karye-i mezbûrelerden Ali bin Hasan İbni Hasan nam kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olunduklarında vech-i meşrûhu mufassal ve tensih-i şer'a müseccel üzere bir nesc-i şer'a bil-muvâcehe edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye etmeleriyle şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen havale şüdü.

Nâib Tefvik

Şahid- Şahid

Sırran ve alenen lede't-tezkiye adâletin iş'âr olunmak mucebince müdde-i merkum husus-ı mezkûr hakkında ba'det-tahlîf hayvanat-ı mezkûrların kendi malı olduğuna ba'del-hüküm mezkûr sığır hayvânâtını yedine teslimi mümâ ileyh Rıza Efendiye tenbihi şüdü.

Fi 13 Minhü

Naib Tevfik

Sayfa 17-18

Belge- 30

Mecidiye Kazası kurûlarından Tan Bekirli Karyesi ahalisinden Necib bin Kadir mezkur sandık emini Rıza Efendi İbni Hacı Hüseyin Efendi muvacaheesinde yedimde netâcen malım ve mülküm olan ve biri ikişer ve birer yaşında dört re's dana ve ikisi birer yaşında siyah ve koğer inek ve ikisi iki yaşlı siyah renkli düğge ki cem'an 1000 kuruş kıymetinde bulunan malımı yâve zannederek vaz'-ı yed ve bana teslim eyâ ve imtina' ider olmakla da'vâ olunup bana teslim mümâ ileyh Rıza Efendiye kabl-i şer'iyeden tenbih olunmak muradımdır diyü ba'de'd-da'vâ ve lede's-sual ol dahi cevâbında fil-hakika zikr olunan karasığır hayvanatla bil-emane vaz'-ı yedini ikrâr ancak müddeinin malı olduğu inkâr eylemekle müdde-i merkûmdan ber-minvâl-i muharrer davasına mutâbık tenbih talep olundukda her biri Taşbekirli Karyesi ahalisinden Ali Emin İhsan İbni Hasan ve Ali bin Hasan nam kimesneler li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzırîn olup istişhâd olduklarında vech-i şer'a münfasıl ve nesc-i şer'-i müseccel üzerine bil-muvâfık edaya me'zun etmeğın şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen tezkiyeye havale şüd.

Rumi 13 Haziran 1323 / Hicri Cemazeyilevvel 1325 / Miladi 26 Haziran 1907 gün
Çarşamba

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde'î

Şâhid- Ali bin Hasan

Şâhid- Ali bin İhtiyar

Sırran ve alenen şâhidân-ı merkûmânın tezkiyeleri ba'del-icrâ adl ve makbûliş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunmakla mücebince müdde-i merkûm ba'det-tahkîk hayvanat-ı mezkurların kendi malı olduğuna ba'del-hüküm hayvanatın yedine teslimi mümâ ileyh Rıza Efendiye tenbih olundu.

Fi 13 Minhü

Naib Tevfik

Sayfa- 18

Belge- 31

Mecidiye Kazası kurâlarından Taşbekirli Karyesi ahalisinden Hacı İbni Yusuf Efendi mezkûr sandık emini Rıza Efendi İbni Hacı Hasan Efendi muvacaheinde yedimde netâcan malım ve mülküm olan birisi beş yaşında siyah donda öküz ve altısı birer yaşlı dana v üçü buzağı siyah ve sarı renkli beşer yaşlı beş cins mecmuu 1400 kuruş kıymetlü sığır hayvanatıma müdür-i mümâ ileyh vekili bâvera nazarıyla vaz‘-ı yed ve bana teslimden emânet eylemekle sual olunup bana teslime fasl-ı şer‘iyeden tenbih olunmak murâdımdır, diyü ba‘de‘d-da‘vâ ve lede‘s-sual ol dahi cevâbında kazıyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu ikrar ancak müddeinin malı bulunduğunu inkâr eyledi.

Rumi 13 Haziran 1323 / Hicri Cemazeyilevvel 1325 / Miladi 26 Haziran 1907 gün
Çarşamba

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde‘î

Müdde-i merkûm da‘vâ-yı mezkuresiyle beyana havale şüd.

Naib Tefvik

Her biri Tanbekirli karyesinden Ali bin İhtiyar İbni Hasan ve karye-i mezkûreden Ali bin Hasan İbni Hüseyin nam kimesneler li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzır olup istişhâd olunduklarında vech-i meşrûhu mufassal ve nesh-i şer‘-i müseccel üzerine bir nesc-i şer‘a bil-muvâcehe edâ-yı şehâdet-i şer‘iye etmeleriyle şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen tezkiyeye havale şüd.

Fi Minhü

Şahid Ali bin İhtiyar

Şahid Ali bin Hasan

Sırran ve alenen tezkiyeleri icrâ kılınan şâhidlerin adl ve makbûliş-şehâde oldukları iş‘âr ve ihbâr olunmağın mücebince müdde-i merkûm husus-ı müdde‘a hakkında ba‘det-tahkîk mücebince hayvanat mezkurların malı olduğuna ba‘del-hüküm tezkiye olunan hayvanatı yedine teslime mümâ ileyh Rıza Efendiye tenbih olunduğu.

Fi 13 Minhü

Naib Tefvik

İşbu zabıt davası huzurumuzda cereyan eylediğini tasdik ve temhir ideriz.

13 Minhü

Sayfa 18-19

Belge- 32

Mecidiyenin Mahsenli Karyesinden Hacı Ali bin Şedid nam kimesne karye-i mezkûrdan Halil bin Haydar muvâcehesi üzerine dava idüp der ki, merkum Halilin Kerimesi Nazifenin hâlihazırında ve oğlum Ahmedin kezâlik hâlihazırında bundan on iki sene akdem kendi hânemde oğlum merkum oynamakta iken mezbûrenin babası merkum Halil oğluma hitâben “Gel elimi öp de kızım Nazifeyi sana vereyim.”dedi. Ben dahi oğlum elini öp, dedim. Ve oğlum tarafından sağîre mezbûreyi bil-vekâle aldım, diyerek kabul eyledim. Şimdi oğlumun menkûhası mezbûreyi babası merkum vermekden eyâ ve imtinâ‘ eder olmakla sual olunup mezbûrenin nefsinin oğluma teslime kabl-i şer‘iyeden merkûma tenbih olunmak muradıdır, diyü ba‘ded-da‘vâ ve lede’s-sual ol dahi cevâbında kat’an o yolda bir nikâh ve akd olmadığını müdâfaa-i dermiyân eyledi. Müddeiden ber-minvâl-i muharrer davasına beyyine taleb olundukda ben davamı Mahsenli Karyesinden Emin Kâhya bin Osman Kâhya bin Abdullah ve yine karye-i mezbureden Elvan bin Balan bin Abdullah ve Yusuf Oğlu Mustafa ile isbât-ı müdde‘a eyledim.

Rumi 16 Haziran1323 / Hicri 18 Cemazeyilevvel 1325 / Miladi 29 Haziran 1907 gün
Cumartesi

Müdde-i Aleyh

Müdde‘î

Sayfa 19

Belge- 33

Fi 29 Cemâziyel-evvel 325 tarihinde müdde-i merkûm müdde-i aleyhâ mezbûre Nazifenin vekil-i müseccel-i şer‘iyesi Süleyman Kahya bin Yusuf nam kimesne hâzır olduğu ve müdde‘î tarafından evvelce ismi cerîde-i zabta kayd ve işâret etdirdiği şâhidlerden ve Mahsenli Karyesi ahalisinden Mustafa bin Yusuf bin Süleyman nam

kimesne li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda bundan 12 sene akdem müddeinin hânesinde birgün oturuyor iken müdde-i merkûm müvekkele-i mezbûreyi oğluma aldım, demiş isem de mezburenin pederi sükut itdi, ben bu kadarca bilirim.

Hicri 29 Cemaziyelevvel 1325 / Rumi 27 Haziran 1323 / Miladi 10 Temmuz 1907
gün Çarşamba

Müdde-i aleyhâ mezbure vekili Süleyman Kahya bin Yusuf

Müdde'î

Yevm-i muhâkeme mâh-ı hâl-i Rûmînin Temmuzun yedinci gününe ta'îk kılındı.

Fi 29 minhü

Sayfa 19

Belge- 34

Yevm-i muallak-ı mezkûrede tarafeyn mutazammın-ı bil-vürûd mevcud buldukları hâlde şâhidân-ı merkûmândan Mahsenli Karyesinde Elvan bin Bilal nam kimesne li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda tarihinden üç beş sene akdem bir gün müdde'inin hânesinde duruyor iken mezbure Nazifenin müddeinin oğlu Ahmed sagir iken gel elimi öp de kızımı sana vereyim, didi. Oğlan elini öpdi. Müdde-i merkûmede oğlum evin aldım, didi. Benim malumatım bundan ibaretdir, diyerek şehâdet eyledi.

Fi 1 Minhü

Şâhid

Müdde-i merkum Hacı Ali tekrar söz etdiler ki, karyemiz Mahsenli Karyesinde Abdurrahman oğlu Osman ve Şedid oğlu İbrahim bin Şedid ile isbât-ı müdde'â eyledim ve bundan başka şâhidim bulunmayup yalnız şu birkaç gündür müdde-i aleyh Halil şu nikâhdan vazgeçin dediğinde şâhidlerim Mahsenliden Monla Said ve İsmail oğlu Hanlu bin İsmail ve pederi Mehmed oğlu Musa ve Osman Kahya bin Yusuf ile reh-i isbât-ı müdde'a iderim.

Fi 1 Minhü

Müdde-i aleyh vekili

Müdde'î

Şâhidân-ı merkûmândan Osman bin Abdurrahman bin Abdullah nam kimesne li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda işbu tarih zabtiyesi 12 sene akdem müdde-i aleyh Mahsenli Karyesinden Haydar oğlu Halil nam kimesne işbu müdde-i merkûm Hacı Aliye hitâben gel şu iki keçi ile tosunu bana vir de kızım Nazifeyi oğluna verdim, dediklerinde müdde-i merkûm da aldım kabul etdim, şâhid olduk dediğine ben Allah için şâhidim ve şehâdet iderim.

Rumi 2 Temmuz 1323 / 4 Cemazeyilahir 1325 / Miladi 15 Temmuz 1907 gün Pazartesi

Şâhid

Diğer sahifeye nakl olmuşdur. Rumi 8 Temmuz 1323/ Hicri 10 Cemazeyilahir 1325 / Miladi 21 Temmuz 1907 gün Pazar

Naib Tefvik

(21. Sahifeye)

Sayfa- 20

Belge- 35

Yozgat Sancağı mahalatından Çanak Mahallesi sakinlerinden Hafız Hacı Hilmi Efendi ibni El-Hac Mehmed Sadık İbni Mehmed Mecidiye Kazası Bidayet Mahkemesi Odacısı Yusuf Efendi bin Seyyid mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelim idüp dedi ki, bundan akdem Hicaz ... vefat iden Hacı Sadık Efendi benim babam olup verâsetine benimle zevce-i menkûha-i mezkûresi Meryem Hanım İbneti Mustafa ve diğer oğlu Hayreddin ve sulbiye kebîre kızı Makbuleye münhasıra olup bizlerden başka verâseti ve terekesine müstehakk-ı âhârı olmadığından mevrûsum müteveffâ-yı merkûmun mümâ ileyh Yusuf Efendi zimmetinde cihet-i kazadan 100 kuruş hakkı olmakla oradan meblağ-ı mezkûrun alı verilmesi matlûbumdur, diyü lede'd-dava ve lede's-sual ol dahi mümâ ileyh Sadık Efendiye cihet-i Kazadan ol mikdar kuruş deyni olduğunu ikrâr ancak verâset müdde'âsını inkâr eyledi.

Rumi 17 Haziran 1323 / Hicri 19 Cemazeyilevvel 1325 / Miladi 30 Haziran 1907 gün Pazar

Müdde-i aleyh Sadık Efendi

Müdde'î Hafız Hacı Hilmi Efendi

Müdde-i merkum ber-vech-i muharrer davasıyla ikâme-i beyyineye havale şüid.

Fi 17 Minhü

Nâib Tefvik

Her biri Mecidiye Kazası kurâsından Hakkalı Karyesi ahalisinden ve müderrisînden Cemil Efendi İbni Mehmed bin Hasan ve karye-i mezbureden Merkez oğlu Mehmed Ali Efendi İbni Ahmed bin Monla nam kimesne li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup istişhâd olunduklarında fil-hakika işbu müdde'î hâzır-ı müma ileyh El-HacI Hilmi Efendi Mehmed Sadık Efendinin oğlu olup müteveffâ-yı mümâ ileyh Hacı Sadık Efendinin verâsetini işbu oğlu Hilmi Efendi ile zevce-i menkûha-i metrûkesi Meryem Hanım İbneti Mustafa ve diğere oğlu Hayreddin ve sulbiye kepire kızı Makbûle Hanıma münhasıra olup anlardan başka verâset ve terekesine müstehakk-ı âhârı olmadığına bizler Allah için şahidiz ve edâ-yı şehâdet dahi ideriz.

17 Minhü

Şahid- Cemil Efendi İbni Mehmed bin Hasan

Şahid- Merkez oğlu Mehmed Ali Efendi İbni Ahmed bin Monla

Şâhidân-ı mümâ ileyh sırram ve alenen tezkiyeye havale şüid.

Fi 17 Minhü

Nâib Tefvik

Şâhidân-ı mümâ ileyhümâdan her biri sırran ve alenen lede't- tezkiye adl ve makbûliş-şehâde idükleri iş'âr ve tesdik olmağın mücebince müdde-i merkûm ile diğerelelerinin verâsetine ba'del-hükm meblağ-ı müdde'âya mezkur 100 kuruş müdde-i merkûm ile verâsetine her birisine teslimine müdde-i aleyh Yusuf Efendiye tenbih şüid.

Fi 18 Minhü

Naib Tefvik

Sayfa 20

Belge- 36

Husûs-ı âtil-beyânın karyesi meclisinde tahriri için taraf-ı şer'iyeden me'zûnen ağrâm olunan muhâkeme-i şer'iyeye nâibi Abdülbâkî Efendi İbni İsmail Efendi Mecidiye Kazasının Mahsenli Karyesine varup Haydaroğlu Halilin hanesinde akd-i

mecâlis-i şer'î me'ali itdikde zâtı Ahmed bin Süleyman İbni Mehmed ve Halil bin İsmail ibni Halil tarifleriyle muarref olan Nazik binti Halil meclis-i mahzûr-ı mezkurelerinde karye-i mezkureden Süleyman Kahya bin Yusuf eda idüp ikrar-ı tam ve takrir-i kelam idüp dedi ki, aleyhimde ikâme edilen nikâh davasından dolayı muhâkim-i şer'îye ve nizamiyede bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve iâdeten muhâkeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ved-dâyim tanzim ve takdimine ve tebliğ ve tebliğâ ve ikâme-i şuhûda ve kendi imzasıyla istid'â takdimine vel-hâsıl husus-ı mezkurun mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâya tarafımdan işbu hâzır-ı bil-meclis Süleyman Kahya bin Yusufu vekil ve nâib münasib nasb ve tayin eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-ı lazimesini kemâ yenbagî edâya taahhüd ve iltizam etdim, dediklerinde kâtib-i mümâ ileyh mahzarında ketb ve tahrir ve me'an emnâim-i şer'î ile huzur-ı şer'a gelüp alâ vech-i vukuât inhâ ve takrîr etmeğın tescil olundu.

Rumi 18 Haziran 1323/ Hicri 20 Cemazeyilevvel 1325 / Miladi 1 Temmuz 1907 gün

Pazartesi

Muarref:

Mahsenli Karyesinden Ahmed bin Süleyman İbni Mehmed

Karyeden Halil bin İsmail bin Halil

Vekil- Süleyman Kahya bin Yusuf

Rumi 18 Haziran 1323/ Hicri 20 Cemazeyilevvel 1325 / Miladi 1 Temmuz 1907 gün

Pazartesi

Müvekkile-i mezbure Nazife

Sayfa 21

Belge-37

Şehr-i hâl-i Rûminin 8. Pazar günü müdde-i merkûm ile müdde-i aleyha-i mezbûrenin vekil-i müseccel-i şer'îyesi Süleyman Kahya hazır olduğu hâlde şâhid olup vürûd iden Mahsenli Karyesinden Şedid oğlu İbrahim bin Şedid bin Hacı Ali nam kimesne li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda, işbu târihten 12 sene akdem müdde-i aleyhânın babası karyemiz ahalisinden Haydar oğlu Halil müdde-i merkûm Şedid oğlu Ali yani benim birâderimin sağır oğlu Ahmede

hitâben gel elimi öp de kızım Nazifeyi sana vireyim, didiğinde merkum Ahmed merkum Halilin elini öpdü ve müdde-i merkûm ben de oğlum için aldım, kabul etdim dediğine ben Allah için bu vecih üzere şâhidim ve şehâdet iderim.

Rumi 8 Temmuz 1323 / 10 Cemazeyilahir 1325 / Miladi 21 Temmuz 1907 gün
Pazar

Şâhid-i merkûm

Müdde-i aleyhâ ve mezkûre vekili

Müdde'î

Sayfa 21

Belge- 38

Mecidiye Kasabası sâkinlerinden sâhib-i arzuhâl Dedeoğlu Mustafa bin Dede bin Ketih Ağa Yozgad Kasabası mahâlâtından Tekke Mahallesi ahalisinden olup Mecidiye Kasabasında muvakkaten ikâmet iden terzi esnâfından Hacı İsmail bin Mustafa mahzarında üzerine dava idüp dir ki, geçen yaz mevsiminde merkumun sulbiye kebire kızı İkbâl nam mezbûreyi benim tarafından hâl mezbûre tarafından karındaşı Mustafa vekil olarak kasabadan Seyyid ... Hacı Ağa ve Mustafa Beğzâde Hüseyin Beğ ve Halid Ağanın mahdûmu Mehmed Efendi huzurlarında Üçkuyu Karyesi sâkinlerinden Mehmed Savaca tarafeynin rızâsıyla mezbûreyi bana akd ve tenkîh eylediğinden ol vecihle mezbûre İkbâl benim zevce-i menkûha-i medhûl-bahâm idüğünden babası merkûm Hacı kerimesini bana teslimden eyâ ve imtina' eylediğinden sual olunup mezbûreyi bana teslime kabl-i şehâdet tenbih olunmak matlûbumdur diyü dava eyledi.

Rumi 4 Ağustos 1323 / Hicri 8 Recep 1325 / Miladi 17 Ağustos 1907 gün Cumartesi
Müdde'î Dedeoğlu Mustafa bin Dede bin Ketih Ağa

Müdde-i aleyh merkûm Hacı İsmail Ağadan ne diyeceği istifsâr olundukda fil-hakîka kerîme mezbûre müdde-i merkûm Mustafaya mahzar-ı şuhûdda akd ve nikâh etmiş isem de nikahdan mukaddem mezbûrenin cihâzı mukâbilinde yine ol bâbdaki nikâh şâhidleri huzurlarında 15 adet lirâ-yı Osmânî virecek oldu, şimdi meblağ-ı mezkûru vermedi. Mûcebince eksikliğini görsün, ben de teslim iderim.

Fi 4 Minhü

Müdde-i aleyh Hacı İsmail Ağa

İşbu zabıt da'vâsı huzurlarımızda cereyan eylediğini tasdik ederiz.

Fi 4 Minhü

Sayfa 23

Belge-39

Mecidiye Kazası kurâlarından Sakalı Karyesi sakinlerinden sâhib-i arzuhâl Güdek Mumo oğlu Ali bin Mamo mezkur Yozgad Kasabasının Tozkaya mahallesi mütemekkinlerinden Aleksan veledi Kırkor mahzarında üzerine dava idüp dedi ki, işbu tarihten 4 hafta akdem Yamaklar Karyesinin mezru'âtına giricek oradan sanayi eylediği sekiz yaşında kara koğer ... beyazı boynuzları alınına bakar olan Mecidiye Kazasında bulunan bir re's ve yedimde ve netâcen malım ve mülküm olan birisi kara sığır ineğimi el-yevm merkum Aleksan yedinde bulunmasıyla bil-istihkâk aliverilmesi matlubumdur, diyü ba'ded-dava ve ledes-sual ol dahi cevabında fil-hakika mezkur ineğimi işbu tarihten 18 gün akdem Yozgadın Hasalıya üzerinde Yozgat ahalisinden Kadı Kıran oğlu Kolodan on yedi buçuk adet beyaz sim Mecidiye mukabilinde iştirâ ve temlik etmesiyle ba'dehû vaz'-ı yed iderim, diyü ba'del-def' vel-inkâr müdde-i merkûmdan ber-minvâl-i meşrûh müddeasına mutabık beyyine talep olundukda ben davamı karyemiz ahalisinden Kayli Yüz oğlu Hasan bin Mehmed ve Buhurcu oğlu Ömer bin Osman ile isbat iderim.

Rumi 14 Temmuz 1323 / Hicri 16 Cemazeyilahir 1325 / Miladi 27 Temmuz1907
gün Cumartesi

Müdde'î

Müdde-i aleyh Aleksan

Şâhidân-ı merkûmândan Hasan bin Mehmed bin Abdullah nam kimesne li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istîşhâd olundukda ve işbu hükümet konağı salonunda muâyene olunan sekiz yaşında siyah renkte müddeinin alını beyaz boynuzları önüne eğrilikli olan inek müdde-i merkûm yerine oğlu Alinin yedinde neşâcen malı olduğuna ben Allah için şâhidim ve edâ-yı şehâdet-i şer'î iderim.

Fi minhü

Şâhid

Diğer şahid Safalı Karyesinden Buhurcu Osman oğlu Ömer bin Osman meclis-i şer'â hazır olup istişhâd oldukda işbu muayene olunan siyah sekiz yaşında inek müdde-i merkum yerine oğlu Alinin netâcen malı olduğuna şahidim ve eda-yı şehadet eyledim.

Fi minhü

Şahid

Şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen tezkiyeye havale şüd.

Fi 14 Minhü.

Nâib-i Şer'îye Tevfik

Şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen lede't- tezkiye adl ve makbûliş-şehâde idükleri iş'âr ve tasdîk olunmağın husus-ı muâyene hakkında müdde-i merkûm ba'det-tahkîk mûcebince mezkur ineğin müddeiye teslimi müdde-i aleyh-i merkûma tenbih olunduğu.

Fi 14 Minhü

Nâib Tevfik

Sayfa 23

Belge 40

Kâimakamlığa Tezkere

Numro: 2

Fi 8 Şubat sene 1322 tarih ve 1 numrolu makâm-ı âlîlerine mütekaddem müzekkerede arz ve beyan olunduğu vecihle umum emvâl-i înâmın suret-i idaresi hakkında kaleme alınup bil-istîzânın müdde'i ahkâmına irade-i seniyye hazret-i pâdişâhî şeref-mutlak buyrulan nizâm-nâme hükmüne tevfiik-i ifâ-yı muâmele olunacağı tabk ise de evvel-emirde evsâfa mutâbık-ı kânûneyi hâiz bir eytam müdürünün tayinle işe mübâşeret etdirilmesi esbâbının istikmâline müsâde buyrulması bâbında takdîm-i müzekkereye mübâderet olundu.

Rumi 21 Temmuz 1323 / Hicri 23 Cemazeyilahir 1325 / Miladi 3 Agustos 1907

Cumartesi

Nâib Tevfik

Sayfa 24

Belge 41

Mecidiye Kazası kurâsından Veleddi Karyesi sakinlerinden Ömer oğlu Said bin Osman nam kimesne kaza-i mezkur hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde kasaba-i mezkur ahalisinden ve meclis-i idare azasından Hacı Mehmed Ağa bin Yusuf Ağa mahzarında ikrâr-ı tam ve takrir-i kelam idüp der ki, sulbiye sağıre kızım Gülsüm nam mezbureyi fakr u zaruretimden dolayı infâk ve iskân hakkına olarak müdde'iden 400 kuruş ... mukabelesinde mümâ ileyh Hacı Ağaya îcâr eyledim. Evlenmeye değin mezbure mümâileyh Hacı Ağanın nezdinde kalmak şartıyla dediğinde mümâileyh Hacı Ağa dahi mezbure Gülsümü bedel-i mezkur mukâbelesinde îcâr eyledim, diyü tasdik ve kabul eyledi.

Hicri 12 Recep 1325 / Rumi 8 Ağustos 1323 / Miladi 21 Agustos 1907 gün

Çarşamba

Mecidiye Kasabasından Hacı Ağa

Veleddi Karyesinden Ömer oğlu Said

İşbu takriri huzurumuzda olduğunu tasdik eyleriz.

Fi 9 Minhü

Polis Memuru

Tasvir Memuru

Sayfa 24

Belge 42

Kırşehrî sancağına muzâf Mecidiye kazası kurâlarından Akbıyıklı Karyesi sakinlerinden zâtı Yusuf Derviş bin Seyyid ve Köseli Karyesinden Bekir bin Monla Mustafa tarifleriyle muarref Meryem binti Hacı Ali nam Hatun karye-i mezbure ahalisinden İsmail Oğlu Yusuf bin İsmail nam kimesne muvâcehesinde üzerine dava idüp der ki; bundam akdem vefat iden babam müteveffâ-yı merkûm ... hisse-i irsiyeme isâbet iden 1448 kuruş 36 parayı müdde-i aleyh merkum .... def'atle talep etmiş isem de virmekden eyâ ve imtinâ' ider olmakla meblağ-ı mezkûru bil-verâse

bana alivermesi muradımdur dedikde ba'de'd-dava ve lede's-sual müdde-i aleyh merkum dahi cevabında fil-hakika müdde-i mezbûrenin babası müteveffa Hacı Aliden mevrûs veya defter-i kâsım? 1448 kuruş emvâline vaz'-ı yedini ikrâr ancak mezbûre hisse-i veraseti li-eb er-karındaşı sağır-i mezbûr Mustafaya mahzar-ı şühûdda hîbe ve temlîk eyledi. Mezbur Mustafanın validesi de evvel emirde kabul ettiklerinden arkası yokdur, didi. Müdde-i aleyh merkûmdan ef'-i davasına mutabık beniyeye talep olundukda karyemiz ahalisinden Vezus oğlu Mehmed bin Firdevs ve Zenbil bin Musa ve Musa oğlu Monla Ali ve Vahâb Kahya bin Mehmed ile isbat eyledim.

Rumi 13 Ağustos 1323 / Hicri 17 Recep 1325 / Miladi 26 Ağustos 1907 gün
Pazartesi

Müdde-i aleyh

Müdde-i mezbûre

Şâhid Akbıyıklı Karyesinden Zenbil bin Mehmed bin Abdullah nam kimesne li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika müdde-i mezbûre Meryemin pederinin kıymetlü terekesinin hîn-i tahrîrinde müdde'a-i mezbûre hisse-i irsiyemi karındaşım sağır-i mezbur Mustafaya bağışladım, didi. Mezkur Mustafa tarafından kimse aldım kabul etdim, dimesi. Ben bu vecih üzere şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fi minhü

Şâhid

Diğer şâhid karye-i mezbureden Mehmed bin Monla Ali nam nam kimesne li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda müdde'a-i mezbure Meryemin babasını terekesi nesc olunup hissesi tefrik edildiğinde mezbure ol zaman huzurumuzda ben hissemi karındaşıkm sağır Mustafaya bağışladım dediğine ben Allah için şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fi minhü

Şâhid

Diğer şâhid Abdülvahhab Kahya bin Ahmed bin Hacı Mahmud nam kimesne dahi istişhâd olundukda adem-i malumat beyan eyledi.

Şâhid

Diğer şâhid Monla Ali bin Musa bin Hacı Ali nam kimesne li-ecliş-şehâde meclis-i şer‘a hâzır olup istişhâd olundukda benim bu mesele hakkında malumatım yokdur.

Fi 14 Minhü

Hisse-i irsiyenin müdde‘a-i mezbure Meryeme teslimine hüküm şüdü.

Fi 18 Minhü

Nâib Tevfik

Sayfa 25

Belge 43

Boğaz Ucu Karyesinden Ahal oğlu Ahmed bin Mehmed Mecidiye Kazası Sandık emini Rıza Efendi muvâcehesinde üzerine dava idüp der ki; yedimde müşren malım olan sekiz yaşında 150 kuruş vr 10 yaşında 2 Mecidiye kıymetinde kara bir re’si dişi merkebiyle kezâlik 4 Mecidiye kıymetinde boz dişi bir re’s merkebe mümâ ileyh Rıza Efendiyi de hakkında olarak vaz‘-ı yed ider olmakla alıverilmesi matlûbumdur, diyü dava eyledi. Ledes-sual fil-hakika mezkur hayvanatı vaz‘-ı yedini ikrâr ancak müddeinin şerran malı olduğunu benim malumum değildir, diyü inkâr eyledi.

Recep 20 Ağustos 1323 / Hicri 24 Recep 1325 / Miladi 2 Eylül 1907 gün Pazartesi

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde-i merkûm

Müdde-i merkûm ikâme-i beniyyeye havale şüdü.

Fi 20 minhü

Naib Tevfik

Şahid Ucu Karyesinden Abdullah oğlu Ali bin Abdullah ve yine karye-i mezbureden Şaban bin Mehmed Ali nam kimesne li-ecliş-şehâde meclis-i şer‘a hâzır olup istişhâd olunduklarında fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan bir re’s öküz ve bir res inek ile iki res merkeb müddeinin şerran malı olduğuna bizler şâhidiz ve eda-yı şehadet-i şer‘iye ideriz.

Fi 20 Minhü

Şahid

Şahid

Şahidân-ı merkûmân usul mevzuuna tevfikân evvelâ sırran olup da alenen lede't-tezkiye adl ve makbûliş-şehâde idükleri iş'âr ve tasdîk olunmakla mücebince husus-u müdde'aya hakkında müdde-i merkûm ba'det-tahkîk-i şer'îyye mezkur hayvanatın müddeinin malı olduğuna hükm-i şer'î'ü'l-ehak olmuştur.

Fi 21 Minhü

Nâib Tevfik

Sayfa 25

Belge 44

Makam-ı kâimâkamlığında mahûl Çorum Mutasarrıflığının fi 25 Ağustos sene 1323 tarih ve üçyüz otuz dokuz numrolu imtihâdesiyle vürûd edip Mecidiye Kazası mal müdürü Mehmed Emin Efendinin bil-aman vaz'-ı yed ettiği mütehakkık olan 129 adet lira-yı Osmânini sırf kendi malı ve nakdi olduğu iddia iden Öksüz Kale Karyesinden Hacı Sofuoğlu Mustafa bin Hacı Hacı Sofu nam kimesne Mecidiye Kazası mahkeme-i şer'îyesindema' kud meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mal müdürü Mehmed Emin Efendi ibni Raşid Efendi mahzarında üzerine dava idüp der ki, ... maksadıyla İskilip Kazasına ... hakkında refiki bulunan karyeleri ahalisinden Kesili Ahmedden şehadet iderek hükümet kendüsüyle merkum Ahmedi ve meblağ-ı mezkur 129 lirayı Mecidiye Hükümetine gönderdiklerinden ve meblağ-ı mezkur elyevm müdür mümâ ileyh yedinde olmakla alıverilmesi matlubumdur diyü ba'de'd-dava ve ledes-sual fil-hakika meblağ-ı mezkur 129 lirayı bil-emân vaz'-ı yedi ikrar ancak müddeinin kendi malı ne kadar olduğu benim mâlumum değildir diyü inkar eyledi.

Recep 29 Ağustos 1323 / Hicri 3 Şaban 1325 / Miladi 11 eylül 1907 gün Çarşamba
Müdde-i aleyh Müma ileyh

Müddei Öksüz Kale Karyesinden Mustafa

Müdde-i merkûm ber-vech-i muharrer dava-yı mezkureyle beyana havale şüd.

Nâib Tevfik

Müdde-i merkum davasını Mecidiye Jandarma Süvarilerinden Mustafa Çavuş bin Bekir ve İskilip Karyesinden Şedidi oğlu Halil bin Ali ve Kasaba eşrafından Süleyman Beğ mahdumu Mehmed Efendi ve Osman Bey ile isbat eyledim, didi.

Şâhidân-ı merkûmândan zabıt Mustafa Çavuş bin Yeğer istişhâd olundukda fil-hakika müddeaya mezkûr 129 lira müddeinin kendisi nakdi ve malı olduğuna ve hatta Halil Tımarlara bey' ettiği develerin esmânı bulunduğuna ben şâhidim ve şehadet iderim.

Şahid

Diğer şâhid İkili Karyesinden Halil bin Ali meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu müdde-i merkum Mustafa 129 liraya Halil Tımarede satup esmânını alarak İskilip Kazasına ... gitmiştir. Ve meblağ-ı mezkur sırf kendi malı ve nakdi olduğuna ben şâhidim ve şehadet dahi iderim.

Fi 29 Minhü

Şâhid

İşbu zabıt davası huzurumuzda cereyan eylediği tasdik kılındı.

Fi 29 Minhü

Başkâtib Halil

Alizade Halil

Şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen tezkiyeye havale şüd.

Fi 29 Minhü

Nâib Tevfik

Şâhidân-ı merkûmân usul mevzuuna tevfikân evvela sırran ol babda alenen ledet-tezkiye adl ve makbûliş-şehâde idükleri iş'âr ve tasdik olmağın mûcebince müdde-i merkûm husus-ı müdde'âya hakkında ba'del-tahkik meblağ-ı mezkuru müddeiye eda ve teslime müdür mûmâ ileyhâya tenbihe şüd.

Fi 30 Minhü

Nâib Tevfik

Sayfa 26

Belge 45

Kırşehir Sancağından Mecidiye Kazası kuralarından Mahsenli Karyesi ahalisinden Süleyman Kahya bin Yusuf kaza-i mezkûr hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-enverde Keskin Kazasının Kenan Bey Karyesi ahalisinden Yusuf İbni Muslihiddin Bey mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelam idüp der ki, ... Süleyman Kahya ile miyânemizde ve Mecidiyenin hukuk mahkemesinde cereyan etmekte olan arazi davasından dolayı merkum Mustafa Kahya ile ve lazım gelenler ile mahkeme ve muhaseme ve redd-i cevaba ve tebliğ ve tebliğâ istînâf ve temyize ve ikâme-i şuhûdda ve tahlîf ve tahlîfe ve her nev'i evrâk takdimine ve indel-hâce sulh ve ibrâya ve derecât-ı muhâkeme mürâca'ına vel-hâsıl husus-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umurun küllisini îfâyâ mûmâ ileyh Yusuf Beği vekil nasb ve tayin eyledim dedikte mûma ileyh Yusuf Bey dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâ yanbagî edaya taahhüd ve iltizam etmeğın tescil olundu.

Vekil Kenan Beğ Karyesinden Yusuf

Rumi 4 Eylül 1323 / Hicri 9 Şaban 1325 / Miladi 17 Eylül 1907 gün Salı

Müvekkil-i merkûm

Sayfa 26

Belge 46

Mecidiye Kazası kurâlarından Öksüz Kale Karyesi sâkinlerinden sâhib-i arzuhal Mustafa oğlu Mehmed kaza-i mezkûr Sandık emini Rıza Efendi ibni Hacı Hüseyin Efendi mahzarında üzerine dava idüp dir ki, bundan tahminen 4-5 gün oldu dava etdirecekleri üzere oğlum Mustafa yedinden Zabtiye çavuşu mal sanduğu diyerek idüp hükümete teslim eylediği birisi siyah dört yaşında düğe inek ve birisi üç yaşında kagör atı ceriyi beyaz ... iki re's maldan evvelce malımı bi-edâ olarak mûmâ ileyh Rıza Efendi vaz'-ı yed ider olduğundan aliverilmesi matlûbumdur, diyü ba'ded-dava ve ledes-sual fil-hakika iki res birisi inek diğeri tosun ancak üzere bil-emân vaz'-ı

yedini ikrâr ancak müddeinin malı olduğu benim ma'lûmum değildir, diyü inkâr eyledi.

Rumi 6 Eylül 1323 / Hicri 11 Şaban 1325 / Miladi 19 Eylül 1907 gün Perşembe

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde-i merkûm

Şâhid Hacı Duraklı Karyesinden Hacı Oğlu Ahmed bin Hacı nam kimesne li-ecliş-şehâde meclis-i şer'â hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan diğer re's karasığır hayvanı müdde-i merkûm Mehmedin tenâcen malı olduğuna ben şâhidim ve eda-yı şehâdet dahi iderim.

Fi 6 Minhü

Şahid

Diğer şâhid Hacı Duraklı karyesinden Hüseyin oğlu Ali bin Hüseyin nam kimesne li-ecliş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan birisi dört yaşında kara dişi düğe ve birisi üç yaşında sakır koğer tosun müdde-i merkûmun netâcen malı olduğuna ben Allah için şahidim ve eda-yı şehadet eyledim.

Fi 6 Minhü

Şahid

Şâhidân-ı merkûmân lede't-ta'dîl ve tezkiye adaletleri zâhir olunmak mücebince husus-ı müdde'aya hakkında müdde-i merkûm ba'det-tahlîf müdde'âya hayvanatın müdde'îye eda ve teslimine müdde-i aleyh mûmâ ileyh Rıza Efendiye tenbih olunduğu.

Fi 6 Minhü

Sayfa-27

Belge- 47

Mecidiye Kazasının Öksüz Kale Karyesinden sahib-i arzuhal Haydaroğlu Behzad bin Haydar nam kimesne meclisde Terzbanlı Karyesinden Hacı Hüseyin Oğlu Ahmed bin Hacı Hüseyin mubacehesinde dava idüp der ki, merkum Ahmedin kerimesi Esmâ binti Ahmed mezkûreyi 319 senesi Eylül mâhı içinde ve mahzar-ı şühudda akd ve tenkih eyledim. Ol vecihle mezbure Esmâ tarih-i akidden şimdiye kadar benim

zevce-i menkûha-i medhûle-baham diyü dava etdikde müdde-i aleyh merkurum cevabında fil-hakika kerimesi mezbure Esmayı merkurum Behzada akd ve tenkih etmiş ise de tarih-i akd 320 senesi Eylülünde olduğunu müdâfiine söyledi.

Rumi 9 Eylül 1323 / Hicri 14 Şaban 1325 / Miladi 22 Eylül 1907 gün Pazar

Müdde-i aleyh

Müdde'î

Müdde-i merkûm davasına mutâbık beniyeye taleb olundukda Terzbanlıdan Ahmed oğlu Hüseyin ve Hacı İbrahim oğlu Ali ve Molla Abidin Beyle isbat iderim dedikde ve şâhidan-ı merkûmândan Ahmed oğlu Hüseyin İbni Ahmed bin İbrahim nam kimesne meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda müdde-i merkûm Haydar oğlu Behzad müdde-i aleyh Ahmed bin Hacı Hüseyin Ağanın kerimesi Esmâ binti Ahmed nam mezbureyi 319 senesi Eylül mahı içinde mahzar-ı şuhudda akd ve tezviç ve tenkih eylediğine ben Allah için şâhidim ve şehadet eylerim.

Fi 9 Minhü

Şahid

İşbu zabt-ı dava huzurumuzda cereyan ettiğini tasdik ederiz.

Fi 9 Minhü

Alizade Ali

Odacı

Şâhidân-ı merkûmân Ali bin Hacı Hüseyin nam kimesne dahi li-ecliş-şehâde meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu müdde-i merkûm Behzad 319 senesi Eylül mâhı içinde Hacı Hüseyin Ağanın oğlu Ahmedin kerimesi Esmâ mihr tesmiyesiyle akd ve tezviç eylediğine ben Allah için şâhidim ve şehadet eyledim.

Rumi 16 Eylül 1323 / Hicri 21 Şaban 1325 / Miladi 29 Eylül 1907 gün Pazar

Şahid Hacı Hüseyin Oğlu Ali

Şâhidân-ı merkûmân tezkiyeye havale şüd.

Fi 16 Minhü

Nâib Tevfik

Şâhidân-ı merkûmân usul mevzuuna tevfikân evvela ya varaka-yı mestûresi ol babda alenen ledet-tezkiye adl ve makbûliş-şehâde idükleri iş'âr ve tasdik olunmağın mûcebince akdin 319 senesi Eylül mâhı zarfında vukuuna hükm-i şer'il-ehakk olmuştur.

Nâib Tevfik

Sayfa 28

Belge 48

Mecidiye Kazası kuralarından Sakalı karyesi sâkinlerinden Veli Ağa İbni Ahmed nam bit-tû' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelim idüp der ki; nikahlım diyerek mahkeme-i şer'iyeye ikâme eylediğim Yetecik Karyesinden Bektaş Kahya kerimesi Fatıma binti Bektaş nam mezbureden kat'an fâriğ olup nikahlım olmadığına işbu mahalle takrir eyledim.

Hicri 17 Şaban 1325 / Rumi 12 Eylül 1323 / 25 Eylül 1907 gün Çarşamba

Muteriz Merhum Safalı Karyesinden

Muarref- Mahkeme Memuru- Mahkeme Azası

Sayfa 28

Belge 49

Yozgad Sancağı mahalâtından Medrese Mahallesi sakinlerinden Eimzade İhsan Efendi ibni Süleyman Mecidiye Kazası mal müdürü vekili sandık emini Rıza Efendinin mahzarında üzerine dava idüp der ki, bundan tahminen bir mâh akdem Mecidiye civarından mürûr etmekte olan davar sürümüzün içerüsünden sirkat olunarak ecren bâde hükmünde tutularak bey' edilen bir re's erkek koçu bey' olunarak esmânı olan ba'del-musaddak seksenaltı kuruş mümâ ileyhden alı verilmesi matlûbumdur, diyü dava eyledi.

Rumi 15 Eylül 1323 / Hicri 20 Şaban 1325 / Miladi 28 Eylül 1907 gün Cumartesi

Müdde-i mümâ ileyh Mehmed Ağa

Müdde-i aleyh dahi cevabında fil-hakika zikr olunan bir re's erkek koçu satılarak esmânı olan meblağ-ı mâsûre de bil-emân vaz'-ı yedini ikrâr ancak müddeinin malı olduğu benim malumum değildir, diyü inkâr eyledi.

Fi 15 Minhü

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde-i merkûmun ber-minvâl-i meşrûh müddeasına mutâbık beniyye talep olundukda fil-hakika bundan 24 gün akdem zâyî‘ olan erkek üç yaşında bir re’s erkek koyuna müdde‘î İhsan Efendinin şerren malı olduğuna şâhidim ve edâ-yı şehadet ederim.

Fi 15 Minhü

Şâhid Ali Rıza

Diğer şâhid Gümüş Ören Karyesinden İsmail bin Osman li-ecliş-şehâde meslis-i şer‘a hâzır olup istişhad olundukda fil-hakika bundan 27 gün akdem Mecidiye civarından sirket olunan bir re’s erkek üç yaşında koçu müdde‘i İhsan Efendinin şerran malı olduğuna şâhidim ve edâ-yı şehâdet iderim.

Şâhid

Sayfa 29

Belge 50

Yozgat Sancağı nevâhiyesinden Kızıl Koca nahiyesinin Ali Fakılu Karyesi ahalisinden sahib-i arzuhal İsmail Kahya oğlu Ömer bin İsmail Kahya Sandık emini Rıza Efendinin mahzarında üzerine dava ve takrir-i kelim ve idüp der ki; yedimde tenâcen malım olan beş yaşında kavgür kuyruğunun ucu beyaz 200 kuruş kıymetinde bir res kara sığır öküzüm haziran mahı zarfında karyemiz civarından sirket olunarak el-yevm yâve olmak üzere mümâ ileyh Rıza Efendi yedinde bil-muâmele bil-istihkâk alıverilmesi matlubumdur, diyü ba‘de‘d-dava ve ledes-sual mümâ ileyh Rıza Efendi dahi cevabında fil-hakika mezkur öküze vaz‘-ı yedini ikrâr ancak müddeinin mâlî olduğu benim mâlumum değildir, diyü inkar eyledi.

Rumi 15 Eylül 1323 / Hicri 20 Şaban 1325 / Miladi 28 Eylül 1907 gün Cumartesi

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde-i Merkum İsmail Kahya oğlu Ömer

Müdde-i merkum dava-yı mezkûresiyle beyana havale şüd.

Minhü

Nâib Tefvik

Ben davamı Ali Fakılı Karyesinden Hacı Hüseyin Oğlu Monla Mehmed ve Hacı Mehmed oğlu İsmail ile isbat eyledim, dedikde şâhidân-ı merkûmândan Monla Mehmed bin Hacı Hüseyin nam kimesne li-ecliş-şehâde meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan 4 yaşında tokur kuyruğunun ucu beyaz bir re'e öküz müdde-i merkum Monla Ömerin netâcen malı olduğuna ben Allah için şahdim ve eda-yı şehadet dahi eyledim.

Fi 15 Minhü

Diğer şâhid karye-i mezbureden Hacı Mehmed oğlu İsmail bin Hacı Mehmed nam kimesne dahi li-ecliş-şehâde meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan koğer kuyruğunun ucu beyaz 4-5 yaşında öküz karyemizden İsmail Kahya oğlu Hızır merkum Monla Ömerin kendi malından olma malı olduğuna ben şâhidim ve eda-yı şehadet eyledim.

Fi 15 Minhü

Şahid

Şâhidân-ı merkûmân usul mevzuuna tevfikân evvela ya varaka-yı mestûresi ol babda alenen ledet-tezkiye adl ve makbûliş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunup şehadetleri makbul olmağın mücebince müdde-i merkûm husus-ı mezkûr hakkında ba'del-tahlîfiş-şer'î mezkur öküzün kendisinin olduğuna hükme-i şer'il-ehakk olunduğu.

Fi 15 Minhü

Naib Tevfik

Sayfa 30

Belge 51

Mecidiyenin Hacı oğlu Karyesinden zâtı Ferdiyan Ömer Çavuş bin Hasan ve odacı Yusuf Çavuş bin Said tarifleriyle muarref olan Fatıma Hatun binti Osman nam hatuna zevce-i menkûha karye-i mezbûreden Şeyho bin Mehmed muvacaheesinde üzerine dava idüp der ki; Şeyho bundan akdem benim zevc-i dâhilem olup bundan iki ay akdem beni tatlık eylediğinden merkûmun zimmetinde manzûr ve mahzûr-ı aleyh olan 200 kuruş mihr-i müeccelemler ile malım olan 100 kuruş kıymetinde bir hân tabak

ve 300 kuruş kıymetinde üç çift çuval ve 60 kuruş kıymetinde bir adet baş heybesi ve 30 kuruş kıymetli bir adet ayak çuvalı ve 1 Mecidiye kıymetinde ip torbası ve 10 kuruş kıymetinde birisi adet çengel ve 10 kuruş kıymetli bir adet çul ve 8 kuruş kıymetli bir adet deve öğreği ile aded-i muayyene-i ma'lûmem ve müennes-i meskenetim için ne kadar ma'rûf nafaka takdiriyle markumdan alıverilmesi matlubumdur diyü dava eyledi.

Fi 17

Müdde-i mezbure

Müdde-i aleyh-i merkumeden ne diyeceği sual olundukda eşyâ-yı muharrer-i mezkûreden yatak takımıyla bir çift çuval olmadığını diğer eşyaları mevcûd idüğünü ve yalnız mezbureyi .... ketb-i tam yarım diyerek söylediğini ve 200 kuruş mihr-i müecceleden ve aded-i ma'lûme için de yevmiye ikişer kuruş borcu olduğunu ikrâr eyledi.

Fi 17 Minhü

Müdde-i aleyh

Mezbûrenin aded-i muayyenesi için muarref idüğü beyan olunan yevmiye ikişer kuruş nafaka fasl ve takdir edilmiştir.

Fi 17 Minhü

Naibüş-şer' Tevfik

Sayfa 30

Belge 52

Mecidiyenin Alaca Hasanlı Karyesinden Osman Hacı Hasan oğlu Düdek Mehmed bin Osman Çavuş kaza-i mezkur sandık emini Rıza Efendinin mahzarında üzerine dava idüp der ki, bundan 3 ay akdem Kırşehirinin Dalacı Karyesinden Hurşid oğlu Hacı Halilden 2000 kuruş bedel medkû' ve makbûz mukabilinde iştirâ ve temlik eylediğim 10 yaşında bakır renkte altı nişanlı bir re's kısrığım bundan akdem yâde hükmünde tutularak harîta ma'rifetiyle hükümete teslim eylediğinden alıverilmesi matlûbumdur, diyü dava eyledi.

Rumi 23 Eylül 1323/ Hicri 28 Şaban 1325 / Miladi 6 Ekim 1907 gün Pazar

Müdde-i Alaca Hasanlı Karyesinden

Müdde-i aleyh Rıza Efendiden ne diyeceği istifsâr olundukda fil-hakika bir re's kısırağa bil-emân vaz'-ı yedini ikrâr ancak müddeinin malı olduğunu inkâr eyledi.

Fi 23 Minhü

Müdde-i alyeh mümâileyh Rıza

Müddeinin ber-minvâl-i meşrûh müddeasına mutâbık beyyine taleb olundukda, ben davamı Safalı Karyesinden Mehmed bin İbrahim ve karye-i mezbûreden Ali bin Osman ile isbat eyledim, dedikde şâhidân-ı merkûmândan Mehmed İbni İbrahim nam kimesne li-elîş-şehâde meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika bakır renginde 9-10 yaşında bir ree's kısırağı müdde-i merkûm Mehmed 200 kuruş bedel ile Dalakçı Karyesinden Hurşid oğlu Hacı Halidden işтира ve temlik eylediğine ben Allah için şâhidim ve edâ-yı şehâdet iderim.

Fi 23 Minhü

Şâhid

Diğer şâhid karye-i mezbûreden Ali bin Osman dahi ber-vech-i meşrûh edâ-yı şehâdet eylediğini söyledi.

Fi 23 Minhü

Şâhidân-ı merkûmân tezkiyeye havale şüd.

Fi 23 Minhü

Nâib Tefvik

Şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen lede't-tezkiye adaletleri ihbâr ve tasdik olmağın hususî müddeaya hakkında müdde-i merkûm ba'del-tahlîfi'ş-şer'î mucebince mezkur kısırağın müdde-i merkûm Mehmede iâde ve teslimine müdde-i alyh mümâ ileyh Rıza Efendiye beyyine olunduğu

Recep 24 Eylül 1323 / Hicri 29 Şaban 1325 / Miladi 7 Ekim 1907 gün Pazartesi

Nâib Tefvik

Sayfa 31

Belge 53

Mecidiye Kazasının Hacı Ahmedli Bâlâ Karyesi sâkinlerinden zâtı Yusuf Çavuş bin ve gardiyan Ömer Çavuş bin Hasan tarifiyle ma'rûf olan Rabi'a binti İsmail mezkûr

Kasabadan Monla Mustafa bin Seryan muvacehesinde üzerine dava idüp der ki; zevcem iken bundan akdem Bingazide vefat iden Battal bin Alinin verâseti benimle vâlidesi Döndü binti Veli ve li-ebeveyn er karındaşı Musa ve hemşiresi Zinete münhasıra olduğundan ve müteveffâ-yı merkum üzerinde cihet-i kasd-ı şer'îden 25 kuruş alacak hakkı olduğundan alıverilmesi matlûbumdur diyü ba'ded-dava ve ledesual ol dahi cevabında fil-hakika merkuma 25 kuruş borcu olduğunu ikrar ancak müddeinin ma'dâm davasını inkâr itmekle müddeiden ber-minvâl-i meşruh müddeasına mtabık beyyine taleb olundukda, ben davamı Veledli Karyesinden Yusuf Çavuş bin Abdurrahman ve Yerköyünden Onbaşı oğlu Seyyid ile isbât iderim, didi.
Müdde-i aleyhâ Mezbure Monla Mustafa

Müdde-i mezbûre

Şâhidân-ı merkûmândan Veledli Karyesinden Yusuf Çavuş bin Abdurrahman nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzır olup isrtişhâd geçen sene nisan ve yahut müdde-i mezbure zevci Hacı Duraklı karyesinden Ali Oğlu Battal Bingazide denize yıkanmağa girdiğinde su kendisini boğduğunu ve müdde-i merkûmun cenazesinde bulunduğunu ben Allah için şahidim ve edâ-yı şehâdet-ı şer'îye eylerim.

Recep 26 Eylül 1323 / Hicri 2 Ramazan 1325 / Miladi 9 Ekim 1907 Çarşamba

Şâhid

Şâhid Yozgat Sancağının Yerköy karyesi ahalisinden Seyyid bin Mustafa nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda, Hacı Duraklı karyesi ahalisinden ve efrâd-ı askeriyeden Ali oğlu Battal bundan 8-10 ay akdem Bingazide denizde dalgaya boğulup vefat itdi. Merkumun cenazesinde hazır bulundum ve bu vecih üzere şâhidim ve edâ-yı şehâdet-i şer'îye eyledim.

Fi 17 Minhü

Şahid Yerköy Karyesinden

Sayfa 32

Belge 54

Mecidiye Kazasının Ömer Uşağı karyesinden sâhib-i arzuhal Durmuş oğlu Hacı bin Mehmed Sandık Emîni Rıza Efendi mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelam idüp der ki; Acı Karyesinden Ömer Zoroğlu Ali Göyden şîrâ'en almış olduğum 4 yaşlı

200 kuruş kıymetlü bir re's siyah öküzüm Haydar Onbaşı tarafından bundan çend gün mukaddem yâve namıyla hüküme getirilmekle mümâ ileyh Rıza Efendi yedinde bulunmakla bil-istihkâk alıverilmesi matlûbumdur, diyü dava eyledikde mümâ ileyh Rıza Efendiye sula olundukda cevabında mezkur öküz hırsızlıktır. Yani Ömer Zor oğlu meşhur hırsızdır, münâide şiyâk aldığı cihetle davasının reddini taleb eylerim, dedi. Münâidesi yine taleb olundukda Ömer Uşağı Karyesinden Halil oğlu Ali ve Mustafa oğlu Mahmud ile isbat eylediğini ve isbâtların hazır olduğunu söyledi.

Recep 29 Eylül 1323 / Hicri 5 Ramazan 1325 / Miladi 12 Ekim 1907 gün Cumartesi Şâhid Ömer Uşağı karyesinden Halil oğlu Ali ve Mustafa oğlu Mahmud meclis-i şer'a gelerek 4 yaşında siyah donda bir re's öküzü bundan iki mâh mukaddem müdde-i merkur Hacı 200 kuruş bedel ile Avı Karyeli Ömer Zoroğlu Ali Köyden satın aldığını bildiğine ve diğer şâhid Mustafa oğlu Mahmud dahi şâhd-i merkûmun şahadeti vecihle şahadet eyledi.

Recep 29 Eylül 1323 / Hicri 5 Ramazan 1325 / Miladi 12 Ekim 1907 gün Cumartesi

Şâhid Mahmud

Şahid Ali

Müdde-i aleyh

Müdde'î Hacı

Sayfa 32

Belge 55

Mecidiye Kazasının Ömer Uşağı karyesinden sahib-i arzuhal Halil oğlu Ali mal müdürü Emin Efendi mahzarında üzerine dava ve takrir-i kelim idüp der ki; netâcen malım olan 8 yaşlı ala renkli kuyruğu güdek öküzüm bundan çend gün mukaddem Haydar Onbaşı tarafından yâve namıyla hükümete getirilmekle mümâileyh Rıza Efendi yedinde bil-muâmele bil-istihkâk alıverilmesi matlûbumdur, diyü dava eyledikde müma ileyh Rıza Efendiden sual olundukda cevabında fil-hakika mezkur öküze vaz'-ı yed olduğunu ikrarla mezkur öküzün müddeinin olmadığını söyledi.

Müdde'î dahi davasını karye-i mezkûreden Osman oğlu Turan ve Mehmed oğlu Hacı ile isbat eylediğini söyledi.

Şâhid karye-i mezkûreden Osman oğlu oğlu Turan mezkur öküzün don ve rengini ber-vech-i beyan takrir iderek müdde-i merkumun malı olduğunu ve diğeri Mehöed oğlu Hacı dahi şâhid-i merkumun şehadeti vechiyle şehadet eylediler.

Recep 29 Eylül 1323 / Hicri 5 Ramazan 1325 / Miladi 12 Ekim 1907 gün Cumartesi
Şâhid TuranŞahid Hacı

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde'î Ali

Sayfa 33

Belge 56

Mecidiye Kazası Mahsenli Karyesi ahalisinden Hüseyin oğlu Hasan Çavuş ibni Hüseyin kaza-i mezkur sandık emini Rıza Efendi ibni Hacı Hüseyin Efendi mahzarında üzerine dava idüp der ki; yedimde şirâ'en malım ve mülküm olan bir re's 4 diğeri 3 yaşlarında olan 3 yaşında sağ kulağı kesik diğeri de çatal boynuzlu 4 yaşında 300 kuruş kıymetinde öküzlerim yave olarak mümâ ileyh Rıza Efendi vaz'-ı yed olmakla alıverilmesi matlûbumdur, diyü dava eyledi.

Rumi 20 Teşrin-i sâni 1323 / 5 Ramazan 1325 / Miladi 12 Ekim 1907 Cumartesi

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde'î Mecidiyenin Mahsenli Karyesinden Hasan Çavuş

Mümâ ileyh Rıza Efendiden ne diyeceği istifsâr olundukda fil-hakika mezkûr iki re's öküzlere bil-emân vaz'-ı yed eder olduğunu ikrâr ancak müddeinin mülkü olduğunu inkâr eyledi.

Müdde-i aleyh mümâ ileyh Rıza

Müdde'iden davasına mutabık beyyine taleb olundukda Mahsenliden Mehmed oğlu Kasım Çavuş ve Yusuf oğlu Süleymanla isbat-ı müdde'â ideceğini söylemekle şâhidân-ı merkûmândan hâzır-ı bil-meclis Mehmed oğlu Kasım Çavuş li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika birisi 4 yaşında koğör diğeri 3 yaşında kulağı kesik koğör öküzler müdde-i merkum bundan bir buçuk iki mah evvel Dere Konludan Şükrü oğlu Ahmedden bir re's öküzle mukâbele etdiğine şâhidim ve şehadet-i şer'îye eylerim.

Şahid

Diğer şâhid karye-i mezkûrlardan Süleyman İbni Yusuf li-ecliş-şehade meclis-i şer‘a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika birisi 4 yaşında koğör diğeri 3 yaşında kulağı kesik koğör öküzler müdde-i merkum bundan bir buçuk mah evvel Dere Konlu Karyesinden Şükrü oğlu Ahmedden bir re’s öküzle mukâbele etdiğine şâhidim ve şehadet-i şer‘iye eylerim.

Şâhid

Sayfa 33

Belge 57

Mecidiyenin Güngüş Karyesinden sâhib-i arzuhal Monla Ömer oğlu Hasan nam kimesne mezkur kasabadan zatı muarref Monla Ömer oğlu Mehmed zevcesi Zehra binti Mehmed nam mezbure muvacehesinde der ki; mezbure ile miyânemizde olan terekeden hisse-irsiye davasını bit-tû‘ ver-rıza terk idüp yek diğërimiz ile musalaha olduğumuzdan tarafımdan ba‘demâ ikâmeye ve ta‘kib-i meseleye mahal olmadığını mübeyyen işbu mahalle takrîr eylerim.

Rumi 24 Teşrin-i sâni 1323 / Hicri 2 Zilkade 1325 / Miladi 7 Aralık 1907 gün
Cumartesi

Mezbure Zehra

Mahzar-ı merkum Güngeşli

İşbu takrir huzurumuzda cereyan eylediğini ve bâlâdaki imzalar merkum ve mezbûrenin olduğunu tasdik eyleriz.

Fi 24 Minhü

Mustafa Beğzade

Meclis İdare Azasından

Sayfa 34

Belge 58

Ankara vilayetinin Kırşehri Sancağına muzaf Mecidiye kazası kuralarından Ömer Uşağı Karyesi sâkinlerinden ve efrâd-ı asker-i şâhânedan olup bu kere vefat iden

Miskinin oğlu Hüseyn bin Mustafanın vâris ve verâseti li-ebeveyn er karındaşları Mahmud ve İbrahim ile validesi Ayişe binti Hasana münhasıra olup anlardan başka veraset ve terekesine müstehakk-ı aharı olmadığına karye-i mezkûreden Mustafa bin Hüseyn ve Ömer bin Hacı İsmail nam kimesneler şehadetleriyle bir nesc-i şer'î hükm-i şer'îl-ehakk olunduğu.

Rumi 10 Kanun-ı Evvel 1323 / Hicri 18 Zilkade 1325 / 23 Aralık 1907 gün Pazartesi

Şahid Mustafa- Şahid Ömer

Müdde'î

Sayfa 34

Belge 59

Teflek Kebir Karyesi ahalisinden sâhib-i arzuhal Aşık Osman oğlu Battal bin Osman nam kimesne Mecidiye Kazası hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada akd olunan meclis-i şer'debit-tû' ver-rıza ikrâr ve takrîr-i kelam idüp der ki; nikahlım iddiasında bulunduğum karyemiz sakinlerinden Osmanın sulbiye-i kebîre kızı Nuriyeyi ba'demâ nikâhlım olmadığını ve nefsi dilediğine akd ve tevzice mahsur bulunmadığını işbu mahalle şerh ve takrir eyledim.

Fi 9 Minhü

Teflek Kebir Karyesinden Aşık Osman oğlu Battal

Mahzar-ı merkûm huzurumuzda bir-rıza takrir eylediğini işbu mahalle şerh eyleriz.

Fi 9 minhü

Mahkeme Odacısı

Teflek Sağır Karyesinden ve esnafdan

Sayfa 34

Belge 60

Çam Dere Karyesinden ve asker-i şâhâne efrâdından iken bundan akdem vefat iden Hüseyn bin Mustafanın verâseti li-ebeveyn er karındaşı İbrahim ile vâlidesi Elif binti Yusuf ile hemşiresi Ayişeye münhasıra olduğu Çam Dere Karyesinden Hüseyn

bin Hacı Ali ve Alaca Hasanlı Karyesinden Osman Ağa bin Hacı nam kimesneler
şehadetleriyle sâbit ve mezbûrunun verasetlerine hükm-i şer‘il-ehakk olmuştur.

Rumi 16 Kanun-ı Sani 1323 / Hicri 24 Zilkade 1325 / Miladi 29 Aralık 1907 gün
Pazar

Şahid Hacı Ali

Şahid Osman Ağa

Sayfa 35

Belge 61

Bundan akdem vefat Öksüz Kale Karyesinden Bekir bin Behzanın veraseti li-
ebeveyn er karındaşı Ali bin Behzan valideleri Esmâ binti İbrahime münhasıra
olduğu ve anlardan başka vârisi ve terekesine müstehakk-ı ahârı olmadığı karye-i
mezkureden İsa Efendi bin Hacı Mehmed Ağa ve Halil Ağa bin Hacı Reşid nam
kimesnelerin şehadetleriyle sâbit olduğu ve merkûmunun verasetlerine hükm-i şer‘il-
ehak olunmuştur.

Rumi 26 Kanun-ı Sâni 1323 / Hicri 4 Zilhicce 1325 / Miladi 8 Ocak 1908 gün

Çarşamba

Şâhid Halil

Şahid İsa

Sayfa 35

Belge 62

Kırşehrî sancağına muzaf Mecidiye kazası kuralarından Şemili Karyesi ahalisinden
ve efrad-ı asâkir-i şâhânededen iken bundan akdem vefat iden Nur Hasan oğlu Hasan
bin Hüseyin verâseti babası merkum Hüseyin ile validesi Elif binti Veliye
münhasıra olduğu ve bunlardan başka vârisi ve terekesine müstehakk-ı ahârı olduğu
karye-i mezkureden Dedo bin Hasan ve zabtiye efrâdından Osman bin Cemzonun
şehadetleriyle merkûmânın verasetlerine hükm-i şer‘il-ehakk olduğu.

Fi 28 Minhü

Şahid

Şahid

Sayfa 36

Belge 63

Mecidiye Kazasının Beşikli Karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal Nuri bin İbiş bin Hüseyin nam kimesne meclisde karye-i mezkur sâkinlerinden zâtı karye-i mezkûre ahalisinden Ahmed bin İbrahim ve Mehmed bin İsmail tarifleriyle muarref olan Güllü binti Süleyman nam Hatun mahzarın üzerine dava takrir-i kelam idüp der ki; işbu Ramazan-ı Şerifin son günü yani Arefe günü mezburenin biraderi Haydara vekil göndererek hemşiresini tezvicine talep iderek âdet-i meclisden olmak üzere 8 davar ve bir çift öküz ve üç adet Lira-yı Osmanî ve birisini beş gün sonra karyemiz imamı Molla Salih bin Ali mezbure tarafından akde vekil olan biraderi Haydar ve benim tarafımdan biraderim Hüseyin mahzar-ı şuhûdda akd ve tenkih idüp mezbure ol suretle benim zevce-i menkûha-i medhûl-baham olmuş iken ammisi Alo tarafından tamamıyla mezbure bana nefsinin tesliminden imtina ider olduğundan mezbureye nefsinin teslim olmak kabl-i şer'iden matlûbumdur, diyü baded-dava ve ledes-sual müdde-i aleyha mezbure dahi cevabında fil-hakika biraderim Haydara müdde-i merkum akd ve tenkih olmak üzere vekalet virdim diyü ikrar eyledi.

Rumi 2 Şubat 1323 / Hicri 12 Muharrem 1326 / Miladi 15 Şubat 1908 gün Cumartesi
Muarref

Muarref

Müdde-i aleyhâ mezbûre

Müdde-i merkum

Müdde-i aleyhâ mezburenin ammisi Ahmed bin İsmail ile karındaşı Haydar söze ibtidâr ile evet mezbûrenin zevc-i evveli karyemiz ahalisinden zevci Mevlüd bin Hacı Hasan mezbureyi tarih-i zabıtdan beş mah mukaddem üç karyeden dışarıya zevc-i ahire varmak üzere tatlik etdi. Binâenaleyh mezbure de şimdi karyemiz ahalisinden müdde-i merkum akdi icra edildi. Bu ikinci akd davası sahih olmayacağından gıbbetül-velâye talep red addolundu.

Rumi 2 Şubat 1323 / Hicri 12 Muharrem 1326 / Miladi 15 Şubat 1908 gün Cumartesi
İşbu dava zabtı huzurumuzda cereyan eylediğini tasdik eyleriz.

Fi 2 Minhü

Aza ve muhâkeme

Aza ve muhakeme

Îcâb-ı şer'îsinin zeylen beyanına himmet buyrulmak üzere fezâhatlü Müftü Efendiye.

Fi 2 minhü

Sayfa- 36

Belge-64

Bu surette mezbure Güllü zevc-i evveli Mevlüdde, sen bana üç talak boş ol diyüp bu vecihle tatlik etmişdik, diyü davayı Mevlüd dahi üç talak boş ol, didikden sonra ve cehren ve muttasılan ve mesmû'an illâ karye-i ahire tezviç etmek üzere istişnâen demişdim diyü dava etdikde, mezbure Güllü Mevlüdün istişnâ eylemediğine ikâme eylediği şühûd Mevlüdün mezbureye üç talak boş ol diyüp peşine bir şey dimemişdi, diyü şehadet ile istişhâdları makbûle olup mezbure Güllü Mevlüdden üç talak boş olmuş olur mı?

El-cevab: Allahü a'lem olur.

Le-tekabbelüt-tezviç ve tatlik ve hindel-messenet mimma tekabbel fihiş-işehâdete alen-nefiy fusûlen

Nemekahul-fakîr Naibül-kaza-i Mecidiye

Sayfa- 36-37

Belge- 65

Müdde-i aleyhâ mezbure Güllü Hatunun zevc-i evveli Mevlüd kendüsünü ne sûretle ve kimin mahzarında tatlik eylediği istifsâr olundukda benim haberim yok ... zevcem de beni boşadı. Hâzır-ı bil-meclis mezburenin ammisi Mehmed bin İsmailden keyfiyet-i talak sual olundukda bu geçen Haziranın 24. Pazar günü mezbure biraderin kerimesi işbu hâzıra-i bil-meclis Güllü ile ben dahi vâzı'ı Mevlüd bin Hacı Hasan beynimizde vuku bulan münâkaret üzerine karyemz imamı hazır olduğu halde zevcim Güllüyü üç karyeden dışarıya gider ise talak-ı selase ile tatlik eyledim, dediğine Allah içün şahidim ve şehadet dahi iderim.

Şahid ismail oğlu Mehmed

Diğer şâhid karye-i mezkure imamı Hasan bin Ali meclis-i şer‘a hazır olup istişhâd olundukda mezburenin zevci Mevlüd bin Hacı Hasan mezburenin ammisi hâzır-ı bil-merkûm Mehmed ile kendi yanına gelerek merkum Hasan şu Mevlüde bir malak kağnısı bari vir, dediğini ve kendüsünün talaknâme-yi tahrîre başladığında, zevc-i merkum dışarıya çıkararak yanlarında bulunan meğer beni çağırarak ben üç günden dışarıya çıkararak boşayacağını ve kendüsüne söylemediğini ve talaknâme kenarında yazılan üç karyeden hârici gelmesi mezbûrenin ammisi hâzır-ı merkûm tarafından ihtar olunması üzerine yazdığını ve başka malumatı olmadığını söyledi.

Rumi 2 Şubat 1323 / Hicri 12 Muharrem 1326 / Miladi 15 Şubat 1908 gün Cumartesi

Şahid Hasan bin Ali

Diğer şâhid karye-i mezkureden Davud Oğlu Osman meclis-i şer‘a hazır olup istişhâd olundukda zevci Mevlüd bin Hacı Hasan mezburenin ammisi ile kendü yanına gelerek üç karyeden dışarıya çıkarsa benden üç talak boş olsun dediğine ve başka malumatı olmadığına şehadet eyledi.

Fi 2 Minhü

Şâhid

Üç karyeden dışarı kendi şartıyla vuku‘ bulan talakın himmet olup olmadığının ibnâsı zımında tekrar Müftü Efendiye

Fi Minhü

Nâib Tefvik

Sayfa-37

Belge- 66

Hüve

Nemekahül- fakîr

Bu meselede eime-i hâzırın mühim vecihle böyle der ki;

Bu suretde Mevlüdün üç kurâ haricinde üç talak benden boş demesiyle talakül-imbân ile mahsus olmayup derhal talak-ı selâse vâki‘ ve şart-ı fâsid olduğundan be-nûnet-i mugallata vâki‘a olmakla mezbure Güllü mezburdan üç talak boş olmuş olur mu?

Elcevab: Allahü a‘lem olur.

Ente tâliku bi-mekkiye-i vefî mekkete-i vefî'd-dârü't-teshîr ba'zul-hâl innel-talâka'l-entahîs bi-mekân der-rem'-i arer.

Sulhül-hal' ve batlûş-şartül-ezlâ bi-batl biş-şürûtül-fâside Ankaravî.

Nemekahul-fakîr müfti-i kaza-i mecdiye azze ve şânehû.

Sayfa-37

Belge-67

Ber-mûceb-i fetevâ-yı şerife mezbure Güllü Hatuna müdde-i merkum İbişin zevce-i menkûha-i gayr-ı medhûl-bahası olduğuna hükm-i şer'îl-ehakk olduğu.

Rumi 8 Şubat 1323 / Hicri 18 Muharrem 1326 / Miladi 21 Şubat 1908 gün Cuma

Nâib-i Şer'î-i Mecidiye Tevfik

Sayfa 38

Belge 68

Mecidiyenin Güngüş Karyesi sakinlerinden sâhib-i arzuhal Mustafa bin Camu nam kimesne meclisde Acı Karyesinde Kılıoğlu Mamo bin Hamo mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelim idüp der ki; merkumun kızı Ayişe nam-ı diğeri Elife-i Akile aleyhine ikame eylediğim nikah davasından bit-tu' ver-rıza vazgeçtim. Fî mâ ba'd benim alaka ve medhalim yokdur. Nefsini dilediğine tezvice mezun olduğunu işbu mahalle takrir-i kelim eyledim.

Rumi 4 Şubat 1323 / Hicri 14 Muharrem 1326 / Miladi 17 Şubat 1908 gün Pazartesi

Acılı Kılı oğlu Mamo

Mu'teriz merkum Güngüş Karyesinden Mustafa bin Hamo

İşbu takrir huzurumuzda tarafeynin rızalarıyla vuku bulduğu ve bâlâdaki parmak işareti şahs-ı merkum Mustafa ve Mamonun olduğunu tasdik ideriz.

Fi 4 Minhü

Odacıları Hasan Hüseyin

Mahkeme Azasından

Sayfa 38

Belge 69

Mecidiye Kazası kurâlarından Horkorlu Karyesinden Hacı Aziz Ağa İbni İbrahim bin Çakısız karye-i mezkurede mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kabl-i şer'den ve murâkib ve tayin olunan Musa bin Hacı Aziz muvacehesinde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelim idüp der ki; oğlum müteveffa Alinin mahdumu Mustafa benim hafîdim olmak münâsbetiyle bit-tû' ver-rıza kendi malım ve mülkümünden beheri 40 kuruş kıymetinde 13 re's tiftik keçi ve ellışer kuruş kıymetinde yedi re's dişi koyun ve 1000 kuruş kıymetinde çift camuzu ve ikişer yüz kuruş kıymetinde iki re's inek ve 100 kuruş kıymetinde bir re's düğe ve 70 kuruş kıymetinde bir re's erkek merkeb ve 150 kuruş kıymetinde bir kat tabak ve 25 kuruş kıymetinde bir adet kebir tencere ve 25 kuruş kıymetinde sağır bir adet tencere ve onar kuruş kıymetinde iki adet tas sahan ve 5 kuruş kıymetinde bir adet riyâğ tavası ve yirmi beşer kuruş kıymrtinde iki adet çuval ve 200 kuruş kıymetinde bir göz oda ki cem'an yekûn 2915 kuruş 12 kısım emvâl-i metrûke ve gayr-i menkûleyi sağır-i merkûm Mustafaya hîbe-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe eyledim, dedikde dahi merkum dahi vesâyeti hasebiyle meclis-i hîbede ahz ve kabz idüp mal-ı mevhûbu olduğunu vâhib olduğum cihetle işbu zabtı takrîzan temhîr eylerim.

Fi 13 Şubat sene 1323

Vâhib-i merkum Karyesinden Musa bin Hacı Aziz bin İbrahim

Muhzır-ı merkum Horkorlu Karyesinden Hacı Aziz

İşbu bâlâ-yı zabıttaki hîbe Horkorlu Karyesinden Hacı Aziz Kahyanın huzurumuzla hîbe eylediğini ve baladaki parmak mührü merkum Aziz Kahyanın olduğunu tasdiklen işbu mahalle şerhle temhir eyleriz.

Korkorlu Karyesinden Aziz Kahya bin Abbas ibni Abbas

Karyesinden Ömer oğlu Hacı İbni Ömer

Karyeden Musa bin Hüseyin bin Arabî

Sayfa 39

Belge 70

Keskin Kazasına merbût Satanlı Nahiyesi kurâlarından Arslan Hacı Karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal İzzet bin Hacı Said nam kimesne Mecidiye Kazası hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde Mecidiyenin Safalı karyesi sakinlerinden Sivaslızade Cemil Efendi ibni Mehmed Ağa mahzarında üzerine dava idüp der ki; Müma ileyh Cemil Efendinin kızı Makbule nam mezbure ile güzerân iden 9 Mart 322 tarihinde 6000 kuruş mihr-i müeccel ve muaccel tesmiyesiyle mahzar-ı şühûdda akdini icrâ olunarak izdivacım fi 8 Temmuz sene 308 tarihinde vuku bulan ve mümâ ileyh Cemil Efendi akdin tarih-i vukûunu fi 8 Temmuz sene 1323 tarihinde iddia eylediğinden sual olunup vukû'-ı akd-i keyfiyet tefhim olunması matlûbumdur, diyü ba'de'd-dava vel-inkâr müddeiden ber-minvâl-i meşruh tarih-i akdin vukuuna beyyine talep olundukda ben davamı Safalı Karyesinden Kammalı Bozoğlu Hasan bin Mehmed ve Hanifi Oğlu Hüseyin bin Hanif ile isbat eylerim.

Rumi 17 Şubat 1323/ Hicri 27 Muharrem 1326 / Miladi 1 Mart 1908 gün pazar

Müdde-i aleyh

Müdde'î

Şâhidan-ı merkûmandan Safalı Karyesi sakinlerinden Kammalı Bozoğlu Hasan bin Mehmed nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu müdde-i merkurum Hacı Said Ağa Mehmed Hacı İzzet Ağa ile Cemil Efendinin kerimesi Makbule hanımlar akd ve nikahları bizim huzurumuzda ve mümâ ileyh Cemil Efendinin karyesindeki odasında güzerân iden 322 senesi Martının 9. günü icra olduğuna ben şahidim ve şehadet dahi iderim.

Fi 17 Minhü

Şahid Safalı Karyesinden Hasan bin Mehmed

Diğer şâhid Safalı Karyesinden Hüseyin bin Hanefi bin Ömer nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu müdde-i merkurum İzzet Ağa müdde-i aleyh müma ileyh Cemil Efendinin kerimesi Makbule hanımın 322 senesi Martının 9. günü mümâ ileyh Cemil Efendinin odasında 6000 kuruş mihr

tesmiyesiyle akidler icra olunduğuna ben Allah için şahidim ve edâ-yı şehadet dahi eylerim.

Fi 17 Minhü

Şahid Safalı Karyesinden

Tezkiyeye havale şüid.

Nâib Tefvik

Şahidân-ı merkûmân evvela sırran ve ba'dehû alenen lede't- tezkiye adl ve makbûliş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olmağın mücebince müdde-i merkûm müdde-i aleyh mümâ ileyh Cemil Efendinin kerimesi Makbule Hanımı 322 senesi Martın 9. günü akd ve tenkih eylediğine hükm-i şer'îl-ehakk olmuşdur.

Fi 20 Minhü

Nâib-i Şer'î Mecidiye Tefvik

Sayfa 40

Belge 71

Kırşehirli Sancağına muzaf Mecidiye Kazası kuralarından Kayaklı Karyesi sakinlerinden sâhib-i arzuhal Ali Çavuş oğlu Halil İbrahim bin ali Çavuş nam kimesne kaza-i mezkur hükümet konağında mahkeme-i şer'îye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde Kabaklı Karyesi sakinlerinden zâtı Mecidiye Kazası Hapishane gardiyanı Hasan Ağa bin Halil ve piyade neferâtından Abdurrahman bin Halid Ağa tarifleriyle muarref olan Nazik bin Mehmed Ağa mahzarında bit-tû' ver-rıza ikrar-ı tam ve takrir-i kelim idüp der ki; mukaddemâ yani fi 5 Kanun-ı sâni 1322 tarihli mahkemeye i'tâ eylediğim arzuhalde mezbûre Nazik'e menkûha-i gayr-ı medûl-baham olduğunu iddia etmiş isem de mezbûre mâdem ki beni istemiyor, ben de mezbureyi bir-rıza talâk-ı selâse tatlik eyledim. Fî mâ ba'd benim alaka ve medhalim yokdur. Mezbure nefsini dilediğine tezvice me'zûndur diyü ikrâr ve takrir-i merâm eylediğimi işbu mahalle şerh ve temhir eyledim.

Rumi 9 Mart 1324 / Hicri 18 Safer 1326 / Miladi 22 Mart 1908 gün Pazar

Takrir-i beyana muarref

Muarref Gardiyan

Karye-i Mezbureden Mehmed Ağa Kerimesi Nazik
Mecidiyenin Kayaklı Karyesinden Ali Çavuş oğlu Halil İbrahim

İşbu talak tavriri merkum Kayaklı Karyesinden Ali Çavuş Oğlu Halil İbrahimin
tavriri olup huzurumuzda ve kendi rızasıyla olduğunu tasdik eyleriz.

Fi 9 Minhü

Mehmed Alizade

Sayfa 40

Belge 72

Huzûr-ı Celîl-i Hazret-i Meşîhât-hümâyûna

Numro: 1

Rumi 25 Mart 1324 / Hicri 5 Rabiulevvel 1326 / Miladi 7 Nisan 1908 gün Salı

Ma'rûz-ı Dâ'î-i Dîrîneleridir ki;

Şeref-vârid-i dest-i ta'zîm ve tescîl olan Fi 19 Mart sene 1324 tarihli emir ve irâde-i
telgrâfîleri üzerine bura mahkeme-i şer'iyesinde vuku bulan üç senelik hâsılatın
defteri bit-tahfîm leffen hâk-pâ-yı veliyyün-niamîlerine arz ve takdîm kılınmış
olmakla ol babda ve her hâlde emir ve ferman hazret-i veliyyül-emrindir.

Bâb-ı Meşihat-ı Aliyye Muhasebeciliğine Fi 31 Mart sene 1324 tarihli bir kıt'a
hâsılât-ı şer'ie cedveliyle vürûd iden ilmühaberlerin makbûzu leffen tarih-i mezkur
ile muhasebeciliğe takdim kılınmışdır.

Rumi 31 Mart 1324 / Hicri 11 Rabiulevvel 1326 / Miladi 13 Nisan 1908 gün

Pazartesi

Sayfa 41

Belge 73

Kırşehirli sancağına merbût Mecidiye kazası kurâlarından Safalı Karyesinden Kallı
Bozoğlu Hasan bin Mehmed kaza-i mezkur hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye
mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i Enver kaza-i mezkur sâkinlerinden
Mehmed Efendi bin Süleyman Bey mahzarında mahzarında ikrâr-ı tam ve tavriri-i

kelam idüp der ki; karyemiz ahalisinden Merkez Oğlu Mehmed Ali Efendi ile meyânemizde ve kaza-yı mezburun hukuk mahkemesinde cereyan eden terekesinden münbais davaya ve müma ileyh Mehmed Ali Efendi vekil-i müsecceli ile muhakeme ve muhâsemededir. Celbiye ve ikâme ile ve tahlif ve tahlîfe ve cânib-i muhâkeme mürâcaat iktizasından ceza ahkamındaki her türlü leh ve aleyhimde olan davaya ve muhakemeye Mehmed Efendiyi vekil-i umûmî nasb ve tayin eyledim dedikde, müma ileyh Mehmed Efendi dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini edaya taahhüd eylediği işbu mahelle tescil olundu.

Rumi 17 Nisan 1324 / Hicri 28 Rabiulevvel 1326 / Miladi 30 Nisan 1908 gün
Perşembe

Vekil mümâ ileyh Süleyman Tekzade Mehmed Efendi
Müvekkil Safalı Karyesinden Kılılı Boz oğlu Hasan

Sayfa 41

Belge 74

Keskin Kazasına muzaf Selmanlı Nahiyesine tabi Sekilü Karyesi sakinlerinden Hasan Kahya Oğlu Osman ibni Mehmed bin Hasan Kahya nam kimesne Mecidiye Kazası Hükümet Konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde kaza-i mezkurun Kayaklı Karyesinden Tavail Mehmed kerimesi Nazik aleyhine mahkeme-i şer'ie ikâme eylediği nikah davasından dolayı ayru ayru günlerde tastîr ve mezbureye tebliğ etdirilen davete varakalarında tayin olunan günlerde müdde-i aleyha ve mezbûre Mehmed kerimesi Nazik meclis-i şer'a kendisi gelmediği gibi tarafından vekil-i müseccel-i şer'ie dahi göndermemiş ve son defa olarak müddeinin talebi üzerine mahkeme-i şer'iyeden muhtıra gönderilmiş ise de yine vürûd idinemediğinden ve müdde-i merkur Osman mahkeme-i aliyeye tabkda ısrar eylediğinden mezburenin hukukunu muhafazaya her celb-i mahkeme için yarımşar Mecidiye ücretle kabl-i şer'-i şerifden vekil-i mahzar tayin kılınan Mehmed Efendi bin Süğleymanın muvâcehesinde dava ve takrir-i kelam idüp der ki; işbu tarihten bir buçuk sene mukaddem mezburenini karyesinde 300 kuruş mihr-i muaccel tesmiyesiyle mezbure tarafından Kayaklı Karyesinden Halil Kahya oğlu Arif Ağa ve benim tarafımdan Sekilü Karyesinden Mehmed Kahya oğlu Hasan Ağa

nam kimesneler bil-vekale ve tarafeynin rızalarıyla ve karyemiz Sekilü Karyesi İmamı Yusuf oğlu Hacı Mehmed Efendi Kayaklı karyesinden Hotaz oğlu Ali bin ver Monla Ali oğlu Yeğer ve Sekilü Karyesinden İsmail oğlu Mehmed Sadık hâzır oldukları hâlde mezbureyi bana akd ve tenkih eylediklerinden mezbure ol vecihle benim zevce-i menkûha-i gayr-ı medhûl olup şimdi nefsi bana teslimden eyâ ve imtina ider olmakla mezburenin nefsi bana teslim kabl-i şer'iyeden tanbih buyrulmak matlûbumdur, diyü ba'ded-dava vekil-i muhızır müma ileyh Mehmed Efendide ne diyeceği istifsar olundukda akd-i mezkuru külliye inkar eyledi.

Rumi 19 Nisan 1324 / Hicri 30 Rabiulevvel 1326 / Miladi 2 Mayıs 1908 Cumartesi
Vekil-i Musahhar Mehmed

Müdde'î

Müdde-i merkum dava-yı mezkuresiyle beyana havale şüid.

Nâib Tevfik

Şâhidân-ı merkûmandan Mecidiyenin Kayaklı Karyesi sakinlerinden Hotaz Oğlu ali bin İbrahim ibni İsmail nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu tarihten bir buçuk sene akdem karyemiz sakinlerinden Tavi Mehmed Kerimesi Nazik binti Mehmed işbu müdde-i merkum Hasan Kahya oğlu Osmana bil-vekâle ve 300 kuruş mihr tesmiyesiyle Sekilü Karyesi İmamı Hacı Mehmed Efendi Hâce bizim huzurumuzda tarafeynin rızasıyla mezbureyi müdde-i merkum Osmana akd ve tenkih eylediğine ben şâhidim ve eda-yı şehadet dahi iderim.

Rumi 19 Nisan 1324 / Hicri 30 Rabiulevvel 1326 / Miladi 2 Mayıs 1908 Cumartesi
Şâhid Kayaklı Karyesinden Honaz Oğlu Ali

Diğer şâhid Sekilü Karyesi sakinlerinden İsmail oğlu Mehmed bin İsmail bin Abdullah nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda adem-i ma'lûmat beyan etdi.

Diğer şâhid Kayaklı Karyesinden Monla Ali oğlu Bekir bin Monla Ali bin İsmail nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda adem-i ma'lûmat beyân etdi.

Müddeiden başka şâhid olup olmadığı istifsâr olundukda şâhid var ise de öğrenüp haber vireceğini söyledi.

Rumi 19 Nisan 1324 / Hicri 30 Rabiulevvel 1326 / Miladi 2 Mayıs 1908 Cumartesi

Vekil Mehmed

Müdde-i merkum

İşbu zabıt davası huzurumuzda cereyan eylediğini tasdik iderzi.

Fi 19 Minhü

Odacı Süleyman

Müdde-i merkum Osman tekrar huzûr-ı şer‘a gelüp vekil-i musahhar Mehmed Efendi hazır olduğu akd ve nikaha Kayaklı Karyesinden Nuri Oğlan oğlu Mustafa ve Kayaklıdan Musa ile isbat iderim. Başka şâhidim olup olmadığını ve kilitlü icrâeylediğinden bilemem. Şahidlerimi mâh-ı hâl-ı Ruminin 20. Pazar gününe sibat eylerim.

Fi 19 Minhü

Vekil-i musahhar Mehmed

Müdde-i merkum

Müdde-i merkum ile vekil-i musahhar müma iley Mehmed Efendi hazır olduğu hâlde şâhidân-ı merkûmandan Kayaklı Karyesi ahalisinden Kuruoğlan Oğlu Mustafa bin Mehmed ibni Mustafa nam kimesne li-ecl-iş-şehâde meclis-i şer‘a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu tarihten bir buçuk sene akdem Kayaklı Karyesinden Mozozun kerimesi Nazike müdde-i merkum Sekilü Karyesinden Osman tarafeynin rızasıyla Sekilü İmamı Hacı Mehmed Efendi akd ve tezviç eylediğine ben şâhidim ve şehadet dahi iderim.

Rumi 20 Nisan 1324 / Hicri 1 Rabiulahir 1326 / Miladi 3 Mayıs 1908 gün Pazar

Vekil-i musahhar mûmâ ileyn Mehmed

Müdde-i merkum Osman

Şâhidân-ı merkûman sırran ve alenen tezkiyeye havale şüd.

Fi 20 Minhü

Nâib Tefvik

Şâhidan-ı merkûmân ev alenen lede’t-tezkiye adl ve makbûliş-şehade idükleri iş‘ar ve tadik olunmağın mücebince mezbûre müddeinin menkûhası olduğuna hüküm şüd.

Fi Minhü

Nâib Tefvik

Sayfa 42-43

Belge 75

Güllü Höyük Karyesinden sâhib-i arzuhal Nuri İbni Mehmed Bey nam kimesne Mecidiye Kazası Hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde Mecidiyenin Yeni Bayat karyesi sakinlerinden Yunus oğlu Körâli aleyhine ikâme eylediği istihkak davasından dolayı tastir ve merkuma tebliğ etdirilen davet varakasında merkumun ikâmetgâhı mechûl olduğu mensub olduğu heyet-i ihtiyariyesi tarafından davet varakasına şerh verilmiş ve müdde'î ise mahkeme-i tayyibeye tabkında ısrar etmiş olduğundan müdde-i aleyhanın hukukunu muhafazaya kabl-i şer'iden vekil-i musahhar tayin kılınan Yusuf Efendi İbni Said muvacehesinde dava idüp der ki; tarihten üç sene akdem müdde-i aleyh merkum Yunus oğlu Alide olan 700 kuruş alacağıma mukabil kır donda ve o tarihte 7 yaşında bulunan eğeriyle bir re's kısrağı iştirâ ve temlik eyledikten sonra işbu ibrâz eylediği i'lâm-ı şer'î üzerine mezkur kısrağa Bala Kadılık Emirler Karyesinden Laz Halil Usta Oğlu Hasab bil-istihkâk yedimden almakla merkum olan 700 kuruş müdde-i aleyh merkum Yunus Oğlu Aliye rücû' etmek üzere vekil-i musahhara tenbih olunması matlûbumdur diyü ba'ded-dava ve ledes-sual vekil müma ileyh dahi inkâr etmekle müddeiden ber-minvâl-i meşrûh müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda Mahsenli Karyesinden Mahsenli Kahya İbni Hasan ve Güllü Höyük Karyesinden Haydar Çavuş bin Ali ve Zâlim Uşağı Karyesinden Ahmed bin Ömer ile isbat eyledim.

Rumi 21 Nisan 1324 / Hicri 2 Rabiulahir 1326 / Miladi 4 Mayıs 1908 gün Pazartesi
Vekil-i musahhar Yusuf

Müdde'î Nuri İbni Mehmed Bey

Şâhidân-ı merkûmandan Mahsenli Karyesinden Mahsenli Kâhya bin Hasan nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu müdde-i merkum Mehmed Bey oğlu Nuri işbu tarihten üç sene akdem Yeni Bayatlı Karyesinden Kör Yunus oğlu Kör Alide olan alacağına bedel 700 kuruş kıymet mukâbilinde kır donda ve beş yaşında bie re's kısrağı aldığına Allah için şâhidim ve şehadet iderim.

Fi 21 Minhü

Şâhid Mahsenli Kâhya bin Hasan

Diğer şâhid Zalim Uşağı Karyesinden Ali oğlu Ahmed bin Ömer nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu müdde-i merkum Nuri, Yunus oğlu Kör Aliden 700 kuruş alacağa mukabil buyndan üç sene akdem bir re's kır donda kısarak aldı. Ben Allah için şâhidim ve şehadet iderim.

Fi 21 Minhü

Şâhid Ali oğlu Ahmed bin Ömer

Tezkiyeye havale şüd.

Fi 21 Minhü

Nâib Minhü

Şâhidan-ı merkûmân sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve makbûliş-şehade idükleri iş'ar ve tadik olunmağın mûcebince hüküm şüd.

Fi 21 Minhü

Nâib Tevfik

Sayfa 43

Belge-76

Bâb-ı Meşihat-ı Aliyye Muhasebeciliğine Fi 31 Mayıs sene 1324 tarihli bir kıt'a hâsılât defteri takdim kılınmıştır.

Rumi 1 Mayıs 1324 / Hicri 12 Rabiulahir 1326 / Miladi 14 Mayıs 1908 gün Perşembe

Sayfa 44

Belge 77

Mecidiyenin Kırdök Karyesinden Mustafa oğlu Ömer kaza-i mezkur hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde karye-i mezkur ahalisinden Celil Mehmed Ağa bin Feyzullah nam kimesne mahzarında üzerine dava idüp der ki; tarihten 14 sene akdem merkum Mehmed Ağanın kızı Fatımayı oğlum Ahmede her ikisinin hâl-i sabavetinde merkum Mehmed Ağa kerimesini oğluma vridim, didi. Ben dahi aldım kabul etdim diyerek bil-velâye

mezbureyi oğluma tenkih eylediğimden sual olunup kabl-i şer' den tenbih buyrulmak matlubumdur, diyü dava eyledi.

Rumi 12 Mayıs 1324 / Hicri 23 Rabiulahir 1326 / Miladi 25 Mayıs 1908 gün
Pazartesi

Müddei

Müdde-i aleyhadan ne diyeceği istissâr olundukda müddei ile beyan-ı mezbure böyle bir mesele cereyan etmemişdir, akd ve nikâhları vuku'u yokdur.

Müdde-i aleyh

Müddeiden beyyine taleb olundukda akde şâhidim yokdur, didi.

Fi 8 Minhü

Müdde-i aleyh Celil Mehmed Ağa bin Feyzullah

Müdde'i Mustafa oğlu Ömer

İşbu dava-yı zabıt huzurmuzda cereyan eylediğini tasdik eyleriz.

Fi 8 Minhü

Mecidiye Kazasında Ali

Mahkeme Azasından

Sayfa 44-45

Belge 78

Kırşehrî Sancağına merbut Sofular Karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal Ahmed Hacı Hasan İbni Eyyûb nam kimesne Mecidiye Kazası hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde kaza-i mezkur mal müdürü Mehmed Emin Efendinin vekili tapu memuru Mehmed Ali Efendi İbni Ahmed muvâcehesinde üzerine dava ve takrir-i kelam idüp der ki; işbu tarihten bir buçuk sene akdem karyemiz müddeadan zâyi' eylediğim 4 yaşında erkek ve sol bacağında ip kesiği olan ve netâcen malım bulunan 400 kuruş kıymetli bir re's camuzumu el-yevm bave nazarıyla tutularak müdürü mümâ iley vekili Mehmed Ali Efendi tarafından vaz' yed eder olmakla suâlen alıverilmesi matlûbumdur, diyü baded-dava ve ledes-sual ol dahi cevabında fil-hakika bir re's erkek camuza bil-emâne vaz'-ı yedini ikrar ancak müddeinin malı olduğunu inkar eylkedi.

Rumi 12 Mayıs 1324 / Hicri 23 Rabiulahir 1326 / Miladi 25 Mayıs 1908 gün

Pazartesi

Müdde-i aleyh vekili

Müdde'i

Müdde-i merkûm dava-yı mezkûresiyle beyana havale şüd.

Nâib Tevfik

Müddeiden ber-minvâl-i meşrûh müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda Sofular Karyesinden Mahşi oğlu Ali bin Mahş ve yine karye-i mezkureden Ali Kahya oğlu Hacı ile isbat-ı müdde'a eyledim, didi.

Şâhidân-ı merkûmandan ve Kırşehrinin Sofular Karyesi ahalisinden Ali bin Mahş bin Abdullah nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan siyah renkte ve 4 yaşındaki erkek camuz müdde-i hâzır-ı merkum karyemiz ahalisinden Eyyüb oğlu Ahmed Çavuşun kendi malından olma camuzu olduğuna ben Allah için şâhidim ve eda-yı şehadet dahi iderim.

Fi 12 Minhü

Şâhid- Sofular Karyesinden Ali bin Mahş

Diğer şâhid Ömer Kahya oğlu Hacı bin Mehmed bin Ömer Kahya nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan 4 yaşında siyah dondaki erkek bir re's camuz müdde-i merkum karyemiz ahalisinden Eyyüb oğlu Ahmed Çavuşun netâcen mâlı olduğuna ben şâhidim ve eda-yı şehadet dahi iderim.

Fi 12 Minhü

Şâhid- Sofulardan Hacı bin Mehmed

Şâhidân-ı merkûmân tezkiyeye havale şüd.

Fi 12 Minhü

Naib Tevfik

Şâhidan-ı merkûmân sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve makbûliş-şehade idükleri ihbâr ve tadik olunmağın mücebince müdde-i merkûm ba'det-tahlîf mezkûr Çavuşun malı olduğuna hükm-i şer'îl-ehakk olunduğu.

Rumi 12 Mayıs 1324 / Hicri 23 Rabiulahir 1326 / Miladi 25 Mayıs 1908 gün
Pazartesi
Nâib Tevfik

Sayfa 45

Belge 79

Mecidiye Kazasının Çevirme Karyesi ve asakir-i şâhâne efradından iken bir sene akdem vefat iden Şeyho bin Mehmedin veraseti li-ebeveyn er karındaşı Mustafa, kız karındaşları Zeyneb ve Tebniyeye münhasıra olduğu Çevrime Karyesinden Hacı Mustafa bin Hacı Mehmed ve yine karye-i mezbureden Ömer oğlu Mehmed bin Ömer nam kimesneler şehâdetleriyle bir nesc-i şer'î sâbit olarak merkum ve mezbûrânın verasetlerine hükm-i şer'îül-ehak olmuştur.

Fi 14 Mayıs sene 1324

İ'lâmnâme Tanzim Odacısı

Sayfa 46

Belge 80

Husus-ı âtil-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için kabl-i şer'îden me'zûnen ağrâm kılınan mahkeme-i şer'îye kâtibi Abdûlbâki Efendi İbni İsmail Efendi Mecidiye Kazasında terzi kalfası Mehmed Efendi İbni Halid Ağa hanesinde akd-i meclis-i şer'î meali âtideki zâtı Mecidiyenin Teflek Kebirden Ali bin Mehmed Çelebi ibni Emrullah ve Hasan bin Mehmed bin Hasan tarifleriyle muarref olan Tüfenk karyesinden Fatıma binti Mehmed meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda Teflek Kebir Karyesi ahalisinden Hacı Mehmed ibni İbrahim muvacehesinde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelim idüp der ki; zevcim Battal Efendinin a'şâra olan deyninden dolayı emvâlim dâire-i icrâca haciz altına alındığından gerek muhâkim-i nizâmiye-i şer'îyenin umûmunda ve daire-i icrâda bidâyeten ve istînâfen ve temyizen muhâkeme ve muhâseme ve

murâfa'aya ve tebliğ ve tebliğa ve haciz mevzuunun fekkine ve ikâme-i şuhûd e ancak tahlif ve tahlife ve tebliğ ve tebliğe ve kendü imzasıyla istid'â ve levâbım tanzim ve daire-i âidesine takdime zarar ve ziyan îadesine ve aleyhimde vuku bulmuş ve bulacak da'âvinin küllisini ifâya işbu hâzır-ı bil-meclis Mehmed bin İbrahimi vekil nasb eyledim dedikde, ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i kazımesini kemâ yenbagî edaya taahhüd ve iltizam etdim dediğini kâtib-i mümâ ileyh mahallinde ketb ve tahrir ve me'alnâ-yı şer'î ile huzur-ı şer'a gelüp alâ vukuât inhâ ve takrîr etmeğın tescil olundu.

Rumi 31 Mayıs 1324 / Hicri 13 Cemazeyilevvel 1326 / Miladi 13 Haziran 1908 gün
Cumartesi

Muarref Teflek Kebirden Çelebi Mehmed

Muarref Teflek Kebirden Hasan bin Mehmed

Vekil mümâ ileyh Hacı Mehmed ibni İbrahim

Müvekkile-i mezbure Teflek Kebirden Fatıma binti Mehmed

İşbu imza mezbûre Fatımanın parmak mührü olduğunu tasdik eyleriz.

... Mehmed Oğlu

Güneşliden Hacı Arifzade Monla

Sayfa 46-47

Belge 81

... kazasının Yelekli Karyesinden sâhib-i arzuhal Hacı Osman oğlu Ahmed bin Hacı Osman bin Mürsel nam kimesne Mecidiye Kazası Hükümet konağında mahke-i şer'iyeye mahsus odadad ma'kûd meclis-i şer'-i şerifde kaza-i mezkur Sandık Emmini Rıza Efendi muvacehesinde üzerine dava idüp der ki; yedimde şirâ'en malım ve mülküm olan altışar yaşlı ve 700 kuruş kıymetinde bulunan birisi göksel ve sağ kulağı delik ve birisi de boz renkde sağ tarafında çapraz damgalı olan iki re's kara sığır öküzümü işbu tarihten 12 gün akdem karyemiz merasından sirkat etdirüp el-yevm bâve hükmünde tutularak mümâ ileyh Rıza Efendi bil-emâne vaz'-ı yed ider olmakla sual olunup mezkur öküzleri yedime teslim kabl-i şer'iden tenbih olunmak matlûbumdur, diyü dava eyledi.

Hicri 15 Cemâziyelevvel 1326 / Rumi 1 Haziran 1324 / Miladi 14 Haziran 1908 gün
Pazar

Müdde'î

Müdde-i aleyh mûmâ ileyh Rıza Efendiden ne diyeceği istifsâr olundukda fil-hakika bir çift kara sığır öküz bil-emâne vaz'-ı yedini ikrâr ancak müdde-i merkûmun malı olduğu benim ma'lûmum değildir, diyü inkâr eyledi.

Fi 1 Minhü

Müdde-i aleyh müma ileyh Rıza

Müddeinin davasına mutabık beyyine talep olundukda ben davamı karyemiz ahalisinden İbiş Hüseyin oğlu ali ve Ahmed oğlu Eyyüb ile isbat ve işhâd eyledim. Şâhidân-ı merkûmândan İbiş Hasan oğlu Ali bin Hüseyin bin İbiş nâm kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olunduklarında fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan altışar yaşlı göksel veya hafif siyah diğeri boz renkte sağ tarafları damgalı olan kara sığır öküzleri müdde-i merkûm Yelekli Karyesinden Mürsel oğlu Ahmed bin Hacı Osman namlı kimesnenin şirâ'en malı olduğuna ben şahidim ve edâ-yı şehadet-i şer'iyeye iderim.

Rumi 1 Haziran 1324 / Hicri 14 Cemazeyilevvel 1326 / Miladi 14 Haziran 1908 gün
Pazar

Şâhid Yelekli Karyesinden.

Diğer şâhid Yelekli Karyesinden Eyüb nin Ahmed bin Osman nâm kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu muayene olunan altışar yaşlı göksel diğeri boz renkte sağ tarafları damgalı olan iki re's öküz müdde-i merkûm Mürsel oğlu Ahmedin şirâ'en malı olduğuna ben Allah için şahidim ve şehadet dahi iderim.

Fi 1 Minhü

Şâhid Ahmed bin Osman.

Şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen tezkiyeye havale şüdü.

Fi Minhü

Naib Tevfik

Şâhidan-ı merkûmân sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve makbûliş-şehade idükleri iş'ar ve tadik olunmağın mûcebince mezkur öküzler merkumun malı olduğuna ba'det-tahlîfiş-şer'ıye hükmül-ehak olundu.

Rumi 1 Haziran 1324 / Hicri 14 Cemazeyilevvel 1326 / Miladi 14 Haziran 1908 gün
Pazar

Nâib Tevfik

Sayfa 47-48

Belge 82

Çorum sancağının Sungurlu Kazasına merbut Yorgalı Karyesinden sâhib-i arzuhal Bekir bin Osman nam kimesne Mecidiye kazası hükümet konağında mahkeme-i şer'ıyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde kaza-i mezkûr mal müdürü Mehmed Emin Efendi İbni Raşid Efendinin vekili sandık emini Rıza Efendinin muvacehesinde üzerine dava idüp der ki; bundan 14 gün akdem sirkat etdirdiğim 400 kuruş kıymetinde malımdan evvelce 8 re's erkek tiftik keçi ile 2 re's dişisi sahihül-yevm bâde hükmünde olarak mümâ ileyh Rıza Efendi bil-emâne vaz'-ı yed ider olduğundan sual olunup kef-i yelde bana teslimi tenbih buyrulmak matlûbumdur, diyü ba'de'd-da'va ve lede's-sual ol dahi cevâbında mezkûr davarın vaz'-ı yed ediyor ise de merkumun malı olduğu benim malumum değildir diyü inkâr eyledi. Müddeiden ber-minvâl-i meşrûh müddeasına mutâbık beyyine talep olundukda karyemiz ahalisinden Kılıç oğlu Ömer bin Abdullah ve diğeri Kılıç oğlu Hasan bin Abdullah ile isbat eyledim.

Rumi 4 Haziran 1324 / Hicri 17 Cemazeyilevvel 1326 / Miladi 17 Haziran 1908
Çarşamba

Müdde-i aleyh vekili mümâ ileyh Rıza

Müdde-i merkum

Şâhidân-ı merkûmândan ve Sungurlu Kazasının Yorgalı Karyesinden Kılıç oğlu Ömer bin Abdullah nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan 10 re's tiftik davarlar müddeinin netâcen malı olduğuna ben şâhidim ve eda-yı şehadet dahi iderim.

Fi Minhü

Şâhid

Diğer şahid Yorgalı Karyesinden Hasan bin Abdullah nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer‘a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu meclis-i şer‘ hükümet konağı havalisinde muayene olunan 10 re’s sekizi erkek ikisi dişi keçi cem‘an 10 re’s tiftik davarlar müddeinin malı olduğuna ben şâhidim ve eda-yı şehadet iderim.

Fi Minhü

Şâhid

İşbu zabıt davası huzurlarımızda cereyan idüp bâlâdaki parmak işaretleri şâhid Yorgalı Karyesinden Kılıç oğlu Ömer bin Abdullah ile karye-i mezbureden Hasan bin Abdullahın parmak işaretleri olduğu tasdik kılındı.

Fi 4 Minhü

Mekteb muallimi Ahmed

Jandarma Memuru

Sayfa 48

Belge 83

Ankara Vilayeti dâhilinde Kırşehri sancağına muzaf Mecidiye Kazasına merbût Teflek Kebir Karyesinden sahib-i arzuhal Ahmed oğlu İbrahim Çavuş bin Ahmed nam kimesne Mecidiye Kazası hükümet konağında mahkeme-i şer‘iyeye mahsus odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerif-i enverde kaza-i mezkur Mal Müdürü Mehmed Emin Efendi İbni Raşid Efendinin vekili vergü memuru Ziver Efendi ibni Mahmud Efendi muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelam idüp der ki; bundan iki sene evvel birisi 150 ve diğeri dahi 160 kuruşa aldığım iki çift kara sığır öküzüm bundan 20 gün mukaddem... hânımdan sirkat etmişlerdi. Birisi siyah eliği sakar diğeri boz siyah idi. Kızıl Nahiyesi tarafından sâniklar yedinden der-dest edilerek hükümete bâde hükmüne teslim etdiklerinden mümâ ileyh Ziver Efendi bil-emâne vaz‘-ı yed ider olduğundan alıverilmesi matlûbumdur diyü ba‘de‘d-dava ve ledes-sual ol dahi cevabında mezkur hayvanlara vaz‘-ı yed ider olduğunu beyan ancak müddeinin malı olduğu malum değildir dediklerinde, müdde‘iden ber-minvâl-i meşruh müddeasına

mutâbık beyyine taleb olundukda karyemiz ahalisinden Şükür oğlu Osman bin Halil diğeri Mamo oğlu Ali bin Mamo ile isbat eylerim.

Rumi 8 Haziran 1324 / Hicri 21 Cemazeyilevvel 1326 / Miladi 21 Haziran 1908 gün
Pazar

Müdde-i aleyh müma ileyh Ziver

Müdde'î

Şâhidân-ı merkûmândan Teflek Kebir Karyesinden Şükür oğlu Osman bin Halil nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağında muayene olunan 2 öküzden birisi alnı sakar diğeri siyah renkde beşer yaşlı müdde-i merkumun şirâ'en malı olduğunu bilürüm ve şehadet-i şer'ie iderim.

Fi 8 Minhü

Şâhid

Diğeri şâhid Teflek Kebirden Ali bin Mehmed li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağında muayene olunan beşer yaşlı birisi alnı sakar diğeri siyah renkde müdde-i merkum İbrahimin şirâ'en malı olduğuna şâhidim ve şehâdet-i şer'ie dahi iderim.

Fi 8 Minhü

Diğeri şâhid

Şâhidan-ı merkûmân sırran ve alenen tezkiyeye havale şüd.

Fi Minhü

Vekil-i Naib

Şâhidan-ı merkûmân sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve makbûliş-şehade idükleri iş'ar ve tasdik olunmağın mücebince zıkr olunan malları olduğuna ba'det-tahlîfiş-şer'ie hükmül-ehak olunduğu.

Sayfa 49

Belge 84

Bâb-ı Celîl-i Meşihat-ı Aliyye Muhasebeciliğine;

Numro: 2

Semâhatlü Efendim Hazretleri Huzûr-ı mülûkânelerine,

Fi 9 Haziran sene 1324 tarih ve 447 numrolu inhâma mahsus mal müdüriyetine ledel-havale Mecidiye Kazası henüz ta'tife olmadığından hâsılat-ı şer'iyeye nevâhiye tarafından çebâyet olunarak mal sandukuyla şimdiye kadar ... muâmele sebak etmiş ve muamelat-ı şerifeye tevfikân hâsılât-ı şer'iyenin mal sanduğuna i'tâ ve teslim olunacağı hasebiyle cedvel-i şehriyesinde mal memurluğuna tasdife mahal görülmemiş olduğu be-der-kenar ifade ve beyan olunmuş ve ol babdaki beyan cedveli de leffen pîşgâh-ı mülûklânelerine iâde ve takdim kılınmış olduklarının arzine ve binâenaleyh ma'tûf-ı fâzılâneleri misillü bura hâsılat-ı şer'iyesinde mal sanduğunca irâd-ı masraf makbuzu ise bu cihetden irâde ve iş'âr buyrulması istîzânına mücâseret eyledim ol bâbda.

Hicri 6 cemâziyel-âhir 1326 / Rumi 23 Haziran 1324 /Miladi 6 Temmuz 1908 gün Pazartesi

Sayfa 49

Belge 85

Husus-ı âtil-beyân mahallinde ketb tahriri için kabl-i şer'iyeden me'zûnen irsâl olunan şer'iyeye kâtibi vekili Tevfik Efendi İbni Sadık Ağa Ankara vilâyetine tâbi' Kırşehir Sancağının Mecidiye Kazası kuralarından Kızılcılı Karyesinde Sekilü Mahallesi müdürü izzetlü Mehmed Taceddin Efendinin hânesinde akd-i mecâlis-i şer'î me'ali itdikde zâtı mezkur Kızılcılı Hüseyin Ağazade Mustafa ve Sekilü Mahallesi sandık emini Yusuf Efendinin tarifleriyle muarref olan Rum İlyas Ahmed Efendi binti Za'fer Hanımı Kızılcılı Karyesinden Ali Ağazâde Halil ve Raif Beğzar ve Zahir Bey mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelam idüp der ki, biraderim olup bundan akdem vefat iden Trablusgarb vilayet-i celilesi matbaası mürettebliğinden mütekâ'id Ahmed Reça'i Efendinin mutasarrıf bulunduğu nefis-i vilâyet-i ma'mûresinde vâki Mezran Mahallesi ve Rabgarad mevkiinde kâin bir bâb hânedan hisseme isâbet iden mikdarın bey' ve ferâğına ve esmânının ahz ve tarafıma irsaline ve bundan muhaddis daavâsının rüûsât-ı mahkeme-i şer'iyeye ve nizâmiye ve her birinden gelenler ile bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve iâdeten muhâkeme ve murâfa'aya ve i'lâm olunan tebliğ ve tebliğâ ve derecât-ı muhâkeme vel-hâsıl husus-ı mezkurun mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâya ve âherince tevkile me'zûn

olmak üzere tarafımdan kabûlüne mevkûfe kâim ibrâzım Trablusgarb vileyet polis komiserlerinden ve Kala-i Sultaniyede ikinci Alay bir Topçu alayı izzetlü Hacı Ali Beğzade Remzi Beği vekâlet-i müseccel-i mutlaka ile vekil-i murassahı nasb eyledim, dedikde tescil olundu.

Rumi 26 Haziran 1324 / Hicri 9 Cemazeyilahir 1326 / Miladi 9 Temmuz 1908 gün
Perşembe

Muarref: Kızılcalıdan Hüseyin Ağazade Mustafa Efendi

Muarref: Yusuf Efendizade Münir Efendi

Müvekkele-i mütekâ'id Kızılcalıda Muammer Za'fer Salih bin Ahmed Efendi

İşbu imza mezbûre Za'fer Hanımın olup huzurumuzda vaz' eylediği tasdik kılındı.

Fi 26 Minhü

Kızılcalı Karyesinden Ali oğlu Halil

Raif Beğzade Tahir Bey

Sayfa 50

Belge 86

Meşihat Muhasebeciliğine

Rumi 9 Temmuz 1324 / Hicri 22 Cemazeyilahir 1326 / Miladi 22 Temmuz 1908 gün
Çarşamba

Numro: 1

Vesâik-i şer'iyeye ilhâk olmak üzere 100 kuruşlukdan 20 ve 50 kuruşlukdan 25 adet ilmühaberinin irsâline müsaade buyrulması bâbında ve her hâlde emir ve ferman hazret-i min lehül-emrindir.

Sayfa 50

Belge 87

Ankara Vilayeti dâhilinde Kırşehirli sancağına muzâf Mecidiye Kazasının Beherneke Karyesinden sahib-i arzuhal Kara Mehmed oğlu İsmail bin Mehmed nam kimesne kaza-i mezkur hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâzır mezkur mal müdürü Mehmed Efendinin vekili

sandık emini Rıza Efendinin mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelim idüp der ki, bundan 20 gün mukaddem karyemiz derûnunda ve çadır arkasında netâcen malım ve mülküm olan 4 yaşlı kır kırsrağım leylen sârıklar tarafından sirkatla götürülmüş ve bil-âhere zabtiye memuru tarafından bulunarak bave olmak hükmüyle bâvehâneye teslim ve mümâ ileyh Rıza Efendi bil-emâne vaz‘-ı yed ider olduğundan alıverilmesi matlubumdur, diyü ba‘de‘d-dava ve ledes-sual mümâ ileyh Rıza Efendi dahi bil-menâm vaz‘-ı yedini ancak müdde-i merkûmun netâcen mâlı bulunduğunu külliye inkâr eyledi.

Rumi 12 Temmuz 1324 / Hicri 25 Cemazeyilahir 1326 / Miladi 25 Temmuz 1908 gün Cumartesi

Müdde-i Aleyh Rıza

Müdde-i Kara Mehmed oğlu İsmail bin Mehmed

Müddeiden ber-minvâl-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda ben davamı Bahçe Pınar Karyesinden Molla Ahmed ibni Mehmed Ağa ve Üç Kuyu Karyesinden Ahmed Turan İbni Hacı Halil nam kimsneler ile isbat edeceğine söyledi. Şâhidân-ı merkûmândan Üç Kuyu Karyesinden Ahmed Turan İbni Hacı Halil li-ecliş-şehade meclis-i şer‘a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayenesinde 4 yaşlı kır kırsrak müdde-i merkum Kara Mehmed Oğlu İsmailin netâcen malı ve mülkü olduğuna ben Allah için şâhidim ve şehadet-i şer‘iye dahi iderim.

Fi 12 Minhü

Şâhid- Çukur Kuyu Karyesinden

Diğer şâhid Bahçe Pınar Karyesinden Molla Ahmed bin Mehmed Ağa li-ecliş-şehade meclis-i şer‘a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan 4 yaşlı ve kır renkli kırsrak müdde-i merkum Behrenli Karyesinden Kara Mehmed Oğlu İsmailin netâcen malı ve mülkü olduğuna ben şâhidim ve şehadet-i şer‘iye dahi iderim.

Fi 12 Minhü

Şahid Bahçe Pınardan Molla Ahmed

Şâhidân-ı merkûman sırran ve alenen tezkiyeye havale şüd.

Nâib Tevfik

Şâhidan-ı merkûmân sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve makbûliş-şehade idükleri iş'ar ve tasdik olunmağın mûcebince müdde-i merkumun husus-ı müddeası hakkında ba'det-tahlîfaş-şer'i zikr olunan Karaoğlu müddeiye teslime müma ileyh Rıza Efendiye tenbih olunduğu.

Sayfa 51

Belge 88

Mecidiye Kazası ahalisinden sâhib-i arzuhal Mehmed Efendi İbni Süleyman Beğ Kaza-i mezkur hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde Şeyhenler Kızıl Koca Karyesi ahalisinden Ali oğlu Mustafa bin Ali muvacehesinde dava idüp der ki; bundan bir buçuk mah akdem Kasabadan Kara Ali oğlu Bekirden 500 kuruşa iştirâ eylediği duru donda dört yaşında bir re's erkek esbi elyevm merkum yedinde bulunduğundan alıverilmesi matlûbumdur, diyü dava eyledi.

Rumi 21 Temmuz 1324 / Hicri 5 Recep 1326 / Miladi 3 Ağustos 1908 gün Pazartesi
Müdde-i merkum Mehmed Efendi İbni Süleyman Beğ

Müdde-i merkumdan ne diyeceği istifsâr olundukda fil-hakika zikr olunan keçi işbu tarihten altı mâh akdem Mecidiyenin Şahid oğlu karyesinden Mustafa oğlu Mehmed nam kimesneden 600 kuruş semen-i merkû' mukâbelesinde iştirâ ve temellük ve kabz ve kabul idüp ol vecihle mezkûr esb benim şirâ'en malım ve mülküm olmakla vaz'-ı yed iderim, diyü husus-ı müddeayadan tarih istenilirse evveli ve ercihi olmakla müdde-i aleyh merkumdan dava-yı vakfa mutâbık beyyine taleb olundukda ben davamı karyemizden Kenanoğlu Osman ve yine karyemiz İmamı Monla Yusuf ile isbat eyledim, didi.

Rumi 21 Temmuz 1324 / Hicri 5 Recep 1326 / Miladi 3 Ağustos 1908 gün Pazartesi
Müdde-i aleyh Merkum

Şâhidân-ı merkûmândan ve Eğerci Karyesi ahalilerinden Recep oğlu Osman bin Receb bin Kenan nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayenesinde duru donda 4 yaşında bir re's esbi müdde-i aleyh merkum Ömer oğlu Mustafa Şahidoğlu

Karyesinden Mustafa oğlu Monla Mehmed nam kimesneden 600 kuruşa iştirâ ve kabz ve kabul eylediğine ben şâhidim ve şehadet-i şer'îye dahi iderim.

Fi 21 Minhü

Şahid Eğerçi Karyesinden

Diğer şâhid Eğerçi Karyesi İmamı Tataroğlu Yusuf bin Bekir bin Ali nam kimesne li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu duru esbi müdde-i aleyh karyemiz ahalisinden Ali oğlu Mustafa bundan altı ay akdem Şahidoğlu Karyesinden Mustafa oğlu Monla Mehmed nam kimesneden 600 kuruş bedel-i merfû' makbuz mukabelesinde iştirâ ve temlik eylediğine ben Allah için şâhidim ve şehadet dahi iderim.

Fi Minhü

Eğerçizir Karyesi İmamı

İşbu zabt davası huzurumuzda cereyan eylediği tasdik olunur.

Fi 21 Minhü

Nâib Vekili Mehmed

Aza

Şâhidan-ı merkûmân sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve makbûliş-şehade idükleri iş'ar ve tasdik olunmağın mücebince müdde-i aleyh merkum Mustafa ba'det-tahlîf zikr olunan esbe müdâhele etmesinin mümâ ileyh müdde'i Mehmed Efendiye tenbih olunduğu.

Fi 23 Minhü

Naib Tevfik

Sayfa 52

Belge 89

Mecidiyenin Beşikli Karyesi sâkinlerinden zâtı muarref Şemsiye binti Naci oğlu Yusuf nam Bekir Bankor Âkile hükümet konağında mahkeme-i şer'îyeye mahsus odada akd olunan meclis-i şer'-i şerif-i enverde karyemiz Yor ahalisinden Nuri bin Nacioğlu Halil nam kimesne mahzarında bit-tû' ve'r-rıza ikrar-ı tam ve takrir-i kelam idüp der ki, işbu tarihten 20 gün akdem merkum Nuri ile bi-ilmâ karyemizden firar iderek nefsimi teslim eyledim, dedikte müdde-i aleyhden ne diyeceği istifsâr

olundukda mezbureyi bi-ilmâ karyelerinden alarak Hacı Ahmed Karyesinde Ömer Kahyanın hanesinde 37 gündən beri orada bulunuyor, nefsinı henüz kendime akd ve tenkih etdiremedim, didi.

Rumi 21 Temmuz 1324 / Hicri 5 Recep 1326 / Miladi 3 Ağustos 1908 gün Pazartesi
Merkum

Mezbûre

Mezbûrenin kaç sinlerinde olduğunun zeylen beyanı zımmında nüfus-ı mezkûret behiyyesine.

Fi 21 Minhü

Sayfa 52

Belge 90

Mezbûre Şemsi ile merkum Nuri hâzır olduğu ve tarafeynin velileri yani mezbûreninbabası ve velisi Naci oğlu Yusuf bin Hasandan keyfiyet istifsâr olundukda bundan bir sene akdem kızım mezbureyi nefsinı tezviç ve tenkihe ve Beşikli Karyesinden İbrahimioğlu Hacı dünür oldu. Ben de didim ki sen evlisin, olmaz dediğimde ben hânemi kırk kocadan buraya getirdim, didi. ... Bundan iki üç gün sonra yine dünürcü göndermiş, ben bilmedim. İsa Halil Ağa ve ikisi Bekir vardır, anlar bilir dediğim de merkum Halil Ağa mâdem ki bizim üzerimize alırsın, dâreyn yüzüğünüzü takın dedi. Sonra bizim örf ve adetimiz vecihle kahve içildi. Ol suretle akd-i icrâ olmadı, kerimem bu zevce karşı cevap etdi, didi.

Fi 22 Minhü

Mezburenin Velisi ve Babası

İşbu zabt davası huzurumuzda cereyan eylediği ve münderecâtı muvafık bulunduğu tasdik eyleriz.

Fi 22 Minhü

Tasvir memuru

Sayfa 52

Belge 91

Bu mesele-i mühimde eimme-i hâzırân mühim vecihle böyle der ki;

Bu suretle tarafeynler ancak nikah davaları vâki' olup icâb-ı vuku bulması ve akdinde icrâ olmadığı cihetle mezbure Şemsi Hanımın menkûhası olmuş olur mı?

Elcevab: Allahü a'lem olmaz.

Nemekahul fakir Müfti-i Kaza-i Mecidiye

Ve akd-i icâb-ı vukû' mümkün mü?

Sayfa 53

Belge 92

Ankara Vilayeti Kırşehri Sancağına muzaf Mecidiye Kazasının Mahsenli Karyesinden sâhib-i arzuhâl Yusuf bin Mehmed bin Bekir nam kimesne kaza-i mezkur mahkeme-i şer'iyesinde ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde kaza-i mezkur mal müdürü ve mal memuru Mehmed Emin Efendinin vekili sandık emini Rıza Efendi İbni Hacı Hüseyin muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim idüp der ki; tarihten üç gün mukaddem karyemiz karyemiz derununda dağılmakta iken ashâb-ı itiraz tarafından yâve tutularak zabtiye marifetiyle taraf-ı hükümete sevk edilmiş beldemiz iktizasınca 400 kuruş bedel mukabelesinde işitrâ edilmiş ve mezkur keçileri mümâ ileyh Rıza Efendi bil-emâne vaz'-ı yed ider olduğundan alıverilmesi matlubumdur diyü dava eyledi.

Rumi 30 Temmuz 1324 / Hicri 14 Recep 1326 / Miladi 12 Ağustos 1908 gün
Çarşamba

Müdde-i merkum

Müdde-i aleyh müma ileyh Rıza Efendiden ne diyeceği sual olundukda filhakika zikr olunan 10 re's tiftik keçilere bil-emâne vaz'-ı yed ider olduğunu ikrâr lâkin müdde-i merkumun şirâ'en malı olduğunu inkâr eyledi.

Fi 30 Minhü

Müdde-i aleyh müma ileyh Rıza Efendi

Müddeiden ber-minvâl-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda ben davamı karyemiz ahalisinden Fazlı Oğlu Halil ve Hamza oğlu Süleyman ile isbat eyleyeceğini dermiyân eyledi.

Şâhidân-ı merkûmândan Mahsenli Karyesi ahalisinden Halil bin Fazlı bin Yusuf li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan 10 re's tiftik keçi hayvanları müdde-i merkum Yusufun şirâ'en malı olduğunu bilürem diyü vecih üzere şehadet-i şer'ie dahi iderim.

Mahsenli Karyesinden Fazlı oğlu Halil

Diğer şâhid Mahsenli Karyesinden Süleyman bin Hamza bin İsmail li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan 10 re's tiftik keçi hayvanları müdde-i merkum Yusufun şirâ'en malı olduğuna şâhidim ve şehadet-i şer'ie dahi iderim.

Fi 30 Minhü

Diğer Şahid Mahsenli Karyesinden Süleyman bin Hamza

Şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen tezkiyeye havale şüd.

Naib Vekili Mehmed

Sayfa 54

Belge 93

Mecidiye Kazası sâkinlerinden sâhib-i arzuhâl Mehmed Efendi İbni Süleyman Bey kaza-i mezkur mahkeme-i şer'iesinde ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde Sungurlu kazası kuralarından Yörüklü Karyesi ahalisinden Hacı Mehmed Ağa ibni Mustafa bin Abdullah muvacehesinde üzerine dava idüp der ki; bundan beş sene evvel iştirâ eylediğim malım ve mülküm iken bundan 4 sene mukaddem zâyî' eylediğim 14 yaşında kuyruğu ve gönü bakır siyah renkdeki devemin el-yevm merkum Hacı Mehmed Ağa yedinde bulunmasıyla bil-istihkâk alıverilmesi matlûbumdur, diyü ba'ded-dava ve ledes-sual ol dahi cevabında fil-hakika zikr olunan deveyi bundan 9 sene akdem 18 aded lira-yı Osmânî bedel-i merfû' kıymet mukâbelesinde Mecidiye Kazasının Güngüş karyesi ahalisinden hâzır-ı bil-meclis Süleyman oğlu Ali Bekirden iştirâ ve temellük idüp ol suretle mal-ı müşterâm

olmakla bi-hakk vaz'-ı yed iderim dediğini dediğini merkur Bekir Ağa dahi tasdik ve itiraf etmekle husus-ı mezkûre tarih-i esbak ve zilliyet beyyinesi olan râcih olmakla müdde-i aleyh dâfi'-i merkur Hacı Mehmed Ağadan dava-yı vak'ate mutabık beyyine talep olundukda ben davamı Mecidiye Kazası ahalisinden Hasan Oğlu Yusuf Ağa ve kasabadan Beşeoğlu Seyid Mehmed ile isbat iderim.

Rumi 3 Ağustos 1324 / Hicri 18 Recep 1326 / Miladi 16 Ağustos 1908 gün Pazar

Mu'teriz-i merkur

Müdde-i aleyh

Müdde'î Hacı Mehmed Ağa ibni Mustafa bin Abdullah

Şâhidân-ı merkûmândan Mecidiye Kazası ahalisinden Yusuf Ağa İbni Hasan bin Abdullah fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan kuyruğu ve gönü yani siyah renkde 18-19 yaşındaki bir re's maya deveyi müdde-i aleyh Hacı Mehmed Ağa işbu tarihten dokuz sene akdem 18 aded lira-yı Osmani bedel-i merfû' mukabelesinde hâzır-ı bil-meclis Güngüş Karyesinden Süleyman oğlu Bekirden iştirâ ve temlik eylediğine ben Allah şâhidim ve şehadet dahi iderim.

Fi 3 Minhü

Şahid

Diğer şâhid Mecidiye Kazasından Yaşar Oğlu Beşe Mehmed Ağa dahi istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan kored dökünü yani siyah renkde 18-19 yaşındaki bir re's maya deveyi müdde-i aleyh Hacı Mehmed Ağa işbu tarihten dokuz sene akdem 18 aded lira-yı Osmani bedel-i merfû' mukabelesinde hâzır-ı bil-meclis Güngüş Karyesinden Süleyman oğlu Bekir Ağanın yedinde netâcen malı iken mûmâ ileyh Hacı Mehmed Ağa iştirâ ve temlik ve kabz ve kabul ederek ol vecihle mûmâ ileyhın malı menalı olduğuna ben Allah şâhidim ve şehadet dahi iderim.

Fi 3 Minhü

Şahid Mecidiye Kazası Ahalisinden Yaşar

Müdde-i aleyh merkur temyiz eylemiştir.

Fi 3 Minhü

Naib Tefvik

Şâhidan-ı merkuman sırran ve alenen tezkiyeye havale şüd.

Fi 3 Minhü

Sayfa 55

Belge 94

Kırşehrî Sancağının Ayvalık Karyesi ahalisinden sâhib-i arzuhal ve bâ'isül-i'lâm Çolak oğlu Mehmed bin Çolak Mehmed Mecidiye kazası mahkeme-i şer'iyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde kaza-i mezkur mal müdürü Mehmed Emin Efendinin sandık emini Rıza Efendi ibni Hacı Hüseyin Efendi muvâcehesinde üzerine dava idüp der ki; geçen gün hânem derununda sirkat ettirdiğim 4 yaşlı sarı renkte 100 kuruş kıymetlü kara sığır hayvanatım bâve hükmünde tutularak elyevm müma ileyh Rıza Efendi vaz'-ı yed ider olduğundan alıverilmesi matlubumdur, diyü ba'de'd-dava ve ledes-sual ol dahi cevabında zikr olunan hayvanata vaz'-ı yedini ikrâr ancak müdde-i merkumun malı olduğu malumum değildir diyü inkâr eylemeğin müdde-i aleyh mûmâ ileyhden ber-minvâl-i meşruh davasına mutabık beyyine taleb olundukda, ben davamı karyemizden Ahmed Oğlu Mehmed ve diğeri Emin oğlu Ahmed ile isbat edeceğini ve şâhidleri hazır olmağla ifadelerinin alınmasını dermiyân eyledi.

Rumi 11 Eylül 1324 / Hicri 27 Şaban 1326 / Miladi 24 Eylül 1908 gün Perşembe

Müdde-i aleyh mûmâ ileyh Rıza Efendi

Müdde-i merkûm

Şâhidân-ı merkûmândan Ayvalık Karyesi ahalisinden Ahmed oğlu Mehmed bin Ahmed ibni Halil li-ecliş-şehâde meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu zikr olunan dört yaşlı sarı kogör 100 kuruş kıymetlü Çatallı Karyesinden işтира eylediğine ve el-yevm müdde-i merkum Çolak oğlu Mehmedin şirâ'en malı olduğuna şâhidim ve şehadet-i şer'ie dahi iderim.

Rumi 11 Eylül 1324 / Hicri 27 Şaban 1326 / Miladi 24 Eylül 1908 gün Perşembe

Şahid

Şâhidân-ı merkûmândan Ayvalık Karyesi ahalisinden Ahmed bin Emin bin Abdullah li-ecliş-şehâde meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu zikr olunan dört yaşlı sarı kogör 100 kuruş kıymetlü bir re's kara sığır hayvanatı müdde-i merkum Çolak oğlu Mehmedin şirâ'en malı olduğuna şâhidim ve şehadet-i şer'ie dahi iderim.

Fi 11 Minhü

Diğer Şahid

Müdde-i merkum temyiz olunmuştur.

Naib

Şâhidan-ı merkûmân sırran ve alenen tezkiyeye havale şüid.

Minhü

Sayfa 55

Belge 95

Mecidiye Kazası kuralarından Mahsenli Karyesi ahalisinden Ahmed bin Osman bin Hüseyin kaza-i mezkur Korkorlu Karyesinden zâtı Osman oğlu Abîd bin Osman ve yine karyeden Hüseyin Çavuş bin Ömer tarifleriyle muarefe Ayişe bin Halil nam kimesne muvacehesinde ve merkum Halil hazır olduğu halde dava idüp der ki; mezbureyi bundan iki sene akdem tarafımdan karyemiz ahalisinden Ahmed Çavuş Küçük vekil olarak mezbureyi bana babası ve velisinin hüsn-i rızasıyla meclis-i şuhudda 250 kuruş mihr tesmiyesiyle bana bil-vekil Tosaklı Hafız vasıtasıyla akd eyledikten nefsinde bana teslimi tenbih olunmak muradımdır diyü dava eyledi. Ledes-sual cevabından fil-hakika merkum ben nikahlıyım, didi. Pederi dahi mezbûre, merkum Ahmedin zevce-i menkûha-ı gayr-ı medhûl-bahasıdır.

Rumi 18 Eylül 1324 / Hicri 5 Ramazan 1326 / Miladi 1 Ekim 1908 gün Perşembe

Muarref Osman oğlu Abîd bin Osman

Muarref Hüseyin Çavuş bin Ömer

Velisi

Müdde-i aleyha

Müdde'î

İşbu zabıt davası huzurumuzda cereyan eylediğini tasdik ideriz.

Fi 18 Minhü

Odacı

Meclis-i İdare Azasından Ali

Sayfa 56

Belge 96

Yozgat Sancağının Köseoğlu Mahallesinden Atkıyasan Agop Efendi veledi Cırson vekili mahalle-i mezbureden Aleksan Efendi veledi Kitorak Kırşehirli Sancağına tabi Mecidiye Kazası kuralarından Hacı Hasanlı Karyesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Monla Osman bin Hacı Ömerin verâsetini zevce-i metrûkeleri Rukiye binti Hasan ve diğeri Ayişe binti Hacı İsmail ve sulbiye kebir oğlu Battal ve Cafer ve Ömer ve sulbiye sağır oğlu Hacı ve sulbiye sağıre kızı Server ve Hanım ve Sunaya mahsus olduğu şer'an hakkından müteveffâ-yı merkumun Rayger nam Atkıyasan Agop Efendini vekili Aleksan Efendi müteveffânın sulbiye kebir oğlu mezburların bâhüccet-i şer'iyeye mahsusunda er karındaşları Ömer bin Osman muvacehesinde dava idüp der ki müvekkilim Agop Efendinin müteveffa Osman zimmetinde iki kıta sened mücebince birisi 22 aded Osmanlı Lirası Fi 19 Ağustos sene 1316 tarihli sened mücebince diğeri Mecidiye liradan 9 kuruş hasebiyle ve Fi 13 Şubat sene 1317 tarihiyle müverreh bir kıta sened mücebince kendi 1000 kuruş ki cem'an 3200 kuruş zâyî' akçeyi müteveffâ-yı mümâ ileyhden öküz ve buğday zâtının bedeli olarak 1620 kuruş tevârih-i muhtelifede semânı olup el-yevm semândan mütebâkî 1500 kuruş alacak hakkımı kablel-edâ vel-ifâ dikkat etmekle meblağ-ı mezkuru dahi merkum ile veraset-i sâireden alıverilmesi matlûbumdur, diyü ba'ded-dava ve ledes-sual ol dahi cevabında sened-i mezkurların babasının olmadığını ve borcu kalmadığını ve müddeinin 1600 kuruş karşı buğday semanları olduğunu müdâfaa-i dermiyân eylemiş yani iki kıta senedi ki babasının borcuna karşı bir çift öküze 12 liraya bir inek bir tutuşla 4 liraya ve 200 kuruş semanı vardır. Bir kilim birer Mecidiye sene 38 beş ... .. semeni vardır. Bunlar fakat bize pazartesi gününe kadar mühlet-i şer'î i'tâ edilmesini taleb eyleriz, didi. Taraf-ı şer'iyeden pazartesi gününe kadar tarafeyne mühlet.

Müdde'î

Müdde-i aleyh

Tarafeyn bil-vürüd müdde-i aleyh merkum söze atılarak ben dava-yı ... yani 22 liralık senede karşı karyemizden Hasan Ağa oğlu Hacı ve yine karyemizden

Mehmed oğlu Ahmed ve Hacı Ahmed yedine Aşir oğlu Süleymana ve kasabadan Hüseyin Balâ oğlu Ganîb ve Afşar oğlu Ali Bey ile isbat iderim, dedi.

Rumi 6 Teşrin-i evvel 1324 / 23 Ramazan 1326 / Miladi 19 Ekim 1908 gün Pazartesi Bayram ertesine ta'lık olundu.

Sayfa 57

Belge 97

Mecidiye Kazası kurâlarından Halaçlı karyesi ahalisinden sâhib-i arzuhal Hasan bin Mahmud kaza-i mezkur Korkorlu Karyesinden Emin bin Abbas muvacehesinde üzerine dava idüp der ki; işbu tarihten üç sene akdem merkum bir bahar mevsiminde karyem bulunan Halaçlı Karyesinde kendi hânemde hâzır-ı merkûm oğlum Osmanın hâlihazırında ve mezbûrenin kerimesi Melek nam mezbureyi kendi sofrasında olduğu halde oğlun merkuma Allahın emri üzerine virdim, didi. Ben de o meclis-i ağlam için gereği gibi aldım, kabul etdim, didim. Ol sûretler mezbure Melek oğlum Osmanın zevce-i menkûha-i gayr-i medhûl-bahası olmuş iken babası merkum Emin mezbûreyi diğere tezvîç ve tenkih ideceğinden sual olunup kabl-i şer'iyeden tenbih olunması matlûbumdur, diyü dava eyledi.

Rumi 23 Teşrin-i evvel 1324 / Hicri 10 Şevval 1326 / Miladi 5 Kasım 1908 gün Perşembe

Müdde-i merkum

Müdde-i aleyh merkum Emin Ağadan ne diyeceği istifsâr olundukda katiyyen bu yolda bir nikâh davası olmamıştır, diyü inkâr eyledi.

Müdde-i aleyh

Müdde'iden müddeasına mutâbık beyyine taleb olundukda Aziz Murad Köçenli Osman karyemizden Mustafa oğlu Ahmed ve Hacı Ali oğlu Hüseyin ve müdde-i aleyh merkûmlar meclis-i idare azasından İlyaz Ağa ve mahdumu Veli Ağa bin Galiyaz ve Zaknek oğlu Osman ile isbat eylerim ve şâhidler mâh-i hâl-i Arabinin 13. cumartesi günü ikame eyledim.

Rumi 23 Teşrin-i evvel 1324 / Hicri 10 Şevval 1326 / Miladi 5 Kasım 1908 gün Perşembe

Müdde-i aleyh merkum Emin

Müdde-i merkum Hasan bin Mahmud

Sayfa 58

Belge 98

Kırşehir'in Kızılca Karyesinden Hacı Osman bin Yusuf Mecidiye Kazası mahkeme-i şer'îye odasında ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde kaza-i mezkur mal müdürü ve beytül-mâl memuru Mehmed Emin Efendinin vekili sandık emini Rıza Efendi muvacehesinde dava idüp der ki, yedimde tenâcen malım ve mülküm olan 200 kuruş kıymetinde sarı koger donda altı yaşında bir re's kara sığır öküzümü bundan 16-17 gün akdem Çimpek Dağından sirkat etdirip elyevm yave olarak mümâ ileyh yedinde bulunmasıyla bil-istihkâk taleb iderim, diyü ba'ded-dava ve ledes-sual fil-hakika ol dahi muharrere ile mezkur olan bir re's öküze bil-emâne vaz'-ı yed ider olduğunu ikrâr ancak müddeinin malı olduğu benim malumum değildir diyü inkar eyledi.

Rumi 1 Teşrin-i Sani 1324 / Hicri 19 Şevval 1326 / Miladi 14 Kasım 1908 gün Cumartesi

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde'î Kızılca Karyesinden

Müddeiden davasına mutabık beyyine taleb olundukda karyemizden Süleyman oğlu Mustafa Çavuş ve Beşikli Karyesinden Murad ile isbat iderim dedikde şahidlerden İbrahim oğlu Murad nam kimesne li-ecliş-şehâde meclis-i şer'a hazır olup istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan altı yaşında koger donda sağ kulakları arkası oyuk olan öküz müdde-i merkum Hacı Osmanın netâcen malı olduğuna şâhidim ve şehadet dahi iderim.

Fi 1 Minhü

Şahid Beşikli Karyesinden İbrahim oğlu Murad

Diğer şâhid Kırşehirinin Kızılca Karyesinden Mustafa bin Süleymana dahi istişhâd olundukda fil-hakika işbu hükümet konağı havalisinde muayene olunan bir re's kara sığır ökümü müdde'î Hacı Osmanın netâcen malı olduğuna ben şâhidim ve şehadet iderim.

Fi 1 Minhü

Şahid Kırşehirinin Kızılca Karyesinden Süleyman oğlu Mustafa

Şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen tezkiyeye havale şüd.

Fi 1 Teşrin-i sâni sene 1324

Naib Tevfik

Şâhidân-ı merkûmân sırran ve alenen lede't- tezkiye adl ve makbûliş-şehâde idükleri iş'âr ve tasdik olmağın müdde-i merkum ba'det-tahlîfi'ş-şer'î mûcebince mezkur öküzmüddeinin malı olduğuna hükm-i şer'îl-ehak olduğu.

Rumi 1 Teşrin-i Sani 1324 / Hicri 19 Şevval 1326 / Miladi 14 Kasım 1908 gün
Cumartesi

Nâib-i Şer'-i Mecidiye Tevfik

Sayfa 59

Belge 99

Boğaz Evcı karyesinden ve asker-i şâhâne efrâdından iken bundan akdem vefat iden Mehmed bin Mehmedin veraseti babası merkum Mehmede münhasıra olduğu Kabaklı Karyesinden Şakir bin Hüseyin ve Mustafa bin Mehmedin verasetini babası merkum Mehmed ile li-ebeveyn er karındaşına münhasıra olduğu muhızır-ı merkum mayitde bi nesc- şer'î sâbit ve verâsetlerine hükm-i şer'îl-ehakk olmuştur.

Rumi 10 Teşrin-i sani 1324 / Hicri 28 Şevval 1326 / Miladi 23 Kasım 1908 gün
Pazartesi

Şahid- Kabaklı Karyesinden Mustafa bin Mehmed

Şahid- Kabaklı Karyesinden Şahir bin Hüseyin

Müdde-i Boğaz Evciden Mehmed

Sayfa 60

Belge 100

Kırşehri Sancağına muzaf Mecidiye Kazası kurâlarından Kilise Fakılı karyesi sâkinlerinden ve efrâd-ı asâkir-i şâhânedan iken bundan akdem vefat iden Mansur oğlu Ömer bin Mansurun veraseti vâlidesi Ayişe biraderleri Mehmed ve Ahmed ve Emin ve hemşireleri Şehriban ve Elifeye münhasıra olduğu ve anlardan başka vârisi ve terekesine müstehakk-ı ahârı olmadığı müddeiye-i merkumandan Mehmed Efendi

bin Abdurrahman Ağa ve Abdurrahman bin Mehmed Efendi şehadetleriyle merkûmların verasetlerine hükm-i şer‘il-ehakk olundu.

Rumi 25 Kanun-ı Evvel 1324 / Hicri 14 Zilhicce 1326 / Miladi 7 Ocak 1909 gün
Perşembe

Şâhid- Kilise Fakılı Karyesinden Abdurrahman bin Mehmed

Şahid- Kilise Fakılı Karyesinden Mehmed bin Abdurrahman

İşbu zabt ceridesi bu mahalde resîde-i hitâm buldı.

Hicri 25 Zilhicce 1326 / Rumi 5 Kanunusani 1324 / Miladi 18 Ocak 1909 gün
Pazartesi

İşbu mahalden sonra ma‘a ilâveten 34 varaka ve 69 sahifeden ibaret idüğü.

Hicri 25 Zilhicce 1326 / Rumi 5 Kanunusani 1324 / Miladi 18 Ocak 1909 gün
Pazartesi

Vekil-i Nâib-i Kaza-i Mecidiye

Sayfa 60-61

Belge 101

Numro-1

Mecidiye Kazası Mahkeme-i şer‘iyesinde ma‘kûd meclis-i şer‘-i enverde Güneş Karyesinden Hüseyin Kerimesi Fatıma binti Hüseyin ibni Halil imzasıyla verilen istid‘âda tarihden beş mâh akdem zevci Ali oğlu Bekir İbni Habonun kendisini talak-ı selâse ile tatlikinden ibaretdir.

Hatta kendüsünde mihr-i müeccele hakkım olan 151 kuruş ve 100 kuruş da mihr-i muaccele ki cem‘an 251 kuruş ile nafaka-i adet-i muayyene -i ma‘lûme dahi bit-takdir merkum beğden alıverilmesi matlûbumdur, diyü dava eyledi.

Hicri 27 Zilhicce 1326 / Rumi 7 Kânunusani 1324 / Miladi 20 Ocak 1909 gün
Çarşamba

Müdde‘iye Fatıma

Zevc-i merkum Bekirden buna karşı ne dir olduğu sual olundukda mezbure Fatımayı 251 kuruş mihr-i müeccel ve muaccele namıyla zevce-i menkûha medul-bahası olduğunu ikrar ancak üç talak ile boş olduğu beş imzayı hâvi talak-nâme esnasında

kendüsünün akıl başında olmayup ser-fıraş olduğunu dermiyân ile inkara tasdî eylediği şüd tarafeynin parmak ve imzaları olduğunu tasdik eyleriz.

Hicri 27 Zilhicce 1326 / Rumi 7 Kânunusani 1324 / Miladi 20 Ocak 1909 gün
Çarşamba

Mahkeme idare Azasından

Mahkeme Odacısı

Ali Ahmed Çelebi oğlu Bekir

Müdde-i müsted'ıye-i mezbure Fatımadan ibrâr edilen talak-nâmede esâmileri muharrer şuhûdla mebnî yahud kendüsünün tatlik eylediğine dair zevci müdde-i aleyh hâzır-ı merkum Bekirden katiyyen talak müddeasını inkârına mukârek kimselerle isbat ideceği sual olunduğu şüd.

Hicri 27 Zilhicce 1326 / Rumi 7 Kanunusani 1324 / Miladi 20 Ocak 1909 gün
Çarşamba

Vekil Kilise Karyesinden

Şahidlerden Bektaşzade Mehmed Hilmi Efendi ve Güneş Karyesinden Abdüssamed Oğlu Hüseyin ve nefsi-i kasabadan Çör Halil oğlu Hasan ve Güneş Karyesinden Mustafa oğlu Osman nâmûn kimesneler ile isbât ideceği, başka şâhidan olduğunu tezkâr eyledi.

Hicri 27 Zilhicce 1326 / Rumi 7 Kanunusani 1324 / Miladi 20 Ocak 1909 gün
Çarşamba

Müdde'î Fatıma

Şâhidanlardan Bektaşzade Mehmed Hilmi Efendi celb ve isticvâb olunduktan sonra müdde-i aleyh merkum Bekir 5 Ağustos sene 1324 tarihinde Alem Pınarı karyesinde talak-ı selase ile tatlik idüp hatta müeccele ve muaccesine bedel bir kat tabak ile bir çuval verdiğini şehadet etdi. Ve mezbureyi dahi velisi babası ve zevci-i mutlakını taleplerinde tarif eyledi.

Hicri 27 Zilhicce 1326 / Rumi 7 Kanunusani 1324 / Miladi 20 Ocak 1909 gün
Çarşamba

Şahidlerden Bektaşzade Mehmed bin Hacı Halil ibni Ali

Diğer şahid Kasabadan Çabur Halil Oğlu Hasan bin Halil İbni Abdurrahman dahi şâhid-i müma ileyh Mehmed Hilmi Efendinin şâhiden vecihle edâ-yı şehadet-i şer'ıyye eyledi.

Hicri 27 Zilhicce 1326 / Rumi 7 Kanunusani 1324 / Miladi 20 Ocak 1909 gün
Çarşamba

Çabur Halil Oğlu Hasan bin Halil

Şâhidân-ı merkûman bir nesc-i şer‘i edâ ve ifâ-yı şehadet eyledikten sonra müdde-i aleyh Bekirden işbu şahidler hakkında bir kez ne diyeceği sual olundukda şahidlerin alel-usul tezkiyelerini talep etdi.

Hicri 27 Zilhicce 1326 / Rumi 7 Kanunusani 1324 / Miladi 20 Ocak 1909 gün
Çarşamba

Müdde-i aleyh Bekir

Müdde‘iye Fatıma

Tarefeynin ifaedeleri huzurumuzda zabt olunarak parmak işaretleri kendülerinin olduğunu tasdik eyleriz.

Mahkeme Odacısı Yusuf

Mahkeme Azasından Süleyman

Vekil-i Naib-i Kaza-i Mecidiye

Şâhidân-ı mümâ ileyhlerin sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu şüd.

Hicri 29 Zilhicce 1326 / Rumi 9 Kânunusani 1324 / Miladi 22 Ocak 1909 gün Cuma
Mezbure Fatımanın ... olan günlük nafaka ve sükenâsı huzur-ı şer‘iyesinde mahkeme bidâyet odasında aza-i dâimi muvâcehesinde takrir edilen şehriye ellişer kuruşuna cem‘an 150 kuruş nafaka ve sekene takdir idüp cem‘an ber-vech-i muharre mihr-i müeccel ve muaccel tesmiyesi ile muhâsibülmeccmu‘u 400 kuruşun mezbure Fatımayla edasıyla ve tezkiye vrakasında esamileri muharrer isimlerimiz ki İmam Mustafa bin Arabacı Süleyman ve Muhtar-ı evvel Ömer bin Bayram Ağa ibni Ali Bey ve Azadan Süleyman Beyzade Mehmed Bey ibni Mehmed Bey ile alenâmız ki mahkeme-i bidayet odacısı Yusuf bin Seyyid ve İcra mübâşiri Hasan bin Süleyman Bey nâmân kimesnelerin tezkiyelerinde şâhidân-ı merkûmân adl-i makbuliş-şehade olduklarında müdde-i aleyh merkum Bekir bin Alinin zevcesi hâzıra-i mezbure Fatıma binti Hüseyini tatlik eylediği sâbit olunmakla hukuk-ı hüküm verildiği kayd-ı şüd.

Hicri 9 Muharrem 1327 / 18 Kânunusani 1324 / Miladi 31 Ocak 1909 gün Pazar

Kâtib-i Zabt

Şâhid-i merkum

Sayfa 62

Belge 102

Numro- 2

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı Karyesi ahalisinden sâhib-i istid'â Ali Usta Oğlu Hacı Musa bin Ali kaza-i mezkur mahkeme-i şer'îyyesinde ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde derûn-ı arzuhalde ismi mezkur karye merkur ahalisinden Çelebi Efendi oğlu İhsan ve gâib-i anil-meclis Şevki benân-ı Hacı İbrahim Efendi muvâcehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim idüp tarih-i istidadan yedi ay akdem 500 kuruş kıymetlü bir re's kara sığır öküzümü hâzır-ı merkur İhsan telef eylediğinden kıymet-i mezkuru talep iderim diyü dava eyledi.

Hicri 1 Muharrem 1327 / Rumi 10 Kânunusani 1324 / Miladi 23 Ocak 1909 gün
Cumartesi

Müdde'î Hacı Musa

Müdde-i aleyh merkur İhsandan ne diyeceğı sual olundukda katiyyen müdde-i merkurun iddia ve isnâd-ı vâkıasını red ve inkâra tasdi eyledi şüid.

Müdde-i aleyh İhsan

Müdde-i merkur Hacı Musaya müddeasına mutabık beyyine talep olundu ise de asla şâhidi olmadığını tezkâr eyledi. Müdde-i aleyhe yemin verilmesini talep etmekle merkur İhsan dahi adem-i ilme vâkıf olduğuna dair teklif olunan yemin-i bil-ahd-ı edaya tenbih olunduğı şüid.

Hicri 15 Muharrem 1327 / Rumi 24 Kânunusani 1324 / Miladi 6 Şubat 1909 gün
Cumartesi

Kâtib-i Zabt

Naib

Teklif edilen yemin-i bil-ahdi icra etmekle bilâ-beyyine merkur İhsan muârazasından men' olunduğı kayd-ı şüid.

Ziyâeddin

Hicri 15 Muharrem 1327 / Rumi 24 Kânunusani 1324 / Miladi 6 Şubat 1909 gün
Cumartesi

Ol bâbdaki muârazadan men' i'lâmı kılındı mı?

Hicri 15 Muharrem 1327 / Rumi 24 Kânunusani 1324 / Miladi 6 Şubat 1909 gün
Cumartesi

Sayfa 62-63

Belge 103

Numro: 3

Tahakkuk-ı ma'zeret-i şer'iyesine mebnî husus-ı âti'l-beyânın mahalinde ketb ve tahrîr ve istima'-ı şühûd ve fasl-ı hakikat için cânib-i şeriat-ı garrâdan me'zûnen bil-mahkeme irsâl buyrulmakla Mecidiye Kazası kasabası mahalâtından Cami-i Kebir mahallesinde kâin Hüseyin Bey İbni Mustafa Beyin hânesine varılup zeyl-i sahifede mektûbül-esâmî müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî itdikde mîr mümâ ileyhâ hânesinde müste'ciren sâkine ve sin ve çetmesinin bulûga tahminen vel-hâlete hâzihi 15 yaşında olmakla mukarrasa ve muarrefet olan sâhibe-i arzuhal an-asıl Tekfur Dağı ahalisinden olup Yozgat Sancağının Akdağ Madeni Kazası redif binbaşı kerimesi olup işbu bâ'isetül-vesîka Fatıma-i Bakıye ibnetül-müteveffa Zeynelabidin ibni Ahmed Kemal Efendi dimekle arıza nam Bekir bâliğa ve âkile meclis-i ma'kûd-ı şer'-i şerif-i enverde gâib-i anil-meclis vel-bilâd kaza-i mezkur sakinlerinden an-asıl Ahıslavî Küçük Hacı İbrahim Efendiye işbu hâzır-ı bil-meclis validem Hafize Rûveyda Hanım ibnetül-müteveffâ İsmail Efendi kendüsi ba'dehû tarih-i hüccetden yedi sene evvel 1317 senesi mâh-ı Mart ibtidâsında vâlidem mezbure merkum Hacı İbrahim Efendiye akd ve nikah olunup akabinde derûn-ı arzuhalde ismi mezkur evlâd-ı maneviyesine yani gâib-i anil-meclis vel-bilâd merkum Halid bin Hacı İbrahim Efendiye velâyet ve vesâyet-i vekâleti bulunan hâzıra-i bil-meclis vâlidem mezbure muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim ve ta'bir-i anil-meram idüp mezbure validem Hafiza Ruveyde Hanım bil-vesâye vel-velâyete olmak hasebiyle hâl-i sabavetimde sağır evlad-ı maneviyesi olan oğulluğu gâib-i anil-hâzır merkum Halide bil-velâye ve bil-vekâlete ... binbir kuruş mihr-i müeccele ve mihr-i muaccele tesmiyesiyle bil-velâye inkâh ve tezviç ve tezevvüç ve kabul eylediğini âlime olduğum zamandan beri tezviçin vakt-i bülüğunda nefsimi ihtiyariyle fesh mülahazasında iken işbu yevm-i pençşenbe günü ales-sabah mahall-i mezkurede sekene olduğum menzilde bâliğa olduğum anda nefsimi ihtiyar ve akd-i mezbureden itiraz ve istişhâd etmişdim. Mezbure vâlidem Hafiza Hanıma mahkemedden gâib

merkûmâ izâfetle sual olunup akd-i mezburun feshiyle hükm olunmak ve gâib-i merkum Halid bin Hacı İbrahim Efendiye de müekkilesi mezbureye izâfetle berâ-yı ma'lûmât mahalline kendüsine ita ve tebliğ ve teslim-i sâbitesi dahi yedime i'tâ kılınarak alıverilmesi matlûbumdur, dedikde gibbetüs-sual mezbure Hafiza Rüveyda Hanım cevabında müdde-i merkumu ber-vech-i muharrer her ikisinin bil-vesaya ve bil-vekaletle velâyeti hasebiyle sağır evlad-ı muayyenesi olan oğlanı gâib-i anil-meclis vel-bilâd mezbur Halid bin Hacı İbrahim Efendiye inkâh ve tezviç ve tezevvüç ve kabul eylediğini ikrâr-ı kelim vech-i meşruh üzere olan müddeası malum değildir, diyü inkarı tasdî eylediği şüdü.

Hicri 13 Muharrem 1327 / Rumi 22 Kânunusani 1324 / Miladi 4 Şubat 1909 gün

Perşembe

İmza: El-müddeye-i mezbure Fatıme-i Bakıye bintül-mütevvefa Zeynelabidin kerimeleri

İmza: El-müddei aleyhâ'l-müvekkelete Hafîze-i Rüveyda Hanımm binti İsmail

İsimleri bâlâda mümzi ve mümhir mezburetanın ber-minvâl-i muharrer ifadeleri meclisimiz hazır olduğu halde zabt edilüp ol vecihle işbu mahalle şerh ile bit-tescil tasdik eyleriz.

Hicri 13 Muharrem 1327 / Rumi 22 Kânunusani 1324 / Miladi 4 Şubat 1909 gün

Perşembe

Muarref

Tarif şahidleri

Hazırûn

Muhtar-ı evvel

İmam Mustafa bin Ömer

Müdde'ye-i müsted'ye-i mezbure Fatıma Bakıya Hanımdan ber-mûceb-i zabt-ı dava minvâ-i muharrer müddeasına muvafık kimlerle mübeyyene-i beyyine ideceği sual olundukda mahalle-i mezkur İmamı Mustafa Efendi ve Çelebi Abdurrahman Efendi ve muzâherât kâtibi Hazım Efendi ve ibtidâiye muallimi Ahmed Efendi nâmunlar ve kezâlik zabtiye Mehmed Ağa haremi ehli cezire-i vukufe-i müslimînden Emine binti Süleyman ve Yusuf Usta zevcesi diğeri Gülizar binti Abdi Ağa nam mezbure zât ve nâmûn kesianlarla isbat-ı müddeiye edeceğini ve bunlardan maada asla şahidleri olmadığını tezkar eylediği şüdü.

Hicri 13 Muharrem 1327 / Rumi 22 Kânunusani 1324 / Miladi 4 Şubat 1909 gün
Perşembe

Müdde'îye-i mezbureyi bil-ma'rifet-i şer'îye-i hâzırûn li-ecliş-şehâdet-i meclis-i meclis-i şer'a ikâme eylediği adûl-i ... ricâl-i müslimînden ve mahalle-i mezkur İmamı Mustafa Efendi ibni Süleyman Efendi ve Abdurrahman Efendi ibni Ahmed bin el-müteveffa Abdurrahman ve Kâtib Hazım Efendi bin Abdurrahman bin Hacı Salih Efendi ve İbtida muallimi Ahmed Efendi ibni Kasım bin Habib Efendi nâmânlarla ehl-i habre-i vukûfe-i mezburetân Emine binti Süleyman ibneti Abdullah ve Gülizare binti Abdullah ibneti Abdülmuttalib nâmân hatunlar salifül-beyan nâmûn kimesneler li-ecliş-şehade meclis-i şer'a hâzırûn olup istişhâd olunduklarında fil-fevâki' işbu müdde'îye-i hâzıra-i mezbure Fatıma Bakıye ibnetül-müteveffa Zeynelâbidin Efendisine hâliye-i Muharreminin 13. gününe musâdif yevm-i pençşembe günü gündüzden saat dört raddesinde bizi sâkine olduğu bu menzile çağrup ben bu anda bâliğa olmamakla nefsimi ihtiyar idüp vâlidem hâzıra-i bil-meclis Hafize Rûveyde Hanımın bil-vesaye ve bil-velâyete ve gâib-i anil-meclis vel-bilâd olan Mastuyeski? yani Adgi? Oğulluğu sağır Halid ibni Hacı İbrahim Efendiye vekaleti ve velayeti mahkemesi hasebiyle bil-velâyete eylediği akdden a'râz eyledim, diyü bizleri esas-ı dava eyledi. Biz bu hususa bu vecih üzere şahidlerden istişhadlar ideriz diyü her biri müstehakk-ı bil-hıfz vel-ma'nâ bil-muvâcehe ve anil-gâib vâlidem müvekkele izafetle edâ-yı şehadet-i şer'îyye etmeleriyle şâhidân-ı merkuman ve mezbûretân ledeş-şehadet oldukları ba'del-kabul mezbure Hafize Rûveyda Hanımdan kabul ve adem-i kabulleri sual olundukda alel-usul tezkiyelerini talep eylediği şüd.

Şahid Emine- Şahid Gülizar- Şahid- Şahid Mustafa bin Ömer

Hicri 13 Muharrem 1327 / Rumi 22 Kânunusani 1324 / Miladi 4 Şubat 1909 gün
Perşembe

Şâhidun-ı mûmâ ileyhûnlar ehl-i habre şâhidân-ı mezbûrânlar: Mensup oldukları mahalle-i mezbur eimme ve muhtârân ve heyet-i ihtiyâriyelerinden.

El-imza: Müdde-i aleyha müekkele Hafize Ruveyda

El-imza: Müdde-i mezbure Fatıma Bakıye

Sırran tezkiyeleri haklarında mestûre ve ba'dehû alenen tezkiyelerinin mahallinde ifâ-yı müstehakkı için tezkere tastir olunmağın mahkemelerinin ba'det-tezkiye yevm-i ahîre ta'lîk eylediği tarafeyne tefhim kılındı şüid.

Hicri 15 Muharrem 1327 / Rumi 24 Kânunusani 1324 / Miladi 6 Şubat 1909 gün Pazartesi

Katib-i Zabıt ve Memuru

Yazılan mesture şahidûn-ı mümâ ileyhûnlardan ve mezburâtının her biri usul mevzuuna tevfikân evvelâ bâ-varaka-i mestûre mensup oldukları kasaba ve mahalât-ı mezkur hatibi ve İmamı Necib Bey ibni Mustafa Bey ve muhtar-ı evveli Ömer Ağa bin Bayram ve ihtiyar azalarından Mehmed Efendi bin Mehmed Bey ve Hüseyin Bey ibni Mustafa Bey nâmûn kimesnelerden sırran ve ba'dehû mezburan ile her biri kasaba-i ma'lûme mahalâtından olup hükümet odacısı Yusuf Ziya Efendi ibni Seyyid ve Adliye İcra Mübaşiri Hüseyin Bey ibni Meshan Bey ve mahzır-ı şer'îye Osman Efendi bin Hüseyin Bey nâmun mümâ ileyhunlardan kezalik bil-muvacehe alenen ledet-ta'dil vet-tezkiye adl ve makbuliş-şehade idükleri iş'âr ve ihbâr olunup şehadetleri hîz-i kabulünde vâkıa olmağın müdde'îye-i mezbure Fatıma Bakıye hîn-i bulûgunda ihtiyar-ı firkat idüp ba'dehû kavlen ve fiilen akzd-i mezbûru mücîze olmağına ba'det-tahlîf-iş-şer'î mücebiyle akd-i mezburun feshini bit-taleb mezbure Fatıma Bakıye Hanım emta'-i şer' ile kabl-i şer'den irsal buyrulan mevlana Katib Cemil Efendi dâileri marifetiyle hânesinde müdde'îye ve müddeiye-i aleyhâ mezbure müvekkile-i mümâ ileyhe izafetle akd-i mezburun feshiyle ba'del-hüküm vet-tenbih tarafeynin ifadeleri zabt ve ketb olunduğu kayd şüid.

Hicri 15 Muharrem 1327 / Rumi 24 Kânunusani 1324 / Miladi 6 Şubat 1909 gün Pazartesi

Hâzırûn:

Aza Hasan Hüsni

Muhtar-ı evvel

Mustafa bin Ömer

Katib-i zabt ve emennâ-yı şer'îye

Mehmed Efendi bin Mehmed Bey

Hüseyin Bey İbni Mustafa Bey

Cem'inin aslını mezbureye verilmek üzere aldım.

Rumi 15 Şubat 1324 / Hicri 7 Safer 1327 / Miladi 28 Şubat 1909 gün Pazar

Mûcebince hüccet-i şer'iyesi bit-tanzim ahkam-ı şer'iyeye olduğunu şüdü.

Hicri 16 Muharrem 1327 / Rumi 25 Kânunusani 1324 / Miladi 7 Şubat 1909 gün Pazar

Sayfa 64-65

Belge 104

Teflek Kebir Karyesinden Demürçi oğlu Bekir nam kimesne Mecidiye Kazası Mahkeme-i şer'iyesinde ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde bâ-arzuhâl Teflek Kebir Karyesi sâkinelerinden derun-ı arzuhalde ismi mezkure mahkeme azasından Cemil Efendi ibni Mehmed Ağa ve Mahkeme odacısı Yusuf Ziya ibni Seyyid tarifleriyle muarref müteveffa İsa kerimesi Medine binti İsa muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim idüp mezbureyi tarihten 12 gün akdem tarafımdan Battal Efendi ibni İbrahim Ağayı mezbur Ziya akde vekil idüp ol dahi Molla Osman ve Kör Hasan oğlu Mehmed muvacehesinde bil-vekâle mezbure Medinenin tarafından dahi Veli Kahya İbni Ahmed vekaletiyle mezburenin biraderleri Bekir ve Saidin ve Mehmedin ve diğer şühud mahzarında 100 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle bil-vekâle mezbureyi bana akd ve tenkih ve ben dahi ol miktar mihr-i müeccel tesmiyesiyle kabul eyledim. Sual olunup mezbureyi bil-iğfâl kasabaya birâderleri Said Ağa ve Ceran oğlu Ömer getürmüş olduklarından mezbure ise bana nefsinin tesliminden ebâ ve imtina eder olmakla itaat ve inkıyad ve hukuk-ı zevciyete mürâ'at etmesi muradımdır diyü dava eyledi.

Hicri 29 Muharremül-haram 1327 / Rumi 7 Şubat 1324 / Miladi 20 Şubat 1909 gün Cumartesi

El-müdde'î müsted'î Bekir

Mezbureye buna karşı ne diyeceği sual olundukda ol dahi cevabında nikah müddeasını katiyyen inkâr tasdî eylediği şüdü.

Hicri 29 Muharremül-haram 1327 / Rumi 7 Şubat 1324 / Miladi 20 Şubat 1909 gün Cumartesi

Müdde'a aleyhâ Medine

Müdde-i merkum Bekirden müdde-ya sâbıkasına mutabık beyyine havale olunduğu şüid.

İşbu ifade huzurumuzda alındığını tasdik eyledim.

Hicri 29 Muharremül-haram 1327 / Rumi 7 Şubat 1324 / Miladi 20 Şubat 1909 gün
Cumartesi

Mübaşir Hasan Bey

Mahkeme Azasından

Battal Efendi İbni İbrahim Ağa müdde-i Bekir tarafından vekalet idüp Kör Hasan oğlu Mehmed ve Nizam oğlu Molla Osman şهادetleriyle işbu tarihten 14 gün akdem saat 3-4 raddelerinde Battal Efendi hanesinde 100 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle mezburenin tarafından biraderi Mehmed hanesine gidüp mezbure Medine Hatun dahi tarafından Muhtar Veli Ağayı vekil iderek Süleyman Efendi oğlu Kamil ve Kör Hasan oğlu Mehmed ve Nizam oğlu Molla Osman muvâcehelerinde karye İmamı Şevki Efendi marifetiyle bil-vekalete akdlerini icrâ eylediği kayd şüid.

Hicri 2 Safer 1327 / Rumi 10 Şubat 1324 / Miladi 23 Şubat 1909 gün Salı

El-vekil Battal

Teflek Kebir Karyesinden Ahmed oğlu Veli beni Ahmedden ber-vech-i müddeiye mezbure Medine Hatunun tarafından işbu tarihten 14 gün mukaddem akşam saat 2 raddelerinde mezburenin biraderi Mehmedin hanesine gidüp işbu müdde-i merkum Bekirin tarafından vekil Battal Efendi marifetiyle 100 kuruş mihr-i müeccele tesmiyesiyle merkum Bekir ve Seni akd ve nikâh ideceğiz, tarafından beni vekil ettin mi, dedikde ol dahi 4 nefer çocuklarımı beslerse vekil ol beni akd et, dedi. Biz de irtesi gün saat 3-4 raddelerinde tarafeyn bit-terâzi mahzar-ı şuhudda akd ve nikah idüp Battal Efendi dahi müdde-i merkum Bekir tarafından bil-vekâle tezviç ve kabul eyledi ve dediği kayd şüid.

Hicri 2 Safer 1327 / Rumi 10 Şubat 1324 / Miladi 23 Şubat 1909 gün Salı

El-vekil-i zevce

Teflek Kebir Karyesinden Süleyman Efendi oğlu Kamil bin Süleyman ibni Ömer Allah için bildiği ve gördüğü şهادete geldim. Ma'al-kasem merkum dahi makam-ı şهادetde müdde-i aleyha-yı mezbure Medine binti İsa nam hatun tarafından Veli bin Ahmedin tevkil idüp biraderi Mehmedin hanesinde tarihinden 14 gün akdem akşam saat 2 raddelerinde vekaletini iderek irte günü gündüz saat 3-4 raddelerinde 100

kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle akd ve nikah idüp merkum tarafından vekil Battal Efendi dahi tezviç ve kabul eylediğine şâhidim ve şehadet dahi iderim dediği kayıt şüdü.

Hicri 2 Safer 1327 / Rumi 10 Şubat 1324 / Miladi 23 Şubat 1909 gün Salı

Şahid- Süleyman Efendi oğlu Kamil bin Süleyman

Diğer şâhidleri yarın Salı günü getürecekleri tarafeyne tenbih eylediği kayd şüdü.

Yevm-i muayyenede şâhidlerinden Teflek Kebir Karyesinden Nizam Mehmed oğlu Osman bin Mehmed ... tarafeyn-i bil-muvacehe merkumdan istişhâd olundukda tarihinde 15 gün akdem müddeiye-i aleyhâ hâzıra-i mezbure Medine binti İsanın karındaşı Mehmedin hanesine varup seni Allahın emriyle işbu müdde-i hazır-ı merkum Bekire akd ve nikah ideceğiz dediğimizde Kara Veliyi tarafından vekil ettiği akşam saat iki raddelerinde idi. Yarın sabah kuşluk zamanı saat üç dört raddelerinde 100 kuruş mihr-i müeccele tesmiyesiyle karyemiz İmamı Şevki Efendi marifetiyle müdde'î vekili Battal Efendi tarafından bil-vekalete akz ve nikah ve tezviç ve tezevvüç ve kabul eylediğini bilür ve bu vecih üzere şehadet iderim dediği ma'al-kasem kayd şüdü.

Hicri 3 Safer 1327 / Rumi 11 Şubat 1324 / Miladi 24 Şubat 1909 gün Çarşamba

Şahid Nizam Mehmed oğlu Osman bin Mehmed

Tarafeyn bil-muvâcehe huzurumuzda istima' kılınan şâhidlerin ifadeleri zabt olundu.

Hicri 3 Safer 1327 / Rumi 11 Şubat 1324 / Miladi 24 Şubat 1909 gün Çarşamba

Müdde-i aleyha Medine

Müdde'î Bekir

Müddeiye aleyha Medine sual olundukda şâhidlerin şehadetlerini kabul etmeyeceği beyan etdi.

Hicri 3 Safer 1327 / Rumi 11 Şubat 1324 / Miladi 24 Şubat 1909 gün Çarşamba

Şâhidân-ı merkûmân hazretlerinde mahallinden alel-usul tezkiyeleri kayd şüdü.

Şâhidân-ı merkûmân hazretlerinde yazılıup fi 3 Safer sene 1327 tarihlü ve fi 10 Şubat sene 1324 tarihiyle sırran ve ba'dehû alenen müzekkileri ve tarafeyn hâzır olduğu hâlde bil-muvâcehe şâhidân-ı merkûmân Kamil bin Süleyman ibni Ömer ve Osman bin Nizam Mehmed bin Bekir nam kimesneler adil ve makbûliş-şehade oldukları fi 11 Şubat sene 1324 tarihlü karyesi İmamı ve heyet-i ihtiyariyesi tarafından bit-tasdik

ven-nesci alenen müzekkileri dahi merkûmânın âdil ve makbuliş-şehade olundukları meclis-i hâzırda beyan ve şehadet etmeleriyle îcâb-ı şer'isinin icrâ-yı kaydı şüd.

Hicri 5 Safer 1327 / Rumi 13 şubat 1324 / Miladi 26 şubat 1909 gün Cuma

Karye-i Mezkûreden ... oğlu Veli bin Ali

Teflek Kebir Karyesinden Fakih Oğlu İsmail bin Osman

İcrâ Mübaşiri Hüseyin Bey ibni Meshan Bey

İbrahim Ağazade

Tarafeyn bil-muvâcehe huzur-ı şer'iden mezbure Medine Hatuneye hükm-i şer'î hak olup ba'det-tefhim mezbure Medine dahi nikâh-ı mezkuru kabul etmeğin itaat ve inkıyad ancak mezbure Medine merkum Bekire itaata tenbih olduğu kayd şüd.

Hicri 5 Safer 1327 / Rumi 13 şubat 1324 / Miladi 26 şubat 1909 gün Cuma

Mukayyid-i zabt Osman

Nâib-i şer'î

Ol bâbdaki tanzim olunan i'lâmı aldım. Fi 5 Saferül-Harem sene 1327

Bekir bin İbrahim

Sayfa 65

Belge 105

Numro- 5

Ankara Vilayeti dahilinde Mecidiye Kazasının Korkorlu karyesi sakinelerinden ve karyemiz kavminden Osman bin Hakkı bin Abbas ve Vahhab bin Hasan Ali ibni Ali nam kimesneler tarifleriyle muarref olan Arab Hüseyin oğlu kerimesi Yeter binti Ömer nam kimesne bîkr-i bâliğa kaza-i meznurun hükümet konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde takrir-i kelam ve ta'rif-i anil-meram idüp yine kaza-i mezburun Kabaklı karyesinde sâkin zatı ta'rif-i şer'i ile maruf şenlik oğlu Hacı Ahmed bin Osman ile tarafeyn bit-terâzi akd ve nikahlarını fuzuli olmasından bil-bahs yine Korkozlu Karyesinden gâib-i anil-meclis Hacı Hüseyin bin Veli tarafından akd-i mezburun inkârıyla mümâna'at etmekte olmasından nâşi lazım gelenler ile îcâb eden muhâkim-i şer'iyeye-i nizâmiyenin her bir kısım ve derecat-ı ve tabakâtında bidâyeten ve itirazen ve istinâfen ve îâdeten ve temyizen ve tashihen müdde'i ve müdde-i aleyh ve şahs-ı selese sıfatlarıyla taleb-i

dava ve muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzalarıyla istid'â ve livâ'-ı tanzim ve takdime ve istişhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i hibre ve muhbir ve hüküm nasb ve azle ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki'-i icrâya ve sun'ma ve hacz-i vaz'-ı fekkine ve ledel-iktiza taraf-ı kemînemizden bil-istîzan ve muhabere ve ba'del-istişâre vâkıa olacak reyim üzerine sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki vuku bulan kâffe-i masarifât-ı muhâkeme ve ücret-i vekalet ve sâirenin haksız çıkan taraftan ba'det-tazmin tahsil kılınan mebâliği ahz ve kabz ve bil-cümle makbuzları bana irsal ve isâle ve merre-i ba'd-i ahârı aheri tevkiliyle vel-hâsıl husus-ı mezkurun mütevakkıf olduğu umurun küllisini îfâya me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka mücebince şer'îye ile işbu hâzırân-ı bil-meclis dava vekillerinden Ali Efendi bin Mehmed Ağa ve Mehmed Efendi bin Süleyman Bey nâm mümâ ileyhaları tarafımdan vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim dedikde anlar daki ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini edaya taahhüd ve iltizam eyledik, diyü dimelerini gibbetül-tasdikiş-şer'î işbu mahalle zabt ve kayd şüd. Hicri 2 Saferül-Hayr 1327 / Rumi 10 Şubat 1324 / Miladi 23 Şubat 1909 gün Salı El-vekil-i diğeri Odacı Süleyman Beğzade El-vekil Dava vekillerinden El-müvekkile Arab Hasan oğlu kerimesi Yeter binti Ömer Hücet-i şer'îyenin sûret-i musaddakası bil-ihrâç sâhibine havalesi şüd. Hicri 2 Saferül-Hayr 1327 / Rumi 10 Şubat 1324 / Miladi 23 Şubat 1909 gün Salı

Sayfa 66

Belge 106

Numro- 6

Kırşehirli Sancağına muzaf Korkorlu Karyesi sakinelerinden olup zat-ı tarif-i şer'îye ile muarref olan Araboğlu kerimesi Yeter binti Ömer nam bikr-i bâliğa tarafından fi 2 Safer sene 1327 tarih ve 5 numrosuyla müseccel olup usulen kaydiyesi alınarak mahkeme-i şer'îyeye ibrâz ve irâ'e edilen vekil-i müseccel-i şer'îleri dava vekillerinden Ali Efendi ibni Mehmed Ağa ve Mehmed Efendi bin Süleyman Beyin namlarına tanzim olunan vekalet-i hücet-i şer'îyesi mücebince kaza-i mezbur mahkeme-i şer'îyesinde ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde vekil-i mümâ

ileyhadan Mehmed Efendi ibni Süleyman Bey bil-vekâle hâzır-ı bil-meclis Korkorlu Karyesinden Hacı Hasan bin Veli muvâcehesinde üzerine dava ve takrir-i kelam idüp müvekkelem mezburenin Kabaklı karyesinde sâkin gâib-i anil-meclis Hacı Ahmed bin Osman nam kimesne ile tarafeyn bit-terazi akd ve nikahlarını fuzuli olmasından ol babdaki müdahalesinin men'iyile müvekkelem mezbure bir kere daha izahât olmak üzere mahkememizin yazınki şehr-i hâl-i Saferin 10. Salı gününe ta'likini talep iderim, sual olunsun, dedikde merkum Hacı Hasan dahi cevabında tarafeyn muvafak gösterdikler kayd-i şüd.

Hicri 9 Safer 1327 / Rumi 17 Şubat 1324 / Miladi 2 Mart 1909 gün Salı

Müdde'î

Korkorlu Karyesinden Veli Çavuş oğlu Hacı Hasan

Vekil Mehmed Efendi bin Süleyman Bey

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda ahz ve zabt olunarak parmak ve mühr-i zatiyeleri olduğunu tasdik eyleriz.

Fi 9 Minhü

Odacı

İcra Mübaşiri

Sayfa 66

Belge 107

Numro- 7

Kırşehirli Sancağına muzaf Mecidiye Kazasının Korkorlu Karyesinden olup zatını meclis-i idare azasından Alınaz Ağa bin Abbas ve Osman Hakkı tarifleriyle ma'rif kimesneler olan Hacı Hasan bin Veli nam kimesne kaza-i mezburun hükümet konağında ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde gâib-i anil-meclis Korkorlu Karyesi sakinlerinden Arab oğlu kerimesi Yeter binti Ömer nam bîkr-i bâliğa üzerine dava ve takrir-i kelam ve tabir-i anil-meram idüp mezbure bundan iki sene yani Mayıs Mahı zarfında 201 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle mezbureyi ledeş-şuhud nefsim akd ve nikah idüp ol vecihle mezbure benim menkûha gayr-ı medhûl-baham olmuş iken mezbureyi bil-iğfâl Kabaklı Karyesinden gâib-i anil-meclis Şenlikoğlu Hacı Ahmed bin Osman nam kimesne akd mevzuuna müdahake ider ve mezbureyi bana ...

mümâna'at etdirir olmakla lazım gelenler îcab eden mahkeme-i şer'îye-i nizamiyenin her bir kısım ve derecat ve tabakatında bidâyet ve temyiz azasına istînâfen ve îâdeten ve temyizen ve tashihan ve müdde'î ve müdde-i aleyh ve şahs-ı selese sıfatlarıyla taleb-i dava ve muhakeme ve muhasemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzasıyla istid'â ve livâ'-i tanzimine ve takdime ve istişhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i hibre ve müheyyiz ve hükm nasb ve azle ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki'-i icrâya ve sun'ına ve hacz-i vaz'-ı fekkine ve ledel-iktiza benimle bil-istîzan ve ba'del-istişâre vâkıa olacak sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki vuku bulan masarifat-ı muhâkeme ve ücret-i vekalet ve sâirenin haksız çıkan taraftan tahsiline merreten ba'd-i ahârı aheri tevkiliyle vel-hâsıl husus-ı mezkurun mütevakkıf olduğu umurun küllisini îfâya me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka sahîha-i şer'îye ile işbu hâzır-ı bil-meclis dava vekillerinden Mehmed Bey ibni Hacı Halil Ağayı tarafımdan vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim demesiyle ol dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâ yanbagî edaya taahhüd ve iltizam etmeğın tarafeynin ifadeleri işbu mahalle zabt ve kayd şüdü.

Hicri 10 Saferül-Hayr 1327 / Rumi 18 Şubat 1324 / Miladi 3 Mart 1909 gün
Çarşamba

El-vekil Mehmed Bey ibni Hacı Halil ibni Ali

El-müvekkel Hacı Hasan bin eli ibni Abbas

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda ahz olunduğu merkum Hacı Hasan imzası kendisinin olduğunu tasdik eyleriz.

Fi 10 Minhü

Muaarref- Muarref

Suret-i hüccet-i şer'îyesinin itası şüdü.

Hicri 20 Saferül-hayr 1327 / Rumi 28 Şubat 1324 / Miladi 13 Mart 1909 gün
Cumartesi

Sayfa 67

Belge 108

Numro- 8

Mecidiye Kazasının Kabaklı karyesinden olup dâhil-i muhâkeme edilen işbu râfiül-kitâb Hacı Ahmed bin Osman nam kimesne meclis-i şer‘-i şerif-i enverde lâzımüş-şerifde zatı tarifiş-şer‘le muarref olan hâzır-ı bilmeclis Yeter binti Ömer nam mezburenin bâ-hüccet-i şeriye vekilleri Ali Efendi ibni Mehmed Ağa ve Mehmed Efendi ibni Süleyman Beylerle sâlifüz-zikr kaza-i mezburun Korkorlu Karyesinden hâzır-ı bil-meclis Hacı Hasan bin Veli tarafından dahi bâ-hüccet-i şer‘iye vekil-i müseccel-i şer‘isi Mehmed Bey ibni Hacı Halil Ağa nam muvacehelerinde zevc-i merkum Hacı Hasan bin Veliye izafetle vekil müma ileyha hazır olduğu hâlde üzerine dava idüp takrir-i kalam idüp mezbure Yeter tarihten bil-itibar 322 senesi martının birinci günü mezbure Yeterin pederi hanesinde 500 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle mezburenin kendisi hazır olduğu halde Kabaklı Karyesinden Kör Musa ve Hamza oğlu Ali ve Honaz oğlu Ali ve Çoban Hüseyin oğlu İsmail ve Beşikli Mehmed Çavuş ve baladan karyesinden Dangel oğlu Bekir ve biraderi Cebrail nâmûn kimesneler hazır oldukları halde kendim dahi bil-asâle Mehmed Efendi nâmında bir imam akd ve nikâhımızı icra etdi. Mezbure dahi nefsinin bana tezviç ve nikah ve ben dahi tezviç ve kabul ve ba‘ded-duhûl diyar-ı âhere yani İzmire gidüp işbu mezbure Yeter nefsinin muahharan hazır-ı merkum Hacı Ahmede dahi tezviç etmekle sual olunup nikâh-ı saninin fesadına binâen fesihle hüküm olunup mezbure Yeteri kemâfil-evvel bana tevzicine inkıyadına tenbih olunmak mezbureye izafetle müekkellerine dahi tenbih edilivermesi matlubumdur dedikde gıbbetüs-sual muvafıktır. Müdde‘ Hacı Ahmed müdafaasını istima‘ etdikden sonra izahat-ı lâzımeyi arz edeceğiz, diyecekleri kayd şüid.

Hicri 11 Safer 1327 / Rumi 19 Şubat 1324 / Miladi 4 Mart 1909 gün Perşembe

Vekil Mehmed Bey- Müdde-i diğeri Hacı Hasan- Ali ve Mehmed- ve vekilleri- Müdde-i aleyha Yeter- Müddeiye Yeter zevci Hacı Ahmed

Diğeri müdde‘i vekili Mehmed Bey ledes-sual ol dahi cevabında müvekkelim Hacı Hasanın zevce-i menkûha gayr-ı medhûl bahası Ömer kerimesi Yeter nam mezbureyi bundan iki sene mukaddem mayıs mahı içinde 201 kuruş mihr-i müeccel

tesmiyesiyle Korkorlu karyesinden Hasan Ali oğlu Vahhab ve Hakkı oğlu Osman ve Mustafa oğlu Halil ve Feyyaz oğlu Mehmed ve Bocu oğlu Ömer huzurlarıyla karyesinden Ömer Efendi oğlu Sıddık Efendi nikâhını icra etdi. Ve mezbure Yeterin teyzesi Çınar binti Musa mezbur Hacı Ahmed taht-ı nikâhında olmak münasebetiyle bil-iğfâl olup mezbure Yeteri firar etdirdiği ve Hafız Efendi dahi orada bulunmak münasebetiyle takib ederek Kabaklı Nuri Efendinin mahdumu Saidin hanesinde ihtifâ olunduğu halde ma'an buraya getürdüğinden müvekkilem Hacı Hasan ol vecihle zevc-i menkûh-ı gayr-ı medhul-bahası olduğunu ve ana itaat ve inkiyadını bil-vekale taleb eylediği kayd şüd.

Hicri 11 Safer 1327 / Rumi 19 Şubat 1324 / Miladi 4 Mart 1909 gün Perşembe

Diğeri Ali- Vekil Mehmed- Zevc-i evvel müdde-i aleyh Hacı Ahmed- Müdde-i aleyha Yeter- Vekil Mehmed Bey- Müdde-i Hacı Hasan

Mezbure Yeter binti Ömerden müdde-i evvel Hacı Ahmede ol tarihte akd olunup olunmadığı sual olundukda inkâra tasdi etmekle Hacı Hasan nikâh olduğunu bildiği bir haftaya kadar müdde-i evvel merkum Hacı Ahmedden ber-minvâl-i muharrer akd-i evveli kimlerle isbat edeceği tekrar istifsâr olundukda isimleri balada zabıtta muharrer kesân ile isbat-ı müdde'î edeceğini ve bunlardan ma'dâ asla şahidleri bulunmadığını bil-vekâle beyyine havale olduğu kayd şüd.

Hicri 11 Safer 1327 / Rumi 19 Şubat 1324 / Miladi 4 Mart 1909 gün Perşembe

Diğeri Ali- Vekil Mehmed- Zevc-i evvel müdde-i aleyh Hacı Ahmed- Müdde-i aleyha Yeter- Vekil Mehmed Bey- Müdde-i Hacı Hasan

Tarafeyn celb olunarak ikinci defa taraf-ı şer'iyeden üç gün mühlet verilerek tefhimi icra olunmuştur. Yevm-i pazara ta'lik olundu.

Hicri 19 Safer 1327 / Rumi 27 Şubat 1324 / Miladi 12 Mart 1909 gün Cuma

Hacı Hasan Vekili Mehmed Çavuş

Vekil Mehmed

Yeter Vekili Ali

Müdde-i Hacı Ahmed

Sayfa 67

Belge 109

Ba'det-tahlif-i şer'î tarafeyn yevm-i muayenede bil-muvâcehe hâzırûn oldukları halde esamisi balada muharrer şâhidûn-ı merkûmundan meclis-i şer'a ihzar eylediği Beşikli Karyesinden İbrahim oğlu Mehmed Çavuş bin İbrahim ibni Ayvazdan istişhad olundukda 322 senesi mart mahının birinci günü gündüz hâzıra-i bil-meclis Ömer kerimesi Yeter pederi Hüseyin Çavuş hanesinde müdde-i hâzır-ı bilmeclis Hacı Ahmed bin Osmana 501 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle nefsini tenkih ve ol dahi tezviç ve kabul eylediğini bilürem, bu vecih üzere şâhidim ve şehadet dahi iderim, didi.

Beşikli Karyesinden Mehmed Çavuş

Sayfa 68

Belge 110

Ba'det-tahlif-i şer'î diğer şahidlerden Boladan Karyesinden Dingil Hüseyin oğlu Taran bin Hüseyin ibni Abdullahdan dahi istişhad olundukda işbu hâzırûn-ı bil-meclis Hacı Ahmede Yeter nam hâzıra olduğu hâlde 322 senesi martın birinci günü gündüz mezburenin babası hanesinde 501 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle mezbure bil-asaletе nefsini müdde-i hazır-ı bil-meclis Hacı Ahmede akd ve nikah ol dahi tezevvüç ve kabul etdiğini bilür ve bu vecih üzere şâhidim ve şehadet dahi iderim, dediği şüdü.

Hicri 22 Safer 1327 / Rumi 2 Mart 1325 / Miladi 15 Mart 1909 gün Pazartesi

Şahid Boladan Karyesinden Dingil Hüseyin oğlu Taran bin Hüseyin

Şâhidan-ı merkuman haklarında diğer müdde'î Hacı Hasan vekili Mehmed Beğden sual olundukda kabul eylediğini, mezbure Yeterden dahi sual olundukda tezkiyelerini talep etmekle, vekil Ali Efendi dahi tasdik etmekle alel-usul tezkiyeleri tastîrini kayd şüdü.

Hicri 22 Safer 1327 / Rumi 2 Mart 1325 / Miladi 15 Mart 1909 gün Pazartesi

Hâzırûn:

Meclis-i idare azası- Muhakeme idare azası- Hacı Hasan Vekili Mehmed Bey

Vekil Ali Efendi- Yeter Binti Ömer- Müdde‘i Hacı Ahmed

Esâmîleri bâlâda muharrer şâhidan-ı merkuman haklarında mensub oldukları karâ eimme ve muhtaran ve heyet-i ihtiyariyesine yazılan sırran mestûre zeylinde tevarih-i muhtelifle ile beyan olunan adaletleri zahir olmakla meali; Allah bilür mahavvel-i ahvâl oldukları fi 25 Safer sene 1327 tarihiyle iki kıta meşveretten müstebe‘ân olmakla müdde-i hazır Hacı Ahmedden sual olundukda bâlâdaki şahidlerin bakiyesini getireceğini söyledi ise de merkuma kerran meran mühel verilmiş olduğu halde isbât-ı müddeada izhar-ı alenî ile müddeiye mezbure Yeter tâlib tahlife olmakla mezbure Yeter ba‘det-tahlîf-i şer‘i nikah müddeasıyla merkum Hacı Ahmedden bilâ-beyyine muarazadan men‘ olunduğu kayd şüd.

Hicri 29 Safer 1327 / Rumi 9 Mart 1325 / Miladi 9 Mart 1909 gün Pazartesi

Hacı Hasan Vekili

Yeter Vekili Mehmed Bey

Müdde-i aleyha Yeter

Müdde‘i Hacı Ahmed

Sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu.

Hicri 29 Safer 1327 / Rumi 9 Mart 1325 / Miladi 9 Mart 1909 gün Pazartesi

Müdde‘-i sâni Hacı Hasana izafetle vekil-i müseccel-i şer‘i Mehmed Ferid Efendiden mezbure Yeter binti Ömerin vekili dahi Mehmed Beyden 323 senesi Mayıs mahı içinde 201 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle akd ve nikah eylediğini bâlâ-yı zabıtta dermiyan ediyor ise de hangi ay ve hangi sene ve hangi gün ve kangı mahalde ve akd iden İmamın ismi ve şahidlerin esamileri vech-i şer‘a üzere beyan idemediği cihetle vekilül-ehak müma ileyhden bil-izah akd-i mezburun beyanı sual olundukda müvekkil Hacı Hasandan izahat olmak üzere mahkemenin şehr-i âtî rebülevvelin birinci Salı gününe talikini talep itmekle ol vecihle kayd şüd.

Hicri 29 Safer 1327 / Rumi 9 Mart 1325 / Miladi 9 Mart 1909 gün Pazartesi

Müdde-i sâni vekili Mehmed Ferid Efendi

Mezbure Vekili Mehmed Efendi

Müdde-i aleyha Yeter

Müdde‘i Hacı Hasan

Katib-i Zabıt

Tarafeyn yevm-i muayyenede bil-muvacehe hâzırân olup müddeiye aleyha Yeter binti Ömerden tekrar müdde-i sâni Hacı Hasana akd ve nikâh olunduğunu vekil-i hazır mümâileyh Mehmed Ferid Efendi iddia ediyor. Ne diyeceği mezbureden ve vekili Mehmed Efendiden sual olundukda inkârı tasdi etmeleriyle Ferid Efendiden beyyiineye havale olunduğu şüdü.

Hicri 1 Rebiülevvel 1327 / Rumi 10 Mart 1325 / Miladi 23 Mart 1909 gün Salı

Mümâ ileyh Ferid Efendiye sual olundukda mezbure Yeteri 1323 senesi mayıs mahı içinde yani 15. Gün pederi Ömer bin Hüseyin oğlu Ömer Ağa hanesinde Bocu oğlu nâm-ı diğeri Musa oğlu Ömer kızın vekili müvekkilim Hacı Hasanın vekili dahi pederi Veli Çavuş vekaletiyle ve şahidleri de bala-yı zabıtta isimleri münderiç şâhidlerle isbat-ı müddeâ ideceğini beyan eylediğinden şahidlerden meclis-i şer'â ihzâr eylediği Korkorlu Karyesinden Feyzi oğlu Mehmed (DEVAMI SAHİFE 12'DE)

Sayfa 69

Belge 111

Numro:

Ankara vilayeti dâhilinde Kırşehir Sancağının Mecidiye Kazasının İpekli Karyesi ahalilerinden Hüseyin oğlu Molla Halil ve Yusuf ve Hacı Veli oğlu Molla Salih ve Süleyman ve Ali ve Şakir ve Halil nâmûn kimesneler kaza-i mezkur hükümet konağında mahkeme-i şer'-i şerîfe mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde her biri takrir-i kelim idüp karyemiz ahalisinden İshak oğlu Kahyanın ve ittihâs-ı sairenin aleyhimizde Mecidiye mahkemesine ve mahkeme-i saireye ikâme ettiği ve edeceği bil-cümle de'âvî-i şer'îye ve hukûkiye ve cezâiye ile bizim merkur ve sâir ittihâsı aleyhimizde Mecidiye mahkemesine ve mahkeme-i saireye ikâme ettiğimiz ve edeceğimiz bil-cümle de'âvi-iğ şer'îye ve hukukiye ve cezâiyyeyi takib ve icab eden mahkeme-i şer'îye ve nizâmîyenin her bir kısm-ı derecât ve tabakâtının bidâyetine itirâzen ve istînâfen ve iâdeten ve temyizen ve tashîhen müdde'î ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla taleb ve dava ve muhakeme ve muhasemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyih tanzim ve takdimine ve işhad ve istişhâda ve tahlîfe ve istihlâfa ve ehl-i cezde ve mümeyyizde ve hüküm nasb ve azline ve istihsâl olunacak ilâmâtı mevki-i icraya vaz'ına ve hacz-i

vaz ve fekkine ve ledel-ihtilaf taraflarımızdan bil-istîzan vel-muhâbere ve ba'del-istişâre vâki olunacak ikrâr-ı sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki vuku bulan kâffe-i masârifât-ı muhakeme ve ücret-i vekâlet ve sairenin haksız çıkan taraflarından ba'det-tesviye tahsil kılınan mebâliğ ahz ve kabza ve bil-cümle merkûmunun ba'del-masarif mütebâkisini taraflarımıza teslim ve merreten ba'de uhrâ aharı tevkile vel-hâsil mütevakkıf olduğu küllisini ifaya me'zûn olmak üzere vekalet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îye ile Kırşehirî dava vekillerinden Mehmed Ferid Efendi bin Ali Efendiyi vekil ve nâib-i münasib nasb ve tayin eyledik dediklerinde ol dahi vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâ-yanbagî edaya taahhüd ve iltizam etmekle tarafeynin ifadeleri işbu mahalle tescil olduğu kayd şüdü.

Hicri 25 Safer 1327 / Rumi 5 Mart 1325 / Miladi 18 Mart 1909 gün Perşembe

Kırşehirli Ali Efendi oğlu

El-müvekkel İpekli Karyesinden Hacı Veli oğlu Halil bin Veli ibni Mehmed

İpekli Karyesinden Molla Halil bin Hüseyin

Yusuf bin Hüseyin

Molla Salih bin Hacı Veli

Ve Süleyman bin Hacı Veli

Yahya bin Hacı Veli Şakir bin Hacı Veli

Mezkur hücceti aldım.

Rumi 7 Mart 1325 / Hicri 27 Safer 1327 / Miladi 20 Mart 1909 gün Cumartesi

Ferid

Sayfa 69-70

Belge 112

Numro: 11

Mecidiye Kasabasının mahallesinde sâkin Mehmed Bey ibni Halil Ağa vekâleti hasebiyesiyle kaza-i mezkurun Korkorlu karyesi ahâlisinden zatı ta'rif-i şer'î ile ma'rûf Hacı Hasan bin Veli ibni Abbas nam kimesnenin hukukuna muhafaza etmek üzere meclis-i şer'î-i şerif-i enverde hüccet-i şer'îye-i ahârı tevkile mezun olmaklığım hasebiyle gâib-i anil-meclis Korkorlu Karyesinden olup zât-ı tarif-i şer'î ile muarefe

olan Araboğlu Yeter binti Ömer nam bıkı-i bâliğa üzerine dava ve takrir-i kelam idüp bundan iki sene akdem yani Mayıs mahı zarfında 201 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle mezbureyi ledeş-şuhûd nefsim akd ve nikah idüp ol vecihle mezbure benim zevce-i menkûhe-i gayı-ı medhûlem olmuş iken mezbureyi bil-iğfâl Kabaklı Karyesinden alıp gâib-i anil-meclis Hacı Ahmed bin Osman nam kimesne akd-ı fuzûlile müdahale ider. Mezbure bana itaat ve inkıyada mümânaat eder olmakla lazım gelenlerle mahkeme-i şer'ıye ve nizamiyenin her bir kısım derecât ve tabakâtında bidâyeten ve itirâzen ve istînâfen ve îâdeten ve temyizen ve tashihen müdde'ı ve müdde-i aleyh ve şâhs-ı sâlis sıfatlarıyla taleb-i dava ve muhakeme ve muhasameye ve redd-i cevabiye ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyah tanzim ve takdime ve işhad ve istişhâda ve tahlîfe ve istihlâfa ve ehl-i cüzde ve müheyyiz ve hüküm nasb ve azline ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki-i icraya vaz'ına ve hacz-i vaz ve fekkine ve ledel-iktiza benimle bil-istîzan ba'del-müşâreke vâki olacak ikrâr-ı sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki vuku bulacak masârif-i muhakeme ve ücret-i vekâlet ve saireyi haksız çıkan tarafa tahmiline merre-i ba'de uhrâ aharı tevkile me'zûn olduğu cihetle vel-hâsıl husus-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisini ifâya mezun olmak üzere vekalet-i mutlaka-i sahiha-i şer'ıye ile müvekkilim gâib-i anil-meclis Hacı Hasana izâfetle işbu hâzır-ı meclis Kırşehirî dava vekillerinden Ali Efendi-zade Mehmed Ferid Efendiyi tarafımdan vekil-i nâib-i münasib nasb ve tayin eyledim dedikde mümâ ileyh dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazimesini kemâ-yanbagî edaya taahhüd ve iltizam etmeğin tarafeynin ifadeleri işbu zabta ve tescil olunduğu şüdü.

Rumi 7 Mart 1325 / Hicri 27 Safer 1327 / Miladi 20 Mart 1909 gün Cumartesi

El-Vekil Mehmed Ferid Efendi İbni Hacı Ali Efendi

El-müvekkel Mehmed Beğ İbni Halil Ağa

Hüccet-i şer'ıyesi verildi.

Nâib

Sayfa 70-71

Belge 113

Âmedî Sahife- 10 (10. Sayfanın devamı.[68'in devamı.]

Bin Kadı ibni Abbas ba‘det-tahliş-şer‘î bundan iki sene mukaddem Mayıs mahı 15. günü akşam ile yatsu arasında Yeterin pederi Ömer hanesinde Yeterin vekili Bocu oğlu Ömer vekâletiyile Hacı Hasan tarafından dahi pederi Veli Çavuş bil-vekâle 201 kuruş mihr-i müeccele tesmiyesiyle Ömer Efendi oğlu Sadık Efendi marifetiyle akd ve nikah etdiğini bilür ve bu vecih üzere şâhidim ve şehadet dahi ederim dediği kayd şüd.

Hicri 1 Rabiül-evvel 1327 / Rumi 10 Mart 1325 / Miladi 23 Mart 1909 gün
Çarşamba

Şahid-i merkum Mehmed

Diğer şâhid Korkorlu Karyesinden Hasan Ali Oğlu Vahhab bin Hasan Ali ibni Ali ba‘det-tahliş-şer‘î bundan iki sene mukaddem Mayıs mahı 15. günü akşam ile yatsu arasında Yeterin pederi Ömerin hanesinde kızın tarafından Bocu oğlu Ömer ve Hacı Hasanın tarafından dahi pederi Veli Çavuş vekaletleriyle 201 kuruş mihr-i müeccele tesmiyesiyle Ömer Efendi oğlu Sadık Efendi marifetiyle akd ve nikahları icra olduğuna şâhidim ve şehadet ederim dediği kayd şüd.

Hicri 1 Rabiül-evvel 1327 / Rumi 10 Mart 1325 / Miladi 23 Mart 1909 gün
Çarşamba

Şâhid-i merkum Vahhab

Müdde-i aleyh mezbure Yeter ve vekil Mehmed Efendiye dahi şâhidler hakkında ne diyecekleri sual olundukda bu şâhidlerin beşer Mecidiye alarak şehadet ettiklerine ta‘n idüp asla kabul etmeyeceğini söylediğini beyan ile evvelâ ales-sual mensup oldukları karyeleri muhtarânından tezkiyeleri icrâ olduktan sonra para ahzı cihetinin mahkeme-i âidesine mürâcaata muhtariyetlerine ve şâhidler için de tezkiye yazılmasına kayd şüd.

Hicri 1 Rabiül-evvel 1327 / Rumi 10 Mart 1325 / Miladi 23 Mart 1909 gün
Çarşamba

Müdde-i aleyh mezbure Yeter ve Vekili Mehmed

Müdde‘î Hacı Hasan vekili

Kâtib-i zâbit

Sayfa 70-71

Belge 114

Bin üçyüz yirmi yedi senesi şehr-i Rebiül-evvelinin ikinci tarihiyle mensup odluları karye eimme ve muhtârân kayıt ettirilmesine ales-sual yazılmasına sıran mestûrede bil-vürûd şâhid-i merkûmânların ol babdaki şehadetlerinde âdil ve makbulüş-şehâde olduklarını bil-beyan zeyl-i mestûrede karye-i mezkûr muhtar-ı evveli Hacı bin Hacı Ahmed ibni Mustafa ve muhtar-ı sâni Hanifi Ağa bin Abbas İbni Abdullah ve ihtiyar azasından Hasan Ali İbni İbrahim ibni Kara Ali ve diğer aza Mehmed bin Abdullah İbni İbrahim nâmûn müzezzikler taraflarından bit-temhîr musaddak olup alenen tezkiyelerine dahi müdde-i aleyh mezbûre Yeter ibneti Ömer Bey bâ-hüccet-i şer'îye vekili Mehmed Efendi İbni Süleyman Bey hazır olduğu ve müdde'î Hacı Hasanın dahi kezâlik bâ-hüccet-i şer'î vekil Kırşehirli Ferid Efendi ibni Ali Efendi bil-muvâcehe alenen tezkiyeleri bu vecihle karye-i mezkûr mutebârından Ali Baz Kethüda İbni Abbas ve kasabada mukîm Salman Ağa bin Ahmed ve adliye odacısı Yusuf Çavuş bin Seyla nâmûn kimesnelerden dahi imal ve makbulüş-şehade olduklarını tezkâr ve beyan etmeleriyle gibbet-tasdik nikâhın sübûtuyla mezbûre Yeterin zevci Hacı Hasana inkıyad ve itaatine ve hukuk-ı zevciyete mürâat etmek üzere menkûhasına izâfetle vekil mümâ ileyh Mehmed Efendi ve Hacı Hasan vekili müma ileyh Mehmed Efendi vekil ... olunduğu kayd şüid.

Hicri 23 Rabiülevvel 1327 / Rumi 1 Nisan 1325 / Miladi 14 Nisan 1909 gün
Çarşamba

Vekil Ali Efendi oğlu Mehmed Ferid

Vekil Yeter binti Ömer Mehmed

Zabıt Katibi Mehmed Hilmi

Sayfa -71

Belge 115

Ber-Mûceb-i Zabt-ı Dava;

İşbu i'lâm-ı şer'î nüsehâtı olarak te'âtî ve bit-tanzim müdde-i sâni Hacı Hasan vekili Mehmed Ferid Efendi mezbure Yeterin vekil-i müsecceli şer'isi Muhtar Süleyman

Beğzâde dava vekillerinden Mehmed Efendi müekkelesine izafetle mezbûre Yeter bilâ-sebeb müdde-i evvel nikâh muamelesiyle Hacı Ahmed ile muarefeden ba‘del-musanni‘ müdde-i sâni vekili Mehmed Ferid Efendi müvekkeli Hacı Hasana izafetle itaat ve inkıyada ve hukuk-ı zevciyete mürâat etmek üzere tenbih olunduğu ba‘del-hükm ve bit-tescil i‘lam olunduğu kayd şüd.

Hicri 23 Rabiül-âhir 1327 / Rumi 1 Mayıs 1325 / Miladi 14 Mayıs 1909 gün Cuma
Naib-i Kaza Mehmed

Sayfa: 71-72

Belge: 116

Numro- 12

Ankara Vilâyeti dahilinde Yozgat Sancağının Nohutlu Zir Mahallesinden Hacı Ahmed Efendizade Vesil Efendi bin Hacı Ahmed tarafından bit-takip fi 22 Mart sene 1325 tarihli ve 2 numrolu mahkeme müstantıklığından bâ-müzâkere işbu bâisül-ilam mümâ ileyh Vesil Efendi Mecidiye Kazası Hükümet Konağında mahkeme-i şer‘iyeye mahsus odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerif-i enverde kaza-i mezkur zâbitân memuru vekili Rıza Efendi bin Mehmed Ağa muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelam idüp der ki, yedinde şirâen mâlım ve mülküm olup Kızıl Koca Nahiyesinde bulunan ağılımdan leylen 11 adet tiftik davarlarımı tarih-i ilamdan on gün akdem Teflek Sağır Karyeli Kenecir oğlu Ali mahdumu Bekir ve rüfekâsı İsmail ve Sühul ve Ali Şamil namun kimesneler sirkat idüp elyevm zâbıta memuru vekil Rıza Efendi yedinde li-eclil-hıfz vel-emân veaz‘-ı yed eder olduğundan sual olunup mezkur hayvanları bana teslimi müma ileyh Rıza Efendiye tenbih olunmak matlubumdur, diyü ba‘ded-dava ve ledes-sual Rıza Efendi dahi cevabında mezkur 11 adet hayvanlar bil-eman sârik-ı merkûmûndan der-dest ile muhâfaza-i vaz-ı yed eder olduğunu ikrar, ancak müdde-i mümâ ileyhın malı olduğunu inkara tasadd, eylediği kayd şüd.

Hicri 13 Rabiülevvel 1327 / Rumi 22 Mart 1325 / Miladi 4 Nisan 1909 gün Pazar

Müdde-i aleyh Ali Mahdumu

Müdde‘i Vesil Efendi

Bâlâ-yı zabıtta muherrer 11 adet tiftik davarının şîrâ'en malı ve mülkü olduğunu kimler ile isbat edeceği müddeiden ledes-sual Teflek Sağır Karyesinden Veli Kahya ve Hüseyin Çavuş ve Alahacılı Karyesinden Muhsin Kahya oğlu Alişan ve Feyzullah ile isbat edeceğini tezkâr etmekle isimlerini zabt-ı hayriyesinde kayd ettirdiği şahidlerden meclis-i şer'a ihzâr eylediği Tefelek Sağır Karyesinden Hüseyin Çavuş bin Ahmed ibni Mehmed nam kimesne bundan on gün akdem Yozgatlı hâzır-ı bil-meclis Vesil Efendi bin Hacı Ahmed Efendi ağılından leylen çaldırılmış olduğu 11 adet tiftik davarlarını bit-takip zâbita memuru vekil Rıza Efendi yedinde li-ecli'l-hıfz vel-emân bulup mezkûr 11 adet davarların be-heri seksener kuruşdan cem'an 880 kuruş kıymetli olunarak mezkûr hayvanların müma ileyh Vesil Efendinin malı olduğunu bildiğine edâ-yı şehadet ederim, dediği kayd şüd.

Hicri 13 Rabiülevvel 1327 / Rumi 22 Mart 1325 / Miladi 4 Nisan 1909 gün Pazar

Şahid Tefelekden Ahmed oğlu Çavuş Hüseyin

Diğer şahid Tefelek Sağırdan Hızır oğlu Veli Kahya bin Ömer bin Osman dahi şahid-i merkum Hüseyin Çavuşun eda-yı şehadeti vechi üzere şehadet eylediği kayıt şüd.

Hicri 13 Rabiülevvel 1327 / Rumi 22 Mart 1325 / Miladi 4 Nisan 1909 gün Pazar

Şahid-i merkum Ömer oğlu Kahya

Şâhidan-ı merkûmân hakkında ne diyeceği zabıta vekili Rıza Efendiden sual olundukda ledes-sual tezkiyelerini talep etmekle tezkiyeye havaleleri kayd şüd.

Hicri 13 Rabiülevvel 1327 / Rumi 22 Mart 1325 / Miladi 4 Nisan 1909 gün Pazar

Müdde-i aleyh Ali Rıza

Müdde'i Vesil Efendi

Karyesi muhtarlığından muhtar-ı evvel Yusuf bin Himmet muhtar-ı sâni Hüseyin oğlu Halil bin Hüseyin tarafından şâhidân-ı merkûmânın âdil ve makbûlüş-şehâde oldukları bâ-varaka-i mestûre sıran tezkâr edilmiş ve alenen dahi karye-i mezbûreden idare azası Hüseyin oğlu İbrahim Ağa ve Mübâşir kasabasından Hüseyin oğlu Mestan Bey taraflarından istifsâr olundukda aleyhlerine dahi şehadetlerini kabul ve adâletlerini beyan etmekle hayvânât-ı mezkûrenin müdde'i müma ileyh Vesil Efendiye teslimine zabıta vekili Rıza Efendiye tenbih olunduğu kayd şüd.

Hicri 13 Rabiülevvel 1327 / Rumi 22 Mart 1325 / Miladi 4 Nisan 1909 gün Pazar

Müzekki Hüseyin- Müzekki

Müdde-i aleyh Ali Rıza

Müdde'î Vesil Efendi
Kâtib-i Zabıt Mehmed
Nâib
İlamı verildi.

Sayfa- 72-73

Belge- 117

Numro- 13

Kırşehirli Sancağına tâbi Mecidiye Kazası karâlarından Köse Fakılı Karyesi İmamı Mehmed Efendi bin Mehmed ve muhtar-ı evveli Mehmed bin Mustafa ve muhtar-ı sâni Süleyman bin Ahmed ve heyet-i ihtiyâriye azasından Süleyman bin Mehmed ve Tabib bin Hacı Süleyman Efendi ve Mehmed Efendi El-hızır bin Abdurrahman Ağa nâmûn kimesneler kaza-i mezkur mahkeme-i şer'iyesine mahsus odasında ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde her biri bil-mevâcehe ahali-i karye ... takrir-i kelam ve tabir-i anil-meram idüp gâib-i anil-meclis Korkorlu Karyesinde mutavattın İbrahim oğlu Hasan Ali ve eşhâs-ı sâirenin aleyhlerimize kaza-i mezkur mahkemesinde ve mahkeme-i sairede ikâme ettiği ve edecekleri bil-cümle dava-yı şer'iyeye ve hukukiye ile bizim merkurumla eşhâs-ı saire aleyhlerinde ikâme olunan mera ve otlakiye ve sulak ve arazi-i hâliye davalarının aleyhlerimize Mecidiye Mahkemesinde ve mehâkim-i sâirede merkurum ve sâire aleyhine ikame ettiğimiz ve edeceğimiz bil-cümle da'vi-i şer'iyeye ve hukûkiye muhakemesinde ve sair hukuklarımızın takib-i dava ve icab eden muhâkim-i şer'iyeye ve nizamiyenin her bir kısım ve derecât ve tabakâtında bidâyeten ve itirâzen ve istînâfen ve iâdeten ve temyîzen ve ta'mîmen müdde'î ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla taleb-i dava ve muhasameye ve redd-i cevabiye ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyih tanzim ve takdimine ve işhad ve istişhâda ve tahlîfe ve istihlâfa ve ehl-i cüzee ve haciz ve hükm-ı nasb ve azline ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki-i icraya vaz'ma ve haciz vaz ve fekkine ve ledelik-tiza taraflarımızdan ba'del-istişâre vâki olacak ... sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki vuku bulan bil-cümle masârif-i muhakeme ve ücret-i vekâlet ve sairenin haksız çıkan taraftan ba'det-tazmin tahsil kılınan mebâliğ-i ma'lûmât ahz ve kabzına ba'del-masârif-i mahkeme mütebâkisini taraflarımıza teslime merre-i ba'de uhrâ aharı

vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iye ile hâzır-ı bil-meclis karyemiz ahalisinden ve dava vekillerinden Mehmed Efendi-zade Abdurrahman Efendiyi vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik dediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazimesini kemâ-yanbagî edaya taahhüd ve iltizam etmeğın tarafeynin ifadeleri bit-tescil zabt ve kayd olunduğu şüd.

Hicri 14 Rabiül-evvel 1327 / Rumi 23 Mart 1325 / Miladi 5 Nisan 1909 gün Pazar

Kâtib-i zabıt

Bu dahi-Aza: Ve Mehmed Efendi bin Abdurrahman Ağa

Bu dahi-Aza: Ve Tabib bin Hacı Süleyman Efendi

Bu dahi-Aza: Süleyman bin Mehmed

Bu dahi- Muhtar-ı evvel Mehmed Efendi bin Mustafa

El-müvekkil Mehmed Efendi-zade Abdurrahman Çelebi

Hüccet-i Şer‘iyesi verildi.

Sayfa-73

Belge-118

Numro-14

Kırşehirli Sancağına tabi Mecidiye Kazası kurâlarından Akbıyıklı Karyesi sakinelerinden zatını ... Armutlu Karyesi İmamı Hüseyin Efendi bin Hacı Hasan ibni Osman Efendi ve Ala Hacı Karyesinden Hasan bin Hacı Abdullah ibni Hasan Ağa tarifleriyle muarrefe Abdulvahhab Kethüda zevcesi Sinem binti Feyzi nam hatun kaza-i mezkur mahkeme-i şer ‘iyesine mahsus odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerif-i enverde ve yine kasabanın Cami-i Kebir Mahallesinde sakin dava vekillerinden Mehmed Efendi ibni Süleyman Bey mahzarında takrir-i kelim ve tabir-i anil-merâm idüp zevcim merkum Abdul-vahhab Kethüda 323 senesi Mecidiye Kazasının Şer‘î memuru esbakı Etsel Efendiye cihet-i kefaletten dolayı mümâ ileyhin şer‘i idaresince zimmet-i muhakkakası için câriyelerinin bâya ve kendi emvallerim olan hayvânât ve sâirelerimi bu kere mahkeme tarafından haczine kıyam edilmiş olmakla lazım gelenler aleylerine kaza-i mezkûr mahkemesinde ve muhâkim-i sairede aleyhime ikâme edildiği ve edileceği bil-cümle hukûkiye muhakemesinde ve sâirede ve muhâkim-i nizâmiyenin her bir kısım ve derecât ve tabakâtında bidâyeten ve itirâzen

ve istînâfen ve îâdeten ve temyîzen ve tashîhen müdde’i ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla müdâfa‘a ve muhâkeme ve muhasameye ve redd-i cevabiye ve kendi imzasıyla istid‘â ve levâyih tanzim ve takdimine ve işhad ve istişhâda ve tahlîfe ve istihlâfa ve ehl-i hîre ve haciz ve hükm-ı nasb ve azline ve istihsâl olunacak i‘lâmâtı mevki-i icraya ve hakkına ve haciz vaz ve fekkine ve ol bâbdaki vuku bulan bil-cümle masârif-i muhakeme ve ücret-i vekâlet ve sairenin haksız çıkan tarafa bit-tahmîl ba‘det-tazmin tahsil kılınan mebâliğ-i ma‘lûmeyi ahz ve kabzına ve ba‘del-masârif-i muhâkeme mütebâkisini tarafıma teslim merreten ba‘de uhrâ aharı tevkîle vel-hâsıl mütevakkıf olduğu umûr-ı küllîsini îfâya mezun olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iye ile hâzır-ı bil-meclis mümâ ileyh Mehmed Efendiyi vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim dedikde ol dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâ-yanbagî edaya taahhüd ve iltizam eyledim demelerini gıbbet-tasdik-i şer‘i mâ vak‘a bit-taleb tarafeynin ifadeleri tescil ve zabta olduğu kaydı şüid.

Rumi 22 Nisan 1325 / Hicri 14 Rabiulahir 1327 / Miladi 5 Mayıs 1909 gün
Çarşamba

Kâtib-i Zabıt

El-vekil Süleyman Beğ-zâde

El-Müvekkele-i mezbure Sinem

Muarref Hasan

Muarref Molla Hüseyin

Hüccet, adliye odacısına havale şüid.

Ol babdaki hücceti aldım.

Sayfa-74

Belge- 119

Numro- 15

Kırşehrî Sancağına tabi Mecidiye Kazasının Yukarı Hacı Ahmedli Karyesi sakinlerinden iken işbu tarih-i vesikadan altı buçuk sene akdem vefat eden Hacı Mahmud Ağa bin Mehmedin veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva binti Yusuf ile sulbiye-i kebire kızları Telli ve Meryem ve sağire kızı Kiraza ve asabe-i

nesebiyeden li-ebeveyn ammileri Ali Osman bin Mehmed muhzıra ve tashih-i mesele-i mirasları bi-hükmül-ferâiz 72 sehinden ibaret olup sihâm-ı mezbûrûndan 9 sehmi zevcetül-mezbure Havvaya ve 16'şar sikamdan cem'an 45 sehmi bintil-mezburdan Telli ve Meryem ve Kiraza ve 10 sehmi mezbur Ali Osman Ağaya ve beş sehmi İbnetül-Mehmed Fatıma Hatun nâmun kimesneler ihsâr-ı tahakkukundan sonra ve artuk mezbûrumuzdan ve bintül-mezbureden kebîre Telli ve Meryem ve sağire Kirazenin dahi bâ-hüccet-i şer'î dahi mansûbu mekum Ali Osman bin Mehmed dahi bil-vesayâya ve bil-asâle mezbûratânları bil-ma'rifetiş-şer'î ârifân Hacı Duraklı karyesinden Sarı İbrahim oğlu Ali bin İbrahim ibni Mustafa ve Beşikli Karyesinden Topal Mehmed oğlu Mehdi bin Mehmed ibni Mahli nam kimesneler şehadetleriyle bir nehc-i şer'î veraset-i ... badel-hükm verasetleri muarefe olan ma'rifeti-zat Telli ve Meryem ve sağire Kirazın vâsisi ve velisi merkum Ali Osman Ağa nâmûn kimesneler kaza-i mezbur mahkeme-i şer'iyesinde ma'kûd meclis-i şer'-i şerif lâzımüş-şerifde ve yine hâzır-ı bil-meclis karye-i mezbur ahalisinden Emin Çavuş bin Emrullah mahzarında her biri takrir-i kelam ve tabir-i anil-meram idüp pederimiz ve mevrusumuz müteveffa-i mezbur Hacı Mahmud Ağadan mevrus ve mütenakkale karye-i mezkur derununda vâki hane önünde beynel-ahali malumül-hudut vec-ceyrân bir dönümü hâvi bir kıta eşçârı müsmireli ve şecere-i süknâ kabilinden mülk bahçedeki olan 72 sehamdan 63 sehmi hisse-i şâyialarımız olan bağçeye karyemiz ahalisinden Hacı Ali Osman oğlu Mehmed Ağa fuzûlî vaz'-ı yed eder olmakla be-hasbül-vesâyâ ve bil-verâse her birimizin ber-mûceb-i sehâm mukaddere-i hisse-i irsiye-i şâyialarımızı bi-hühmül-farâiz münâhaketen bizlere alıverilmesi için merkum ile ve sair icab edenler ile kaza-i mezkur mahkeme-i şer'iyesinde ve sairede her bir kısım ve derecat ve tabakâtında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve tashihen ve itirâzen ve îâdeten müdde'i ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevabiye ve kendi imzasıyla istid'â ve livâ'yılı tanzim ve takdimine ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i hîre ve müheyyiz ve hükm nasb ve azline ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki'-i icrâyâ vaz'ıyla ve haciz vaz' ve fekkine ve ledel-iktiza sulh ve ibrâyâ ve ol bâbdaki masarif-i muhâkeme ve ücret-i vekalet ve sâireyi haksız çıkan tarafa tahmiliyle tahsil olan mebâliği bizlere teslime merreten baâde-uhrâ aharı tevkile me'zûn olmak vel-hâsil husus-ı mezkûra ve mütevakıf olduğu umûrun küllisini ifaya taraflarımızdan

bil-vesaya ve bil-asâle hâzırdan merkum Emin Çavuşu vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îye ile vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik, demelerini ol dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâ-yanbagî edaya taahhüd ve iltizam etmeğin tarafeynin ifâdeleri ba'det-tescil zabt kayd şüid.

Hicri 19 Cemâziyel-evvel 1327 / Rumi 26 Mayıs sene 1325 / Miladi 8 Haziran 1909 gün Salı

El-Vekil merkum Emin Çavuş

El-müdde-i merkum el-müvekkele Meryem Ali Osman Hatunu

El-müvekkele Telli Hanım

Muarref Ali

Muarref Mehmed

Muarref-i merkuman huzurumuzda takrir ve temhir kılındı.

Hüccet-i şer'îyesi verildi.

Sayfa-75

Belge- 120

Numro- 16

Mecidiye Kazasının Hacı Ahmedli Karyesinden Hacı Osman oğlu nam-ı diğer Hacı Berd Mehmed Ağa bin İbrahim nam kimse ve yine hâzır-ı bil-meclis Hacı Mustafa Efendi bin Süleyman Efendi mahzarında meclis-i şer'-i şerif-i enverde takrir-i kelim idüp karye-i mezbur sakinlerinden iken bundan akdem vefat eden Hacı Mahmud bin Mehmed nam kimesnenin bil-cümle vereseleri ile nezdinde bulunan karye-i mezbûrede vâki beynel-ahali malumül-hudut bir kıta bağçe davasından muhteris aleyhime verese-i müteveffadan kızları Telli ve Meryem ve sağire kızı Kirazın bâ-hüccet-i şer'îye vâsisi ve ammisi Ali Osman ve sair icab edenlerle kaza-i mezkur mahkeme-i şer'îyesinde ve sairede ve mahkeme-i nizamiyede her bir kısım ve derecat ve tabakâtında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve tashihen ve itirâzen ve iâdeten müdde'î ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevabiye ve kendi imzasıyla istid'â ve livâ'yih tanzim ve takdimine ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i hîre ve mümeyyiz ve hükm nasb ve tayin ve azline ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki'-i icrâya vaz'ıyla ve

haciz vaz' ve fekkine ve ledel-iktiza sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki masarif-i muhâkeme ve ücret-i vekalet ve sâireyi haksız çıkan tarafa tahmiliyle tahsil olan mebâliği bana teslim merreten ba'de-uhrâ aharı tevkile me'zûn olmak vel-hâsıl husus-ı mezkûra ve mütevakıf olduğu umûrun küllisini ifaya taraflarımdan bil-asâle hâzır-ı mümâ ileyh Hacı Mustafa Efendiyi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îye ile vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik, demelerini ol dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi bâ-kabul ve hizmet-i lazimesini kemâ-yanbagî edaya taahhüd ve iltizam etmeğin tarafeynin ifâdeleri ba'det-tescil zabt olunduğu kayd şüd. Hicri 22 Cemaziyel-evvel 1327 / Rumi 29 Mayıs 1325 / Miladi 11 Haziran 1909 gün Çarşamba

El-vekil Hacı Mustafa

El-müvekkile Hacı Berd oğlu Mehmed

Hüccet-i şer'îyesi verildi.

Sayfa- 75-76

Belge-121

Numro- 17

Ankara vilâyeti dâhilinde Kırşehirî Sancağı muzâfâtından Mecidiye Kazasının Hacı Ahmedli Bala Karyesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat eden Hacı Mahmud Ağa bin Mehmedin verasetini zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva binti Yusuf ile sulbiye-i kebire kızları Telli ve Meryem ve sağire kızı Kiraza ve aslihi neseben li-ebeveyn er karındaşı Ali Osman ve kız karındaşı Fatıma benât-ı Mehmede münhasıra ve tashih-i mesele-i mirasları bi-hükmül-ferâiz 72 sehinden ibaret olup sihâm-ı mezbûrdan 9 sehmi zevcetül-mezbure Havvaya ve 16'şar sihamdan cem'an 45 sehmi bintil-mezburetân Telli ve Meryem ve sağire Kiraza ve 10 sehmi ahil-mezbur Ali Osman Ağaya ve beş sehmi İbnetül-mezbure Fatımaye isabetleri tahakkukundan sonra vârisûn-ı mezbûrûndan Telli ve Meryem bir dahi Ali Osman Ağanın verâsetlerine Hacı Duraklı karyesinden Sarı İbrahim oğlu Ali bin Mustafa ve Beşikli Karyesinden Topal Mehmed oğlu Mahsar ibni Mehmed ibni Mahli nam kimesnelerin şehadetleriyle bir nehc-i şer'î edâ-yı şehadetleriyle verasetlerine hükm-i şer'î'ül-ehak verasetleri muarefe olan mezkûrun taraflarından karye-i mezbur sakinlerinden Emin

Çavuş bin Emrullah nam kimesneyi bâ-hüccet-i şer'îye ba'det-tescil ve ... karye-i mezkur sakinlerinden olup hâzır-ı bil-meclis Hacı Berd oğlu Mehmed Ağa bin İbrahim tarafından dahi bâ-hüccet-i şer'îye vekil-i müseccl-i şer'îsi bulunan dava vekili Hacı Mustafa Efendi bin Süleyman muvâcehesinde üzerine dava ve takri-i kelam idüp der ki, müvekkillerim mezbûrun Telli ve Meryem ve sağire Kirazın dahi vasîsi Ali Osman Ağa vesâyeten ve asâleten müteveffa pederleri Hacı Mahmuddan mevrus bir kıta bağçeyi dut kabâile hükm-i kaza âhir-i bil-yed ... 200 kuruşa satmış müvekkillerim 200 kuruşa satış nefsinin biliyor idiler. Dut ... satılmış bağçeyi aliverilmesini taleb-i dava eylediği müdde-i aleyh Mehmed Ağa vekili Hacı Mustafa Efendiden sual olunsun diyeceği kayd şüdü.

Hicri 24 Cemaziyevvel 1327 / Rumi 31 Mayıs 1325 / Miladi 13 Haziran 1909 gün Pazar

Müdde-i aleyh vekili Hacı Mustafa Efendi

Müdde-i mezbûrât vekilleri Ahmed Çavuş

Sayfa- 75-76

Belge- 122

Müdde-i aleyh Mehmed Ağa vekili Hacı Mustafa Efendiden ne diyeceği sual olundukda müteveffa Hacı Mahmudun vefatında emvâl-i metrukesi zevcesi Havva ve biraderi Ali Osman ve hemşiresi Fatıma ve sulbiye kebir kızları Telli ve Meryem ile sulbiye sağire kızı Kiraza münhasıra olup nâib-i kaza Raşid Efendi terekesini tahrir için karye-i merkumeye bizzat vardığında vereseden mezbûre sağire Kirazın mustar olduğu cihetle vasîsi ve amcası Ali Osman bil-asale ve bil-vesâyâ mezbûre Kirazın ... .. ve def'-i mazarratı için ve isimleri mezkur sair vereselerin dahi icrâ-yı muvafakatı üzerine emvâl-i metrukesini bil-müzayede satılacağı civar karyelere haber edilerek içtima eden tâlipler vereseler muvâcehesinde bil-cümle emvâl-i metrukesi bil-müzayede satıldığı gibi iddia olunan bahçe dahi ... .. ve ... mayısta müvekkilim Mehmed Ağa ve biraderi müteveffa Mustafa takarrur eden 200 kuruş bedel ile mezkur bağçeyi satmış olmuş olduğundan ve ol vakit mezkur bağçe harabe maşrık iken müvekkilim Mehmed Ağa ol günden beri bir çok para ve emekler sarf ederek ve ikiyüzü müteceviz ağaç dikerek imar ve ahirinden dahi satın aldığı mahalli

dahi mezkur bağçeye zam ve ilave ile tevsi eylediğinden ve mecell-i ahkâm-ı adliyenin 349. madde-i münîfesi mûcebince mezkur bağçede ziyâde-i muttasıla vâki olup bir vecihle reddi câiz olmayacağı gibi irâe eylediği işbu fetevâ-yı şerif mûcebince dahi verese-i mümâ ileyhın ve vekilleri Emin Çavuş davaya hîn ve salahiyetleri olmadığından müvekkilim Mehmed Ağaya Mahmud Ağanın beş seneyi mütecaviz zil-yed bulunduğundan ve buna da Kırdök Karyesinden Köse oğlu Emin ve Katır oğlu Mehmed ve Yüzbaşı hademesi Osman ve Hacı Ahmedli Karyesinden Mehmed oğlu Sarı Muhsin ve Sarı Muhsin oğlu İsmail ve Kadir oğlu Şeyho ve Ahmed Kahya oğlu İsmail ve Hacı Hasanlı Molla oğlu Battal ve Beşikliden Topal Oğlu Musa ve Ali oğlu Tacî vâkıf ve şahid oldularından bir nehc-i şer‘-i şerîf muktezâsının ifasıyla ... men‘lerini bil-vekâle talep ederim dediği kayd şüdü.

Hicri 24 Cemaziyelevvel 1327 / Rumi 31 Mayıs 1325 / Miladi 13 Haziran 1909 gün
Pazar

Müdde-i aleyh vekili Hacı Mustafa Efendi

Müdde‘i vekilleri Emin Çavuş

Tarafeyn irâ‘e eyledikleri şahitleri şehr-i cemâziyel-evvelinin 29. pençşenbe günü mahkeme yevm-i muayeneye ta‘lîk kılındığı kayd şüdü.

Hicri 24 Cemaziyelevvel 1327 / Rumi 31 Mayıs 1325 / Miladi 13 Haziran 1909 gün
Pazar

Kâtib-i Zabıt

Tarafeyn yevm-i muayenede bil-vürûd esâmileri bâlâda muharrer huzûr-ı şer‘a imza eylediği şahitlerden Kırdök Karyesinden Yüzbaşı hademesi Osman bin Abdullah ibni Abdullah tarihinden beş seneyi mütecaviz Hacı Ahmedli Balâ Karyesinden müteveffa Hacı Mahmud bin Mehmedin terekesini tahrir etmek için bu kaza nâibi ... gelip ... merkumun bil-cümle vârisi Mahmud olduğu halde yarım dönüm miktarı karye derununda beynel-ahali malumül-hudut bir kıta bağçeyi bâ-takarrur 200 kuruş bedel ile tâlibi bulunan işbu hâzır-ı bil-meclis Hızır Berd oğlu Mehmed ve biraderi müteveffa Mustafa benât bin İbrahim nam kimesnelere tereke-i müteveffaya vaz‘ül-yed eden zevcesi Havaya ve kızları kebire Telli ve Meryem ve sağire kızı Kirazın ve ammisi Ali Osmana bil-vesaya ve bil-asale ve hemşiresi Fatıma dahi cümlesi mezkur mahdud bağçeyi bey-i bât-ı sahiha-i şer‘iye ile merkûmana ... izin ve icâzetiyle

muvafat eylediklerini ve muahharan bağçe-yi mezkuru tevessü edip bir külli ağaç gars ve ihdas eylediğini bilür vr bu vecih üzere şâhid ve şehadet dahi ederim, dediği kayd şüd.

Hicri 29 Cemaziyel-evvel 1327 / Rumi 31 Mayıs 1325 / Miladi 13 Haziran 1909 gün Pazar

Şahid- Yüzbaşı Hademesi Osman bin Abdullah

Diğer şahidi Kırdök Karyesinden Feyzullah oğlu Mehmed bin Heyzi ibni Ömer şahid-i merkum Osmanın eda-yı şehadetini vecih üzere ber-tafsil-i eda-yı şehadet-i şer‘iye eylediği ve fazla olarak vereseden hâzır-ı bil-meclis kerimesi Meryem tarafından zevcesi Osman tahminen 120 kuruş ... müsâide diğer tâlib olmadığı ve hukuk-ı eytâm-ı sanâyi‘ ve özür olmadığı ve 200 kuruşdan fazla kıymet etmediğini muahharan tâlib-i merkum Mehmed Ağa ve müteveffa biraderi Mustafa me‘an ol miktar kuruşa izin ve icazet-i hükm-i şer‘î satıldığını bilür ve vecih üzere şehadet-i şer‘iye ederim dediği kayd şüd.

Fi 29 Minhü

Şahid- Kırdök Karyesinden Feyzullah oğlu Mehmed bin ÖmerŞâhidân-ı merkûmân haklarında müddeiyûn vekilleri Emin Çavuş ve vâsi-i sağire-i mezbûre Kirazın hukukunu li-eclil-muhafaza bâ-hüccet-i şer‘iye vasîsi ve ammisi Ali Osman Ağadan ledes-sual şâhid-i merkumdan Mehmedin akrabadan olduğunu diğer Osman için bir diyecekleri olmadığı müdâfa‘aten beyan ve tezkar edilirse de şer‘an hâneleri ve yiyüp içecekleri birlikte olmadığından alel-usul tezkiyeleri icra ve ber-mûceb-i zabt iki kıta fetevâ-yı şerif melfûfatıyla istiftâh dahi olunmak için hakkında menfaat ve mazarratından vikayesi için fehâmetlü müfti efendi hazretlerine tefhim.

Hicri 29 Cemaziyel-evvel 1327 / Rumi 31 Mayıs 1325 / Miladi 13 Haziran 1909 gün Pazar

Nâib-i Şer‘

Sayfa- 77

Belge- 123

Hüve mütiül-fetevâ

Bu meselede eime-i hâzırana vech-i havale böyledir ki;

Bu suretde vasisi olduğu sağirenin bir kıta bağçesi semeni ... Ömere ve bey‘ ve teslim ile sağire bâliğa oldukda bey‘i feshi üzere olur mu?

El-cevap: Allahü a‘lem olmaz.

El-vasî yemlike bey‘-i arûzul-sağır min gayr-i hâceti velâ-yemlike ikârel-ihâsata sırâddin minel-kibâr.

Bu sûretde bağçe vasi-i mezbur zevcinin düyûnuna verilmek üzere işтира ve kabz edilmekte ağaç gars edin. Ziyade-i muttasıla vâki‘ olmakla bahçeyi ... Ömerden almaya kâdir olur mu?

El-cevab: Allhü a‘lem, olmaz.

Benî kâdir iştirâhâ... sıran ev garsi lezm-i kıymetihâ Ömer.

Bu sûretde şühud ve müdde-i aleyh Mehmedin ammîleri oğulları veyahud kurbet-i sıhhiyeleri olmalarıyla Mehmedin lehinde şehadet eylemeleri makbul ve mesmu‘a olur mu?

El-cevab: Allahü alem olur.

Ve tekeabbeleş-şehadetel-ehiyye ve amme ve ... rızâen ev muaheretten der-ra‘î.

Nemekahul-fakîr müfti-i kaza-i mecidiye azze ve şânehû.

Sayfa- 77

Belge- 124

Ber-mûceb-i zabıt davası takib ve istînsâh olundukda tarafeyn yevm-i muayenede bil-asale ve bil-vekale vürud etmeleriyle setren fi 30 Cemaziyel-evvel sene 1327 tarihli bâ-varaka-i mesture Kırdök Karyesinden heyet-i ihtiyariyesinden muhtar-ı evvelleri Veli bin Hasan ve ihtiyar azasından Ahmed bin Osman ve keزالık Hacı Ahmedli Bala Karyesi eimme, muhtarân ve heyet-i ihtiyariyesinden dahi fi 30 Cemaziyelevvel sene 1327 bâ-varaka-i meztûre-i tahkika kezâlik sırran bil-vürûd karye-i mezkûre muhtaran İsmail bin Mehmed ve imam mühr-i resmîsi Molla Yusuf ve İbrahim oğlu Mehmed bin İbrahim nâmûn müzekkilerden Kırdök Karyesinden alenen müzekki Hacı Ahmed oğlu Ali bin Hacı Ahmed ve Beşikli Karyesinden Yusuf oğlu Hasan bin Yusuf ve Kırdök Karyesinden Battal oğlu İsa bin Battal ve adliye odacısı Yusuf Sadık bin Seyyid nâmûn kimesnelerden dahi bil-muvâcehe alenen ledel- kabul vet-tezkiye âdil ve makbûlüş-şehade oldukları bir nehc-i şer‘î

sâbit ve bâlâda mahz-ı kaza-i mezbûr müftüsü himmetlü İsmail Hakkı Efendi tarafından olunan meşrûhatda ber-mûceb-i fetevâ-yı şerif şahidleri ve mezkur bağçenin itiraza mahal kalmayup müdde-i mezbûratân vekilleri Emin Çavuş müvekkillerine izafet ile vasî sagîre Ali Osman ve sair vârisûnların ol bâbdaki müdâhele-i vâkı'a ve masârifeden men'ine hüküm ve tarafına tefhim olunduğu kayd şüd.

Hicri 1 Cemaziyel-ahir 1327 / Rumi 7 Haziran 1325 / Miladi 20 Haziran 1909 gün
Pazar

Ser-kâtib- Mahalle İdare Azası- Katib-i Zabıt – Naib

İ'lâm-ı şer'îsi tarafeyne verilmiştir.

Nâib Muavini

Sayfa-77-78

Belge- 125

Numro-18

Kırşehrî Sancağı dahilinde Mecidiye Kazasının Gök Ahmedli Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefat eden Toklu oğlu Halil Efendi kerimesi demekle zatını adliye zabıt kâtibinden Bekir Ağa bin Osman ibni Halil ve gardiyan Ömer Çavuş bin Hasan Kahya ibni Hasan Mehmed tarifleriyle muarrefe Döndü binti Halil Efendi Hatun kaza-i mezbur mahkeme-i şer'iyesinde meclis-i şer'-i şerif-i enverde ve yine Hacı Ahmedli Bala Karyesi sakinlerinden Osman Çavuş bin Abdullah mahzarında takrir-i kelam ve takrir-i anil-meram idüp müteveffa pederim müma ileyh Halil Efendiden mevrûs bâ-defter-i kassama bil-cümle emvâl ve arazilerimi hîn-i vefatından berü tereke-i metrukeye vaz'-ı yed olan amucam ve vasim Mehmed bin Tokludan hisse-i irsiyeme isabet eden mal-ı mevrûsumu vasîm merkumdan aliverilmesi için taleb-i davaiye kaza-i mezbur mahkeme-i şer'iyeye ve nizamiyede ve sair her bir kısım ve derecât ve tabakâtında bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve tashîhan ve ta'mîmen ve iâdeten müdde'î ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla muhakeme ve muhasameye ve redd-i cevabiye ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyih tanzim ve takdimine ve işhad ve istişhâda ve tahlîfe ve istihlâfa ve ehl-i cüzee ve mümeyyiz ve hüküm nasb ve azline ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki-i icraya vaz'ile ve haciz

vaz ve fekkine ve ledel-iktiza sulh ve ibrâya ricâl-i sabâvet için haddi bülûğa vâsıl ve resîde olunurken marifet-i şer‘iye muhasebesinin faslı ve rüyetine yedinde bulunan defter-i kasâma nazaran hisse-i musabemin bit-tefrik emlak ve arazilerimin hâsılatlarını ve hisse-i masarif-i muhakeme ve ücret-i vekâlet ve sairenin haksız çıkan taraftan tahmîliyle tahsil kılınan mebâliğin tarafıma teslimine merreten ba‘de uhrâ aharı tevkîle mezun olmak vel-hâsıl husus-ı mezkûra mütevakıf olduğu umurun küllisini ifaya tarafımdan merkurum Osman Çavuş vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iye ile vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim dedikde merkurum Osman Çavuş dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazimesini kemâ hüve hakkâ edaya taahhüd ve iltizam etmeğin gıbbetüt-tasdik şer‘î mâveki‘ bit-taleb ketb ve tarafeynin ifedeleri işbu mahalle zabt ve kayd olunduğu şüdü.

Hicri 7 Cemaziyel-ahir 1327 / Rumi 13 Haziran 1325 / Miladi 26 Haziran 1909 gün
Cumartesi

Şahid bu dahi- Gardiyan Ömer Çavuş bin Hasan Kahya

Tarif Şahidi- Şahid- Zabtiye Bekir bin Osman

El-vekil Osman Açıvuş

El-Müvekkile Döndü Binti Halil Efendi

Mezburenin fi 2 Zilkâde sene 1327 tarihli ve zeyli musaddak istid‘aları üzerine merkurum Osman Çavuş ve malından kaydı terkîmi şüdü.

Hicri 5 Zilkade 1327 / Rumi 5 Teşrinisani 1325 / Miladi 18 Kasım 1909 gün
Perşembe

Ser-kâtib-i Mahkeme-i şer‘î

Sayfa-78

Belge-126

Numro- 19

Mecidiye Kazasının Boyalık Kasabası mahalâtından Çarşukiler mahallesinde sâkin Kürd âşiretinden sâhib-i arzuhal Mehmed oğlu Şeyho bin Mehmed kaza-i mezbur mahkeme-i şer‘iyesinde zekerâtı esbâya be-tarîkûl-inbisâta cânib-i şer‘iyeden vazül-yed olan taraf-ı cânib-i şeriat-ı kurâdan dahi hususuna itibar olunan Odacı Yusuf

Ziya Efendi muvacehesinde huzûr-ı şer‘a ihzâr olunan bir kıt‘a zâbitan ... ve bir kıtada istihbâr istid‘aları mücebince mâlım ve mülküm olup sene-i hâlin Mayıs mâhı zarfında Akdağ Madeni cihetine gittiği esnada eşyalarımı kasabadan Doğanın Beğın hânesine bi-tarîkûl-emâne bırakup mezkûr eşyalarından deve boynu nakışlı bir adedi ve parmaklı diğeri ve bir adedi kağıdı ve bir de sandıklı dört adet çuval bir nakışlı çuval derûnunda zâbit marifetiyle der-dest ile mahkeme-i şer‘ada muhızır ve odacı işbu hâzır-ı müma ileyh yedinde bulunan bil-istihkâk ba‘ded-da‘va vel-istihkâk mümâ ileyh ... kaziye-i minvâl muharrer üzere bir çuval derununda mühürlü üç adet ... vaz‘ül-yed olduğunu ikrâr, lakin müdde-i mezburun münkale-i malı ve mülkü olduğunu inkara tasaddi eylediği kayd şüd.

Hicri 22 Cemaziyel-ahir 1327 / Rumi 28 Haziran 1325 / Miladi 11 Temmuz 1909
gün Pazar

Müdde-i aleyh muhızır-ı şer‘a

Müdde‘i Şeyho bin Mehmed

Mezkur kimseleri kendi isimleri mukayyed kimleri isbat-ı müdde‘a edeceği sual olundukda Bekir Beğzade Maşo ve Ömer Sarban oğlu Mehmed ve Mihrayel oğlu Mehmed ve Hüseyin Bala oğlu Mehmed ve Mehmed Ömer Beğzade Doğan Beğ ve Kara Tahta‘dan Halil Kelle zevcesi Fatıma ve kasabadan Süleyman zevcesi Zeynep nâmûn kimesneler ile ispât-ı müdde‘a edeceğini ve bunlardan başka asla şâhidi olmadığını ve şahidlerin şehr-i hâl-i Arabinin 23. Pazar gününe ta‘lik eylediği kayd şüd.

Hicri 22 Cemaziyel-ahir 1327 / Rumi 28 Haziran 1325 / Miladi 11 Temmuz 1909
gün Pazar

Müdde-i aleyh Yusuf

Müdde‘i Şeyho bin Mehmed

Kâtib-i Zabıt Tevfik

Nâib

Sayfa-78

Belge-127

Yevm-i muayenede tarafeyn mevcud olup meclis-i şer‘a ikâme eylediği şâhidlerden belâ-yı hatda ismi mezkûre Kara Tahta Karyesinden Halil Kelle zevcesi Fatıma binti İbrahim İbni Abdullah nam mezbureden istişhâd işbu hâzır-ı bil-meclis Şeyho Mehmedin Akdağ Madeni yaylasına gittiğinde Doğan Beğın hanesine emaneten bırakup dört adet kilimlerini bir çuval derununda sirkat olunmuş mezkur kilimler şimdi mahkeme-i şer‘iyede odacı Yusuf Çavuş nezdinde bulunmakla birikağıtlı birisi dahi parmaklı diğer birisi deve boynu keza birisi sandıklı cem‘an dört kilimden üçü ... bir kolsuz çuval derununda olup işbu üç adet envâ‘ı üçeri liradan dokuz adet lira-yı Osmanî kıymetinde 25 kuruş da çuval ki cem‘an dokuz lira-yı Osmanî bir çârek lira ki 950 kuruş kıymet-i hakikiyesi olan işbu ... ve müşâhede olunan mezkur kilimler işbu müdde‘i Şeyho Mehmed Ağanın müstakilen kendi malı ve mülkü olduğunu bilür ve bu vecihle şâhidim ve şehadet dahi ederim dediği kayıt şüid.

Hicri 23 Cemaziyel-ahir 1327 / Rumi 29 Haziran 1325 / Miladi 12 Temmuz 1909
gün Pazartesi

Şahid Fatıma binti İbrahim

Diğer şâhidlerden Kasabadan Süleyman zevcesi Zeynep binti Osman ibni Mustafa nam hatun dahi mezbure Fatıma Hatunun şehadet-i vakıası üzere ber-vech-i muharrer eda-yı şehdadet-i şer‘iye eylediği işbu mahalle zabt olunduğu kayd şüid.

Hicri 23 Cemaziyel-ahir 1327 / Rumi 29 Haziran 1325 / Miladi 12 Temmuz 1909
gün Pazartesi

Şahide Kasabadan Süleyman zevcesi Zeynep binti Osman inbi Mustafa

Diğer şâhid kasabadan Bekir Beğzade Ömer Başır bin Bekir İbni Mehmed Beğden istişhad olundukta tarihinden bir mah mukaddem ki sene-i hâliye mayıs mahı zarfında işbu hâzır-ı bil-meclis Şeyho Mehmed Akdağ Madeni yaylasına gider esnada Doğan Beyin hanesine emaneten bırakmış olduğu eşya meyanesinden işbu muayene ve müşâhede olunan çuval derununa vaz‘ile üç adet kilimler kaybolunup mezkur kilimler de zabita marifetiyle der-destle mahkeme-i şer‘iyyeye odacı Yusuf Çavuşun nezdinde li-eclil-hıfz bulunup birisi deve boynu renginde, diğer birisi

parmaklı renginde birisi dahi kağıtlı keza diğeri sandıklı renginde dört adet kilimlerden üçü mevcut olup mezkur kilimler müdde-i merkum Şeyho Mehmed Ağanın müstakilen malı ve mülkü olduğunu bilür ve bu vecihle şahidim ve şahadet dahi ederim demekle mezkur kilimlerin kıymet-i hakikiyesi dahi sual olundukda üçer liradan 950 kuruş kıymetinde olduğunu tezkar eylediği kayd şüdü.

Hicri 23 Cemaziyel-ahir 1327 / Rumi 29 Haziran 1325 / Miladi 12 Temmuz 1909 gün Pazartesi

Şahid Ömer Bekir Bin Bekir

Şâhidân-ı Mezburan Fatıma ve Zeynep ve Mehmet namunların tarafeyn-i bil-muvacehesine mezkur çuval derununa vaz'la ve mühürlü idare azasından Hacı Mehmed Ağa ve kâimakam Bey mühürleriyle muhtam çuval fek olundukda her birisi ber-tafsîl-i mezkur kilimlerin müdde-i hazır-ı merkum Şeyho Mehmed Ağanın malı mesrûku olup bil-muayene eda-yı şahadet-i şer'iyelerinde kâzib olmadıklarına ba'det-tahlîfe müdde-i merkum dahi işbu muayene ve müşahede olunan kilimleri kimseye hibe ve mülkünden kimseye ihraç etmediğine teklif olunan müzayedeyi icra etmeğin müdde-i aleyha vekil müma ileyhden şahidler hakkında ne diyeceği sual olundukda alel-usul tezkiyelerini talep eylediği şüdü.

Hicri 23 Cemaziyel-ahir 1327 / Rumi 29 Haziran 1325 / Miladi 12 Temmuz 1909 gün Pazartesi

Katib-i zabıt

Şâhidan-ı merkûm ve mezbûretânların bâ-varaka-i mestûre sırran tezkiyeleri ba'del-icrâ idare azasından Mehmed bin Hacı Mehmed ve Osman Bey bin Osman Beğ esnaflardan Ömer oğlu Mehmed bin Ömerden sırran ve ba'dehû mebûrun ile kasabadan Gardiyan Ömer Çavuş bin Hasan ve Mehmed bin Ömer nam kimesnelerden alenen tezkiyeleri icrâ olunmakla mezkur kilimlerin üçü bir çuval istihrâcen müdde-i merkum Şeyho Mehmed Ağaya hâlen eda ve teslime müdde-i aleyh mahfuz Yusuf Çavuşa tebih olduğu kayıt şüdü.

Hicri 23 Cemaziyel-ahir 1327 / Rumi 29 Haziran 1325 / Miladi 12 Temmuz 1909 gün Pazartesi

Kâtib-i Zabıt

Müdde-i aleyh Yusuf Çavuş

Müdde-i Şeyho Mehmed

Naib

İ'lâm-ı şer'iyesi ba'det-tanzim ashâbına teslim olmakla ... i'ta olunduğu işbu zabıt ceridesine nakş olunduğu kayıt şüd.

Hicri 25 Cemaziyel-ahir 1327 / Rumi 1 Temmuz 1325 / Miladi 14 Temmuz 1909
gün Çarşamba

Nâib

Sayfa-79

Belge-128

Numro- 20

Mecidiye Kazası Hükümet Konağında mahkeme-i şer'iyeye mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde ve yine kaza-i mezburun Şebiler Karyesi sakinlerinden kendi metâğıyla meşgul seyyar mekûlesinden Aço oğlu Ali bin Hasan meclis-i ma'kud-ı mezkurda ve yine hâzır-ı bil-meclis Tosunburnu Karyesi ahalisinden olup bâ-hüccet-i şer'iyeye karye-i mezkurede sakin Çavuşdar oğlu Kerimesi Kanimiye binti Ahmed tarafından vekil-i müseccel-i şeriyesi bulunanan Molla Halil oğlu Hüseyin bin Halil muvacehesinde dava ve takrir-i kelim idüp der ki, bundan akdem mutlaka müvekkelesi mezbure Kanîmiyi tarih-i ilamdan akdemce tatlik ve tefrîk olduğunu ancak bir sene evvel tatlik için kendisine ârül-ehak olduğundan müvekkelesi mezburenin ancak ol babdaki tahşiyatından bil-bahs icap eden muamele-i şer'iyeye ve kanuniyesini taleb-i dava ederim, sual olunsun dedikde gıbbetüs-sual vel-istintak vekil-i merkur Hüseyin Ağa cevabında müdde-i aleyh merkur Ali bin Hasan tarihten 21 gün akdem müvekkelem Kanimi binti Ahmed akdemce meclis-i şer'iyede ikrar ve itiraf eylediği gibi ol tarihte dahi kezalik muhızır-ı şuhudda kendisine kerraren ve merraren ikrâh-ı mugîre ile teferruatı mûceb olmakla bir-rıza tarafından üç re's tosun ve bir re's de kısır inek ve bir re's de üç yaşlı düve ve bir re's de bargir ki cem'an 6 re's hayvanları hâzır-ı merkur Aliye verilip mezkur hayvanlar mevcut ise aynen mütehellik ise bedelleri olan min haysül-mesmu' 1600 kuruş kıymet-i hakikelerini talep etmekle mezkur hayvanları ol tarihte merkur müdde-i aleyha teşhir-i silah ve işkence ve darbiyesine dayanamayıp... ile ihâfe olmasından nâşi verilmiş olduğunu iâdesini talep etmekle müdde-i aleyh merkurdan dahi sual

olundukda merkum Ali dahi cevabında, kaziye-i meinvâl-i muharrer üzere hayvânât-ı muharrere-i mezkurlar gâliban aldığını ikrar, lakin korkarak verilmeyip kendisinden bir sene akdem güya tatlik etmişim gibi bana rızalarıyla ol tarihdeki yani 21 gün akdem boşadığını tekrar itiraf ma'da müdde'asını inkara tasaddi eylediği kayıt şüd. Hicri 25 Cemaziyel-evvel 1327 / Rumi 1 Haziran 1325 / 14 Haziran 1909 gün Pazartesi

Müdde-i merkum Ali bin Hasan ibniş Şişman

Müdde-i aleyha müvekkele-i Kaniye binti Ahmed vekil-i müseccel-i şeriyesi Hüseyin bin Molla Halil

Hâzırûn- Azâ-yı Meclis

Bu dahi Yusuf Çavuş

Sayfa-80

Belge- 129

Müddeide-i müvekkel-i Kaniye binti Ahmedin müvekkelesi mezbûreye izafetle bâlâ-yı zabıtta muharrerâtı re's hayvanları bedel-i ma'lûme ile işbu müdde-i aleyh hâzır-ı merkum Ali bin Hasandan istirdâdını ve ikrah-ı mugîre ile verildiğini kimler ile isbat-ı müdde'a edeceği tekrar sual olundukda ol dahi Tosunburnu Karyesinden Mehmed Ali Oğlu Şeyho ve Osman oğlu Hasan ve Hacı Mustafa Efendi ve Kara Mastonu Ahmed ve Kaç oğlu Mehmed Karye imamı Mustafa Efendi ve Mustafa oğlu Ali nâmun kimesneler ile isbat-ı müdde'a edeceğini bunlardan ma'da asla şahitleri olmadığını ve şahidlerinin şehr-i hâl-i arabinin 29. Cumartesi günü isbatlarını göreceğini tarafeyn bizatihî yevm-i muayenede mevcut bulunacaklarını imza eyledikleri kayıt şüd.

Hicri 25 Cemaziyel-ahir 1327 / Rumi 1 Temmuz 1325 / Miladi 14 Temmuz 1909 gün Çarşamba

Müddeide-i mezbure vekili Hüseyin bin Halil

Müdde-i aleyh Ali bin Hasan

Kâtib-i Zabıt

Şahidlerini getüreceği tarafeyne tefhim edilüp işbu mahalle imza eylendiği şüd.

Fi Minhü

Nâib

Sayfa- 81

Belge- 130

Numro- 21

Ankara Vilayeti dahilinde Kırşehir Sancağı muzafatından Mecidiye Kazasının Safalı karyesi sakinlerinden kaza-i mezbure Tapu Katibi sâbıkı Mehmed Ali Efendi bin Ahmed kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesine mahsus odada ma' kud meslis-i şer'-i şerif-i enverde ve yine Kırşehir sancağı dava vekillerinden Ferid Efendi İbni Ali Rıza Efendi mahzarında takrir-i kelim ve tabir-i anil-meram idüp bil-cümle memuriyet-i selef ve umûr-ı hususât-ı dâiyâneme ait mevadda ve şahsıma ait Mecidiye Adliye ve Mülkiye mahkemelerinde lazım gelenler ile lehime ve aleyhime sair mehâkim-i şeriye ve ve nizamiye ve cezâiyenin her bir kısım ve derecât ve tabakâtında bidâyeten ve istînâfen ve temyizen ve tashihen ve itirazen ve iâdeten müdde' i ve müdde-i aleyh ve şâhs-ı sâlis sıfatlarıyla muhakeme ve muhasameye ve redd-i cevabiye ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyah tanzim ve takdime ve işhad ve istişhâda ve tahlîfe ve istihlâfa ve ehl-i cüzde ve mümeyyiz ve hüküm nasb ve azline ve istihsâl olunacak i'âmâtları mevki-i icraya vaz' ile ve haciz vaz ve fekkine son dereceye değin takib-i davaya ve ol bâbdaki bil-cümle masârif-i muhakeme ve ücret-i vekâlet ve saireyi haksız çıkan ve aleyhinde bi-gayr-ı hak müdde' i sıfatlarıyla bulunan zevatlardan tahsiliyle tarafıma teslim merreten ba'de uhrâ aharı tevkile me' zûn olmak üzere vel-hâsıl husus-ı mezkûr-ı mutlaka mütevakıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan mümâ ileyh Ferid Efendiyi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer' iye ile vekil-i nâib-i münasib nasb ve tayin eyledim dedikde, vekil-i mümâ ileyh dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazimesini kemâ-yanbagî edaya taahhüd ve iltizam etmeğın tarafeynin ifadeleri işbu mahalle zabt ve kayd olunduğu şüid.

Hicri 1 Receb-i Şerif 1327 / Rumi 6 Temmuz 1325 / Miladi 19 Temmuz 1909 gün
Pazartesi

El-vekil Ali Efendi oğlu

El-Müvekkil Tapu Katibi sâbıkı Mehmed Ali Efendi bin Ahmed

Hüccet-i şer'iyesi verildi.

Nâib

Sayfa-81-82

Belge-131

Numro-22

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı Karyesinden Hacı Süleyman oğlu Rıza hakkında fi 25 Haziran sene 1325 tarihli istid'â ve 27 Haziran sene 1325 ve 122 numrolu Kırşehir mutasarrıflığı tarafından mevrud emir-nâme makâm-ı kâimâkâmîden dahi fi 4 Temmuz sene 1325 tarih ile 8 Temmuz sene 1325 tarihli zabitanın der-kenarın nazaran merkum celb olunmuş. Meal-i istid'a: Keskin Kazasının Yançer Karyesinde Hurşid oğlu Bekir bin Hurşit nam kimesnenin tarih-i istid'âsından bir buçuk mah mukaddem 5-6 yaşlarında siyah çengel boynuzlu ma'a malak bir re's camus ineğini sirkat edilmiş olmasından bil-bahs taharri etmekde iken işbu müdde-i aleyh merkum Rızanın nezdinde olduğu Kırşehirinde ve sairede haber alınmasıyla takib-i dava etmekden çend gün dahi merkumlar vüruduna Mecidiye Kasabasında beklemekte vürud etmediğinden şehr-i hâl-i Arabinin üçüncü Salı günü saat 10 raddelerinde taraf-ı şer'adan mezunen karyesine avdet edip müdde-i aleyh merkum Rıza dahi fi 4 Receb sene 1327 tarih ve çeharşenbe günü vürud etmesine müdde-i merkum tarafından dahi bit-taleb bir vekil-i musahhar tayiniyle hukukunu li-eclil-muhafaza fasl-ı dava ediverilmesi talebiyle merkum Bekirin tarafından Odacı Yusuf Ziya Efendi vekil-i musahhar tayin edilerek tarafeynin ifadeleri alınmakta mübâşeretle merkum Rızadan talep olunan mezkur ineği ma'a malagıyla ne için getürmediği ve kimler çalmış ve... kimlerden aldığı ba'des-sual vel-istantık merkum cevabında mevsuf-ı mezkur camus ineği ma'a malağıyla tarih-i ilamdan iki mah mukaddem Kızıl Koca Nahiyesinin Kazır Uşağı Karyesinden İsmail Ağa oğlu Azizden 6 adet lira-yı Osmanî bedeliyle müşterâ'en alup ba'dehû Kırşehire getirdiğini satmak istemiş ise de müsted'î merkum sahib-i evveli şahs-ı salis zuhur etmesiyle taraf-ı hükümetten sattırılıp kefalet-i kaviye ile nezdine alarak tekrar bâyi-i merkum İsmail Ağa oğlu Azize karyesinde İbrahim Ağa oğlu Arif ve Süleyman oğlu Ağa ve Hacı oğlu Kavas namun kimesneler muvacehesinde merkum Aziz biraderi Ekberli Molla

Mustafaya teslim eylediğini müdafaaten tezkar ve beyan etmekle müdde-i merkumun malı ve mülkü olup olmadığını inkara tasaddi eylediği kayd şüdü.

Hicri 4 Recep 1327 / Rumi 9 Temmuz 1325 / Miladi 22 Temmuz 1909 gün Perşembe

Müdde-i aleyh merkum Rıza bin Hacı Süleyman

Müdde'î vekili Yusuf Ziya Efendi bin Seyyid

Katib-i zabıt

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda alınup imza ve parmak işareti komanın olduğunu tasdik eyleriz.

Hicri 4 Recep 1327 / Rumi 9 Temmuz 1325 / Miladi 22 Temmuz 1909 gün Perşembe

Adliye Mübâşiri- İdare Azasından

Vekil müma ileyhden mezkûr inek ma'a malak müvekkil-i müsted'î merkum Bekirin müstakilen malı ve mülkü olup olduğunu bil-beytil-âdile evvel-emirde isbat-ı müdde'a edip etmeyeceği sual olundukda müvekkilinin izahatıyla isbat-ı müdde'a edeceğini ve mahkemenin şehr-i hâlin 8. pazartesi gününe müvekkelinin ve tarafeyn yevm-i muayenede hâzır bulunacakları cihetle ta'likini talep etmeleriyle işbu mahalle tekrar şerhle temhir edildi.

Rumi 8 Temmuz 1325 / Hicri 3 Recep 1327 / 21 Temmuz 1909 gün Çarşamba

Müdde- ialeyh Rıza

Müdde'î vekli Yusuf

Ber-mûceb-i emr-i usûl kefaletine rabt edilen merkum Rıza yevm-i muayyenede bil-vürûd müdde'î Bekir gelmediğinden tekrar taraf-ı şer'iyeden beş gün mühlet verilmiş olmakla şehr-i hâl-i Arabinin 14. Cuma ertesi günü muhakemelerinin netice-pezîr olmasına ta'lîk kılındığı kayd şüdü.

Hicri 9 Rcep 1327 / Rumi 14 Temmuz 1325 / Miladi 27 Temmuz 1909 gün Salı

Müdde-i aleyh Rıza

Müddei vekili Yusuf

Tarafeynin imza ve parmak işareti olduğu tasdik kılınır.

Fi 9 Minhü

Mübaşir Hasan

Katib-i Zabıt

Sayfa-82**Belge- 132**

Yevm-i muayyenede fi 14 Recep sene 1327 tarihi cumartesi günü müdde-i aleyh merkum Rıza bil-vürud müddei Bekir tarafından vekil-i musahhar tayin kılınan Yusuf Ziya Efendi muvacehesinde mahkeme-i gıyabiyelerine şürû' olundukda kerâren ve merâren taraf-ı şer'iyeden müddeama asıl merkuma mal-ı mesrûk denilen camus ineği evvel-emirde kendi malı olduğunu beyyineye havale olunup vekil-i mezkur tarafınan şahid ikamesine bizzat vürud idüp sükûtunu talep eyledi.

Hicri 14 Recep 1327 / Rumi 19 Temmuz 1325 / Miladi 1 Ağustos 1909 gün Pazar

Müdde-i aleyh Rıza

Vekil-i musahhar Yusuf

Tarafeynin ifadeleri huzur-ı şer'iyede alınup 26. sayfaya nakl.

Sayfa-83-84**Belge- 133**

Numro-23

Mecidiye Kazasından Gök Ahmedli Karyesinden Şeyho bin Hasan kaza-i mezbur mahkeme-i şer'iyesinde ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde zabıta memuru mülazım Mehmed Ağa bin Ömer Ağa muvacehesinde tarihten iki mah akdem Akdağ Madeninde gaip etmiş olduğu beş yaşlı Timür Karyesinde 200 kuruş kıymetlü bir res kısrak bargirini taharri etmekte Kara Mağara Nahiyesi müdüründen der-dest ile bu zâbıta-yı hâzır muma ileyh nezdine bil-eclil-muhafaza fi 15 Temmuz sene 1325 tarih ve 333 numrolu Yozgat Mutasarrıflığı tarafından bâ emr-i mahsus hayvan-ı mevsuf-ı mezkur tarafıma vaz'ül-yed üzere müma ileyhden alıverilmesi matlûbumdur, diyü dava-yı gibbetüs-sual müma ileyh Mehmed Ağa cevabında tarih-i mezkurda makam-ı kaimakamiye ol tarihlü emr-i mahsusla bir esb vürud idüp muhafazaten vaz'ül-yed ikrar müdde-i merkumun malı olduğunu inkar eylediği şüd.

Hicri 14 Recep 1327 / Rumi 19 Temmuz 1325 / Miladi 1 Ağustos 1909 gün Pazar

Zabıta memuru

Müdde'i Şeyho bin Hasan

Müdde-i merkûmun dava-yı mezkûresini kimler ile müdde‘a edeceğini sual olundukda karyemizden Osman oğlu İbrahim ve Teflek Sağır Karyesinden Hasan oğlu Yusuf Gök Ahmedli Karyesinden Kara Yusuf oğlu Ömer ve Bekir ve Hacı Ali oğlu Bekir ve Hacı Efendi oğlu Mustafa nâmûn kimesneler ile isbat eyleyeceğini ve bundan başka asla şahidleri bulunmadığını ve meclis-i şer‘a şimdi ihzâr eylediği Gök Ahmedli Karyesinden Osman oğlu İbrahim bin Osman ibni Bekir bundan iki mah akdem Akdağ Yaylası cihetinde zâyi edip şimdi bura zabıtası nezdinde mahfuz beş yaşlı kızıl kısrağ bir res kısrağ bargiri müdde‘i hâzır-ı merkum Şeyho bin Hasanın malı ve mülkü olduğunu biliyor bu vecihle şahidim ve şehadet dahi ederdim, dedi.

Hicri 14 Recep 1327 / Rumi 19 Temmuz 1325 / Miladi 1 Ağustos 1909 gün Pazar

Şahid- İbrahim bin İsmail

Diğer şahid Teflek Sağır Karyesinden Hasan oğlu Yusuf bin Hasan ibni Kuruoğlu nam kimesneden keyfiyet isti‘lâm ve istişhad olundukda şahid-i merkumun eda-yı şehadet-i şer‘iyesi vachi üzere ber-tafsil-i mezkur şehadet-i şer‘iye eylediği şüdü.

Fi 14 Minhü

Diğer Şahid Yusuf bin Hasan

Şâhidân-ı merkûman haklarında müma ileyh Mehmed Ağadan ne diyeceği sual olundukda alel-usul tezkiyelerini talep eyledi.

Hicri 14 Recep 1327 / Rumi 19 Temmuz 1325 / Miladi 1 Ağustos 1909 gün Pazar

Kâtib-i Zabıt

Belde-i mezkur belediye riyaseti heyetine sırran mesture yazılmasını talep etmekle işbu mesture yazı-yı şer‘iye kılındı.

Fi 14 Minhü

Nâib Muavini

Belediye Reisi Katibzade Hacı Mustafa Efendi bin Süleyman ve Mestan Beğzade Osman Bey nâmân mümâ ileyhden sırran bâ varaka-i mesture ve bil-vecihle alenen mübâşir Hasan Beğ ve Bekir Beğ Beğzade Zabtiye Mustafa alenen ledet-tezkiye adl ve makbulüş-şehade oldukları ihbar ve iş‘ar olunmakla hayvan-ı mezkur mevsûf-ı mezkur 200 kuruş kıymetlü kısrağ bargirini şahidan-ı merkûmân irâ‘e eyledikten sonra merkumun işbu muayene ve müşâhede olunan hayvan-ı mevsûf-ı mezkuru mülkünden ihraç ve sair kimesneye hibe etmediğine teklif olunan yemin-i billâh ifa

etmekle ba'det-tahlîf eşhası sabit olmakla hayvan-ı mezkuru müdde-i merkum Şeyhoya teslime müma ileyh Mülazım Mehmed Ağaya tenbih olunduğu kayd şüid.
Hicri 14 Recep 1327 / Rumi 19 Temmuz 1325 / Miladi 1 Ağustos 1909 gün Pazar
Katib-i Zabıt
Naib
50 kuruş yevmî mahkemesinden kayıt şüid.

[Yirmi Dördüncü Sahifeden Âmedî]

Sayfa-84

Belge- 134

Vekil tasdîki mümâ ileyh Yusuf Ziya Efendiden sual olundukda müvekkelim Bekire keraren merâren taraf-ı şer'iyeden verilen mühledde istid'a eylediği camus ineğini isbat-ı müdde'a etmek üzere gidüp yavm-i muayyenede gelememiş ma'zeret-i meşru'adan bir madde-i meşru'a serd ve beyan etmemesi ve kendülerinin de kaza-i ahirden bulunmasına binaen kendisine malumat verilmesini müdâfaaten beyan ve tezkar eylediği şüid.

Hicri 14 Recep 1327 / Rumi 19 Temmuz 1325 / Miladi 1 Ağustos 1909 gün Pazar

Müdde-i Aleyh Vekili Yusuf Ziya

Müdde'î Rıza

İşbu zabıt taktırir ceridesi i'lâmı mu'ârefeden men'ine tanzim kılındı.

Hicri 14 Recep 1327 / Rumi 19 Temmuz 1325 / Miladi 1 Ağustos 1909 gün Pazar

Sayfa-84-85

Belge-135

Numro-24

Fil-asıl Kocahisar Kazasının Kara Yol Karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal Hasan bin Hüseyin Mecidiye Kazasının hükümet konağında mahkeme-i şeriyeye mahsus odada ma' kud meclis-i şer'-i şerif-i enverde kaza-i mezkur mal müdürü ve beytül-mal memuru Mehmed Emin Efendinin vekili sandık emini Rıza Efendi bin Hacı Hüseyin Efendi muvacehesinde üzerine dava ve taktırir-i kelim idüp der ki, tarihinden

16 gün mukaddem şirâwen malım ve mülküm olma beş yaşlı ve 500 kuruş kıymetli bir re's siyah renkli ve Enissiz ve hayalı koyu camuzu leylen hanemden sirkat olunup taharri etmekte iken telgraf vasıtasıyla bil-ihbar şimdi ise mezkur camus yave namıyla zil-yed bulunan mal memuru vekili Rıza Efendi yedinde olmakla sual olunup mezkur hayvanın muma ileyhden alınarak tarafıma teslimi tenbih olunmaktadır diyü dava olunduğu, cevabında mevsuf-ı mezkur bir res camus öküzü yave namıyla vaz'-ı yedini ikrar, müddeinin malı olduğunu inkara tasaddi eylediği kayıt şüd.

Hicri 21 Recep 1327 / Rumi 26 Temmuz 1325 / Miladi 8 Ağustos 1909 gün Pazar

Müdde-i aleyh Rıza

Müdde'i Hasan

Müdde-i merkum Hasandan müddeasına mutabık beyyine talep olundukda meclis-i şer'a ihzâr eylediği karyelerinden Kuzucu oğlu Hacı Veli ve Sekmanlı Karyesinden Arif oğlu Veli ve karyelerinden Hacı Hurşid ve Süleyman namun kesân ile isbat-ı müdde'a edeceğini ve bunlardan başka asla şahidleri olmadığını beyan etmekle buraya ikame eylediği şahidlerden Koca Hisar kazasının Karayol karyesi ahâlisinden Kuzucu oğlu Hacı veli bin Hüseyin ibni Veli istişhad olundukda tarihten 16 gün akdem işbu hazır-ı merkum Hasan bin Hasanın beş yaşlı ve siyah donlu ve enisiz ve hayalı bir res camus öküzü hanesinden leylen sirkat olunup mezkur-ı mezsuf hayvan müddei Hasanın şirâen malı ve mülkü olduğunu bilür ve bu cihetle şehadet-i şeriye iderim, dediği diğer Sekmanlı karyesinden Yusuf oğlu Veli bin Yusuf ibni Veli nam kimesne istişhad olundukda şahid-i evvelin aynı ifadeleri vecihle şehadet ederim dedikleri kayıt şüd.

Hicri 21 Recep 1327 / Rumi 26 Temmuz 1325 / Miladi 8 Ağustos 1909 gün Pazar

Şahid Hacı Veli

Şahid-i diğer Veli

Şahidler hakkında vekil-i müma ileyhden ne diyeceği sual olundukda tezkiyelerini talep etmekle tezkiyeye havalesi şüd.

Hicri 21 Recep 1327 / Rumi 26 Temmuz 1325 / Miladi 8 Ağustos 1909 gün Pazar

Mal müdürü vekili Rıza

Şâhidân-ı mezkûr kasabanın kâimelerinden ve Süleyman Ağa bin Abdullah ve Mahmud bin Hacı Yusuf Ağa bin Veli bâ-varaka-i mestûre sırran ve ba'det-tezkiye Battal Memiş bin Hüseyin bey ... muvacehesinde ledel-adl vet-tezkiye şehadetleri

makbul olmadığını mevsuf-ı mezkur camus mülkünden ihraç olunmadığına ve hibe etmediğine müdde-i merkum ve ba'det-tahlif-i şer'î mezkur camus şâhidan-ı merkûmânın irâe etmecliğini şâhidan-ı merkûmânın bil-muvacehe ol babdaki şehadetleri makbul olmakla vekil-i müma ileyh Rıza Efendiye mezkur camusu teslimine tenbih olunmağın kad şüd.

Hicri 23 Recep 1327 / Rumi 28 Temmuz 1325 / Miladi 10 Ağustos 1909 gün Pazar

Naib

İ'lâm-ı şer'iyesi ba'det-tanzim ashabına i'tâ kılındı.

Sayfa-85-86

Belge-136

Numro-25

Mecidiye Kazasının Gök Ahmedli karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal Kara Yusuf Ömer bin Mustafa kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde ve yine kaza-i mezkurun Boyalık Kebir Karyesi muhtare vekili Mehmed bin Hüseyin muvacehesinde takrir-i kelam ve tabir-i anil-meram idüp 325 senesi Eylül ibtidasında mahalle-i mezbure sakinlerinden Osman Bey kerimesi Fatıma binti Osman nam bıkri-bâliğayı 201 kuruş mihr-i müeccel ve 200 kuruş mihr-i muaccele ki cem'an yekun 401 kuruş mihri tesmiyesiyle bana bil-vekale akd ve nikah ve ben dahi bil-asale tezviç ve kabul idüp alel-usul izinname-i şeriyesi ve nizamisi harcı olan meblağ-ı malumeyi ol tarihte muhtar-ı merkuma vermiş ve tebdil-i mekan ve haneme nakliye-i muamelesi her nasılsa ifa edilmemesinden naşi işbu 1325 senesinde nezdinde izinname ve kuyûd-ı resmiye ibraz edemediğinden... ismime kura keşidesinde asakir edildikten bu da hakkımda mûceb-i gadr olmakla sual olunup muamele-i şer'iyeye ve nizamisi icrasına taleb-i dava ederim dedikte ol dahi cevabında kaziyeye-i minval-i muharrer üzere mezbure Fatıma binti Osman vekaleti hasebiyle ol tarihte merkuma ol mikdar mihri ile akd ve izdivaç vel-hâlete hâzihi mezbure hanesinde ber-hayat idüğünü ikrar ancak izinname harcını inkara tasaddi eylediği kayıt şüd.

Hicri 24 Recep 1327 / Rumi 29 Temmuz 1325 / Miladi 11 Ağustos 1909 gün

Çarşamba

Muhtar vekili müdde-i aleyh Mehmed bin Hüseyin

Müdde'î Molla Ömer bin Mustafa

Nizamı dairesinde 40 kuruş izinname harcını muhtara verdiği kimlerle isbat edeceği sual olundukda kasabadan Ömer oğlu Mehmed ve Güngüş karyesinden Hüseyin oğlu Hasan ve Ömer oğlu Molla Mehmed ile isbat edeceğini tezkar eyledi.

Şahidlerden meclis-i şer'a ikame eylediği Ömer oğlu Mehmedden sual olundukda 325 senesi eylül mahı ibtidasında Osman Bey kerimesi Fatımayı tarafından bilve kale hâzır-ı merkum Mehmed müdde'î Ömere 401 kuruş mihri tesmiyesiyle akd ve nikah idüp ve 40 kuruş dahi izinname ve saire harcı verdiği ve mezbure Fatıma merkum Ömerin hânel-yevm-i ber-hayat olduğunu bilür ve bu vecihle şahadet ederim dediği.

Hicri 24 Recep 1327 / Rumi 29 Temmuz 1325 / Miladi 11 Ağustos 1909 gün
Çarşamba

Şahid- Ömer oğlu Mehmed bin Ömer bin Mustafa

Diğer şahid Güneş Karyesinden Hüseyin Oğlu Hasan meclis-i şera ihzar eyledikde ber-minval-i muharrer ifa-yı şahadet eylediği kayıt şüdü.

Hicri 24 Recep 1327 / Rumi 29 Temmuz 1325 / Miladi 11 Ağustos 1909 gün
Çarşamba

Şahid-Hasan bin Hüseyin ibni Vahhab

Şahidler hakkında muhtar vekili merkum Mehmede ne diyeceği sual olundukda alel-usul tezkiyelerini talep ettiği şüdü.

Hicri 24 Recep 1327 / Rumi 29 Temmuz 1325 / Miladi 11 Ağustos 1909 gün
Çarşamba

Mahalle heyet-i ihtiyariesine bâ-varaka-i mesture gönderilen tezkiyede şahidan-ı merkûmun adl ve makbulüş-şehade olduklarını Hüseyin Bey bin Mestafan Bey ve Hüsnü Bey oğlu ve diğer Hüseyin bin Hasan nam kimesnelerden sırran ve ba'dehu mezbur Odacı Yusuf Çavuş bin Seyyid ve Halid Ağa bin Genç Mehmed namun kimesnelerden de alenen ledet-tezkiye adl ve makbülüş-şehade idikleri sabit olmakla mucebince meblağ-ı mezkur 40 kuruşluk harcın ilavesiyle muamele-i kaydiyesinin ifasına ve merkum Ömerin zevcesiyle kaim olup akd-i mezkurun sübutuna hüküm verilip tarafına tenbih olunduğu kayıt şüdü.

Hicri 25 Recep 1327 / Rumi 30 Temmuz 1325 / Miladi 12 Ağustos 1909 gün
Perşembe

Ed-daî Naib

İlam-ı şer'iyesi verildi.

Sayfa- 86-87

Belge-137

Numro-26

Ankara vilayeti dâhilinde Yozgat Sancağının Karnıkoca Nahiyesinin Yerköy Karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal arzuhal Saçan oğlu Nuri bin Mehmed nam kimesne Mecidiye kazası Boyalık Kasabası mahkeme-i şer'iyesinde ma'kûd meclis-i şer'-i şerif-i enverde yine kaza-i mezburun Boyalık Kasabası Mahallesinden sakin derûn-ı arzuhalde ism-i mezkur Süvari zâbitagânından Hako Mehmed muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelam idüp der ki, mezbur Mehmed Ağanın velayeti ve vekâleti hasebiyle kerimesi Rabia nâm bîkr-i bâliğayı güzaran iden 1320 senesi Şubat mahı evâilinde 201 kuruş mihr-i müeccele 300 kuruş muaccele ki cem'an 501 kuruş müeccele ve muaccele tesmiyesiyle muhızır-ı şuhudda nefsime akd ve nikah ve ben dahi 323 senesi Teşrin-i sani beşinde bilâ-izinnâme velîmemiz icra olunarak ol vecihle tarih-i mezburdan beru mezbure benim hâlen zevce-i menkûha-i medhûle-baham olmuş iken hâzır-ı merkum ise akdin evvel tarihte vukuunu inkar etmektedir, sual olunup kabl-i şer'iyeden tenbih olunması matlubumdur diyü ba'ded-dava merkum Mehmed Ağa cevabında 321 senesi akdin vuku bulmadığını müdaafatna dermiyan etmekle ber-minvâl-i meşruh müddeaya-yı sâbıkasına mutabık merkûmdan beniyeye havale olunduğu kayd şüd.

Hicri 25 Recep 1327 / Rumi 30 Temmuz 1325 / Miladi 12 Ağustos 1909 gün
Perşembe

Müdde-i aleyh Kako Mehmed Ağa

Müdde'i Nuri

Müdde-i merkum Nuriden müddeasına mutabık kimlerle isbat-ı müdde'a edeceği sual olundukda karyemizden Koyunbaşı oğlu Ahmed Kahya ve Sacan oğlu Ömer ve Küçük Mehmed oğlu Sadullah ve kasabadan Bilal oğlu Ömer ve Molla Bekir oğlu Gül Yusuf namun kimesneler ile isbat edeceği ve bunlardan ma'da asla şahidi olmadığı beyan ve tezkar etmekle meclis-i şer'a ikâme eylediği şahidlerden Koyun

Baş oğlu Ahmed bin Ömer ibni Osman nam kimesne istişhad olundukda işbu müdde‘i Nuri bin Mehmedin akde vekili biraderi Salih marifetiyle müdde-i aleyh hazır-ı merkum zabıta merkum Ağanın kerimesi Rabia nam bikr-i bâliğayı babası Mehmed Ağa vekaletiyle güzaran eden 1320 senesi Şubat mahı evalinde 201 kuruş mihr-i müeccele ve 300 kuruş muaccele cem‘an 501 kuruş müeccel ve muaccele tesmiyesiyle bizim huzurumuzda akd ve nikahlarını icra olunup 323 senesi Teşrin-i sani ayının 5.günü velime ... icra ve izinname tarihinde mezbûre merkum Nuri hala ber-hayat olup zevce-i menkuha-i medhul-bahası olduğunu bilür ve bu vecih üzere şahidim ve şehadet-i şer‘iye dahi ederim, dediği şüd.

Hicri 25 Recep 1327 / Rumi 30 Temmuz 1325 / Miladi 12 Ağustos 1909 gün
Perşembe

Şahid-i merkum Ahmed bin Ömer

Diğer şahidi Yerköy Karyesinden Sübhan oğlu Ömer bin Mustafa ibni Ömer istişhad olundukda fil-hakika işbu müddei Nuri tarafından biraderi bil-ve kale müdde-i aleyh hazır-ı merkum Zabıta Mehmed Ağanın kerimesi Rabia nam bikr-i bâliğayı 201 kuruş mihr-i müeccele ve 300 kuruş muaccele ki cihet-i mezkuriyetden 501 kuruş mihr tesmiyesiyle merkum Mehmed Ağa kızı mezbure tarafından vekaleten işbu güzaran iden 1320 senesi şubat mahı evvelinde yani birinci günü bizim huzurumuzda akd ve nikahı icra olup ve 1323 senesi Teşrin-i sani mahı beşinde ve yevm-i Cuma icra olunarak hanesine getürdüğü ve mezbure ol tarihdeyiz vel-hâlete hâzihi ber-hayat olup ol vecihle merkum Nurinin zevce-i menkuha-i medhul-bahası olduğunu bilür ve bu vecih üzere şahidim ve şehadet dahi ederim, dediği şüd.

Hicri 25 Recep 1327 / Rumi 30 Temmuz 1325 / Miladi 12 Ağustos 1909 gün
Perşembe

Şahid-i merkum Ömer bin Mustafa

Şahidler hakkında müdde-i aleyh merkum Mehmed Ağaya ne diyeceği sual olundukda alel-usul tezkiyeleri talep etmekle mestûre yazılması kayıt şüd.

Hicri 25 Recep 1327 / Rumi 30 Temmuz 1325 / Miladi 12 Ağustos 1909 gün
Perşembe

Şâhidan-ı merkûman hakkında sırran bâ-varaka-i mesture buldukları hânesinde Hacı Katibzade Süleyman bin Ahmed ve esnafdan Yusuf Usta bin Bekirden sırran ve alenen bil-muvacehe karye-i merkûmu Küçük Mehmed oğlu Sadullah bin Mehmed

ve Adliye Odacısı Yusuf Ziya Efendi bin Seyyid ve idare azasından Necip Bey ibni Mustafa Bey namun müzekkilerden ledel-adil vet-tezkiye şehadetleri makbul olmakla mucebince akdin 1321 senesi şehr-i şubatın birinci günü vuku bulduğuna ba'del-hükm vet-tenbih tescil olunup merkurum Mehmed Ağaya ve tarafeyne tefhim kılındığı kayd şüid.

Hicri 26 Recep 1327 / Rumi 31 Temmuz 1325 / Miladi 13 Ağustos 1909 gün Cuma
Naib
İ'lâm-ı şer'iyesi verildi.

Sayfa- 87

Belge- 138

Numro- 27

Mecidiye Kazasının Korkorlu Karyesi sakinlerinden ikisi bundan 11 gün akdem vefat iden Veli Ahmed oğlu Musa bin Hasanın veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeliha binti Mehmed Ali ile validesi Verene binti Mustafa ve sulbi sağıir oğlu Haydar ve sulbiye-i sağıire kızları Halime ve Döndü ve sulbiye-i kebire kızları Hasna ve Emine ve Elif ve mezbure Zelihanın batnında yedi aylık mahal-i mevkuf takdir-i Allah Abdullaha münhasıra idüğü bil-ihbar takririnden sonra ... mezburûnla mahal-i mevkufun zuhuruna değıin tesviye edilmelerine kabl-i şer'iyeden valideleri mezbure Zeliha binti Mehmed Ali nam nâmûnu ve anun üzerine ve akrabalarından Hacı Ömer nam kimesneyi nâzır nasb ve tayin edinüp vâsi-i mezbure ve nazır-ı merkurumun taleb-i veresiyeleriyle ve sair verese ... marifet-i şeriye bil-müzayede bey' ve tahrir edilen müteveffa-yı mezburenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âti zikr ve beyan olunur.

Hicri 27 Şaban 1327 / Rumi 1 Ağustos 1325 / Miladi 14 Ağustos 1909 gün C
umartesi

Karye-i mezburede vâki beynel-ahali malumül-hudut vel-müteecâl iki gözlü bir bab mülk menzil ve ahur ve samanlık

Yatak- dört kat: 100 kuruş

Çuval- 40 kuruş

Çuval- 20 kuruş

Merkeb- 2 re's: 150 kuruş

Karasığır ineği, boz: 200 kuruş

İki yaşlarında karasığır tosun res- 2: 150 kuruş

Zaruret-i menzil-i saire- 80

Yekun: 950 kuruş

Mihr-i zevcetül-mezbure ba-vasiyet-i Mecidiye deyni: 301 kuruş

Kırşehirinde Abbas Ağaya bâ-vasiyet-i Mecidiye deyni: 80 kuruş

Korkorlu Karyesinden Kahraman oğlu Yusufa ba-vasiyet Mecidiye deyni: 38 kuruş

Halim oğullarından İmran oğlu Salihe deyni: 30 kuruş

Kebir Avcı Karyesinden Sultan Hatuna deyni: 38 kuruş

Ber-mutad-ı velaye: 15 kuruş

Kaydiye ma'a varaka ve pul: 10 kuruş

Ücret-i vekalet: 15 kuruş

Katibe: 38 kuruş

Vasi ma'a nâzır hücceti: 20 kuruş

Resm-i adliye: 19 kuruş

Yekun: 624 kuruş

Fil-bâkî et-taksim-i beynel-verese: 326 kuruş

Zevce: 41 kuruş 30 para

İşbu tereke müteveffa-yı mezbur bilâ-ketm sebt-i defter ve ber-vech-i adl ve metaniyet tahrir eylediğini müş'ir işbu defter şer-i şerifede tasdik olundu.

Hicri 27 Şaban 1327 / Rumi 1 Ağustos 1325 / Miladi 14 Ağustos 1909 gün C umartesi

Sayfa- 88

Belge-139

Numro-28

Mecidiye Kazası kuralarından Öksüz Kulu karyesinde sakin iken bundan üç mâh akdem vefat eden Hacı Mustafa Emin Ömerin veraseti zevce-i menkûha-i metrukesi Halime binti Muhsin ile sulbi kebir oğulları Hasan ve Mehmed ve Ali ve Osman ve Halil ve sulbi sağır oğlu Boşnak ve sulbiye kebir kızları Fatıma ve Kadime ve Hale hanımlara münhasıra idüğü bil-vesâyâ ledeş-şehade ve halleler ve nümayan

olunduğunun sağır-i mezburun tesviye-i enverine kabl-i şer'iyeden kebir erkarındaşlarından mezbur ... ve anun üzerine ber-vech-i Hüseyini nazır nasb ve tayin kılınan validesi Halimeyi nazır tayin olunup vasi ve nâzır-ı merkum taleb-i marifetleri ve diğér vârisûn-ı mezbûrunun bil-asale ve bil-verase talepleri ve marifet-i şer'iyeye bil-müzayede bey' ve tahrir ve terkib edilen müteveffa-yı mezbur terekesi defteridir ki, ber-vech-i ati zikr ve beyan olunuyor.

Hicri 27 Şaban 1327 / Rumi 1 Ağustos 1325 / Miladi 14 Ağustos 1909 gün C umartesi

Karye-i mezkurede vâki beynel-ahali malumül-hudut vel-müştemilat üç gözlü bir bab mülk menzil ve ma'a samanlık: 2000 kuruş.

Yatak takımı ma'a yorgan ve yasdık: 1200 kuruş.

Nakkaşlı Çuval 10: 250 kuruş

Boz çuval çift-5: 150

Boz kilim-10: 200 kuruş

Gön Kara Çadır ma'a takım-1: 300 kuruş.

Kara sığır öküz res-1: 150 kuruş

Esb res-1 ma'a takım: 500 kuruş

Mezradan hasıl hınta, şinik-50: 250 kuruş

Zaruret-i menzil: 200 kuruş

... .. : 2000 kuruş

Yekun- Ceman:

Ma'a emlak: 7400

Emlak vergisi: 2000
5400 kuruş

Minhâ_____i ihracat

Mihr-i zevcetül-mezbure: 301 kuruş

Ber-mutad-ı velâye : 126 kuruş

Kaydiye ma'a varaka ve hicaziye ve saire: 28 kuruş 40 para

Vasi ma'a nazır ve hücceti ve pul bahası: 65 kuruş

Ücret-i vekalet: 40 kuruş

Resm-i kıymet-i adlî: 135 kuruş

Yekunül-ihracat: 680 kuruş 20 para

Hüvel-baki taksim-i verese: 6920 kuruş

Vasiye-i zevcetül-mezbure Halime: 865 kuruş

Vasi ibn-i kebir-i mezbur Hasan: 807 kuruş 13 para

Vasi-i ibn-i kebir-i mezbur Mehmed: 807 kuruş 13 para

Vasi-i ibn-i kebir-i mezbur Ali: 807 kuruş 13 para

Vasi-i ibn-i kebir-i mezbur Osman: 807 kuruş 13 para

Vasi-i ibn-i kebir-i mezbur Halil: 807 kuruş 13 para

Vasi-i sağır Boşnak: 807 kuruş 13 para

Vasi-i bint-i kebir-i Fatıma: 403 kuruş 26 para

Vasi-i bint-i kebir-i Kadime: 403 kuruş 26 para

Vasi-i bint-i kebir-i Hale: 403 kuruş 26 para

Bâlâ-yı defter-i kassamda esamileri muharrer verese mezkur nâzr olduğu halde tereke-i müteveffa bilâ-ketm vel-ahfâ be-hakk-ı sebt-i defter idüp marifetimizle tahrir ve ber-vech-i adl ve metaniyet tevzi ve taksim eylediğini müş'iren zeyl-i müzeyyede şer'ile tasdik kılındı.

Hicri 27 Şaban 1327 / Rumi 1 Ağustos 1325 / Miladi 14 Ağustos 1909 gün C umartesi

Ali Efendizade Abdullah

Hâzırdan Aslizade

Karye-i Öksüz Kale muhtar vekili

Zükûrlara tesviye: 807 kuruş 13 para- 2 Akçe

Enaslara tesviye: 403 kuruş 26 para- 1 Akçe

Defter-i Kassam tanzimi Şeriye kalemine arz kılındı.

Sayfa-89

Belge-140

Numro-29

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı Karyesinden sahib-i arzuhal Aşır oğlu Kudret Ali kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde ma' kud meclis-i şer'-i enverde ve yine derun-ı arzuhalde isimleri mezkur li-ebeyen er-karındaşları Ahmed ve Süleyman benanül-müteveffa Ali muvacehesinde üzerlerine dava ve takrir-i kalam idüp der ki, tarihten

15 sene mukaddem pederim müteveffa Alinin umum terekesine vaz'ül-yed bulunan hâzır-ı bil-meclis Ahmed ve Süleyman nâmanlardan hâl-i sabavetinden bu ana kadar tereke-i muarefeden 250 kuruşdan ma'da kassamda bir şey görülmemiş. Halbuki pederimin emvâl-i menkule ve gayr-ı menkûleden hisseme isabet edecek cüz'i akçe gösterilmiş küsuru mezkur savaş olduğundan tahrir-i tereke ettirilmesi matlubumdur, diyü sual olunup hukukumu merkûmândan alıverilmesini talep ve dava eylediği müdde-i aleyh merkuman Ahmed ve Süleymandan ne diyecekleri sual olundukda fi 15 Zilkaade sene 1313 tarihlü ve zeyli kaza-i mezbur nâibüş-şer'a Es-Seyyid Abdullah Hilmi hatmiyle memhur ve mümzi bir kıt'a defter-i kassam şer'iyede müteveffa pederleri Alinin terekesi tahrir ve Ali ... Allah Teala zeyl-i kassamda esamileri muharrer zevcesi Zeynep validemiz olup diğer Çelebiler oğlu Süleyman diğeri Mehmed ve diğeri Ahmed ve diğeri Abdülkadir ve sulbiye kızı Fatımaya münhasıra olup tarih-i terekede müdde'i Abdülkadirin ... Şemsiye binti Ahmed bâ-hüccet-i şer'iyeye vasisi olmak hasebiyle zeyl-i kassamda müdde'i Abdülkadirin hissesi olan izaz-ı emlak 248 kuruş 20 parayı vasisi mezbureye teslim etmedikleri meblağ-ı mezbur kendü de ol tarihte diyar-ı aherde bulunmak hasebiyle kendi yedlerinde bil-eman vazül-yed eyledikleri ikrar, ancak tereke-i mezbureden ma'da emval ve eşyası olmadığı ve kassam-ı mezbur ise ihticaca Salih olduğundan def'aten tahrir-i terekeden içtinab eyledikleri müdafaa tezkar eyledikleri kayd şüd.

Hicri 7 Ramazan 1327 / Rumi 9 Eylül 1325 / Miladi 22 Eylül 1909 gün Çarşamba
Diğeri Süleyman

Müdde-i Aleyh Ahmed

Müdde'i Abdülkadir

Tarafeyn istiftaha havale olunduğu fetahatlı Müfti Efendi hazretlerine

Hicri 7 Ramazan 1327 / Rumi 9 Eylül 1325 / Miladi 22 Eylül 1909 gün Çarşamba

Naib Muavini

Sayfa-89

Belge-141

Nemekahül-fakir

Bu mesele bende-i eime-i hâzırın mühim vecihle böyle der ki;

Bu suretde gerçi tereke sebt-i defter ve kassam edilmiş ise de fûruhtu lazım ve lâbüd iken bey ve müzayede ve bilinmeyüp vasi nezdinde meşâ'an baki kaldığı sabit ol dahi takrirden terekeden zevaid hadisede mezbur Abdülkadir müşterek ve müstahak olmakla hisse-i şayiası ma'a netâc olmağa kâdir olunur mu?

El-cevab: Allahü alem olur.

İnne men kurbiyetül-eşâmend sinîn ve kaddü ledet fehünnel-meddet leden fâne yedhulü fil-istihkâk Ankaravî.

Nemekahül-fakir Müfti-i Kaza-i Mecidiye azze ve şânehû

Sayfa-89

Belge-142

Tarafeyn bil-vürud vasi nezdinde meşâ'an bâki kaldığı sabit olursa zevâidini mezbureden dava etmiş, bit-tefhim ba'dehu müdde'-i Abdülkadir istifâen talebinde bulunmasına ve bala-yı zabıtta gösterilen feteva-yı şerife mücebince defter-i kassamlarına tatbik olundukda bir res kara sığır ineği ve beş res keçi esmanı 300 kuruş olup 37,5 kuruş valideleri Zeynep hissesine ve dört nefer zükur ve bir de enas ki cem'an 9 sehim olup zükura elli dörder ve enasa yirmi ikişer kuruş isabet edip mezkur inek de tarihten çendan akdem ma'a fûrû' fersi olduğu ma'a ma'da emvâl-i menkule ve eşya semeni olarak müdde-i aleyha Süleyman ve Ahmedden münahasaten 248 kuruş 20 parayı alâ müceb ikrar ve itiraf vech-i mahalle-i ahkam-ı adliyenin 1817. Maddesi mucebince Süleyman ve Ahmedden bit-tahsil müdde'i Abdülkadire itası tenbih ve vasisine ma'dayı müracaat etmesi tescil olduğu kayıt şüd.

Hicri 11 Ramazan 1327 / Rumi 13 Eylül 1325 / Miladi 26 Eylül 1909 gün Pazar

Müdde-i aleyh Süleyman

Müdde-i aleyh Ahmed

Müdde'i Abdülkadir

Abdülkadirin hane ve hâmide oğlu hissesi gıyaben bâ-kayd.

(93. sayfaya nakil)

Sayfa-90-91

Belge-143

Numro-30

Fil-asıl Ankara vilayeti dâhilinde Bala Kazasının Yeni Beyan Karyesi sakinlerinden olup sahib-i arzuhal Cafer oğulları Süleyman bin Hasan ve Ali oğlu Halil bin Abdurrahman nam kimesne Mecidiye Kazası Mahkeme-i Şeriyesinde meclis-i şer‘imizde kaza-i mezbur mal müdürü ve mal memuru vekili Muavin Bahor Efendi bin Mahmud Efendi muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelam idüp mezbur Süleyman der ki; tarih-i ilamdan 23 gün akdem hânım havlusundan leylen biri erkek biri dişi siyah renklerinde iki re’s merkep hayvanım gaib ve sirkat olunmuş ve taharri etmekte iken bura zabıtası marifetiyle der-dest olunup hayvan-ı mezkur vekili mümâ ileyh nezdinde vaz‘ül-yed eder olmakla sual olunup alıverilmesi diğer Halil dahi tarihinden 23 gün akdem çiftlikten malım ve mülküm olup iki re’s dişi siyah renginde camus inekler ve biri siyah ve biri boz iki re’si camuslar biri iki buçuk ve birisi altı yaşlarında büyük camusun kulakları dik ve küçük camusun da sol kulağı dik siyah öküzlere kulaklarının ikisi dik ve boz öküzün sağ kulağının ucu kesik mezkur dört re’s hayvanlarım ol tarihte çiftlikten gaib ve sirkat olunup şimdi ise Bahri vekili Ziver Efendi nezdinde yava olmak hasebiyle vazül-yed etmekle andan dahi sual olunup hayvan-ı mesrûkûn-ı mezkurlarımı yedime teslim taraf-ı şeriyeden tenbih olunmak matlubumdur dediklerinde müma ileyh Ziver Efendiye sual olundukta hayvanat-ı mezkurlara yave olmak hasebiyle vaz-ı yed olduğunu ikrar ancak hayvanat-ı mezkurlar kendü malı olup olmadığı mechul olmakla inkara tasaddi eylediği kayıt şüdü.

Hicri 7 Ramazan 1327 / Rumi 9 Eylül 1325 / Miladi 22 Eylül 1909 gün Çarşamba

Müdde-i aleyh Mal Müdürü Vekili

Diğeri Halil

Müdde’i Süleyman

İşbu zabıt ceridesinde muharrer mevsuf mezkur iki re’s merkebi merkum Süleymandan beyyine talep olundukta kimlerle isbat-ı müdde’a edeceği sorulduktaki buraya götürmüş olduğu karyesinden Mahali Oğlu Ahmed ve Ali oğlu Said ve gaib-i anil-mahzar Apar oğlu Dursun ve biraderi Haydar naman kimesneler ile isbat

edeceğini ve bunlardan ma'da hiç şahidi olmadığını tezkar ve diğer Apar oğlu Halilden dahi balada evsafı muharrer iki re's camus ve iki res de öküz cem'an dört re's hayvanat-ı mezkurları kendi malı ve mülkü olduğunu kimler ile isbat-ı müddeadeceği sual olundukda ol dahi beraberinde getirmiş olduğu karyesinden esamileri balada muharrer Mahali oğlu Ahmet ve Ali oğlu Seyyid nam kimesneler ile isbat edeceğini ve yine karyesinden Apar oğlu Vere ve Mehmed oğlu Latif ve Apar oğlu Hüseyin nâmûn kimesneler ile dahi isbat edeceği ve bunlardan ma'da andan asla şahit olduğunu beyan etmekle meclis-i şer'a ikame eylediği mezbur müddeasının şahitlerinden Bala Kazasının Yeni Beyan Tahli Karyesinden Apar oğlu Ahmed Hasan bin Mahali ibni Mustafa istişhad olundukda tarihten 23 gün mukaddem havlusundan sirkat olunan iki re's merkep hayvanlarla biri erkek ve biri maya erkeği bir buçuk yaşlı ağzı beyaz, karnı beyaz ve mayasa erkek annesi ve sekiz dokuz yaşlarında ve arkasında da kurt yarası olduğunu ve bu hayvan-ı mezkur-ı mezsuf mezkur müdde'i Süleyman Kahyanın netacen kapısından yetişir malı ve mülkü olduğunu bilür ve bu vecih üzere şahadet-i şeriye eylerim dediği kayıt şüd.

Hicri 7 Ramazan 1327 / Rumi 9 Eylül 1325 / Miladi 22 Eylül 1909 gün Çarşamba

Mahli oğlu Ahmed Hasan bin Mahli

Diğer şahid Bala Kazasını Yeni Beyan Şahlı karyesinden Ali oğlu Said bin Ali ibni Şaban dahi şahid-i merkum Ahmedin ifadesine mutabık eda-yı şahadet-i şeriyye eylediği kayıt şüd. Fi 7 Minhü

Şahid Said

Diğer müddei Halilden dahi hayvanat-ı mevsuf-ı mezkurlarından iki res camus ineğinden alametlerini dahi işbu şahidan-ı merkumandan Mahli oğlu Ahmet Hasan bin Mahliden istifsar ve istişhad olundukta karyesine yarım saat mesafedeki çiftliğinden iki res camus ineği çalınıp büyüğü altı yedi yaşlarında siyah kuyruklu ve iki kulağı delik çengel boynuzlu diğeri iki buçuk yaşlarında siyah meyalde bacakları boz sol kulağı delik, kuyruğunun ucu beyaz ve iki res kara sığır öküzünden biri beş altı yaşlarında sağ kulağının ucu kesik ve boybuzu çengel ve diğeri dört beş yaşlarında siyah renginde kızıla meyyal iki kulağının ucu delik boynuzları kısa bir çift kara sağır öküzü müdde-i merkum Halilin malı ve mülkü olduğunu biliyor ve bu vecih üzere eda-yı şahadet-i şeriye ederim dediği kayıt şüd.

Hicri 7 Ramazan 1327 / Rumi 9 Eylül 1325 / Miladi 22 Eylül 1909 gün Çarşamba

Şahit Ahmet Hasan

Diğer şahit karye-i mezkureden Ali oğlu Said bin Ali ibni Şaban dahi istişhad olundukda şahit Ahmetin bâlâ-yı şehadeti vechiyle eda-yı şehadet-i şeriye eylediği kayıt şüd.

Hicri 7 Ramazan 1327 / Rumi 9 Eylül 1325 / Miladi 22 Eylül 1909 gün Çarşamba

Şahit Said

Şahidan-ı merkuman haklarında ne diyeceği vekil-i müma ileyhten sual olundukda ve al-el-usul tezkiyelerini talep etmekle tezkiyeye havale olunduğu kayıt şüd.

Fi 7 Minhü

Naib

Sırran tezkiyeleri kasabada Hancı Süleyman mukim olduklarından Süleyman Ağa bin Ahmet ve Jandarma Onbaşısı Haydar bin Yusuf namanlardan sırran ve alenen bil-muvacehe Mübaşir Hasan Bey bin Süleyman Bey ve Süvari zabıtasından Osman bin Hasan naman kimesnelerden alenen ledet-tezkiye adaletleri zahir ve nbümayan olmakla altı mevsuf-ı mezkur hayvanları mal müdürü vekili müma ileyh Ziver Efendiye ve müdde-i merkuman Süleyman bin Hasan ve Halil bin Abdurrahman naman kimesnelere teslimine tenbih olunduğu tescil ve kayıt şüd.

Hicri 8 Ramazan 1327 / Rumi 10 Eylül 1325 / Miladi 23 Eylül 1909 gün Perşembe

Vekil-i müdür-i mal Ziver Efendi

Müdde'i Halil

Müdde'i Süleyman

Katib-i Zabıt

Tarafeyne hükm-i şeriye tefhim kılınup ilam-ı şeriyesinin tanzim iktiza eylediği kayıt şüd.

Hicri 8 Ramazan 1327 / Rumi 10 Eylül 1325 / Miladi 23 Eylül 1909 gün Perşembe

Naib

İlamı verildi.

Sayfa- 91-92

Belge- 144

Numro-31

Kırşehir Kazasının Karagöz Karyesinden sahib-i arzuhal Mustafa oğlu Seyyid bin Mustafa Mecidiye kazasının mahkeme-i şeriyesinden meclis-i şeriyemizde ve yine kaza-i mezbur mal müdürü rifatlı Mehmed Emin Efendi vekili mal muavini Ziver Efendi bin Mahmud Efendi muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim idüp bana el-maslahat Halaçlı Karyesine geldikte Mecidiye Süvari zabıtalardan Hafız Efendi tesadüf ederek rakib olduğum al renginde sekiz yaşlı 800 kuruş kıymetli bir re's kısırağımı müma ileyh Hafız Efendi olarak yave namıyla hükümete götürülüp mezkur kısrağ hayvanatımı vekil müma ileyh Ziver Efendi nezdinde yave namıyla Hafız ve vazül-yed etmekle alıverilmesini taraf-ı şeriyeden vekil müma ileyhe tenbih olunmak matlubumdur diyü dava ve Ziver Efendi müma ileyh dahi cevabında sarık nezdinde bulunup müsadere olunan bir hayvan furuht ve Ağanın mal sandığına eda-yı kaydı mukteza-yı kanuniyeden olmakla ol vecihle iddia-yı vakıası üzerine talep eyledi.

Hicri 8 Ramazan 1327 / Rumi 10 Eylül 1325 / Miladi 23 Eylül 1909 gün Perşembe

Müdde-i merkum Mustafa

Müdde-i Aleyh Ziver

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda ahz olunmuştur.

Fi 8 Minhü

Gardiyan

Hasan Hüseyin

Muavin-i müma ileyhin irad eylediği def'-i dava şer'an muamele olunup ancak şahadet-i ma'delet ile müddeinin kimler ile isbat-ı müddea edeceği sual olundukda Alala Karyesinden Hasan Kebir Boğaz Ucu Karyesinden Sarı Malı ve Acı Karyesinden Kürt oğlu Hamo ve Nigeroğlu Karyesinden Doğan oğlu Mamo namunlarla isbat-ı müddea edeceğini ve bunlardan ma'da asla şahidi olmadığını tezkar eyledi.

Şahidlerden Alala Karyesinden Doğan oğlu Hasan bin Ali dedesi ismini bilmediğinden şahadeti makbul olmadığı.

Diğer şahit Boğaz Ucu Karyesinden Küçük Osman oğlu Musa bin Veli ibni Osman istişhad olundukta müdde'î Silonun hükümete yave namı ile götürülmüş olduğu kırsağı tarihinden yani Nisan mahı zarfında şirâen Karagöz Karyesinden Battaldan aldığı 8 yaşında ve al renginde ve alını beyaz kırsak müddeinin şirâen malı olduğunu biliyor ve bu vecihle şهادet ederim.

Hicri 8 Ramazan 1327 / Rumi 10 Eylül 1325 / Miladi 23 Eylül 1909 gün Perşembe

Şahit Musa

Şahitlerden Acı Karyesinden Kürd Hamo ve Nigerden Doğan oğlu Maho nam kimesneleri şehr-i hâl- Arabinin 10. Cumartesi günü götürüleceğini kayıt şüdü.

Fi 8 Minhü

Yevm-i muayyenede şahitleri getireceği cihetle tekrar taraf-ı şer'iyeden bir hafta daha mühlet verilmiş ve yine işbu şehr-i hâl-i Arabinin 18. Cumartesi günü şahitleri irâ'e edemediği takdirde muamele-i şer'iyesi ifa olunacağına kayıt şüdü.

Fi 15 Minhü

Yevm-i mezkurda kendisi mevkûf olduğu için şahitleri getirememiş olduğundan tekrar Ramazanın 21. Salı gününe şahit irâ'e edeceği taraf-ı şeriyeden tekrar mühlet verilmiştir.

Fi 18 Minhü

Yevm-i muayyenede bil-vürud irâ'e edeceği şahit bulup huzur-ı şer'ine ihzar eylediği Kabaklı Karyesinden Mehmed oğlu Mustafa ve Acı Karyesinden Yusuf oğlu Mehmed Hamo bin Yusuf ibni Mustafa naman kimesne istişhad olundukta fil-hakika işbu müdde-i merkuman Silo bin Mustafanın 8 yaşında al renginde bir re's kırsak hayvanı merkumun şirâ'en malı ve mülkü olduğunu bilir ve bu vecih üzere şahid ve eda-yı şهادet-i şeriyeye ederiz dediği kayıt şüdü.

Hicri 21 Ramazan 1327 / Rumi 23 Eylül 1325 / Miladi 6 Ekim 1909 gün Çarşamba

Şahid Mehmet bin Yusuf

Şahid Mustafa bin Mehmet

Müdde'î Silo

Şahitler hakkında muavin müma ileyh Ziver Efendiden ne diyecekleri sual olundukta al-el-usul tezkiyelerini talep etmekle tezkiyeye havale olunduğu kayıt şüdü.

Fi 21 Minhü

Sırran tezkiyeleri Hancı Selman Ağa ve ehl-i vukuf-ı müslimîne yazılan der-kenarda şahidün-ı merkûmânın bu babdaki şهادeti âdil ve makbulüş-şehade olduğunu beyan eden Kasap Selman bin Ahmet ve Kabaklı Karyesinden Said bin Nuri naman kimesnelerden bâ-varaka-i mesture ve mezburanla Gardiyan Ömer Çavuş bin Hasan ve odacı Yusuf Çavuş bin Seyidi naman kimesneler bil-muvacehe alenen tezkiyeleri bilâ-cera hayvan-ı mevsuf-ı mezkûride yed-i müşahede edilmeleriyle her biri ba'det-tahlifîş-şer'iyeye şهادetlerinde âdil ve makbulüş-şehade olmağın mucebiyle müddeaya kısrak bargirini müdde-i merkum Siloya eda ve teslimi müdür-i müma ileyh izafetle Muavin Ziver Efendiye tenbih olunduğu bit-tescil kayıt şüd.

Hicri 22 Ramazan 1327 / Rumi 24 Eylül 1325 / Miladi 7 Ekim 1909 gün Perşembe

İlamı tarafeyne bit-tanzim itası kayıt şüd.

Sayfa-93

Belge-145

Numro-32

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı Karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal Aşir oğlu Kadri bin Ali kaza-i mezbur mahkeme-i şer'iyesinde makud meclis-i şer'imizde derun-ı arzuhalde ismi mezkure hâl-i sabavetinde ammeleri olup kabl-i şeriyeden bahüccet-i şeriye vasi nasb ve tayin olunan Şemsiye binti Ahmet muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim idüp der ki, müteveffa pederim Ali bin Ahmetten mevrus ve münkal fi 25 Zilkaade sene 1323 tarihli bir kıta defter-i Kasam zeyli kaza-i mezbur Naibi Es-Seyyid Abdullah Hilmi imza ve hatemiyle memhur defter-i kasamda münderiç emlak ve eşya ve hayvanat semenlerini hâkim-i müma ileyh marifetiyle vasîm mezbureye teslim kılınmış işbu Kassam derununda hisseme isabet eden 248 kuruş 20 parayı fi 11 Ramazan sene 1327 tarih ve 29 numrolu ve 31. sahifesinde müseccel biraderim Süleyman ve Ahmed namanların ikrarlarına mebni münâsafeten 125'er kuruş hükm olunmuş ma'dayı inkarlarına makaret işbu hâzırat-ı mezbure vasîm Şemsi Hatundan sual olunup müdde-i aleyhe biraderlerim Süleyman ve Ahmedin inkarlarına ve derun-ı kassamda bir re's inek esmanı 150, dört re's keçi bir oğlağa beş re's keza 150 cem'an 300 kuruş hayvanat-ı mezkurları ma'a-füruğ bil-vesaya vâziul-yed olup müdde-i Kadri'lere diğher biraderleri Süleyman ve Ahmed

namanlara karye-i heyet-i ihtiyariye ve mahzar-ı şuhuda teslim eylediğini ikrar ve itiraf etmekle müdde'î Kadire tekrar ne diyeceği sual olundukta müteveffa pederinin hane ve menkul ve eşya ve hayvanat semen ve bedel-i fûruğlarını mezburenin bana teslim etmesini talep-i dava ederim, dedikte vasiye-i mezbure cevabında terekesinin hîn-i tahririnde ketm ve ba'dehû hayvanat-ı mezkure ferağları işbu müdde'î Kadirin biraderleri olup gâib-i anil-meclis mezburan Süleyman ve Ahmede karye derununda mazhar-ı şuhuda teslim etmiş isem de mahallinde yine inkarlarını makaret-i şahit irâ'esiyle emlak ve eşyasının marifet-i şer'iyile bit-tefrik muhızır-ı memurun taraf-ı şeriyeden iramıyla lazım gelen harc-ı hususiyenin taraflarımıza itası ve muhakememizin mahallinde netice-pezir ve hitam olunmasını talep eyledikleri kayıt şüd.

Hicri 15 Ramazan 1327 / Rumi 17 Eylül 1325 / Miladi 30 Eylül 1909 gün Perşembe

Mezbure Şemsiyenin zevci Hacı Süleyman

Müdde-i aleyh Vasiye Şemsiye

Müdde'î Kadri

Mezbure Şemsiyeden iddia-yı vâkıası yine talep olundukları mezkur Hacı Hasanlı Karyesinden Nurbedi oğlu bin Mehmed ve Deli İbrahim oğlu Bekir bin İbrahim ve Deli Abidin Ali bin Abidin ve ... Ceren Abdullah ve Hacı Süleyma ile isbat ettireceğini söylemesi üzerine merkumandan Nurbedi oğlu Mehmed istişhad olundukta mezbure Şemsiye binti Ahmedin bir çift öküz ve bir ineğin merkum merkum Kadri biraderleri Süleyman ve Ahmede teslim eylediniğine şahadet eylediği kayıt oldu.

Deli İbrahim oğlu Bekir de istişhad olundukta bilemediğini tezkâr eyledi.

Diğer şahit Deli Abidin oğlu Ali katiyyen bir şeyden malumatı olmadığını dahi teyit eyledi.

Diğer şahit karye-i mezkureden Ceren Abdullah istişhad olundukta adem-i malumatını dermiyan eyledi. Diğer şahit karye-i mezkureden Murtaza oğlu Hacı Süleyman ibni Süleyman istişhad olundukta mezbure Şemsiye binti Turan ile bir çift öküz ve bir inek merkuman Süleyman ve Ahmede teslim eylediğine eda-yı şahadetle el-yevm Süleyman ve Ahmedlere yedinde bulunan emvalde emval-i mezkureden meydana geldiğini ilaveten beyan eyledi.

Hicri 17 Ramazan 1327 / Rumi 19 Eylül 1325 / Mladi 2 Ekim 1909 gün Cumartesi

Mehmed oğlu Murtaza
Karyeden Selim Mehmed oğlu
Karyeden Hacı Süleyman
Müdde-i aleyh Şemsiye
Müdde'î Kadir

Sayfa-93-94

Belge-146

Tarafeyn bit-taleb mahalle kabl-i şer'iyeden mezunen mürsel olup da vardığımda bâlâ-yı zabıtta esamileri muharrer müdde'î ve müdde-i aleyhden hazır oldukları halde karye-i mezbureli Hacı Süleyman Ağa hanesiyle Müderris Hayrullah Efendi dairesinde akd-i meclis-i şer'î âli etdikte meclis-i şer'iyeden müfarakat etmeksizin müdde'î Abdülkadir vasisi ve ammesi mezbure Şemsiye Hatundan salifüz-zıkr li-beveyn er karındaşları Süleyman ve Ahmed benanül-müteveffa Ali bin Ahmedin bil-cümle terekesine vazül-yed oldukları bil-beniyetül-âdile sabit olduklarından sonra akdemce meclis-i şer'de sebk iden dava-yı mezkurda her biri bil-külliyeye inkar etmekle beynimizde münazaat-ı kesire vâki' olmuş idi. El-hâlete hâzihi beynimiz muslihûn-ı müslimîn tavassut edip dava-yı mezkurumdan vasîm mezbure ile biraderlerim mezbûrân Süleyman ve Ahmedin her biri bana münâsafeten ber-mûceb-i kayd hisse-i irsiyeme bedel hükm olan 250 kuruştan ma'da beş re's keçi ve hayvanatları fûrundan hâsıl ve bir re's kara sığır ineği fûrû'u ve semeninden olarak Süleymandan 2,5 yaşlarında bir re's kara sığır tosunu ile iki re's keçi ve iki oğlak cem'an dört re's ki 200 kuruş ile 250 kuruş cem'an 450 kuruştan kassam-ı atıkde 125 kuruş ba'det-tenzil 325 kuruş üzerine diğeri Ahmedden dahi üç yaşlı bir re's tosun 250 kuruş ve iki tiftik keçi ve iki oğlak 200 kuruşa ki, cem'an 450 kuruştan kassam-i atıkteki 125 kuruş mahsub oldukdan sonra kezalik anınla da 325 kuruş üzerine her ikisinden min haysül-mecmu' 900 kuruş üzerine imtisâ'-i akd-i sulh eyledikten sonra ben dahi sulh-ı mezburu kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkur ile hayvanat-ı mezkurları aynen semen-i malume ile yedlerinden ahz ve kabz edip mevrusumuz pederimiz müteveffa merkum Ali ibni Ahmedin bil-cümle kassam-ı atık ve hariç-i kısmet tereke-i malumesi beynimizde tarafeyn bit-terazi iktisam ve her birimiz hisse-

i irsiyelerini ahz ve kabz eyledikten sonra mevrusumuz müteveffa merkum terekesine müteallika âmme-i matlabat ve kâffe-i iman ve muhâsemetünden her birimiz aherlerin zimmetlerini ibrâ-yı âm-ı sahîha-i şer'îye ile vasîm mezbure Şemsiye Hatun ibneti Ahmedin dahi yed-i zimmetinde bir akçe baki kalmayıp hâl-i hazırımızda mal-ı mevrusumuzdan makbuz ve masrafına ve tarih-i hüccete gelince beynimizde cereyan eden ahz ve i'ta ve muâmelat-ı şeni ve hukuk-ı malum ve meçhule mutlaka âmme-i davadan mezbure vasimiz Şemsiye Hatunun mâ mafih biraderlerim merkuman Süleyman ve Ahmedin zimmetlerini ibrâ-yı âm-ı sahih-i şer'îye ile ibrâ ve iskât eyledikte anlar dahi bil-vesaya ve bil-asale ve bil-verase her biri benim davamı ibra ve ben dahi ibra-yı mezkuru her birimiz kezalik âherin ibrasını yek diğërimiz ber-minvâl-i muharrer kabul eyledik dediklerini işbu zabıt ceridesine tarafeynin ifadesi ketb ve zabt olunduğu kayıt şüd.

Hicri 17 Ramazan 1327 / Rumi 19 Eylül 1325 / Mladi 2 Ekim 1909 gün Cumartesi

Katib-i Zabıt

El-Müdde'î Abdülkadir

El-Müdde-i aleyh Vasi Şemsiye

Müdde-i aleyh mezbur Süleyman

Müdde-i aleyh mezbur Ahmed

Hâzırın- Vasi mezbure zevci Süleyman

Esamileri bâlâda muharrer ve mumzi ve memhur müdde-i evvel Kadir ve müdde-i aleyhden Şemsiye ve Süleyman ve Ahmed namunların huzurumuzda mühür ve parmak imzaları olup müdde'î Abdülkadirin müdde'aya terekede bir gûnâ alup verecek nesnesi kalmayıp tarafeyn bir-rıza muslihûn-ı müslimin marifetleri tavassut ve marifet-i şeriyle âmme-i davadan sulh ve ibra olduklarını müş'ir işbu zeyl-i cerideye şerh ile tasdik kılındı.

Hicri 17 Ramazan 1327 / Rumi 19 Eylül 1325 / Mladi 2 Ekim 1909 gün Cumartesi

Aza- Murtaza oğlu Hacı Süleyman bin Süleyman

Aza- Ali Bey mahdumu Kadı bin Ali Bey

Aza- Şeyh Mehmed oğlu Hacı Mehmed

Hacı Ahmed oğlu Molla Mustafa

Mahkeme azası Hacı Mustafa

Sulh ve ibra hüccetleri tanzim olunmuştur.

Naib

Sayfa-94-95

Belge-147

Numro-33

Mecidiye Kazasının Gök Ahmedli Karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal Toklu oğlu Mehmed bin Mustafa nam kimesne ve yine müteveffa biraderi Halil Efendi kerimesi Döndü nam Hatun tarafına her biri ayrı ayrı günde gönderilen davet tebliğ olduğu halde icabet etmeyip bir de yevm-i muayyende ihtar-name gönderilip Kırdök Karyesi muhtarı tarafından tebliğ ve tasdik olduğu halde yine yevm-i muayyenede tarafından bir vekil-i şer'i dahi dahi göndermediğinden Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyenin 1834. Maddesi hükmüne tevfikân hükm-i ayânı taleb etmesine mebni mezbure tarafından hukukunu muhafaza zımınında müddeinin talebi üzere vekil-i musahhar tayin kılınan Odacı Yusuf Ziya Efendi muvacehesinde üzerine ve takrir-i kalam edip der ki, mezbure Döndü tarih-i ilamdan beş buçuk mah mukaddem bir kıta irae senedi mücebine yani fi 2 Mayıs 1325 tarihli senet zeylinde Yüzbaşı Zade Hafız Ömer bin Abdullah ve yine karyesinden Koyunbaşı oğlu Ahmed bin Ömer ve yine karyeden Molla Mustafa oğlu Salih ve Yozgattan Abbas oğlu Mehmed Nuri Efendi mühür ve imzalarıyla musaddak işbu meclis-i şer'a ibraz eyledim. Senette mahz-ı biraderim müteveffa Halil Efendi kerimesi Döndü nam mezbureye mahzar-ı şuhudda teslim eylediğim eşya ve hayvanat semeninde tereke-i müteveffadan mezbure Döndünün alacağını iskat ve ibra etmiş idim. Muahharan fi 19 Recep sene 1327 tarihiyle mezbure tarafından bâ-hüccet-i şeriye vekil Reis Osman Çavuş tarafından istid'a olunarak marifet-i şer'ile tekrarından mukaddema olmuş olduğu hisse-i irsiyesine muadil akçeye bedel 400 kuruş kıymetli bir res manda düvesi ve 100 kuruş kıymetli bir res kara sığır düvesi ve 150 kuruş kıymetli iki re's merkeb hayvanı ve 50 kuruş kıymetli bir boyalı çuval ve at parcanhası müteferrika ... onar kuruştan 40 kuruş ve iki de 30 kuruş kıymetli çuval ve bir kat da 50 kuruş kıymetli bir kat yatak takımı ki cem'an 1020 kuruşluk eşya-yı muharrereleri tekrar benden ahz etmekle mezkur ibra senedi taharri edip bulduğum da ber-müceb-i senet mezkur eşyaları tekrar fuzuli almış olduğundan eşya-yı mezkureleri mevcut ise aynen mütehellik ise bedeli olan

meblağ mezbur 1020 kuruşu müvekkiline izafetile vekil-i musahhar müma ileyh Yusuf Çavuşa tenbih ve meblağ-ı mezburu istirdâdını ya aynen veya bedelen tarafıma teslimi matlubumdur diyü dava-yı vekil-i musahhar müma ileyhe ne diyeceği sual olundukta mezkur senedin münderacatını katiyyen inkara tasaddi eylediği kayıt şüd.

Hicri 14 Şevval 1327 / Rumi 16 Teşrinievvel 1325 / Miladi 29 Ekim 1909 gün
Cuma

Müdde'i Toklu oğlu Mehmed

Müdde-i aleyh vekili Yusuf Ziya

Senette mevzu bahis şahit-i mezkurları tarihten bir hafta sonra iddiasını isbat etmek üzere taraf-ı şer'iyeden mühlet vermekle işbu zeyl-i zabıtta şerh verildiği kayıt şüd.

Hicri 14 Şevval 1327 / Rumi 16 Teşrinievvel 1325 / Miladi 29 Ekim 1909 gün
Cuma

Katib-i zabıt

Naib

Tehîl edilen yevm-i muayyene zarfında esamileri balada gösterilen şahitlerden meclis-i şer'a ikame eylediği mezkur senet zeylinde muharrer ve memhur Yüzbaşı zade Hafız Ömer bin Hacı Abdullah ibni Hacı Ömer Ağa istişhad olundukta fil-hakika tarih-i ilamdan beş buçuk mah mukaddem ki fi 2 Mayıs sene 1325 tarihli senette mahz-ı parmak işaretli olan Toklu oğlu müteveffa Halil Efendi kerimesi Döndü binti Halil Efendi nam mezbure işbu müdde'i merkum Mehmed bin Mustafa ile meyanelerinde bâ-defter-i kassam müteveffa babası mümâ ileyhden suret-i hakka irsesi olup ol tarihte vasisi merkum Mehmed yedinden ahz ve ma'dası sulh ve ibra olduğunu bilür ve bu vecih üzere şehadet ederim dediği kayıt şüd.

Hicri 18 Şevval 1327 / Rumi 20 Teşrinievvel 1325 / Miladi 2 Kasım 1909 gün Salı
Şahit Yüzbaşı Zade

Yerköy Karyesinden Koyunbaşı oğlu Ahmed bin Ömer ibni Osman istişhad olundukta şahid-i merkum Hafız Ömerin eda-yı şehadet üzere şehadet eylediği kayıt şüd.

Hicri 19 Şevval 1327 / Rumi 21 Teşrinievvel 1325 / Miladi 3 Kasım 1909 gün
Çarşamba

Şahit Ahmed bin Mehmed

Vekil-i musahhar müma ileyh Yusuf Hatundan sual olundukda alel-usul şahitlerin yine künyelerini talep ettiği kayıt şüdü.

Tezkiyeleri belediye reisi Hacı Mustafa Efendi ve Hacı İbrahim Efendi benan-ı Süleyman Efendilerden sırran ve ba'dehû mümâ ileyhüma ile meclis idare azası Hüseyin Ağa diğeri Hacı Mehmed Ağa ile bil-muvacehe alenen ledet-tezkiye şahidan-ı merkûmânın adaletleri zahir olup mucebiyle müddeaya hayvanat ve eşya-i mezkureler mevcut ise aynen müstehlik olanların bedeli olan 820 kuruş müdde-i merkum vasi Mehmed Ağaya hâlâ eda ve teslimine müvekkesi mezbure Döndüye izafetle vekil-i musahhar müma ileyh Yusuf Efendiye tenbih olduğunu bit-tescil zabt ve tarafeynin ifadeleri işbu mahalde kayd şüdü.

Hicri 19 Şevval 1327 / Rumi 21 Teşrinievvel 1325 / Miladi 3 Kasım 1909 gün
Çarşamba

Şahit

Şahit

Müdde-i aleyha Vekili Yusuf Efendi

Müdde'i Mehmed

Katib-i zabıt

Naib

İlam-ı şer'iyesi tanzim olunduğu kayıt şüdü.

Hicri 19 Şevval 1327 / Rumi 21 Teşrinievvel 1325 / Miladi 3 Kasım 1909 gün
Çarşamba

Sayfa-96

Belge-148

Numro-34

Mecidiye Kazasının Veadli Karyesi sakinlerinden iken bundan akdem Konya Ovasının iskası ameliyatında çalışmakta iken vefat eden Asaf oğlu Ali ibni Asafın varisleri olduğunu iddia eden müteveffa-yı merkumun zevcesi Nuriye binti Mehmed ve li-ebeveyn er karındaşları Mustafa ve Mahmut benan-ı Asaf kaza-i mezkur mahkeme-i şeriyesinde ma'kûd meclis-i şer'iyemizde Odacı Yusuf Ziya Efendi bin Seyyid muvacesinde üzerine dava ve takrir-i kelim edip müteveffa-yı mevrusumuz

Ali ibni Asafın müma ileyh Yusuf Ziya Efendi yedinde 40 kuruş alacağını kablel-eda vefat etmekle meblağ-ı mezburu bize eda ve teslimine tenbih olunmak matlubumdur diyü dava gıbbüs-sual ol dahi cevabında müteveffa-yı merkuman ol miktar kuruş borcu olduğunu ikrar, lakin mezbûrünün veraseti müddealarını inkara tasaddi eylediği kayıt şüd.

Müdde-i aleyh Yusuf Ziya bin Seyis

Müdde'i ve diğer Mahmut bin Asaf

Müdde'i ve diğer Mustafa bin Asaf

Müdde-i merkum Nuriye binti Mehmed

Müddeiyûn-ı mezbûrundan veraset iddialarını kimlerle isbat edeceğine sul olundukta Veledli Karyesinden Hüseyin bin Abaz ve Abdullah ile Yusuf bin Abdullah ve Abdi Çavuş nâmunlarla isbat-ı müddea edeceği ve şahidan-ı merkumundan meclis-i şer'a ikame eylediği Veledli Karyesinden Hüseyin bin Ayar ibni Esad istişhad olundukda, mezbure Nuriye binti Mehmed ile er-karındaşları Mustafa ve Mehmud benan-ı Asaftan başka varisleri ve terekense aharı müstahak olmadıklarını eda-yı şهادet-i şer'ie ederim dediği kayıt şüd.

Fi 19 Minhü

Şahit Karyeden Hüsen bin Ayar

Diğer şahit Abdullah oğlu Yusuf bin Abdullahdan sul olundukda merkûmundan başka müteveffanın varisi olmadığından eda-yı şهادet-i şer'ie ederim, dediği kayıt şüd.

Fi 19 Minhü

Şâhidan-ı merkûmân haklarında ne diyeceği ne diyeceği müdde-i aleyh müma ileyh sul olundukda alel-usul tezkiyelerini talep etmekle tezkiyeye havalesi şüd. Yazılan mesturede idare azaları Necip Bey bin Mustafa Bey ve Hüseyin Ağa bin İbrahim nam kimesnelerden taraka-i mestûre sırran ve ba'dehu mezburun ile aza Hacı Mustafa Efendi ve mübaşit Hasan Beğden bil-muvacehe alenen ba'det-tadil vet-tezkiye şهادetleri makbul olmağın mücebiyle verasetlerine ba'del-hüküm vet-tenbih müddeiye 40 kuruşun vârisûn-ı mezburuna eda ve teslimi müma ileyh Yusuf Efendiye tenbih olunduğu kayıt şüd.

Fi 19 Minhü

Katib-i zabıt

Kaza-i Naib

İlam-ı şeriyeleri tanzim olduğu şüd.

Sayfa-96-97

Belge-149

Numro-35

Mecidiye Kazasının Köseli Karyesinden Hacı Yusuf Ağanın safir hanesinde akd edilen meclis-i şer‘a hâzır ve lazımuş-şerife karye-i mezkur sakinlerinden iken bundan akdem vefat eden Çavuş oğlu Hasan bin Mehmed ibni Velinin sulbiye-i sagire kızı Sultanın tesviye-i umûruna bâ-hüccet-i şer‘iye vasî mensûbu vulunan validesi Ayişe binti Yusuf ile zevci dâhile Veli bin Hasan meclis-i makud-ı mezkurda hâlâ kaza-i mezbur emvâl-i eytam müdürü vekili Yusuf Efendi bin Seyyid hâzır olduğu halde takrir-i kelim idüp sagire-i mezbure Sultanın pederinden mevrus bâ-defter-i kassam mealinden müma ileyh yedinde bil-emanet-mahfuz olan 2100 kuruş istidan ile taleb eylediğimizde ol dahi hasbel-mezkûriye bil-vekale meblağ-ı mezkuru bize eda ve teslim etmekle tarih-i hüccetten bir seneye değin müeccel ve mev‘uduna kezalik sagire-i mezbure mealinden olmak üzere müma ileyhvekili Yusuf Ziya Efendi yedinden ve marifet-i şer‘ile kabz eylediğimiz bir adet koyun satımı semeninden dahi 315 kuruş ki cihet-i mezkure ... cem‘an 2415 kuruş sagire-i mezbure için zimmetimizde lazıml-kaza ve vâcibül-idaretimizdir, dedikten sonra hazır-ı bil-meclis yine karye-i mezkur sakinlerinden Datan Oğlu Mustafa bin Veli nam kimesne meclis-i makud-ı mezkurda vekil-i müma ileyh Yusuf Ziya Efendi mahzarında takrir-i kelim idüp sagire-i vasî mezbure Ayişe binti Yusuf ile vasi merhum Veli bin Hasan namanın min cihetil-edâne sagire-i mezbure Sultanın mealinden bera-yı nisfiyet zimmetlerinde olan meblağ-ı mezkur 2415 kuruş vadesi zımında ben dahi ârâste kefalet-i mutlaka sahiha-i şer‘iye ile kefil-i bil-mâl ve zâmîm olup başkaca lazım gelen meblağ-ı malumeye dahi kezalik bil-emr vel-kabz mütekeffil ve zâmim vekilini gıbbetüt-tasdiküş-şer‘i mâ vâki-i bit-taleb ketb ve mahallinde zabt olundu.

Tahirehü fil-yevmil-hâdi min şehr-i Zilkade li-sene seb‘a işrîne ve selâsete ve elf.

El-vekil-i bil-hal Tayanoglu Mustafa bin Veli

El-mediyun Veli bin Hasan

El-mediyunul-vasi Ayise binti Yusuf

Katib-i Zabıt vekili

Naibis-ser'i

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda olduğu işbu mahalle kayıt olunduğu.

Hicri 1 Zilkaade 1327 / Rumi 1 Teşrinisani 1325 / Miladi 14 Kasım 1909 gün Pazar

Mahzar-ı Şer'i

Şahit Mehmed bin Habip

Aza Hacı Yusuf bin Ali

Nazır-ı Eytam

Muhtar

Hüccet-i şer'iyesi bit-tanzim ve tasdikine hüküm şüdü.

Sayfa-97

Belge-150

Numro-36

Mecidiye Kazasının Köseli Karyesinden Hacı Yusuf Efendi misafirhanesinde akd-i meclis-i şer'i âlî etdikde karye-i mezkûrede sakin iken bundan akdem vefat eden Çavuş oğlu Hasan bin Mehmedin sulbiye-i sağıre kızı Sultanın malından olmak üzere karye-i mezbur muhtarı Bekir Kahya bin Seyyid nam kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkurda hâlân kaza-i mezbur eytam müdürü vekili Yusuf Ziya Efendi hazır olduğu hâlde takrir-i kelim idüp sağıre mezbure Sultanın müteveffa pederinden mevrus bâ-defter-i kassam mealinden mümâ ileyh yedinde bil-eman ve bil-vekale mahfuz olan 800 kuruş istidân ile talep eylediği ol dahi hasbül-vekale meblağ-ı mezkurun bana eda ve teslim edeceği tarih-i vesikadan iki seneye değin mevcut ve mev'uduna kezalik sağıre-i mezbure malından olmak üzere vekil müma ileyh Yusuf Ziya Efendi yedinden ahz ve kabz eylediğim beş adet koyun semeni bahasından dahi 240 kuruş ki cihet-i mezkuresinden cem'an 1040 kuruş sağıre-i mezbure için zimmetimde lazımül-iktiza ve vâcibül-iradetimdir dedikten sonra hâzır-ı bil-meclis yine karye-i mezbure sakinlerinden Seyyid Kahya oğlu Osman bin Seyyid Kahya nam kimesne

meclis-i ma'kud-ı mezkurda ve müma ileyh Yusuf Ziya Ziya Efendi mahzarında takrir-i kelam idüp sağir-i mezbur merkum Bekir bin Seyyid min cihetil-edâne sağire-i mezbure Sultanın malından zimmetinde deyni olan eblağ-ı mezkur 1040 kuruşun vadesi hakkında ben dahi edasına kefalet-i şer'ıye ile takviye ilave ve zâmın olup başkaca lazım gelen meblağ-ı malumeye dahi kezalik edaya mütekeffil ve zâmîn dediğini gıbbetüt-tasdikül-hakda ketb ve tahrir ve zabt olduğu kayıt şüd.

Hicri 1 Zilkaade 1327 / Rumi 1 Teşrinisani 1325 / Miladi 14 Kasım 1909 gün Pazar

El-kefil Osman bin Seyyid

El-medyun Muhtar Bekir Kahya bin Seyyid

Vekil-i katib-i zabıt

Nâib

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda olduğu işbu mahalle kayıt olunduğu.

Hicri 1 Zilkaade 1327 / Rumi 1 Teşrinisani 1325 / Miladi 14 Kasım 1909 gün Pazar

Nazır-ı eytam

Hüccet-i şer'ıyesi ba'det-tanzim eytam sandığına havale.

Sayfa-98

Belge-151

Numro-37

Mecidiye Kazasının Köseli Karyesinde Hacı Yusuf Efendi Odasında akd olunan meclis-i şer'ı-hatırda ve lazımüş-şerifde zeyl vesikada muharrerül-esami hâzır oldukları halde akd-i meclis-i âlf ettikde karye-i mezkurda sakın iken bundan akdem vefat eden Çavuş oğlu Hasan bin Mehmedin sulbiye-i sağire kızı Sultanın malından olmak üzere karye-i mezkur sakınlerinden Ömer oğlu Halil bin Ömer ve Mesman Bekir bin Mehmed nam kimesneler meclis-i ma'kûd-ı mezkurda hâlân kaza-i mezkur eytam müdürü vekili Yusuf Ziya Efendi bin Seyyid hazır olduğu hâlde takrir-i kelam idüp sağire mezbure Sultanın müteveffa pederinden mevrus bâ-defter-i kassam mealinden vekil mümâ ileyh Yusuf Ziya Efendi yedinde bil-emane ve bil-vekale mahfuz olan 530 kuruş istidân ile talep eylediğimizde ol dahi hasbel-vekale meblağ-ı mezkuru bize eda ve teslim etmekle tarih-i hüccetten iki seneye değin mevcut ve mev'uduna kezalik sağire-i mezburenin malından olmak üzere müma ileyh Yusuf

Ziya Efendi yedinden iştirâ ve kabz eylediğimiz bir adet koyun semeninden dahi 160 kuruş 20 para ki cihet-i mezkuresinden cem'an 695 kuruş 20 para sağire-i mezbure için zimmetimde lazıml-kaza ve vâcibül-eda deynimizdir, dedikten sonra yine hâzır-ı bil-meclis yekdiğerimiz her birimize merkûmân Halil ve Bekir nam kimesne meclis-i ma' kud-ı mezkurda vekil müma ileyh Yusuf Ziya Ziya Efendi mahzarında takrir-i kelim idüp yek diğerleri min cihetil-edâne sağire-i mezbure Sultanın malından zimmetlerinde deynleri olan meblağ-ı mecmu'-ı merkum 695 kuruş 20 para vadesi hakkında yek diğerine kefalet-i sahiha-i şer'îye ile müstakilen kefl-i bil-mal olup başkaca lazım gelen meblağ-ı malume dahi kezalik bil-emr vel-kabz teselsülen mütekeffil ve zâmîm verdiklerini gıbbetüt-tasdik-i şer'î tarafeynin ifadeleri zabt olduğu kayıt şüd.

Hicri 1 Zilkaade 1327 / Rumi 1 Teşrinisani 1325 / Miladi 14 Kasım 1909 gün Pazar

El-medyunül-kefil-i müteselsil Cemal oğlu Bekir bin Mehmed

El-medyunül-kefil Meselli Halil

Vekil-i katib-i zabıt

Naib-i Şer'î

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda olduğu ahz olunduğu ve mühr-i zatiye ile tasdik kılınmıştır.

Hicri 1 Zilkaade 1327 / Rumi 1 Teşrinisani 1325 / Miladi 14 Kasım 1909 gün Pazar

Mahzar-ı şer'î:

Şahit Bekir Ağa bin Seyyid

Şahit Hacı Yusuf Efendi bin Ali

Nazır-ı eytam

Muhtar

Hüccet-i şer'îyesi üzere hükm şüd.

Sayfa-98-99

Belge-152

Numro-38

Kırşehirli Sancağı dahilinde Mecidiye Kazasının Öksüz Kale Karyesi sakinlerinden ...
58. Alayının 2. Taburunun 2. bölümü efradından Behzad oğlu Bekir bin Behzadın varisleri olduğunu iddia eden karye-i merkûmâlî olup kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde ma'kûd meclis-i şeriyemizde mahzar-ı şer'îye Mehmed Efendi Hacı Yusuf muvacehesinde zatı karye-i merkumda Hacı Behzad Ağa bin Mustafa ve Molla Ahmed bin Mehmed Ağa tarifleriyle ma'ruf olan Esmâ binti İbrahim ile li-ebeveyn er karındaşları Ali ve Behzat benanül-müteveffa Behzat namun kimesneler müma ileyh Mehmet Efendi muvacehesinde takrir-i kelam ve tabir-i anil-meram idüp mevrusumuz merkum Bekirin 324 numro fi 31 Ağustos sene 1325 tarihlü emirname-i âlî velâyet-penâhî vukû'-ı vefatı muhalledatı bil-vürud müma ileyh Mehmet Efendi zimmetinde ilâ vefat 48 kuruş alacağı olup kablel-eda vefat etmekle meblağ-ı mezburu bize teslim tenbih olmak matlubumuzdur, diyü dava sual olunup meblağ-ı mezburu vârisün-ı mezbûruna eda ve teslim olunması müma ileyhe sual olundukda ol miktar kuruş müteveffa-yı merkumun borcu olduğunu ikrar etmeğin müdde-i mezbure ve merkumanın varisleri veraset müddealarını inkar eylediği kayıt şüdü.

Hicri 2 Zilkaade 1327 / Rumi 2 Teşrin-i sani 1325 / Miladi 15 Kasım 1909 gün
Pazartesi

Müdde'i Ali

Müdde-i aleyh Mehmed

Müdde-i merkumdan müddeasına mutabık kimlerle isbat-ı müddea edeceği sual olundukda karye-i mezkureli Hacı Behzad Ağa ve Molla Ahmed ve Hasan Ağa ve Ali Haberdan namunlar ile isbat-ı veraset edeceği ve meclis-i şer'a ikame eylediği şahitlerden Hacı Behzad Ağa bin Mustafa ibni Hüseyin istişhad olundukda fil-hakika müteveffa-yı merkum Bekir bin behzadın validesi gâibe-i anil-meclis Esmâ binti İbrahim ile hâzır-ı bil-meclis li-ebeveyn er karındaşları Ali ve Behzad benanül-müteveffa Behzad namunlara muhızra ve bunlardan mada terekesine müstahak-ı aharı olduğu malum değildir. Bu hususa bu vecih üzere şahidim ve şehadet-i şeriye ederim dediği kayıt şüdü.

Fi 2 Minhü

Şahit Mustafa

Diğer huzur-ı şer‘a ikame eylediği şahitlerden Molla Ahmed bin Mehmed Ağa ibni Ali istişhad olundukda şahid-i merkum Hacı Behzad Ağanın eda-yı şهادeti ve böyle şهادet eylediği.

Fi 2 Minhü

Molla Ahmed bin Mehmed

Şâhidan-ı merkuman hakkında ne diyeceği müdde-i aleyh müma ileyhden sual olundukda alel-usul tezkiyelerini talep eylediği. Tezkiyeye havale olunduğu kayıt şüd.

Fi 2 Minhü

Katib-i zabıt

Naib

Sıran tezkiyeleri karyesi muhtarı Halil bin hacı Reşid ve İmamı Osman bin Mehmed ve ihtiyaz azasından Ali bin İsa namun kimesnelerden bâ-varaka-i mesture sıran ve mezbûrunla idare azasından Necib Bey bin Mustafa Bey ve Mehmed Efendi bin Süleyman Bey naman müma ileyhadan bil-muvacehe alenen ba‘det-tadil vet-tezkiye şهادetleri makbul olmağın mucebiyle müteveffa-yı merkumun verasetlerine badel-hükm vet-tenbih müddeiye 48 kuruş müdde-i aleyh müma ileyh Mehmed Efendi vârisun-ı mezbûrûna eda ve teslime tenbih olduğu tescil olunup kayıt şüd.

Hicri 2 Zilkaade 1327 / Rumi 2 Teşrin-i sani 1325 / Miladi 15 Kasım 1909 gün

Pazartesi

Hakimiş-Şer‘

İlam-ı şer‘yesi baâdet-tanzim ashabına verildi.

Sayfa-100

Belge-153

Numro-39

Ankara vilayeti dâhilinde Kırşehirli sancağı muzâfâtından Abdal Uşağı Sağır Karyesi sakinlerinden Hacı Ali oğlu Şemseddin bin Hacı Ali nam kimesne kaza-i mezkur mahkeme-i şeriyesinde hazır-ı bil-meclis Köse Fakılı Karyesi sakinlerinden ve dava

vekillerinden Abdurrahman Efendi ibni Mehmed Efendi mahzarında takrir-i kelim ve tabir-i anil-meram idüp ve yine gaib-i anil-meclis Abdal Uşağı karyesi sakinlerinden Hacı İsa oğlu Haydar kerimesi Tebrike binti Haydari tarih-i vesikadan 11 sene akdem hâle-i sabavetinde kerimesi mezbure Tebrikeyi 501 kuruş mihr-i müeccel ve muaccele tesmiyesiyle mahzar-ı şuhudda bil-velaye ve benim tarafımdan dahi babam Hacı Ali bil-velaye akd ve nikah edilip babam tarafından dahi ol vecihle akd-i mezburu kabuş etmiş iken ben hâl-i rüşde dahil mezbure de dahi reşide olduktan sonra her birimiz akd-i mezburumuzu ve âdet-i beyyineye tabian başlık namıyla yek diğerimize teâtî edilen cihaz-ı müteferrika ve hediye-i mezburenin ve velisi babam merkum tarafından kabuş ve ben dahi anın tarafımdan mevrud hedayı bil-asâle itmamla şu esnada âdet-i örfiyeye ittibâen velime cemiyetimiz icrası için defaatle müracaat etmiş isem de kabled-dühul vel-halve zevce-i menkûha-i gayr-i medhul-baham olan mezbure Tebrikeyi babası merkum bana hukuk-ı zevciyete mürâat ve itaat ve inkıyadına mani olmaktan başka mesmûuma nazaran menkûham mezbureyi karyesinden Hüseyin oğlu Mahli nam kimesneye akd edeceğini beyan ve tezkar etmiş, bu misillü hâlâta şer‘-i şerif dahi olmayacağından lazım gelenler ile kaza-i mezkur mahkeme-i şeriyesine ve fazla ve sairede her bir kısım ve derecat ve tabakatında bidayeten ve istinâfen ve temyizen ve tashihen ve itirazen ve iadeten müdde‘i ve müdde-i aleyh ve şahs-ı selese sıfatlarıyla muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzalarıyla istid‘â ve levayih tanzim ve takdimine ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i ceze ve mümeyyiz ve hükm nasb ve azle ve istihsâl olunacak i‘lâmâtı mevki‘-i icrâya vaz ile haciz vaz‘ ve fekkine ve ledel-iktiza sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki masarif-i muhâkeme ve ücret-i vekalet ve sâireyi haksız çıkan tarafa tahmiliyle tahsil kılınan mebâliğin üzerine masarif-i müteferrika bana teslimi merreten ba‘de-uhra aheri tevkile me‘zûn olmak vel-hasil husus-ı mezkura mütevakkıf olduğu umurun küllisini ifaya tarafımdan müma ileyh Abdurrahman Efendiye vekalet mutlaka-i amme-i sahiha-i şer‘iye ile vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim dedikde müma ileyh dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazimesini kema yenbaği edaya taahhüd ve iltizam etmeğin tarafeynin ifadeleri işbu mahalle tescil edildiği kayıt şüd.

Hicri 24 Zilkaade 1327 / Rumi 24 Teşrin-i Sani 1325 / Miladi 7 Aralık 1909 gün Salı Şahit- Mahkeme-i Bidayet Azası Hacı Mustafa Efendi

Mahzar-ı Şeriye Mehmed Efendi ve Odacı Yusuf Çavuş

El-vekil Mehmed Efendi zade

El-vekil

Hücceti tanzim kılındı.

Sayfa-100-101

Belge-154

Numro-40

Ankara vilayeti dâhilinde Kırşehir Sancağına tabi Mecidiye Kazasının Hacı Tavaklı Karyesi ahalisinden olup mezunen bera-yı tebdil-i hava almış olan Dersaadet 1. Ordu-yı Hümayuna mensup Nizamiye 5. Alayının 2. Taburu 1. bölüğü mülazım-ı evveli ocağında iken işbu tarih-i vesikadan bir hafta mukaddem ecel-i mev'udıyla vefat eden Yusuf Ziya Efendi ibni Mehmed Bey veraseti zevce- menkuha-i metrukesi Şerife İbnetül-müteveffa Hasan ile sulb-i sağır oğu Ahmet Hilmi ile üç aylık haml-i mevkufu ... ehl-i sağire Elife binti İbrahim ve Zeliha ibneti Ali ihtiyarlarıyla müstahak olmakla takdirüz-zikr Abdullaha münhasıra idüğü ba'deş-şer'il-enver.... olduktan sonra sağır-i mezbur ile haml-i mevkûfun bi-hükmü Teala zuhur ve vüruduna ve sağır-i merkurum Ahmed Hilminin vakt-i rüştlarına değin tesviye-i umurlarına kabl-i şer'iyeden vasi nasb ve tayin ederek müteveffa-yı müma ileyhin li-ebeveyn er karındaşı İbrahim Ağa bin Mehmedin vasi ve anın umuruna bir mutemet nazır dahi nasb ve tayin ediverilmesi eytâm hukukundan olduğu eclden emanet ile maruf ve istikamet ile mevsuf idüğü kezalik zeyl-i vesikada mestur olan müsliminin ihbarlarıyla müstahak olan karye-i mezkur muhtarı Halil Ağa ibni Mahmud Ağayı ber-vech-i hüsn nazır nasb ve tayin buyurulduktan vasi ve nâzır merkumanlar bil-vesaya ve bin-nazâra zevce-i mezbure bil-verase taleb-i marifetleri ve marifet-i şer'ile bil-müzayede bey' ve tahrir ve mebâni'-i mevrusetül-mezburuna tevzi ve taksim edilsün müteveffa-yı müma ileyhin terekesi defteridir ki, ber-vech-i âtî zikr ve beyan olunur.

Hicri 2 Zilhicce 1327 / Rumi 2 Kanun-ı Evvel 1325 / Miladi 15 Aralık 1909 gün

Çarşamba

Yatak takımı Ma'a şilte kat-1: 200 kuruş

Sitre pantolunu Zabıtaya mahsus elbise kat-1: 150 kuruş

Seccade adet-1. 30 kuruş

Yatak çarşafı-1: 20 Kuruş

Havlu adet-2: 15 kuruş

Alafranga... saati 1: 40 kuruş

Altı kat yorgan: 315

Ayakkabı çift-1: 30 kuruş

Üzerinde bulunan mevcudu muharrer lira-yı Osmanî adet-5: 566 kuruş

Saat-gümüş-1: 10 kuruş 20 para

Hırdavat-ı menzil :

Yekun: 1696 kuruş 20 para

50 kuruş

515 kuruş

2261 kuruş 20 para (İkibinzikiyüzaltmışbir kuruş yirmi para)

Dersaadette Orta Köyde Dere boynunda Ayazma Mahallesinde vâki Hafız oğlu Sokağında 28 numrolu beynel-ahali malumül-hudut fevkânî ve tahtani Dört odalı bir bab menzilin hal-i hayatında iken hakkında mühürlü bâ-vasiyet Mecidiye şehriye bir adet Lira-yı Osmani isti'carıyla senevi 12 adet lira: 10 000 kuruş

Nakl-i yekun

2261 kuruş 20 para

1225 kuruş

3486 kuruş 20 para

İcar: 1225 kuruş

Minha_____i İhracat

Ba-vasiyet: 320 kuruş

Ber-mutad-ı velaye: 38 kuruş

Kaydiye ma'a hicaz varakası ve pul: 19 kuruş

Vasi ma'a nazır ve hücceti ve pul bahası: 40 kuruş

Ücret-i vekalet: 25 kuruş

Resm-i kıymet-i adlî: 37 kuruş 20 para

Yekun: 510 kuruş 20 para

Fil-baki taksim-i verese: 2979 kuruş

Hisse-i zevcetül-mezbure: 372 kuruş

Hisse-i ibn-i kebir-i mezbur Ahmet Hilmi: 130 kuruş 2 para

Hisse-i hamil-i mevkuf Abdullah: 130 kuruş 2 para

İşbu tereke müteveffa-yı müma ileyh mülazım-ı evvel Yusuf ziya Efendinin terekesi tarafımızdan olduğumuz halde ber-muceb-i meşruhun balada bilâ-ketm vel-iktiza sebt-i defter ve ve ber-vech-i adl ve hakkaniyet tahrir eylediğine sebep işbu kabl-i zabt-ı şer'iyesi zahrına tahşiye ve kaydı tasdik kılındı.

Hicri 2 Zilhicce 1327 / Rumi 2 Kanun-ı Evvel 1325 / Miladi 15 Aralık 1909 gün
Çarşamba

Abdülkadir oğlu vasi-i merkum İbrahim Ağa

Naib-i Mecidiye

Şahit Hacı Ahmetli Karyesinden

Şahit Zabtiye Arslan

Aza-Kenan

Sayfa-101-102

Belge-155

Numro-41

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı Karyesinde sakin iken bundan 15 gün akdem vefat eden Kaçur oğlu Monla Mustafa bin Hacı Alinin veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Fatıma binti Mehmed Ali ile sulb-i sağır oğlu Osman ve kendisinden olan ... Mehmedden ve sulbiye kebir kızları Rabia ve Döndü ve sulbiye-i sağire kızı Sultan namunlara muhzıra ve nesc-i mesele-i mirasları olan nefsi kırk sehinden olup sehâm-ı mezbureden 5 sehmi zevce-i gayr-i medhul-bahasına ve 14 sehmi ibnil-mezbure Osmana yedişer sehinden cem'an 22 sehimi mezburâtân Rabia ve Döndü ve Sultana tahkikinden sona sağırân-ı mezbûrânın tesviye-i umurlarına kabl-i şer'iyeden mutemet nâzır Mehmed Ali ibni Bekir vasi nasb ve tayin kılındıktan sonra vasi merkum bil-vesâya ve diğer verese-i mezbureden bil-verâsete taleb-i marifetleriyle marifet-i şer'ile muharrer olunan müteveffâ-yı mezburun terekesi defteridir ki, ber-vech-i âtî zikr ve beyan olunduğu.

Hicri 3 Zilhicce 1327 / Rumi 3 Kânunuevvel 1325 / Miladi 16 Aralık 1909 gün
Perşembe

Karye-i mezkurda vâki' köhne bir bab mülk menzil ve ma'a dam ve samanlık- 400
kuruş

Yatak kat-3: 300 kuruş

Nakışlı Çuval-2: 50 kuruş

Boz çuval-1: 20 kuruş

Kumaş-ı müteferrika - 8: 60 kuruş

...

Bulgur şinik- 10: 60 kuruş

Mevcut Şeir şinik-40: 120 kuruş

Hınta- şinik: 100 kuruş

Araba ma'a takımı-1: 10 kuruş

Koyun re's-7: 350 kuruş

Tiftik keçi-7: 350 kuruş

Toklu Re's-3: 100 kuruş

Oğlak re's-3: 45 kuruş

Nakl-i Yekun: 1625 kuruş

Kara Sığır Öküzü re's-3: 700 kuruş

Kara sığır tosun re's-1: 50 kuruş

Kara sığır ineği re's: 80 kuruş

Saban demürü çift-1: 10 kuruş

Balta-1: 10 kuruş

... - 1: 20 kuruş

Hırdavat-ı menzil vâridat-ı rençberan takımı: 50 kuruş

Yekun: 2545 kuruş

Münha-i an ihracat:

Mihr-i zevcetül-mezbureye bâ-vasiyet-i sahihadan: 401 kuruş

Techiz-i tekfin bâ vasiyet-i sahiha harç ve sarf eylediği: 175 kuruş

Ber-mutad-ı velâye: 50 kuruş

Kaydiye Ma'a hicâz-ı varaka ve pul: 16 kuruş

Vasi hücceti ma'a varaka ve pul: 40 kuruş

Ücret-i vekâlet: 25 kuruş

Resm-i kısmet-i âliden: 64 kuruş

Yekûn ihracat: 771 kuruş

Fil-bâki et-taksim-i beynel-verese: 1774 kuruş

Hisse-i zevcetül-mezbure: 221 kuruş 30 para

Hisse-i bin sağırül-mezbûr Osman: 320 kuruş 36 para

Hisse-i binti kebirül-mezbure Rabia: 260 kuruş 18 para

Hisse-i binti kebirül-mezbure Döndü: 260 kuruş 18 para

Hisse-i binti sağıretül-mezbure Sultan: 260 kuruş 18 para

Bâlâ-yı Defterde muharrer tereke-i müteveffa-yı mezbur be-hakk-ı bilâ-ketm vel-iktiza hâzır olduğumuz halde ber-vech-i adl ve hakkaniyet sebt-i defter tahrir edildiğini mübeyyen işbu mahalle şerhle tasdik eyleriz.

Hicri 2 Zilhicce 1327 / Rumi 2 Kanun-ı Evvel 1325 / Miladi 15 Aralık 1909 gün

Çarşamba

Nâibiş-Şer‘i Mecidiye

Muhtar-ı Evvel

Zevcetül-mezbure Hatice

Vasi merkum Mehmed Ağa

Muhzır hacı Süleyman Ağa

Hücceti yazıldığı.

Rumi 20 Kanun-ı Sani 1325 / Hicri 21 Muharrem 1325 / Miladi 2 Şubat 1910 gün

Çarşamba

Sayfa-102

Belge- 156

Numro-42

Mecidiye Kazasının Köse Fakılı Karyesinde sakin iken bundan akdem 15 gün akdem vefat eden Musa Oğlu Mustafa bin Mehmed bey veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Sultan binti Osman ve Hasnâ binti Abdurrahman ile sulb-i kebir oğulları mehmed ve Abdurrahman ve sulb-i sağır oğlu Bekir ve sulbiye-i kebir kızları Fatıma ve Nuriye ve ümmü Gülsüm nâmunlara münhasıra ve sağır-i mezbure tesviye

olunarak kabl-i şer'iyeden mensup ve vasisi büyük biraderi Mehmed vasi ve anın üzerine ber-vech-i hasbî nâzır tayin eylediğinden Ammizadeleri faziletli Celil Efendiyi nâzır nasb ve tayin ki tereke-i müteveffâ-yı mezburu bil-müzayede bey' ve tahrir eylemiştir.

Hicri 20 Zilhicce 1327 / Rumi 20 Kanun-ı evvel 1325 / Miladi 2 Ocak 1910 gün
Pazar

Karye-i mezkurda vâki bir bab mülk menzil: 150 kuruş

Yatak takımı kat-2: 200 kuruş

Nakışlı çuval: 40 kuruş

Yoz çuval-2: 20 kuruş

Kilim-1: 25 kuruş

Kumaş-ı müteferrika : 40 kuruş

...: 50 kuruş

Bulgur şinik-5: 20 kuruş

Hınta şinik-3: 100 kuruş

Şeir şinik-10: 20 kuruş

Araba : 30 kuruş

Kara sığır öküzü res-2: 250 kuruş

Merkep res-1: 50 kuruş

Koyun res-5: 200 kuruş

Hırdavat-ı menzil: 20 kuruş

Yekun: 1065 kuruş

Minha-i İhracat:

Kırşehirli Mustafa ile Bâ-vasiyet-i sahihe deyni: 150 kuruş

Karye-i ... ahalisinden Hacı Süleyman Efendizade Mustafaya bâ-vasiyet-i sahiha deyni: 250 kuruş

Ber-mutad-ı velaye: 21 kuruş

Kaydiye Ma'a hicâz-ı varaka ve pul: 15 kuruş

Vasi ma'a nâzır hücceti ve pul: 30 kuruş

Ücret-i vekâlet: 14 kuruş

Resm-i kısmet-i âliden: 64 kuruş

Yekûn: 505 kuruş

Fil-baki-i taksim-i bil-verese: 560 kuruş

Hisse-i zevciye-i Sultan: 35 kuruş

Hisse-i diğer Zevce-i Hasnâ: 35 kuruş

Hisse-i ibni kebir-i mezbur Mehmed: 108 kuruş 36 para

Hisse-i ibni kebir-i mezbur Abdurrahman: 108 kuruş 36 para

Hisse-i ibni sağırül-mezbur Bekir: 108 kuruş 36 para

Hisse-i binti kebirül-mezbure Fatıma: 54 kuruş 18 para

Hisse-i binti kebirül-mezbure Nuriye: 54 kuruş 18 para

Hisse-i diğer Ümmü Gülsüm: 54 kuruş 18 para

Derun-ı defter-i kasamda esamileri muharrer bulunan mezburunun ber-vech-i muharrer hisselerine vaz'ül-yed eda sağır-i mezbura hissesini vasi-yi merkum teslim kılınmak bilâ-keitm tereke-i mezbur hâzır olduğumuz sebt-i defterle tasdik kılındı.

Rumi 4 Kanun-ı evvel 1325 / Hicri 4 Zilhicce 1327 / Miladi 17 Aralık 1909 gün

Cuma

Aza

Muhtar

Hâzırın Musa

Masi-i mezbur Mehmed

Naib-i Şer'ıye Mehmed

Hücceti verildiği.

Rumi 4 Kanun-ı evvel 1325 / Hicri 4 Zilhicce 1327 / Miladi 17 Aralık 1909 gün

Cuma

Sayfa-103

Belge- 157

Numro-43

Mecidiyenin Veleddi Karyesinde sakin iekn bundan beş gün akdem vefat eden Kenan oğlu Velid bin Kenanın veraseti zevce-i menkûha-i metrukesi Salur binti Bekir Çavuş ile sulb-i sağır oğlu Osman ve sulbiye-i saire mezbure Hamide ve Meryem namunlar muhzır oldukdan sonra sağırûn-ı mezburundan hakk-ı rızaya tasaddi oluncaya değin müddeinin tesviye-i umuruna kabl-i şer'iyeden vasi nasbve tayin

olunan validesi mezbure Salur binti Bekir Çavuş ve Turanla diğer Hamidenin vakt-i rüşd edene değin Ammizadelerinden Osman benân-ı Haydarî vasi nasb ve tayin buyrulup ve bunların mecellesinin üzerlerine ber-vech-i hasbî nâzır nasb ve tayin kılınan karye-i mezkur muhtarı Ali Bey nazır tayin olunup müteveffa-yı mezburun bil-müzayede bey' ve tahrir edilen tereke defteridir ki, ber-vech-i âtî beyan olunur:

Hicri 5 Zilhicce 1327 / Rumi 5 Kanunuevvel 1325 / Miladi 18 Aralık 1909 gün Cumartesi

Karye-i mezkurda vâki' bir bab hanesi 6 gözlü: 200 kuruş

Yatak takımı kat-2: 100 kuruş

Nakışlı çuval-2: 50 kuruş

Yoz çuval-1: 10 kuruş

Kumaş-ı müteferrika - 6 : 60 kuruş

...: 10 kuruş

Hınta şinik-5: 85 kuruş

Kara sığır ineği res-1: 150 kuruş

Merkep res-1: 20 kuruş

Hırdavat-ı menzil vâridat-ı rençberân takımı: 20 kuruş

Yekun: 645 kuruş

Minha-i İhracat:

Techiz-i tekeffün ve saireye deyni: 62 kuruş

Ber-mutad-ı velaye: -

Kaydiye ve pul: 5 kuruş

Vasi hücceti ve pul: 30 kuruş

Resm-i âdi: 10 kuruş

Yekun-ı ihracat: 107 kuruş

Fil-baki-i taksim-i bil-verese: 538 kuruş

Hisse-i zevcetül-mezbure verese: 47 kuru 15 para

Hisse-i ibnül-mezbure Osman: 235 kuruş 14 para

Hisse-i binti sağire Hamide: 117 kuruş 27 para

Hisse-i binti sağire Meryem : 117 kuruş 27 para

Terekesi hâzır olduğumuz halde ber-vech-i adl ve hakkaniyetle bilâ-ketm tahrir edildiği şerhi tasdik kılındı.

Rumi 5 Kanun-ı Evvel 1325 / Hicri 5 Zilhicce 1327 / Miladi 18 Aralık 1909 gün

Cumartesi

Mehmed

Müdde-i aleyh

Hücceti verildiği.

Sayfa-104

Belge-158

Numro-44

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı Karyesi Müdürü Hayrullah Efendi ve Hacı Hüseyin Oğlu Veli Çavuş ve Çaçır oğlu Ahmed ve hacı Hüseyin oğlu Abdulah namun kimesnelerden hazır-ı bil-meclis ve sahib-i arzuhal müma ileyh Hayrullah Efendi ile Çaçır oğlu Ahmed meclis-i şer‘-i şerifimizde derun-ı arzuhalde ism-i mezkur Don oğlu Ahmed mahdumu Mustafa nam kimesnelerden hazır-ı bil-meclis Ahmed muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim idüp derler ki, davarlarımızı ra‘i ettirmek üzere çoban olup ücret makulesiyle hizmeteder merkum Ahmede teslim ettiğimiz Hayrullah Efendi tarafından iki re’s seyis keçi ve Çaçır oğlu Ahmed tarafından dahi iki res seyis ve bir tiftik keçi hayvanlarımızı merkum tarihten dört buçuk mah mukaddem ki, güzerân eden Haziran mahınının 18.gününde merkum ra‘i ettirmekte olan mevsuf-ı mezkur beş res hayvanatımızı zayi ettim, diyü hala bize teslim etmemekte olduğundan sual olunup hayvanat-ı mevsuf-ı mezkurlar mevcut ise aynen müstehlik ise be-heri Hayrullah Efendi iki res seyis seksenerden 160 ve Ahmedden iki seyis ve bir tiftik keçi be-heri yetmiş beşer kuruştan 225 kuruş ki, cem‘an 385 kuruşun merkum Ahmedden alıverilmesi taraf-ı şer‘iden tenbih olunmak matlubumdur, diyü dava ettiklerinde sual olunup merkum Ahmed cevabında oğlu gaib-i anil-meclis 14 yaşındaki Mustafaya fil-hakika hayvanat-ı mevsuf-ı mezkurlar müdde-i müma ileyh taraflarından teslim olunup ol vecihle makbuzatları olduğunu ikrar, lakin mezkur beş res hayvan oğlu Mustafa nezdinde zayi olmuş ve kendisinden ve oğlu merkumdan ... lazım geleceğini müdafaa-i dermiyan eylediği kayıt şüü.

Rumi 5 Kanun-ı Evvel 1325 / Hicri 5 Zilhicce 1327 / Miladi 18 Aralık 1909 gün

Cumartesi

Müdde-i aleyh Ahmed bin Mehmed

Diğeri Ahmed

Müddei Hayrullah Efendi

Bu surette ecîrin taksiri müste'cirin fihin muhafazasında bilâ-özür kusur etmiştir. Şu halde bilâ-özr-i şer'î hayvanatlarda zayi olduğu ikrar ile sabit ve oğlunun sağır olduğu velisine ait olmağla mecelle-i celilenin 609. maddesi hükmüne tevfikân ve alâ mûceb-i ikrara ber-mûceb-i zabıt 385 kuruşun müddeyân-ı mûmâ ileyhe devr ve teslimi müdde-i aleyh merkum Ahmede tenbih ve ilzam olunduğu tescil ve kayıt şüd.

Fi 5 Minhü

Katib-i Zabıt

Naib

İlamı verildiği.

Sayfa-104-105

Belge-159

Numro-45

1328 senesi Muharremül-Haremin onuncu günü ecel-i mev'ûdesiyle vefat eden fil-asıl Yozgatlı olup Mecidiye Kasabasında muvattan Dülger Yusuf Usta bin Abdullah nam müteveffanın veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Arab Gülizar binti Ferac ile kendisinin bundan bir sene akdem zevce-i metruke-i mutlaka Hatice binti Abdullahdan mütevellide sulbiye-i sağire Yozgatta mukîme gâibe-i anil-beled kızı Fatıma muhzıra ve mesele-i mirasları bi-hükmil-ferâiz 8 sehinden olup bir sehmi mezbure Gülzara nısfı dahi sagire-i mezbureye farzan diğeri varis ve asabe-i nasbiye olmadığından... Üç sehmi dahi kezalik sağire-i mezbureye isabetleri iktizasından sonra zevcetül-mezbure bil-verase sağire-i gaibe-i mezbure Fatımanın dahi hukukunu li-eclil-muhafaza Kaza Eytam Müdürü Mehmed Faik Efendi taleb-i marifi ve marifet-i şer'îye bil-müzayede ve ba'del-ihraç masarif-i lazıme tereke-i müteveffayı mezbur defteridir ki, ber-vech-i itâ zikr ve beyan olunur. Fil-yevmil-hâmisi işrîn şehr-i Muharremül-harem li-sene semâniyeten vel-işrîn ve selâsete ve elf.

Rumi 13 Kanun-ı Sani 1325 / Hicri 14 Muharrem 1328 / Miladi 26 Ocak 1910
Çarşamba

Kasaba-i mezbur derununda vâki' beynel-ahali malumül-hudut köhne bir bâb hanesi müteveffa-yı merkumun hanesinde mevcud görülen eşyasından fi 9 Kanun-ı Sani sene 1325 mahkemede meclis idare azası Necip Bey ve cihet-i şer' den azalar ve şeriye ikinci Katibi Mehmed ve Eytam Müdürü hazır oldukları halde marifet-i şer' ile bil-müzayede bey ve takdir-baha ile zevcetül-mezbure Gülizara teslim edilen eşyanın miktarı:

Hane-köhne:	200 kuruş
Bakır helke- 2:	35 kuruş
Bakır tencere-1:	15 kuruş
Yemek sahanı-1:	10 kuruş
Çengü tepsi-1:	10 kuruş
Çengü tencere-3:	85 kuruş
Çengü sahan-1:	5 kuruş
Bakır ibrik-1:	25 kuruş
Teneke hamur leğeni-1:	5 kuruş
Saç-1:	5 kuruş
Bakır yağ tavası-1:	5 kuruş
Çengü yumurta tavası-1:	5 kuruş
Ölçek-1:	2 kuruş
Tek tüfek-1:	62 kuruş
İki küp sirke ve turşu:	10 para
Çay tepsi-1:	3 kuruş
Hınta şinik-2:	10 kuruş
Şeir şinik-2:	2, 20 kuruş
Keser-1:	5 kuruş
Testere-1:	5 kuruş
Saç ayağı-1:	3,20 kuruş
Kanar-1:	6,20 kuruş
Gaz yağı tenekesi-5:	5 para
İskece-1	5 kuruş 20 para
Ekmek teknesi-17,	20 kuruş
Balta-1	5 kuruş

Sandık ma'a hanta-1	40 kuruş
Soba ma'a tahta-1	35 kuruş
Mangal-1	5 kuruş
İki yorgan	35 kuruş
Döşek ma'a yasdık-2	35 kuruş
Lamba-1	5 kuruş
Çömlek-3	5 kuruş
Tavuk-26	78 kuruş
Yekun:	220 10 kuruş
	<u>500 kuruş</u> (Hanesinde bulunan eşya, evin derununda.)
Yekun:	720, 10 kuruş

Yozgadın Kızılkoca Nahiyesine merbut Ali Fakılı Karyesinde İbiş oğlu Ahmed zimmetinde zuhur eden Lira-yı Osmanî-300 kuruş (Suretiyle zimem-i nasda alacağı olup tahsil olunan alacak ve zimemât)

21 30 kuruş

1051 kuruş (Yekûn)

El-İhracat:

Be-her zevcetül-mezbure Gülzara bâ-vasiyet-i sıhhiye ba'det-tahlîf-i şer'iyeden verilen: 501 kuruş.

Tehcir-i tekeffün ve gasli için hocaya verilen: 50 kuruş

Ber-mutad-ı velaye ve sâze: 21, 10 kuruş

Varaka-i baha ve pul: 5 kuruş

Vesikam hücceti ve pul: 29 kuruş

Resm-i âdî: 12, 30 kuruş

El-İhracat:

Yekun: 619 kuruş

Mecma-i taksim-i beynel-verese: 432 kuruş.

Hisse-i zevcetül-mezbûre: 54 kuruş

Hisse-i bint-i sağıre-i mezbure Kadın binti Yusuf: 378 kuruş (Faraza ve reddin)

İşbu tereke-i müteveffa-yı merhum hazır olduğumuz halde ber-vech-i hasbi bilâ-ketm sebt-defter eylediğini mübeyyen işbu mahalle tahrir kılındı.

Hicri 11 Muharrem 1328 / Rumi 10 Kânunusani 1325 / Miladi 23 Ocak 1910 gün

Pazar

Zevcesi Gülizar

Kemalzade mahalleden

Yusuf Ziya

Eytam Müdürü

Sayfa-105

Belge-160

Numro-46

Ankara Vilayeti dahilinde Mecidiye Kazasının Sakalı karyesi sakinelerinden zatlarını ... Alahacılı Karyesinden İbrahim oğlu ile İbrahim Teflek Kebir Karyesinden Osman Hakkı Hüseyin bin Osman nam kimesneler tarifleriyle maruf olan Ömer oğlu Battal kerimeleri Esahî ve Hasna binti Battal nam hatunlar kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde makud meclis-i şer-i şerif-i enverde ve her biri Amuca Jarosi Oğlu Hüseyin bin Hakkı mahzarında takdir-i kelam ve tabir-i anil-meram edip karye-i mezkûr hududu dâhilinde vâki' Germelikte Kütlü tarla tarafları şarkan Aşık Musa tarlası, garben hâlî, şimalen mezarlık, cenuben hâlî ile mahdut altı dönüm ve yine Su Akıntısı nam mahalde şarken yol, garben yol, şimalen Türk Oğlu Mehmet tarlası, cenuben Ali Osman tarlası ile mahdut 10 dönüm ve yine Köy civarında şarken Karye merası, garben Toplu oğlu Salih tarlası, şimalen Merkez oğlu İbiş bağı, cenuben su yolu ile mahdut 8 dönüm tarlalarımızdaki cem'an üç kıta malumül-hudut 24 dönüm miktarı tarlalarımız müteveffa babamız Battaldan bil-intikal etmekle tapusu yedimizde olup emlak vergisinde mukayyed olmakla usulen intikal muamelesinden icrası olmadığından mezkur üç kıta tarlalarımıza Cemil Efendi müdahale ve fuzuli zabt etmekle mahallesinden havale ile kaza-i mezbur muhâkim-i nizamiye ve saireme ikame ettiği ve edeceği bil-cümle daavi-yi hukûkiye ile bizim müma ileyh ile ve eşhâs-ı saire aleyhlerinde ikame olunacak arazi-i miriye davalarının aleyhlerimiz ve Mecidiye Mahkemesinde ve sairede müma ileyh aleyhine ikame

edeceğimiz ve ettireceğimiz bil-cümle hukuk-ı muhakemede ve sairede hukuk-ı irsiyelerimizi takib-i dava ve icab eden muhakeme ve nizamiyenin her bir kısım ve derecat ve tabakâtında bidâyeten ve itirazen ve istinâfen ve iâdeten ve temyizen ve tashihen müdde'î ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla taleb-i dava ve muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyih tanzim ve takdimine ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i hibre ve muhbir ve hükm azl ve nasba ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz-i vaz' ve fekkine ve ledel-iktiza taraflarımızdan vâkıa olacak reyimizle sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki vuku bulan bil-cümle masarif-i muhâkeme ve ücret-i vekalet ve sâirenin haksız çıkan taraftan ba'det-tazmin tahsil kılınan mebâliğ-i malumeyi ahz ve kabz ve bil-cümle masarif-i muhakeme mütebakisini taraflarımıza teslim merreten ba'de uhra âheri tevkiline vel-hâsıl mütevakıf olduğu umurun küllisini îfâya me'zûn olmak üzere vekâlet-i sahiha-i mutlaka ile hâzırân-ı bil-meclis Ammuzademiz Hüseyin Ağayı vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik, dediklerinde anlar dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâ hüve hakkıhe edaya taahhüd ve iltizam etmeğin tarafeynin ifadeleri işbu işbu mahalle zabt ve kayd şüd.

Hicri 28 Muharrem 1328 / Rumi 27 Kanun-ı Sani 1325 / Miladi 9 Şubat 1910
Çarşamba

El-vekil Hüseyin bin Hakkı

... Hasna binti Battal

El-vekile Mahi binti Battal

Taraflarının ifadeleri huzurumuzda alındığı ve mezbûrân Mâhî ve Hasnânın ve Hüseyin'in parmak imzaları olduğunu tasdik olunur.

Rumi 26 Kanun-ı Sani 1325 / Hicri 27 Muharrem 1328 / Miladi 8 Şubat 1910 gün
Salı

Odacı Yusuf Çavuş

Aza Hacı Mustafa Efendi

Vekâlet hücceti verildi.

Sayfa-106

Sayfa-161

Numro-47

Ankara vilayeti dâhilinde Mecidiye Kazasının Kelmas Karyesi sakinelerinden zatını karye-i mezkureden Hacı Ahmed bin Hacı Mahmud ve Nasuhi bin Yusuf nam kimesneler tarifleriyle muarrefe olan Maraşlı oğlu Hüseyin kerimesi Hasna binti Hüseyin nam hatun karye-i mezkurede ve Hacı Musanın misafir odasında makud meclis-i şer'î-işerifde ve zevci Hacı Musa bin Hacı Ahmed mahzarında takrir-i kelam ve tabir-i anil-meram idüp Niger Oğlu Karyesinden ve pederi Hüseyin terekesinden hisse-i musîbesi olup yine karyeden Sarı Mehmed oğlu Haydar bin Mehmed yedindeki 2800 kuruş ile zevc-i evveli Maraşlı oğlu müteveffa Mehmedin emval-i metrukesi hakkında kaza-i mezbur mahkeme-i şer'iyede sairede ikame ettiği ve edeceği bil-cümle daavi-yi şer'îye ve hukûkiye ile benim aleyhimde Mecidiye Mahkemesinde ve sairede müma ileyh ve ehas-ı saire aleyhlerinde ikame olunan ve olunacak şer'îye ve hukûkiye davaşarının aleyde ve Mecidiye mahkemesinde ve sairede ikame edeceğim ve ettireceğim bil-cümle muhakeme ve şer'îye ve hukukiye ve sairede hukuk-ı irsiyemi takib-i dava ve icab eden muhakeme-i nizamiyenin her bir kısım ve derecat ve tabakâtında bidâyeten ve itirazen ve istinâfen ve îâdeten ve temyizen ve tashihen müdde'î ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla taleb-i dava ve muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyah tanzim ve takdimine ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i habere ve muhbir ve hükm azl ve nasba ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz-i vaz' ve fekkine ve ledel-iktiza taraflarımızdan vâkıa alınacak reyimle sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki bil-cümle masarif-i muhâkeme ve ücret-i vekalet ve sâirenin haksız çıkan taraftan ba'det-tazmin tahsil kılınan mebâliğ-i malumenin ahz ve kabzına ve ba'de ihrâcül-masarif-i muhakeme mütebakisini tarafıma teslimi merreten ba'de uhra âheri tevkiline vel-hâsıl mütevakıf olduğu umurun küllisini îfâya me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îye ile hâzır-ı bil-meclis zevcim Hacı Musa Ağayı nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim, dediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve

hızmet-i lazimesini kemâ hüve hakkıhe edaya taahhüd ve iltizam etmeğin tarafeynin ifadeleri işbu işbu mahalle zabt ve kayd şüd.

Kelmas Karyesinden Hacı Musa Zevcesi Hasna

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda alındığı ve mezbure Hasnanın da parmak imzası olduğunu tasdik eyleriz.

Hicri 8 Saferül-hayr 1328 / Rumi 6 Şubat 1325 / Miladi 19 Şubat 1910 gün

Cumartesi

Ali oğlu Abdurrahman

Yusuf Oğlu Nasuhi

Hacı Mehmud oğlu

Sayfa-107

Sayfa-162

Numro-48

Ankara vilayeti dâhilinde Mecidiye Kazasının Nigeroğlu Karyesi sakinelerinden zatını karye-i mezkureden Ahmed Ağa bin Mustafa Efendi ve Said bin Battal nam kimesnelerle muarrefe olan Veli Baş kerimesi Fatıma binti Ali Veli nam hatun karye-i mezkurede ve Süleyman Beyin misafir odasında makud meclis-i şer'i-işerif-i enverde ve müma ileyh Süleymanın mahzarında takrir-i kelim ve tabir-i anil-meram idüp oğlu müteveffa Mehmedin zevcesi Fatımanın ba'ded-dava memur-ı mahsus tarafından sebt-i defter edilen emval ve eşya meyanında kendüsünün malı olup dahil-i defter edilen hayvanatın tefrikiyle yedine iadesine dair mahkeme-i şeriyede ve hukukiyede ve sairede ikame ettiği ve edeceği bil-cümle daavi-yi şer'iyeye ve hukûkiye ve sairede hukukumu dava ve icab eden muhakeme-i nizamiyenin her bir kısım ve derecat ve tabakâtında bidâyeten ve itirazen ve istinâfen ve temyizen ve tashihen müdde'i ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla taleb-i dava ve muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyih tanzim ve takdimine ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i habere ve muhbir ve hükm azl ve nasba ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz-i vaz' ve fekkine ve ledel-iktiza taraflarımızdan ba'det-tazmin tahsil kılınan mebaligh-i malumenin ahz ve kabzına ba'del-ihrâc masarif-i muhakeme mütebakisini

tarafıma teslime merreten ba'de uhra âheri tevkiline vel-hâsıl mütevakıf olduğu umurun küllisini îfâya me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'ıye ile hâzır-ı bil-meclis Edhem Beğzade Süleyman Beyi nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim, dedikde ol dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazimesini kemâ hüve hakkıhe edaya taahhüd ve iltizam etmeğın tarafeynin ifadeleri zabıtta kayıt olunduğu.

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda alındığı ve mezbure Fatımanın parmak imzası olduğunu tasdik eyleriz.

Hicri 9 Saferül-hayr 1328 / Rumi 7 Şubat 1325 / Miladi 20 Şubat 1910 gün Pazar

Battal oğlu Said

Tevfik Beğzade

Mustafa Efendizade

Sayfa-108

Belge-163

Numro-49

Mecidiye Kazasının Behrenek Karyesi sakinlerinden Tacir oğlu Battal bin el-müteveffa Mustafa tarafından zikr-i âtî hususa vekil olduğunu iddia eden karye-i mezburdan merkumun velisi ve dâisi Haydar bin Hacı Hasanın vekaleti Mahmudlu Karyesinden Ahmed bin Reşid ve Mustafa bin Hacı Ömer nam kimesnelerin şهادetiyle sâbit ve hükm-i şer'ül-ehak olduktan sonra sahib-i arzuhal Battal vekili Haydar nam kimesne kaza-i mezbur mahkeme-i şer'iyesinde makud meclis-i şer'imizde derun-ı arzuhalde ismi mezkur Kara Ali Oğlu Bekir muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim idüp mezbur Bekirin vekalet-i muhkemesi hasebiyle mezkur Mahmudlu Karyesinde Muhtarı Mehmed hanesinde kızı Gülistan binti Bekir nam bıkı-i bâligayı 324 senesi Kanun-ı Evvelinin 3. günü tarihinde müvekkelim Battal bin el-müteveffa Mustafaya 551 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle mahzar-ı şuhudda akd ve nikah ve ben dahi merkum Battal için tezviç ve kabul idüp mezbure ol tarihten berü hâlâ müvekkelim merkum Battalın zevce-i menkûha-i medhul-bahası olmuş iken muhtar-ı merkum ise akdin ol tarihte vukuunu ve pederi merkum dahi bilür iken ... kayd ve izinname dahi almayarak tarih-i mezkuru inkara tasaddi

etmeleriyle sual olunup kabl-i şer'iyeden tenbih ediverilmesi bil-vekale matlubumdur, diyü dava gibbüs-sual anlar dahi müdde-i vekil merkumun ol tarihte akd-i mezkuru inkar eyledikleri şüd.

Hicri 14 Saferül-Hayr1328 / Rumi 12 Şubat 1325 / Miadi 25 Şubat 1910 gün Cuma

Şahid Mustafa

Şahid Ahmet

Müdde-i aleyh Bekir bin Mustafa

Müdde'i Vekili

Katib-i zabıt

Vekil-i müdde-i merkumdan müddeasına mutabık kimlerle isbat edeceği sual olundukda esamileri bâlâda muharrer Ahmed bin Raşid ve Mustafa bin Hacı Ömer ve Mustafa oğlu Mustafa ve Telli oğlu Haydar namunlarla isbat edeceği bunlardan başka asla şahidi olmadığını beyan ve meclis-i şer'a ikame eylediği Mahmudlu Karyesinden Kara Mamo oğlu Ahmed bin Raşid ibni Mehmed nam kimesne istişhad olundukda fil-hakika müdde'i gaib-i anil-meclis Battal bin Mustafanın vekil ve velisi ve daisi Haydar bin Hacı Hasan vekaletiyle karyemiz sakinelerinden Kara Ali oğlu kerimesi àülistan binti Bekir nam bıkı-i bâliğa tarafından vekil olup babası hazır-ı merkum Bekir gûzarân eden 1324 senesi Kanun-ı Evvelinin 10. günü 501 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle akd ve merkum Haydar Battal için bil-vekale nikah İmam Mehmed Efendi marifetiyle inkâh olunduğu bil-vekâle kabul ve tezviç eyledi. El-hâlete hâzihi mezbur Battal bin müteveffa Mustafanın zevce-i menkuha-i medhul-bahası olduğunu bilür ve bu vecihle şehadet etdim dediği.

Hicri 14 Saferül-Hayr1328 / Rumi 12 Şubat 1325 / Miadi 25 Şubat 1910 gün Cuma

Şahid Ahmet bin Raşid

Diğer şahid Behrenek Karyesinden Hacı Ömer oğlu Mustafa bin Hacı Ömer ibni Hasan şahid-i merkumun eda-yı şehadeti vecihle şehadet eyledi.

Fi 16 Minhü

Şahid Mustafa bin Hacı Ömer

Müdde-i aleyh-i merkum Bekirden şahidân-ı merkuman hakkında ne diyeceği sual olundukda alel-usul tezkiyelerini talep etmekle tezkiyeye havale olunduğu kayıt şüd.

Fi 14 Minhü

Katib-i zabıt

Naib

Vürud eden sırran mestûremizde Mahmudlu Karyesi İmamı Molla Ahmed oğlu Bekir bin Ahmed Efendi ve Beherneq muhtarı Esseyid Mehmed bin Seyyid ve muhtar-ı diğeri Hüseyin oğlu Mehmed bin Hüseyinden sırran ve ba'dehu mezbûrûnla Hacı Hasanlı Karyesinden Musa Kahya ve muhızır Mehmed Efendiden dahi alenen ledet-tezkiye âdil ve makbulüş-şehade oldukları ihbar ve iş'âr olunmakla bil-muvacehe bir nehc-i şer'î fi 10 Kanun-ı Evvel sene 1324 tarihinde akd-i mezburun vuku' ve sübûtuna ba'del-hükm müdde-i aleyh Bekire tenbih olunduğu tescil ve tarafeynin işbu mahalle zabt olunduğu kayıt şüid.

Fi 17 Minhü

Katib-i zabıt

Naib

İlam-ı şer'iyesi verildi.

Sayfa-109

Belge-164

Numro-50

Ankara vilayeti dahilinde Mecidiye Kazasının Beşikli Karyesinde sakin ... mezkuresinden Güçlü oğlu Ahmed bin Ali kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde makud meclis-i şer'î azim-i lazım-ı tevkirde Bahçepınar Karyesinden Aşırzade Ali Rıza Efendi mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelam idüp bâ-tapu mutasarrıf olduğum Göl Yeri nam mevki'de malumül-hudut 15 dönüm mikdarı arazilerimi fuzuli karye-i mezbur ahalilerinden Hacı Oğulları Turan ve Çullu ve İsmail namun kimesneler bilâ-sened-i hakani fuzuli müdahale etmekte olduklarından ol babdaki müdahale-i vakıtlarının menine dair kaza-i mezbur mahkeme-i nizamiye ve sairede ikame-i dava ve hukukiye muhakemelerinde eşhas-ı saire aleyhlerinde merkurumun ikame edeceğim ve ettireceğim bil-cümle hukuk-ı muhakemelerini ve sairede takib-i dava ve icab eden muhakeme-i nizamiyenin her bir kısım ve derecat ve tabakâtında bidâyeten ve itirazen ve istinâfen ve îâdeten ve temyizen ve tashihen müdde'î ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla taleb-i dava ve muhakeme ve muhâsemeye

ve redd-i cevaba ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyih tanzim ve takdimine ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i habere ve muhbir ve hükm azl ve nasba ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve fekkine ve ledelik tiza taraflarımdan vâkıa olunacak reyimle sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki vuku bulan bil-cümle masarif-i muhâkeme ve ücret-i vekalet ve sâireyi haksız çıkan tarafa tahmil ve tazminine tahsil olunan mebâliğ-i malumeyi ahz ve kabz ve ba'de'l-masarif-i muhakeme mütebakisini tarafıma teslimine merreten ba'de uhra âheri tevkiline vel-hâsıl mütevakkıf olduğu umurun küllisini îfâyâ me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îye ile hâzır-ı bil-meclis müma ileyh Ali Rıza Efendiyi vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim, dediğini müma ileyh-i merkumun cemi' kelimât-ı meşrûasında kavlen ve ka'len kabul ve tasdik etmekle tarafeynin ifadeleri işbu işbu mahalle zabt olunduğu kayd şüüd.

Hicri 19 Safer 1328 / Rumi 17 Şubat 1325 / Miladi 2 Mart 1910 Çarşamba

El-vekil Kôr Ali oğlu Ahmed

El-vekil Aşir-zade

Katib-i zabıt

Tarafeynin ifadelerinde hâzır olduğumuz halde alındığı tasdik olunur.

Muhzır-ı Şeriye

Adliye Odacısı

Sayfa-109

Belge-165

Numro-51

Mecidiye Kazasının Hacı Hasanlı Karyesi sakinelerinden olup zatını zeyl-i vesikada mektup esamî müslîmin tarifleriyle muarrafe sahibe-i arzuhal Zehra binti Veli nam hatun meclis-i şer'-i şerifül-enverde derun-ı arzuhalde ism-i mezkur Haşir oğlu Süleyman bin Ali mahzarında üzerine dava ve takrir-i kelam idüp mezbur Süleyman benim zevc-i dâhilim olup tarih-i vesikadan 15 gün mukaddem beni talak-ı selase ile tatlik etmekle müstakar makud mukarrer ve makud-ı aleyh olan 101 kuruş mihr-i müeccele hakkım ile nafaka-i adet-i malume ve... sükenâmı taleb ederim. Sual olunup bana irâ'e etmiş olunmak matlubumdur diyü dava eyledi.

Fi 20 Safer sene 1328

Müdde-i aleyh Süleyman

Müdde'i Zehra

Katib-i Zabıt Mehmed

Merkum Sülaymana sual olundukta cevabında müddeiye-i mezbur Zehrayı 51 kuruş mihr-i müeccel ile zevce-i mezbure-i medhul-bahası olduğunu ikrar, lakin tatlikini inkar etmekle müddeiye-i mezbureden ber-vech-i muharrer müddeasına mutabık kimler ile isbat-ı müddea edeceği sual olundukda arzuhal balasında Hacı Hasanlı Karyesinden Muhtar İbrahim Ağa ve Ron oğlu Ahmed ve Hacı Süleyman oğlu Battal ve İmam Hacı Ahmed oğlu Mustafa ve Hacı Nuri namunlar ile isbat-ı müddea edeceğini ve bunlardan ma'da asla şahidi olmadığını tezkar etmekle şahidlerini ne vakit getirüp isbat-ı müddea edeceği tekrar sual olundukta işbu şehir-i hâl-i Arabinin 23. Cumartesi günü hukuk-ı şer'a ihzar edeceği ve yevm-i muhakemede bu gün ta'lik kılındığı kayd şüd.

Fi 20 Safer sene 1328

Müdde-i aleyh Süleyman

Müddekiye Zehra

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda alındığı ve parmak imzaları olduğu tasdik kılındı.

Fi 17 Şubat sene 1325

Muhzır-ı Şer'iyeye

Aza-yı Mahkeme

Sayfa-110

Belge-166

Numro-51

Mecidiye Kazasının Tefelek Sağır Karyesinden Elekber Oğlu Osman bin Habibin Ankara Gureba Hastanesinde vefat eylediğine dair fi 12 Muharrem sene 1328 tarih ve 1228 numrolu Ankara Fırkası kumandanlığı tarafından meblağ-ı emirnamede müteveffa-yı merkumun veraseti olduğunu iddia eden babası Habib bin Hasan nam kimesne kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde makud muhzır-ı şer'iyede Mehmed Efendi muvacaheinde takrir-i kelim idüp oğlum müteveffa-yı merkumun ilel-vefat

müma ileyh zimmetinde cihet-i karz-ı şeriyeden 76 kuruş alacağını kablel-eda vefat etmekle meblağ-ı mezburu bana eda ve teslime taraf-ı şeriyeden müma ileyhe tenbih olunmak matlubumdur, diyü davaya tasaddi eyledi.

Hicri 28 Safer 1328 / Rumi 26 Şubat 1325 / Miladi 11 Mart 1910 gün Cuma

Muhzır müdde-i aleyh

Müdde'i Habib

Müma ileyh Mehmed Efendiden sual olundukda ol dahi cevabında kaziyeyi minval-i muharrer üzere ol miktar borcu olduğunu inkar, lakin veraset müddeasını inkar etmekle müddeasına mutabık beyine talep olundukda kimlerle isbat-ı müddea edeceği ba'des-sual Hüseyin Ağa bin İbrahim Ağa ve Hüseyin Efendi bin Hasan Ağa ile isbat-ı müddea edeceğinden meclis-i şer'a ikame eylediği şahidan-ı müma ileyhimadan Hüseyin Efendi bin Hasan Ağa bin Hüseyin istişhad olundukda fil-hakika müteveffa Osman bin Habibin veraseti işbu hâzır-ı bil-meclis Habib bin Hasan muhzıra andan başka varis ve terekesine müstahak-ı aheri olduğu malum değildir. Ben bu vecihle şahidim ve şهادet-i şeriyeye dahi ederim dediği kayıt şüd.

Fi 28 Minhü

Şahid-mahkeme-i bidayet azası

Diğer şahid Hüseyin Ağa ibni İbrahim Ağa ibni Al, dahi şahid Hüseyin Efendinin baladahi istişhadâtı vecihle eda-yı şهادet eyledi.

Fi 28 Minhü

Şahid İdare Azasından

Şahidler hakkında ne diyeceği müma ileyh Mehmed Efendiden sual olundukda alel-usul tezkiyelerini talep eyledi. Ber-mûceb-i talep-i tezkiyeye havale olduğu kayıt şüd.

Hicri 28 Safer 1328 / Rumi 26 Şubat 1325 / Miladi 11 Mart 1910 gün Cuma

Katib-i zabıt

Sayfa-110

Belge-167

Tefelek Sağır Karyesi Muhtarlığına;

Esamileri bâlâda muharrer müdde'î Habib ve müdde-i aleyh Mehmed Efendi meyanelerinde tekevvün eden veraset müddeasına şahidan-ı müma ileyhüma şehadet etmekle ol babdaki şehadetlerinde âdil ve makbulüş-şehade olup olmadıklarını zeyl-i cerideye tahşiye eyleriz.

Fi 28 Minhü

Naib

Şahidan-ı müma ileyhimanın âdil ve makbulüş-şehade olduklarını tasdik eyleriz.

Rumi 28 Şubat 1325 / Hicri 1 Rabiulevvel 1328 / Miladi 13 Mart 1910 gün Pazar

Osman Oğlu Hakkı Kahya

Tefelek Sağır karyesinden Ömer oğlu Veli

Sıran tezkियeleri bâlâda mübeyyen icrâ dahi Necib Bey bin Mustafa Bey Odacı Yusuf Çavuş bin Seyyid dahi bil-muvacehe alenen ledet-tezkiye adâletleri zahir olmakla merkum Habibin verasetine ba'del-hüküm meblağ-ı malumesin müma ileyh mehmed Efendiden ahz ile veraseti babası merkuma teslimine tenbih olundu.

Hicri 28 Safer 1328 / Rumi 26 Şubat 1325 / Miladi 11 Mart 1910 gün Cuma

Katib-i Zabıt

Naib

İlam-ı şeriyesi verildi.

Sayfa-111

Belge-168

Numro-52

Ankara vilayeti dahilinde Mecidiye Kazasının Beşikli Karyesi ahalilerinden ve birinci makulesinden Hacı oğulları Turan ve İsmail ve Ahmed benûnül-müteveffa Hacı kaza-i mezburun mahkeme-i bidyete mahsus odada makud meclis-i şer-i şerif-i enverde gaib-i anil-meclis Kırşehri dava vekillerinden Ferid Efendi ibni Ali Efendinin kabulüne mevkûfe takrir-i kelam ve tabir-i anil-meram idüp karye-i mezkur hududu dâhilinde Göl Yeri nam mevkide vâki beynel-ahali malumül-hudut vel-hayran 25 dönüm miktarı arazi-i mîriyye tarlalarımız müteveffa pederimiz Hacıdan münkâl olup bundan 30 sene mukaddem kaht u gala münasebetiyle pederim müteveffa-yı merkumun yed-i tasarrufunda olup ba'del-vefat bizlere âdiye-i intikal

etmesizin mezkur tarlalarımıza bu kere ziraat etmeye mübâşeret etmiş isek de karye-i mezbur sakinlerinden K r Ali oğlu Ahmed bin Ali fuzuli ve gayr-ı hak bize m dahahele ve ziraatten men‘ etmekde olduğundan merkurum ile kaza-i mezbur mahkeme nizamiye ve saire ve ikâme-i dava ile hukuk-ı saire muhakemelerinde eşhas-ı saire aleyhinde merkurumla ikame edeceğimiz ve ettireceğimiz bil-cümle hukuk-ı muhakemelerinde ve sairede takib-i dava ve icab edenlerle muhakeme-i nizamiyenin her bir kısım ve derecat ve tabakâtında bidâyeten ve itirazen ve istinâfen ve iâdeten ve temyizen ve tashihen müdde‘i ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla taleb-i dava ve muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzasıyla istid‘  ve levâyih tanzim ve takdimine ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i habere ve muhbir ve hükm azl ve nasba ve istihsâl olunacak i‘l m tu mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve fekkine ve ledel-iktiza taraflarımızdan vâki‘ olunacak reyimizle sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki m dahahelesinin men‘i hususunda vuku bulan bil-cümle masarif-i muhâkeme ve ücret-i vekalet ve sâireyi haksız çıkan tarafa tahmil ve tazminine tahsil olunan mebâliğ-i malumeyi ahz ve kabz ve ba‘de‘l-masarif-i muhakeme mütebakisini taraflarımıza teslim merreten ba‘de uhra âheri tevkiline vel-hâsıl mütevakkıf olduğu umurun küllisini ifâya me‘zûn olmak üzere vekâlet-i  mme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iye ile m ma ileyh Ferid Efendinin kavline mevkûfe taraflarımızdan vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik, demeleri gıbbet-tasdikiş-şer‘i m  hüvel-vâki‘ bit-taleb tarafeynin ifadeleri işbu zabt ceridesine olunduğu kayd ş d.

Beşikli Karyesinden Hacı Oğlu Turan

Diğeri Ahmed

Diğeri İsmail

Hicri 2 Rebiülevvel 1328 / Rumi 1 Mart 1326 / Miladi 14 Mart 1910 gün Pazartesi

İşbu baladaki parmak işaret ve imzalar merkûmân Ahmed ve İsmail ve Ahmedin oldukları tasdik kılındı.

Fi 28 Minhü

Belediye azası

Mahkeme azası

H ccti verildiği.

Fi 3 Minhü

Sayfa-111

Belge-169

Numra-53

Ankara Vilayeti dahilinde Mecidiye Kazasının Sakalı Karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal Öksüzoğlu Molla Bekir bin İbiş nam kimesne kaza-i mezbur mahkeme-i şer'iyesinde meclis-i şer'iyemizde şer'iyeye mukayyedi olup hâzır-ı bil-meclis Mehmed Efendi ibni Süleyman Bey muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim idüp müma ileyhin tarafımdan vekalet-i muhakemesi hasebiyle Selmanlı Nahiyesinin Arefeoğlu Karyesi sakinlerinden Tavi Mustafa oğlu derun-ı arzuhalde ism-i mezkure Elife binti Osman nam biker-i baliğayı güzaran eden 319 senesi Ağustosunun 15.günü tarihiyle mezbure tarafından dahi akde tevkil babası hâzır-ı merkum Osman hâzır-ı şuhudda 501 kuruş mihr-i müeccel ve 400 kuruş muaccele ki cem'an 901 kuruş mihrin tesmiyesiyle nefsime müma ileyh Mehmed Efendi vekâletiyle tarafeyn bir-rıza akd ve inkah ve ben dahi tezviç ve kabul idüp mezbureyi ol tarihten bir mah sonra hâneme götürüp hâlâ benim zevce-i menkuha-i medhul-baham olmuş iken müma ileyh ol tarihte izinname almaksızın muamele-i kaydiyesi takdimine icra olmadığı ve tarih-i mezkurdaki akdimin icrasını vekil-i müma ileyh ketm etmekle ben dahi ol tarihte muamele-i kaydiyesi oldu. Hayli takib-i dava edemediğimden dolayı her nasılsa mücerred görülerek 321 senesi asker edilmiş olmasıyla vekil-i müma ileyhden sual olunup kabl-i şer'iyeden tenbih olunması matlubumdur, diyü davaya tasaddi eylediği şüd.

Hicri 4 Rebiülevvel 1328 / Rumi 3 Mart 1326 / Miladi 16 Mart 1910 gün Çarşamba

Kayınpederi Osman

Sabıka akde vekil

Müsted'i Müdde'i Molla Bekir

Akde vekil tasdiki müma ileyh Mehmed Efendiden sual olundukda akd-i mezburun 1319 senesi olmayup yirmi senesi olduğunu tahattur ve inkâra tasaddi eyledi.

Vekil-i akad Mehmed

Müdde'i Molla Bekir

Müdde-i merkur Molla Bekirden akdin ol tarihte icra kılındığını kimler ile isbat-ı müddea edeceği soruldukda Sakalı Karyesinden Mehmed Ali Efendi oğlu Arif Efendi ve Teflek Kebir Karyesinden Hafız oğlu Osman ve Mustafa oğlu Mehmed, Alakase oğlu Mehmed ve Mehmed Ali Efendi nâmun kimesnelerle isbat-ı müddea edeceğini tezkar ve şâhidûn-ı merkurundan meclis-i şer‘a ikame eylediği Arif bin Mehmed Ali Efendi ibni Ahmed nam kimesne istişhad olundukda güzaran eden 1319 senesi Ağustos mahınının 15. müdde-i merkur Molla Bekir bin İbişin tarafından akde vekil tasdiki olup hâzır-ı bil-meclis Süleyman Beğzade Mehmed Efendi ibni Süleyman Bey ve hâlâ zevce-i menkûha-i medhul-bahası gâibe-i anil-meclis Arefeoğulları karyesinden Tavi Mustafa oğlu kerimesi Elife binti Osman nam mezbureyi velisi ve babası hazır-ı merkur Osman bil-vekale 501 kuruş mihr-i müeccel ve 400 kuruş da muaccele namıyla ol tarihte akd ve inkah ve bir mah sonra hanesine götürüp el-hâlete hâzihi mezbure Elife müdde-i merkurun zevce-i menkûha-i medhul-bahası ve ... olduğunu bilür ve bu vecih üzere şahidim ve şehadet-i şer‘iye dahi ederim dediği kayıt şüdü.

Fi 4 Minhü

Sakalı Karyesinden Mehmed Ali Efendizade Molla Arif

Diğer şahid Teflek Kebir Karyesinden Hafız oğlu Osman bin Mehmed ibni Abdurrahman dahi istişhad olundukda şahid Arif Efendinin baladaki istişhadatı vecihle eda-yı şehadet eyledi.

Fi 4 Minhü

Diğer şahid Hafız Osman

Şahidan-ı merkurundan Molla Arifin bizzat dest-i hattı ve imzası diğeri Osmanın dahi mührü olup parmak imzası olduğunu tasdik ile eda-yı şehadet-i şer‘iye eyledikleri şerhile temhir kılındığı.

Fi 4 Minhü

Meclis İdare Azası

Mahkeme-i bidayet azası

Müdde-i aleyh müma ileyhden işbu şahidler hakkında ne diyeceği sual olundukda alel-usul tezkiyelerini talep etmekle tezkiyeye havale olunduğu kayıt şüdü.

Fi 4 Minhü

Katib-i zabıt

Naib

Sayfa-112

Belge-170

Numro-54

Mecidiye Kazasının Beşikli Karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal Mehmed oğlu Haydar bin Mehmed kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde makud meclisüş-şer'iyemizde ve yine karye-i mezbur sakinlerinden derun-ı arzuhalde ism-i mezkur Emrullah oğlu Hasan bin Yusuf muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim idüp tarihten üç mah mukaddem 8 Mecidiye evvelce ve sonra da bir Mecidiye ki cem'an 9 Mecidiye ki beheri 19 kuruş hesabıyla 171 vermiş idim. Sual olunup meblağ-ı mezburu aliverilmesini taleb-i dava eyledikde ba'des-sual ol dahi cevabında kaziyeye minval-i muharrer üzere olduğunu huzur-ı şer'iyede akdemce de mukayyed ve makud olunmasıyla müceb-i ikrar itirazı Mecelle ahkame celâle ... maddesi ahkamına tevfikân meblağ-ı müddeaya 171 kuruşun müdde-i merkum Haydara hâlan eda ve teslime müdde-i aleyh mezbur Hasana tenbih ve ilzam olunduğu tescil ve tarafeynin ifadeleri işbu mahalle zabt ve kayıt olunduğu şüid.

Fi Cemaziyelahir sene 1328

Müdde-i aleyh Hasan

Müdde'i Haydar

Katib-i Zabıt

Tarafeynin parmak imzaları olduğu tasdik kılındı.

Rumi 29 Mart sene 1326 / Hicri 30 Rabiulevvel 1328 / Miladi 11 Nisaan 1910 gün

Pazartesi

Şura Odacısı

Muhzır-ı Şer'iyeye

İlam-ı şer'iyesi verildi.

Sayfa-113

Belge-171

Ankara Vilayeti dâhilinde Mecidiye Kazasının Boyalık Kasabası Cami-i Kebir Mahallesiinde sakin iken Berekat Aşiretinden olup bundan akdem vefat eden Mahmud oğlu Bekir Ağa bin Mehmedin sulbiye-i sağire kızını Elifenin bâ-hüccet-i şer'îye vasisi olan li-ebeveyn el-müteveffa ammisi Şeyho bin Mehmed Ağa kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde ma'kûd meclis-i şer'î-şerife lâzımüt-tevkirde İmam Mehmed Efendi muvacehesinde takrir-i kelam ve tasdik-i anil-meram idüp sağire-i mezbure el-müteveffanın babası biraderim müteveffa-yı merkûmun mevrus ve müstakil bâ-defter-i kassam askerî emvallerinden olup mahkeme-i şeriye veznesinde mahfûz-i bil-emâne re'sül-mal olarak 6225 kuruş istidân ile talep etmesiyle meblağ-ı mezkuru bana ber-vech-i muharrer eda ve teslim etmekle tarih-i vesikadan beş sene müeccel ve mev'ûduna kezalik sağire-i mezbure mallarından olmak üzere marifet-i şer'î ile işтира ve kabz eylediği bir adet halalı koyun satımı semeninden dahi ve bir adet Fetevâ-yı Ali Efendi kitabı bahasından yevm-i ... olarak 4668 kuruş 30 para ki cihet-i mezkur benden cem'an 10893 kuruş mahalle-i mezkur eşrafından Dağıstan Bey bin Bekir ve Şeyh Ağa bin el-müteveffa Tayurzade Hüseyin Ağa meclis-i makud-ı mezkurda müma ileyh ... takrir-i kelam idüp makruz-ı medyun Tayur Şeyh Mehmed bin Mehmed Ağanın min cihetül-edate sağire-i mezbure Elifenin mallarından zimmetinde deyni olan meblağ-ı mecmu-ı merkum 10893 kuruş 30 parayı mev'udu ... değin biz dahi kefalet-i mutlaka-i sahiha-i şer'îye ile müteselsilen kefil-i bil-hâl ve zâmetler olup başkaca lazım gelen meblağ-ı malumeyi dahi kezalik tarafından bil-emr vel-kabul tekeffül zâmetleriz dediklerini vasi medyun-ı merkum Şeyh Ağa bin Mehmed dahi kezalik merkûmanın cemi' kelimât-ı meşrûhalarla kavlen ve fiilen kabul ve tasdik etmeğin gıbbettit-tasdikiş-şer'î mâ vaka' bit-taleb tarafeynin ifadeleri işbu zeyl ceridesine zabt edilmiş olduğu kayıd şüid.

Hicri 2 Rebiülevvel 1328 / Rumi 1 Mart 1326 / Miladi 14 Mart 1910 gün Pazartesi

El-asıl-i bil-mal Dağıstan Bey bin Bekir

Diğer el-asıl-ı bil-mal Tayura Şeyh Ağa bin Hasan Ağa

Vasi vel-medyun Şeyho bin Mehmed

Katib-i zabıt-ı mahkeme-i şeriye

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda ahz ve zabt olunarak parmak ve mühr-i zatiyeleri olduğunu tasdik eyleriz.

Adliye Odacısı Yusuf Efendi İbni Seyidi

Meclis-i İdare Azasından Necib Bey ibni Mustafa Bey

Belediye Azasından Osman Bey bin Süleyman Bey

Eytam Müdürü Hacı Mehmed Sadık Efendi ibni Süleyman Bey

Sayfa-113

Belge-172

Numro-55

Mecidiye Kazasının Hacı Duraklı Karyesi sakinlerinden zatını karye-i mezbure sakinlerinden Hallu bin Mustafa ve Muhtar vekili İbrahim Ağa ve Mehmed ve Odacı Yusuf Çavuş tarifleriyle muarefe olan Şerife Hanım binti el-müteveffa Hasan nam mezbure meclis-i makud-ı şer-i şerif-i enverde hazır-ı bil-meclis Hacı Ahmedli Karyesinden Ali oğlu İbrahim bin Ali mahzarında takrir-i kelam ve tabir-i anil-meram idüp Dersaadette Orta Köyde dere boyunda Ayazma Mahallesinde vaki Hafız oğlu Zukağında 28 numroyu hâvi malumül-hudut fevkâni ve tahtani dört odalı ve şehriye bir adet lira-yı Osmanî isticârılı bir bab mülk menzili bundan akdem bera-yı tebdil-i hava gelmiş olan müteveffa zevcim olup Dersaadette Birinci Ordu-yı Hümayuna mensup Nizamiye Beşinci Alayının 2. taburu ve 1. bölüğü mülazım-ı evveli açıklarından iken vefat eden Yusuf Ziya Efendi bin Mehmedden mevrus ve münkâl semen-i hisse-i şâyiamı mahallede bil-müzayede sağır oğlum Ahmed Hilminin dahi vasisi ve ammisi İbrahim bin Mehmed ile ma'an memuru huzurunda bey' ve ferağ ve esmân-ı hamusunu tarafıma teslime Dersaadet muhakeme-i şeriye ve nizamiye ve hukuk kısmı ve sairede ikame-i dava ve isticar ve icarı ve eşhas-ı saire aleyhinde ikame edeceğimiz bil-cümle muhakimi-i şeriye ve nizamiye ve sairelerde takib-i dava ve icab edenlerle muhakim-i şeriye ve nizamiyenin her bir kısım ve derecatta bidâyeten ve itirazen ve istinâfen ve iâdeten ve temyizen ve tashihen müdde'î ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla taleb-i dava ve muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyih tanzim ve takdimine ve işhâd ve istishâda ve tahlif ve tahlife ve istihlâfa ve ehl-i

hayze ve mühayyiz ve hükm azl ve nasba ve istihsâl olunacak i'âmâtı mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve fekkine ve ledel-iktiza taraflarımızdan vâki' olunacak reyimizle sulh ve ibrâya ve ol bâbdaki müdahalesinin men'i hususunda vuku bulan bil-cümle masarif-i muhâkeme ve ücret-i vekalet ve sâireyi haksız çıkan tarafa tahmil ve kabz ve alınacak mebâliğ-i malumeyi ahz ve kabzına ve ba'de'l-masarif-i muhakeme mütebakisini taraflarıma teslim merreten ba'de uhra âheri tevkile vel-hâsil mütevakıf olduğu umurun küllisini îfâyâ me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îye ile merkum İbrahim bin Aliyi nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim dedikde ol dahi ber-vech-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve murassahı edaya taahhüd ve iltizam etmeğin tarafeynin ifadeleri işbu mahalle zabt olduğu kayıt şüdü.

Hicri 20 Rebiülevvel 1328 / Rumi 19 Mart 1326 / Miladi 1 Nisan 1910 gün Cuma

Müteveffa Yusuf Efendi zevce-i metrukesi Şerife binti Hasan

El-Vekil İbrahim bin Ali

Sayfa-114

Belge-173

Numro-56

Mecidiye Kazasının Mahsenli Karyesinden sahib-i arzuhal Süleyman oğlu Alaaddin nam kimesne ve yine derun-ı arzuhalde ism-i mezkur Köle oğlu Hasan muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelam idüp tarihten dört mah akdem malım olup 300 kuruş kıymetlü bir re's kara sığır ineğimi merkum Hasan ücretle çobanım bulmak münasebetiyle teslim etmiş isem de gâib ve zayi etdim diyü mezkur ineğimi el-yevm aynen veyahud tahminen bedel-i malumeyi teslimden imtina eder olmakla sual olunup mezku ineğimi aynen müstehlik ise zemâmen tazmin ediverilmesi matlubumdur diyü dava eyledi.

Hicri 6 Rebiülahir 1328 / Rumi 4 Nisan 1326 / Miladi 17 Nisan 1910 gün Pazar

Müdde-iğ aleyh Hasan

El-Müdde-i Alaaddin

Müdde-i aleyh merkum Hasandan ne diyeceği sual olundukda cevabında müddeaya ineği rai eder olduğunu ikrar, lakin sabahın ineği kendisine teslim etmediği cihetle tazmin edemeyeceğini inkara tasaddi eyledi.

Fi 6 minhü

Müdde'i Alaaddin

Müdde-i aleyh Hasan

Müdde-i merkum Alaaddinden tekrar müddeasına mutabık kimlerle isbat-ı müddeadeceği soruldukta Mahsenli Karyesinden Hasan oğlu Bekir ve ahmed oğlu Yusuf ve İsmail oğlu Ali ile isbat etdireceğini ve bundan ma'da asla şahidi olmadığını tezkar eyledi.

Fi 6 minhü

İra'e eylediği şahidleri ne vakit huzur-ı şer'a getüreceği sual olundukda şehir-i hâl-i Arabinin 9. Salı ve 10. Nisan-ı Rumi yevm-i muayyeninde isbat edeceği yevm-i muhakemede ol tarihe ta'lik kılındığı kayıt şüdü.

Hicri 6 Rebiülahir 1328 / Rumi 4 Nisan 1326 / Miladi 17 Nisan 1910 gün Pazar

Müdde-i aleyh Hasan

Müddei Alaaddin

Merkumanın ifadeleri ber-minvâl-i muharrer zabt edilerek zirdeki parmak işaretleri kendilerinin olduğu tasdik kılınır.

Hicri 6 Rebiülahir 1328 / Rumi 4 Nisan 1326 / Miladi 17 Nisan 1910 gün Pazar

Eytam Müdürü Mehmed

Mahkeme azası Hasan

Katib-i Zabıt Mehmed

Sayfa-114

Belge-174

Müdde-i aleyh merkum Hasan yevm-i muayyeninde geleceğine gelmediği halde giyaben dava-yı mezkur fasl ve rüyet edileceğini kirâren merâre tefhim ve kendisi de imza etmiş. Yevm-i mezkurde müdde'i gelip kendüsü de müdde-i aleyh olduğu halde gelmemiş. Vekil-i şer'a dahi getürmemiş olduğundan mecelle-i adliyenin madde-i mahsusuna tevfikân müdde'i Alaaddin dava-yı mezkuru vekil-i musahhar nasbıyla

fasl ve rüyet olunmasını taleb-i dava etmiş olmakla müdde-i aleyh merkumun hukukunu katiye madde-i mahsus mücebiyle mahkeme-i şeriye muhızı Mehmed Efendi ibni Ömer 10 kuruş ücretle vekil-i musahhar tayin kılınup meclis-i şer'a ikame eylediği şahidlerden Mahsenli Karyesinden Ahmed oğlu Yusuf bin Ahmed ibni Mehmed istişhad olundukda fil-hakika müdde-i Alaaddinın müdde-i aleyh Hasan çoban olmak münasebetiyle Fakılı Karyesine gelip merkum Hasan Alaaddinın ineğini gaybettiğini kendisinden istima ettiğini ve merkum köyün çobanı olduğuna ve mezkur inek ki anın olup 300 kuruş tahminen kıymetinde olduğunu bilir ve bu vecih üzere eda-yı şehadet-i şeriye ederim, dediği kayıt şüd.

Hicri 10 Rebiülahir 1328 / Rumi 8 Nisan 1326 / Miladi 21 Nisan 1910 gün Perşembe

Şahid Ahmed oğlu Yusuf

Mahsenli Karyesinden İsmail oğlu Ali bin İsmail ibni Halil dahi istişhad olundukda şahid-i merkum Ahmedin istişhadatı vechi üzere şehadet-i şer'ıye ederim dediği kayıt şüd.

Fi 10 Minhü

Şahid İsmail oğlu Ali

İşbu şehadetleri hakkında müdde-i aleyh vekil-i musahharı müma ileyh Mehmed Efendiden ne diyeceği sual olundukda alel-usul tezkiyesini talep etdi. Karyesi heyet-i ihtiyariyesine tezkiye havale olunduğu kayıt şüd.

Fi 10 minhü

Sıran ve alenen tezkiyeleri icra olundu.

Katib-i zabıt

Naib

Sıran müzekkileri Muhtar-ı Evvel Osman bin Yusuf

İmam Ali bin Ahmed

Aza Osman oğlu Mehmed bin Osman

Aza Molla Ömer oğlu Hüseyin bin Ömer

Alenen tezkiyeleri Şedid oğlu Hacı Ali bin Şedid

Halil oğlu İbrahim Çavuş bin Halil

Rumi 4 Mayıs 1326 / Hicri 7 Cemazeyilevvel 1328 / Miladi 17 Mayıs 1910 gün Salı

Tazminine hüküm tefhim eyledi.

Fi 6 Mayıs sene 1326

Sayfa-115

Belge-175

Mecidiye Kazasının Mahsenli Karyesinde sakine zatını Memli Kahya bin Hasan İbni Cerid ve Ahmed bin Süleyman ibni Cerid nâmân kimesneler tarifleriyle muarefe olan sahibe-i arzuhal Yusuf kerimesi Döndü binti Yusuf nam mezbur kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde makud meclis-i şeriyemizde derun-ı arzuhalde ismi mezkur biraderleri Hüseyin ve said nam kimesnelere üç defa ayrı ayrı günde tebliğ ve beynet-tasdik edilen davetiye derununda muharrer olmakla canib etmeyip yevm-i muayenede her ikisi geldiklerinden taraflarından bir vekil-i şer‘inin göndermedikleri mecelle-i ahkâm-ı adliyenin madde-i mahsusuna tevfikân giyaben davasının istimâ‘ı ve taraflarından vekil-i musahhar tayin kılınan mübaşir Hasan Mehmed efendi muvacehesinde şöyle dava ve takdir-i kelim idüp der ki, pederimin vefatından sonra terekeden hisseme isabet eden 225 kuruşu bâ-kassam hisse-i irsiyeme isabet eden meblağ-ı mezkuru biraderim hasan ve Saidden dikkatle talep etmiş isem de vermek de imtina eylediklerinden sual olunup müekkil-i merkumlara izafetle mezburu aliverilmesini taleb-i dava eyledi.

Hicri 6 Rebiülahir 1328 / Rumi 4 Nisan 1326 / Miladi 17 Nisan 1910 gün Pazar

Müdde-i aleyhimâ vekil-i musahhar

Müddeye Döndü

Vekil-i musahhar müma ileyhden ne diyeceği sual olundukda bâ-kassam müvekkellerim Hüseyin ve Saidin öyle borcu olduğunu bilmediğini inkara tasaddi eyledi. Mezburenden müddeaya 225 kuruş bâ-kassam hisse-i irsiyesini biradelerleri Hasan ve Said nâmânlardan alacağı olduğunu kimlerle isbat edeceği soruldukda karyemizden Memli Kahya bin Hasan ve Ahmed bin Süleyman, Muhtar Osman Kahya Hüseyin oğlu Hilmi? nâmunlar ile isbat edeceğini bunlardan başka asla şahidi olmadığını tezkarıyla beraber meclis-i şer‘a ikame eylediği şahidlerden Memli kahya bin Hasan ibni Cerid istişhad olundukda mezbure Döndünün müteveffa babası Yusufdan bâ-defter-i kassam 225 kuruş hisse-i irsiyesini gâib-i anil-meclis biraderleri Hüseyin ve Saidden el-hâlete hâzihî alacağı olduğunu bilür ve bu vecih üzere şahidim ve şهادet-i şeriye dahi ederim dediği şüd.

Hicri 6 Rebiülahir 1328 / Rumi 4 Nisan 1326 / Miladi 17 Nisan 1910 gün Pazar

Şahid Memli bin Hasan

Diğer şahid Süleyman oğlu Ahmed bşn Süleyman ibni Cerid istişhad olundukda şahid-i merkum Memli Kahyanın irae ettiği şehadet vechi üzere bâ-kassam-i müddeaya 225 kuruş borçları olduğunu bildiğine şehadet-i şeriye dahi etdiğini kayıt şüd.

Fi 6 Minhü

Şahid Ahmed bin Süleyman

Şahidler hakkında vekil-i musahhar müma ileyhe ne diyeceği olduğunu sual olundukda alel-usul tezkiyelerini talep etmekle hitam-ı muhakeme şehri-i hâlin 9. Salı gününe ta'îkiyle tezkiye tastîrine Şeriye Kalemine havale olunduğu kayıt şüd.

Fi 6 Minhü

Katib-i zabıt Mehmed

Esamileri bâlâda muharrer mezbure ve şahid-i merkumânın parmak imzaları olduğu tasdik kılındı.

Fi 6 Minhü

Eytam Müdürü

Aza Hasan

Sayfa-115

Belge-176

Karye-i mezbur İmamı Ali Efendi bin Mehmed ve ihtiyar azalarından Hasan Oğlu Musa bin Abdullah nâmân kimesnelerden bâ-varaka-i mesture sıran ve merkûmânla karye-i mezburdan Ali oğlu Hasan bin Ali ve Alaaddin bin Süleyman naman kimesnelerden de bil-muvacehe alenen badet-tezkiye adl ve makbuküş-şehade oldukları ihbar ve iş'âr olunan Memli Kahya bin asan ibni Cerid ve Ahmed bin Süleyman ibni Cerid nam kimesnelerin ol babdaki şehadetleri makbul olmakla mucebiyle müddeaya 225 kuruş bâ-kassam Döndü nam mezbureye izafetle biraderleri Hüseyin ve Saidden münakaşaten? Tahmil ve müddeaya meblağ-ı malumenin müdde'î mezbureye hâlen eda ve teslime vekil-i musahhar müma ileyhe

... olunduğu tescil ve ilam-ı Şer'ıye rabt kılınığı tarafına bil-muvacehe tefhim kılınığı kayıt Őud.

Hicri 7 Rabiül-ahir 1328 / Rumi 5 Nisan 1326 / Miladi 18 Nisan 1910 gün Pazartesi

Katib-i zabıt Mehmed Hilmi

Naib-i Şer'ıye

İlam-ı Şerıyesi verildiği.

Sayfa-116

Belge-177

Numro-58

Mecidiye Kazasının Sakalı Karyesi sakinlerinden Sivaslızade Cemil Efendi ve mahdumu Mehmed Efendi ibni Abdülcemil efendi kaza-i mezburun mahkeme-i Őerıyesine mahsus odada makud meclis-i Şer'-i Şerif-i enverde hâzır-ı bil-meclis dava vekillerinden AŞırzade Ali Rıza Efendi ibni Mehmed mahzarında her biri takrir-i kelim ve tabir-i anil-meram idüp kaza-i mezburda salifl-beyan Sakalı Karyesi sakinlerinden gaib-i anil-meclis Merkez oğlu Veli Kethüda ve Mehmed Ali Efendi Benan-ı Ahmed ile mma ileyh Cemil Efendi mahdumu Mehmedden dava olunan bir dest-i Őerıye müddeasına ve mma ileyh Cemil Efendinin dahi yine mma ileyh Mehmed Ali Efendi ve Şahs-ı saire aleyhlerine ikame olunacak bil-cümle istihkak ve ceza ve saire davalarının ait olduğu muhakeme-i Őerıye ve nizamiye ve hukukiye ve sairede ikame-i dava ve eşhas-ı saire aleyhlerinde her ikimizin ikame edeceğimiz ve ettireceğimiz muhakeme Őerıye ve nizamiye ve hukuk feshi ve sairede takib-i dava ve icab edenlerle muhakeme-i Őerıye ve nizamiyenin her bir kısım ve derecat ve tabakâatında bidâyeten ve itirazen ve istinâfen ve iâdeten ve temyizen ve tashihen müdde'i ve müdde-i aleyh ve Şahs-ı sâlise sıfatlarıyla taleb-i dava ve muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyih tanzim ve takdimine ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i hayze ve mümeyyiz ve hükm azl ve nasba ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve fekkine ve ledel-iktiza taraflarımızdan vâkı' olunacak reyimizle sulh ve ibrâya ve alınacak meblağ-ı malumeyi ahz ve kabza ve ba'de'l-ihraç masarif-i lazıme mütebakisini tarafımıza teslimine merreten ba'de uhra âheri tevkile vel-hâsıl

mütevakkıf olduğu umurun küllisini îfâya me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îye ile taraflarımızdan hâzır-ı müma ileyh Ali Rıza Efendiyi vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik, dediklerinde müma ileyh dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve merâsimini edaya taahhüd ve iltizam eyledim demelerimizi işbu zabt tarafeynin ifadeleri kayd olunduğu şüd.

Hicri 24 Rabiülahir 1328 / Rumi 22 Nisan 1326 / Miladi 5 Mayıs 1910 gün Perşembe

El-müvekkil Sakalı Karyesinden Sivaslızade Abdülmecid ibni Mehmed

El-müvekkil Mahdumu Mehmed Efendi

El-vekil Alişarzade

Şühud-ı hâl:

Müdür Hayrullah Efendi bin Hacı Habibullah

Meclis-i idare Azası Hüseyin Ağa bin İbrahim

Mahkeme-i Bidayet Azası Mehmed Efendi bin Hüseyin

Sayfa-116

Belge-178

Numro-59

Mecidiye Kazasının Sakalı Karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal Merkez oğlu Veli bin Ahmed kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde makud meclis-i şer'iyemizde derun-ı arzuhalde ismi mezkûr Sakalı Karyesinden Cemil Efendi oğlu Mehmed tarafından zikr-iâtî hususa vekil-i bâ-hüccet-i şer'îye vekil-i şer'îye hâzır-ı bil-meclis dava vekillerinden Alişarzade Ali Rıza Efendi ibni Mehmed muvacehesinde şöyle dava ve takrir-i kelim idüp der ki, 323 senesi Nisan mahının 15 yahut 16 tarihlerinde sulbiye kebire 20 yaşındaki kızım Fatımayı mezbur Mehmed tüfenk ile endahla saçma ile urup almış olduğu cerihadan müteessiren 24 saat sonra vefatına sebebiyet verdi. Mezburenin diyet-i şeriyesini talep ve dava eylerim. Fakat bu davayı kendim mahbus bulunduğum cihetle takip ve hukukumu muhafaza edemeyeceğimden vekil tutacağım. Vekilimi ya Yozgat veyahut Kırşehirinden celb ve tayin edeceğim. Bunun 20 gün nihayet itasını talep eylerim diye tezkar eylemesi üzerine vekil-i müma ileyh Ali Efendi kelama şürû' ile ifade-i merame muktedir olamayan mesai ve gerek müdde-i aleyhe esas meseleye girişmezden vekil getireceğini ifade eder. ...vekaletim

henüz tescil olan müvekkillerimden izahat almak üzere bir hafta mühlet ve saati talep eylerim, demesi üzerine mahkeme tarafeynin talepleri üzerine vekil tayin etmek ve izahat ahz ve beyan etmek üzere Cemaziyelevvelin 10 pençşenbe gününe tarafeynin razısıyla talik kılındığı kayıt şüdü.

Hicri 24 Rabiülahir 1328 / Rumi 22 Nisan 1326 / Miladi 5 Mayıs 1910 gün Perşembe
Müdde-i aleyh Mehmed Vekili

Müdde'i Veli Kahya

Katib-i zabıt

Şahid Mahkeme Azası Hasan

Şahid-Mahkeme Azası

Sayfa-117

Belge-179

Mecidiye Kazasının Ketü Oba Karyesi sakinlerinden Maco Mustafa bin Mehmed kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde makud meclis-i şer'i-i şerif-i enverde hâzır-ı bil-meclis dava vekillerinden rif'atlı Ali Rıza Efendi ibni Mehmed Ağa mahzarında takrir-i kelam ve tabir-i anil-meram idüp der ki, kezalik gâibe-i anil-meclis Ketü Oba karyesi sakinlerinden olup halen 201 kuruş mihr-i müeccel ve 4000 kuruş mihr-i muaccele namıyla zevce-i gayr-ı medhul-baham olan Dede oğlu kerimesi Esmâ binti Halil nam biki-bâliğa ve âkileyi bu kere karyemiz ahâlisinden ... ashabından Gül oğlu Mamo ve rüfekası menkuham mezbureyi cebren firâr ettirüp bana adem-i matbuasında ve teslimden imtina' etmekte ve şimdi ise hayat ve mematı nâ-malum olduğundan zevcem mezbureyi ve firar mecraları olan merkur Mamo ve rüfekaları ve icab edenler haklarında ikame-i davaya ve bil-cümle muhakim-i şeriye ve nizamiye ve ceza ve saire davalarının ait olduğu muhakim-i şeriye ve nizamiye ve hukukiye ve ceza ve sairede ikâme-i dava eşhas-ı saire aleyhlerinde ikame edeceğim ve ettireceğim muhakim-i şeriye ve nizamiye ve hukuk ve ceza kısmı ve muhakim-i sairede takib-i dava ve icab edenlerle kezalik muhakim-i şeriye ve nizamiye ve hukukiye ve cezaiyenin her bir kısım ve derecat ve tabakâtında bidâyeten ve itirazen ve istinâfen ve îâdeten ve temyizen ve tashihen müdde'i ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla taleb-i dava ve muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ve

kendi imzasıyla istid'â ve levâyih tanzim ve takdimine ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i habere ve mümeyyiz ve hükm azl ve nasba ve istihsâl olunacak i'lâmâtları mevki'-i icrâyâ vaz'ına ve hacz vaz' ve fekkine ve ledel-iktiza taraflarımdan vâki' olunacak reyimle sulh ve ibrâyâ ve alınacak mebalîğ-i malumeyi haksız çıkan tarafa bit-tahmil ücret-i vekalet ve sair masarif-i lazımeyi ba'de ihraç-ı masarif-i elzeme mütebakisini taraflarıma teslim merreten ba'de uhra âheri tevkiliyle vel-hâsıl mütevakkıf olduğu umurun küllisini îfâyâ me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îye ile tarafımdan müma ileyh Ali Rıza Ferid Efendiyi vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim, dedikte müma ileyh dahi vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kema yanbağı edaya taahhüd etmeğın tarafeynin ifadeleri işbu mahalle zabt olunduğu kayd şüd.

Hicri 3 Cemaziyel-ahir 1328 / Rumi 30 Mayıs 1326 / Miladi 12 Haziran 1910 gün
Pazar

El-vekil Aşırzade

El-müvekkil Ketü Oba karyesinden Mamo Mustafa bin Mehmed

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda ahz ve işbu parmak işareti merkum Mustafanın olduğu tasdik kılındı.

Fi 29 Minhü

Ketü Obadan Hasan oğlu Ali

Kasabadan Bekir Beğzade

Mahkeme Azası

Sayfa-117

Belge-180

Numro-61

Mecidiye Kazasının Şedidler karyesinde sakin iken bundan akdem vefat eden şaban oğlu Mamo nam müteveffanın sulb-i sağır oğlu olup rüşdü sabit olan Haydar ve bâ-hüccet-i şeriye vasisi ve velisi ammisi karye-i merkumeden Şaban oğlu Ömer kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde makud meclis-i şer'-i şerif-i enverde her biri vesâyeten ve asaleten dava vekillerinden hâzır-ı bil-meclis Ali Rıza Efendi İbni Mehmed mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelam ve tabir-i anil-meram idüp

mevrusumuz müteveffa-yı merkumandan münkal bâ-defter-i kassam zeyl-i askeri ve hariç-i kassam zimem-i nasda ve Şahinoğlu Karyesinde Süleyman oğlu Hasan Koca zimmetinde cihet-i karz-ı şeriye den alacağımız olan 43 adet lira-yı Osmanî matlubatımızı bil-irs-i şeriye merkumdan aliverilmesi ve taraflarımıza istihsal teslimi ve daha sair kaza-i mezbur dâhil ve haricinde keزالik zimem-i nasda olan bil-cümle matlubatımızı talep ve dava için merkum Hasan Koca ve sair icab edenler haklarında ikame-i davaya ve bil-cümle muhakim-i şeriye ve nizamiye ve ceza ve saire davalarının ait olduğu muhakim-i nizamiye ve hukukiye ve sairede ikâme-i dava eşhas-ı saire aleyhlerinde ikame edeceğimiz ve ettireceğimiz muhakim-i şeriye ve nizamiye ve hukuk ve ceza kısmı ve sairede takib-i dava ve icab edenlerle muhakim-i şeriye ve nizamiyenin her bir kısım ve derecat ve tabakâtında bidâyeten ve itirazen ve istinâfen ve îâdeten ve temyizen ve tashihen müdde'î ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla talep-i dava ve muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzasıyla istid'â ve levâiyih tanzim ve takdimine ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i habere ve mümeyyiz ve hükm azl ve nasba ve istihsâl olunacak i'lâmâtı mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve fekkine ve ledel-iktiza taraflarımızdan vâki' olunacak reyimizle sulh ve ibrâya ve olunacak mebalîğ-i malumeyi ahz ve kabzına ba'de ihracül-masarifül-lazıme mütebakisini taraflarımıza teslimine merreten ba'de uhra âheri tevkile vel-hâsıl hususat-ı mezkurenin mütevakkıf olduğu umurun küllisini îfâya me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îye ile tarafımızdan hazır-ı müma ileyh dava vekili Rifatlı Ali Rıza Ferid Efendiyi vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik, dediklerinde müma ileyh dahi vekalet-i merkumeyi kabul ve merasimini edaya taahhüd ve iltizam etmeğin tarafeynin ifadeleri zabt ve tescil olunduğu kayd şüd.

Hicri 5 Cemaziyel-evvel 1328 / Rumi 2 mayıs 1326 / Miladi 15 Mayıs 1910 gün
Pazar

El-vekil Ali Rıza Efendi

Vâris-i Asıl Haydar bin Mehmed

El-müvekkil El-vasi

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda alındığı işbu mahalle şerh verildi.

Hâzırın Zabtiye

Aza

Katib-i Zabıt

Sayfa-118

Belge-181

Naklet âmedi numro-59 sahife-58

Zabta ol dem tarafeynden müdde'î Veli Ağaya El-müteveffa Ahmede taraf-ı şeriyeden 10 gün mühel ile bir vekil-i şer'î getürmek üzere yevm-i muhakeme şehr-i hâl-i Cemaziyelevvelinin 3. pençşenbe gününe tarafeyni bit-terâzi talik kılınmış idi. Yevm-i muayyenede de tarafeynin mâni-i meşrûalarına mebni gelmesiyle şehr-i hâl-i mezkurun 5. cumartesi gününe yevm-i muhakemeleri ta'lik kılınmış. Yevm-i mezkurda müdde-i merkum Veli vekil irâ'e etmeyip de bizzat muhakemesini şer'an nasıl fasl ve rü'yeti talebinde mücebine ve müdde-i aleyh vekil-i müseccel-i şer'isi Ali Rıza Efendi müvekkeli Cemil Efendi oğlu Mehmede izafetle bâ-hüccet-i şer'a meclis-i şer'a ibraz ve kıraat olunmuş olan mezkur vekalet hücceti kıraat olundukda müdde-i merkumdan vekalet hakkında ne diyeceği bil-istifsâr cevabında kabul eylediği davasının ikame eylediği dava sual olunup sulbiye-i kebiremiz Fatıma nam bıkri-bâliğa 20 yaşlarında iken karye-i mezbure müvekkeli Cemil Efendi mahdumu Mehmed güzerân eden 1325 senesi şehr-i Rebiül-evvelinin 15. ve şehr-i Nisanın keza 15 ve 16. gününde kızım mezbureyi tüfenkle göbeği ortasından mezkur tüfenginden çıkan saçma ile kasden veya amden cerh ve mezkur cerihadan müteessiren 24 saat sonra vefat eylediğini ve bir ... kalmadığını, cerh-i mezbureden müteessiren mevt olduğu ecluden müceb-i şer'isini bil-veraset taleb-i dava ederim diyü ba'ded-dava vel-istintak müdde-i aleyh Mehmed vekili Ali Rıza Efendiden ne diyeceği sual olundukda müma ileyh dahi müvekiline izafetle cvabında katiyyen ve katiyyeten inkara tasaddi eylediği yani ol vakit kendüsü müstantık azası olup müdde-i merkum Veli ol zaman kendi kendini urmuş ve hiç kimesneden dava ve şâyası olmadığını daire-i istinafça mukayyed idüğünü tahşiye eylediği şüd.

Hicri 5 Cemaziyel-evvel 1328 / Rumi 2 mayıs 1326 / Miladi 15 Mayıs 1910 gün
Pazar

Müdde-i aleyh Vekili Ali Rıza

Müddeiyena Veli

Sayfa-118-119

Belge-182

Tarafeyn ferdası gün huzur-ı şer‘a asâleten vekâleten gelip vekil müma ileyhın ol babdaki def‘ine karşı tekrar müdâfaası soruldukda ol vakit kızı müteessiren mevt acısıyla ikrah-ı mutebere ile hakikat-i hâlde edinemediği kerhen dava etmeyeceğini ve ba‘dehû bâ-müteveffıye-i maktûle kızım mezbure Fatımanın yerine müdde-i aleyh merkum Mehmed Bey diğır hemşiresi Naciye nam bıkır-i bâliğa ibneti Abdülcemil Efendiyi bizzat oğlum gâib-i anil-meclis Mehmede akd ve nikah eylediğinden şimdi ise mezbureyi diğırine nişanlamasıyla sulh ve ikrah ile icrâ hakkındaki olan fetevâ-yı şer‘ıye kataiyyen dava-yı mezkuremi müceb-i şer‘ıye diyet-i kâmile ile şahidlerimin istid‘âsını müdde‘i vekiline beyyine aliverilmesi muradımdır diyü dava-yı muvâfık-ı şer‘î ve huzur-ı hâlimin tahrîride ikrar-ı muteber olamdığı Mecelle-i Celilenin 1575. maddesine ve 1006. maddeleri hükmüne tevfikân ref‘ muamelesinin reddiyle müdde-i aleyh vekili Ali Rıza Efendiye muamelesine bil-izafet ba‘det-tenbih şahadetnamesine havale olunduğu kayıt şüd.

Hicri 6 Cemaziyelevvel 1328 / Rumi 3 Mayıs 1326 / Miladi 16 Mayıs 1910 gün Pazartesi

Müdde‘i Veli Kethüda İbni Ahmed

Müdde-i aleyh vekili Ali Rıza Efendi

Şahidlerinin kimler olduğunu ve kimler ile isbat-ı müddea edeceğini tekrar müdde-i merkum Veliden soruldukda arzuhali derununda ki esamileri muharrer şahidler ve onların şahidleri olup isbat-ı müddea edeceğini tezkar etmesi ve şahidlerden Sakalı Karyesinden Merkez oğlu Ali ve Hüseyini ve Alagir oğlu Hamo Mehmed ve Kalboz Oğlu Hüseyin ve Molla İbiş oğlu Ömer ve İsmail Habip ve Sabık tapu katibi Mehmed Ali Efendi ve Yukarı Alacalı Karyesinden Kabzan Hatun binti ve Sakalıdan ve ... oğlu Mehmed ve Abdullah oğlu Necib nâmûn kimesneler ile isbat-ı müddea edeceğini ve bunlardan mada asla şahidi olmadığını ira‘e eylediği şahidlerin de ne gün ve ne vakit istima‘ ettireceği sual olundukda işbu şehr-i hâl-i Arabinin 13. yevm-i Pazar günü şahidlerinin istimama tarafına tenbih olunduğu kayıt şüd.

Hicri 6 Cemaziyelevvel 1328 / Rumi 3 Mayıs 1326 / Miladi 16 Mayıs 1910 gün
Pazartesi

Müdde'î Veli

Müdde-i aleyh Vekili Ali Rıza Efendi

Tarafeyn yevm-i muayenede bil-vürud şehri hâlin 15. Salı gününe şahid istimâna talik kılındığı kayıt şüdü.

Hicri 13 Cemaziyel-evvel 1328 / Rumi 10 Mayıs 1326 / Miladi 23 Mayıs 1910 gün
Pazartesi

Müdde'î Veli

Müdde-i aleyh Vekili Ali Rıza Efendi

Sayfa-119

Belge-183

Tarafeyn ber-minvâl-i meşruh yevm-i muayenede asaleten ve vekâleten bil-vürud şâhid olup meclis-i şer'â ikâme olunan mezkur Sakalı Karyesinden sakın Merkez oğlu Ali bin Mehmed ibni Mustafa nam kimesne istişhad olundukda güzeran eden 1325 senesi şehri Rabiülevvelinin 15. gününe veya 16. gününe ve 1323 senesi şehri Nisan Mahının kezalik 16. günü gündüz sabahleyin saat bir buçuk raddelerinde müdde'î hâzır-ı bill-meclis Veli bin Ahmedin âkile ve bâliğa 20 yaşlarındaki sulbiye-i sağıre kerimesi Fatımayı işbu müdde-i aleyh gâib-i anil-meclis Süvar Cemil Efendinin sulb-i kebir oğlu Mehmedin vekili dava vekillerinden Alişarzade Ali Efendinin müvekkeline bil-izafeten mezbure Fatımayı merkum Mehmed bin Cemil Efendi yevm ve vakt-i mezkurda elindeki tek eczalı tüfenk endahtıyla vurduğundan mezbure 24 saat zarfında vefat eylediğini bilirim ve gözümle böylece gördüm. Bu vecihle şâhidim ve şehadet-i şeriye ederim dediğini kayıt şüdü.

Hicri 15 cemaziyel-evvel 1328 / Rumi 12 Mayıs 1326 / Miladi 25 Mayıs 1910 gün
Çarşamba

Şahid- Sakalı Karyesinden Merkez oğlu Ali bin Mehmed

İşbu şahid hakkında vekil-i mğma ileyden ne diyeceği sual olundukda tahlif talebinde bulunmayup alel-usul tezkiyesini talep eylediği şüdü.

Hicri 15 cemaziyel-evvel 1328 / Rumi 12 Mayıs 1326 / Miladi 25 Mayıs 1910 gün
Çarşamba

Müdde-i aleyh vekili Ali Rıza

Müdde-i Merhum Veli

Diğer şahid dahi şehir-i hâl-i mezkurun 21. Pazar günü şehidlerini getüreceğini tezkar
eylediklerini tarafeyn bit-terazi yevm-i mezkurede muhakemeleri talik kılındığı kayıt
şüd.Hicri 15 cemaziyel-evvel 1328 / Rumi 12 Mayıs 1326 / Miladi 25 Mayıs 1910
gün Çarşamba

Naib-i Şer'î

(Aşağıda 124. sahifeye nakl)

Sayfa-120

Belge-184

Numro-1

Mecidiye Kazasının Köseli Karyesinde Hacı Yusuf Ağanın misafirhanesinde ve zeyl-
i vesikada muharrerül-esami müslimîn-i ihzarînden oldukları halde akd edilen
meclis-i şer'a lâzımüt-tevkîrde karye-i mezkur sakinlerinden iken bundan akdem
vefat eden Hasan bin Mehmed Çavuşun sulbiye-i sağire kızı Sultanın bâ-defter-i
kassam malından olmak üzere karye-i mezkur sakinlerinden Fakı oğlu Bekir bin
Mustafa nam kimesne meclis-i makud-ı mezkurda halen kaza-i mezbur eytam
müdür-i vekili muhzır-ı şer'îye Mehmed Efendi ibni Hacı Yusuf ihzar olduğu halde
takrir-i kelim idüp sağire-i mezbure Sultanın babası müteveffa mezburun malından
müma ileyh yedinde bil-emane mahsus olan 400 kuruş istidâne talep eylediği, ol dahi
meblağ-ı mezburu bil-vekale bana emanet ve teslim etmekle tarih-i vesikadan bir ...
vekil mev'uduna kezalik sağire-i mezbure malından olmak üzere vekil-i müma ileyh
Mehmed Efendiden iştirâ ve kabz eylediğim bir adet basma saat bahasından dahi 60
kuruş ki, cihetini mezkure zimmetinden cem'an 460 kuruş sağire-i mezbure için
zimmetimde lâzımül-kaza ve vel-asîleden deynimdir dedikten sonra kezalik yine
karye-i mezkur sakinlerinden Memiş oğlu Süleyman bin Mehmed dahi müma
ileyhden ber-minvâl-i muharrer sağire-i mezbure malından 200 kuruş ve tarih-i
hüccetten bir sene tamamına değin vekil mev'uduna vekil-i müma ileyden iştirâ ve

kabz eylediği bir adet Ali Efendi feteva-yı şerif bahası 30 kuruş ki cihetini mezkure ... cema'an 230 kuruş kezalik sağire-i mezbureye li-ecbül-edâne deynimdir demeleriyle min ... her ikimizin 690 kuruşu hâzıran-ı bil-meclis yek diğerleri vekil-i müma ileyh Mehmed Efendi mahzarında takrir-i kelim idüp min cihetül-edâne sağire-i mezbure Sultanın malından zimmetlerinde olan meblağ-ı mecmu'-ı merkum 690 kuruşun vadesi hitamında biz yek diğerimize edasına kefâlet-i mutlaka ve sahiha-i şer'ıye müteselsilen kefil-i bil-hâl ve zâmetleriz dediklerini gıbbüt-tasdiküş-şer'î mâ vak'a bit-talep hakkında ve tarafeynin ifadeleri zabt olunduğu kayd şüd.

Hicri 26 Zilkaade 1328 / Rumi 16 Teşrini sani 1326 / Miladi 29 Kasım 1910 gün Salı
Şahid- Muhtar-ı sabık Bekir bin Seyyid

Şahid- Hacı Yusuf Efendizade Molla Veli

Eytam Müdürü Vekili Sarbunî Mehmed Efendi

Vekilül-medyun El-vekil-i müseccel Memiş Oğlu Süleyman bin Mehmed

El-Kefil fakı oğlu Bekir bin Mustafa

Hücceti verildiği.

Sayfa-120

Belge-185

Numro-2

Mecidiye Kazasının Köseli Karyesinde sakin Hacı Yusuf Ağanın misafirhanesinde ve kaza Eytam müdürü vekili muhızır-ı şer'ıye Mehmed Efendi hâzır oldukları halde karye-i mezkur sakinlerinden Hasan bin Mehmed Bey sulbiye-i sağire kızını Sultanın malından müma ileyh yedinde mahsus meblağ-ı malumeden karye-i mezkur ahalisinden Raşid oğlu Mehmed Ali bin Raşid ile İbrahim oğlu Mamo bin İbrahim meclis-i makud-ı şer'-i şerif-i enverde mümâ ileyh mahzarında her biri takrir-i kelim idüp 400 kuruşu Mehmed Ali ve 50 kuruşu Mamo cem'an 450 kuruş vekil-i müma ileyhden istidân ile talep etmemizle müma ileyh dahi bize mezkur 450 kuruş bil-eman edate ve teslim etmekle tarih-i hüccetten bir sene mühel ve mev'uduna 60 kuruş Raşid oğlu Mehmed Ali beylerine ve yedi buçuk kuruş dahi İbrahim oğlu Mamo beylerine ki cem'an 67,5 kuruş bir adet saati semeninden bu vecih ... şeri'î mümâ ileyhden kabz olup sağire-i mezbure için bir hacizdir, dedikten sonra yine her

biri meclis-i makud-ı mezkurda vekil-i müma ileyh mahzarında takrir-i kelam idüp sağıre-i mezbure Sultan için vâcib ve lâzımül-iltiza deynimiz olan meblağ-ı mecmu'-ı mezkur beher ikisinin 517,5 kuruş vadesi hitamında yek diğërimize müteselsilen kefil-i bil-mal ve meyânelerini demelerini gıbbet-tasdikiş-şer'î mâ vak'a bit-talep ketb ve tarafeynin ifadeleri zabt olunduğı kayd şüd.

Hicri 26 Zilkaade 1327 / Rumi 26 Teşrin-i sani 1325 / Miladi 9 Aralık 1909 gün Perşembe

El-medyun İbrahim Oğlu Mamo el-kefil

El-meduyunül-kefil-i bil-mal Raşid oğlu Mehmed bin Raşid

Şahid Molla Veli

Vekil-i Müdür-i Eytam-ı Mecidiye

Naib

Hücceti yazıldığı.

Sayfa-121

Belge-186

Numro-3

<u>Kuruş</u>	<u>Para</u>	
2200	20	aslı
<u>0060</u>		
2140		Re'sül-mal olan.
<u>0128</u>	<u>20</u>	
2268 kuruş	20 para	

Altı mah mev'ûduna binde 120 kuruş hesapla usul-i cerideye tevfikân tamamı tahakkuk-ı mazeret-i meşrûlarına mebni husus-ı âtil-beyanın mahallinde ketb ve tahrir için bizzat Mecidiye Kazasının Köseli Karyesine varılıp Hacı Yusuf Efendi misafirhanesinde ve zeyl-i vesikada muharrerül-esâmî müslîmîn-i hâzırûn buldukları halde ve hâlen kaza-i mezkur Eytam Müdürvekaleti nasb ve tayin buyrulan muhızır-ı şer'îye Mehmed Efendi ibni Hacı Yusuf ihzar oldukları halde akd-i meclis-i şer'î lâzımüt-tevkirde ve yine karye-i mezkur ahalilerinden muhtar-ı evvel ve heyet-i ihtiyariyelerinden Raşid Ağa bin Mehmed Ağa muhtar-ı sâni Bekir Ağa

bin Seyyid ve hacı Yusuf Ağazade Monle Veli bin Hacı Yusuf ve Habib oğlu Mehmed bin Habib Memiş oğlu Süleyman bin Memiş ve Emin Köse oğlu Hasan bin Mehmed ve Hüseyin oğlu Şakir bin Hüseyin ve Kürt İbrahim oğlu Mehmed bin İbrahim ve Ahmed kethüda oğlu Hacı bin Hacı Mehmed ve Emin Köse oğlu Battal bin Emin ve saraylı Musa bin Abdullah ve Kürt Hacı Çavuş bin İbrahim ve Mihali oğlu Bekir Ağa bin Mehmed ve Mihali oğlu Mehmed Kethüda ve Fakı oğlu Bekir bin Mustafa ve sadık oğlu Osman bin Sadık ve Mahmud Kethüda ibni Ali ve bir bir Osman bin Abdullah ve Kara Ömer oğlu Fazıl bin Ömer ve ... Veli oğlu Veli bin Hasan ve Topal Osman bin Hüseyini ve Ali merâtel-hüm cem'an 21 nefer nâmun kimesneler bil-... şöyle takrir-i kelim ve tabir-i anil-meram idüp derler ki, karyemiz sakinlerinden iken bundan akdem vefat eden Hasan bin Mehmed Çavuşun saulbiye-i sağire kızı Sultanın bâ-defter-i kassam zeyl-i askerî mallerından olmak üzere kaza-i mezkureden Eytam Müdürü Vekili müma ileyh muhzır-ı şer'îye Mehmed Efendi bil-emâne mahsus olan ber-vech-i muharrer 2140 kuruşu bize isti'âne vir diyü talep eylediğimizde ol dahi hasbül-vazife vel-vekâleti-şeriye meblağ-ı mezkure ... .. alel-iştirak edâna ve teslim etmekle tarih-i vesikadan altı mah mühel ve mev'uduna kezâlik sağire-i mezbure malından olmak üzere müma ileyh Mehmed Efendi yedinden iştirak ve kabz eyledğimiz bir adet saati semeninden dahi vech-i eda-yı şer'î olarak 128 kuruş 20 para ki cihetini mezkureiyetinden cem'an 2268 kuruş 20 para mecellemizin sağire-i mezbure için zimmetlerimizde lâzımül-kaza ve vâcibül-edâ deynimizdir. Dedikten sonra hâzır-ı bil-meclis yine her biri vekil-i müma ileyh mahzarında takrir-i kelim idüp mukarrer bulunduğumuz meblağ-ı mecmû'-ı merkum 2268 kuruş 20 parayı min cihetil-edâne vel-istirbah vadesi hitamında yekdiğerimiz müteselsilen kefil-i bil-mal ve kefalet-i mutlaka-i sahiha-i şeriye ile her birimize teselsülen kefil-i bil-mal ve zâminleriz dediklerini gibbetüt-tasdikiş-şer'î mâ hüvel-vâki bit-taleb mahalede ketb olunduğu diyü tarafeynin ifadeleri zabt ve kayıt olunduğu şüid.

Hicri 26 Zilkaade 1327 / Rumi 26 Teşrin-i sani 1325 / Miladi 9 Aralık 1909 gün Perşembe

Naib-i kaza-i Mecidiye

Hasan bin Mehmed

Hacı Mehmed

Mahmud bin ...

Battal bin Emin Köse
Tayan Veli oğlu Veli bin Hasan
Berber Osman
Mehli Oğlu Kethüda Mehmed
Osman bin Hüseyin
Mehli Oğlu Bekir Ağa
Bu dahi el-kefil-i bil-mal Veli bin Hacı Yusuf
Mehli oğlu Hacı Çavuş
Taraf-ı şeriyeden vekil itibar olunan. Es-seyyid Cemaleddin
Hüccet-i şeriyesi verilmiştir.
Rumi 11 Kanun-ı Sani 1325 / Hicri 12 Muharrem 1328 / Miladi 24 Ocak 1910 gün
Pazartesi

Sayfa-122

Belge-187

Numro-4

Mecidiye Kazasının Köseli Karyesi sakinlerinden Hacı Yusuf Ağa misafirhanesinde ve zeyl-i vesikada muharrerül-esâmi müslimîn-ı hâzırın oldukları halde akd edilen meclis-i şer‘-i hâzır lâzımüt-teşrîfde yine karye-i mezkurda sakin iken bundan akdem vefat eden Hasan bin Mehmed Çavuşun sulbiye-i sağire kızı Sultanın malından olmak üzere karye-i mezkur ahalisinden Sağır Ali oğlu Mahmud bin Ali nam kimesne meclis-i makud-ı mezkurda ve halen kaza-i mezburun Eytam Müdürü vekaletine nasb ve tayin olunan muhızır-ı şer‘a Mehmed efendi İbni Hacı Yusuf hazır olduğu halde takrir-i kelim idüp sağire-i mezbure Sultanın müteveffa pederi merkumdan mevrus bâ-defter-i kassam malından olarak vekil-i müma ileyh yedinde bil-emânet vel-muhafaza olan 500 kuruş istidân ile talep eylediğimde ol dahi hasbel-vazife meblağ-ı mezkuru ki, edat ve teslim etmekle tarih-i vesikadan bir seneye değin mühel ve mev‘uduna kezalik sağire-i mezburenin malından olmak üzere müma ileyh Mehmed Efendi yedinden işтира ve kabz eylediğim bir adet saati semeninden dahi 75 kuruş ki, chetini mezkuriyetinden cem‘an 575 kuruş sağire-i mezbure için zimmetimde lâzımül-kaza ve vâcibül-eda deynimdir, dedikten sonra hazır-ı bil-

meclis Habib oğlu Mehmed Ağa bib Habib nam kimesne meclis-i makud-ı mezkurda ve müma ileyh Mehmed Efendi mahzarında takrir-i kelim idüp mukarrer olan merhum Mahmud bin Alinin min cihetil-eda sağıre-i mezbure Sultanın malından zimmetinde deyni olan meblağ-ı mecmu-ı merhum 575 kuruşun vadesi hitamında ben dahi edasına kefalet-i mutlaka-i sahiha-i şer'ıye ile kefil-i bil-mal vezâmeti olup başkaca lazım gelen meblağ-ı malumeyi dahi kezalik bil-emr vel-kabul mütekeffil ve ... dediğini gıbbetüt-tasdikiş-şer'î mâ hüvel-vâki bit-taleb ketb ve imlâ olunduğu tarafeynin ifadeleri işbu mahalle zabt ve kayt şüd.

Hicri 27 Zilkaade 1327 / Rumi 27 Teşrin-i Sani 1325 / Miladi 10 Aralık 1909 gün
Cuma

Naib-i Mecidiye

El-medyun Köseli Karyesinden Sağır Ali oğlu Mahmud

El-kefil-i bil-mal Habib Oğlu Mehmed Ağa bin Habib

Şahid-Hacı Yusuf Ağazade

Molla Veli

Şahid- Sadık oğlu Osman bin Sadık

Hüccet-i şerıyesi yazıldığı.

Sayfa-122

Belge-188

Numro-5

Mecidiye Kazasının Köseli Karyesinde Yusuf Ağanın misafirhanesinde ve zeyl-i vesikada muharrerül-esami müslimîn-i hâzırûn oldukları halde akd edilen meclis-i şer'-i hâzır lâzım-ı tevkirde karye-i mezku sakinlerinden iken bundan akdem akdem vefat eden Hasan bin Mehmed Çavuşun sulbiye-i sağıre kızı Sultanın bâ-defter-i kassam malından olmak üzere yine karye-i mezkur ahalisinden Sadık oğlu Osman bin Sadık nam kimesne meclis-i makud-ı mezkurda ve halen kaza-i mezburun Eytam Müdürü vekaletine nasb ve taraf-ı şer'iyeden itibar olunan muhızır-ı şer'ıye Mehmed Efendi İbni Hacı Yusuf hâzır olduğu halde takrir-i kelim idüp sağıre-i mezbure Sultanın müteveffa pederi merhumdan mevrus bâ-defter-i kassam zeyl-i askerî malından olarak vekil-i müma ileyh Mehmed Efendi yedinde bil-emâne vel-

muhafaza olan 500 kuruş istidân ile talep eylediğimde ol dahi hasbel-vazife meblağ-ı mezkuru bana edâne ve teslim etmekle tarih-i vesikadan bir sene tamamına değin mühel ve mev'uduna kezalik sağire-i mezburenin malından olmak üzere müma ileyh Mehmed Efendi yedinden iştira ve kabz eylediğim bir adet saati bahasından dahi 75 kuruş ki, cihetini mezkuriyetinden cem'an 575 kuruş sağire-i mezbure için zimmetimde lâzımül-kaza ve vâcibül-eda deynimdir, dedikten sonra hazır-ı bil-meclis yine karye-i mezkur ahalisinden Mehmedli oğlu Mehmed Efendi ibni Mehmed nam kimesne dahi meclis-i makud-ı mezkurda vekil-i müma ileyh Mehmed Efendi mahzarında takrir-i kelim idüp mukarrer yevm-i merkum Sadık Oğlu Osmanın min cihetil-eda sağire-i mezbure Sultanın malından zimmetinde deyni olan meblağ-ı mezkur 575 kuruşun vadesi tamamında ben dahi edasına kefalet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile kefil-i bil-mal vezâmeti olup başkaca lazım gelen meblağ-ı malumeyi dahi kezalik tarafeynden bil-emr vel-kabul mütekeffil ve zâmetleriz dedikde gibbetüt-tasdikiş-şer'î mâ hüvel-vâki bit-taleb ketb ve imlâ olunduğu tarafeynin ifadeleri kayt şüd.

Şahid Molla Veli

Şahid Mahmud bin Ali

Şahid Muhtar ... bin Seyyid

El-kefil-i bil-mal Karyesinden Mehli oğlu Mehmed Oğlu Mehmed

El-mediyûn-ı Köseli Karyesinden Sadık Oğlu Osman

Tarafeynin ifadeleri huzurumuzda alındığı ve bir ... karye ahalisinin istidân eyledikleri edasından... imza ve mühr-i zatiyeleri olduğu işbu zeyl-i cerideye zabt olunduğu kayıt şüd.

Rumi 25 Teşrin-i sani 1325 / Hicri 25 Zilkade 1327 / Miladi 8 Aralık 1909 gün

Çarşamba

Hücceti yazıldığı.

Sayfa-123

Belge-189

Numro-6

Ankara vilayeti dahilinde Mecidiye Kazasının Tosunburnu Karyesi sakinlerinden olup Birinci Ordu-yı Hümayun Süvarı İkinci Bölüğü efradından Yozgat Mutasarrıflığı cânib-i âlisinden fi 27 Kanun-ı Evvel sene 1325 tarih ve 479 numrolu emirnamede vefat eden Mehmed bin Hasan nam kimesnenin veraset iddiasında bulunan li-ebeveyn er karındaşı Receb bin Hasan nam kimesne kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde Odacı Yusuf Çavuş bin Seyyidi muvacehesinde takrir-i kelim idüp merkur Yusuf Çavuş zimmetinde müteveffa-yı mezbur mevrusum mezbur Mehmedin 40 kuruş alacağını kablel-eda vefat etmekle benden başka varisi ve terekesine müstahak-ı aharı olmadığından meblağ-ı mezburu merkurdan alıverilmesi ki bana teslimi matlubumdur, dedikte ol dahi cevabında fil-hakika ol mikdar kuruş borcu olduğunu ikrar lâkin merkur Recebin veraset müddeasını inkara tasaddi eylediği şüd.

Hicri 6 Safer 1328 / Rumi 4 Şubat 1325 / Miladi 17 Şubat 1910 gün Perşembe

Müdde-i aleyh Yusuf Çavuş

Müdde'i Receb

Merkurun veraset müddeasına mutabık kimlerle isbat edeceğini sual olundukda Tosunburnu karyesinden Seyyid oğlu Nasır ve Hacı Mustafa Efendi bin Hacı Mehmed Ağa ile ve karye-i merkumeden Mehmed Ali oğlu Şeyho bin Murad ve Toyal oğlu Hüseyin bin Süleyman namunlar ile isbat edeceğini söyledi. Şahidlerden Hacı Mustafa Efendi bin Hacı Mehmed ibni Osman ve Seyyid oğlu Nasır bin Murad ibni Seyyid nam kimesneler meclis-i şer'a hazırân olup istişhâd olundukda fil-hakika asakir-i şahanede vefat eden Mehmed bin Hasanın terekesine müstahak-ı aharı olduğu bizim malumumuz değildir. Bundan başka varisi yokdur. Biz bu husususa bu vecih üzere şahidiz ve şehadet-i şeriye dahi ederiz, diyü bir nehc-i şer'i eda-yı şehadet-i şeriye etmeleriyle badet-ta'dil ve tezkiye mücebiyle merkur Recebin verasetine badel-hükm merkur Yusuf Çavuşa müddeaya 40 kuruş vâris-i merkur Recebe itasına tenbih olduğu işbu zeyl-i cerideye tarafeynin ifadeleri zabt olunduğu kayıt şüd.

Hicri 6 Safer 1328 / Rumi 4 Şubat 1325 / Miladi 17 Şubat 1910 gün Perşembe

Müdde-i aleyh Yusuf Çavuş

Müdde'î Receb

Katib-i Zabıt Mehmet Hilmi

Sayfa-123

Belge-190

Numro-7

Mecidiye Kazasının Şahinoğlu Karyesi sakinlerinden Hasan Kahya oğlu Sarı Mustafa nam diğeri Maşo bin Hasan kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde makud meclis-i şer'î şerif-i enverde hâzır-ı bil-meclis sulb-i sahih kebir oğlu Mehmed mahzarında takrir-i kelim ve tabir-i anil-meram idüp der k, karye-i mezkur hududu dâhilinde 15 dönüm miktarı 256 kuruş kıymetli beynel-ahali malumül-hudut bir kıta tarladan men'-i müdahaleme dair yine karye-i merkûmede ... Hacı oğlu Mustafa Süleyman oğlu Hüseyin ve Mercan oğlu Süleyman ve Ferdi oğlu namun kimesnelerin aleyhinde ikame eyledikleri dava üzerine merkumanın hukuk mahkemesine itimad ile tebliğ ettirmiş oldukları ilam-ı gıyabi aleyhine itiraz eylediğinden merkuman ve icab edenlerle bidayeten ve itirazen ve istinâfen ve temyizen ve tashihen bil-cümle muhakim-i nizamiye ve hukukiye ve muhakim-i sairenin her bir kısım derecat ve tabakatında bidayeten ve itirazen ve istinâfen ve temyizen ve îâdeten ve tashihen müdde'î ve müdde-i aleyh ve şahs-ı sâlise sıfatlarıyla dava ve muhakeme ve muhâsemeye ve redd-i cevaba ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyah tanzim ve takdime ve tebliğ ve ... ve işhâd ve istişhâda ve tahlif ve istihlâfa ve ehl-i hbyze ve mümeyyiz tayin ve azle ve istihsâl olunacak i'lâmâtı icrâya ve vaz'a ve haciz vaz' ve fekkine ve ücret-i vekalet ve sair masarif-i lazımeyi haksız çıkan tarafa tahmile merreten ba'de uhra âheri tevkile vel-hâsıl husus-ı mezkurun mütevakkıf olduğu umurun küllisine me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îye ile Oğlum hâzır-ı merkum Mehmedi vekil-i nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledim ve yemini merkum Mehmed dahi kabul ve merasimini ifaya taahhüd eylediği kayıt şüd.

Hicri 8 Cemaziyelevvel 1328 / Rumi 4 Mayıs 1326 / Miladi 18 Mayıs 1910 gün

Çarşamba

El-vekil Mehmed

El-müevvekil Mustafa

Tarafeynin ifadeler, hâzır olduğumuz halde alındığı işbu mahalle şerh verildi.

Aza Hüseyin Bey

Katib-i Zabıt

Sayfa-124

Belge-191

Numro-8

(Âmedi) 118 ve 119 birinci sayfadan;

Yevm-i diğér muayyende şahid olup meclis-i şer'a ikame eylediği mezkur Sakalı Karyesinden sabık tabur katibi Mehmed Ali Efendi ibni Ahmed ibni Monla Veli dahi istişhad olundukda güzaran eden 325 senesi şehr-i Rebiülevvelinin 15.gününe müsadif 1323 senesi şehr-i Nisanının 15. ve 16. gününde sabahleyin saat bir buçuk raddelerinde işbu hâzır-ı müma ileyh merkum Velinin 20 yaşlarındaki sulbiye-i sahiha-i kebirelerinden Fatımayı kasden işbu müdde-i aleyh Halil Efendi müteveffa Mehmed Beğ elindeki tek icralı tüfenk endahıtyla mezburenin batnına karîb soluk borusundan saçma isabetiyle vurulduğunu ve merkum Mehmed de omzundaki asılı tüfenkle ağlamakta olduğunu aynen şâhide etdiğini ve bîçâre mezbûre dahi 24 saat zarfında müteessiren vefat eylediğini bilürüm ve bu vecih ezere hasbetenlillah-i Teala şehadet-i şeriye ve kayın pederim Velinin müdde-i aleyh merkum Mehmed bin Halil Efendinin bâ-hüccet-i şeriye vekil Ali Rıza Efendi muvacehesinde müvekkiline emanetle eda-yı şehadet eylediği kayıd şüdü.

Hicri 21 Cemaziyel-evvel 1328 / Rumi 18 Mayıs 1326 / Miladi 31 Mayıs 1910 gün

Salı

Müdde-i aleyh vekil Ali Rıza Efendi ibni Mehmed

Müdde'i Veli ibni el-müteveffa Ahmed

Şahid mehmed Ali Efendi ibni Ahmed ibni Molla Veli

Naib-i Şeriye Es-Seyyid Mehmed

İşbu şahid hakkında vekil müma ileyhe ne diyeceği sual olundukda bu şahid, Velinin biraderi olduğundan kabul etmeyeceğini tezkar etmesiyle müdde'î ve şahidlerden ne diyecekleri soruldukda müdde-i aleyh mezbur Memi hemşiresi Ayişe binti el-müteveffa Ahmed olup ve Fatıma binti Viran kızı dahi gerçi karındaşı Velinin ise de yememiz içmemiz ve hanemiz taksimce ayrı olup ticaretimiz dahi ayrı olup kıyasat-ı hukukdan şehadetimiz kabul olunuyor, diye feteva-yı şerif ... şeriyedir. Olmadığı takdirde karyenin heyet-i ihtiyariyesinden ales-sual tezkiye muamelesine emir buyrulması şeriat-ı âliye namına her ikimiz talep ve iddia eyleriz demeleri muvafık-ı şer'î olmakla alel-usul tezkiyelerine havale olunduğu ve muhakemelerinde şehri hâl-i Arabinin 24. pençşenbe gününe talik kılındığı kayıt şüdü.

Fi 21 Minhü

Naib-i Şer'îye Es-seyyid Mehmed

Sayfa-124

Belge-192

Numara-9

Tarafeyn yevm-i muayyenede bil-vürud tezkiyeleri dahi sırran karyesi imam ve muhtar-ı sani ve azalar ve destur zeyline verilen şerhde şâhidan-ı merkuman Ali bin Mehmed ibni Mustafa ve Mehmed Ali Efendi bin Ahmed ibni Monla Veli namanların ol babdaki şehadetlerinde âdil ve makbulüş-şehade olduklarını mübeyyen karye-i mezkur İmamı Bekir Efendi bin İbrahim ibni Ahmed ve muhtar-ı sanisi Mehmed bin Mustafa ibni Mehmed ve İhtiyar azasından Salih bin Hüseyin ve diğer aza Habib bin Yusuf oğlu Halil nâmun kimesnelerle sırran bâ-varaka-i mestûre sırran ve ba'dehû mezburûn ile kasabada mukîm Jandarma Çavuşu Mustafa Çavuş ibni Bekir ve mübaşir Hasan Beğ bin Mestan beğlerin bil-muvacehe vekil-i müma ileyh Ali Efendi hâzır olduğu halde alenen ledet-ta'dil ve't-tezkiye bil-beyyinetül-âdile sabit olduğunu müdde-i merkum Veli kızı Fatımayı sâlifül-beyan eser-i cerhden 24 saat olduğunda müteessiren mevt olduğu ecluden müceb-i şeriyesini bil-verase taleb-i vâkıası ve şâhidan-ı mezburânın şehadetleriyle ba'del-isbat mecrûha-i mezburenin cerh-i mezkurdan esir-i nerâhî olup kalmadan müteessiren vefat olduğunu dahi mezbur Ali bin Mehmed ibni Mustafa ve Mehmed Ali Efendi ibni Ahmed bin Molla

Veli şehadetleriyle isbat edip ve şühud-ı mezkurdan addolan makbulüş-şehade idükleri ledet-tezkiye halel olmadığını mücebiyle diyet-i racül olanın 10 000 dirhem kimisi bir rehin-i şer'î müdde-i mezbur Veliye edası muamelesine bil-izafete Cemil Efendi oğlu Mehmede izafetle vekil-i mümâ ileyh Ali Rıza Efendiye tenbih olduğunu lakin ber-müceb fetevâlîğine ba'del-istiğna Yozgat Müftülüğünden enâs hakkında ol mikdar sual olunacağı şahidler tarafına tefhim olduğu işbu mahalle zabt kılındı.

Hicri 24 Cemaziyel-evvel 1328 / Rumi 21 Mayıs 1326 / Miladi 3 Haziran 1910 gün
Cuma

Naib-i Şer'î Esseyyid Mehmed

Sayfa-125

Belge-193

Numara-10

Mecidiye Karyesinin Behrek Karyesi sakinelerinden olup sahib-i arzuhal Mustafa kerimesi denmekle zatını karye-i mezkur ahalisinden Hacı Hasan oğlu Haydar beni Hacı Hasan ibni Hasan ve dava vekillerinden Alişarzade Ali Rıza Efendi ibni Mehmed bin Ali tarifleriyle muarrefe olan Zehra ibneti el-müteveffa Mustafa nam mezbure kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde meclis-i şeriyemizde derun-ı arzuhalde ismi mezkur gâib-i anil-meclis zevc dâhili olup yine karye-i mezkur sâkinlerinden Mustafa oğlu Mehmed bin Mustafaya ayrı ayrı günlerde kat' ve imla edilip fi 24 Mayıs sene 1326 tarihinde üçüncü davada da zeyli musaddak merkum Ömer tarafına tebliğ edildiği halde adem-i icabet ile gelmeyip davet olunan davetler de vekil dahi göndermediğinden mezbûrâtın hükm-i ... taleb etmesiyle ahkâm-ı adliyenin 1834. maddesi ahkamına ve muhzarın dahi ol babdaki eser-i şehadeti mücebince fash ve ilgasıyla müdde-i aleyh mezbur Ömer bin Mustafanın hukukunu li-eclil-muhafaza 10 kuruş ücretle taraf-ı şer'iyeden muhzır-ı şeriye Mehmed Efendi ibni Ömer vekil-i musahhar tayiniyle mahkeme-i gaybiyesine şüru' olundukda müdde-i mezbureye dava-yı meşrûhası ledes-sual arzuhal makalatını tekrar eyleriz. Sinn-i bülûğa tahmili olmakla rüyet-i hayzla bülüğünü muarref ve muarrefe olan işbu ... Zehra binti Mustafa sabit-i zâtî ba'det-tarifiş-şer'î meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzımüt-

tevkîrde zevc-i dâhili gâib-i anil-meclis Ömer bin Mustafaya isabetle vekil-i musahhar müma ileyh Mehmed Efendi muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim idüp vasî-i akrebim olan müteveffiye validem Zeliha Hatun tarih-i hüccetten beş sene mukaddem sekiz dokuz yaşlarımda iken hâl-i sağîrimde beni 201 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle mezbur Ömer bin Mustafa bil-velâye akd ve tezviç olduğunu tezviç ve kabul üzerime dühul etmesiyle halen beni tarih-i vakıadan dört gün mukaddem rüyet-i hayzla olduğum anda fesh-i nikah ile feshimi ihtiyar ve istişhad etmişdim. Husus-ı mezbur gâib-i anil-meclis merkum Ömer Bey vekil-i hâzır-ı müma ileyh muhzır Mehmed Efendiden sual olunup beynimizde ki kaim olan nikah fesh ve tefrik ve 201 kuruş mihr-i müeccel hakkım ile nafaka-i âdet-i malume ve sekenâmın dahi ... bil-izafe edasına tenbih olunmak muradımdır diyü dava etdikden gıbbüs-sual vel-istantık vekil müma ileyh cevabında müddeiye-i mezburenin ber-vech-i muharrer mihr-i mezkuresini ve müvekkel-i mezburenin zevce-i menkûha-i medhul-bahası olup olmadığını vech-i meşruh üzere zaman-ı bülüğla feshi ihtiyar eylediği malum değildir, diyü kat'an inkara tasaddi eylediği kayıt şüd.

Hicri 25 Cemaziyelahir 1328 / Rumi 21 Haziran 1326 / Miladi 4 Temmuz 1910 gün Pazartesi

Müddeiye-i mezbure Zehra

Şahid-i Muarrefe Haydar

Şahid-i Muarrefe Ali

Müddeiye-i mezbure Zehradan ber-vech-i mübeyyen müddeasına kimler ile isbat-ı müddea edeceği soruldukda meclis-i şer'a ikame eylediği mezkûr Behrek Karyesinden Çolak Hasan Oğlu Hasan bin Ali ve biraderi Osman bin Ali ve Belig oğlu Ahmed bin Ali ve Kara Ali zevcesi Sultan Sultan binti Ahmed ve Mustafa kerimesi Ayişe binti Abdullah nâmunlar ile isbat-ı müddea edeceğini ve işbu şahidlerden meclis-i şer'a ihzar eylediği mezbur Ali oğlu Osman bin Ali ibni Hasan istişhad olundukda zât-ı mezbureyi marifet-i şeriye ile ârifân olup eserül-istişhad fil-hakika işbu müddeiye-i mezbure Zehra binti Mustafa tarih-i istid'adan dört gün mukaddem olan rü'yet-i hayzla bâliğa olurum, diyü beni hanesine çağırıp bizim hukukumuzda yanında Ali zevcesi Sultan ve Mustafa kerimesi Ayişe hâzıran oldukları halde yanımda Hasan oğlu Hasan ibni Ali ve Şeyh oğlu Ahmed

beraberimizde fesh-i nikah ile nefsi ihtiyar edip 201 kuruş mihr-i müeccel hakkını ve mezbur zevci gâib-i anıl-meclis Mustafa oğlu Ömerden aliverilmesini ve nafaka-i âdet-i malumesini takdir ettirilmesini ve huzur-ı şeriyede böylece malumat ve işhad ediniz diyü bizi işhad eylediğini ben bu hususa bu vecih üzere şahidim ve şehadet-i şer'îye dahi ederim dediği kayıt şüd.

Hicri 27 Cemaziyel-ahir 1328 / Rumi 23 Haziran 1326 / Miladi 6 Temmuz 1910 gün
Çarşamba

Şahid Hasan oğlu Osman bin Ali

Diğer şahidlerini dahi yarınki yevm-i pazartesi günü getüreceğini yevm-i muhakeme şehir-i hâlin 28'ine talik kılındığı şüd.

Fi 27 Minhü

Sayfa-126

Belge-194

Numara-11

Diğer şahid yevm-i muayyenede her iki taraf oldukları karyesinin ba'id mesafede olmasına mebni gelemeyip ferdası yevm-i Salı günü bil-vürud yine gelmeyen müdde-i aleyh Ömer tarafından on ... ücretle hukukunu muhafaza-i vekil-i musahhar müma ileyh Mehmed Efendi ve mezbure Zehra hazır olduğu halde şüru' olunan karye-i mezbur ahalisinden zât-ı mezbureyi bil-marifetiş-şer'îye ârifan Hasan oğlu Hasan ibni Ali İbni Hasan istişhad olundukda tarihten ki yani istid'a tarihinden dört gün mukaddem yani şehir-i Mayısın 13. günü mezbure bizi hanesine çağırıp ben şimdi bâliğa ve âkile oldum, el'an rüyet-i hayzla bülüğa rüşdiye oldum ve beni hâl-i sabavetimde validem müteveffiye-i Zeliha Mustafa oğlu Ömere akd edip 201 kuruş mihr-i müeccle hakkım ile nafaka-i adet-i muayyene-i malumesi hakime haber verip ve el-yevm mezburenin reşit olduğunu nikahın teslime nefsi ihtiyar eylediğini bera-yı istişhad eyledi dediğinde Ali zevcesi Sultan ve Mustafa kerimesi Ayişe ve Şeyh oğlu Ahmed ve Çolak Hasan oğlu Osman bin Ali beraberimde olduğu halde mezbure mezkura nikahı fesh ile nefsi ihtiyar eylediğini bilür ve bu vecih üzere şahidim ve şehadet dahi ederim dediği kayıt şüd.

Hicri 29 Cemaziyel-evvel 1328 / Rumi 26 Mayıs 1325 / Miladi 8 Haziran 1910 gün

Çarşamba

Şahid Hasan bin Ali İbni Hasan

İşbu şahidler hakkında vekil-i müma ileyhe ne diyeceği sual olundukda alel-usul tezkiyelerini talep eylediğinden şahidlerinin tezkiyeye havale olduğu kayıt şüid.

Fi 29 Minhü

Vekil-i musahhar

Müdde-i Zehra

Naib Es-seyyid Mehmed

Sayfa-127

Belge-195

Numara-12

Behrek Karyesi Heyet-i İhtiyariyesi ve Muhtar Vekili kasabada mevcut olmalarına binaen muarrefe-i şeriye marifetiyle yazılan mestûrede esamileri muharrer vekil-i muhtar Aziz Oğlu Mehmed bin Hüseyin ve İhtiyar Azasından Ali oğlu Bekir bin Abdullahdan bâ-varaka-i mestûre sırran ve mezbûrânla meclis-i idare azasından Necib Bey ibni Mustafa Bey ve Hüseyin Ağa ibni İbrahim Ağa ve Adliye Odacısı Yusuf Ziya Efendi ibni Seyyid nâmun kimesnelerden bil-muvacehe Alinin vekil-i musahhar mümâ ileyh hâzır olduğu ve mezbure Zehra binti Mustafaya dahi bir nesc-i şer'î teklifi üzerine meclis meali alenen icra eyledikten sonra mezbureye ba'det-tahlifîş-şer'î mücebiyle şâhidân-ı merkûmânın ol babdaki şehadetlerinde âdil ve makbulüş-şehade oldukları ve hîz-i kabulünde vâkıa olmağın zevci gâib-i anil-meclis merkum Ömer bin Mustafa ... vekil-i musahhar müma ileyh beynlerindeki kaim olan hükm fesh ve tarifleriyle ba'del-hüküm vel-beyyine mihr-i mezkur 201 kuruşu mihr-i müeccele 150 kuruş nafaka-i âdet-i malume ve sükenasını dahi müddeiye-i mezbure Zehra binti Mustafaya kavlen edaya tenbih olunduğu tescil ve ilam-ı şer'îye verildiği kayıt şüid.

Hicri 29 Cemaziyel-evvel 1328 / Rumi 26 Mayıs 1325 / Miladi 8 Haziran 1910 gün

Çarşamba

Naib-i Şer'îye Mehmed

Müdde-iye-i mezbure Zehra

Müdde-i aleyh vekil-i musahhar

Şahid aza

Şahid aza

Şahid-i hâzırûn

Hâzırûndan Aşirzade

Katib-i Zabıt

İlam-ı şeriyesi verildi.

Hicri 30 Cemaziyelevvel 1328 / Rumi 27 Mayıs 1326 / Miladi 9 Haziran 1910 gün

Perşembe

Sayfa-127

Belge-196

Numara-13

Mecidiye Kazasının Ömer Uşağı Karyesi sakinlerinden sahib-i arzuhal Keskin oğlu Abidin bin Mehmed Çakır mahkeme-i şeriye odasında ma' kud meclis-i şer'iyemizde derun-ı arzuhalde ism-i mezkur gâib-i anil-meclis Sakalı Karyeli olup şimdi Avanos Kazası mahkeme-i şeriye Başkatibi Cemil Efendiye bir defa gönderilen davetiye varakasında tebliğ olunduğu muhızır ve ikinci ve üçüncü davetiye varakaları dahi her biri ayrı ayrı günde kat' ve burada bulunan müma ileyhın vekil-i müseccel-i şer'iyesi Ali Rıza Efendiye tebliğ olunduğu halde yevm-i muayyenede bizzat veyahud vekil-i müma ileyh dahi vürud etmediğinden müdde-i merkum dahi hükm-i gıyâbî talebinde bulunmasına ve müma ileyhın hukukunu muhafazaten 10 kuruş ücretle tarafından vekil-i musahhar tayin kılınan Eytam Müdürü Mehmed Faik Efendi ibni Süleyman Bey muvacehesinde şöyle dava ve takrir-i kelim idüp der ki beş yaşlı bir re's kara sığır ineğimi tarihinden dört sene mukaddem alup ve 300 kuruş esmânını vermediğinden ve iki re'si ma'a ser takımı ikişer yüz kuruş kıymetli merkeb hayvanlarımı dahi alarak anbarımı yarararak zahiremi üleşmek diyü kezalik 27 şinik hintamı dahi ahz idüp mezkur hayvanlar mevcutsa aynen müstehlik olanları kıymetleri olan ber-vech-i muharrer cem'an 812 kuruşu mümâ ileyhe izafetle vekil-i musahhar hâzır-ı müma ileyhden alıverilmesi matlubumdur diyü dava vekili müma

ileyh hayvanında katiyyen müvekkil-i müma ileyh Cemil Efendinin bu misillü hayvânât ve zâhire olduğunu bilmediğini inkara tasaddi eylediği kayıt şüd.

Hicri 1 Cemaziyel-ahir 1328 / Rumi 28 Mayıs 1326 / Miladi 10 Haziran 1910 gün

Cuma

Vekilk-i musahhar

Müdde'i Abidin

Katib Ali Ziya

Müdde-i merkurum Abidinden müddeasına kimlerle isbat edeceği soruldukda Ömer oğlu Mehmed Yusuf oğlu Veli Katran Mehmed ve istid'a bâlâsındaki isimleri muharrer şahidlerle isbat-ı müddea edeceğini bunlardan başka şahid olmadığını beyanıyla yevm-i muhakemeleri şehr-i Arabinin 5. Pazar gününe ta'likî şüd.

Hicri 1 Cemaziyel-ahir 1328 / Rumi 28 Mayıs 1326 / Miladi 10 Haziran 1910 gün

Cuma

***

İşbu zabıt dava ceridesi zamane idareden ise mübâşeretinden bil-itibâren ma'a ilaveten 34 varaka ve 69 sahifeden ibaret idüğü.

Hicri 25 Zilhicce 1326 / Rumi 5 Kânunusani 1324 / Miladi 18 Ocak 1909 gün

Pazartesi

Sayfa-128

Belge-197

Numro-14

Fİ 9 Mayıs sene 1326 tarihlü birinci davetiye kendüsine ve fi 16 Mayıs sene 1326 tarihli ikinci davetiye vekil-i müseccel-i şer'iyeye Ali Rıza Efendiye ve üçüncü kezalik müma ileyh ba'det-tebliğ yevm-i muayyenede gerek kendisi veyahud vekil-i şer'inin bulundurması ve bulunması icab idüp aksi hâlde mecelle-i ahkâm-ı adliyenin 1834. maddesi hükümüne tevfikân hukukumuzun muhafazası zımınında müdde-i merkurumun talebiyle taraf-ı şeriyesinden 10 kuruş ücretle vekil-i musahhar tayin kılınan hademe Mehmed Efendi ibni Ömer muvacehesinde müdde-i merkurumun davatiyesi gıyaben istimâ' kılınacağı ol babdaki emr-i meşîhat-penâhî iktizasından bulunmakla meclis-i şer'iyeye ikâme eylediği Kızıl ... Karyesi sakinlerinden Veli oğlu

Mustafa biraderi Osman bin Veli ibni Ali istişhad olundukda müdde-i aleyh gâib-i anil-meclis Cemil Efendi anbarı delinip 27 şinik hınta ve iki merkep ve bir buzağlı ineği alıp merkur müdde'i Abidin nam kimesneneye tazmin ettirmiş olduğunu istediğini söyledi. Başka malumatı olmadığını beyan ve şehadeti kabule şayan olmadığı şüid.

Hicri 5 Cemaziyel-ahir 1328 / Rumi 1 Haziran 1326 / Miladi 14 Haziran 1910 gün

Salı

şahid Veli oğlu Osman

Katib-i Zabıt Mehmed

Derûn-ı zabıtta ve istid'a bâlâsında esamileri muharrer olan şahidlerden beyyineleri muvakkat getüreceği sual olundukda bir hafta zarfında getüreceğini tezkâr eylediği kaydı şüid.

Fi 5 Minhü

Vekil-i musahhar Hademe Mehmed

Müdde'i Abidin

Tekrar diğer vekil-i musahhar tayin edilip 10 kuruş ücret olan Mehmed Efendi ibni Ömer ve müddeaya Abidin gelüp yevm-i muayyenede şahid olup meclis-i şer'a ikâme eylediği Ömer Uşağı Karyesinden Mehmed Oğlu Mehmed bin Mehmed ibni Süleyman istişhad olundukda fil-hakika işbu müdde'i akır Oğlu Abidin bin Mehmed işbu tarihten dört sene mukaddem 300 kuruş kıymetlü bir re'si karasığır ineğini zâyia olarak bagır boz ağılacı ve iki re'si ma'a semer takım 200 kuruş kıymetlü merkep hayvanlarını ve 27 şinik hınta beher şiniği altışar kuruş kıymetlü mezkur hıntayı müma ileyh Cemil Efendiye izafetle vekil-i musahhar Mehmed Efendi ibni Ömer huzuruyla şöyle şehadet eylediği müvekkeli Cemil Efendi ol tarihte karye-i mezburenin Ağa ... olup müdde'i Abidinin damna bir miktar zehair bırakmış, zayı oldu diye bir şinik merkurda işbu tadad etdiğim kara sığır ineği ve merkep hayvanlarını ve 27 şinik hıntasını alarak mecmû'u 842 kuruş kıymetlü hayvanat ve zehairimiz nakliyen ahz eylediğini bilürüm. Bu vecihle şahidim ve şehadet-i şer'ıye dahi ederim dediği kayıt şüid.

Rumi 4 Haziran 1326 / Hicri 8 Cemaziyel-ahir 1328 / Miladi 17 Haziran 1910 gün

Cuma

şahid- Ömer Uşağı Karyesinden Mehmed oğlu Mehmed bin Mehmed

Diğer şahid Ömer Uşağı Karyesinden Ömer Oğlu Hasan bin Ömer ibni Dursun dahi istişhad olundukda şahid-i merkum Mehmed İbni Mehmedin eda-yı şhadeti vechi üzere ... .. eda-yı şhadet-i şer'iyeye ederim dediği kayıt şüd.

Fi 8 Minhü

Şahid Ömer Uşağı Karyesinden Ömer Oğlu Hasan

İşbu şahidlerden mühr-i zatiyeleri olmayup parmak imzaları olduğu ve başadaki zabtiye davasında hâzır olduğumuz ba'del-karare minvâl-i muharrer üzere eda-yı şhadet-i şeriye eyledikleri tasdik kılınur.

Hicri 8 Cemaziyel-ahir 1328 / Rumi 4 Haziran 1326 / Miladi 17 Haziran 1910 gün
Cuma

İşbu ceride-i zabıtta burada hatem-i reside olup diğer zabtiye ... dördüncü numro ve üçüncü sahifeye nakl olmuşdur.

Katib-i Zabıt Mehmed

Hatm-i kelim.

Hicri 6 Recep 1328 / Rumi 1 Temmuz 1326 / Miladi 14 Temmuz 1910 gün Perşembe
Naib-i Kaza-i Mecidiye

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

A. DEĞERLENDİRME

A.a. TARİHTE KIRŞEHİR

1.KIRŞEHİR'İN ADI

Kırşehir tarihi, Hititler dönemine kadar gitmektedir ile anılmaya baslar. Fakat, ilin adının o zaman ne olduğu henüz bilinmemektedir. İlin bir ara Aquae Saravenas (Akova-Saravena) adıyla (M.Ö.2.yy.) bilindiği anlaşılmıştır. Önceleri Makissos (Macissus) adıyla anılan kent, İmparator I. JüstinaNumerus devrinde (527-568) yeniden kurulmuş ve Jüstinianopolis diye anılmaya başlamıştır.

Uçsuz bucaksız kırım ortasında yükselen bu kente Türkler "Kır şehri" adını vermişlerdir. Kır şehri zamanla halk dilinde "Kırşehir" oldu. Bu gün bile bazı köylerinde yasayan halk, burasını Kır şehri diye anar. Kırşehir ismi Türkçe'dir. Bir rivayete göre de Timur'un Anadolu'ya gelişinde kendisine karşı koyan burada yasayan halkı göstererek "kırım şehri" dediği, daha sonra bunun Kır şehri olarak değiştiği ve bu günkü ismini aldığı da söylenmektedir.

Şehrin Selçuklular döneminden itibaren bilinen adı Kırşehri'dir. Türkçe olan bu ad şehre kurulduğu yer ve çevrenin tabii özelliğinden dolayı verilmiştir.⁷¹ Pek çok araştırmacı ise Kırşehir'in, savaşlar ve yerli halkın göçleri sonunda tamamen harap olmasından dolayı Selçuklu Türklerinin bu bölgeye ve il merkezine "Kırşehri" adını verdiğini belirtirler.⁷²

Şehir, bu dönemlerde aynı zamanda Gülşehri adıyla da anılmıştır. Elvan Çelebi, ilim ve tasavvuf erbabı babası Âşık Paşa'nın şehre gelip yerleşmesiyle, burasının âdeta bir gül bahçesine döndüğüne ve dolayısıyla Gülşehri adının verilmesinde bu özelliğin rol oynadığına işaret eder. İlhanlı ve Osmanlı

⁷¹ İlhan Şahin "Kırşehir Maddesi", *İslam Ansiklopedisi*, C. XXV, TDV Yayınları, İstanbul 2001, s. 481

⁷² Sabahattin Yasar; *Kırşehir Türkülerinin Hikâyeleri*, Gazi Üniversitesi Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2001

kaynaklarında genellikle Kırşehir adıyla geçen şehir, muhtemelen halk ağzındaki söylenişe uygun olarak Cumhuriyet döneminde Kırşehir biçimini almıştır.⁷³

2.TARİHİ DURUM

2.1. Eski Çağda Kırşehir

Kırşehir ilinin bulunduğu topraklar tarihte ilk defa Anadolu topraklarını birleştiren Hitit İmparatorluğu'na dahil olmuştur. Milattan önce ikinci binin başlarında Orta Anadolu'ya yerleşen Hititler sayıca az olmalarına rağmen uygarlıkları ve silah üstünlükleri sayesinde buraları kolayca ele geçirdiler. Hititlilerle birlikte Anadolu'ya gelip Sakarya kıyılarında yerleşen ve aynı ırktan olan Frigyalılar M.Ö. XIII. yüzyılda hudutlarını doğuya doğru genişleterek Koman'a, Mazaka (Kayseri), Tian'a gibi şehirleri ele geçirirken Kırşehir'i de bu arada ülkelerine katmışlardır. Kırşehir'in adının Parnasos olduğu tahmin edilmektedir. M.Ö. VI. yüzyılda bütün Anadolu gibi İran (Pers) İmparatorluğu'na katılan Kırşehir, M.Ö. IV. yüzyılda bütün Pers İmparatorluğu ile beraber Büyük İskender tarafından Makedonya Devleti'ne katılmıştır.⁷⁴

İskender İmparatorluğu parçalanınca da bu topraklar Selevkos (Asya) Devleti'nin nüfusunu girmişse de, daha çok Kapadokya Krallığı'na ait olmuştur. Bu krallık önce

Roma'nın yüksek hâkimiyetini tanımış, sonra tamamen Roma'ya katılmıştır.⁷⁵ Roma İmparatorluğu M.S. 395 yılında ikiye bölününce bütün Anadolu gibi Kapadokya da Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğu'nun payına düşmüştür. Bu sıralarda Kırşehir "Makissos" adında önemi az bir kasaba idi. VI. yüzyılda Justinianus, bu kasabayı yeniden kurmuştur. Bu sebeple şehir bir ara da "Justinianopolis" diye anılmıştır.⁷⁶ Justinianus Kırşehir'i yeniden imar ederek kent durumuna getirmiştir. Mazaka'da (Kayseri) ekonomik hayatın daha canlı olması

⁷³İlhan Şahin; "Kırşehir Maddesi", **İslam Ansiklopedisi**, C. XXV, TDV Yayınları, İstanbul 2001, s. 481

⁷⁴Etem Basınoğlu, **Çeşitli Yönleriyle Kırşehir**, Filiz Yayınları, Kırşehir 198, s. 19-20

⁷⁵**Türk Ansiklopedisi**, Millî Eğitim Basımevi, C. XXII. Ankara, 1975, s. 73

⁷⁶Etem Basınoğlu, **a.g.e.**, s. 20

nedeniyle Kırşehir halkı buraya göçermiştir. M.S. 605 yılında İran Sasani Devleti, Kırşehir'i istila etmiştir.⁷⁷

2.2. Anadolu Selçuklu Döneminde Kırşehir

1071 'de Bizans'ı yenilgiye uğratarak Anadolu'yu Türk yurdu haline getiren Türk orduları, Anadolu içlerine kadar yayılarak Anadolu Selçuklu Devleti'ni kurdular.1075'de Kutalmışoğlu Süleyman Sah, Kırşehir'i topraklarına katmıştır. Anadolu'ya ve Kırşehir'e gelen Oguz boyları, yerleştikleri yerlere genellikle kendi boy, oba ve yeradları ile kişi adlarını da vermişlerdir. Bugün Kırşehir içinde kasaba ve köy adı olarak Oguz boylarından "Çepni, Bayındır, Bugduz (Bügdüz), Kargın, Yazır, Kınık, Avşar" boylarının adları ile oba, oymak ve diğer Türkçe adlar yaşatılmaktadır.⁷⁸

Kırşehir, Anadolu Selçuklu Devleti döneminde Anadolu'daki şehirler arasında önemli bir ticari ve ekonomik fonksiyona sahipti. Bunda şehrin hem ahiliğin merkezi durumunda olmasının, hem de o dönemde doğu-batı ve güney-kuzey ana yollarının üzerinde bulunmasının önemli rolü vardır. Nitekim bu faaliyetlerin bir göstergesi olarak Kırşehir emîri olan Cacaoğlu Nüreddin'in 1272 tarihli vakfiyesine yansıdığı kadarıyla şehirde bakkal, haffâf (ayakkabıcı), neccâr (marangoz), sakta (eskici), ketenci, helvacı, kasar (çırpıcı), sekkâk (bıçakçı), bezzaz(bezci), ütabi (kumaşçı, elbiseci), saraç gibi çeşitli meslek dallarıyla alakalı birçok çarşıyla kuvvetli bir ihtimale göre çevredeki konargöçer Türkmenlerin gelmesiyle teşkil edilen ve Türkmen pazarı adıyla bilinen bir pazarın varlığı dikkat çeker.⁷⁹

Haçlı seferleri sırasında Orta Anadolu toprakları elden çıkmıştır. Danişmentliler 1120'de Kırşehir'i kendilerine bağlamışlar ve o dönemde Kırşehir "Gülşehir" olarak adlandırılmıştır. 1174'de Kılıçaslan, Kırşehir'i yeniden Selçuklu Devleti'ne bağlamıştır. II. Kılıçaslan 1186'da Türk geleneğine uyararak devletin topraklarını on bir oğlu arasında paylaştırmış Kırşehir, Muhiddin Mesud'a düşmüştür. Kardeşi Rukneddin Aslan Konya'yı ele geçirdikten sonra Ankara ve

⁷⁷Avşar Cihan, **Kırşehir ve İlçeleri**, Ankara, 1990, s. 28.

⁷⁸"Kırşehir" Yurt Ansiklopedisi, Anadolu Yayıncılık, C. 7, İstanbul 1982–1983, s. 4909–4912

⁷⁹ İlhan Şahin, "Kırşehir", **Diyanet İslam Ansiklopedisi**, C.XXV, s.481–484

Kırşehir'i de kendine bağlamıştır (1203). 1220'de Alaaddin Keykubat Mengücekler'in Kemah koluna son vermiş, Mengücek boylarından Muzaffer Muhammed'e Şebinkârahisar'ı kan dökmeden teslim ettiği için Kırşehir'i tımar olarak vermiştir. Kırşehir bu dönemde imar edilmiş ve bir kültür kenti haline getirilmiştir.

Moğol istilası döneminde Kırşehir, Moğol ordularının yaylak ve kışlağı durumunda idi. Kırşehir Muzaffer Muhammed'e verildikten sonraki dönemde Baba İshak çevresinde toplanan Türkmen boylarının silahlanması üzerine Selçuklu Sultanı II. Gıyasettin Keyhüsrev 60.000 kişilik bir orduyu yardıma çağırmıştır. Selçuklu ordusu Türkmenleri ve basında bulunan Baba İshak'ı Kırşehir'in Malya ovasında yenilgiye uğratmıştır (1240).

1243 Kösedâğ savaşından sonra Moğollar Anadolu'yu kesin bir şekilde hakimiyetleri altına aldılar Sultan II. Keyhüsrev, Şemseddin İsvahhâni'yi Moğol sultanı Batuhan'a elçi göndermiş, anlaşma yapılmasını sağladığı için o Kırşehir ita amirliği ile subaşçılığına getirilmiştir. IV. Kılıçaslan zamanında Cacaoglu Nureddin, 1262'de Kırşehir' subaşısı olmuştur. İl onun zamanında çok gelişmiş, bayındır bir il haline gelmiştir. Cacaoglu Nureddin Bey güvenlik ve barışa önem vermiştir. İlde Cacabey Medresesi ve külliyesini kurmuştur. Memluk Sultanı Baybars 1277'de Anadolu'ya gelerek Elbistan'da Moğolları yenilgiye uğratmış, Selçuklu ordusunun bir bölümü bu savaş sırasında Memlûklular'a katılmıştır. Cacabey de, kardeşi ile Mısır Memluk Sultanı Baybars'a esir düşmüştür. Baybars, esirleri serbest bırakınca Cacabey Kırşehir'e dönmüştür.

Cacabey, Türk halkını koruması, yüksek bir ahlaka sahip olması özü-sözü pek biri olması dolayısıyla Anadolu'da çok sevilmiştir. Öz Türkçe konuşup Türk kültürünün ve eserlerinin Kırşehir ve Anadolu'ya yayılmasına öncülük etmiştir. Cacabey XIII. yy.da Anadolu'da yaşamış olan diğer Türk büyüklerinden Hacı Bektaşî Veli, Mevlana Celalettini Rumi ile de görüşmüş, hatta onların övgülerine bile mazhar olmuştur.

Nureddin Cacabey'in 1272'de Kırşehir'de kurmuş olduğu Cacabey Medresesi onun adını ebedileştirmiştir. Bu medrese aynı zamanda bir rasathane idi. Batı Türkistan'da Ulug Bey'in rasathanesine ise Selçuklular zamanında Kırşehir Cacabey rasathanesi de derece önemli idi. Bugün cami olarak kullanılan bu medresenin dış köselerinde sütunlar, uzay araçlarına benzetilmektedir. Cacabey medresesinde eğitim

tamamen Türkçe idi. Türk dilinin Fars kültürü içinde erime tehlikesi altında bulunduğu sırada Cacabey, bir kurtarıcı olarak Türklüğü ayakta tutmuştur. Bu sebeple Ahi Evran, Aşık paşa, Hacı Bektaşî Veli, Ahmet Gülşehri gibi alim ve sairler eserlerini öz Türkçe yazmışlardır. Bu nedenle Türk tarihinde Cacabey'in önemi büyüktür. Cacabey, Rum tekfurları ile yaptığı bir çarpışmada şehit düşmüştür (1301). Türbesi Cacabey Medresesi yanındadır.

Selçukluların başına II. Mesut'un geçtiği dönemde İlhanlı komutanı Baycu Noyan, Anadolu'da bağımsız davranıyordu. Malya ovasında 300.000 kişilik bir ordu Baycu Noyan'ı yenilgiye uğratmıştır. Bundan sonra Kırşehir ve çevresi yakılıp, yıkılmıştır. Ülke dörde ayrılmış; Kırşehir ve yöresi Şerafettin Osman'a bırakılmıştır. Yöre halkı bu dönemde vergilerin ağırlığından bunalmıştır. 1317'de İlhanlı hükümdarının kardeşi Timurtaş Anadolu'da düzeni sağlamış ve 1322'de bağımsızlığını ilan etmiştir. Timurtaş, Anadolu karısınca Memlûkler'e sığınmıştır.

Moğolların Anadolu'ya atadıkları valilerin ağır zulümleri, Selçuklu memurlarının idaresizlikleri çekilmez bir hale gelmişti. Bu tarihlerde Kırşehir Bey'i olan, Moğollara karşı uzlaştırıcı bir siyaset güden Nurettin Caca, Kırşehir'i nispeten huzur ve sükûna kavuşturmuş, Cacabey Medrese ve Külliyesi'ni kurmuş, bilginleri korumuştur. Daha sonraları çok karışık dönemler geçiren Kırşehir, Selçukluların enkazı üzerine kurulan Eretnalılar, Karamanlılar, Dulkadiroğulları eline geçmiştir.⁸⁰

2.3. Beylikler Döneminde Kırşehir

XIV. yüzyıl ortalarında Eretna Beyliği'nin eline geçen şehir, Eretnaoğlu Mehmed Bey'in ölümünden (767/1366) sonraki iç karışıklıklar sırasında en fazla zarar gören yerlerden biri oldu. Ardından Sivas merkez olmak üzere bir devlet kuran Kadı Burhâneddin'in idaresine girdi (791/1389). Kadı Burhâneddin, Osmanlı ve Karamanoğulları sınır kesiminde yer alan şehrin surlarını tamir ettirdi. Timur'un Anadolu'ya ilk girişi sırasında Karamanoğulları tarafından yağma edilen şehir, Kadı Burhâneddin'in ölümünden (800/1398) sonra Osmanlıların eline geçti. Ankara

---

⁸⁰Etem Basınoğlu, a.g.e., s. 21-22

Savaşı'nın (804/1402) ardından Timur tarafından Karamanoğulları'na verildi. Timur Anadolu'dan çekilirken basta Yozgat çevresi olmak üzere Kırşehir yöresindeki Moğol aşiret gruplarının önemli bir kısmını götürdü ve onlardan boşalan yaylak ve kışlak mahallerine Dulkadiroğulları'na mensup konar göçer Türkmen grupları gelmeye başladı. Bu durum Kırşehir'in, Dulkadiroğulları'nın idaresine girmesinde önemli rol oynadı. Kırşehir'de Dulkadir hanedanı mensupları yöneticilik yaptılar. Fatih Sultan Mehmed döneminde Dulkadiroğlu Alâüddeve Bozkurt Bey Kırşehir'de bulunmaktaydı. Şehir muhtemelen Fatih'in hükümdarlığının son yıllarında kesin olarak Osmanlı idaresine girdi.⁸¹

2.4. Osmanlı Döneminde Kırşehir

Osmanlı idari teşkilatında 1485'te Rum eyaletine tabi yerler arasında bulunan Kırşehir 1526'da Bozuk'un kazaları arasında yer alıyordu. Kırşehir 1554 tarihinden itibaren müstakil sancak haline getirilmiştir. 1485 tahrir defterlerine göre Türk nüfusun tahminen 1000 civarında olduğu gayr-i Müslim nüfusun ise hiç bulunmadığı dikkati çekmektedir. Bu dönemde şehre yerleşen aşiretler arasında Tokat, Sivas ve Kırşehir bölgesini kendisine yurt tutan Yüzdepare Yörükleri büyük bir yekun teşkil ediyordu. Ayrıca Konya'nın Ova bölgesini kendisine yurt tutan at yetiştirmekle şöhret bulduğundan esb-Kesân (At-Çeken) adıyla bilinen teşekküle mensup olanlar ile, Hoca Yörükleri adıyla bilinen teşekküle mensup olanlardan da, şehre çok az sayıda yerleşenler vardı. Bunun yanı sıra, muhtemelen Dulkadirli ümerasından Osman Mirza'ya mensup olan 48 hane nüfusun da, sark tarafından geldiği anlaşılmakta ve buna nispeten Şarkıyan adını alan mahallede meskûn bir halde bulunduğu görülmektedir.⁸²

Kırşehir, Osmanlı döneminde bir süre barış içinde yasadıysa da Celâlî ayaklanmaları sırasında büyük sıkıntılar çekti. Kanuni Sultan Süleyman tahta çıktığında yeni bir "arazi tahriri" yaptırdı. Hazine gelirini artırmayı amaçlayan bu girişim, hem tımarlı sipahilerin hem de çiftçilerin zararlıydı. İl yazıcıları sipahiler

⁸¹ İlhan Şahin, "Kırşehir", *İslam Ansiklopedisi*, C. XXV, TDV Yayınları, İstanbul 2001, s.481-482

⁸² İlhan Şahin, *Türk Kültürü ve Ahilik, XXI. Ahilik Bayramı Sempozyumu Tebliğleri*, Ahilik Araştırma ve Kültür Vakfı Yayınları, İstanbul 1986. s. 227-230

beratlarında kayıtlı yerlerden bir bölümünü keyfi olarak geri aldıkları gibi, tarlaların dönümünü ve ürünü fazla göstererek çiftçinin yükünü artırdılar. Sonuçta, halk arasında yaygınlaşan hoşnutsuzluk kısa sürede büyük ayaklanmalara dönüştü. Ankara-Kırşehir yöresinde Kalender adında bir tarikatçı, Divane Dünder adlı yardımcısıyla birlikte ayaklandı. Ayaklanma büyüyüp yaygınlaşınca, seferde olan Kanuni Sultan Süleyman hemen İstanbul'a dönerek Sadrazam İbrahim Pasa komutasında bir orduyu Kırşehir üzerine gönderdi ve ayaklanma güçlükle bastırıldı (1528).

1560'larda da Anadolu yoğun bir kargaşa ortamı içindeydi. Budaközü yöresinde Haki ve Suhrap adlı zorbalara çevrelerine adam toplayıp halka zulmetmeye başlamışlardı. Bunların cezalandırılması için Kırşehir beyi Memiş Bey'e emir verildiyse de sonuç alınmadı. Bir süre sonra kent yöneticileri de soygun yapmaya başladılar. Kırşehir kadısı, İstanbul'a gönderdiği mektupta, Kırşehir Sancak Bey'i seferde olduğundan ona vekalet eden Piri ile Subaşı Hüseyin'in halktan yasal olmayan vergiler topladıklarını ve zulüm yaptıklarını belirtiyordu. 1580'lerde suhte (medrese öğrencisi) ayaklanmaları da giderek yaygınlaşınca devlet başkaldırıların izlenip cezalandırılmaları için bir ferman yayınladı. Bundan yararlanan bazı görevliler, suhteleri cezalandıracakları yerde halka zulüm ettiler.

Nitekim 1584'te "suhte kırma" ile görevlendirilen Manisa Valisi Şehzade Mehmet'in adamları, otuz kırk kişilik bir çete oluşturarak Kırşehir'de köyleri bastılar. Suçsuz insanları öldürerek mal ve paralarına el koydular.

Başkaldıran Sekban bölükleri de yörede sorun çıkarıyorlardı. Kırşehir'den Kör Bahattin ve Hüseyin adlı mültezimler, Tokat'tan Kurt ve Kulakkesen Mehmet adlı iki yeniçeri, Aksaray ve Sivas sancaklarında bir bölüm tımar sahibi ile birleşerek, yanlarına aldıkları sekbanlarla Ulaklı köyünü bastı.

Devlet otoritesinin zayıflaması ile ortaya çıkan "ayanlar" Kırşehir ve yöresinde de etkili oldular. Bunlardan, Yozgat merkez olmak üzere orta Anadolu'da güç kazanan Çapanoğulları (Çaparoğulları), Kırşehir'de de etkiliydiler. Devlet, ülkede düzenin sağlanması ve asker toplanmasında ayanlardan yardım istiyordu. 1797 sonlarında Vidin ayanlarından Paspanoğlu Osman ayaklanınca devlet, Çapanoğlu Süleyman Bey'den yardım istedi. O da, Kırşehir yöresinden asker topladı. 1799'da, Fransızları Mısır'dan çıkarmak için hazırlık yapılırken Çapanoğlu Süleyman Bey'e

gönderilen fermanla Aladağ kazasından 200, Kırşehir ve Aksaray'dan 250 asker toplanması isteniyordu.

I.Abdülmecid döneminde (1839–1861), Çapanoğulları, Bozok ve çevre sancaklarda yeniden etkili olmaya çalışılırsa da başarılı olamadılar. XIX. Yüzyılın ortalarına doğru Çapanoğullarının nüfus bölgesinin dışına çıkan Kırşehir, yüzyılın geri kalan bölümünü durgun geçirdi.⁸³

2.5. Yakın Tarihte Kırşehir

Kırşehir, XIX. yüzyıl ortalarında önemini yitirmiş, yollar üstünde küçük bir durak yeri olmuştur. Bu sıralarda nüfus yaklaşık 3 bin 500 kadardı. Yüzyılın sonlarına doğru Ankara vilayetine bağlı sancak merkezi kentin nüfusu 8 bin 462 olarak gösterilmektedir. Kırşehir kazası, sancağın merkez kazasıdır ve 185 köyü vardır. Bu yüzyılın sonlarında yine de kültürel gelişmesini sürdüren Kırşehir'de 4 medrese, 1 idadi, 1 rüşdiye, 2 iptidaiye, bir kısım mahalle ve köylerde 25 sıbyan mektebi ve 1 Ermeni mektebi bulunmaktaydı. Kentte 1603 ev, 10 han, 600 dükkan, 6 kahve, 25 cami, 19 mescit, 1 kilise, kışla, 1 depo ve 1 cephanelik mevcuttu. İdadi mektebi 1889 yılında yapılarak eğitime başlamış, 1903 yılında da mektebin onarımı yapılmıştır.⁸⁴

Birinci Dünya Harbinin sonunda yurdumuz, Mondros Mütarekesine göre yer yer işgal edildi. Yöneticiler kendi saltanatlarının kaygısına kaldı. Bu sebeple bütün memlekette olduğu gibi Kırşehir'de de genel bir huzursuzluk vardı.⁸⁵

Kahramanlıklarıyla ünlü Anadolu'nun güzide beldesi olan Kırşehir, milli mücadele yıllarında itilaf güçlerinin işgal alanı dışında kaldı. Resmi kayıtlara göre, işgal dışında kalmasına rağmen milli mücadele boyunca Kırşehir, 285 şehit ve 87 gazi verdi. Kaman ve Çiçekdağı'ndaki şehitlerle bu sayı çok fazlalaşıyor.

Düşman kuvvetlerinin yurdumuzu işgal ettiği yıllarda, yani Mondros Ateşkes

Antlaşması'nın (30 Ekim 1918) imzalandığı günlerde, Kırşehir Ankara vilayetine bağlı bir sancaktı. Mecidiye (Çiçekdağı), Mucur, Avanos ve Keskin

⁸³Yurt Ansiklopedisi, a.g.m., s. 4912-4914.

⁸⁴Avşar Cihan, a.g.e. s.33

⁸⁵Etem Basınoğlu, a.g.e. s.44.

kazalarıyla birlikte nüfusu 100 bin dolayındaydı. Nüfusun bin kadarı Hıristiyan ve Musevilerden oluşuyordu ancak araştırmamız içerisinde sayısal verilere ulaşılmamıştır. Sancak, merkezi Ankarada bulunan 20. Kolordu'nun denetim alanı içindeydi.⁸⁶

Kırşehir 1921 'de bağımsız mutasarrıflık haline gelmiştir. Cumhuriyet döneminde il merkezi olmuştur. 1924'te Kırşehir'e; Avanos, Çiçekdağı, Hacıbektaş ve Mucur bağlanmıştır. 1944'de Kaman da ilçe haline gelince, Kırşehir'in ilçe sayısı beş olmuştur. 20 Temmuz 1954 tarih ve 6429 sayılı kanun, Nevşehir'i il, Kırşehir'i de ona bağlı bir ilçe haline getirmiştir. Çiçekdağı Yozgat'a, Kaman Ankara'ya, Hacıbektaş, Avanos ve Mucur ise Nevşehir'e bağlanmıştır. 1 Temmuz 1957'de çıkarılan 7001 sayılı kanunla Kırşehir yeniden il olmuştur. Bu yeni düzenlemede Kırşehir'e Çiçekdağı, Kaman ve Mucur bağlanmıştır. Hacıbektaş ve Avanos ise Nevşehir'e dâhil edilmiştir. Akpınar (1987), Akçakent (1990), Boztepe (1990) yılında Kırşehir'in yeni ilçeleri olmuştur. Halen Kırşehir'e bağlı yedi ilçe vardır.⁸⁷

2.6. Kırşehir Tarihi Kronolojisi

İ.Ö. 3000–2000	İlk Tunç Çağı
İ.Ö. 1650–1200	Hititler Dönemi
İ.Ö. 1200-675	Frigler Dönemi
İ.Ö. 546-332	Persler Dönemi
İ.Ö.332-İ.S 18	Kapadokya Krallığı Dönemi
18-395	Roma Dönemi
395-1070	Bizans Dönemi
1070'ler	Kutalmışoğlu Süleyman Sah'ın, Kırşehir'in de bulunduğu bölgeyi fethi.
1120	Kırşehir'in Danişmentlilerin eline geçmesi.
1186	Muineddin Mesut'un yöreye egemen olması.
1190	2. Kılıçarslan ülkeyi 11 oğlu arasında pay edince Kırşehir, Ankara ile birlikte Muineddin Mesut'un payına düştü.

⁸⁶Avşar Cihan, a.g.e. s.34

⁸⁷Yurt Ansiklopedisi, a.g.m., s. 4914

- 1207** Mevlana'nın doğumu.
- 1204** Tokat'ta hüküm süren Rükneddin Arslan, kardeşi Mesut'u gözaltına aldıktan sonra iki oğluyla beraber idam ettirdi ve Kırşehir bu sürede Tokat'ta bulunan Selçuk idaresine bağlı kaldı.
- 1210** Horasan'ın Nişabur Kentinde Hacı Bektaş-ı Veli doğdu.
- 1215** Kırşehir ve Ankara'da Seyfettin il-Deniz'in egemenliği görüldü. Bu şahıs İzzeddin Keykavus'un başlattığı Sinop'un imarına katıldı.
- 1237** Sultan Alaaddin Keykubat'ın, oğlu 2. Gıyaseddin Keyhüsrev tarafından zehirlenerek öldürülmesi üzerine Kırşehir ve civarındaki Ahilerin ve Türkmenlerin bu sultana karşı direnişe geçmesi.
- 1240** Asık Paşa'nın dedesi Baba İlyas'ın önderlik ettiği Babaî Türkmenleri hareketi Kırşehir'in Malya Ovası'nda kanlı bir şekilde bastırıldı. Aynı yıl Ahî Evran tutuklandı ve Konya'da tutsaklığı başladı. Aynı yıl Yunus Emre doğdu. Hacı Bektaş'ın kardeşi Menteş, Asık Paşa'nın dedesi Baba İlyas ve Baba İshak öldürüldü.
- 1243** Anadolu'nun Türklerden önceki yerlileri, Bizanslılarla da takviyeli Selçuklu Ordusu, Sivas ve Erzincan arasındaki Köseadağ'da savaşmadan Moğollara yenildi ve Kırşehir'i de içine alan bölgede Anadolu, tümüyle Moğolegemenliği altına girdi.
- 1244** Moğollarla vergi karşılığı anlaşma yapmak üzere elçi olarak giden ve Moğol Batu Han'ın huzuruna çıkan Şemseddin İsfahani'ye bu başarısından dolayı hem vezirlik unvanının verilmesi hem de Kırşehir ikna emirliği ve subaşılığı ile görevlendirilmesi.
- 1245** Konya'da tutuklu bulunan Ahi Evran salıverildi.
- 1246** Selçuklu sultanı tarafından Mengüçüklerden Kırşehir'de zorunlu ikametgaha tabi tutulan Melik Muzafferüddin'in, Behram Şah Medresesini inşa ettirmesi, 2. Gıyaseddün Keyhüsrev'in 8,5 yıllık saltanatının ölümü.
- 1257** II. Gıyaseddün Keyhüsrev'in 3. oğlundan II. Alaaddin Keykubat, Moğolların emriyle Selçuklu tahtına atanmasının ardından Erzurum'da kendisine verilen ziyafette, yemeğine zehir katılarak öldürüldü. Selçuklu tahtına

Moğollarca II. Gıyaseddün Keyhüsrev'in bir başkaoğlu IV. Kılıçarslan çıkartıldı. Vezirliğine Muiniddin Pervane atandı.

1260 Cihanda mağlubiyet tanımayan Moğolları, Kıpçak Türklerinin Mısır ve Suriye'de kurdukları Memlük İmparatorluğu ilk defa Baybars öncülüğünde Ayn Calut'de yenilgiye uğrattı ve Baybars bu sayede Moğol zulmünden kurtulmak isteyenlerin umudu haline geldi.

1261 2. İzzeddin Keykavus, 4. Kılıçarslan tarafından Moğol yardımıyla tahttan atıldı. Ahi Evran ve Mevlana'nın oğlu Alaaddin Çelebi Kırşehir Emiri Cacabey tarafından birçok Türkmenlerle birlikte öldürdü.

1262 Cacaoğlu Nurettin (Cacabey) Moğolların hükmettiği Selçuklu Veziri Pervane tarafından Kırşehir'esubaşı olarak atandı. Cacabey, Sultan 4. Kılıçarslan'ın öldürülmesiyle sonuçlanan hadiseye Kırşehir'den hareket ederek katıldı.

1263 Moğollar işgal atında Anadolu'da zor kullanarak Selçuklu yöneticileriyle, Memlukulularla karşı olmayı içeren bir ittifak sağladılar.

1266 IV. Kılıçarslan'ın zehirlenerek öldürülmesinin ardından III. Gıyaseddin Keyhüsrev küçük yasta tahta çıkarıldı. Vezirliğine daha geniş yetkilerle Pervane baktı.

1271 Aşık Paşa doğdu.

1272 Nureddin Caca, Arapça ve Moğolca vakfiyesini yazdırdı ve Moğol noyanlarına imza ettirdi. Cacabey medresesi yapıldı.

1277 Cacabey, Kırşehir'in Malya Ovası'ndaki 30 bin Moğol askerleri ve basındaki noyanlarıyla birlikte Baybars'la savaşmak üzere Elbistan'a hareket etti. Mısır, Suriye, Türk Memlukulular hükümdarı Baybars, basta Pervane olmak üzere Selçuklu devletinin ileri gelenlerinin davetiyle Nisan 1277'de Kahire'den hareket ederek Anadolu'ya yürüdü ve Elbistan'da Moğolları mağlub etti. Moğollar, 6700 civarında ölü ve birçok esir bıraktı. Nureddin Caca ve kardeşi de esir alındı. Karamanoğlu Mehmet Bey, Baybars'ın gelişini fırsat bilerek Moğol - Selçuk egemenliğindeki Konya'ya yürüyerek Konya'yı zabdetti. Türkçenin Devlet dili olduğunu bir fermanla yayınladı. Siyavus adında bir şehzadeyi tahta oturttu (Cimri hadisesi). Vezir Pervane, Baybars'a yardımcı oldu gerekçesiyle Moğollar'ın idam emri gereğince kılıçla öldürüldü. Aynı yıl 30 Haziran'da Baybars öldü.

- 1278** Moğollar, Konya üzerine yürüyerek isyan eden Karamanoğulları ve onlara yardım eden Türkmenleri kırdı. Karamanoğulları Mehmet Bey kardeşiyle birlikte öldürüldü. Germiyanogulları'nın yanına kaçan şehzade Siyavus'da öldürüldü.
- 1279** II. Gıyaseddün Keyhüsrev'in oğullarından II. İzzeddin Keykavus Kırım kıyılarında öldü. Selçuklu tahtı Rükneddin Kılıçarslan'a kaldı.
- 1296** Moğollar arasında başlayan şiddetli geçimsizlik sonucu iç çatışmalar başladı. Baycu Noyan Kırşehir'in Malya Ovası'nda İlhanlı ordusuna yenilerek kaçtı.
- 1314** Anadolu'da Moğol hakimiyetinin çökmekte olduğunu gören Olcayto Han Büyük Emir Çoban'ı Anadolu'ya gönderdi. Emir Çoban Türkmenleri huzura çağırdı. Karamanlılar huzura çıkmadı.
- 1317-1318** Ahmed-i Gülşehri, Kırşehir'de İranlı Şeyh Feridedin Attar'ın "Mantıkut tayr"ını (Kusların dili) Türkçeye çevirdi.
- 1321** Yunus Emre öldü.
- 1333** Aşık Paşa öldü.
- 1337** Elbistan'da Dulkadir Beyliği kuruldu.
- 1362** Ahîlerin yönetimindeki Ankara ve Kırşehir, I. Murat döneminde Osmanlılara karşı tutunamayarak Osmanlı mülküne katıldı.
- 1389** Kara tatarların önderi Mürüvvet Bey, Kırşehir'i Kadı Burhaneddin'e teslim etti.
- 1390** Kadı Burhaneddin askerleri ile Kırşehir'e gelerek I aya yakın yoğun bir çalışma ile Kırşehir'in etrafını surlarla ördürdü. Sur'un çevresine de içi su dolu hendekler yaptırdı.
- 1390-1391** Yıldırım Beyazıt, Anadolu üzerine yürüyerek içinde Kırşehir'in bulunduğu geniş bir alanı teslim aldı.
- 1394** Karamanoğlu Alaaddin Bey, Timur'a mektup göndererek Osmanlıya karşı işbirliği teklif etti.
- 1397** Kadı Burhaneddin, Akkoyunlu Karayülük Osman Bey tarafından Kayseri'de başı vurularak öldürüldü. Kırşehir yeniden Osmanlı topraklarına katıldı.

- 1401** Karamanoğlu Alaaddin Bey'in teklifi Timur tarafından kabul edildi. Timur'un da desteğiyle Karamanoğlu Alaaddin, Kırşehir'i istila etti.
- 1402** Kırşehir Timur tarafından istila edildi ve Karamanoğullarına hediye sunuldu.
- 1406** Çelebi Mehmet, Kırşehir'in Cemele kalesi'nde Karamanoğlu Mehmet Bey'le buluşarak aralarındaki arazi meselesini ve kardeşi Çelebi Süleyman'a karşı işbirliğini görüştü.
- 1413** Çelebi Mehmet, küçük kardeşi Musa'yı öldürdü ve Osmanlı'nın 2.kurucusu oldu.
- 1466** Karamanoğulları, Fatih'in İstanbul'u fethinden sonra Fatih'in emriyle ortadan kaldırıldı.
- 1480** Dulkadirli'lerden Alaüddeve Bey'e Kırşehirsancağının tımar olarak verilmesi.
- 1489** Osmanlı desteğinin kardeşi Alaüddeve'ye karşı arkasına alan Şah Budak, Dulkadirli tahtını ele geçirmek için kardeşi Alaüddeve'ye üzerine yürüdü, Kırşehir'de sancakbeyi olarak bulunan kardeşinin oğlu Sah Ruh'u yakalatıp gözlerine mil çektirdi.
- 1514** Şah İsmail, Çaldıran'da mağlup edildi.
- 1515** Dulkadiroğlu Ali Bey, amcası Alaüddeve Bey'i basını kestirmek suretiyle öldürdü ve Yavuz Sultan Selim tarafından Dulkadirli Beyliği'nin basına getirildi.
- 1517** Memlûk devleti yıkıldı.
- 1519** Bektaşilikte 2. Pir olarak tanınan Balum Sultan Türbesi, Dulkadiroğlu Ali Bey tarafından yaptırıldı.
- 1522** Dulkadiroğlu Ali Bey, çağrıldığı ziyafet sofrasında hileyle Osmanlılar tarafından öldürüldü.
- 1527** Hacıbektaş'ın torunlarından Kalender Çelebi önderliğinde başlayan isyan bastırıldı, Kalender Çelebi öldürüldü.
- 1577** Türkmen aşiretlerinden bir şahıs 'Sah İsmail' olduğunu ileri sürerek güneydoğu Türkmenleri arasından topladığı büyük bir taraftar topluluğu ile 50 bin kişilik bir kuvvetle Hacı Bektaş'a gelerek kurban kesti.

- 1607** Ünlü Celali elebaşlarından Tavil Ahmet'in kardeşi Meymun'un Kırşehir yöresini talan etmesi.
- 1777** Çapanoğullarının Kırşehir sancağı mütesellimliğini ele geçirmeleri.
- 19 Eylül 1919** Kuvayi milliye şeflerinden Hamitli Rıza Bey'in Hürriyet ve İtilaf Partisi'ne mensup, saray yanlısı Ankara Valisi Muhiddin Paşa'yı Keskinle Elmadağ arasındaki Kılıçlar belinde müfrezesiyle birlikte yakalayıp, Sivas'ta bulunan Mustafa Kemal'e teslim ettirmesi.
- 24/12/ 1919** Mustafa Kemal'in Ankara'ya gelirken Kırşehir'e uğraması.
- 1921** Kırşehir mutasarrıflık oldu.
- 1924** Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ile Kırşehir vilayet yapıldı. Avanos, Çiçekdağ, Hacıbektaş ve Mucur ilçeleri bağlandı.
- 1926** Kurtuluş Savaşı'nın çete savaşları dönemi içinde Hamitli Rıza olarak ünlenen Kuvay-i Milliye şeriflerinden Kırşehir Mebusu Rıza Bey (Silsüpür)'in Ankara'da idam edilmesi.
- 1931** Louis Dola porte başkanlığında Hashöyük'te kazı çalışmaları başlatıldı.
- 1936** Kırşehir Kalesi'nin eteğindeki Bedesten'in yıkımına karar verildi. Uzun Çarşı'nın yapımına başlandı.
- 1943** Hashöyük'te 2. kazı çalışmalarını Halet CANBEL başlattı.
- 1944** Kaman, ilçe olarak Kırşehir'e bağlandı.
- 30 Haziran 1954** 6429 Sayılı yasayla ilçe yapılan Kırşehir aynı yasayla il yapılan Nevşehir'e bağlandı. Kırşehir Kaymakamlığına Hilmi DAGCIOGLU atandı.
- 12 Haziran 1957** 7001 Sayılı kanunla Kırşehir yeniden il yapıldı.⁸⁸

3- H. 1324-1328 TARİHLİ ŞER'İYYE SİCİLİNE GÖRE: KIRŞEHİRİN SOSYAL, EKONOMİK VE KÜLTÜREL HAYATI

Kırşehir İç Anadolu Bölgesinin Orta Kızılırmak Bölümünde: Güney doğusunda Nevşehir, Güney ve Güneybatısında Niğde, Batısında Ankara, Kuzey ve

⁸⁸ Adnan Yılmaz, **Küçük Asya'nın Kırşehri**, Kırşehir Belediyesi Kültür-Tarih Yayınları Serisi I, Ankara 2006, s.327-332

Kuzeydoğusunda Yozgat illeri ile çevrili yüz ölçümü 6440 km² olan bir ilimizdir.⁸⁹ Son derece zengin bir tarihi yapıya sahip tipik bir Anadolu şehri olan Kırşehir'in 20. yüzyıldaki sosyal, kültürel ve ekonomik yapısını 1326 tarihli Kırşehir Şer'iyye Sicilinin bize verdiği bilgiler çerçevesinde şu şekilde özetlememiz mümkündür:

3.1. Ticari ve Ekonomik Hayat

Şer'iyye Sicilleri yazıldığı yerin ticari ve ekonomik hayatı hakkında bilgi veren birinci dereceden kaynak niteliğindedir. İlk olarak yazılan Bursa Şer'iyeye Sicilinden başlayarak bu belgeler Anadolu halkının yaşantısı, geçim kaynakları, ihracat ve ithalat maddeleri, tarım ürünleri, hukuki davalardaki paranın cinsi, paranın tarihi seyri ve daha pek çok konuda bilgi verecek kaynaklardır.⁹⁰

İncelediğimiz defter muhtevâtı bakımından bize Kırşehir halkının geçim kaynakları hakkında önemli bilgiler içermektedir. Orta Anadolu'nun Kızılırmak yayı içinde bulunan Kırşehir'de halk ağırlıklı olarak tarım ve hayvancılık ile meşgul olmaktadır. Bunun yanında küçük el sanatları ve halıcılıkla geçimlerini sürdürmekteydiler. İklim ve toprak yapısının özellikle hububat ziraatına imkan tanıdığı ilde belli başlı olarak su ürünlerinin yetiştirildiği anlaşılmaktadır: arpa , buğday, darı, çavdar, yulaf, mercimek, nohut, fasulye, vs.. gibi.

Yetiştirilen tarım ürünleriyle ilgili defterin bazı bölümlerinde (hükümlerinde) örnekler mevcuttur. Örneğin sicilin 190 numaralı belgedeki davada: “Şahinoğlu Karyesi sakinlerinden Hasan Kahya oğlu Sarı Mustafa nam diğeri Maşo bin Hasan kaza-i mezbur mahkeme-i şeriyesinde makud meclis-i şer'-i şerif-i enverde hâzır-ı bil-meclis sulb-i sahih kebir oğlu Mehmed mahzarında takrir-i kelam ve tabir-i anil-meram idüp derki, karye-i mezkur hududu dâhilinde 15 dönüm miktarı 256 kuruş kıymetli beynel-ahali malumül-hudut bir kıta tarladan men'-i müdahaleme dair yine...”⁹¹Olayın meydana geldiği yerin bir arpa tarlası olduğu zikredilmektedir. Kırşehir de yetiştirilen ve kullanım alanı çok geniş olan hayvanlar şehrin ekonomisinde büyük rol oynamaktadır. Eskiden beri ticareti yapılan ve ürünlerinden istifade ettiğimiz bu hayvanların sayıları ve fiyatları hakkında sicil ışığında

⁸⁹Kırşehir İl Yıllığı, İl Basımevi, 1967, s.40.

⁹⁰Ongan, Ankara'nın 2 Numaralı Şer'iyye Sicili, Ankara 1974, s.8.

⁹¹Kırşehir Şer'iye Sicili, Numara: 190, s.370.

bilgilenmemiz mümkün olmuştur. Bu kayıtlarda hayvan fiyatları şu şekildedir: deve: 300–200 kuruş, öküz: 100–200 kuruş, inek: 150–250 kuruş, eşek : 100–120 kuruş, at : 400-600 kuruş, katır: 150-200 kuruş, koyun: 2-3 Mecidiye seklinde geçmektedir. Yine sicilde bir müezzinin maaşının 550 kuruş. , cami hatibinin maaşının 135 kuruş. olduğu geçmektedir. Sicilde ortalama nafaka miktarı 60 kuruş. , mihir miktarı ise 500 kuruş. ile 1500 kuruş. arasında değişmektedir.

Genel olarak şehir ekonomisinde önemli bir yere sahip olan hayvancılıkla ilgili belgelerde büyükbaş hayvanların isimleri daha ağırlıklı bir şekilde geçmektedir. Ekonomik olarak küçükbaş hayvanların daha düşük ücretli olmalarının bunda etkili olduğu anlaşılmaktadır. Konuları itibarıyla sicillerde hayvan isimleri genelde zayıf olan mallar ve miras ile ilgili metinlerde isimlerin geçtiğini görüyoruz.

Tarım ve hayvancılığın yanı sıra küçük el sanatları ve özellikle halıcılık faaliyetleri gerçekleştirilmekteydi. Genelde kadınlar eşlerine yardım ve aile bütçesine katkı olması amacı ile halı, kilim, cicim, heybe, urba pala vs.. olarak adlandırılan dokuma faaliyetlerini icra ediyorlardı.

3.2. Sosyal Yapı

Kırşehir 11. yüzyıldan beri Ahilik ve Bektaşilik gibi feyizli ocakları ve bu ocaklardan çıkıp nam salmış şahsiyetleri bünyesinde yetiştirmiştir. Nitekim İzmir’i Türklere kazandıran Türk komutanı Çaka Bey, Sivas’ı İlhanlı talanından kurtaran Kadı Necmeddin İbrahim, Osmanlı Devletinin kurucusu Osman Beyin kaynatası Şeyh Edebalı, Ahi Evranı Veli Hacı Bektaş Veli, Âsık Pasa Ahmedî Gülşehir Mesudî Gülşehir ve Şeyh Süleymani Türkmani gibi daha nice şahsiyetleri yetiştirmiştir.⁹²

Böylesine önemli bir tarihi geçmişe sahip olan Kırşehir diğer Anadolu kentlerinde olduğu gibi ahlaki açıdan son derece sağlam bir yapıya sahiptir. Sosyal yaşantısında Türk ve İslam kültürünün zengin değerlerini barındıran ilin 20. yüzyılın başlarındaki yapısı hakkında üzerinde çalıştığımız Şer’iyye sicilinden yararlanarak bilgiler vermeye çalışacağız. Yaklaşık olarak bir yıllık bir süreyi ihtiva eden defter

⁹² Tarım, C. Hakkı, **Kırşehir Üzerine Araştırmalar 1**, Kırşehir: İl Basımevi, 1938, s.6-7.

şüphesiz ki dönemin sosyal yapısı ile ilgili tam bir açıklık getirmeyecektir. Ancak bugünkü toplum yapısı devam eden gelenekler ve dönemle ilgili yapılan diğer çalışmalarda bize ışık tutacaktır.

Sosyal hayatın temelini ve toplumun en küçük birimini oluşturan ailenin kuruluş aşamasının ilk basamağı olan kız isteme merasimi ile başlayıp evlenme, boşanma, başlık parası, mihr, miras, nafaka ve vasi tayini gibi konular üzerinde duralacaktır.

3.2.1.Kız İsteme ve Evlenme

Bu konuda İsmail İbrahim beyin " Kırşehir vilayetinin Sağlık ve içtimai durumu " adlı kitabında su şekilde anlatılır: Evlenmesine kara verilen delikanlının akrabalarından birkaç kadın yörede "dünürücü, görücü, dünür gezmesi" şeklinde adlandırılan bu ziyaretler sonucunda gelin adaylarının biri üzerinde karar kılınır ve kızın annesinde istenirdi. Anne ise eşinin görüşünü alıp kendilerine haber vereceğini söylerdi.

Yukarıda vermiş olduğumuz örnekte de görüldüğü üzere hediyeler verilir ve kayın valide ve yakın akrabası o geceyi orada geçirirler ve şenlik yaparlardı. Bu aktin icra edildiği günden itibaren gelin olacak kız: hiç bir şekilde sesini duyurtmaz cevap vermek mecburiyetinde kalırsa el ve baş işaretleriyle anlaşırdı. Belli bir zaman sürecinden sonra düğün merasimi için gün alınır ve düğün şahitler huzurunda şenliklerle gerçekleşirdi.

Nikâh merasiminde gelin genellikle bir vekil tarafından temsil edilirdi. Kızın bizzat kendisine ya evlilik anında ya da daha sonra verilmek üzere bir mihr tesbit edilerek iki şahit huzurunda nikâh gerçekleşirdi. 108 numaralı belgede; "Mecidiye Kazasının Kabaklı karyesinden olup dâhil-i muhakeme edilen işbu râfiül-kitâb Hacı Ahmed bin Osman nam kimesne meclis-i şer'î-i şerif-i enverde lâzımüş-şerifde zatı tarifiş-şer'le muarref olan hâzır-ı bilmeclis Yeter binti Ömer nam mezburenin bâ-hüccet-i şeriye vekilleri Ali Efendi ibni Mehmed Ağa ve Mehmed Efendi ibni Süleyman Beylerle sâlifüz-zikr kaza-i mezburun Korkorlu Karyesinden hâzır-ı bilmeclis Hacı Hasan bin Veli tarafından dahi bâ-hüccet-i şer'îye vekil-i müseccel-i

şer'isi Mehmed Bey ibni Hacı Halil Ağa nam muvacehelerinde zevc-i merkurum Hacı Hasan bin Veliye izafetle vekil müma ileyha hazır olduğu hâlde üzerine dava idüp takrir-i kelim idüp mezbure Yeter tarihten bil-itibar 322 senesi martının birinci günü mezbure Yeterin pederi hanesinde 500 kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle mezburenin kendisi hazır olduğu halde Kabaklı Karyesinden Kör Musa ve Hamza oğlu Ali ve Honaz oğlu Ali ve Çoban Hüseyin oğlu İsmail ...”⁹³

3.2.2. Mihr

Evlenirken erkeğin kadına vereceği yahut taahüt ettiği para veya maldır. Akit sırasında verilmezse yada verilmeyeceği şart koşulsa bile kadın mihr'e hak kazanır. Mihr in mahiyetini kısaca özetlemek gerekirse: Mihr talak yetkisini kötüye kullanan kocaya karşı kadına verilmiş bir silah, çeşitli nedenlerle evliliğin sona erdiği durumlarda kadının iktisadi geleceğini temin etmek gayesine matuf bir para veya mal ve de evlenmenin akit edildiğini gösteren ona açıklık kazandıran bir sekil şartıdır.⁹⁴

Bu konu ile ilgili defterden örnek vermek gerekirse: Konu ile ilgili 113 Numaralı belgede:“Mayıs mahı 15. günü akşam ile yatsu arasında Yeterin pederi Ömer hanesinde Yeterin vekili Bocu oğlu Ömer vekâletiyle Hacı Hasan tarafından dahi pederi Veli Çavuş bil-vekâle 201 kuruş mihr-i müeccele tesmiyesiyle Ömer Efendi oğlu Sadık Efendi marifetiyle akd ve nikah ettiğini bilir ve bu vecih üzere...”⁹⁵

3.2.3. Boşanma

İslam Hukukunda evlenme akti sona erdirilmesi mümkün olmayan ilahi bir akit olarak görülmemekte tarafları isteği ve mahkeme kararı ile sona erdirilebilen bir akit olarak görülmektedir. Erkeğin boşanma iradesine ağırlık verilmekte çok önemli bir müessese olan evliliğin dağılmaması hissi ve sabit sebeplerle kolay yıkılmaması için her türlü tedbir alınmış bulunmaktadır. Erkeğe talak adı ile karısını kendi hür

⁹³Kırşehir Şerîye Sicili Numara: 108, s.252-253.

⁹⁴Pekalın, Mehmet Zeki, **Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, 2, Baskı, İstanbul :1983,s.51

⁹⁵Kırşehir Şerîye Sicili Numara:113, s.260

iradesiyle veya hâkimin veya bir din adamının müdahalesi olmadan boşanma hakkı tanımış ise de bu hakkın su istimal edilmemesi için bazı maddi ve manevi tedbirler almıştır. "Allah'ın karşısında en hoş olmayan helal talak yani boşanmadır". Yine "Allah evlenme ve boşanmayı kendi nefsi heveslerine alet edenlere lanet etsin" şeklindeki Hz. Peygamberimizin sözleri dini müeyyidelere misal olarak zikredilebilir. Boşanma sonunda yerine getirilmesi gereken mihr gibi mali yükümlülüklerde maddi tedbirlere örnek olarak gösterilebilir.⁹⁶

3.2.3.1. Talak: Erkeğin kadını kendi isteğiyle boşamasıdır.

3.2.3.2. Muhal-hul: Tarafların karşılıklı isteği ile yapılan boşanmadır.

3.2.3.3. Menkume: Ölüm sebebiyle gerçekleşen boşanmalar.⁹⁷

İncelenen defterde yine boşanmalarla ilgili hükümlerin yanı sıra erkek hukukunun üzerine düşenleri yaptığı halde kadının kendisine itaat etmediği veya evi terk ettiği durumlarda kocanın mahkemeye müracaatı ve mahkemenin de kadına veya tescil edilmiş vekiline yaptığı uyarı söz konusudur. Boşanma ve bu tip davalarla ilgili defterimizde on altı adet hüküm bulunmaktadır.

Bu konu ile ilgili defterden örnek vermek gerekirse: Konu ile ilgili 71 Numaralı belgede;“Kırşehir Sancağına muzaf Mecidiye Kazası kuralarından Kayaklı Karyesi sakinlerinden sâhib-i arzuhal Ali Çavuş oğlu Halil İbrahim bin ali Çavuş nam kimesne kaza-i mezkur hükümet konağında mahkeme-i şer‘îye mahsus odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Kabaklı Karyesi sakinlerinden zâtı Mecidiye Kazası Hapishane gardıyanı Hasan Ağa bin Halil ve piyade neferâtından Abdurrahman bin Halid Ağa tarifleriyle muarref olan Nazik bin Mehmed Ağa mahzarında bit-tû‘ ver-rıza ikrar-ı tam ve takrir-i kelam idüp der ki;”⁹⁸

3.2.4. Veraset (Miras)

Kırşehir Şer‘iyye Sicilinde alacak verecek davalarının ardından en yoğun olarak karşılaştığımız miras davalarıdır. Askeri verasetlerde bunlara eklersek ilk sıraya yükselmektedir. İslam hukukunda miras davalarıyla ilgili olarak ölenin

⁹⁶Cin-Akgündüz, **Türk Hukuk Tarihi 2**, s. 88-89.

⁹⁷ Cin Halil, **İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme**, Konya:1998, s.210-215.

⁹⁸**Kırşehir Şer'iye Sicili** Numara:71, s.205

cenazesinin kaldırılması için gerekli techiz ve tevkin masrafları yapılır. Ardında ölenin şahıslara ait borçları ödenir. Sırasıyla vasiyeti varsa yerine getirilir. Feraiz sahipleri denilen birinci dereceden mirasçıların hisseleri bir fariza olarak Kuran-ı Kerim, sünnet ve icma tarafından takdir ve tespit edilmiş olduğundan ikinci dereceden olan mirasçılar bunlar bulunmadıkları veya bulunup da paylarını aldıktan sonra terekede bir şeyler kaldığı takdirde hisselerini alabilirlerdi.⁹⁹

Bu konu ile ilgili defterden örnek vermek gerekirse: Konu ile ilgili 148 Numaralı belgede:“Veledli Karyesi sakinlerinden iken bundan akdem Konya Ovasının ıskası ameliyatında çalışmakta iken vefat eden Asaf oğlu Ali ibni Asafın varisleri olduğunu iddia eden müteveffa-yı merhumun zevcesi Nuriye binti Mehmed ve li-ebeveyn er karındaşları Mustafa ve Mahmut benan-ı Asaf kaza-i mezkur mahkeme-i şeriyesinde ma’kûd meclis-i şer’iyemizde Odacı Yusuf Ziya Efendi bin Seyyid muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim edip müteveffa-yı mevrusumuz Ali ibni Asafın müma ileyh Yusuf Ziya Efendi yedinde 40 kuruş alacağını ...”

Bu konu ile ilgili defterden örnek vermek gerekirse: Konu ile ilgili 138 Numaralı belgede: “Korkorlu Karyesi sakinlerinden ikisi bundan 11 gün akdem vefat iden Veli Ahmed oğlu Musa bin Hasanın veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeliha binti Mehmed Ali ile validesi Verene binti Mustafa ve sulbi sağır oğlu Haydar ve sulbiye-i sağire kızları Halime ve Döndü ve sulbiye-i kebire kızları Hasna ve Emine ve Elif ve mezbure Zelihanın batnında yedi aylık mahal-i mevkuf takdir-i Allah Abdullaha münhasıra idüğü bil-ihbar takririnden...”¹⁰⁰

3.2.5. Askeri Veraset

Kırşehir’in 17 Numaralı Şer’iyye Sicilinde veraset davalarının içinde askerde hayatını kaybetmiş şahıslara ait malların paylaşımını dair kayıtlar oluşturuyordu. Bu davalarda mirasın paylaşımının yanı sıra hayatını kaybeden askerlerin isimleri ve birliklerinin belirlenmesini de sağlamıştır.

⁹⁹İsmail İbrahim, **Kırşehir Vilayetinin Sıhhi ve İctimai Cografyası**, Kamil BÜYÜKER (haz.), Ankara :Eylül Yayınları, 2003, s.36.

¹⁰⁰**Kırşehir Şer’iyye Sicili** Numara:138, s.292.

Bu konu ile ilgili defterden örnek vermek gerekirse:Konu ile ilgili 100 Numaralı belgede: “Kırşehir Sancağına muzaf Mecidiye Kazası kurûlarından Kilise Fakılı karyesi sâkinlerinden ve efrâd-ı asâkir-i şâhânededen iken bundan akdem vefat iden Mansur oğlu Ömer bin Mansurun veraseti vâlidesi Ayişe biraderleri Mehmed ve Ahmed ve Emin ve hemşireleri Şehriban ve Elifeye münhasıra olduğu ve anlardan başka vârisi ve terekesine müstehakk-ı aharı olmadığı müddeiye-i merkumandan Mehmed Efendi bin Abdurrahman Ağa ve Abdurrahman bin Mehmed Efendi şahadetleriyle merkûmların verasetlerine...”¹⁰¹

3.2.6. Vakıf

Vakıf VIII. Asrın ortalarından XIX. Asrın sonuna kadarki dönemde İslam ülkelerinin sosyal ve iktisadi hayatında, önemli rol oynayan dini ve içtimai bir müessesenin adıdır. Vakıf hayır sahiplerinin insanlık ve toplumun menfaati için şahsi servetini tasarruf hakkında vazgeçerek hiçbir menfaat beklemezsizin gönüllü olarak kurumsallaştırmasıdır.¹⁰²

Osmanlı Devleti düzeninde devlet; vatandaşın canını, malını , hürriyetini muhafaza ve asayişini temin etmekle mükellefti.Bayındırlık eseri yaptırmakla vatandaş okutmakla, ibadeti için mabat yapmakla mükellef değildi. Devlet toplumun bu ihtiyaçlarını vakıf adı verilen müesseseler sayesinde gerçekleştirirdi. 1326 numaralı Kırşehir Şer’iyye sicilinde toplam olarak altı adet vakıf ismi zikredilmektedir.¹⁰³ Türk ve İslam tarihinin en önemli şahsiyetleri arasında bulunan; Türk tasavvuf edebiyatının değerli sairî ve Maarifnamenin yazarı Asık Pasa, Anadolu Ahilerinin Piri Ahilik teşkilatının kurucusu Ahi Evran-ı Veli’nin de bulunduğu bu vakıflar şunlardır:

- 1-Hacı Bektaş-ı Veli Sırruhu'l-Ali Hazretleri Vakfı
- 2-Şah Mehmet Vakfı
- 3- Muslıhiddin Vakfı
- 4- Ahi Evran-ı Veli Sırruhu'l-celi Hazretleri Zaviyesi Vakfı

¹⁰¹ Kırşehir Şeriye Sicili Numara:100, s.235.

¹⁰² Yıldızeli Bahaeddin, “Vakıf” **İslam Asiklopedisi**, c.XIII, İstanbul:1993, s.170.

¹⁰³ Öztuna Yılmaz, **Osmanlı Devleti Tarihi**,Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara: 1998, c.II,s.161.

5-Sultan Alaüddeve Camii Serifi vakfı

6- Aşıkpaşa ve Veli sırruh'ul-Ali Hazretleri vakfı

**B. 17 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYE SİCİLİNE GÖRE
KIRSEHİR'İN DEĞERLENDİRİLMESİ**

**1. 17 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYE SİCİLİNİN
KONULARA GÖRE DAĞILIMI**

1.1. TABLOSAL DAĞILIM

Konusu	Belge Numarası	Toplam
Veraset (Miras)	2, 21, 22, 35, 42, 57, 58, 60, 61, 62, 69, 73, 80, 85, 96, 100, 119, 120, 121, 138, 139, 140, 141, 142, 145, 146, 148, 149, 152, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 166, 167, 171, 172, 175, 176, 180, 184, 185, 191	46
Talak (Boşanma)	1, 3, 5, 27, 48, 51, 63, 64, 65, 66, 67, 71, 101, 128, 165, 194, 195	16
Nikah	6, 7, 12, 13, 17, 18, 19, 32, 34, 38, 59, 68, 70, 74, 77, 89, 90, 91, 95, 97, 103, 104, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 136, 137, 169, 193	33
Mehir - Mihir	153	1
Katl Davası	178, 182	2
Alacak – Verecek Davası	9, 44, 52, 53, 54, 55, 56, 75, 78, 150, 170, 187, 188, 189, 196, 197	16
Diyet Parası	192	1
Toprak Davası	117, 164, 168, 190	4

Vekalet	8, 10, 11, 14, 20, 23, 26, 36, 45, 80, 85, 105, 106, 107, 111, 125, 130, 162, 163, 174, 177, 179, 181	23
Asker Veraseti	99, 100	2
Tayin – Atama	4	1
Mal- Hayvan Davası	29, 30,31, 39, 43, 46, 47, 87, 88, 92, 93, 94, 129, 131, 132, 133, 134, 135, 144, 147, 151, 158, 173	23
Mal Çalıntı- Hırsızlık	24, 49, 50, 81, 82, 83, 98, 116, 143	9
Emanet	126, 127	2
Şahit Dinleme	15, 183	2
Açık Artırma	122, 123	2
Şahitlik	15, 25, 33, 37, 79	5
Haciz	118	1
Evlatlık	41	1
Ferman	86	1
Tezkere	40	1
Hasılat Cetveli	84	1
Hasılat Defteri	76, 72	2
Emanet Mal	28	1
Temyiz	16	1

1.2. 17 NUMARALI ŞER'İYE SİCİLİNDE İSMİ GEÇEN YERLER

İSMİ	ADEDİ	BELGE NO:
	- A -	
Acı Karyesi	5	54,144
Arslan Hacılı Karyesi	1	70
Ahmedli Karyesi	14	3, 17, 18, 119, 120, 122, 125, 133, 136,147,172
Ak Pınar Karyesi	2	19
Ankara Vilâyeti	3	85,119,121
Akbıyıklı Karyesi	2	42, 118
Ali Fakılu Karyesi	2	50
Alaca Hasanlı Karyesi	3	52, 60
Ayvalık Karyesi	3	94
Akdağ Madeni Kazası	1	103
Alahacılı Karyesi	2	116,160a,
Azize Karyesi	1	131
Akdağ Yaylası	1	133
Alala Karyesi	2	144
Abdal Uşağı Sağır Karyesi	1	153
Ayazma Mahallesi	2	154
Ankara Gureba Hastanesi	1	166
Arefeoğlu Karyesi	1	169
Alay	7	2,24,85,153,154,173
Avanos Kazası	1	196
	- B -	
Beşikli Karyesi	14	63, 109, 119, 121, 124, 168, 170
Boğaz Ucu Karyesi	2	43, 63
Behernek Karyesi	3	87, 163

Bahçe Pınar Karyesi	2	87
Behrenli Karyesi	1	87
Boğaz Evcı Karyesi	2	99
Boladan Karyesi	2	111
Boyalık Kasabası	4	126, 137, 171
	- C -	
Çam Dere Karyesi	3	60
Çanak Pınar Karyesi	5	8, 9
Çarşukiler Mahallesi	1	126
Cebeli Balası	1	24
Çanak Mahallesi	1	35
Çorum Mutasarrıflığı	1	44
Çevirme Karyesi	1	79
Çorum Sancağı	1	82
Çimpek Dağı	1	98
Cami-i Kebir Mahallesi	3	103, 171
	- D -	
Dalakçı Karyesi	2	52
Dersaadet	5	154, 172
Dere Boynu	1	154
	- E -	
Emirler Karyesi	1	75
Eğerçi Karyesi	3	88
	- G -	
Güngüş Karyesi	7	57, 68, 93, 136
Gülleli Karyesi	1	19
Gümüş Ören Karyesi	1	49
Güllü Höyük Karyesi	2	75
Göl Yeri	2	164, 168
Gök Ahmedli Karyesi	6	125, 133, 147

	- H -	
Horkorlu Karyesi	3	69
Hükümet Konağı	47	20, 25, 28, 39, 41, 43, 45, 46, 50, 59, 70, 71, 73, 74, 75, 77, 78, 81, 82, 83, 87, 88, 89, 93, 98, 105, 107, 111, 116, 128, 135
Hacı Hasanlı Karyesi	14	27, 131, 145, 163, 165
Hacı Ahmedli Karyesi	14	3, 18, 53, 119, 121, 122, 124, 125
Hakkalı Karyesi	1	35
Hafız Oğlu Sokağı	1	154
Himmet Uşağı Karyesi	1	26
Hacı Duraklı Karyesi	7	46, 53, 119, 121
Hacı Oğlu Karyesi	1	51
	- I - İ -	
İkili Karyesi	15	5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 44
İskilip Kazası	2	44
İpekli Karyesi	3	111
	- K -	
Kırşehir Kazası	25	52, 58, 73, 83, 130, 150, 154, 168, 178
Kırşehir Sancağı	16	58, 71, 73, 83, 87, 92, 96, 100, 106, 107, 118, 130, 152, 153
Keskin Kazası	6	26, 45, 70, 74, 131
Kara Tahta Karyesi	1	127
Kenan Beğ Karyesi	1	45
Kazır Uşağı Karyesi	1	131
Kızıl Koca Karyesi	1	88
Koca Hisar Kazası	1	135
Kayaklı Karyesi	11	71, 74
Karayol Karyesi	1	135
Karnı Koca Nahiyesi	1	137

Kızıl Nahiyesi	1	83
Karagöz Karyesi	2	144
Korkorlu Karyesi	18	69, 95, 97, 106, 107, 108, 112, 113
Köseoğlu Mahallesi	1	96
Konya Ovası	1	148
Köse Fakılı Karyesi	3	117, 156
Kırdök Karyesi	30	3, 5, 6, 7, 10, 12, 17, 18, 122, 147
Kalkan Sagir Karyesi	1	21
Kilisa Fazlu Karyesi	1	22
Kara Ova	3	23, 26
Kelmas Karyesi	2	47
Köseli Karyesi	11	150, 184, 186, 187, 188
Kabaklı Karyesi	12	71, 99, 105, 106, 107, 108, 112, 144
Kilise Fakılı Karyesi	3	100
Kara Mağara Nahiyesi	1	133
Kaya Başı Mahallesi	3	5, 10, 11
	- M -	
Mecidiye Müftülüğü	1	25
Mecidiye Kasabası	6	38, 41, 112, 131, 159
Medrese Mahallesi	1	49
Mahsenli Karyesi	25	32, 33, 34, 36, 37, 45, 56, 75, 92, 96, 173, 174, 175
Mecidiye Kazası	141	1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 29, 30, 31, 35, 36, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 62, 63, 69, 70, 71, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 111, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 125, 126, 128, 130, 131, 133,

		135, 136, 137, 138, 139, 140, 143, 144, 145, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 155, 156, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 175, 177, 178, 179, 180, 184, 185, 187, 188, 189, 190, 196
Mezran Mahallesi	1	85
Mahmudlu Karyesi	1	163
	- N -	
Naskan Bey Karyesi	1	136
Nohutlu Zir Mahallesi	1	116
Nigeroğlu Karyesi	3	144, 161
	- O - Ö -	
Orta Köy	2	154, 172
Ömer Uşağı Karyesi	10	54, 55, 58, 196, 197
Öksüz Kale Karyesi	7	44, 46, 47, 61, 139, 152
Ömer Uşağı Karyesi	10	54, 55, 58, 195, 197
	- S - Ş -	
Satanlı Nahiyesi	1	170
Safalı Karyesi	12	39, 48, 70, 73, 130
Sarıcalu Kasabası	2	9
Sakalı Karyesi	15	39, 48, 160, 169, 177, 178, 183, 191
Selmanlı Nahiyesi	2	74, 169
Sekilü Karyesi	7	74
Sekilü Mahallesi	2	85
Sofular Karyesi	4	78
Sungurlu Kazası	3	82, 93
Şemili Karyesi	2	24, 62
Şebiler Karyesi	1	128
Şahlı Karyesi	1	143

Şedidler Karyesi	1	180
Şahin Oğlu Karyesi	2	180, 190
Şahid Oğlu Karyesi	3	88
	-T -	
Teflek Sağır Karyesi	6	20, 59, 116, 133
Timurlu Karyesi	1	27
Tan Bekirli Karyesi	5	28, 29
Tekke Mahallesi	1	38
Tozkaya Mahalesi	1	39
Terzbanlı Karyesi	1	47
Teflek Kebir Karyesi	17	1, 23, 59, 80, 83, 104, 160, 169
Tüfenk Karyesi	1	80
Tosunburnu Karyesi	4	128, 129, 180, 189
Timür Karyesi	1	23
Tahli Karyesi	1	143
	-U – Ü-	
Uzun Pınar Karyesi	1	119
Ucı Karyesi	1	43
Üç Kuyu Karyesi	3	38, 87
	-V-	
Veledli Karyesi		
Veledli Karyesi	13	6, 7, 10, 11, 41, 53, 148
	-Y-	
Yozgad Kasabası	2	38, 39
Yozgat Sancağı	1	49
Yamaklar Karyesi	1	39
Yerköy Karyesi	5	53, 54, 137, 147
Yeni Beyat Karyesi	2	75
Yelekli Karyesi	4	81
Yorgalı Karyesi	4	82

Yörüklü Karyesi	1	93
Yukarı Hacı Ahmedli Karyesi	1	119
Yaңer Karyesi	1	131
Yeni Beyan Karyesi	1	143
Yozgat Mutasarrıflığı	2	133, 189
	-Z-	
Zalim Uşığı Karyesi	2	74, 75

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Osmanlı Devleti'nin sosyal, dini, ekonomik, askeri ve idari konularıyla ilgili ayrıntılı bilgi veren şer'iyye sicillerinin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi ile tarihe ışık tutacak ilk elden sağlıklı bilgilere ulaşılabileceği gibi, geçmişle bugün ve gelecek arasında köprüler kurularak geleceğe sağlam adımlarla basılması sağlanacaktır. Aksi takdirde tarihten uzak kalıp yaşanan olaylardan ders çıkaramayan milletler yok olmaya mahkûmdurlar. Bu çerçevede tarihe küçük bir ışık tutmak adına 17 Numaralı Kırşehir Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi" yapılarak özelde Kırşehir'in, genelde ise Osmanlı Devleti'nin sosyal, iktisadi, idari durumuyla ilgili önemli bilgilere ulaşılmaya çalışılmıştır. Sicilin kaydedildiği zamanda Kırşehir'de bulunan mahalle ve köy isimlerinin birçoğunun günümüzde de aynı kalması, Türk milletinin tarihine verdiği önemi gösterir. Türk milletinin tarih boyunca birçok büyük devlet kurup, uzun yıllar bu devletlerini ayakta tutabilmeleri de tarihlerine verdikleri önemde yatar. Yapmış olduğumuz araştırma göstermiştir ki şer'i ye sicilinden ele aldığımız sancak, belde ve kazanın idari, sosyal, kültürel ve iktisadi yapısına ilişkin çeşitli ipuçları elde edilmektedir. Buradan hareketle farklı yönleriyle ele alacağımız bir şehir veya kaza merkezlerinin şer'i ye sicillerini taramakla istediğimiz sonucu elde edebiliriz. Bununla da kalmayıp tespitlerimizi genişleterek incelediğimiz dönemde Osmanlı Devleti'nin şehir ve kaza yönetimi, iktisadi ve kültürel yapısını ortaya koymuş oluruz. Müslim ve Gayr-i Müslimler bazı yerleşim yerlerinde iç içe yaşadıkları gibi bazı yerlerde ise ayrı ayrı yaşamaktadırlar. Müslim ve Gayr-i Müslimlerin dayanışma içinde oldukları ve herhangi bir sorun yaşamadıkları belgelerde açıktır. Bunun en güzel örneği mahkemelerde birbirlerini şahit göstermeleri ve vekil tayin edebilmeleridir. Devletin vergi meselesinde hassas olduğu gibi halkın da hassas davrandığı gözlenmektedir. Mahkemelerde, kişilerin yemin ederek davanın seyrini lehine çevirebildikleri açık olmasına rağmen bu meselede hassas oldukları ve mahkemenin aleyhlerine neticeleneceğini bildikleri halde yalan yemin etmedikleri

görülmektedir. Bunun izahı, halkın ahlaki seviyesinin yüksek olmasına bağlanabilir. Diğer bir meselede sanılanın aksine kadınların sosyal hayatta gayet aktif olmalarıdır. Bu belgelerde açıkça ortaya çıkmaktadır. Ayrıca boşanma hadiselerinde kadınların haklarının korunduğu anlaşılmaktadır. Kocanın karısını boşayabildiği gibi kadının da kocasını boşamak için mahkemeye başvurdukları görülmektedir. Bu bağlamda, şer'iyeye sicilleri ile ilgili yaptığımız bu çalışmamızın, tarihimizle ilgili yapılacak olan araştırmalara katkı sağlayacağına olan inancımız tamdır. Temennimiz son yıllarda şer'iyeye sicilleri üzerine yapılan çalışmalarda görülen canlılığın devam etmesidir.

BİBLİYOGRAFYA

AKGÜNDÜZ, Ahmet; “Şer’iyye Mahkemeleri ve Şer’iyye Sicilleri”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. X, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000

.....; **Belgeler Gerçekleri Konuşuyor**, İzmir 1990

.....; **Şer’iyye Sicilleri**, C. 1, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayını, İstanbul 1988

.....; **Kânunnâmeler**, C.1 s.87

.....; **Türk Hukuk Tarihi**. C. 1, 3. Baskı, OSAV Yayınları, İstanbul 1995

.....; **Şer’iyye Mahkemeleri ve Şer’iyye Sicilleri**

AKGÜNDÜZ, Murat; “Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilatında Şeyhülislamlık”, **Türkler Ansiklopedisi**, C. 9, Yeni Türkiye Yayınları

ATTAR, Fahrettin; “Kadı Maddesi”, **İslam Ansiklopedisi** , C XXIV, TDV Yayınları, İstanbul 2001, s. 98

ATALAR, Münir; “Şer’iyye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”, **AÜ İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi**, Sayı 4, Ankara 1980

AVŞAR, Cihan; **Kırşehir ve İlçeleri**, Ankara, 1990

AYDIN, M. Akif; “Osmanlıda Hukuk”, **Osmanlı Devleti Tarihi**, C. 2, Feza Yayıncılık, İstanbul 1999

AYDIN, M. Akif; “Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi”, **Türkler Ansiklopedisi**, C. X, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002

AYDIN, M. Akif; “Osmanlıda Hukuk”, **Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi**, ed.: E. İHSANOĞLU İstanbul

BARDAKOĞLU, Ali; “Osmanlı Hukukunun Şer’iliği Üzerine”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000

BASINOĞLU, Etem; Çeşitli Yönleriyle Kırşehir, **Filiz Yayınları**, Kırşehir 198

BAYINDIR, Abdülaziz; “Osmanlı’da Yargının İşleyişi”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları. Ankara 2000

.....; **İslam Muhakeme Hukuku**, Acar Matbaacılık, İstanbul:1986

C. Hakkı, TARIM; **Kırşehir Üzerine Araştırmalar 1**, Kırşehir: İl Basımevi, 1938

CİN Halil – AKGÜNDÜZ Ahmet; **Türk İslam Hukuku Tarihi 2**, C.1, Timaş Yayınları. İstanbul 1990

DEVELİOĞLU, Ferit; **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat**, 23. Baskı, Aydın Kitapevi, Ankara 2006

DIYANET İSLAM ANSİKLOPEDİSİ; “**Kırşehir**” C.25

FEDAYİ, Cemal; “Osmanlı Devletinde Şeyhülislamlık Kurumu”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000

FENDOĞLU, Hasan Tahsin; “Osmanlıda Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. V., Ankara 2000,

GÖKBİLGİN, M.Tayip; “Kanunı Sultan Süleyman Devri Bursa Şer’iyye Sicilinden” **İsmail Hakkı UZUNÇARSILI’ya Armağan**, Ankara :1988

GÜNDÜZ, Tufan; **Şer’iyye Sicilleri ve Tarihi Kıymeti**, C.XII , Ankara: 1992, Türk Yurdu

CİN, Halil; **İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme**, Konya:1998

İPŞİRLİ, Mehmet; “Kazasker”, **İslam Ansiklopedisi**, C. XXV, TDV Yayınları, İstanbul 2001

İsmail, İBRAHİM, **Kırşehir Vilayetinin Sıhhi ve İctimai Cografyası**, Kamil BÜYÜKER (haz.), Ankara :Eylül Yayınları, 2003

KARACA, Zülfiye; **23 Numaralı Kırşehir Ser’iyye Sicili’nin (M. 16 Nisan-24 Ağustos 1912)Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi**, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 2007

KÖSE, Saffet; “Osmanlı’da Ser’i Cezalar”, **İslâmiyât Dergisi**, C. 2, sy. 4, Ankara 1999**Kırşehir İl Yıllığı**, İl Basımevi, 1967

ONGAN, **Ankara’nın 2 Numaralı Şer’iyye Sicili**, Ankara 1974.

ORTAYLI, İlber; “Kadı Maddesi”, **İslam Ansiklopedisi**, C XXIV, TDV Yayınları, İstanbul 2001

ÖZBİLGİN, Erol; **Osmanlı Hukukunun Yapısı**, İstanbul 1985, s. 43

ÖZTUNA, Yılmaz, **Osmanlı Devleti Tarihi**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara: 1998

PEKALIN, Mehmet Zeki, **Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, 2 Baskı İstanbul: 1983

SERTOĞLU, Mithat, **Osmanlı Tarih Lugatı**, İstanbul:1986

ŞAFAK, Ali; “**Osmanlı Devleti’nde Dinin Yargı Üzerindeki Etkisi**” Osmanlı Ansiklopedisi, C. 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000

ŞAHİN, İlhan; “**Kırşehir Maddesi**”, **İslam Ansiklopedisi**, C. XXV, TDV Yayınları, İstanbul 2001

.....; **Türk Kültürü ve Ahilik**, XXI. Ahilik Bayramı Sempozyumu Tebliğleri, Ahilik Araştırma ve Kültür Vakfı Yayınları, İstanbul 1986

ŞEN, Murat; “**Osmanlı Hukukunun Yapısı**”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000, s. 327

TAŞ, Kenan Z.; İbrahim Özcoşar; Hüseyin H. Güneş ve Diğerleri; **195 Nolu Mardin Şer’iyye Sicili Belge Özetleri ve Mardin**, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul 2006

TÜRK ANSİKLOPEDİSİ; Milli Eğitim Basımevi, C. XXII. Ankara, 1975

UZUNÇARSILI, İsmail Hakkı, Osmanlı Devletinde İlmiye Teşkilatı, **Türk Tarihi’nin Ana Hatları**, İstanbul: Aksam Matbaası, 1977

YAŞAR, Sabahattin; **Kırşehir Türkülerinin Hikâyeleri**, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara 2001

YILMAZ, Adnan, **Küçük Asya’nın Kırşehri**, Kırşehir Belediyesi Kültür-Tarih Yayınları Serisi I, Ankara 2006

YILDIZELİ, Baheeddin, “Vakıf” **İslam Asiklopedisi**, C.XIII, İstanbul:1993

YURT ANSİKLOPEDİSİ; **Kırşehir Maddesi**, Anadolu Yayıncılık, C. 7, İstanbul
1982–1983.

ÖZGEÇMİŞ

1981 yılında Kırıkkale'nin Yahşihan İlçesinde doğdu.

1991 yılında Yahşihan Namık Kemal İlkokulunu bitirdi.

1995 yılında Yahşihan Orta Okulunu bitirdi.

1998 yılında Yahşihan Lisesini bitirdi.

2000 Yılında Niğde Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Tarih bölümüne yerleştirildi.

2004 yılında aynı Üniversitede Lisansını tamamladı.

2007-2008 Eğitim-Öğretim yılında Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim dalı, Yakınçağ tarihinde dalında Yüksek Lisans öğrenimine başladı.

İletişim Bilgileri

Adres : Alaaddin Mahallesi 55. Sokak No:14 Yahşihan / Kırıkkale

Tel : 0546 859 73 98 – 0318 357 29 07

E-mail : galip_tarih_81@hotmail.com